เอกสารวิชาการตลาดวิชา ชุด ตุลา/ตุลา/พฤษภา

เอกสารหมายเลข 5

เอกสารจดหมายเหตุ 6 ตุลา

จากต้นฉบับ นสพ. ประชาชาติ รายสัปดาห์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 145 วันที่ 26 สิงหาคม 2519 ถึง ปีที่ 3 ฉบับที่ 152 ตุลาคม 2519

จัดทำโดย

โครงการอนุรักษ์จดหมายเหตุสยามประเทศ (ไทย)

มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

9 มีนาคม 2551

92 ปี ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์

2459-2551

รายนามคณะกรรมการบริหาร
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปี 2551

(ก่อตั้ง พ.ศ. 2509 โดย นายป๋วย อึ๊งภากรณ์ นายเสน่ห์ จามริก ฯลฯ)

นายเสน่ห์	จามริก	ประธาน
นางสาวเพ็ชรี	สุมิตร	รองประธาน
นายเกริกเกียรติ	พิพัฒน์เสรีธรรม	กรรมการ
นายรังสรรค์	ธนะพรพันธุ์	กรรมการ
นายวิทยา	สุจริตธนารักษ์	กรรมการ
นางสาวกุสุมา	สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	กรรมการ
นายธเนศ	อาภรณ์สุวรรณ	กรรมการ
นางสาวศรีประภา	เพชรมีศรี	กรรมการ
นายวีระ	สมบูรณ์	กรรมการ
นายประจักษ์	ก้องกีรติ	กรรมการ
นายพิภพ	อุดร	กรรมการ
นางสาวอุบลรัตน์	ศิริยุวศักดิ์	กรรมการ
นางสาวศุภลักษณ์	เลิศแก้วศรี	กรรมการและเหรัญญิก
นายชาญวิทย์	เกษตรศิริ	กรรมการและเลขานุการ
นายธำรงศักดิ์	เพชรเลิศอนันต์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายทรงยศ	แววหงษ์	กรรมการและผู้จัดการ

เอกสารวิชาการตลาดวิชา ชุด ตุลา/ตุลา/พฤษภา

เอกสารหมายเลข 5

เอกสารจดหมายเหตุ 6 ตุลา

จากต้นฉบับ นสพ. ประชาชาติ รายสัปดาห์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 145 วันที่ 26 สิงหาคม 2519 ถึง ปีที่ 3 ฉบับที่ 152 ตุลาคม 2519

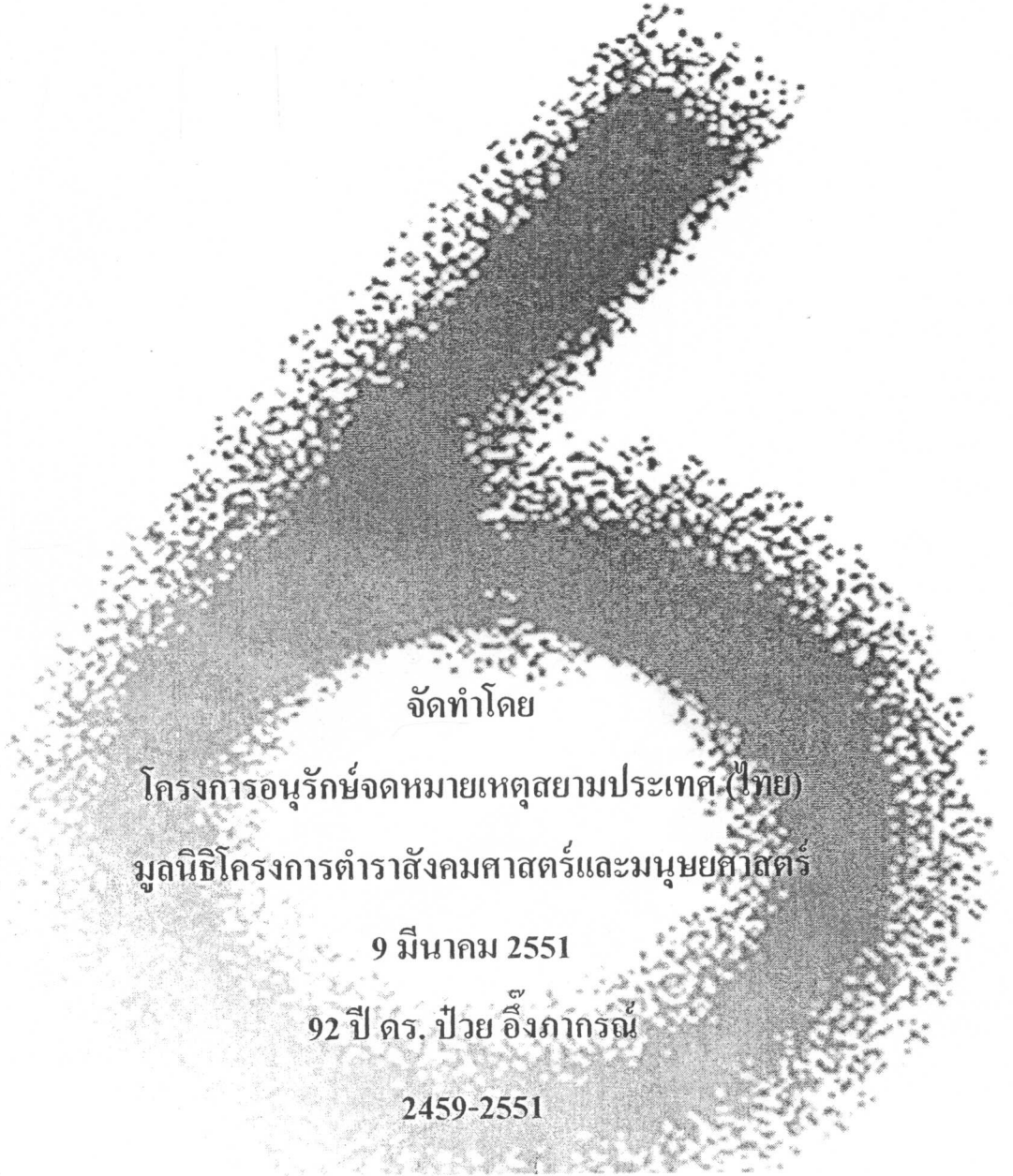

จัดทำโดย

โครงการอนุรักษ์จดหมายเหตุสยามประเทศ (ไทย)

มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

9 มีนาคม 2551

92 ปี ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์

2459-2551

แผนที่เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519

'6 ตุลาคม 2519' คือการปิดล้อมเพื่อฆ่าหมู่นิสิตนักศึกษาประชาชนกลางเมืองที่ชุมนุมกันในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กว่า 5,000 คน โดยผู้ร่วมฆ่าโดยตรง ได้แก่ ตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยคอมมานโด หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (นปพ.) สันติบาล ตำรวจท้องที่ ตำรวจน้ำ ลูกเสือชาวบ้าน กระทิงแดง และนวพล แพร่คำบงการโดยวิทยุยานเกราะของกองทัพไทย

สาเหตุการฆ่าหมู่อย่างอำมหิตครั้งนี้ เพราะผู้ชุมนุมในธรรมศาสตร์ต่อต้านการกลับเข้ามาประเทศไทยของจอมทรราชเมื่อครั้ง '14 ตุลา' ถนอม กิตติขจร

การปฏิบัติการฆ่า เป็นแผนที่จัดวางไว้อย่างดี เพื่อผลท้ายสุดคือการยึดอำนาจโดยคณะทหารและกลุ่มอำนาจเก่าในเย็นวันเดียวกับที่ฆ่าได้เสร็จแล้ว การล้อมฆ่าผู้ชุมนุมมือเปล่าโดยอาวุธสงครามเริ่มแต่เวลา 01.30 น. ถึง 11.00 น. ภายหลังทางการไทยแจ้งว่า มีผู้รอดตายให้จับกุม 3,154 คน มีผู้เสียชีวิตเพียง 46 คน ???????.....

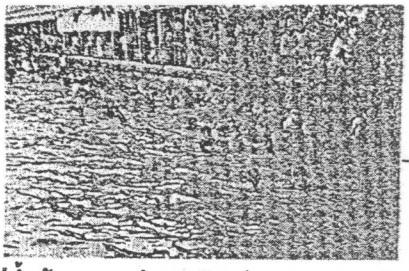

5. แม่น้ำเจ้าพระยา-ท่าพระจันทร์ : 07.00-10.00 น. ผู้ชุมนุมหนีตายออกจากธรรมศาสตร์โดยลงสู่แม่น้ำเพื่อไปยังท่าพระจันทร์ โดยมี ตชด. ที่ท่าเรือ และเรือของตำรวจคอยยิง บางคนถูกยิง บางคนจมน้ำหายไป บางคนได้รับความช่วยเหลือจากชาวท่าพระจันทร์ บางคนหนีเข้าวัดมหาธาตุ แต่ถูกตำรวจตามจับทั้งหมดถูกกวาดจับได้ในบริเวณนี้กว่า 1,000 คน

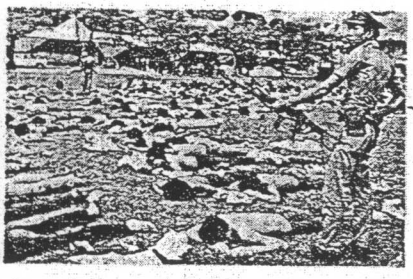

6. สนามฟุตบอล : 11.00 น. การฆ่าในธรรมศาสตร์ยุติลง นักศึกษาและผู้ชุมนุมจำนวนกว่า 2,000 คน ถูกกวาดต้อนจากตึกต่าง ๆ ลงสู่สนามฟุตบอล ถูกบังคับให้ถอดเสื้อและนอนคว่ำหน้าทั้งหญิงและชาย ต่อมาจึงนำขึ้นรถไปกักขังไว้ยังหลายแห่ง ส่วนใหญ่ที่โรงเรียนพลตำรวจบางเขน ชลบุรี และนครปฐม

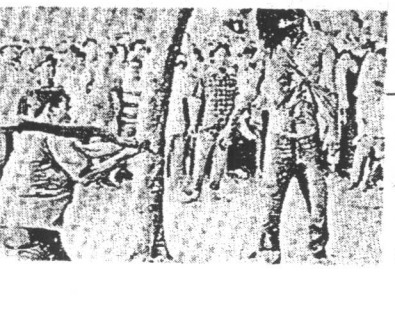

4. สนามหลวง : ระหว่าง 08.00-10.00 น. ฝูงชนกระทำทารุณกรรมนักศึกษาและผู้ชุมนุมที่พยายามหนีออกมาจากธรรมศาสตร์ ด้วยการซ้อม ทุบตี เอาเชือกรัดคอลากไปเผานั่งยางที่บริเวณพระแม่ธรณีบีบมวยผม ในภาพคือ วิชิตชัย อมรกุล นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ถูกแขวนคอที่ต้นมะขามในสนามหลวง และถูกทารุณด้วยวิธีการต่าง ๆ

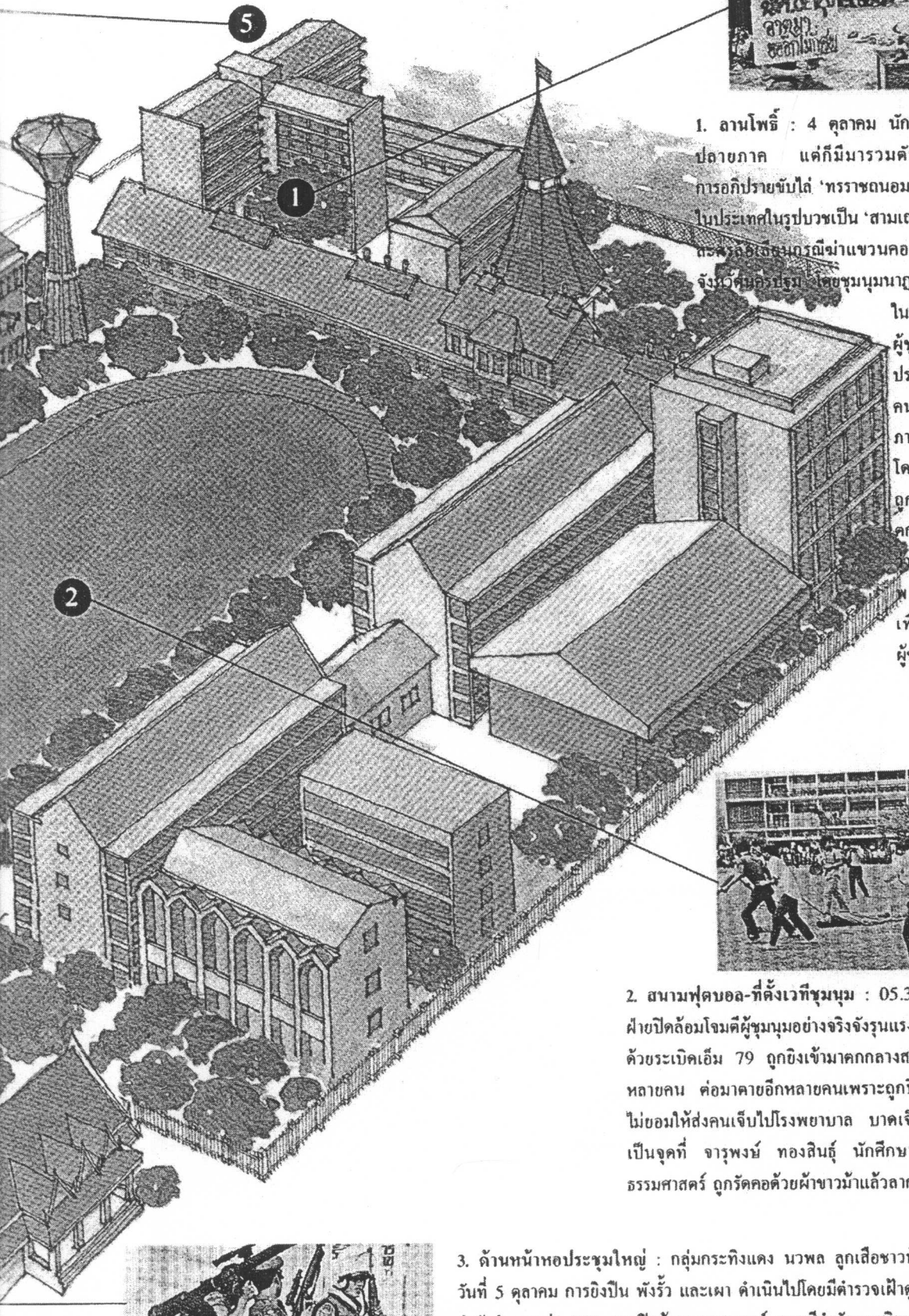

1. ลานโพธิ์ : 4 ตุลาคม นักศึกษาธรรมศาสตร์มีสอบปลายภาค แต่ก็มีมารวมตัวกันที่ลานโพธิ์เพื่อฟังการอภิปรายขับไล่ 'ทรราชถนอม กิตติขจร' ที่กลับเข้ามาในประเทศในรูปบวชเป็น 'สามเณร' ช่วงเที่ยงมีการแสดงละครล้อเลียนกรณีฆ่าแขวนคอช่างไฟฟ้า 2 คน ที่จังหวัดนครปฐม โดยชุมนุมนาฏศิลป์และการละคร มธ. ในคืนวันที่ 4 ตุลาคม มีผู้ชุมนุมอยู่ในธรรมศาสตร์ประมาณ 25,000-40,000 คน ในวันที่ 5 ตุลาคม ภาพการแสดงถูกแขวนคอโดยอภินันท์ บัวหภักดี ถูกหนังสือพิมพ์ดาวสยามตกแต่งภาพ พิมพ์เผยแพร่เป็นการแสดง "หมิ่นพระบรมโอรสาธิราช" เพื่อเปิดประเด็น 'ฆ่า' ผู้ชุมนุม

2. สนามฟุตบอล-ที่ตั้งเวทีชุมนุม : 05.30 น. วันที่ 6 ตุลาคม ฝ่ายปีกล้อมโจมตีผู้ชุมนุมอย่างจริงจังรุนแรงและต่อเนื่อง เปิดฉากด้วยระเบิดเอ็ม 79 ถูกยิงเข้ามาตกกลางสนาม ผู้ชุมนุมตายทันทีหลายคน ต่อมาตายอีกหลายคนเพราะถูกปิดทางเข้าออก ตำรวจไม่ยอมให้ส่งคนเจ็บไปโรงพยาบาล บาดเจ็บอีกจำนวนมาก และเป็นจุดที่ จารุพงษ์ ทองสินธุ์ นักศึกษาปี 2 คณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ถูกรัดคอด้วยผ้าขาวม้าแล้วลากรอบสนาม

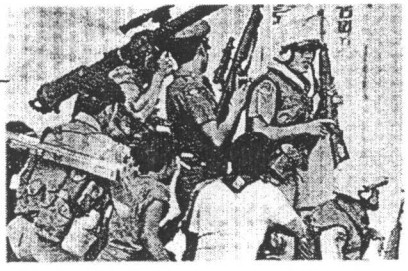

3. ด้านหน้าหอประชุมใหญ่ : กลุ่มกระทิงแดง นวพล ลูกเสือชาวบ้าน มารวมตัวตั้งแต่ค่ำวันที่ 5 ตุลาคม การยิงปืน พังรั้ว และเผา ดำเนินไปโดยมีตำรวจเฝ้าดู ตั้งแต่เวลา 22.00 น. กำลังตำรวจกว่า 200 นายปิดล้อมธรรมศาสตร์ และมีกำลังมาเสริมเพิ่มตลอดเวลา ตั้งแต่ 05.30 น. ของวันที่ 6 ตุลาคม อาวุธทุกชนิดของตำรวจไทยระดมยิงเข้าสู่ธรรมศาสตร์ ประมาณ 07.00 น. กำลังตำรวจไทยรุกคืบเข้าสู่ภายในธรรมศาสตร์ ผู้ชุมนุมหลบเข้ายังห้องเรียน ตำรวจไทยระดมยิงกระทั่ง 09.00 น. เศษ จึงเข้าเคลียร์พื้นที่ตามห้องเรียน

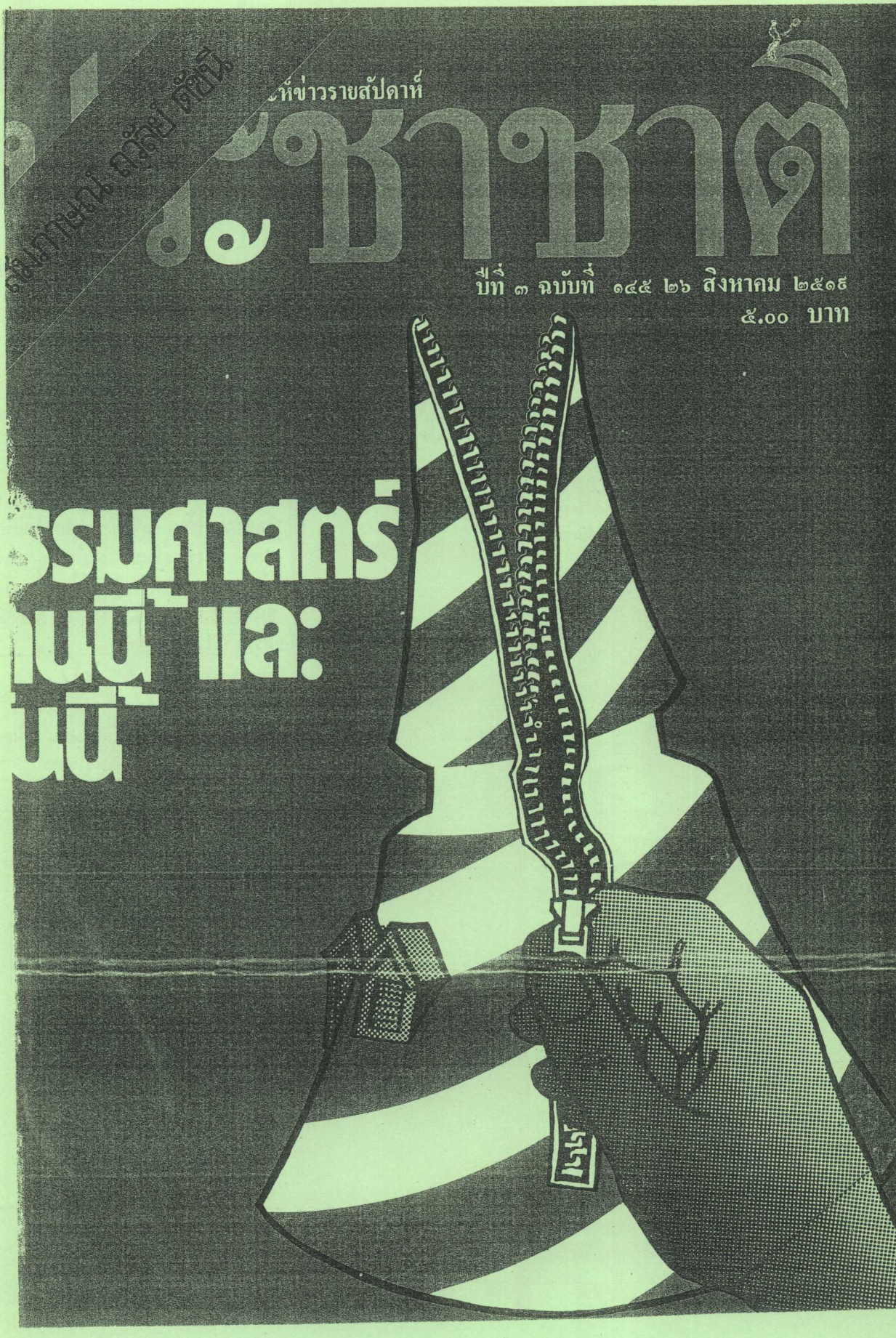
ประชาชาติ
ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๕ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๙
๕.๐๐ บาท

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๕ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

34

ธรรมศาสตร์วันนี้ เป็นมหาวิทยาลัยวิมเจ้าพระยาที่อยู่ในสายตาของคนทั้งประเทศ และธรรมศาสตร์วานนี้ จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรลืม

6

บอกถึงการสไตรคของ 'ประชาธิปไตย' ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสไตรคที่ใหญ่ที่สุดเป็นครั้งแรก ของคนหนังสือพิมพ์

50

บนแพข้ามท่ามีคนธรรมดาที่ชีวิตวันนี้ของเขาเป็นสามัญชน และคนแบบนี้แหละที่จะผ่านเข้ามาบอกว่าชีวิตวันนี้ของสังคมไทยเป็นอย่างไร

30

เป็นความตั้งใจเดิมที่จะนำเจ้าหญิงมะนิมูน สุวรรณภูมา ซึ่งเป็นธิดาของเจ้าสุวรรณภูมา มาพบท่านผู้อ่าน แต่จากการรอคอยอันว่างเปล่า ศิลปินใหญ่นามถวัลย์ ดัชนี ก็ผ่านเข้ามา

เกร็ดการเมือง ๒

จดหมาย ๒

การ์ตูนประชาชาติ ๔

ความเรียงประชาชาติ ๕

ในบ้าน

หนังสือพิมพ์ เมื่อเจ้าของเล่นงานนักข่าว, ผกค. เสียงจากสภาความมั่นคง, ถนอม พายุใหญ่ในถ้วยแก้ว, เกษตรศาสตร์ เค้าวุ่นเริ่มมา, ยาอันตราย ความตายที่มาเป็นเม็ด, พะเยา จังหวัดใหม่ชื่อเหมือนนักมวย, ตำรวจดับไฟ ก็ยังเหลือควัน, ขอนแก่น ขอพึ่งประชาชน ๖

สรุปข่าวในรอบสัปดาห์ ๒๐

นอกบ้าน

ศรีลังกา เมื่อ ๘๕ ชาติเรียกตนเองว่า "หญ้าแพรก" สหรัฐ ชะตากรรมของสื่อมวลชน, วิญญาณศิลปินของเบ็ตตี้, ญี่ปุ่น แผลร้ายของทานากะ ๒๒

สรุปข่าวนอกบ้าน ๒๗

จดหมายเหตุเอเชีย ๒๘

ประชาชาติสัมภาษณ์ ๓๐

รายงานประชาชาติ ๓๔

แพทย์ ๔๓

การศึกษา ๔๖

หยาดเหงื่อ ๔๘

ชีวิตวันนี้ ๕๐

ในแวดวงนักเขียน ๕๒

หนังสือ ๕๔

ภาพยนตร์ ๕๖

โลกกว้าง ๖๐

กีฬา ๖๒

หมายเหตุ ๖๕

ปก อรุณ วัชระสวัสดิ์

การ์ตูน

อีสาน
น้ำ.. น้ำ น้ำ
" เด็กๆ เร็ว เอาน้ำไปให้น่านหน่อย..
น่านกลับมาจาก ตรวจราชการภาคอีสาน
แล้ว.. "

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการและผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
ม.ร.ว. สุนิดา บุณยรัตพันธุ์
บรรณาธิการที่ปรึกษา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
สมหมาย ปาริจฉัตต์
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
พิชัย นาควิบูลย์วงศ์
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
บุญส่ง ชเลธร
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์
สมาน สุดโต
ชาญชัย มานัสวิน
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
ฝ่ายศิลป
ชีวิน คุณาลัย
นิวัติ กองเพียร
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทน ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓, ๖๑
โรงพิมพ์ไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

ข่าวลือ

สังคมไทยปัจจุบันกำลังเต็มไปด้วยข่าวลือและข่าวให้ร้ายป้ายสีเปรอะเลอะเทอะไปทุกวงการ ประชาชนส่วนใหญ่ตกอยู่ในภาวะสับสน ไม่รู้ว่าจะแยกความเท็จออกจากความจริงได้อย่างไร

แล้วข่าวลือกรณีถนอมกลับเข้าประเทศ ก็ถูกกระพือโหมหนักให้เลวร้ายลงไปอีก คำพูดของถนอมที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งว่า "ผมล้างมือแล้ว พวกเขายังมาทำกับผมอีก" เป็นประโยคที่ตีแผ่อะไรต่ออะไรออกมาอย่างล่อนจ้อนและอย่างหมดเปลือก

ข้อพึงสังเกตที่สุดก็คือบรรดาหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ต่าง ๆ ที่เคยเป็นปฏิปักษ์ต่อเหตุการณ์เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และต่อขบวนการนิสิตนักศึกษาพากันพลิกคดีความ ออกโรงโหมกระพือข่าวนี้เป็นการใหญ่ จนดูเป็นการจงใจที่จะปลุกพลังที่พวกตนทำลายย่อยยับไปให้ฟื้นตัวเป็นกระแสคัดค้านถนอมให้จงได้

กลุ่มพลังต่าง ๆ ที่สูญเสียชีวิต หรือเป็นคู่คดีต่อถนอม เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เสียอีกที่กลับมีท่าสุขุมรอบคอบ เพราะเฉลียวใจว่าข่าวลือนี้เป็นเรื่องของการหยั่งท่าของพวกตน

ขณะเดียวกันสื่อมวลชนอีกบางแขนง ที่เห็นว่าถนอมบริสุทธิ์ในการสั่งฆ่าประชาชนตามหน้าที่ขณะนั้น กลับเปิดโปงว่าขณะนี้ควรระวังสิ่งที่เรียกกันว่า "เผด็จการขวาจัดรุนแรง" จะกระโดดออกมาเป็นอัศวินม้าขาวก่อการรัฐประหารขึ้น

ปรากฏการณ์และปฏิกิริยาต่อข่าวลือกรณีถนอม จึงเป็นอุทาหรณ์ที่ชี้ว่า ธาตุแท้ของผู้มีอำนาจอยู่ในขณะนี้ ไม่ว่าจะเป็นในพรรคการเมือง ในรัฐบาล ในค.ร.ม. หากไม่เป็นพวกตีสองหน้าแล้วไซร้ ก็คงเป็นพวกที่จ้องจังหวะหาลำหักลำโค่นมาบ้ายร้ายใส่ความอีกพวกหนึ่ง ด้วยวิธีการที่น่าเอนจอนาถเพียงหวังผลประโยชน์ในการสร้างฐานอำนาจทั้งทางทหารและทางรัฐบาลเท่านั้น หาได้ต้องการให้บ้านเมืองสงบไม่สับสนวุ่นวายอย่างบริสุทธิ์ใจไม่

ข่าวนี้จึงเป็นเรื่องของนักการเมืองบางคนที่คอยหากินจาก 'ซอเสีย' ของคนแก่คนหนึ่งที่ลี้ภัยไปอยู่ที่สิงคโปร์ อันเป็นลักษณะที่เคยเกิดขึ้นกับอดีตนายกรัฐมนตรีคนก่อน ๆ ของเรามาแล้ว หากจะชี้ให้ถึงที่สุดข่าวถนอมก็ปล่อยมาจากคนที่สันทัดจัดเจนในการลือเรื่องแบบนี้มาแล้วนั่นเอง

เราก็ได้แต่หวังว่าประชาชนผู้รักชาติอย่างแท้จริงจะระวังตัวระวังใจไม่ตกเป็นเครื่องมือของบรรดากลุ่มที่อ้างความรักชาติ โดยเนื้อแท้หาประโยชน์ให้แก่ตัวเอง ●

ประชาชาติ : ความร่วมมือของประชาชนในการแก้ไขปัญหานี้เป็นอย่างไรบ้าง

ทศ : ทุกครั้งที่เรืองกล่าวหากันเราก็ตั้งเจ้าหน้าที่ไปสอบถึงบ้านแต่เวลาไปสอบไม่มีใครระบุได้แน่ชัดเขาว่ามา คนนั้นเขาว่า คนนี้เขาว่า คนนี้เขาพูด ไปก็ครั้งก็คนนั้นว่า คนนี้ว่า ผลการสอบสวนก็ลงเอยไม่ค่อยได้หลักฐาน ด้านความร่วมมือ ของประชาชน ในการให้ปากคำ แต่ถ้าความร่วมมือที่จะพาไปถึงหลักฐานจริง ๆ มีน้อย ๕ % ได้ เพราะมีแต่ได้ยินเขาว่าทั้งนั้นจริง ๆ ไม่ค่อยเจอ

ประชาชาติ : ปัจจุบันปัญหาของตำรวจดับเพลิงที่เป็นอยู่คือ อะไร

ทศ : ปัญหาด้านการปฏิบัติงานคงจะได้แก่ปัญหาทั่ว ๆ ไป ถ้าขาดน้ำหรือน้ำน้อยไปก็เสียเวลา ถ้าภูมิประเทศที่เกิดไฟไหม้เป็นแหล่งชุมชน แหล่งสลัมมีคนมาก จราจรติดขัดก็ทำงานลำบาก แต่เนื้อแท้จริง ๆ ของปัญหาดับเพลิงที่จะต้องเป็นต่อไปก็คือปัญหาเครื่องมือเครื่องใช้ในระยะต่อไปข้างหน้า ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเพิ่มเติม จะเป็นที่น่าวิตก เพราะเดี๋ยวนี้เรามีอาคารสูง ๒๐-๒๓ ชั้น ขณะที่เรามีรถอุปกรณ์พิเศษที่เป็นบันไดดับเพลิงสูงสุดอยู่เพียง ๓๓ เมตรหนึ่งคัน สูง ๘๐ ฟุต อีกสองคัน รถสามคันนี้ต้องทำงานรับผิดชอบทั่วกรุงเทพมหานคร และตึกอาคาร โฮเตล ร้านค้าพาณิชย์ที่นับวันจะสูงขึ้นไป ๆ อาคารสูงถึง ๓๐ ชั้นแต่ขีดความสามารถของเราทำได้เพียง ๔ ชั้นนี่คือปัญหาใหญ่

สรุปข่าวในบ้าน

สิงหาคม

๖

นาย ทวิช กลิ่นประทุม รัฐมนตรีฯคมนาคม ได้เปิดเผยกรณีการนัดหยุดงาน ของพนักงานบริษัทการบินไทยว่า ไม่เอาผิดการบินไทย เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกิดจากการเข้าใจผิด ให้ถือเสมือนว่าผืนร้าย

พ.ต.ท. แสวง หงษ์นคร ได้เปิดเผยว่า ยังจับคนร้ายที่ปาระเบิดนักศึกษาขอนแก่นไม่ได้ แต่คาดว่าอาจเป็นรายเดียวกับที่ปาระเบิดโรงเรียนพานิชยการขอนแก่น เพราะคนที่ถูกจับเป็นลูกตำรวจ ชอบขโมยระเบิดพ่อไปปา ซึ่งเป็นนักเรียนการช่างขอนแก่น และเป็นสมาชิกขบวนการนวพลด้วย

๗

มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ จะมีการประชุมของ ทางมหาวิทยาลัยเรื่อง ๔ ผู้บริหารลาออก ซึ่งนักศึกษาก็พร้อมที่จะรับ ฟังคำชี้แจงจากฝ่ายบริหารเพราะนักศึกษา ก็ไม่มีความต้องการให้ ๔ ผู้บริหารลาออกเช่นเดียวกัน

นายชุนทอง ภูผิวเดือน รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย ได้ไปหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวการทุจริต ของปลัดสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) ที่จังหวัดมหาสารคาม ด้วยตัวเองมาเกือบเดือนแล้ว ว่ามีมูลที่จะเชื่อถือ ว่ามีการทุจริตจริง ขณะนี้กำลังรอผล การสอบสวนของคณะกรรมการ ซึ่งได้มอบให้ ชลอ วนะภูติปลัดกระทรวงมหาดไทย ตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้น

๘

กลุ่มผู้รักชาติได้โจมตี และเผาหุ่นนายสุรินทร์ มาศดิตถ์รัฐมนตรีสำนักนายกฯที่สนามหลวงนั้น ได้มีผู้เห็นว่า เครื่องกระจายเสียงที่ใช้เป็นของปชส. ๗ ซึ่งอยู่ในการควบคุมของกรุงเทพมหานคร (ก.ท.ม.) เรืองนี้นายธรรมนูญ เทียนเงิน ผู้ว่าฯ กทม. ก็จะสั่งให้มีการ สอบสวน เพื่อแก้ข้อสงสัย

ศูนย์นิสิต ฯ มีการบำเพ็ญกุศลรำลึกถึงวีรชน ๑๔ ตุลาคม ที่ตึกกตป. และเตรียมการสร้างอนุสาวรีย์วีรชน โดยมีกรรมการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ และประชาชนจำนวนมากไปร่วมงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเกษตรได้หยุดเรียนประท้วงฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย ที่ไม่อนุมัติให้สโมสรทั้ง ๒ คณะลาออกจากการเป็นสมาชิกขององค์การบริหาร

สหพันธ์นิสิต นักศึกษาอีสานแห่งประเทศไทย เริ่มสำรวจภาวะความเป็นอยู่ของชาวอีสานอย่างจริงจัง และได้กระตุ้นรัฐบาลในการแก้ปัญหาพร้อมกับแสดงความเห็นว่างบประมาณ ๓๒ ล้านนั้นไม่พอแก้ไขความแร้นแค้นของภาคอีสานได้

๙

มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ได้มีการประชุม นักศึกษา คณาจารย์ และข้าราชการทั้งหมด เพื่อชี้แจงเหตุการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น ในมหาวิทยาลัย นายเสน่ห์ จามริก รองอธิการบดี รักษาการแทน อธิการบดี

ยอมรับว่าคำสั่งที่ออกมานั้นลิดรอนเสรีภาพนักศึกษา และยังยืนยันจะลาออกจากตำแหน่ง โดยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะให้มีคณะกรรมการประสาน ๔ ฝ่ายคือ ฝ่ายบริหาร อาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาร่วมกันแก้ไข

คณะอาจารย์จาก ๔ มหาวิทยาลัย เข้าพบ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ เกษตรศาสตร์และรามคำแหง ๘ คน ได้ชี้แจงสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบันว่า มีการให้ร้ายป้ายสี ทำผิดกฎหมาย แล้วไม่มีการจับกุมมาลงโทษ ซึ่งทำให้ประชาชน เข้าใจว่ารัฐบาลสนับสนุนพฤติกรรมดังกล่าว ส่วน ม.ร.ว. เสนีย์ กล่าวว่า รัฐบาลขอรับรองว่าจะเป็นกลางอย่างแท้จริง และข้อคิดที่เสนอก็จะรับไว้พิจารณา

๑๑

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์กรณีมีข่าวว่ากลุ่มทหารยื่นหนังสือให้ปรับปรุงคณะรัฐมนตรี ปรับปรุงนโยบายต่างประเทศ ว่าไม่เป็นความจริง หากจะปรับปรุงจะต้องให้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นก่อนและจะต้องร่วมหารือกับหัวหน้าพรรค ที่มาร่วมรัฐบาลด้วย

คณะรัฐมนตรี ลงมติให้กระทรวงกลาโหม มหาดไทย กระทรวงต่างประเทศ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาเปิดพรมแดนด้านไทยลาว โดยเน้นถึงประโยชน์ที่สองประเทศจะได้รับ และคำนึงถึงความปลอดภัย พรมแดนที่จะเปิดคือ ที่มุกดาหาร และที่ช่องเม็ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการอภิปรายเรื่อง "เหตุเกิดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์" และ "การคุกคามสิทธิเสรีภาพ ของนักศึกษา" ในการอภิปรายระบุว่า กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) เข้าแทรกแซงนอกจากนี้ยังได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมต่อต้านเผด็จการ ชูคำขวัญว่ามหาวิทยาลัยต้องมีเสรีภาพ

๑๐

นายสุทวิช สุพรรณ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ได้เปิดเผยเกี่ยวกับการทุจริตของกรมประชาสัมพันธ์ว่า ตนได้มอบหลักฐานการทุจริตในไทยทีวีช่อง ๙ ให้นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ รัฐมนตรีสำนักนายกฯ ไปสอบสวนหมดแล้ว จากหลักฐานปรากฏว่ามีการคอร์รัปชั่นกันมาตั้งแต่สมัยนายประสงค์ ละออบักษิณเป็นผู้อำนวยการ และแม้นายรักศักดิ์ วัฒนพานิช อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์คนปัจจุบันเองก็ต้องมีความผิดในเรื่องนี้ด้วย ในฐานะเป็นประธานกรรมการบริษัท

ศูนย์รักษาความมั่นคงทางการศึกษา ที่ได้ตั้งขึ้นในกระทรวงศึกษา มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่จะส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) นั้น นายจรูญ วงศ์สายัณห์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเปิดเผยว่า เรื่องนี้ยกเลิกไปแล้ว เพราะผู้ดำเนินการไม่ได้กลับมาทำงาน ซึ่งตนเคยนำเรื่องนี้เสนอ พล.ต. ศิริ สิริโยธิน แล้ว พล.ต. ศิริ เห็นว่าหน่วยงานนี้ทำงานเกินหน้าที่ไป

๑๒

กลุ่มนักศึกษาโครงการสำรวจอีสาน ได้เดินทางไปสำรวจภาวะความแห้งแล้งของภาคอีสาน ที่อำเภอหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ ได้ถูกผู้ใหญ่บ้านขับไล่ และยังถูกกลุ่มอส. รุมทำร้ายต่อหน้านายอำเภอด้วย หนึ่งในกลุ่มผู้ถูกทำร้ายได้กล่าวว่า แม้จะถูกทำร้ายก็จะไม่ล้มเลิกโครงการนี้

วิทยาลัยครูเชียงใหม่ นายสมคิด ชัยวงศ์ อุปนายกองค์การนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ เปิดเผยว่า คณะนี้ทางองค์การนักศึกษา กำลังถูกแทรกแซงจากกลุ่มบุคคลภายนอกแผ่อิทธิพลบีบบังคับฝ่ายบริหารเพื่อล้มองค์การนักศึกษา และให้หยุดเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งเรื่องนี้ได้มีอาจารย์ ๒ คนที่ได้รับการอบรมจากกองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) เข้ามายุแหย่นักศึกษา

สรุปข่าวนอกบ้าน

สิงหาคม

๕

อัฟริกา เยาวชนผิวดำ ได้พากันเดินขบวนที่เมืองโซเวโต้เพื่อยับยั้งไม่ให้คนงานไปทำงาน เป็นการประท้วงและเรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้นำนักศึกษาที่ถูกจับภายหลังการจลาจลเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายนนี้

ซูดาน ทางการซูดานได้ประหารชีวิตจำเลย ๘๑ คน ในฐานพยายามก่อรัฐประหารในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาเพื่อโค่นอำนาจประธานาธิบดีจาฟาร์ นูเมรี

มาเลเซีย เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศมาเลเซียได้เปิดเผยเกี่ยวกับการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ผูกใผ่ฝ่ายใดว่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์จะไม่สนับสนุนนโยบายของที่ประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ผูกใผ่ฝ่ายใดเกี่ยวกับการรับรอง และสนับสนุนขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อการปลดปล่อยทุกขบวนการ

๖

อิตาลี พรรคคอมมิวนิสต์อิตาลี ประกาศเปิดทางให้แก่รัฐบาลพรรคคริสเตียนเดโมแครต ของนายกรัฐมนตรี กิอูลิโอ อันดริออตติ โดยตัดสินใจงดออกเสียงไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจต่อรัฐบาล เพื่อขจัดปัญหาเสียงข้างน้อยของทางฝ่ายรัฐบาล

โรดีเซีย นายกรัฐมนตรีรัฐบาลผิวขาวโรดีเซีย เอียน สมิธ ได้เรียกร้องให้มีการหารือโดยตรงระหว่างสหรัฐ และคณะรัฐบาลโรดีเซีย เพื่อหาทางยุติกรณีพิพาทระหว่างรัฐบาลผิวขาว และชนผิวดำ

๗

ฟิลิปปินส์ หัวหน้าคณะผู้แทนของเนปาลที่เข้าร่วมประชุมองค์การอาหารและการเกษตรแห่งประชาชาติ (เอฟ.เอ.โอ.) ภาคพื้นเอเชียและตะวันออกไกลครั้งที่ ๑๓ ได้เรียกร้องให้มีการทบทวน การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์การสหประชาชาติในเอเชียและแปซิฟิคใหม่ เพื่อป้องกันการทำงานซับซ้อน และสูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์

เลบานอน สัญญาหยุดยิงฉบับที่ ๕๔ ในเลบานอนล้มเหลวอีกครั้งเมื่อคู่กรณียังคงรบกันอย่างดุเดือด แต่ผู้สังเกตการณ์ยังมีความหวังว่าทางด้านการเมืองอาจตกลงกันได้ ส่วนนายฮัสซัน ซาบรี ฮัน โกลี ทูตพิเศษของสันนิบาตอาหรับบอกว่า 'อาทิตย์หน้ารู้ดีรู้ชั่ว'

๘

รัสเซีย นายอันไดร ซาคารอฟ นักวิทยาศาสตร์ชาวโซเวียต ผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ได้เรียกร้องให้ผู้นำของโลก ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วน ในการช่วยเหลือผู้หญิง เด็กและผู้ที่ได้รับบาดเจ็บออกมาจากค่ายลี้ภัยปาเลสไตน์ เทล อัล ซาต้าร์ ในเลบานอน

อินโดนีเซีย อินโดนีเซีย ซึ่งได้แสวงหาการรับรอง จากนานาชาติว่าน่านน้ำระหว่างเกาะต่าง ๆ ของตนเป็นของอินโดนีเซียอย่างเต็มที่นั้น อาจจะยินยอมให้เรือรบต่างชาติที่เดินผ่านไปมา ผ่านได้ในช่องทางพิเศษ

สหรัฐ ประธานาธิบดี ฟอร์ด ประกาศว่าตน จะเอาชนะ นายจิมมี่ คาร์เตอร์ ผู้สมัครประธานาธิบดีพรรค

เดโมแครท ในการเลือกตั้งเดือนพฤศจิกายนหน้านี้แน่ แม้ว่าผลการหยั่งเสียงจะบอกว่าตนแพ้ เพราะตนคิดว่า คาร์เตอร์มีจุดอ่อนทางการเมือง คือคาร์เตอร์ให้คำมั่นสัญญาอย่างเดียว ไม่มีประสบการณ์การทำงาน

๙

รัสเซีย หนังสือพิมพ์ ปราฟดาของพรรคคอมมิวนิสต์วิจารณ์การจำหน่ายอาวุธของสหรัฐให้แก่อิหร่านและประเทศแถบอ่าวเปอร์เซียว่า มีความมุ่งหมายเพื่อเข้าครอบครองและรักษาผลประโยชน์ทางด้านน้ำมันของตนในดินแดนส่วนนั้น

ศรีลังกา พนักงานไปรษณีย์โทรเลขศรีลังกา นัดหยุดงานเรียกร้องค่าแรงเพิ่ม รัฐบาลวิตกว่า อาจเป็นอุปสรรคใน การประชุมสุดยอดของสมาชิกประเทศ ไม่ผูกใผ่ฝ่ายใด ซึ่งจะเปิดขึ้นในกรุงโคลัมโบ ของศรีลังกา ในวันที่ ๑๖ สิงหาคมนี้ ขณะที่บรรดาคณะผู้แทนและตัวแทนสื่อมวลชนจากประเทศต่าง ๆ หลายร้อยคน

ประชาชาติ ๒๗

ได้ทะยอยกันเดินทางสู่โคลอมโบเรียบร้อยแล้ว

เลบานอน

๑๐

เลบานอน กลุ่มพันธมิตรฝ่ายซ้ายในเลบานอน ซึ่งมีนายคามาล จัมบลัตต์ เป็นผู้นำกลุ่ม ได้เรียกร้องให้ซีเรีย ถอนกำลังทหารที่ส่งเข้ามาแทรกแซงเลบานอน ไม่เช่นนั้นก็จะต้องเผชิญกับ 'สงครามยืดเยื้อซึ่งจะกลืนกินประเทศนั้นเอง'

อัฟริกา องค์การเอกภาพอัฟริกา ได้เปิดประชุมมุขบุรุษขึ้นที่โมริเชียสและได้ตกลงกันได้ในหลายเรื่อง ซึ่งจะนำไปเสนออย่างเป็นเอกฉันท์ ต่อที่ประชุมที่โคลัมโบ ซึ่งเรื่องเหล่านี้ได้แก่ ปัญหาโรดีเซีย, อัฟริกาใต้, อิสราเอล, ระเบียบเศรษฐกิจใหม่ของโลกที่เป็นธรรมยิ่งขึ้น

๑๑

ญี่ปุ่น พรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่นเรี่ยไรเงินทางการเมืองได้มากที่สุดในปี ๒๕๑๘ แม้แต่พรรคลิเบอรัลเดโมเครติคแอลดีพีของรัฐบาลก็ยังสู้ไม่ได้

อัฟริกาใต้ นายกรัฐมนตรีจอห์น วอร์สเตอร์ แห่งอัฟริกาใต้ประกาศแต่งตั้งสภามนตรี เพื่อรับฟังความเดือดร้อนของประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ใช่ชาวผิวขาว และจะได้จัดการประชุมในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๙ นี้ ●

จุดหมายเหตุเอเชีย

สำนักข่าว "โลกที่สาม"

เรื่องการเสนอข่าวระหว่างประเทศเป็นกรณีหวานอมขมกลืนมานานหนักหนาข้อขัดข้องและเสียงประท้วงของประเทศเล็ก ยากจนและกำลังดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนในกรณีที่นักข่าวตะวันตกตีความตามสีของแว่นตาตนเองนั้นเป็นเรื่องเรื้อรัง แต่ไม่มีใครทำอะไรสักอย่าง

ความพยายามใหม่อีกครั้งปรากฏที่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ระหว่างวันที่ ๙-๑๙ สิงหาคมนี้ อันเป็นช่วงที่ประเทศเรียกตนเองว่า "ไม่ผักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง" นัดประชุมกันเป็นเรื่องราวใหญ่โต หัวข้อหนึ่งซึ่งคงจะเรียกร้องความสนใจกันอย่างกว้างขวางคือข้อเสนอให้มีการตั้งสำนักข่าวของ "โลกที่สาม" ขึ้นมาเพื่อเสนอข่าวของตนให้กับโลกภายนอกได้รับรู้อย่างตรงไปตรงมา ปราศจากสีสันบั้นแต่งของนักข่าวที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศซึ่งมักจะเลือกมองสิ่งที่ผิดหูผิดตาตนเองแล้วจับไปตีความลำเอียงตามฉันทาคติของตน หาได้มีความเข้าใจ ใส่ใจหรือเห็นใจความเป็นไปของเจ้าของประเทศไม่

เหตุการณ์เรื้อรังเช่นนี้เป็นมานาน คนอินเดียอ่านเรื่องเพื่อนบ้านของตนเช่นบังคลาเทศ จากสำนักข่าวอเมริกัน และในทำนองเดียวกันเรื่องที่คนไทยเราต้องเผชิญบ่อย ๆ คือคนข่าวอเมริกัน หรืออังกฤษ เขียนเรื่องลาวให้คนไทยอ่าน ด้วยสีสันเนื้อหาและจุดเน้นตามแนวทางที่คนตาสีน้ำข้าวพึงจะมอง ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องตรงกับความจริงที่คนไทยกับลาว อันเป็นพี่น้องกับมาโบราโบราณ เข้าใจซาบซึ้งกว่าเป็นไหน ๆ

ความพยายามของโลกที่สามที่จะสร้างกลไกข่าว ซึ่งจะใช้คนแถบเดียวกัน มีความเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของคนในแถบฉันใกล้เคียงกัน ตีความความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และแม้กระทั่งชีวิตเดินฉนวันต่อวัน จึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนอย่างยิ่ง ถ้าหากเงื่อนไขพื้นฐานคือการไม่แก่งแย่งกันเองระหว่างประเทศเล็ก ๆ ยอมรับกันได้

ปัญหาของการสร้างสำนักข่าวร่วมนั้น ย่อมจะเป็นเรื่องต้องพิจารณากันอย่างถ้วนถี่ ประการแรกสุดนั้น ประเทศที่เข้าร่วมประชุมคราวนี้มีถึง ๘๕ ประเทศ ซึ่งมีพื้นฐานต่างกันมาก แม้ว่าอุดมการจะต้องตรงกันที่ไม่ผักใฝ่ข้างใดข้างหนึ่ง ในหมู่มหาอำนาจ แต่นอกเหนือไปจากข้อนั้นแล้ว ความแตกต่างกันแม้ในด้านแนวความคิดถึงหลักใหญ่ของสำนักข่าวดังกล่าวก็กว้างไกล จนเกือบจะกลายเป็นเรื่องเบาะแว้งกันตั้งแต่ต้นเสียแล้ว

ความหวาดระแวงกันว่าใครจะยึดเอาสำนักข่าวดังกล่าวเป็นเครื่องมือของตนเริ่มต้นตั้งแต่มีการตั้งข้อสังเกตว่า บางที่อินเดียและยูโกสลาเวียอาจต้องการเป็น "พี่เบิ้ม" ของสำนักข่าวนี้ทำให้ประเทศเล็ก ๆ อื่น ๆ ที่ต้องการข่าวสารอันเที่ยงธรรมของตน ได้

ธรรมศาสตร์ :

วานนี้ และวันนี้

ธรรมศาสตร์ตระหง่านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามาเป็นเวลา ๔๒ ปีแล้ว มหาวิทยาลัยเก่าแก่แห่งนี้ผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมแล้วหลายหมื่นคน กระจายกันอยู่ทุกสาขาอาชีพ ตั้งแต่ต่ำสุดจนถึงสูงสุด ระดับผู้บริหารประเทศก็มีมาจากธรรมศาสตร์

การกล่าวถึงธรรมศาสตร์ในครั้งนี้ เป็นการกล่าวถึงในช่วงจังหวะที่ธรรมศาสตร์ถูกกล่าวขวัญอย่างมากมาย ทั้งในแง่ดีและแง่ร้าย

แง่ดีก็จะเป็นทำนองแห่งความชื่นชม ว่าเป็นสถาบันที่จริงจังในการพิทักษ์เอกราชของชาติ ต่อสู้เพื่อประชาชนและประชาธิปไตย ในส่วนของแง่ร้ายก็จะเป็นในทำนองว่าธรรมศาสตร์เป็นแหล่งปลุกระดมมวลชนก่อความวุ่นวาย สะสมอาวุธ และเต็มไปด้วยพวกคอมมิวนิสต์

การมองย้อนไปถึงความเป็นมาของธรรมศาสตร์ น่าจะเป็นการช่วยทำความเข้าใจถึงแนวทางที่เป็นมาและที่จะเป็นไปได้เป็นอย่างดีอย่างน้อยก็จะได้รู้ว่าธรรมศาสตร์เป็นมาอย่างไร

และคำขวัญที่เห็นอยู่เสมอว่า "ฉันรักธรรมศาสตร์ เพราะธรรมสอนให้ฉันรักประชาชน" นั้น ได้บอกอะไรอยู่ในตัวของมันเองบ้าง

กำเนิดธรรมศาสตร์

ถ้าใครจะกล่าวว่า การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นแบบประชาธิปไตย เมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เป็นการเปลี่ยนแปลงอันถือได้ว่าเป็นการก่อกำเนิดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ด้วย ก็ย่อมกล่าวได้อย่างสนิทใจ

เพราะช่วงนั้นเป็นช่วงที่อุดมการประชาธิปไตยกำลังเบ่งบาน เป็นช่วงแห่งการตื่นตัวของบรรดาข้าราชการชั้นสูงและคนรุ่นใหม่ในยุคนั้น ท่านปรีดี พนมยงค์ ผู้เป็นบุคคลสำคัญในคณะราษฎร์ ที่ทำการปฏิวัติ ๒๔๗๕ ที่จะให้มีสถาบันการศึกษาชั้นสูงขึ้น เพื่อทำหน้าที่เผยแผ่อุดมการประชาธิปไตย ให้กว้างขวางออกไปเป็นที่เข้าใจในหมู่ประชาชน และเพื่อผลิตคนออกมาค้ำจุนระบอบประชาธิปไตย ให้คงอยู่ได้โดยวัฒนาถาวร

ท่านปรีดีพยายามที่จะผลักดันความประสงค์นี้ จนในที่สุดสภาผู้แทนในสมัยนั้นก็ได้ออกประกาศใช้ **พรบ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง** เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๔๗๖ และได้ทำพิธีเปิดเป็นปฐมฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๗

อันถือว่าเป็นวันสถาปนามหาวิทยาลัย

จากการออก พรบ.ฉบับนี้ ทางสภาผู้แทนฯ ยังจัดหาสถานที่ดำเนินงานของทางมหาวิทยาลัยให้ โดยออก พรบ. โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณกรมทหารราบ พัน ๔ ร.พัน ๕ รวมทั้งคลังแสงตำบลท่าพระจันทร์ จากกระทรวงกลาโหมมาให้ทางมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง (มธก.) ออกจะเป็นสถาบันการศึกษาที่แปลกกว่า สถาบันการศึกษาเดิมที่มีอยู่ คือสถาบันการศึกษาอันมีจุดประสงค์ที่จะผลิตคนออกไปเป็นข้าราชการ จึงมีการรับนักศึกษาจำกัดจำนวน แต่ มธก. มีจุดประสงค์ที่จะให้ประชาชนพลเมือง ได้มีความรู้ความเข้าใจ ในทางการเมืองและการบริหาร เพื่อที่จะมีส่วนในการจัดการบ้านเมืองได้ถูกทาง จึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาศึกษา อย่างกว้างขวางในรูปตลาดวิชา มีการจัดทำคำบรรยายส่งนักศึกษาทางไปรษณีย์ แก่นักศึกษาต่างจังหวัด และถึงกับมีการจัดให้เจ้าหน้าที่ของ มหาวิทยาลัยประจำอยู่ทุกจังหวัด เพื่อจัดการรับสมัครนักศึกษา และดำเนินการสอบในจังหวัดของตนได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้ามาสอบในกรุงเทพ ดังนั้นในปีแรก ประชาชนจึงสนใจมาสมัครถึง ๗,๐๙๔ คน

บทบาทนักศึกษาในช่วงแรก

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบประชาธิปไตยแล้วก็ตาม ความคิดแบบเดิมที่ต้องการเป็นเจ้าคนนายคนไม่สนใจทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ก็ยังมีอิทธิพลอยู่มาก ทำให้บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการต่อสู้เพื่อประโยชน์ของชาติประชาชนจึงยังไม่เด่นชัดนัก

บทบาททางการเมืองมาเริ่มเด่นชัดเมื่อปี ๒๔๘๓ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม อันเป็นช่วงเผด็จการฟื้นฟูลัทธิชาตินิยม เมื่อเกิดการเรียกร้องดินแดนอินโดจีนคืนจากฝรั่งเศส จึงได้มีการเดินขบวนของนิสิตนักศึกษาจากสถาบันต่างๆ โรงเรียนมัธยม ประชาชน รวมทั้งนักศึกษา มธก. ด้วย ปลุกใจให้คนไทยตื่นตัวขึ้นมาสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ในการเรียกร้องดินแดนอินโดจีนคืนจากฝรั่งเศส

ถึงแม้ว่าครั้งนี้ จะเป็นการเดินขบวน ที่ถูกกำหนดโดยรัฐบาลจอมพล ป. เอง ก็ถือได้ว่าเป็นการแสดงถึงการตื่นตัวสนใจทางการเมือง และความรู้สึกรักชาติ

จอมพล ป. เข้าคุม

๘ มิถุนายน จอมพลป. ได้ทำการรัฐประหาร ล้มรัฐธรรมนูญฉบับ ๙ พฤษภาคม ๒๔๙๕ พร้อมกับประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับเผด็จการของตนเมื่อ ๙ พฤษภาคม ๒๔๙๐

การรัฐประหารครั้งนี้ส่งผลสะเทือนมาถึง มธก. ด้วย เพราะจอมพลป. เห็นว่า มธก. เป็นมหาวิทยาลัยของท่านปรีดี และเป็นมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนให้มีการดำเนินวิถีทางทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงคิดหาทางเข้าคุม ด้วยการแต่งตั้งตัวเองเป็นอธิการบดี ให้เผ่า ศรียานนท์ เป็นรองอธิการบดี พร้อมกับให้ ฉัตร ศรียานนท์ เป็นเลขาธิการ

นอกจากนี้ยังมีการปล้น มธก. ครั้งใหญ่ ด้วยการบังคับยึดหุ้นธนาคาร แห่งเอเชีย เพื่อการอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรมของ มธก. ไปเป็นของตัวเอง จำนวน ๗,๓๑๐ หุ้น ๆ ละ ๑๐๐ บาทด้วย

เดือนพฤษภาคม๒๔๙๑ ได้เกิดการเคลื่อนไหวเป็นครั้งแรกของนักศึกษาขึ้น ในกรณีที่บัณฑิตสภาได้ฟื้นฟูโรงเรียนกฎหมาย เรียกว่าสำ

ปรีดี พนมยงค์

นักอบรมกฎหมาย แห่งเนติบัณฑิตสภา โดยกำหนดให้ผู้ที่จะมีอาชีพทางกฎหมายต้องผ่านการอบรมจากสำนักนี้ก่อน ๑ ปี

นักศึกษา มธก. พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการลิดรอนสิทธิของนักศึกษาที่มีมาแต่เดิม จึงมีการคัดค้านมีการชุมนุมให้ยกเลิกกฎนี้เสีย จนถึงการประท้วงไม่ยอมเข้าห้องเรียน

แม้การต่อสู้ในครั้งนี้จะไม่ได้รับชัยชนะ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการแสดงออกของการต่อสู้กับความไม่เป็นธรรม

ต่อมา ทางกระทรวงมหาดไทยเตรียมประกาศใช้กฎ ก.พ. ที่ ๑๑๐ ให้ผู้สำเร็จรัฐศาสตร์บัณฑิตจากจุฬา ได้

รับการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการได้ทันทีในอัตราชั้นตรี ส่วนผู้สำเร็จปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตจะบรรจุเป็นข้าราชการก็ต่อเมื่อมีตำแหน่งเหลือ และไปบรรจุในอัตราชั้นจัตวาอันดับ ๓

กฎ ก.พ. ที่ ๑๑๐ นี้เป็นนโยบายของรัฐบาลเผด็จการที่จะก่อกวนนักศึกษา มธก. และทำให้เกิดการแตกแยกระหว่างนักศึกษา มธก. กับนิสิตจากจุฬาอีกด้วย

การเคลื่อนไหวคัดค้านจึงเริ่มขึ้น เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๔๔๓ ยืดเยื้อมาถึงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๔๕๓ รัฐบาลจึงยินยอมยกเลิกกฎดังกล่าว

ขายธรรมศาสตร์

ปี ๒๔๘๔ เกิดสงครามเกาหลีขึ้น ทางมธก. ได้จัดตั้งคณะกรรมการสันติภาพ ยุติสงคราม เช่นเดียวกับประชาชนในประเทศต่าง ๆ ที่ทำการเคลื่อนไหวคัดค้านสงคราม เหตุนี้ทำให้รัฐบาลหวาดระแวง จึงส่งตำรวจสันติบาลเข้ามาสอดส่อง มีการฉีกโปสเตอร์สันติภาพในมหาวิทยาลัย ห้ามใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยดำเนินงาน และมีการเรียกตัวไปสอบสวนด้วย

ต่อมา ๒๔ มิถุนายน ๒๔๔๔ เกิดกบฏแมนฮัตตัน มีการจับกุมตัวจอมพล ป. ไปขังไว้ในเรือรบหลวง "ศรีอยุธยา" ฝ่ายทหารเรือใช้ มธก. เป็นยุทธภูมิ ยังผลให้รัฐบาลต้องประกาศกฎอัยการศึก และใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามอยู่หลายวัน จนเข้ายึด มธก. ได้ แล้วเลยไม่ยอมถอนตัวออกจากมหาวิทยาลัย

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๔๔๔ กองทัพบกเสนอขอซื้อ มธก. จากรัฐบาลในวงเงิน ๕ ล้านบาท เพื่อใช้เป็นที่ตั้งของหน่วยทหาร รัฐบาลตกลงขาย ทางสภาผู้แทนราษฎรในสมัยนั้นก็ลงมติเห็นด้วยกับรัฐบาล การรวมตัว เพื่อเรียกร้องมหาวิทยาลัยคืนจึงเป็นไปอย่างกว้างขวาง และท้าทายอำนาจเผด็จการรัฐบาลทหาร อย่างไม่เคยมีมาก่อน จนในที่สุดรัฐบาลต้องยอมคืนมหาวิทยาลัยให้

ตัดคำว่า "การเมือง"

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๔๕๔ ก็มีการประกาศใช้ พรบ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๔๙๕ ทำให้ชื่อของมหาวิทยาลัยถูกตัดคำว่า "การเมือง" ออกไป โดยปราศจากเหตุผล ไม่เพียงแต่เท่านั้น ยังมีการพยายามทำลายสัญญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยรัฐบาลส่งรถไถมาทำลายต้นจำปีบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาจนหมดสิ้น มีการแบ่งนักศึกษาออกเป็นคณะๆ ให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างคณะ เสริมสร้างความคิดแบบคณะนิยม

นอกจากนั้นยังมีการหาเหตุสั่งสอบสวนคณะกรรมการสันติภาพของ มธ. โดยนายวิบูลย์ ธรรมวิทย์ เลขาธิการมหาวิทยาลัยที่ถูกส่งตรงมาจากรัฐบาลเผด็จการ เป็นผลให้มีการลบชื่อนักศึกษาออก ๕ คน คือนายทวีป วรดิลก นายปรีญญา ลีละศร นายลิ่วละล่อง บุนนาค นายประจวบ อัมพเศวต และนายอาทร พุทธิสมบูรณ์

สู้เลือกตั้งสกปรก

สถานการณ์ทางการเมืองยิ่งเลวร้ายลง เมื่อจอมพล ป. ทำรัฐประหารเงียบ เมื่อ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๕๔ เพิ่มอำนาจให้ฝ่ายบริหาร โดยมีตัวเองเป็นนายกรัฐมนตรีเช่นเดิม

การใช้อำนาจเผด็จการของจอมพล ป. เป็นไปอย่างรุนแรง มีการจับกุมนักการเมือง นิสิต นักศึกษา นักหนังสือพิมพ์ และประชาชนด้วยข้อหาต่างๆ กัน แม้การเรียกร้องให้เกิดมีสันติภาพก็ถือว่ามีความผิด

นักศึกษา มธ. ที่ถูกจับในช่วงนี้ คือ นายมารุต บุนนาค ประธานนักศึกษา นายเฉลียว พิศาลบุตร รองประธานนักศึกษา นางสาวสมบัติ สุวรรณเพ็ง หัวหน้านักศึกษาหญิง นายสัมผัส พึ่งประดิษฐ์ เลขานุการ นายประเสริฐ สมรรคจันทร์ หัวหน้าคณะรัฐศาสตร์ นายอารีย์ อัมสมบัติ ประธานแผนกบันเทิง นายชาญ แก้วชูใส ประธานปาฐกถา และมีนักศึกษาอีกหลายคนเช่น นายสุวิทย์ เผดิมชิต นายสิงหชัย มังคตนรา

ล่วงมาถึงการเลือกตั้ง ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ อันเป็นการเลือกตั้งที่สกปรกที่สุดที่กระทำกันอย่างโจ่งแจ้ง ของจอมพล ป.

มารุต บุนนาค
นายกสมาคม
ทนายความแห่งประเทศไทย

"การที่จะกำหนดขอบเขตของนักศึกษานั้นเป็นเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติและไม่อาจปฏิบัติได้ เพราะการแสดงความคิดเห็นนั้นๆ ก็น่าจะถือสิทธิเสรีภาพ ที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญ...แล้วก็เป็นที่รับรองกันอยู่ว่าบุคคลที่มีอายุระดับเป็นนักศึกษานั้น บางครั้งก็เป็นอัจฉริยะยิ่งกว่าพวกเราเสียด้วยซ้ำ ในการแสดงความคิดเห็นหรือมีโครงการอะไรดีๆ อันนี้ผมยอมรับ

การกำหนดความคิดเห็นของนักศึกษาให้อยู่ในวงแคบ กระผมเห็นว่าไม่สมควรกระทำ แต่ว่าถ้าจะกำหนดขอบเขต การแสดง บท

บาทของนักศึกษาให้อยู่ในประเด็นที่ว่า ไม่ควรกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติ และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย อันนี้ผมว่าควรกำหนด ควรกำหนดอย่างแน่นอน"

ส่งผลให้มีการประท้วงการเลือกตั้งครั้งนี้ มีการลดธงชาติหน้าหอประชุมจุฬาลงกรณ์เสา ลงท้ายด้วยการเดินขบวนครั้งใหญ่สู่ทำเนียบรัฐบาล และในครั้งนี้ก็ทำให้เกิดขวัญใจทางการเมืองคนใหม่ ผู้กลายมาเป็นเผด็จการในอนาคต คือจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

ยุคจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

ไม่นานก็มีการรัฐประหารล้มล้างรัฐบาลจอมพล ป. โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

หลังจากนั้นก็เริ่มมีการกวาดล้าง เข่นฆ่า จับกุมทางการเมืองครั้งใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นนิสิต นักศึกษา ประชาชน ผู้รักความเป็นธรรม การประหารชีวิตคนโดยใช้ ม. ๑๗ ไม่ผ่านการไต่สวนตามกระบวนการยุติธรรมก็มีเป็นจำนวนมาก

ส่วนภายในมธ. นอกจากนักศึกษาบางคนถูกคนจับกุม บ้างถูกคัดชื่อออก บ้างถูกข่มขู่คุกคามลอบทำร้าย บ้างก็หลบหนีไปแล้ว ก็ยังมีการเปลี่ยนตัวเลขาธิการมหาวิทยาลัยจากนายฉัตร ศรียานนท์ มาเป็น ดร. อดุลย์ วิเชียรเจริญ

ช่วงนี้ มีการสั่งเก็บกวาดหนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาสังคมนิยมจำนวนมากไปเผาทิ้ง มีการห้ามการเคลื่อนไหวทุกชนิดของนักศึกษา ขณะเดียวกันก็เข้าควบคุมการดำเนินงานของนักศึกษา เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการปกครองนักศึกษาและกฎข้อบังคับสโมสรนักศึกษาเสียใหม่ โดยยกเลิกการเลือกตั้งผู้แทนนักศึกษาแต่ใช้สโมสรดำเนินงาน โดยมีคณะอาจารย์ซึ่งแต่งตั้งโดยอธิการบดี และให้อาจารย์แต่งตั้งนักศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือ และการทำกิจกรรมทุกชนิดของนักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ก่อน

จนถึงปี ๒๕๐๗ จึงยอมให้มีการเลือกตั้งผู้แทนนักศึกษา แต่ตำแหน่งกรรมการสโมสร นายกฯ อุปนายกฯก็ยังให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้ง

ถึงปี ๒๕๑๑ ผู้แทนนักศึกษาจึงได้ดำเนินกิจการของสโมสรนักศึกษา แต่ก็ยังถูกกำกัดโดยกฎข้อบังคับต่าง ๆ พร้อมกับการส่งเสริมระบบอาวุโสในคณะ ความรักในสีของตัวเองมาบีดกั้นการแสดงออกโดยอิสระและการเติบโตทางความคิดของนักศึกษา และให้นักศึกษาสนใจแต่กิจการเชียร์ การเล่นกีฬา รองลงมาก็เป็นงานบอลล์ จัดงานรุ่น จัดงานรับน้อง จัดงานส่งพี่งานพบปะสังสันทน์ต่างๆ

มธ. ช่วงนี้ไม่มีการพูดถึงเสรีภาพ ไม่มีเสียงเรียกร้อง และคัดค้าน และไม่มีแม้กระทั่งคำถามที่ว่า "ประชาธิปไตย หายไปไหน"

ยุคจอมพล ถนอม กิตติขจร

จอมพล ถนอม กิตติขจร ขึ้นสู่ตำแหน่งผู้บริหารประเทศ หลังจากจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อสัญกรรม ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ และจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้น ในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

วันรุ่งขึ้น หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ก็มีการไฮด์ปาร์คที่ท้องสนามหลวงโจมตีรัฐบาลในเรื่องปัญหาเศรษฐกิจ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้

กระทิงแดงบุกพังธรรมศาสตร์

เป็นผลให้เกิดการเดินขบวน ของนักศึกษา มธ. และประชาชนจำนวนมาก เรียกร้องให้ รัฐบาล ลดค่า โดยสารรถประจำทางลงจาก ๗๕ สตางค์ เหลือ ๕๐ สตางค์ ซึ่งรัฐบาลยอมตกลงลดค่าโดยสารลงให้

เดือนต่อมา ฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยได้ออกกฎข้อบังคับ ยอมให้ผู้จบปริญญา จาก สถาบันอื่น เข้าเรียนใน มธ. ได้ โดยไม่ต้องสอบผ่านชั้นปี ๑ ก่อให้เกิดเสียงคัดค้าน ในมหาวิทยาลัยต่อระบบปริญญาอภิสิทธิ์ อย่างกว้างขวาง

หลังจากนั้น การริเริ่มของนักศึกษา มธ. ที่จะเข้าสังเกตการณ์การเลือกตั้ง ให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ยุติธรรมในปี ๒๕๑๒ ก็เกิดขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากนิสิตจุฬา และอีกหลายสถาบัน จนการเลือกตั้งผ่านไปได้โดยเรียบร้อย

จากการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันนี้ นอกจากจะเป็นการทำลายการถือสีลงแล้ว ยังเป็นการปูพื้นฐานไปสู่การก่อตั้ง "ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย" ในปีต่อมา ซึ่งมีนักศึกษา มธ. ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการคนแรกและคนที่สอง แต่ก็ไม่ได้มีผลงานทางการเมืองแต่อย่างใด

ความคิดทาง การเมือง ของนักศึกษา มธ. เริ่มขยายตัวอีก หลังจากดับมืดสู่ยุคทมิฬมาระยะหนึ่ง มีการตั้งกลุ่มศึกษาปัญหา มีการพูดถึงแนวความคิดทางการเมือง เช่น กลุ่มสภาหน้าโดม กลุ่มผู้หญิง กลุ่มเศรษฐธรรม ชมรมนิติศึกษา

การร่วมศึกษาภายในกลุ่มก็ได้มีการเผยแผ่ออกสู่วงกว้างในรูปของหนังสือ เช่นหนังสืออุดมการ การเมือง คัมภีร์ ภัยขาว ตั้นเดิดลูกโดม สารสภาหน้าโดม ลอมฟาง เล็บ เป็นต้น

บรรยากาศที่คึกคักเป็น ไปได้ไม่นาน ก็เกิดรัฐประหาร ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ มีการยุบสภา ยกเลิกรัฐธรรมนูญ บรรยากาศก็กลับซบเซาลงอีก แต่ทั้งนี้ก็ยังไม่หมดเชื้อ ได้มีการนำพวง หรีดจาก ธรรม ศาสตร์ ไปวางประท้วงท่านุสาวรีย์ประชาธิปไตย และ ดร. ป๋วย อึ๋งภากรณ์ ก็ส่งจดหมายเปิดผนึกจากอังกฤษ ใช้นามว่า "นายเข้ม เย็นยิ่ง" ถึง "ผู้ใหญ่บ้าน ทำนุ เกียรติก้อง" (เป็นที่รู้กันว่าหมายถึง จอมพลถนอม กิตติขจร) เรียกร้องให้มีการเร่ง สร้างกติกาปกครองหมู่บ้านออกมาใหม่ เพื่อความสุขความเจริญของสังคม

ขบวนการนักศึกษาฟื้นตัว

เมื่อต้นปี ๒๕๑๕ ศูนย์กลาง

เสน่ห์ จามริก รองอธิการบดี รักษาการอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

"ในมหาวิทยาลัยมันเป็นหน่วยงานซึ่งไม่เหมือนกับกรมกองหรือค่ายทหารอะไร ที่เราจะสามารถใช้วินัยหรือคำสั่งให้ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ เพราะฉะนั้นอะไรที่ออกไปเป็นหลักการแล้ว มันขึ้นอยู่กับอะไรอีกหลายปัจจัยเหลือเกินที่ว่า

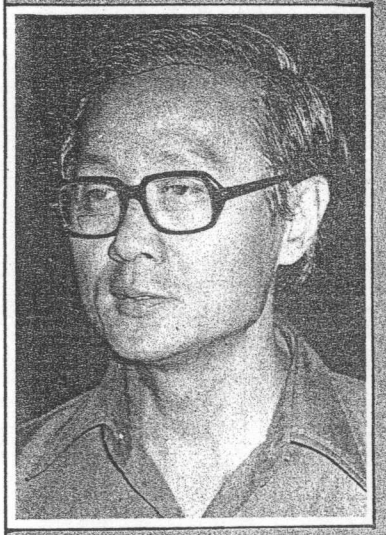

จะริเริ่มกันอย่างไร ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องหลักการที่บอกไว้ว่าในธรรมศาสตร์ทุกคน จะอยู่เหนือทางฝ่ายไหนแนวไหนเราอยู่ร่วมกันได้ แต่ว่าอย่าเอาความขัดแย้งทางการเมืองจากข้างนอกมาเล่นข้างในหรือเอาข้างในไปเล่นข้างนอก เพราะทำอย่างนั้นแล้วทั้งนักศึกษา ทั้งอาจารย์รวม ทั้งผู้บริหาร จะเป็นตัวของตัวเองไม่ได้

อันนี้ก็คือเป็นหลักการอีกประการหนึ่งที่ผมคิดว่าเราพูดกันอย่างชัดแจ้งเหลือเกินแต่ว่าในหลักการต่าง ๆ ที่เราพยายามปฏิบัตินั้น มันก็ขึ้นอยู่กับ สภาวการณ์ที่เป็นจริงอยู่อย่างที่เราปฏิเสธไม่ได้ ก็คือว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลัง ๑๔ ตุลาคมนั้น ผู้คนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยมีการแบ่งแยกกันมากในทางการเมือง แล้วก็ไม่มีใคร มีน้อยคนเหลือเกินที่มีอยู่ที่จะสามารถแบ่งแยกว่าฐานะของการเป็นนักศึกษาของความคิดเห็นในทางการเมือง ฐานะของความเป็นอาจารย์ ฐานะในทางที่ความคิดในทางการเมือง บทบาทในการสอนหนังสือ ผมรู้สึกว่า ความสับสนมันแยกกันไม่ออก เพราะฉะนั้นหลัง ๑๔ ตุลาคมนี้ มันก็อยู่ในบรรยากาศที่คล้ายๆ กับว่าความสับสนความหวาดระแวง ไม่น้อยหน้าเข้าหากัน"

ชวน หลีกภัย

รมช. ว่าการกระทรวงยุติธรรม

"คนกลุ่มหนึ่งที่มองมหาวิทยาลัยในแง่ไม่ดีนั้น ไม่ว่าจะพูดอย่างไร เขาก็ไม่มีวันที่จะเปลี่ยนสายตา ไม่มีวันที่จะเปลี่ยนภาพของเขา เพราะว่าเขาบักใจเชื่อแล้วว่าที่ต้องเป็นอย่างนั้น ที่นี้มันก็เป็นความจริงอีกอย่างหนึ่งว่า คนกลุ่มใหญ่ไม่ค่อยได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกของเขา คนอาจจะมองว่า นศ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นอย่างนั้น ซึ่งผมไม่คิดว่าจะเป็นอย่างนั้น แต่ว่าบังเอิญคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นตัวแทนของ นศ. เขามีที่ทำเป็นไปอย่างนั้น คนก็มองว่านี่ นศ. ธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ต้องเป็นอย่างนี้

แต่เท่าที่ผมคุย ๆ ผมสังเกตดูเวลาผมมาหรือผมคุย ๆ กับพวกน้อง ๆ เขาไม่ได้มีความรู้สึกอย่างนั้นและบางคนเขาไม่เห็นด้วยเสียด้วยซ้ำแต่ไม่กล้า เพราะว่าไม่กล้าที่จะแสดงออก ในการที่จะโต้แย้งกลุ่มที่เขาแสดงออกมา เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ภาพที่มันสร้างมานานมันจะไปเปลี่ยนเลยทีเดียวไม่ได้ แต่ว่าถ้าเราจะเข้มงวดกวดขันในแง่ที่ว่า เช่น จะไม่เปิดโอกาสให้นักการเมืองเข้ามามีส่วนแทรกแซง ไม่ใช่ น.ศ. จัดการอภิปรายขึ้นมาด่าใครปาว ๆ นักการเมืองอีกกลุ่มหนึ่ง เข้ามาร่วมประสมโรงด้วยด่ากับเขาด้วย

ที่นี้คนมันถูกด่า มันก็มีความเจ็บร้อนทั้งนั้นแหละครับ มันก็พาลมองมหาวิทยาลัยของเราไปในแง่เสียเสียหมด อันนี้ผมคิดว่าก็เป็นเรื่องที่เราควรระวัง อย่าคิดว่าทำอะไร ด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้วเราจะหลุดพ้นจากข้อกล่าวหาใด ๆ ทั้งสิ้น"

นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ภายใต้การนำของนายธีรยุทธ บุญมี เริ่มก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองอย่างจริงจัง ที่ครึกโครมมากคือ สัปดาห์ไม่ซื้อสินค้าญี่ปุ่น ๒๐-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

และต่อมาถึง การคัดค้านการประกวดนางสาวไทย การต่อต้านคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๙ ที่ให้อำนาจฝ่ายบริหารเข้าแทรกแซงฝ่ายตุลาการ การจัดนิทรรศการคัดค้านสงครามอินโดจีน คัดค้านการล่าสัตว์ที่ "ทุ่งใหญ่" จนถึงการใช้อำนาจเผด็จการไล่นักศึกษารามคำแหงออก ๘ คน เพื่อเอาใจจอมพลถนอม และจอมพลประภาส ของ ดร. ศักดิ์ ผาสุกนิรันต์ อธิการบดีรามคำแหง จนก่อให้เกิดการประท้วงกว้างขวาง ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถึง ๕๐,๐๐๐ คน ในวันที่ ๒๑-๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๖

และที่นี่เอง เป็นจุดที่มีการประกาศเจตนารมณ์ว่า นับแต่วันนี้ไป รัฐบาลจะต้องให้รัฐธรรมนูญ แก่ประชาชนภายใน ๖ เดือน

๑๔ ตุลา วันมหาปีติ

๕ ตุลาคม ๒๕๑๔ มีการจับกุมกลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ๑๑ คน ที่เดินแจกใบปลิวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ

๗-๘ ตุลาคม ๒๕๑๖ มีการจับเพิ่มอีก ๒ คน เป็น ๑๓ คน

การเคลื่อนไหวของนักศึกษาประชาชนคัดค้านอำนาจเผด็จการเป็นไปอย่างคึกคัก มธ. เต็มไปด้วยคำถามว่า "เรียกร้องรัฐธรรมนูญเป็นขบถหรือ" "เอาประชาชนของเราคืนมา" นอกจากนั้นธงดำถูกชักขึ้นครึ่งเสาเหนือยอดโดมเป็นการไว้อาลัย

ประชาชนและนักศึกษาจากที่ต่างๆ หนุนเนื่องกันเข้ามาใน มธ. แน่นขนัด จากพันเป็นหมื่น และเป็นจำนวนแสน

๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๖ เมื่อรัฐบาลไม่ตอบข้อเรียกร้องที่ให้ปล่อยตัว ๑๓ ผู้ต้องหาเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ขบวนแถวของประชาชนก็เริ่มเคลื่อนขบวนจาก มธ. สู่ถนนราชดำเนิน อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและพระราชวังสวนจิตรลดา

๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ รัฐบาลส่งทหาร ตำรวจออก มีการยิงฆ่าฟันล้มตายลงไปจำนวนมากมาย

จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกณรงค์ กิตติขจร ต้องหนีออกไปอยู่ต่างประเทศ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีแทน

กระแสสูงของฝ่ายประชาชน

หลัง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็น

ช่วงที่การตื่นตัวของประชาชนสูงมาก และ มธ. ก็ได้เข้าร่วมมีบทบาทในการเคลื่อนไหวทางการเมืองทุกครั้ง

มธ. ในช่วงนั้น ทั้งกรรมกร ชาวนา และประชาชนต่าง ๆ ขวักไขว่เต็มไปหมด

นักเขียนที่เคยถูกลบชื่อในยุคเผด็จการทหารถูกนำมากล่าวถึงอย่างกว้างขวาง เช่น ศรีบูรพา อินทรา ยุทธ จิตร ภูมิศักดิ์

เพลง "เพื่อชีวิต" ก็เกิดขึ้นในระยะนี้มากมาย ร้องประสานกันจากปากสู่ปาก จาก มธ. มาสู่ข้างนอก

การตื่นตัวของฝ่ายตรงข้าม

ขณะเดียวกับการเคลื่อนไหวใน มธ. การตื่นตัวก็เริ่มมีขึ้นประปรายในช่วงแรก และหนาแน่นขึ้นรุนแรงขึ้น

มีการสร้างข่าวให้เกิดการแตกแยกระหว่างนักศึกษากับนักเรียนอาชีวะ กล่าวหาธรรมศาสตร์เป็นแหล่งสะสมอาวุธ ช่วงจังหวะใกล้วันสำคัญอย่างวันชาติอเมริกา หรือวันที่ ๑๔ ตุลาคม ข่าวร้ายต่อ มธ. จะถูกกระ

ชมพู อรรถจินดา

ทนายความ

"ประชาชนเขารู้สึกว่าเด็กของเรานั้นเอียง ไม่จำเป็นจะต้องเป็นคอมมิวนิสต์ ไม่จำเป็นต้องเป็นอะไรการแสดงออกนั้นเอียงตีแต่ข้างฝ่ายขวาข้างเดียวโลกของการเมืองมันลึกล้ำเหลือเกิน เขาเล่นกันโน้นระดับโลก ของเราเองหารัฐบุรุษระดับประเทศ ไปช่วยแก้ไขเศรษฐกิจนั้นหายาก ทีนี้พวกเด็กเขานี่ท่านอาจารย์นั่งทุกท่านคงรู้สึกว่าเขามีความคิดของเขาเองแล้วนี่นั่งๆ สอนเขาทุกวันนี้ ทำให้พวกเด็กเก่าธรรมศาสตร์รู้สึกว่าอาจารย์มีอะไรสอนเขา พูดอะไรไม่เห็นเขาเชื่อเลย แล้วความคิดเขาที่ว่าเขาจะสร้างเสรีภาพสร้างประชาธิปไตยนี่เขาเอามาจากไหน อาจารย์สอนเขายังไม่ทันจะหมดเลย อาจารย์พูดกับเขา เขาก็ยังไม่ค่อยจะเชื่อ เพราะว่าสิ่งที่ผมเห็นว่าเป็นปัญหาก็คือปัญหาขอบเขตของเรา เราจะสามารถไหมมีขอบเขตบางประการไหม เป็นต้นว่า จะชุมนุมกันโจมตีทางการเมืองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนี่ ภาพพจน์เขาก็เกิดเมื่อไปตีฝ่ายขวา เขาบอกอ้ายนี่ซ้าย ไปตีฝ่ายซ้ายเขาบอกว่าอ้ายนี่ขวา เคยมีไหมครับที่นักศึกษาของเราโจมตีเพื่อชาติตีมันทั้ง ๒ ข้างเคยมีไหม ไม่เคย

นี่แหละครับพวกธรรมศาสตร์เองพูดอยู่นอกมหาวิทยาลัยว่าเด็กในมหาวิทยาลัยนี่อยากจะตีฝ่ายขวาข้างเดียว เพราะฉะนั้นเขาจึงบอกอ้ายพวกนี้คอมมิวนิสต์"

บุญชู โรจนเสถียร

รองหัวหน้าพรรคกิจสังคม

อย่าลืมว่านักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็นคนรุ่นหนุ่ม ซึ่งต้องมีพลังมหาศาล แล้วก็ได้รับการศึกษาในวิชาการต่าง ๆ ด้วยแนวความคิดต่าง ๆ ที่เราเอามาให้ก็ย่อมมีความคิดที่จะพิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปตามแนวความคิดของแก และเราก็ควรจะสนับสนุนให้แกคิดอยู่เรื่อย แล้วก็คิดในแง่มุมต่างๆ กันหลายด้าน ไม่ควรจะจำกัดเหตุการณ์บ้านเมืองมีในทางที่จะเห็นอนาคตที่แจ่มใส เราเป็นนักเรียนกันมาก่อน เรารู้ว่าถ้าหากเราเรียนหนังสือแล้วไม่รู้ว่าเราจะออกไปนี่จะทำมาหากินได้หรือไม่ เราต้องเป็นห่วงแน่

เราเล็งเห็นความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ในสังคมที่เกิดขึ้นอยู่รอบๆ มหาวิทยาลัยนี่ กลับบ้านกลับช่องก็รู้เรื่องราวที่ไม่เป็นธรรมเยอะแยะ จะไม่ให้แกคิดไม่ให้แกต่อต้านสิ่งนั้นได้อย่างไร แกต้องทำแน่ ทีนี้เราจะช่วยให้แกคิด ให้แก

เสนาะ ตันบุญยืน

อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผมรู้สึกว่าเรามาพูดกันในเรื่องภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งออกจะไม่สู้จะมีความสำคัญมากนัก เพราะว่า มธ. ในสายตาของคนส่วนมาก ตั้งแต่ไหนแต่ไรมาแล้วเป็นสัญญลักษณ์ของประชาธิปไตย ถ้าหากผู้ใดจะทำลายสัญญลักษณ์นี้ได้ก็เจาะจงมาที่ตัวหัวหน้าใหญ่ก็คืออธิการบดี เรื่องนี้เป็นมาแล้วในประวัติศาสตร์ อจ. ปรีดี ถูกหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เสร็จแล้ว มธ. ก็ต้องมอดไปหมดไปนี่เขาจับจุดอันนี้ เพราะฉะนั้นการทำลาย มธ. ที่พยายามทำโดยนวพลก็ดี หรือกระทิงแดงก็ดีไม่ได้ผลเพราะฉะนั้นก็มาจับที่ ดร. ป๋วย เป็นคนที่เสียอยู่อย่างหนึ่ง คือแกชอบเป็นประชาชนธรรมดา แกเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติแทนที่จะอยู่ตึก มีแอร์คอนดิชั่น ไม่เอาไปสร้างเรือนไม้ซึ่งตั้งแต่เป็นข้าราชการตัวเล็ก ๆ มาแล้วก็อยู่อย่างนั้นตลอดเวลาที่เป็นผู้ว่าการธนาคารชาติ"

ทำในทางที่ถูกได้อย่างไรนั้น ผมว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัยนี้มันควรจะเริ่มจากคณาจารย์มากกว่านักศึกษา ในการที่จะถกเถียงปัญหาอะไรต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคมเราควรจะต้องจัดขึ้นให้มากกว่าที่นักศึกษาจัดเอง ทำไมจะต้องให้นักศึกษาจัดที่ลานโพธิ์อยู่ฝ่ายเดียว แม้กระทั่งในห้องเรียนก็เถอะ การที่เรากำลังสอนวิชาการอะไรต่าง ๆ อยู่นั้นน่ะมันเกี่ยวพันกับเหตุการณ์นั้น ๆ เคยหรือไม่ที่อาจารย์ผู้นั้น ถ้าหากว่าไม่ใช่อาจารย์กลุ่มที่ ๒, ที่ ๓ ผมว่า จะไม่ได้เอาเรื่องอะไรมาพูดเลยพูดตามตำราทั้งนั้น นี่เป็นความจริงครับ ไม่ได้แนะแนวทางในการที่คิด ที่จะอ่าน ไม่ได้เอาเรื่องราวในสังคมที่เกิดขึ้นเข้ามาประยุกต์เข้ากับในวิชาการที่ตัวสอน แล้วอย่างนี้ละก็จะไปโทษเด็กได้อย่างไร ถ้าเด็กมันจะคิดอ่านอะไรของมันเอง แล้วก็จะไปบอกว่ามันว่านอกลู่นอกทางไปได้อย่างไร เพราะเรายังไม่เคยนำทางเขาเลย แม้แต่น้อย คือจะมีบ้างก็คงจะน้อยเหลือเกิน ผมว่าถ้าจะแก้ ก็แก้ตรงนั้น ทั่วคณาจารย์ทั้งหลายพร้อมไหมที่จะนำเด็ก นำในที่นี้ ผมไม่ต้องที่จะนำไปทางใดทางหนึ่ง นำให้มีความคิดที่จะมองหลาย ๆ ด้าน"

พือโหมยิ่งขึ้น

ในที่สุดความรุนแรงก็มาถึง กลุ่มกระทิงแดงบุกเข้าเผา มธ. โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้ห้ามปราม หรือจับกุม

ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์

ธรรมศาสตร์วันนี้

ธรรมศาสตร์ในวันนี้ เป็นธรรมศาสตร์ที่เป็นทั้งดินแดนที่เต็มไปด้วย ความหวัง ของคนจำนวนมาก และก็มีอีกหลายกลุ่มเหมือนกันที่มองธรรมศาสตร์อย่างอาฆาตมาดร้าย

ประวัติศาสตร์อันยาวนานของธรรมศาสตร์พูดถึง การผ่าฟัน อำนาจเผด็จการ การลุกขึ้นทวงสิทธิเสรีภาพ แม้หลายครั้งที่ถูกกระหน่ำล้มคว่ำลงไป แต่ก็คงจะมีแรงกดดันขึ้นมาอีก

เหตุการณ์ค่อนข้างวุ่นวายภายในมหาวิทยาลัยหลายวันมานี้ ก็คงเป็นเหตุการณ์หนึ่งในหลาย ๆ เหตุการณ์ที่ธรรมศาสตร์เคยพบมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นแรงกดดันจากอำนาจมืดภายนอก หรือการต่อสู้กับความคิดที่ผิดพลาดภายใน แต่ในที่สุดธรรมศาสตร์ก็ยังคงเป็นธรรมศาสตร์ ●

หมายเหตุ

เรียนบรรณาธิการประชาชาติ

ไอ้เครื่องไวกง้ไวกิ้งอะไรจากโลกคุณ เขาทิ้งหนังสือเก่าๆของ ประชาชาติ ฉบับหนึ่งไว้ ผมก็เลยรู้ว่าโลกของคุณนี่มีคนอ่านหนังสือออกเหมือนกัน เห็นเอะอะโวยวายเรื่องบ้านผมมากก็เลยอยากจะบอกอะไรให้รู้บ้าง

โลกมนุษย์ของคุณมันเชยแหลก (ผมผวนคำมันเล่น ให้คุณอ่านเข้าใจเพราะบนโลกอังคารนั้น เราเรียกว่า "แฉกเลย") คุณอุตส่าห์ส่งยานอวกาศมาหาสิ่งมีชีวิตแล้วก็ไม่เจอพวกเราแล้วโวยวายว่าเรามีแต่แก๊ส

บอกเอาบุญก็ได้ว่า เจ้าเครื่องไวกิ้งนั้นมันลงผิดที่ ก็ตรงทิ้งลงไปนั่นหน้าตามันเหมือนทะเลทราย ของคุณนั่นน่ะเราเรียกว่า "ทุ่งโลกมนุษย์" ซึ่งแห้งแล้งโหดเหี้ยมทารุณสิ้นดี หน้าร้อน ๆ อย่างนี้ไม่มีคนดาวอังคารคนไหนบ้า พอที่จะไปเดินเล่นอยู่แถบนั้นหรอกคุณ

ก็มันร้อนกว่าเยาวราช เดือนมีนาคมของคุณสุนัขที่ไหนเขาจะไปเยื้อนกัน

ผมว่าเรื่องของเรื่องมันเป็นเพราะนักวิทยาศาสตร์ จักรวาลนิยมของคุณ สนใจเพียงแต่จะหาที่ราบ ๆ บนโลกอังคารลง เพื่อตั้งกล้องถ่ายรูปอวดศักดาว่าถ่ายรูปจากบ้านของผมไปโชว์พวกคุณที่นั่งดูอยู่หน้าทีวีได้ เขาไม่ได้สนใจนักหรอกว่าจะได้รูปอะไรขอให้เป็นวิวสวย ๆ ที่อ้างว้างเปล่าเปลี่ยว

ที่หน้าที่หลังจะมาเที่ยวโลกอังคารอีกละก้อ มาลงตรง "สนามแข่งลิง" ของเราซิ แต่ต้องเร็วหน่อยนะครับ เพราะเห็นเขากำลังวิจารณ์กันในมวลหมู่คนที่นี่ว่าจะมีการย้ายไปอยู่นอกเมืองเสียแล้ว

ตรงสนาม "แข่งลิง" ของเรานั้นคนมาออกันมากมาย คนกำลังพนันขันต่อเรื่องลิงกันอยู่อาจไม่สนใจใยดีกับเครื่องไวกิ้งไวกิ้งอะไรของคุณเลยก็ได้

หรือไม่ก็ไปลงที่ "หาดพาทะยัด" ของเราก็ได้ หน้าร้อนเราก็ไปแออัดกันแถวนั้นเนืองนอง

แต่คุณอาจท้วงว่าก็ บน ดาว อังคารนั้น ไม่มีน้ำเป็นทะเลอย่างของคุณนี่น่า

ผมเชื่อของผมว่า ถ้าเราจะส่งเครื่องร่อนอะไรของเราไปแอบดูพวกคุณบนโลกของคุณ ก็คงมีนักวิทยาศาสตร์บ้าๆของเราหาที่ว่างๆ กว้างๆไปลงเพื่อถ่ายรูปมา

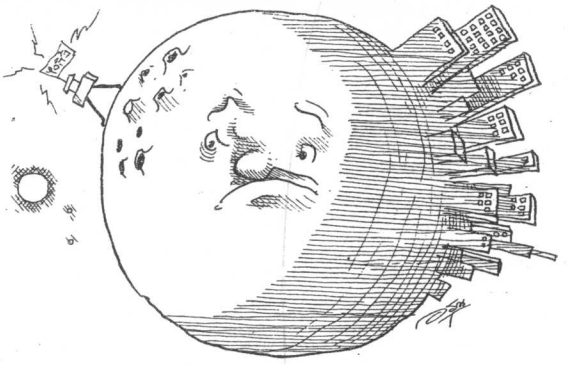

อวดเรา ก็คงจะไปลงผิดที่ผิดทางแถวถนนดินแดง หรือถนนขรุขระของคุณด้วย ความเข้าใจผิด นึกว่าผิวโลกคุณเหมือนผิวโลกอังคาร

หรือไม่ก็ไปลงทะเลทรายสะฮารา แล้วไปถ่ายรูปกันมามากมายมันจะไปเห็นคุณได้อย่างไรใช่ไหม

คุณอาจถามต่ออีกว่าก็ถ่ายรูปกันมากมายไม่เห็นมีตึกรามบ้านช่องสูง ๆ บนโลกอังคารเลย

เราอยู่กันตามก้อนหินนะคุณ ก็ไม่ใช่ว่าเราไม่สามารถสร้างบ้านช่องอย่างคุณหรอก หากแต่ว่าเราก็มีหน่วยประชาสงเคราะห์อย่างคุณนี่แหละ แต่ไอ้ระบบราชการเฮงซวยนั่นแหละ ไป ๆ มา ๆ ก็เลยสร้างบ้านกันไม่ได้ เราก็อาศัยอยู่ตามก้อนหินไปพลางก่อน

ก้อนหินที่เราเรียกว่าบ้านนั้นมันดีเหมือนกันนา กลางวันเย็นกลางคืนอุ่น แล้วยังเป็นที่แอบหนีเจ้าหน้าที่เก็บภาษี (ทั้งทางตรงทางอ้อม) ได้ดีนักแล

ก็ถ้าไอ้เครื่องไวกิ้งอะไรของคุณ ลองเสี่ยงมาลงตรงที่เห็นเป็นก้อนหินนั่น คุณก็จะได้ภาพของเราชัดเจนพวกเราอยากออกที่วีกันจะตายไป ไม่เอียงอายอะไรหรอกแล้วสัญญาได้ด้วยว่าจะไม่ยิดไมโคร โฟนพูดเป็นชั่วโมง ๆ อย่างที่คนบนโลกคุณบางคนเขาทำกัน

เขียนแค่นี้ก็พอก่อนนะ จะต้องรีบเปิดทีวีดูเรื่องยาวประทับใจ"มนุษย์หนักแผ่นดิน"เสียก่อน ก็เหมือนเรื่อง "มนุษย์ต่างดาว"ที่ช่องทีวีของคุณบนโลกนั่นแหละ ตอนนี้กำลังสนุกเสียด้วย ถึงตอน "สีแดงขาดตลาด" มันส์จริง ๆ

สวัสดี

สมาชิกหมายเลข ๑๒๓/๗๘๕

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๖ ๒ กันยายน ๒๕๑๙
๕.๖๐ บาท
หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์
ประชาชาติ
ฆาตกร 14 ตุลา
ทรราชประภาสกลับไทย
ขับทรราช
17.00 น.
สนามหลวง วันนี้ 17 สค.

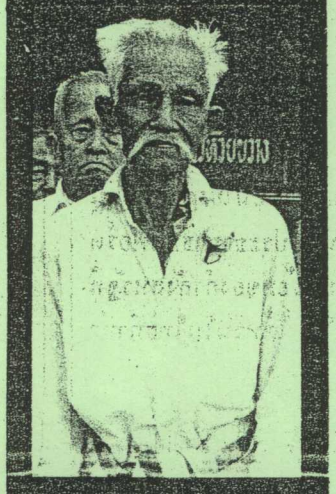

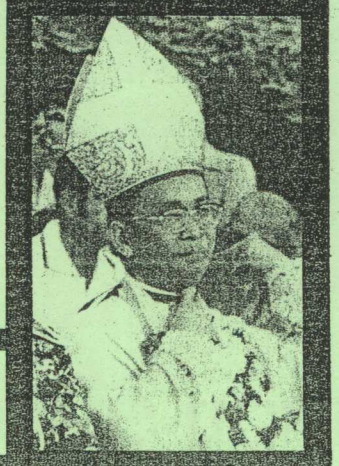

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๖ ๒ กันยายน ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

6

ประภาส จารุเสถียร เป็นข่าวใหญ่ในสัปดาห์นี้ ประชาชาติจึงนำมารายงานให้ผู้อ่านเห็นทุกแง่มุมและขั้นตอนของการต่อสู้

50

ลองไปพบกับผู้ถือปากกาแทนสรวรัก ในนาม ลุงหนวด ผู้เป็นสื่อกลางให้ทั้งคนโสด แม่หม้าย ชายหนุ่ม ได้พบรักเป็นคู่ครองกันหลายคู่

38

เราจะไปทางไหนกัน ความนี้เป็นข้อเสนอของ สส ไรน่าน อรุณรังษี แนวทางของเขาจะแก้ไข ปัญหา หรือสร้างสรรค์สังคมได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของท่านผู้อ่าน

32

บาทหลวงบุญเลื่อน หมั้นทรัพย์ เป็นคนไทยที่ได้รับการอภิเษกเป็นพระสังฆราช ในนิกายแคธอลิค นับเป็นตำแหน่งสูงทางคริสตศาสนาที่คนไทยน้อยคนจะได้รับ

ประชาชาติได้สัมภาษณ์ท่านก่อนการอภิเษก

ฉบับหน้าจะมีรูปสี่สี จากดาวอังคาร มาอวดผู้อ่าน คอยติดตาม

เกร็ดการเมือง	๒
จดหมาย	๒
การ์ตูนประชาชาติ	๕
ความเรียงประชาชาติ	๕
ในบ้าน	
ประภาส : แผนปูทางสู่เผด็จการ, นักเรียน ข้อหาใหม่ ความคิดเก่า, กอ. รมน. ปราบคอมมิวนิสต์ด้วยงบประมาณ, คดีตัวอย่าง บ้ายกันจนได้ดี, เศรษฐกิจ การลงทุนหายหน้าหายตา	๖
สรุปข่าวในบ้าน	๒๐
สรุปข่าวนอกบ้าน	๒๒
นอกบ้าน	
จีไอยังไม่กลับบ้านจากสมรภูมิ, เวียดนาม เรายังมีปัญหาอีกมากมาย, ยุโรป การประชุมที่เฮลซิงกิ, รัสเซีย สหายอยากขับรถยนต์	๒๔
จดหมายเหตุเอเชีย	๓๐
ประชาชาติสัมภาษณ์	๓๒
ข้อมูลตัวเลข	๓๗
เราจะไปทางไหนกัน	๓๘
การศึกษา	๔๔
แพทย์	๔๖
หยาดเหงื่อ	๔๘
ชีวิตวันนี้	๕๐
ในแวดวงนักเขียน	๕๒
หนังสือ	๕๔
ภาพยนตร์	๕๖
โลกกว้าง	๖๐
กีฬา	๖๒
หมายเหตุ	๖๔

ปก : นิวัติ กองเพียร

การ์ตูน

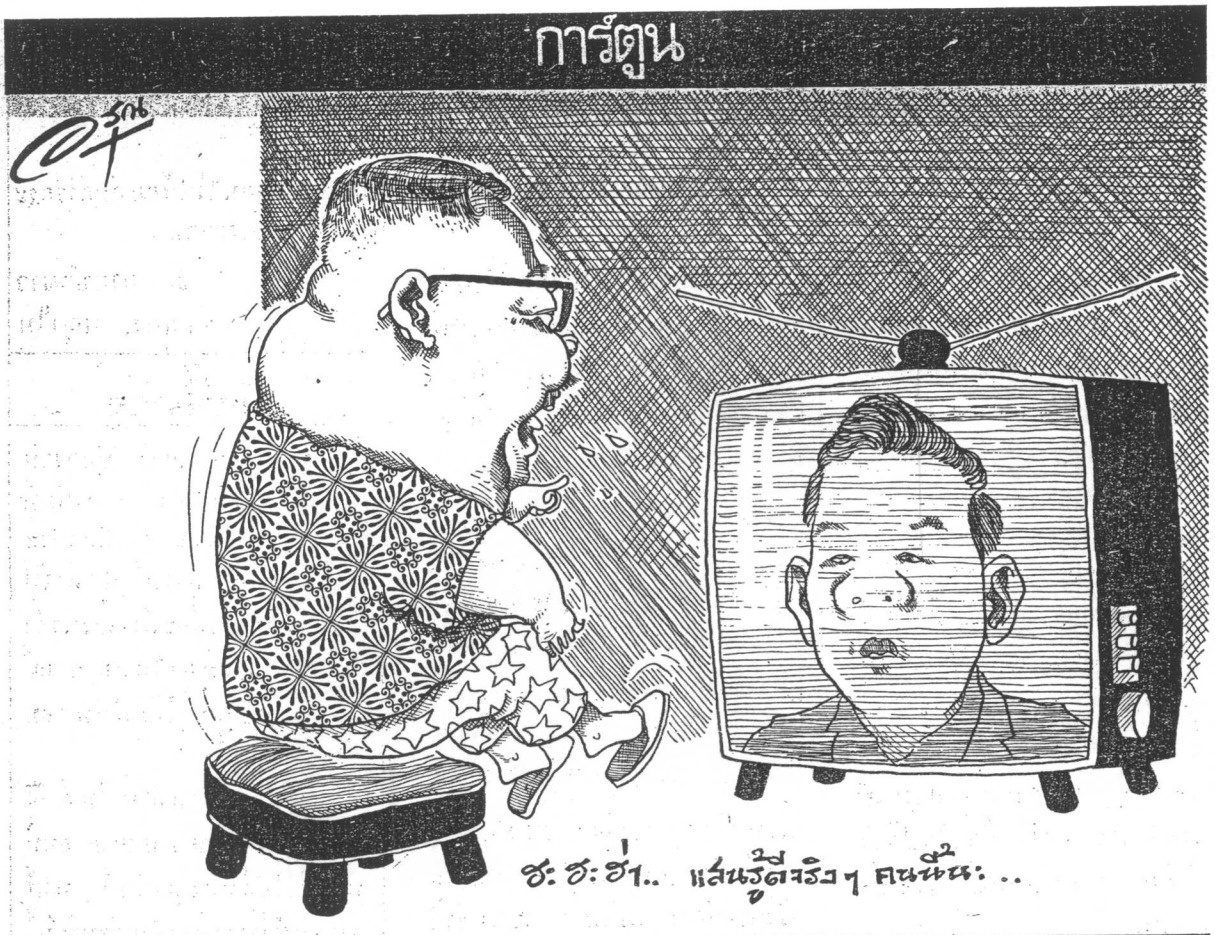
ฮะ ฮะ ฮ่า.. แล้นรู้ดีจริงๆ คนนี้นะ..

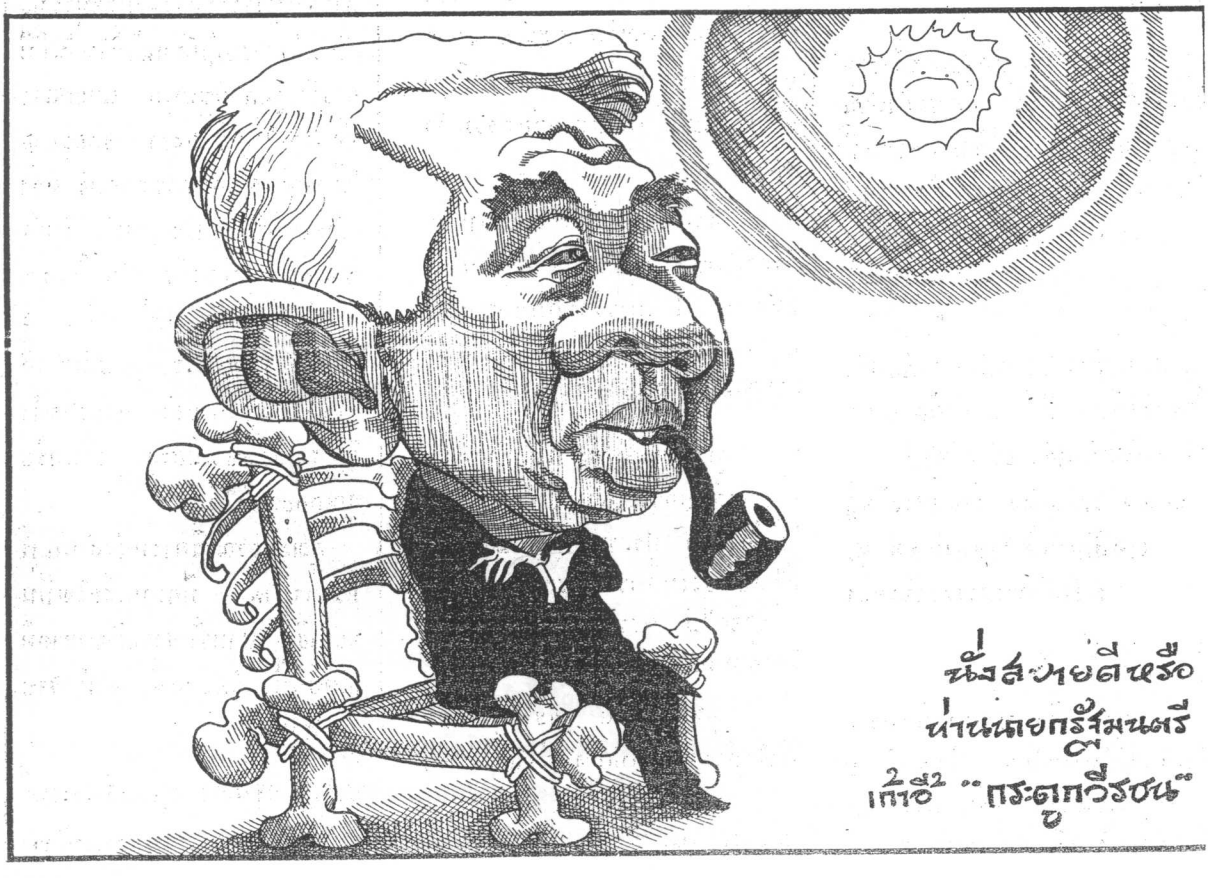
นั่งสมัยดีหรือ
น่านนายกรัฐมนตรี
เกี่ยว "กระดูกวีรชน"

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการและผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
ม.ร.ว. สุนิดา บุณยรัตพันธุ์
บรรณาธิการที่ปรึกษา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
สมหมาย ปาริจฉัตต์
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
พิชัย นาควิบูลย์วงศ์
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
บุญส่ง ชเลธร
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์
สมาน สุดโต
ชาญชัย มานัสวิน
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
ฝ่ายศิลป์
ชีวิน คุณาลัย
นิวัติ กองเพียร
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทน ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓, ๖๑
โรงพิมพ์ไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

จงคัดค้านรัฐประหารให้ถึงที่สุด

ในที่สุดเส้นสนกลในของรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ ก็พังทลายล้มครืนลงไปนใช้วิบริบตา เมื่อเกิดกรณีจอมพลประภาสเข้ากรุงเทพฯ

นับเป็นเรื่องน่าเอนจอนาถใจที่พรรคประชาธิปัตย์ และรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งอ้างนักอ้างหนาว่าเป็นตัวแทนของประชาชนข้างมาก ไม่สามารถแสดงความเข้มแข็งของตนออกมาจนเรียกศรัทธาจากประชาชนได้

เมื่อพลเอกกฤษณ์ตาย พรรคประชาธิปัตย์และรัฐบาลก็แตกแยกคณะรัฐมนตรีออกมาแก่งแย่งช่วงชิงความเป็นใหญ่อย่างอุตลุด

เมื่อจอมพลประภาสเดินทางเข้ามาก่อคดีอีก ก็ทำให้รัฐบาลต้องเปิดโปงธาตุแท้ของตนเองออกมา นั่นคือความระส่ำระสาย ชี้ขาดและสั่งการกับทหารไม่ได้

ไม่ถึง ๓ ปี ความรู้สึกเก่าๆ เกี่ยวกับทหารก็ผุดขึ้นมาอีกในหมู่ประชาชน ทหารบางพวกได้แสดงท่าทีตั้งตนเป็นกลุ่มข้าราชการอิสระมาชี้นำบัญหาวิกฤติการณ์อีก แถลงการณ์ของกองทัพอากาศที่ระบุเป็นนัยว่ารัฐบาลรู้เรื่องการกลับมาของจอมพลประภาสตั้งแต่ต้น ก็ยิ่งชี้ชัดว่ามีการโกหกกันแต่แรกเริ่ม เพราะรัฐบาลหาได้สามัคคีกันไม่ แต่ทุกฝ่ายต่างหวังจะใช้กรณีนี้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งไม่บริสุทธิ์ใจกับประชาชนทั่วประเทศ

นอกจากนี้แล้ว รัฐมนตรีคนหนึ่งในรัฐบาลที่ถูกส่งมาอธิบายสถานการณ์เมื่อคืนวันจันทร์ ยังออกมาระบุโทษประชาชนที่ชุมนุมประท้วงว่าเป็นผู้ก่อสถานการณ์ ไม่ต่างอะไรไปจากสิ่งที่จอมพลประภาสเคยใช้มาแล้ว เมื่อเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ อย่างน่าสังเวช

ใครคือตัวการในการทำลายภาพพจน์ของทหาร? หากไม่ใช่ทหารส่วนน้อยที่หลงอำนาจมัวเมา หรือหวังจะส้องเสพย์อำนาจด้วยการรัฐประหารเพื่อผลประโยชน์ของพวกเขา นอกจากนั้นเขายังบังอาจยื่นมือไต้หวันต่างชาติเข้ามาเล่นเกม การเมือง ลบหลู่ความเป็นเอกราชเป็น ประชาธิปไตย ของไทยทั้งชาติ

ประชาชนไทยยังคงฝากความหวังไว้ว่า รัฐบาลชุดนี้จะจริงใจกับประชาชน เรารู้ดีว่าทหารส่วนใหญ่ ตำรวจส่วนมาก และข้าราชการที่รักชาติรักประชาธิปไตย จะต้องยืนหยัดเคียงบ่าเคียงไหล่กับมวลประชาชนอย่างไม่ลังเลและจะต้องกระทำการอย่างเด็ดเดี่ยวเพื่อคัดค้านการรัฐประหารจนถึงที่สุด

แต่ถ้าหากรัฐบาลชุดนี้ ประเมินตัวเองผิดพลาด ยอมตกหลุมพรางที่ตัวเองขุดเพาะขึ้นจนถึงขั้นใช้ทรรศนะเพชฌฆาตต่อประชาชนเมื่อใด ประชาชนก็จะร่วมมือลงแรงกันขจัดเศษกากทรราช และพวกคลั่งอำนาจที่เป็นภาระแผ่นดินให้ตกเวทีไปในที่สุดอย่างแน่นอน ●

ประชาชาติ ๕

ในบ้าน

ประภาส ; แผนปูทางสู่เผด็จการ

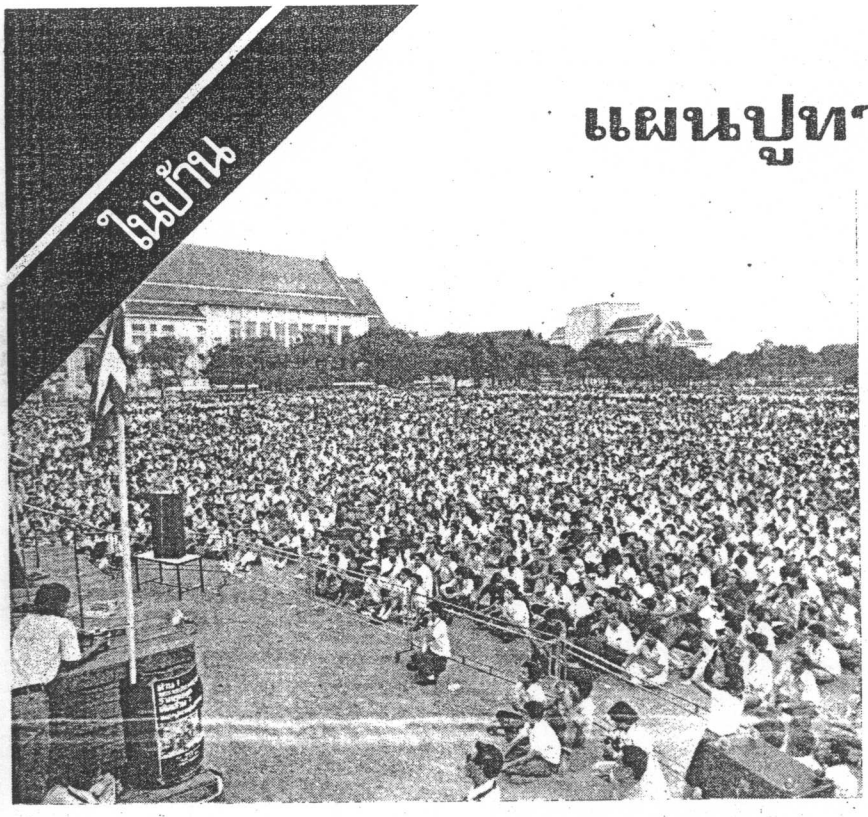

นิสิต นักศึกษา ประชาชน ชุมนุมที่สนามหลวง

กรณีจอมพลประภาส ลักลอบเข้าประเทศ ได้ชี้ชัดให้เห็นธาตุแท้ของกลุ่มบุคคล หลายกลุ่มที่พากันฮือฮาเอาเรื่องนี้เป็นอำนาจต่อรองกันยกใหญ่ พลังศูนย์นิสิตนักศึกษาที่ถูกบ่อนทำลายมาตลอดก็ได้พิสูจน์ให้เห็นอีกครั้งหนึ่งว่า พลังของเขาเป็นพลังอันชอบธรรม และถูกต้องอย่างชัดเจน ประชาชนทุกชั้นชนต่าง ๆ และพลังที่รักประชาธิปไตยได้ทำให้อนาคตของชาติ คืออนาคตของประชาชนอีกครั้งหนึ่ง

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหนึ่งอาทิตย์ ได้เปิดเผยความจริงใจของพลังต่าง ๆ ออกมา และได้กระชากหน้ากากของผู้มีอำนาจหรือนักการเมืองบางคนออกมาด้วย แต่ธาตุแท้อย่างหมดสิ้นด้วย

พ. จารุเสถียรมา

เสียงคำรามแข่งกับสายฝนของสายการบิน ไชน่า แอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ ซี.ไอ.๘๑๕ จากไทเป ที่ลงแตะพื้นรันเวย์ พร้อมกับเสียงประกาศของเจ้าหน้าที่สนามบินก็ดังขึ้นหลังจากที่ผู้โดยสารลงจากเครื่องบินหมดแล้ว รถเบ็นซ์สีเปลือกมังคุดอมม่วง ติดเสาวิทยุแบบตำรวจ วิ่งฝ่าสายฝนไปจอดรับผู้โดยสาร "ผู้หนึ่ง" ถึงตัวเครื่องบิน มีนายวิมล เลื่อนฉวี นายสถานีการบินของสายการบินไชน่า แอร์ไลน์ และ รตอ.สุชาติ บัณฑุนันกุล หัวหน้าตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ประจำห้องผู้โดยสารขาออก นั่งไปกับรถคันดังกล่าว

หลังจากเจ้าหน้าที่ของสายการบิน ได้ส่งบัญชีรายชื่อผู้โดยสารให้กับเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมืองแล้ว ปรากฏมีคนที่น่าสงสัยร่วมโดยสารมากับเที่ยวบินนี้ ๕ คน คือ เอ็ม. วัชโรบล ซี. ณ ลำปาง เอส. ศรีสมวงศ์ เอช. ตันสกุล และพี. จารุเสถียรหายไปอย่างลึกลับ คงมีแต่ชื่อปรากฏในบัญชี

สำหรับผู้โดยสารคนอื่น ทราบชื่อภายหลัง ๓ คนคือนายมงคล วัชโรบลหรือเอ็ม. วัชโรบล หัวหน้าข่าวทีวีสีกองทัพบกช่อง ๗ นายสมศักดิ์ ตันสกุล หรือซี. ตันสกุล เป็นสมุห์บัญชีอยู่ที่เดียวกัน นายสมภพ ศรีสมวงศ์ ผู้จัดการบริษัทสากลภัณฑ์ ซึ่งเคยเป็นบริษัทส่งของให้กองทัพบกในอดีต เป็นผู้มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับจอมพลประภาส สมัยยังเรืองอำนาจรวมทั้งมีการติดต่อกันเสมอในระหว่างที่จอมพลประภาสลี้ภัยอยู่ที่ไทเป

พ. หมายถึงประภาส

การเข้ามาของ พ. จารุเสถียร ในเที่ยวบินดังกล่าว ทำให้คณะรัฐมนตรีต้องประชุมเป็นกรณีฉุกเฉินในตอนค่ำของวันที่ ๑๖ ส.ค. นี้

นายนิยม เลื่อนฉวี เจ้าหน้าที่สายการบินไชน่า แอร์ไลน์ ได้เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม ครม. ด้วยว่า ตนเป็นผู้เห็นและยืนยันว่าตัวย่อพ. นั้นคือจอมพลประภาส จารุเสถียร มากับสายการบินเที่ยวซี.ไอ. ๘๑๕ จากไทเปมากรุงเทพด้วย ตนเองยังได้ยกมือไหว้ทักทาย เพราะจำได้ จอมพลประภาสหันมายิ้ม เอ่ยมือตบไหล่เบา ๆ และพูดว่า "สบายดีหรือน้องชาย"

รัฐบาลไม่ยอมรับ

ตลอดคืนวันนั้น ข่าวการกลับมาของจอมพลประภาสกระจายไปทั่วทุกวงการ จนเช้าวันรุ่งขึ้นเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. พล.ต.อ. ศรีสุข มหินทรเทพ พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ และ พล.ต.ต. นิยม กาญจนวัฒน์

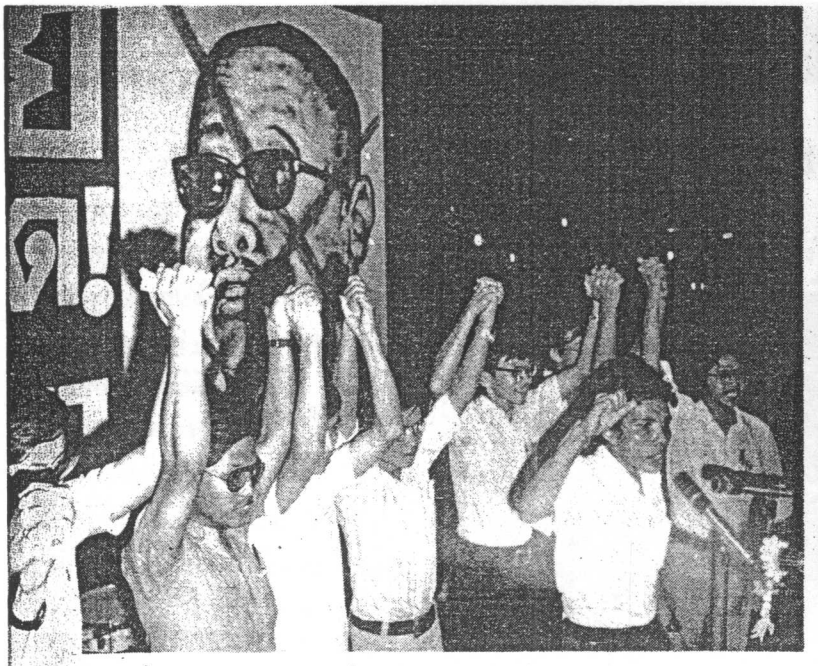

กรรมการศูนย์นิสิต ฯ ประกาศเจตนารมณ์

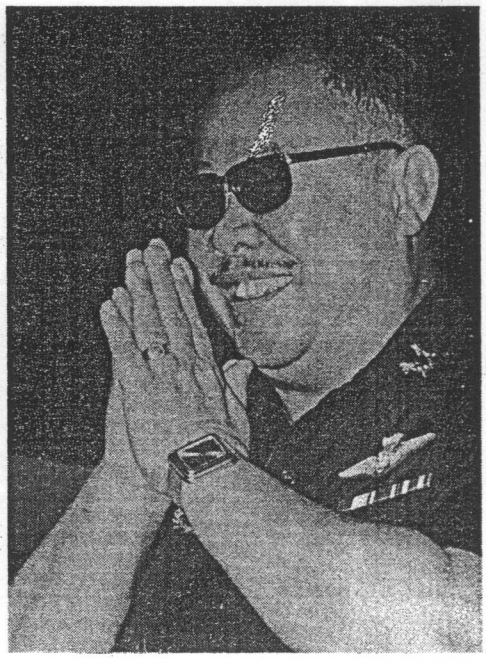

ประภาส จารุเสถียร

เปิดเผยต่อสื่อมวลชนว่า จอมพลประภาส ได้เข้ามาจริง

แต่ในเวลาเที่ยงวัน ขณะที่นายกรัฐมนตรี มรว. เสนีย์ ปราโมช กำลังประชุมข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงมหาดไทยอยู่นั้น เมื่อนักข่าวซึ่งถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ มร ว. เสนีย์ กล่าว ว่า "ทราบมาแต่ข่าวลือ ขอให้เช็คดูให้แน่เสียก่อน" สักครู่ก็ตอบมาอีกว่า "รู้อยู่เหมือนกันว่าอยู่ที่ไหน แต่ยังบอกไม่ได้ จนกว่าจะได้เห็นกับตา"

หลังจากนั้นก็มีการเรียก พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ พล.อ. บุญชัย บำรุงพงศ์ พล.ต.อ. ศรีสุข มหินทรเทพ และ พล.ต.ต. นิยม กาญจนวัฒน์ เข้าพบเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง และปรึกษาเป็นการด่วน ที่ทำเนียบรัฐบาล และมีการกำหนดที่จะประชุม ครม. นัดพิเศษในตอนค่ำวันนั้นอีกครั้งหนึ่ง

สมัครแถลง

การประชุม ครม. นัดพิเศษเริ่มขึ้นเมื่อประมาณ ๒๐.๐๐ น. มีอธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมประมวลข่าวกลาง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด แม่ทัพทั้งสามเหล่าทัพ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้บังคับการตำรวจสันติบาลเข้าร่วมประชุมด้วย

นักข่าวช่างภาพ ถูกห้ามมิให้เข้าไปในบริเวณทำเนียบ ตลอดเวลาจนกระทั่งเลิกประชุมเมื่อ ๒๒.๔๕ น.

นายสมัคร สุนทรเวช รับมติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นผู้ชี้แจงแก่ประชาชนทางวิทยุและโทรทัศน์ ปรากฏว่าข้อสรุปของคณะรัฐมนตรีตามที่นายสมัครกล่าวกลับเป็นว่า "ยังไม่มีข้อที่จะเป็นเหตุยืนยันได้ว่า จอมพลประภาส จารุเสถียรได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย"

ในโอกาสเดียวกัน นายสมัครยังกล่าวสำทับว่า "รัฐบาลจะดำเนินการโดยเฉียบขาด และฉับพลันแก่ผู้ที่ดำเนินการก่อให้เกิดความยุ่งยากและวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยอาศัยข่าวดังกล่าวเป็นมูลเหตุ"

จากการปฏิเสธของรัฐบาลครั้งนี้ ทำให้เกิดความสับสนโดยทั่วไปในหมู่ประชาชน เพราะนายกรัฐมนตรีได้กล่าวมาแล้ว เป็นเชิงยอมรับว่าเข้ามาจริง ทั้งทางตำรวจก็ยอมรับว่ามาจริง แต่มติ ครม. กลับปฏิเสธไม่ยอมรับ

แหล่งข่าว **ประชาชาติ** ยืนยันว่า "จอมพลประภาสมาแน่ เพราะคนใกล้ชิด เขาแย้มข่าวนี้ออกมาตั้งแต่อาทิตย์ที่แล้ว แม้แต่เด็ก อย่างลูกคุณประกอบเกียรติ ชาญเลขา ก็ยังเคยไปคุยกับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนราชินีว่า ลุงตุ๊จะมา คุณประกอบเกียรตินี่เขาสนิทกับ พ.ต. ชายชาญ เทียนประภาส ซึ่งเป็นคนที่จอมพลประภาสชุบเลี้ยง"

นักศึกษาประชาชนเคลื่อนไหว

โปสเตอร์ของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย และแนวร่วมต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ติดทั่วไปรุ่งขึ้นทั้งกรุงเทพ มีกาพวีรชน ๑๔ ตุลา ที่นอนจมกองเลือด อยู่คู่กับภาพจอมพลประภาส พร้อมกับข้อความคัดค้าน "แผนปูทางสู่เผด็จการ" และ

ประชาชาติ ๗

ได้นัดชุมนุม ๑๖.๐๐ น. ที่ท้องสนามหลวง

ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการเคลื่อนไหวโดยทั่วไป จุฬา ชุมนุมนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ รวมตัวที่ลานโพธิ์ รามคำแหงก็มีการเคลื่อนไหวคึกคัก ถึงขนาดยกขบวนเป็นขบวน รถบัส ขนาด ใหญ่ ราว ๕๐ คัน จากรามคำแหงสู่สนามหลวง

ด้านมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีโปสเต้อร์ ใบปลิวต่อต้านเผด็จการทั่วเมืองในมหาวิทยาลัยก็มีการชุมนุม

ตกเย็นวันที่ ๑๗ เวทีขนาดใหญ่ของศูนย์กลางนิสิตฯ และแนวร่วมต่อต้านเผด็จการ พร้อมข้อความ "จับตายทรราชประภาส" ก็ติดตั้งกลางสนามหลวง ท่ามกลางผู้คนที่ทะยอยกันเข้ามาหนาแน่นขึ้นทุกที

ทางด้านหลังเวทีของศูนย์กลางนิสิต ฯ ก็ปรากฏเวทีอภิปรายอีกวงหนึ่งเปิดเครื่องขยายเสียง อภิปรายซ้อนขึ้นมา ตลอดการอภิปรายของกลุ่มนี้ จะกล่าวถ้อยคำ และด่าทอศูนย์กลางนิสิตอยู่ตลอดเวลา สลับด้วยการขับไล่ญวนอพยพ โดยกล่าวว่า "ไล่ญวน สำคัญกว่าไล่ประภาส" ผู้ขึ้นอภิปรายมี ร.อ. อดิสรณ์ อิสี นายทหารฝ่ายข่าวกองทัพบก และนาย อารี สุชาโต

นอกจากพวกหน้าม้าที่เตรียมมาประมาณ๓๐-๔๐ คนแล้ว ก็ปราศจากประชาชนให้ความสนใจ จนเวลาประมาณ ๒๑.๓๐ น. กลุ่มนี้ก็สลายตัวไป

การ อภิปราย ของ ศูนย์ กลางนิสิตและแนว ร่วม ต่อ ต้าน เผด็จ การ ฯ ดำเนินตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ น. โดยมีตัวแทนจากสถาบันต่างๆ สลับกันขึ้นพูด "เชิดชูประชาธิปไตย และขับไล่

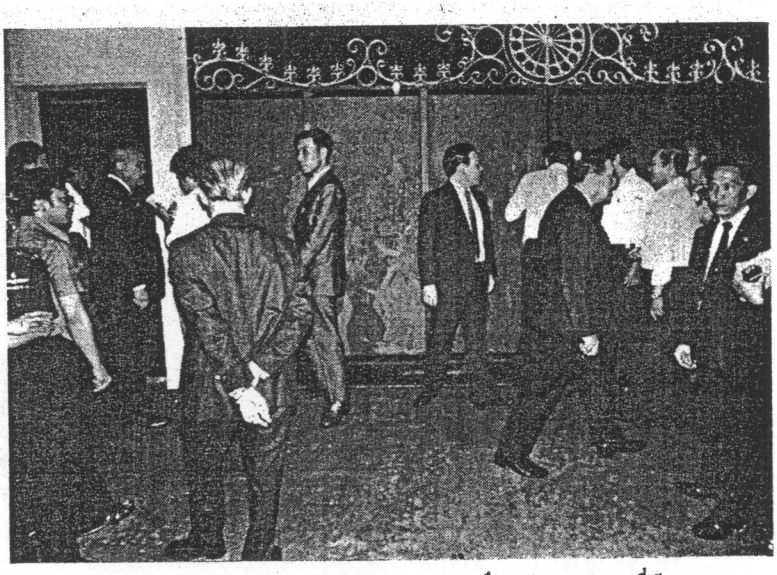

คณะรัฐมนตรีไปขอพบประภาส ที่บ้าน พ.ต. ชาย

'หมออุทัย' พูด

นายแพทย์ อุทัย รัตนิน ปฏิเสธการติดต่อกับ จอมพลประภาส จารุเสถียร อย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งเก็บตัวเงียบ ประชาชาติ ได้ขอเข้าพบ เพื่อทราบอาการโรคตา ปรากฏว่า นายแพทย์อุทัยไม่ว่าง เพราะมีคนไข้มาก มาคอยรับการรักษาอยู่ จึงได้ให้พนักงานสตรีออกมาพบแทน

พนักงานสตรีผู้นั้นเปิดเผยว่า ประภาส เคยไปผ่าต้อกระจกที่อเมริกา เมื่อ ๗ ปีที่แล้ว และหลังจากกลับมาแล้ว ก็ปรากฏว่าเป็นต้อหินอีก จึงได้มารักษาที่คลินิคของนายแพทย์อุทัยตั้งแต่นั้น ส่วนอาการ โรคตา ของประภาส เป็นอย่างไรบ้างนั้น ไม่ขอเปิดเผย เพราะผิดจรรยาแพทย์

หมออุทัยเป็นผู้เชี่ยวชาญโรคตาอย่างเดียว เคยไปศึกษา และค้นคว้าในด้านนี้ ที่สหรัฐอเมริกา แล้วกลับมาเป็นอาจารย์ ที่มหาวิทยาลัยมหิดล รพ. รามาธิบดี อยู่หลายปี จนกระทั่งมาตั้งคลินิคของตัวเอง ที่ซอยอโศก สุขุมวิท ตรงข้ามกับ อโศกโบว์ล จึงลาออกจากราชการ เพื่อจะได้ทำงานส่วนตัวได้อย่างเต็มที่ สมรสแล้ว มีบุตรธิดา ๔ คน ขณะนี้นายแพทย์อุทัยมีอายุ ๔๕ ปี

นายแพทย์อุทัย รัตนิน เป็นหมอประจำตัวของ จอมพลประภาส อยู่หลายปี จนหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคม เป็นต้นมา ก็ไม่ได้ติดต่อกันอีกเลย จนกระทั่งมาทราบจากหนังสือพิมพ์ว่า ประภาสกลับมาเมืองไทยแล้ว ทำให้ประหลาดใจมาก

สำหรับเรื่องการรักษาโรคต้อหินของจอมพลประภาสนั้น มาตรวจเช็คดวงตาแล้วก็กลับ ไม่เคยค้างที่คลินิคเลย นายแพทย์รักษาโรคดวงตาอีกคนคือ นายแพทย์พิพัฒน์ คุ้มเกษ ประจำที่คลินิค 'รัตนิน' เช่นกัน ●

เผด็จการทรราช"

ขณะเดียวกันก็มีญาติวีรชน ๑๔ ตุลาคม และอดีตผู้ต้องหาเรียกร้องรัฐธรรมนูญขึ้นกล่าวปราศัยด้วย

จนประมาณ ๒๒.๐๐ น. นายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์ฯ ก็ขึ้นกล่าวปรึกษากับประชาชน และขึ้นข้อเสนอ ๒ ข้อต่อรัฐบาล

๑. ให้รัฐบาลดำเนินการอย่างเด็ดขาดกับ จอมพลประภาส จารุเสถียร ในฐานะที่เป็นอาชญากรเข่นฆ่าประชาชนเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

๒. ให้รัฐบาลดำเนินการกับกลุ่มบุคคลผู้ชักนำ ช่วยเหลือและสนับสนุน ให้ จอมพล ประภาส เข้ามาและอยู่ในประเทศไทย

หลังจากนั้นก็ยืดกำหนดเวลาให้รัฐบาลตอบภายใน ๔๘ ชั่วโมงแล้ว ฝูงชนราวสองหมื่นคนก็สลายตัว

"ศูนย์ไม่ได้บังคับรัฐบาล แต่เราเห็นว่ารัฐบาลมีเครื่องมือมี อำนาจพร้อมที่จะจัดการ กับจอมพลประภาส ไม่เหลือวิสัยที่จะทำได้ กำหนดเวลา ๔๘ ชั่วโมงไม่เร็วเลย" นายสุธรรม กล่าวกับ ประชาชาติ ก่อนจะขอตัวเลี่ยงไปประชุมกับ กรรมการ ศูนย์ คนอื่นๆ

รู้แหล่งหลบซ่อน

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๘ สิงหาคม ข่าวของจอมพลประภาสกลายเป็นอาหารปากในหมู่ประชาชน หนังสือพิมพ์ทุกฉบับพูดถึงข่าวนี้ไป ในทางต่างๆ กันจน ค่ำ แหล่งข่าวหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ ก็สืบรู้ว่า จอมพลประภาส จารุเสถียร "กบดาน" อยู่ที่บ้าน พ.ต. ชายชาญ เทียนประภาส ซึ่งอยู่ด้านหลังสถานีขนส่งตลาดหมอชิต

แต่ในตอนสองทุ่ม รัฐบาลก็ยังออกประกาศแจ้งกับประชาชนว่า ยังไม่พบตัวจอมพลประภาส แต่ยอมรับ

ยังจำกันได้ไหม

ตุลาคม ๒๕๑๙

๖

พิชัย รัตตกุล ให้สัมภาษณ์ว่าเห็นด้วย ในหลักการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ไม่รู้เรื่องการชุมนุม

อดีต ร.ม.ต. ถนัด แถลงว่าไม่สนใจ กลุ่มเรียกร้อง รัฐธรรมนูญปฏิเสธว่าไม่มีส่วนร่วมด้วย

พลตำรวจตรีสงัด ว่าการจับกุมไร้เหตุผล

๗

ประภาสว่า พวกเรียกร้องรัฐธรรมนูญ หวังล้มล้มรัฐบาล (ข้าวบางถอดเวิลด์)

๘

ประภาส สั่งตำรวจเตรียมพร้อม

อภัย จันทรวิมลสั่งห้ามไม่ให้นักศึกษา กรูยุ่งกับศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา

รองอธิบดีกรมตำรวจ ประจวบ สุนทรางกูล สั่งตำรวจทั่วประเทศเตรียมรับมือ

๙

ประภาสว่า นักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นเครื่องมือ "คอมมิวนิสต์"

ชัย สุวรรณศรเอาหลักฐานเข้า ค.ร.ม. ประภาสชมเชย

ประชาชนและนักศึกษาทั่วประเทศประนามว่ารัฐบาลสร้างสถานการณ์ เพื่อปฏิวัติเพื่อตนเอง

๑๐

รัฐบาลตั้งประภาสกับกฤษณ์ สมสถานการณ์ โดยให้กฤษณ์ใช้ตำรวจ ทหาร ในสวนจิตรลดา เป็นข่าวกรอง

ศูนย์นิสิต เข้าไปเจรจากับประภาสที่วังปารุสฯ

๑๑

ประกอบ จารุมณี เตือนหนังสือพิมพ์ว่าควรฟังแต่ข่าวกรมประชาสัมพันธ์อย่างเดียว

ประภาสขึ้นชั้นไม่ปล่อยผู้เรียกร้องรัฐธรรมนูญ ถนอม-ประภาสสั่งทหารเตรียมพร้อม

ศิริ สุจริตกุลออกโรงเอาหนังสือและหลักฐานที่ค้นพบมายันว่าเป็น "หลักฐานคอมมิวนิสต์"

สนั่น นรินทรสรศักดิ์ ตั้งด่านกันรถบัสนักศึกษาจากต่างจังหวัด

ประชาชนในธรรมศาสตร์ขึ้นหยัดเคียงข้างกับนักศึกษา เพิ่มจำนวนแสนกว่าคน

๑๓

ประชาชนเพิ่มเป็นแสนห้า ข่าวกรองของศูนย์ระบุว่า ค.ร.ม. ประชุมให้ปราบปราม

ประภาสเสนอกำจัด นิสิตนักศึกษาส่วนหนึ่งให้สิ้นซาก

ทหารเรือเตรียมพร้อม ภายใต้การนำของ จริง จุลละสุขุม

ตำรวจ ปล่อยผู้เรียกร้องรัฐธรรมนูญ ทหารอากาศเพิ่งสั่งเตรียมพร้อมโดย บุญชู จันทรุเบกษา ออกคำสั่ง รัฐบาลสั่งเตรียมพร้อมฉุกเฉินห้ามคนออกนอกบ้าน

ประชาชาติ ๙

๑๔

ถนอม-ประภาส ออกคำสั่งเด็ดขาดมีการสั่งยิง นักศึกษาตายจำนวนหนึ่งในตอนเช้า

รถถังจากขานเกราะเข้าจู่โจมพื้นที่บริเวณกรมประชาสัมพันธ์

ประภาสสั่งทหาร ไปปกป้องคุ้มครองบ้านพักตัวเอง มีการล้อมลวดหนามบนถนน

เฮลิคอปเตอร์ ยิงปืนกลใส่ธรรมศาสตร์และประชาชน

ถนอมลาออกพร้อมด้วยคณะรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์จำนักศึกษาขนศพปลอม

๑๕

ณรงค์ กิตติขจร บงการทหารส่วนหนึ่งโจมตีหน่วยงานของศูนย์ก่อศึกยึดเยื้อเมื่อเหตุการณ์สงบ

๑๖

เสนีย์ออกโรงให้สัมภาษณ์ยกย่อง ๑๔ ตุลาฯ ว่าเป็นวันแห่งการปฏิวัติโดยประชาชน ประชาชนไทยต้องขอบคุณวีรชน ๑๔ ตุลาฯ

วัลลภ โรจนวิสุทธิ์ (สมาชิกนาวพลในปัจจุบัน) บอกกับหนังสือพิมพ์ว่าถนอม-ประภาส พ้น เพราะข่าวกรองตำรวจ

หลวงชาติตระการโกศล ให้สัมภาษณ์ "ยังมีล็อตเตอรี่ออกแน่"

พิสุทธิ์ นิมมานเหมินทร์ ว่าเงินไทยถูกส่งออกไปที่ฮ่องกงและสิงคโปร์ โดยคนรวยจากกรุงเทพ

พจน์ เภกะนันท์ ให้รื้อฟื้นการเข้าประจำการของตำรวจทั่วกรุงเทพ

๑๘

นางชนัตถ์ บีชะอุบน่าเหตุการณ์ทั้งหมดทำให้เสียนักท่องเที่ยว ขาดรายได้โรงแรม

นายอาคม มกรานนท์ โฆษกรัฐบาลเก่า ระบุว่าแถลงการณ์ถนอม-ประภาสล้วนแต่ "โกหก" เขากล่าวว่าคนเขียนแถลงการณ์นั้น ลายมือเป็นของนายพิชัย วาสนาส่ง

เริ่มมีข่าวลือจากบางกลุ่มของนักการเมือง ยุให้ทหาร - ตำรวจและนักศึกษาแตกแยก

ชุมพล เป็นรองอธิบดีตำรวจ วิทูรย์ไปเป็นผู้ช่วยอธิบดี

๒๐

ทวี จุลละทรัพย์ระบุว่าณรงค์สั่งยิง เทียนชัย ศิริสัมพันธ์บอกว่าพบทหารไทยพูดภาษาลาวได้ ๑๑ คน ในวันเกิดเหตุ และจับส่งให้ตำรวจแล้ว

ผู้นำนักศึกษาคนหนึ่ง ให้สัมภาษณ์ "เดอะ ธนชั่น" ว่า ขณะเกิดวิกฤติการณ์ นักศึกษาหลายร้อยคนได้เข้าป่า และไม่กลับมาเพราะเผด็จการทรราช ของถนอม-ประภาส

๒๒

ประเสริฐ ธรรมศิริ ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ ระบุว่าถนอมชวนให้ปราบนักศึกษา แต่เขาไม่ปราบเขากล่าวว่า "ตราบใดที่ผมมีชีวิตอยู่ จะไม่ให้ทหารปราบประชาชนได้อย่างแน่นอน"

๒๓

เปิดโปงด้วยหลักฐานจากมหาดไทยว่าประภาสตัดสินใจสั่งฆ่านักศึกษา ไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ คน ว่าจอมพลประภาสเข้ามาประเทศไทยจริง

นอกจากนั้น นายวีระ มุสิกพงษ์ ก็แถลงกับสื่อมวลชลว่าได้รับแจ้งจากนายสมบุญ ศิริธร รัฐมนตรีช่วยว่าการมหาดไทย เสนอขอปลดผู้บังคับการตำรวจสันติบาล พล.ต.ต. สันทัด ธนะภูมิ

จับตัว

ประมาณ ๒๑.๐๐ น. บริเวณบ้าน พ.ต. ชายชาญ เทียนประภาส คึกคักไปหมดด้วยช่างภาพและนักข่าวหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ไม่แต่เท่านั้นยังปรากฏทหารตำรวจจำนวนมาก คุมเชิงอยู่โดยทั่วไปอีกด้วย ทั้งๆ ที่ฝนพรำ

ครู่ใหญ่ต่อมาก็ปรากฏร่างของ พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ฯ นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ และ พล.ท. วิทูรย์ ยะสวัสดิ์ ซึ่งเดินทางมาถึงในฐานะตัวแทนของรัฐบาล

แหล่งข่าวประชาชาติ แจ้งว่าก่อนจะเดินทางมา มีการเกี่ยงกันไปมา ล้วนแต่ไม่กล้ามา จนมีคนหนึ่งพูดขึ้นว่า "งั้นเราไปด้วยกันหมดนี่ก็แล้วกัน" คณะตัวแทนดังกล่าวถึงได้มาชุมนุมอยู่หน้าบ้าน พ.ต. ชายชาญ เทียนประภาส หลังจากที่ใช้เวลาในการต่อรองกันอยู่พักใหญ่ ฝ่ายเจ้าของบ้านจึงยินยอมให้ตัวแทนรัฐบาล เข้าพบจอมพลประภาสได้เพียง ๕ คน นักข่าว ช่างภาพและคนอื่นถูกกันอยู่กับสายฝนภายนอก

หลังจากการรอคอยพักใหญ่ พล.ท. ยศ เทพหัสดินทร และ พล.ต. เทพ กรานเลิศ ก็ถูกเรียกตัวเข้าไปในบ้าน การเจรจายืดเยื้อออกไปอีกจนกระทั่ง ๒๓.๑๕ น. ตัวแทนรัฐบาลทั้ง

การชุมนุมที่สนามหลวง

ขบวนแห่รูปวีรชน ๑๔ ตุลา

นักศึกษาจากรามคำแหงมาร่วมชุมนุม

หมดจึงออกมาจากบ้านดังกล่าว

พล.อ.ทวิช เสนีย์วงศ์ เป็นคนแรกที่ก้าวออกมา พร้อมกับกล่าวว่า "คุณประภาสยอมให้คุมตัว ดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ไม่ยอมออกไปนอกประเทศ แกบอกถึงจะตายก็ยอม และแกให้เหตุผลด้วยว่าสุขภาพไม่ดี ตามองไม่เห็น จะต่อสู้คดี การควบคุมตัวจะให้กองทัพบกรับผิดชอบ ส่วนจะคุมตัวไว้ที่ไหนก็แล้วแต่ทหาร เดี๋ยวทางกองทัพบกจะควบคุม โดย กองทัพภาคที่ ๑ ก็จะนำตัวจอมพลประภาสไปควบคุมได้"

ขอร้องศูนย์นิสิต

ขณะเดียวกับที่การเจรจาที่บ้าน พ.ต. ชายชาญ ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน เพราะทางฝ่ายรัฐบาลต้องการให้ออกไปนอกประเทศ โดยจัดเตรียมเครื่องบินไว้ให้แล้ว แต่จอมพลประภาสจะขออยู่ ไม่ยอมไปนั้น

นายเจริญ คันธวงศ์ ส.ส.กรุงเทพ พรรคประชาธิปัตย์ ก็ปรากฏตัวขึ้นที่องค์การนักศึกษาธรรมศาสตร์ ขอเข้าพบกับนายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์พร้อมทั้งขอร้องให้นายสุธรรม เดินทางไปที่บ้าน พ.ต. ชายชาญ ร่วมในการเจรจายืนยันให้จอมพลประภาสออกนอกประเทศด้วย

นายสุธรรม กล่าวตอบว่า "ผมไปไม่ได้หรอก เพราะศูนย์ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลแล้ว รัฐบาลต้องแสดงความจริงใจ และแสดงให้ประชาชนเห็นว่ารัฐบาลมีสมรรถภาพในการแก้ไขปัญหา"

เมื่อนายสุธรรมปฏิเสธ ก็ได้รับคำถามต่อมาจากนายเจริญ คันธวงศ์ ว่าถ้ามีรัฐประหาร ศูนย์จะต่อต้านไหม

นายสุธรรมกล่าวว่า "ไม่แต่ศูนย์เท่านั้น ที่จะต่อต้านจนถึงที่สุด

ประชาชาติ ๑๑

ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกวัย ก็จะร่วมต่อต้านจนถึงที่สุดด้วยเช่นกัน"

ทางสภาผู้แทน

วันพฤหัสที่ ๑๙ สิงหาคม อันเป็นวันประชุมสภาผู้แทนตามปกติ ได้มีการยื่นญัตติด่วน, ให้รัฐบาลแถลงกรณีการเดินทางเข้ามาประเทศไทยของจอมพลประภาศด้วย

นอกจากนั้นปรากฏการเคลื่อนไหวในหมู่ ส.ส. ของพรรคประชาธิปัตย์ ๖๒ คน ร่วมกับ ส.ส. พรรคอื่นอีกราว ๓๐ คน ยื่นเสนอต่อ มรว. เสนีย์ ให้ดำเนินการส่งจอมพลประภาสออกนอกประเทศภายในเวลา ๑๖.๐๐ น.

"การเข้ามาของจอมพลประภาสในครั้งนี้ เชื่อว่ามีการวางแผนจากกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง และเป็นการท้าทายอำนาจรัฐ" นายส่งสุข ภัคเกษม ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์กล่าวกลางที่ประชุมสภา พร้อมกับอภิปรายยกย่องวีรชน ๑๔ ตุลา

รัฐบาลหมดอำนาจ

หลังการประชุมสภาผู้แทนในตอนเที่ยง มีการเรียกประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นการด่วน ที่ทำเนียบรัฐบาล พร้อมกับเรียก พล.ท. ยศ เทพหัสดินทร แม่ทัพภาคหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ควบคุมตัวจอมพลประภาส เข้าประชุมด้วย

แหล่งข่าวประชาชาติ รายงานว่า ที่ประชุมครม. เห็นพ้องกันเป็นเอกฉันท์ให้ส่งตัวจอมพลประภาสออกนอกประเทศ แต่ทางฝ่าย พล.ท. ยศ แจ้งว่า จอมพลประภาสไม่ยอมออกไป จะขออยู่ในประเทศไทยต่อไป

นอกจากนั้นยังได้ขอร้องที่ประชุมว่า อย่าได้เป็นการลงมติเลย ขอให้รัฐบาลส่งตัวแทนไปเจรจากับจอมพลประภาสอีกครั้งหนึ่งดีกว่า

กลุ่มที่อ้างตัวว่าเป็นประชาชนผู้รักชา

ส.ส. รัฐบาลผู้หนึ่ง ถึงกับเปิดเผยเป็นการภายในกับประชาชาติว่า รัฐบาลไม่มีกำลังต่อรองทหารไม่ยอมส่งตัว สั่งทหารก็ไม่ได้ สั่งตำรวจก็ไม่ได้"

"เห็นทีจะต้องมีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรีใหม่ เปลี่ยนรัฐมนตรีบางคนออกไป ส่วนข้าราชการประจำก็จะถามว่าจะทำตามที่รัฐบาลสั่งหรือไม่ ถ้าไม่ปลดออกเอาคนที่พร้อมจะทำตามคำสั่งเข้ามาแทน"

ชุมนุมฟังคำตอบ

๑๖.๐๐ น. ในวันเดียวกันทางศูนย์นิสิตฯ จัดชุมนุมประชาชนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อรอฟังคำตอบจากรัฐบาลตามเงื่อนไขเวลาที่วางไว้ ๔๘ ชั่วโมง ซึ่งจะครบกำหนดในเวลา๒๒.๐๐ น. มีการเดินขบวนใหญ่ของนิสิตจุฬาจากมหาวิทยาลัยมาสนามหลวง ธรรมศาสตร์ทะยอยออกมาสมทบทั้งเกษตรศาสตร์ มหิดล ศรีนครินทรวิโรฒ เทคนิคกรุงเทพ อาชีวะหลายสถาบัน และโดยเฉพาะทางรามคำแหง ที่ยกกันมากว่า ๕๐ คัน รถทะยอยกันเข้ามาร่วมกับประชาชน

นายป๋วย อึ๊งภากรณ์ มีหน่สื่อด่วนที่สุด ถึงนายนิพนธ์ ศศิธรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยขอรัฐ ขอหารือว่าจะให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปฏิบัติเช่น ไร ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

"ตามที่ได้มีนักศึกษาทั่วไปนำการประท้วงการกลับมาของจอมพลประภาส จารุเสถียร และได้มีนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ร่วมทำการประท้วงด้วยเช่นกันนั้น นักศึกษาได้ พยายามขอใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการในเรื่องนี้ เป็นเวลาติดต่อกันมา ๒-๓ วันแล้ว แต่ทางมหาวิทยาลัยไม่อาจอนุญาตได้ เพราะเป็นการขัดคำสั่งที่ได้ประกาศใช้ไว้แล้ว เพื่อให้มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในความสงบพอสมควร"

เป็นตอนหนึ่งในหนังสือ และอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า

"คาดว่าจะมีผู้คนไปร่วมชุมนุมกันเป็นจำนวนมาก....และหากฝนตกลงมาเกรงว่านักศึกษาและประชาชนจะหลั่งไหลเข้าไปหลบฝนในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งที่ได้

ปิดประตูไว้แล้วก็ตาม....”

ในชั่วโมงต่อมา นายนิพนธ์ ศศิธร ก็มีบันทึกตอบโดยแจ้งว่า

“คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแก้ปัญหาด้วยการเมืองแทนกฎหมายแล้วคือจะให้จอมพลประภาส จารุเสถียร ออกนอกประเทศภายใน ๒๕ ชั่วโมงนี้ โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันดำเนินการ”

ยืดเวลาให้จอมพลประภาส

เวลา ๑๖.๓๐ น. คณะรัฐมนตรีก็ได้มอบหมายให้ พล.ต. ประมาณ อดิเรกสาร พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ พล.ต. ศิริ สิริโยธิน พล.ต. ชาติชาย ชุณหวัณ ไปเจรจาทำความเข้าใจกับจอมพลประภาส

ซึ่งมีข้อน่าสังเกตว่ารัฐมนตรีที่ไปเจรจา มาจากพรรคชาติไทยทั้งสิ้น ยกเว้น พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ เพียงคนเดียว

ผลการเจรจา ได้แถลงให้ประชาชนทราบในเวลาต่อมาว่า “จอมพลประภาส จารุเสถียร ได้ตกลงใจที่จะเดินทางออกไปจากประเทศไทย แต่เนื่องจากสุขภาพไม่ปกติ ไม่สามารถเดินทางได้ทันที จอมพลประภาส จารุเสถียร จึงได้ขอความกรุณาจากรัฐบาล ขอรับการตรวจรักษาจากแพทย์ โดยจะเดินทางออกจากประเทศไทยภายใน ๗ วัน”

ไม่ใช่คำตอบ

นายสุธรรม แสงประทุม และกรรมการศูนย์อีกหลายคน ถูกเรียกตัวไปรับทราบแถลงการณ์ดังกล่าวของรัฐบาลจาก นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ นายชวน หลีกภัย นายวีระ มุสิกพงศ์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ที่ทำเนียบรัฐบาล ในเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น.

จากผลการเจรจา ไม่เป็นที่ตกลงกัน

นายสุธรรม กลับมาก็ชี้แจงแก่ประชาชนว่า “รัฐบาลที่ไร้สมรรถภาพได้ออกแถลงการณ์ มาบิดเบือนประเด็นไม่ตอบข้อเรียกร้องของประชาชนที่เรียกร้องให้จัดการกับจอมพลประภาสในฐานะอาชญากร ที่เข่นฆ่าประชาชน....”

“รัฐบาลไม่ได้มีหลักประกันแต่อย่างใดเลยที่จะจัดการเมื่อครบกำหนด ๗ วัน ถ้าเผื่อจอมพลประภาสไม่ยอมออกนอกประเทศ นอกจากนั้นในช่วง ๗ วันที่กล่าวมา รัฐบาลก็ไม่มีมาตรการหรือหลักประกันใดๆอีกเช่นกัน ที่จะดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเผด็จการที่หลงเหลืออยู่ก่อความวุ่นวาย ไม่สงบขึ้นภายในประเทศ”

“ที่สำคัญคือ รัฐบาลยังไม่ได้ตอบคำถาม ๒ ข้อของประชาชน” นายสุธรรมกล่าวเป็นคำสุดท้าย

คำขาดต่อรัฐบาล

ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา เปิดประชุมเป็นการด่วน ร่วมกับกลุ่มต่างๆ พิจารณาคำตอบจากรัฐบาลขึ้นที่ องค์การนักศึกษา ธรรมศาสตร์ (อมธ.)

ผลการประชุม ที่ประชุมไม่ยอมรับข้อเสนอของรัฐบาล มีมติให้ประท้วงต่อไปไม่สลายตัว และให้ยื่นข้อเรียกร้องใหม่แก่รัฐบาล ขอให้ตอบภายในเที่ยงตรงของวันเสาร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ไม่เช่นนั้นแล้ว ศูนย์จะปรึกษาร่วมกับประชาชน เพื่อหามาตรการที่เหมาะสมต่อไป

“เราไม่ได้บีบบังคับ รัฐบาล เราเห็นว่ามันเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องทำตามมติมหาชน และเลือกยืนอยู่ข้างความถูกต้อง” นายสุธรรมกล่าวกับ ประชาชาติ “การรัฐประหาร ถ้าหากจะมีขึ้นมา ศูนย์จะร่วมต่อต้านกับประชาชนจนถึงที่สุด”

ย้ายที่ชุมนุม

ประมาณ ๒๓.๐๐ น. ฝูงชนอันประกอบด้วยประชาชน กรรมกร นักเรียนนักศึกษา กว่าสามหมื่นคน ก็เคลื่อนย้ายที่ชุมนุม จากสนามหลวง เข้ามาชุมนุมต่อยังบริเวณสนามฟุตบอลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นิสิต นักศึกษา ประชาชน กำลังแยกย้ายเข้าสู่ มธ.

แถลงการณ์ของสำนักนายกรัฐมนตรี
(สมัย นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี)

รัฐสภาสาร เดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๖ หน้า ๕๕

"กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาถึงหลักฐานการสั่งการของจอมพลทั้งสองแล้ว เห็นว่าเป็นการสั่งตามอารมณ์ และขาดสติที่จะใช้วิจารณญาณให้รอบคอบประกอบกับเชื่อฟังรายงานของ พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร ยิ่งกว่าความคิดเห็นของนายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบในสายงานต่าง ๆ ในกองบัญชาการ ทั้งนี้ เพื่อถือว่าเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดทั้งในการเมืองและในทางทหารแต่เพียงสองคนและถึงแม้ว่าในวันที่๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นวันที่จอมพลทั้งสองพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว แต่ก็ยังอาศัยตำแหน่งในทางทหารสั่งการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารปราบปรามต่อไปอีก เมื่อเปรียบเทียบการสั่งการของจอมพลทั้งสองซึ่งอ้างว่าได้มีการจลาจลเกิดขึ้นในประเทศ จนทำให้เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจซึ่งเคารพในความเป็นผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดหลงเชื่อและใช้อาวุธปราบปรามนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนโดยเข้าใจว่าเป็นผู้ก่อจลาจล กับความเป็นจริงแห่งพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น และประจักษ์ต่อสายตาของประชาชน ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นการสั่งการที่รุนแรงเกินกว่าเหตุและได้กระทำด้วยอารมณ์โกรธเคืองประชาชน โดยมิได้คำนึงถึงกระแสรับสั่งของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงขอร้องไม่ให้รัฐบาลใช้อาวุธปราบปรามประชาชน"

ท่ามกลางการเคลื่อนย้ายฝูงชนอย่างมีวินัย จะมีเสียงเพลง "สู้เข้าไปอย่าได้ถอย" ดังสลับเป็นระยะ

ระหว่างนี้ทางอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ก็ปรากฏกลุ่มต่อต้านเดิมประมาณ ๑๐ คน ขึ้นอภิปรายลั่นว่า "ศูนย์นิสิตนั้น ไม่มีใครเชื่อถือแล้ว พิสูจน์ได้จากวันนี้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเลย"

รอบข้างมีกำลังเจ้าที่ตำรวจยืนดูเหตุการณ์อยู่ประมาณสิบสองคนเช่นกัน

รอคอยคำตอบ

ตลอดคืนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ฝูงชนยังคงชุมนุมอยู่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จนกระทั่งในเช้าวันรุ่งขึ้นที่ ๒๐ สิงหาคม นักศึกษาหลายสถาบันมีการก่อปฏิกิริยาขึ้นโดยทั่วไป ที่จะมาร่วมการชุมนุม

สภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ออกแถลงการณ์สนับสนุนการต่อสู้ครั้งนี้ พร้อมยื่นข้อเรียกร้องให้จอมพลประภาส เดินทางออกไป

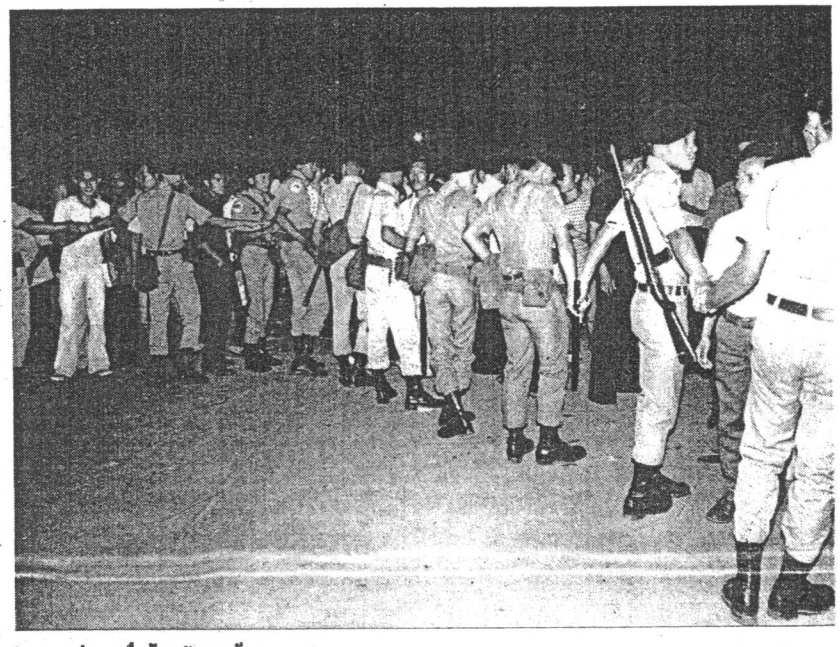

ตำรวจมาช่วยเหลือป้องกันเหตุร้าย

จากประเทศไทย

ฝ่ายรัฐบาลทาง พรรคประชาธิปัตย์ก็มีการประชุมเครียด เพื่อหาทางแก้ไขสถานการณ์

ขณะเดียวกับที่ทางสหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย ก็มีการเคลื่อนไหวใหญ่ มีการออกประกาศสนับสนุนการชุมนุมของศูนย์นิสิต และยืนยันจะต่อต้านการรัฐประหารอย่างถึงที่สุดเช่นกัน

นายสุธรรม แถลงกับประชาชาติว่า "ภายในวันพรุ่งนี้เวลาเที่ยงตรง รัฐบาลควรจะมีคำตอบกับประชาชน

มาตรการที่จะใช้นั้น ยังบอกไม่ได้ขอให้ถึงเวลาก่อน ที่สำคัญคือต้องได้ความเห็นจากประชาชนด้วยว่าจะดำเนินการอย่างไร" ●

กอ. รมน. :

ปราบคอมมิวนิสต์ด้วยงบประมาณ

สายหยุด เกิดผล

"ก็ลองดู รัฐบาลต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้" พลเอกสายหยุด เกิดผล ผู้อำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ. รมน.) ทำท่าทางจริงจังกับกรณี คณะกรรมาธิการงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้แขวนงบประมาณ กอ.รมน. ไว้ชั่วคราวเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคมที่ผ่านมาและเป็นผลให้งบประมาณดังกล่าวถูกนำเข้าที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำเสนอสู่ที่ประชุมคณะกรรมาธิการงบประมาณเป็นครั้งที่สอง

จากตัวเลขที่พอเป็นที่เปิดเผยออกมาบ้างนั้น งบประมาณของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในสำหรับปี ๒๕๒๐ ถูกตั้งไว้ ๘๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งออกเป็นงบเปิดเผย ๗๖๕ ล้านบาท งบราชการลับ ๓๕ ล้านบาท ในจำนวนงบส่วนเปิดเผยนั้น ๔๐๐ ล้านบาท เป็นงบสำหรับใช้จ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงทหาร ๒๐,๐๐๐ คน และค่าเลี้ยงดูอีก ๖๒ ล้านบาท

"การประชุมวันนั้นค่อนข้างตึงเครียดครับ ฝ่ายทหารที่มาชี้แจงรายละเอียดมี คุณสายหยุด และนายทหารระดับนายพันอีกหลายคน" นายโกศล มารมย์ ส.ส. อุบลราชธานี พรรคชาติไทย กรรมาธิการงบประมาณ ทบทวนบรรยากาศการประชุมวันนั้น ซึ่งดูแปลกไปกว่าวันอื่น ๆ

"คุณสายหยุดพยายามชี้แจงขอความเห็นใจว่าหน่วยงาน กอ.รมน. เป็นหน่วยงานประสานงานกับหน่วยอื่น ๆ ทั่วประเทศ เมื่อหน่วยต่าง ๆ ต้องการงบประมาณเท่าไร เขาก็ชี้แจงและขอมา ทาง กอ.รมน. ก็จะตั้งงบไปให้ ในระหว่างการชี้แจงรายละเอียดนั้น ก็มีกรรมาธิการหลายคนซักว่างานที่กอ.รมน.ทำอยู่นั้นเป็นงานซ้อนงาน มีบางคนถามว่าถึงว่าเซนซิทีพ แอเรีย ขณะนี้มีเท่าไร และถ้าเพิ่มงบประมาณให้เท่าหนึ่ง จะรับปากได้ไหมว่า คอมมิวนิสต์จะลดลง คุณสายหยุดแกก็รับรองไม่ได้ ก็เลยถูกแขวนงบประมาณไป ต้องกลับไปปรับโครงสร้างใหม่ แต่ถ้าเขากลับมาแล้วยังคงให้ความมั่นใจกับเราไม่ได้ก็อาจถูกตัดทั้งหมดได้" ส.ส. คนเดิมกล่าวคาดคะเน ขณะเดียวกันกรรมาธิการงบประมาณพรรครัฐบาลอีกท่านหนึ่งเปิดเผยกับ ประชาชาติ ว่า

"คุณสายหยุดแกตกม้าตายตรงที่แกบอกว่าหน่วยงานนั้นไม่ใช่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงแต่เป็นหน่วยงานที่ดึงเอาข้าราชการจากหลายฝ่ายมาปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่สามารถที่จะไปคุมเขาได้อย่างเต็มที่ เมื่อเป็นอย่างนั้นคุณใหญ่แกก็ซักว่าถ้าเช่นนั้นก็ควรเอางบประมาณแต่ละส่วนไปให้ทางหน่วยงานนั้น ๆ เขาดำเนินการเองไม่ดีกว่าหรือ งานจะไม่ซ้ำซ้อนกันด้วย"

"งบ กอ.รมน. นี้ เป็นงบประมาณที่เขาตั้งไว้ในงบกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีส่วนเกี่ยวโยงไปที่กระทรวงอื่นอีกเช่น กรมตำรวจ กรมการปกครอง กองทัพต่าง ๆ แม้กระทั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดให้มีการอบรมครูบ่อย ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งในงบประมาณที่เขาจัดขึ้นนี้" กรรมาธิการผู้ขอสงวนนามกล่าวในที่สุด

"ไม่เป็นความจริงครับ ผมอธิบายให้ฟังอย่างละเอียดแล้วว่า จะเอางบประมาณไปทำอะไรบ้าง แต่ละโครงการมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติอย่างไร" เสียงพลเอกสายหยุด กล่าวปฏิเสธกับ ประชาชาติ เมื่อถูกระบุว่าตนเองไม่สามารถให้ความกระจ่างชัดในรายละเอียดงบประมาณแก่คณะกรรมาธิการได้

"เมื่อกรรมาธิการแขวนงบ กอ.รมน. แบบนี้ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ขึ้นอยู่กับรัฐบาลและสภา แต่ผมอยากจะเตือนว่าถ้ารัฐบาลไม่กลัวคอมมิวนิสต์ก็แล้วไป ขณะนี้ศัตรูกำลังยุแหย่ให้แตกแยกกันอยู่เพราะคอมมิวนิสต์นั้นต้องการล้มรัฐบาลด้วยอาวุธไม่ใช่แบบฝ่ายค้านที่ต้องการล้มรัฐบาลเพียงวิธีการทางสภา" พลเอกสายหยุดยังคงกล่าวอย่างเชื่อมั่น

"ปัญหาคอมมิวนิสต์เป็นเรื่อง

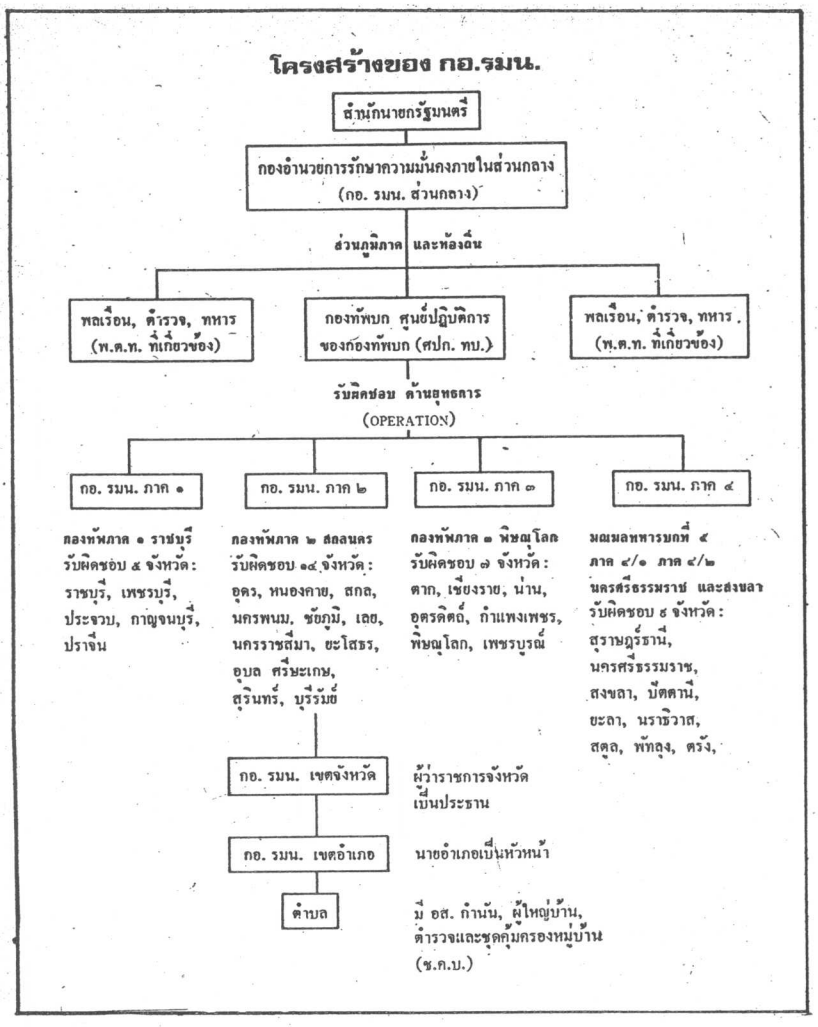

งบประมาณรักษาความมั่นคงของชาติ

ปี	ชื่องบประมาณ	จำนวน / บาท
๒๕๑๔	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปราบปราม	๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๑๕	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปราบปราม	๓๗๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๑๖	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปราบปราม	๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๑๗	ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐
	ค่าทดแทนผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๔,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๑๘	ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๕๐๕,๑๓๖,๐๐๐
	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานรักษาความมั่นคงของประเทศ	๒๖,๒๒๑,๐๐๐
๒๕๑๙	เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๑๕๕,๔๗๑,๒๒๘
	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๕๒๔,๕๒๘,๗๗๒
๒๕๒๐	เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๗๖๕,๐๕๐,๐๐๐

ของประชาชนไทยทุกคนทั้ง ๔๒ ล้านคน กอ.รมน. เป็นเพียงหน่วยงานหนึ่งที่ทำงานเท่านั้น ถ้าคุณเป็นคนรักชาติ รักษาความมั่นคงของชาติ คุณก็เป็น กอ.รมน."

รายละเอียดงบประมาณ กอ.รมน. ในวันนั้นขยายวงออกไปอีกนอกจากความไม่กระจ่างชัดในรายละเอียดที่ถูกยกมาพูดกันแล้ว ปัญหาที่ทำให้ฝ่ายทหารต้องหนักใจขึ้นอีกก็คือ เวทีการพิจารณางบประมาณนั้นได้กลายเป็น เวทีถกเถียงปัญหาคอมมิวนิสต์เสียเป็นส่วนใหญ่

"ดิฉันว่าการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่เราส่วนใหญ่เท่าที่เป็นอยู่นี้แทนที่จะเป็นการดึงประชาชนเข้ามาหาฝ่ายเรา แต่กลับเป็นการไปผลักให้ประชาชนไปเป็นคอมมิวนิสต์" ดร. ยุพา อุดมศักดิ์ กรรมาธิการงบประมาณกล่าวกับประชาชาติในวงสนทนา ซึ่งมี ส.ส. พรรครัฐบาลคนเดียวที่คัดค้านงบประมาณฉบับนี้นั่งอยู่ด้วย คือ นายทองคำ บาดาล ส.ส. กาฬสินธุ์ พรรคชาติไทย

ดร. ยุพากล่าวต่อไปว่า "จริงอย่างที่ฝ่ายค้านบางคนเขาว่า กอ.รมน. ที่ตั้งมาแต่แรกนั้นแท้จริงก็เพื่อเป็นฐานอำนาจของจอมพลสฤษดิ์ แต่มาถึงสมัยนี้เหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป เรามีประชาธิปไตยมากขึ้น กอ. รมน. ควรจะเปลี่ยนรูปแบบวิธีการทำงานที่ได้ผลมากขึ้น กรรมาธิการเองทุกคนก็มีความต้องการเหมือนกันในความมั่นคงของชาติ แต่เราต้องมาตีความกันใหม่ว่า ความมั่นคงหรือคำว่าชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่กล่าวกันนั้นหมายถึงอะไร เราไม่ติดใจหรอกที่ กอ.รมน. จะเสนอของบมาเท่าไร ขอให้แก้ปัญหาให้ถูกจุดถูกวิธีเท่านั้น ส่วนการที่จะไปยุบเขาทันที

นั้นคงเป็นไปยาก เพราะอาจจะเกิดความวุ่นวายและต่อต้านกันขึ้นได้"

"จะให้ผมรับได้อย่างไร ผมเป็นผู้แทนของประชาชน เมื่องบประมาณฉบับนี้ไม่ให้ประโยชน์แก่ประชาชนเท่าที่ควร ผมก็ต้องคัดค้านอย่างแน่นอน" เสียงคัดค้านงบประมาณของ ส.ส. ทองคำ ดังขึ้นทันทีเมื่อ ดร. ยุพา จบการสนทนาลง

"งบกลางที่เขาตั้งไว้นั้นเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่จะใช้จ่ายอะไรก็ได้ เป็นอำนาจเงินซ่อนไว้สำหรับโกงกินกัน กอ. รมน. เขาซ่อนไว้ทุกแห่งแหละครับ เพราะเขามีส่วนเกี่ยวข้องไปทั้งหมด ทหาร ตำรวจ พลเรือน แต่ที่ผมไม่เห็นด้วยก็คือ กอ. รมน. มีงบปราบคอมมิวนิสต์เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ปรากฏว่ามันสงบลงไหม ไม่มี รัฐบาลน่าจะมาทำด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สาธารณประโภคมากกว่าให้ประชาชนมีอยู่มีกิน"

"ทำไมแก้ไม่ถูกจุด ผมว่าเจตนาการปราบปรามผกค.ก็คือ ต้องการสร้างฐานะความร่ำรวยของผู้ใหญ่ ผู้มีอำนาจมากกว่าความสงบสุขของบ้านเมือง ที่บ้านผมการต่อสู้ปราบปรามมีมากที่สุดถึง ๖ แห่ง เจ้าหน้าที่เกือบไม่ใช้สมองในการทำงานกันเลย นอนกินเบียเลี้ยงไปวันๆ แถมยังไปเที่ยวเบ่งรังแกชาวบ้านอีกด้วย ผิดกับทางฝ่ายโน้นเขาพยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้มีการปะทะ นอกจากหลีกเลี่ยงไม่ได้จริงๆ เขาเข้าหาประชาชน เราจะทำอย่างไรจึงจะทำอย่างเขาได้" ส.ส. ทองคำเล่าถึงประสบการณ์ของตน พร้อมกับอธิบายความเชื่อถึงสาเหตุการเกิดคอมมิวนิสต์ต่อไปด้วยว่า

"ผมว่าประชาชนส่วนมากที่เขาจะเป็นนั้นเพราะจากเหตุสองประการด้วยกัน หนึ่งการไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม คนชนบทเขาลำบาก หมอก็ไม่มี โรงเรียนก็ไม่มี ทั้งๆ ที่เขาเสียภาษีเหมือนกัน สองความยากจน ส่วนสาเหตุจากการแทรกแซงจากภายนอกนั้นผมไม่เชื่อ เพราะผมไม่เห็นแต่ที่เห็นที่เคยมีการยิงกันตาย ฆ่ากันตายก็ล้วนแต่คนไทยด้วยกันทั้งนั้นไม่มีสักที่คนจีน คนญวนที่ไหนอย่างอาวุธที่สู้กันนี่ก็เห็นมีแต่ของไอ้กันจะเห็นของจีนแดง ของรัสเซียน้อยเหลือเกิน"

"แหมพูดอย่างนี้แล้วทำไมไปอยู่พรรคชาติไทยล่ะ" ยุพาย้อนถามขึ้น

"อยู่ใกล้นี่แหละได้เกลากิเลสเขาออกง่ายหน่อย" ส.ส.ทองคำกล่าวในที่สุด ขณะที่ ดร. ยุพาขอตัวขึ้นประชุมงบประมาณ ●

นักเรียน :

ข้อหาใหม่ ความคิดเก่า

หลังการจับกุมนักศึกษาที่เชียงใหม่ และคดีเก่าผู้ต้องหาคอมมิวนิสต์ที่อ้อมน้อยเริ่มจะเงียบ ๆ ลงไปด้วยการยืดเวลาการสอบสวนและการดำเนินคดีส่งฟ้องศาล ที่ยังไม่อาจจะจัดการได้อย่างจริงจัง ตามข้อหาที่ตั้งไว้แต่แรกจับกุม โดยเฉพาะในช่วงต่อมา เมื่อหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีได้ออกเตือนการตั้งข้อหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ระมัดระวังมากขึ้น ข้อหาดังกล่าวจึงไม่ปรากฏออกมาแจ้งชัด แต่กระนั้นก็ตาม การจับกุมด้วยการพยายามตั้งข้อหาคอมมิวนิสต์ก็ยังมีอยู่ตลอดมา

ฉากใหม่ของการจับกุมได้เริ่มขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเมื่อนักเรียนจำนวน ๑๔ คน เป็นชาย ๘ คน และหญิง ๖ คน ถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคมที่บ้านเลขที่ ๑๔๒๕/๑๑๕ ซอยราษฎร์ร่วมเจริญ คลองสาน พร้อมด้วยหนังสือแนวทางสังคมนิยมที่เจ้าหน้าที่ยึดมาเป็นหลักฐาน และเสียงประโคมที่พยายามเน้นว่า เป็นการมั่วสุมกันทางการเมือง เป็นคอมมิวนิสต์ก็เริ่มดังขึ้นมาทันที

นักเรียนทั้ง ๑๔ คน ที่ถูกจับกุมส่วนมากเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่หนึ่งถึงสี่ ในจำนวนนี้มีนักเรียนระดับประถมอยู่ด้วย ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๔-๑๘ ปี เป็นนักเรียนจากโรงเรียนมีชื่อ ๔ แห่งด้วยกัน

ข้อหาบุกรุก

"ผมว่าเขาคงตั้งใจจะทำเล่นๆ เพื่อสั่งสอนมากกว่า คงไม่คิดเอาจริงมั้ง เพราะลูกผมนี่ก็เหมือนหลานเขา เรารู้จักกันดีพี่ชายของพิพัฒน์ที่ถูกจับก็มีชื่ออยู่ในบ้านเขาด้วย แล้วคนที่แจ้งจับก็เป็นคนดูแล เป็นช่างไม่ใช่คุณสมใจเอง" นายสุวัฒน์ ลือประสิทธิกุล บิดานายพิพัฒน์ ที่ถูกจับกุมกล่าวกับประชาชาติด้วยท่วงท่าอันสุขุม "ลูกผมผมสั่งสอนอยู่เสมอให้เคารพมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่ ตั้งใจเรียน อาจารย์ที่โรงเรียน ก็เคยไปคุยมาเสมอ ยังฝากฝังให้ช่วยดูแลด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องความประพฤติไม่ดีจึงไม่ห่วงครับ ผมว่าเรื่องมันไม่น่าจะเป็นเรื่องใหญ่อย่างนี้ด้วยซ้ำ"

เขากล่าวต่อไปว่าวันที่เกิดเหตุนั้นเด็กๆ ก็ได้รับอนุญาตจากนายพิชัย พิชายนาย พิ พัฒน์ ให้ใช้ตึกดังกล่าว

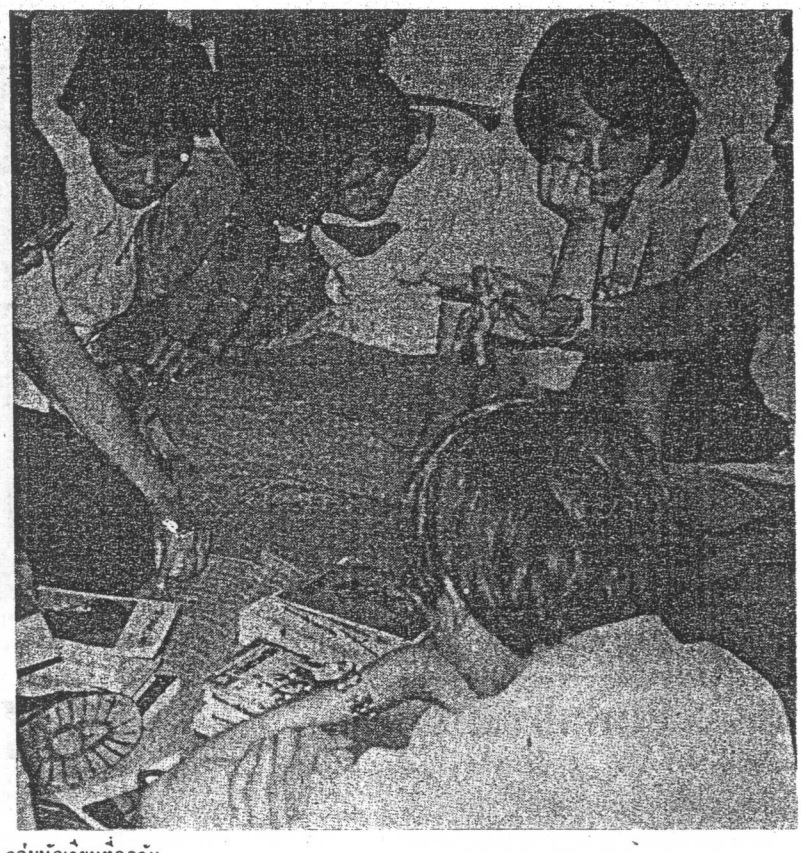

กลุ่มนักเรียนที่ถูกจับ

ได้ และกุญแจที่เปิดเอามาจากนายสมโภชน์ เอี่ยมละออ คนดูแลบ้านที่มาเปิดให้ แต่แล้วนายสมโภชน์กลับเป็นคนไปแจ้งเจ้าหน้าที่ให้มาจับกุมเด็กจำนวนดังกล่าว

"นายสมโภชน์เป็นคนไปแจ้งตำรวจ แล้วให้คุณสมใจเป็นคนเซ็นชื่อออกต่อหนึ่งแล้วตำรวจก็เป็นผู้ตั้งข้อหาบุกรุก" นายสุวัฒน์ดังกล่าว

หลักฐานคอมมิวนิสต์

เด็กนักเรียนทั้ง ๑๔ คน ถูกจับมาที่สถานีตำรวจสำเหร่ แล้วถูกส่งแยกย้ายไปอยู่ที่ บ้านเมตตา และบ้านปรานี โดยการสอบประวัติและความประพฤติจากกองสวัสดิภาพ และควบคุมความประพฤติ ขณะเดียวกันแหล่งข่าวประชาชาติจากศาลพินิจฯ ได้ตั้งข้อสังเกตต่อมาว่า การตั้งข้อหาบุกรุกเป็นเพียงการชิมลางก่อนเท่านั้น

"ตอนนี้เขาก็สอบ ๆ ดูหาช่องทางอยู่เหมือนกัน แต่หลักฐานอ่อนมาก เพราะหนังสือเกี่ยวกับสังคมนิยมที่ยึดมาด้วยนั้น เป็นหนังสือที่วางขายทั่วไปตามท้องตลาด มันก็เหมือนเหตุการณ์ที่เกิดกับนักศึกษา นักเรียนที่เคยถูกจับมา แล้วต้องปล่อยเพราะหลักฐานอ่อน" แหล่งข่าวแห่งนั้นกล่าว

แม้การจับกุมดังกล่าวจะยังไม่ตั้งข้อหาคอมมิวนิสต์ เหมือนที่เคยทำกันมาโดยการหยิบยกเอาหนังสือที่ยึดได้ซึ่งมีขายตามท้องตลาดทั่วไปเป็นหลักฐานก็ตาม แต่ความรู้สึกและท่าทีจากหลายฝ่ายก็ได้แสดงออกมาให้เห็นอย่างแน่ชัดว่ามีความจงใจที่จะโยงให้เข้ากับเรื่องทางการเมือง ให้ได้ โดยเฉพาะทางอาจารย์ที่โรงเรียนบางคนถึงกับประกาศว่า

"จะรับรองว่าเป็นนักเรียนโรงเรียนนี้ แต่จะไม่รับรองความประพฤติ" ทั้ง ๆ ที่การจับกุมครั้งนี้เป็นเพียงการตั้งข้อหาที่ยังไม่ได้รับการตัดสินจากศาล และข้อหาที่ตั้งก็เป็นข้อหาบุกรุกเท่านั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกล่าวถึงความประพฤติด้วยแล้ว เพื่อนนักเรียนด้วยกัน ก็ยืนยันอย่างหนักแน่นว่านักเรียนที่ถูกจับกุมนั้นต่างมีความประพฤติเรียบร้อย การเรียนก็ดีเด่น

"พวกเราทำอะไร เขาก็ทำด้วย ภาพพจน์ในห้องเรียน เขาดีมากครับ พวกเราเตะบอลเขาก็ลงมาเตะด้วย เข้ากันได้ดีทุกคน ผมรับรอง" เพื่อนนักเรียนจากโรงเรียนเทพศิรินทร์กล่าวยืนยัน

"เข้าใจว่าจะมีเบื้องหลังบางอย่าง เท่าที่ผ่านมานักเรียนที่ทำกิจกรรมมักจะถูกทางโรงเรียนขัดขวางไม่ให้ทำอยู่เสมอ ใครไม่เชื่อก็ถูกใส่ร้ายป้ายสี" นายวสันต์ เอกหรรษา ศิลป์รองเลขาศูนย์ฯ นักเรียนกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนกับการจัดกิจกรรมของนักเรียน

"อย่างเช่น งานสหพันธ์วิทยาศาสตร์ เป็นชุมนุมวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่ประกาศว่าไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง และยังไม่ได้ดำเนินงานอะไรเลย ก็ถูกโจมตีใส่ร้ายป้ายสี ผมอยากจะถามว่านักเรียนที่สนใจศึกษาหาความรู้ ทำงานเพื่อส่วนรวมจำนวนหนึ่ง กับที่หลงอยู่กับวัฒนธรรมต่างชาติ ทะเลาะวิวาทกันอย่างไหนจะถูกกว่ากัน" นายวสันต์ถามความเห็นกับประชาชาติ

การปิดกั้นความผิด

หลังจากที่มีข่าวว่ามีการจัดอบรมครูโดย กอ.รมน. เป็นต้นมา ข่าวคราวความขัดแย้ง ระหว่างครูกับนักเรียน ตลอดจนการขัดขวางนักเรียนในโรงเรียนไม่ให้ออกไปยุ่งเกี่ยวกับกิจ

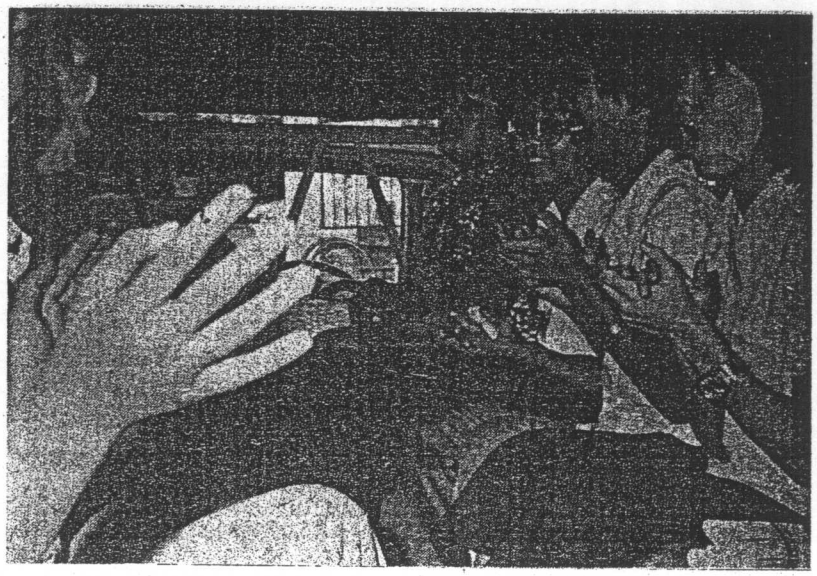

นำตัวแยกย้ายไปบ้านเมตตา,ปราณี

กรรมภายนอก หรือแม้แต่การจัดกิจกรรมภายในกรรมต่างๆ มักจะถูกจับตาดูความเคลื่อนไหว และถูกกล่าวหาขัดขวางเสมอมา บางโรงเรียนถึงกับประกาศสั่งห้ามนำหนังสือพิมพ์บางฉบับตลอดทั้งหนังสือก้าวหน้าต่าง ๆ ที่วางขายในท้องตลาดเข้าไปอ่านในโรงเรียนอย่างเด็ดขาด

"อาจารย์คอยปลุกอยู่ตลอดเวลา สอนหนึ่งชั่วโมงใช้เวลาปลุกตั้ง ๑๐-๒๐ นาที ต่อว่าพวกนักเรียนที่ทำกิจกรรมต่างๆ บอกชื่อได้เลย ความจริงมีอยู่ไม่กี่คน แต่เรื่องปลุกนี่อาจารย์เขาเก่ง ปลุกกันได้ทั้งโรงเรียน" นักเรียนคนหนึ่ง อาศัยแถบวัดเทพศิรินทร์เล่าถึงพฤติกรรมของอาจารย์บางคน

"เรื่องพวกเราที่ถูกจับก็เหมือนกัน เขาประกาศออกมาเลยว่ากรรมตามสนอง เขาบอกว่ากรรมไปเรื่องของกรรมตามสนอง ท่าที่เขาสมน้ำหน้า ซึ่งพวกผมก็ไม่เข้าใจว่าพวกเราทำผิดอะไร" อีกคนหนึ่งกล่าวเสริม

"หนังสือที่มีขายตามท้องตลาดพวกผมเห็นว่าน่าศึกษาก็ซื้อมาอ่านกัน จะมาห้ามอ่านแล้วตั้งข้อหาคอมมิวนิสต์ ถ้าจะห้ามก็ห้ามพิมพ์ขายซิครับ เมื่อมีวางขายได้อย่างนี้ผมก็ต้องซื้อกัน จะให้พวกเราเอาแต่เรียนเท่าที่สอนในห้องจะได้อะไร มีแต่การใส่ร้ายปลุกกันอยู่ตลอดเวลา เด็กเดี๋ยวนี้มีความคิดความอ่านเข้าใจอะไรได้นะครับ"

หนังสือที่เป็นหลักฐาน

"อย่างวันนี้ที่พวกเรามากัน อาจารย์เขายังตามมาเลย บางคนไล่นักเรียนกลับไปโรงเรียนแต่พวกเราไม่ยอมกลับ พออาจารย์มาพวกเราต้องหลบไปก่อน พออาจารย์ไปเราก็โผล่กันมาอีก แหมพี่เป็นนักเรียนลำบากมากยังงี้ ถูกคุมแจเลย" นักเรียนจากโรงเรียนสตรีแห่งหนึ่งกล่าวกับประชาชาติถึงการยกขบวนมาเยือนเพื่อนนักเรียนที่ถูกจับกุมที่ศาลพินิจแล้วถูกอาจารย์กลุ่มหนึ่งตามมาสอดส่องจับตาดูพร้อมกับพยายามจะต้อนให้กลับโรงเรียน

เหล้าเก่าในร้านใหม่

"การมีหนังสือเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องกลายเป็นคอมมิวนิสต์เสมอไป เพราะมีขายตามท้องตลาด คนทั่วไปสามารถซื้อหามาอ่านได้ และเราก็ปกครองในระบอบประชาธิปไตย" นายทองใบ ทองเปาด์ ทนายความของผู้ต้องหาทั้งหมดกล่าว

"กระทรวงศึกษาฯก็มีโครงการที่จะสอนลัทธิการเมืองอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น โรงเรียนก็ไม่ควรจะตื่นตูมเอาผิดอะไรกับนักเรียน เด็กเพียงแต่ถูกจับ ตั้งข้อหาบุกรุกเท่านั้น" นายทองใบกล่าวแสดงความคิดเห็นเมื่อมีข่าวว่า ทางโรงเรียนมีปฏิกิริยาไม่พอใจจนบางโรงเรียนถึงกับประกาศจะจัดการกับนักเรียนที่ถูกกล่าวหาด้วยการไล่ออก

"เขาหาว่าทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงโรงเรียน เวลาสอนในห้องก็พูดเรื่องนี้ในทำนองไม่ดี ใส่ร้าย แล้วก็คอยห้ามอยู่เรื่อย ไม่ให้ไปยุ่งกิจกรรมเอานักเรียนที่ถูกจับมาเป็นตัวอย่างไม่ยุติธรรมเลย" เพื่อนนักเรียนร่วมชั้นอีกคนหนึ่งกล่าว

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกตจากการจับกุมครั้งนี้ก็คือการจับกุมที่มีแนวโน้มลงมาสู่ระดับนักเรียนตามโรงเรียนด้วยวิธีการและความคิดที่คล้ายๆกันกับการจับกุมนักเรียน นักศึกษา ประชาชนที่เรียกร้องความเป็นธรรม

"อีกหน่อยก็คงต้องจับเด็กอนุบาล" นายทองใบหัวเราะทิ้งท้าย ●

สรุปข่าวในบ้าน

สิงหาคม

๓๓

ญี่ปุ่น ปฏิเสธสร้างอู่ต่อเรือ ในไทย บริษัทต่อเรือขนาดใหญ่ของญี่ปุ่น ๕ บริษัทปฏิเสธสร้างอู่ต่อและซ่อมเรือให้ราชนาวีไทย โดยกล่าวว่ากองทัพเรือของไทย จะใช้เป็นโรงงานสร้างอาวุธซ่อมเรือรบ ซึ่งถือว่าผิดรัฐธรรมนูญของญี่ปุ่น ด้าน พล.ร.อ.เอก อมร ศิริกายะ เสนาธิการทหารเรือเปิดเผยว่า การถอนตัวของบริษัททั้ง ๕ ไม่กระทบกระเทือนโครงการแต่อย่างใด เพราะยังมีบริษัทอิตาลีอีก ๓ บริษัท และเยอรมันอีก ๑ บริษัท ยื่นซองประกวดราคา

กระสุนสหรัฐ นายประยูร ศักดิ์ ชลายนเดชะ ส.ส. ประชาธิปัตย์ เปิดเผยกรณีซื้อกระสุนปืนสหรัฐว่า กระสุนที่ทางกระทรวงกลาโหมระบุจะซื้อ ๙๐๐ ล้านบาท เป็นกระสุนเสื่อมคุณภาพ ขณะนี้ได้มีการโยกย้ายกลบเกลื่อน เพื่อทำลายหลักฐานที่แสดงว่าเป็นกระสุนเสื่อมคุณภาพ

๓๔

เครื่องบินดีซี. ๑๐ กรณีกระทรวงคมนาคมได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงบริษัทการบินไทยซื้อเครื่องบินดีซี. ๑๐ จำนวน ๒ เครื่อง แพงกว่าราคาปกตินั้น ทางกระทรวงคมนาคมได้ส่งเจ้าหน้าที่ติดต่อบริษัทดักลาสแล้ว โดยมี พล.อ.อ. กมล เตชะตุงคะ ในฐานะประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ลงนามในสัญญาซึ่งขายย้อนหลัง และถ้าหากบริษัทดังกล่าวไม่ตกลงลดราคาจะแจ้งให้กรรมาธิการสภาสูงสหรัฐทราบเรื่อง

พรรคประชาธิปัตย์ จากการประชุมกรรมการพรรคประชาธิปัตย์ ที่ประชุมมีมติให้นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ดำรงตำแหน่งโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรีแทนนายวีระ มุสิกพงศ์ ซึ่งได้ลาออกจากตำแหน่งแล้ว

๓๕

ปฏิรูปที่ดิน นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ให้สัมภาษณ์ว่า จะไม่เพิ่มงบประมาณเพื่อการปฏิรูปที่ดินอีก เพราะให้ไว้แล้วถึง ๔๔๐ ล้านบาท แม้ว่า ส.ส. จะขอแปรญัตติเพิ่มก็ตาม ซึ่งพิจารณาดูแล้ว เงินจำนวนนี้สามารถปฏิรูปที่ดินได้ตามกำหนดคือ ๑ ล้านไร่ หากเพิ่มมากจะไม่มีเจ้าหน้าที่เพียงพอ

การบินไทย ร.อ. พร้อม ณ ฉลาง ชี้แจงเกี่ยวกับการซื้อเครื่องบินของการบินไทยว่า เครื่องบินดีซี. ๑๐ สองลำนี้ไม่ได้แพงเกินกว่าปกติ เพราะบริษัทการบินไทยทำสัญญาโดยตรงกับบริษัทดักลาส แมคโดแนล ผู้ผลิตโดยไม่ผ่านนายหน้า

กอ.รมน. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ เปิดเผยว่า งบประมาณของ กอ.รมน. กรรมาธิการขอพิจารณาก่อนว่า จะปรับปรุงงานของ กอ.รมน. อย่างไร ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะเรียกประชุมสภาความมั่นคงเร็ว ๆ นี้

๓๖

ประภาส เมื่อเช้านี้มีข่าวแพร่สะพัดไปทั่วว่า จอมพลประภาส จารุเสถียร ซึ่งถูกขับออกจากประเทศไทย และไปพำนักลี้ภัยอยู่ในกรุงไทเป ตลอดมานั้น ได้ลอบเดินทางกลับเข้ามาประเทศไทย โดยสายการบินไชน่าแอร์ไลน์ส และมาพักอยู่ในกรมทหารแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ฯ

ศูนย์นิสิต ฯ นายสุธรรม แสงประทุม ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับบริษัททัวร์ ที่ถูกกลุ่มบุคคลกล่าวหาว่าศูนย์เป็นเจ้าของนั้นไม่เป็นความจริง แต่อย่างไร บริษัททัวร์เป็นของเอกชน เรื่องการดำเนินงาน การเข้าหุ้นทั้งหมด ศูนย์นิสิต ฯ ไม่มีผลประโยชน์แต่อย่างใดทั้งสิ้น

๓๗

สภาแรงงาน ฯ สภาแรงงาน ได้ประชุมกรณีการต่อต้านจอมพลประภาส โดยที่ประชุมได้ลงมติออกแถลงการณ์ฉบับที่ ๑ คัดค้านการกลับเข้าประเทศไทย ของจอมพลประภาส มีใจความว่า สภาแรงงาน ฯ ไม่เห็นด้วยกับการกลับมาของ จอมพลประภาส จารุเสถียร เพราะบ้านเมืองกำลังเปลี่ยนแปลง และวุ่นวาย

และขอให้ผู้มีอำนาจอย่าฉวยโอกาสทำรัฐประหาร หากกระทำขึ้นมาแล้ว สภาแรงงานฯ พร้อมที่จะต่อต้านรัฐประหารทุกรูปแบบ

กิจสังคม นายมานะ พิทยาภรณ์ กรรมการกลางพรรคกิจสังคม ยื่นญัตติด่วนให้ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ชี้แจงการกลับของจอมพลประภาส จารุเสถียร ให้ประชาชนทราบความจริง เพราะมิฉะนั้นแล้ว ประชาชนจะขาดความเชื่อถือรัฐบาล

๑๘

ศูนย์นิสิตฯ นายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ให้สัมภาษณ์กรณีนำประภาสขึ้นศาลประชาชนว่า ทางศูนย์นิสิตฯ ไม่เคยเรียกร้องให้นำจอมพลประภาส จารุเสถียร มาขึ้นศาลอย่างที่รัฐมนตรี บางคนพูด แต่ศูนย์นิสิตฯ ได้เรียกร้องให้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเท่านั้น

กิจสังคมเรียกร้องให้รัฐบาลลาออก นายบุญชู โรจนเสถียร รองหัวหน้าพรรคกิจสังคม ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการกลับของจอมพลประภาส ว่ารัฐบาลมีท่าทีท่าตำหนิอย่างยิ่ง ด้วยการโกหกประชาชนในขณะที่เขาต้องการความจริง ซึ่งทำให้ประชาชนเลิกเชื่อถือรัฐบาล และนายกรัฐมนตรีควรที่จะลาออกได้แล้ว เพราะเรื่องที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นได้ชัดว่าเกิดความแตกแยกในคณะรัฐบาล โดยที่คณะรัฐมนตรีไม่สามารถพิจารณาได้ว่าควรจะทำอย่างไรกับเรื่องที่เกิดขึ้น

เสนอตัดเส้นทางไชน่าแอร์ไลน์ นายเจริญ คันธวงศ์ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ เปิดเผยกรณีสายการบินไชน่าฯ นำจอมพลประภาสเข้าไทยว่า รัฐบาลเราควรจะตอบโต้รัฐบาลของไต้หวันบ้าง เพราะการนำประภาสเข้ามาทำให้เกิดความวุ่นวาย โดยฉวยโอกาสในช่วงที่ประเทศทั้งสองไม่มีสัมพันธไมตรีกัน และบทลงโทษสายการบินไชน่าฯ ปรับเพียง ๑ พันบาทน้อยไป ควรจะห้ามสายการบินนี้บินผ่านไทย

นโยบายต่างประเทศเวียดนาม คณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ ได้ประชุมหารือเกี่ยวกับการฟื้นฟูสัมพันธภาพไทย-เวียดนาม และไทย-ลาว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นพ้องกันว่า การดำเนินนโยบายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการเคลื่อนไหวในประเทศ เพราะขณะที่ นายพิชัย รัตตกุล รัฐมนตรีการกระทรวงต่างประเทศ ไปเจรจาฟื้นฟูนั้น ก็มีการจับกุมชาวญวนหลายชุด แต่ทางเวียดนามและลาวกลับต้องการปล่อยตัวเชลยไทยทั้งหมด จึงนับได้ว่านโยบายทางการเมือง ระหว่างประเทศทั้งสองกับไทยนั้น ไทยยังเป็นรองอยู่มาก

๑๙

รัฐบาล รัฐบาลยอมยืดเวลาให้จอมพลประภาส จารุเสถียร อยู่ในประเทศได้อีก ๗ วัน ภายหลังที่ได้ส่งรัฐมนตรีไปเจรจา และได้จัดแพทย์เข้ารักษาอาการ จอมพลประภาส ถึงสวนพุดตาน ซึ่งเป็นที่คุมตัว

ส่วนนายกรัฐมนตรี ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช มั่นใจว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น ทางด้านนักศึกษาและประชาชนไม่พอใจ บุกยึดธรรมศาสตร์เป็นที่ชุมนุม

ตำรวจรับแจ้ง ตัวแทนประชาชนนักศึกษา และญาติวีรชน ได้ไปแจ้งความต่อ พ.ต.ท. ธีรชัย เหรียญเจริญ สารวัตรใหญ่ สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ให้จับกุม จอมพลประภาส ในข้อหาฆ่าคนตายโดยใช้ผู้อื่นกระทำผิด ในตำแหน่งหน้าที่ ตำรวจรับแจ้งจะเร่งดำเนินคดีส่วนเรื่องราวทั้งหมดขณะนี้อยู่ที่กองบังคับการตำรวจสันติบาล

ถนอมอยากกลับมาไทย จอมพลถนอม กิตติขจร อยากกลับไทย แต่ยังหาช่องทางไม่พบ นายประชุม รัตนเพียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีนี้ว่า ทางกระทรวงได้วางมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้นอีก โดยสั่งไปยังสายการบินพาณิชย์ทุกสายป้องกัน ไม่ให้จอมพลถนอมและพันเอกณรงค์ กิตติขจร ลักลอบเข้ามายังประเทศไทยอีก ●

สรุปข่าวนอกบ้าน

สิงหาคม

๑๒

ลาว นายคำสิง ชัยโคน อธิบดีกรมการเกษตรของลาว เปิดเผยว่า ลาวมีปัญหายากลำบากอย่างหนักเกี่ยวกับการผลิตอาหาร เนื่องจากมีน้ำท่วม ฝนแล้ง ศัตรูพืช และสัตว์พาหนะก็เป็นโรคระบาด

ขณะเดียวกันชาวนาลาวต้องเผชิญกับอันตรายร้ายแรง จากลูกระเบิด และสนามระเบิด ลูกบี้นใหญ่ และกระสุนบี้นนานาชนิด ซึ่งยังไม่ระเบิด เพราะ "ฝ่ายจักรวรรดินิยม" ทิ้งอันตรายเหล่านี้ไว้ในสงครามอินโดจีน

อียิปต์ ตำรวจอียิปต์ประจำกรุงไคโร ได้ทำการสกัดกั้นการลักลอบนำเอากัญชาแปรรูปจำนวน ๕ ตัน มูลค่า ๓๗.๕ ล้านดอลล่าร์ และจับผู้นำเข้ามาได้หลายคน

๑๓

เลบานอน กองทัพพลเรือนคริสเตียนของพรรคฟาแลนด์ และพรรคเนชะนั้ลลิเบอรัล ได้บุกค่ายทาล เอล ซาตาร์ ซึ่งเป็นค่ายอพยพผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์ และสามารถตีแตก ทำให้ชาวปาเลสไตน์หลายพันคนหนีจากค่ายพัก

ญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรี ทาเคโอะ มิกิ ได้ประชุมหารือกับรองนายกรัฐมนตรีทาเคโอะ ฟุกูดะ และรัฐมนตรีว่าการคลัง มาซาโยชิ โอฮิรา ซึ่งทั้งสองคนนี้เป็นผู้นำกลุ่มการเมืองซึ่งมีเสียงข้างมากในพรรคของรัฐบาล และยังเป็นผู้ที่เห็นว่ามิกิไม่ควรดำรง

ตำแหน่งต่อไปอีก จากผลการประชุมตกลงกันได้แต่เรื่องร่วมมือกันแก้บัญหาอุอฉาว และการแตกแยกกันเป็นกลุ่มเป็นพวก ส่วนบัญหาอื่นๆ นั้นตกลงกันไม่ได้

สหรัฐ การทิ้นายโรแนลด์ รีแกน คู่แข่งของประธานาธิบดีฟอร์ด จะเข้าแข่งขันเป็นตัวแทนของพรรคสมัครประธานาธิบดี ได้เลือกวุฒิสมาชิกริชาร์ด ชไวเคอร์ให้เป็นผู้ร่วมทีมเข้าแข่งขันตำแหน่งรองประธานาธิบดีนั้น ทำให้คะแนนนิยมที่เขาเคยได้รับลดน้อยลง

๑๕

ญี่ปุ่น นายคาคูเออิ ทานากะ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ถูกนำส่งพ้องศาลข้อหารับสินบน จากการซื้อเครื่องบินล็อคฮีดไทรสตาร์ให้สายการบินออลนิปปอนแอร์เวย์ส (เอ เอ็น เอ) โดยได้รับเงินสินบน ๕ งวดระหว่างเดือน สิงหาคม ๒๕๑๖- มีนาคม ๒๕๑๗ เป็นเงินรวม ๕๐๐ ล้านเยน

อิสราเอล ชาวอาหรับในตะวันออกกลาง ได้เดินขบวนไว้อาลัยให้แก่ค่ายลี้ภัย ทาลเอลซาตาร์ ซึ่งถูกฝ่ายคริสเตียนตีแตก และได้ประนามซีเรีย ที่เข้าแทรกแซงสงครามกลางเมืองในเลบานอน ในขณะเดียวกันกลุ่มฝ่ายขวา ก็เตรียมจัดตั้งรัฐบาลใหม่ใช้ระบบ มณฑลปกครองตนเอง

อัฟริกาใต้ ประธานาธิบดีเคนเนต กวนดัน แห่งประเทศแซมเบีย ได้โจมตี นายจอห์น วอสเตอร์ นายกรัฐมนตรีอัฟริกาใต้ ว่าเป็นต้นเหตุแห่งวิกฤตการณ์เรื่องผิว ที่กำลังลุกลามอยู่ในอัฟริกาใต้ขณะนี้ เนื่องจากนายวอสเตอร์ ได้สนับสนุนชาวผิวขาวส่วนน้อยในโรดีเซีย และส่งเสริมการแบ่งแยกผิวของอัฟริกาใต้

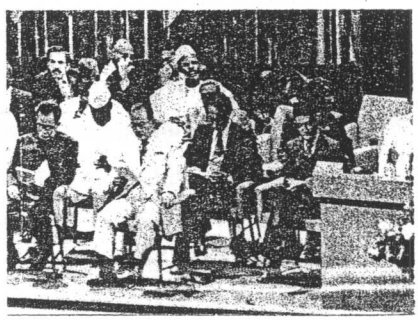

รัสเซีย การประชุมของกลุ่ม

ไม่ผูกใผ่ฝ่ายใดนั้น โซเวียตได้ถือโอกาสโจมตี พวกคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรงว่าทรยศต่ออุดมการณ์ สังคมนิยม ถึงกับได้ตั้งฉายา ให้แก่ประเทศจีนว่าเป็นจักรวรรดินิยมแบบตู้ (Closet Imperialists)

๑๖

จีน นายกรัฐมนตรีหัวโก๊ะฝ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เรียกร้องให้ผู้นำกลุ่มประเทศไม่ผูกใผ่ฝ่ายใดให้ช่วยกันส่งเสริมเอกภาพของโลกที่สาม เพื่อต่อสู้กับลัทธิจักรวรรดินิยม ลัทธิล่าอาณานิคม และลัทธิครองความเป็นเจ้า

เตอรกี เรือสำรวจน้ำมันของเตอรกี 'อิมทีเอ ซิสมิค-๑' ได้กลับถึงอิซเมียแล้ว หลังจากที่ปฏิบัติการในน่านน้ำทะเลอีเจียน ซึ่งทำให้เตอรกีมีข้อพิพาทกับกรีกเป็นรอบที่สอง

เลบานอน ประธานาธิบดีสุเลมาน ฟรานเจห์ของเลบานอนได้ประกาศเงื่อนไขยุติสงครามกลางเมืองในเลบานอนคือ ให้นำเอาข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับปาเลสไตน์มาใช้ โดยเคร่งครัด (คือจำกัดเขตกองกำลังปาเลสไตน์)

ซาอุดิอาระเบีย ราชสำนักกาเลคแห่งซาอุดิอาระเบีย ได้ขอร้องให้ผู้นำทุกคน ประชุมเพื่อหาทางยุติการนองเลือดในเลบานอน หลังจากที่ค่ายทาล เอล ซาตาร์ ซึ่งเป็นค่ายพักผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ซึ่งเป็นอาหรับชาติหนึ่งเช่นเดียวกับซาอุดิอาระเบีย ที่เสียให้แก่คริสเตียน

๑๗

อินเดีย รัฐสภาอินเดียลงมติผ่านร่างกฎหมาย ให้นายกรัฐมนตรีอินทิรา คานธี มีอำนาจสั่งคุมขังนักโทษการเมือง โดยไม่ต้องตั้งข้อกล่าวหาต่อไปได้อีก ๑ ปี

อิสราเอล เรือตรวจการของอิสราเอล ได้ปิดกั้นชายฝั่งเลบานอน และได้ยึดอาวุธ ซึ่งส่งไปจากลิเบีย และอียิปต์ เพื่อให้ฝ่ายซ้ายและพวกปาเลสไตน์ใช้ในสงครามกลางเมือง ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่อิสราเอล ได้ยืนยันการเข้าไปมีส่วนร่วมในสงครามระหว่างตนกับพวกเลบานอน

๑๘

ญี่ปุ่น อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นายทากุเอะ ทานากะ ซึ่งถูกจับในข้อหารับสินบน ๑ ล้าน ๗ แสนดอลล่าร์ จากบริษัทล็อกฮีด ได้ประกันตัวด้วยเงินสด ๗ แสนดอลล่าร์ และออกจากห้องขังกลับไปคฤหาสน์ของตนแล้ว

พม่า นายอูเซียน วิน นายกรัฐมนตรีพม่าได้ได้แถลงในที่ประชุมกลุ่มไม่ผูกใผ่ฝ่ายใด โดยได้เรียกร้องบรรดาประเทศในเอเชียใต้ ไม่ให้ใช้ดินแดนของพม่าเป็นที่มั่น ในการโจมตีประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งโดยเปิดเผยและอย่างลับ ๆ ●

ประชาชาติ ๒๓

เชลยอเมริกันในเวียดนาม

จีไอยังไม่กลับบ้าน จากสมรภูมิ

ทหารอเมริกันในสงครามอินโดจีน

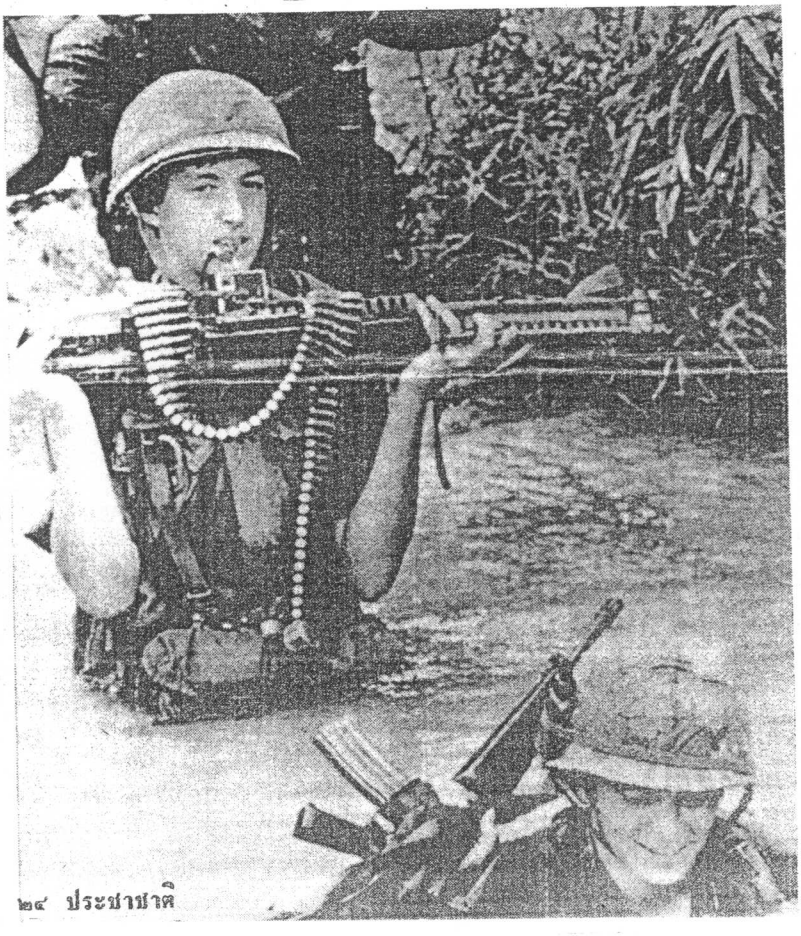

"แม่จ๋า พ่อไปไหนตั้งนานยังไม่กลับล่ะ?" คือคำถามกรอกหูแม่บ้านจำนวนมากมายในสหรัฐฯ ทุกวันนี้จากเด็ก ๆ ที่สังเกตเห็นภาพสงครามอินโดจีนขาดหายไปจากจอทีวีหลายเพลาแล้ว

พ่อของเด็กเหล่านี้ยังไม่ปรากฏตัวในบ้านแม้กระสุนนัดสุดท้ายในอินโดจีนจะเงียบหายไปกว่าหนึ่งปี ไม่มีใครรู้ว่าเขาเหล่านั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร เพราะในรายชื่อทางการนั้นเขาเหล่านี้คือ "ผู้หายสาบสูญ" ในมุมใดมุมหนึ่งของอินโดจีน ความหวังของครอบครัวนับร้อยค่อย ๆ ริบหรี่ลงทุกวันที่ผ่านไป

สัปดาห์ก่อน กระทรวงกลาโหมประกาศอย่างเป็นทางการว่ารายชื่อ "ผู้หายสาบสูญ" หรือที่เรียกกันทั่วนั้นว่า "เอ็มไอเอ" มีทั้งหมด ๗๙๕ คน นับตั้งแต่นักบินจนกระทั่งถึงพลทหารเดินเท้าธรรมดา

ไม่มีใครรู้แน่นอนว่าเขาเหล่านี้เป็นอะไรไป บางครอบครัวที่ร้อนรนและปวดร้าวหัวใจหนักหน่อยก็

กล่าวหาว่ารัฐบาลอเมริกันได้จงใจแกล้งหลงลืมหัวหน้าครอบครัวของเขา แต่ฝังลงไปในใจของภรรยาและลูกน้อย ๆ กับเจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมนั้นต่างก็รู้ดีว่าชะตากรรมของจีไอเกือบ ๘๐๐ คนนั้นคงจะสิ้นหวังมากกว่าที่จะเรียกกลับคืนมาได้

ลูกบางคนรอพ่อกลับบ้านมา ๑๒ ปี ซึ่งถ้าหากถูกบอกว่า "ไม่มีใครรอดอยู่อีกแล้วในอินโดจีน ขอให้ลืมเสียเถิด" ก็ย่อมหนีไม่พ้นที่จะรู้สึกว่ารัฐบาลที่ส่งพ่อของตนไปรบเพื่อเหตุผลทางการเมืองของผู้หิวสงครามไม่กี่คนในทำเนียบขาวนั้น ช่างไร้มนุษยธรรมเสียเหลือเกิน

สามปีก่อน รายชื่อผู้สูญหายในสงครามอินโดจีนยาวเหยียดถึง ๑,๓๖๓ คน ส่วนใหญ่ไม่ส่งข่าวอีกเลยหลังจากเครื่องบินตก ในถิ่นห่างไกล อีกบางคนเดินหายเข้าป่าหรือหลงเข้าในเขตตรงกันข้าม

เจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมอเมริกันอ้างว่ารัฐบาลลาวและกัมพูชาไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการให้รายชื่อทหารอเมริกันที่สิ้นหายตายจากหรือที่ยังเป็นเชลยศึกอยู่

"เวียดนามก็เล่นการเมืองกับเรา" เจ้าหน้าที่เพนตากอนอีกคนว่า "เขาต้องการบีบเราให้ส่งเงินช่วยเหลือฟื้นฟูบูรณะประเทศเขาเป็นเงินสามพันล้านเหรียญ และตอบโต้เราที่อาจคัดค้านไม่ยอมให้สหประชาชาติรับเขาเข้าเป็นสมาชิก จึงเก็บรายชื่อคนของเราที่ยังอาจหลงเหลืออยู่เป็นข้อต่อรอง"

แต่แหล่งข่าวประชาชาติ ซึ่งเพิ่งกลับจากพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของฮานอยบอกว่าเวียดนามตระเตรียมจะเจรจาเรื่องนี้กับอเมริกันที่ปารีสในเร็ว ๆ นี้

"ก็ไม่มีใครกล้าพอที่จะบอกครอบครัวเหล่านี้ว่า การที่คาดหวังว่าจีไอที่ยังไม่กลับบ้านจะมีโอกาสกลับมาอีกนั้นนา" เป็นเสียงคร่ำครวญของสมาชิกคณะกรรมการสภาฯ

ไม่มีใครอยากทำอย่างนั้นเพราะศาลสั่งไว้ว่า จีไอที่หายสาบสูญไปนั้นจะถือว่า "ตาย" ไม่ได้ก่อนที่กระทรวงกลาโหมจะแจ้งให้ญาติพี่น้องทราบ และช่วยเหลือเกื้อกูลทางเรื่องกฎหมาย และให้โอกาสญาติเหล่านั้นเสนอหลักฐานที่ยืนยันว่าคนๆ นั้นอาจยังมีชีวิตอยู่

แต่รัฐบาลก็ดูจะเอาใจครอบครัวที่หัวหน้าหายสาบสูญมากกว่าครอบครัวที่ยืนยันได้ว่าเจ้าของบ้านได้ถูกฆ่าตายในสมรภูมิแล้ว

ภรรยาของจีไอหายสาบสูญบางคนได้รับเงินช่วยเหลือประมาณปีละ ๒๖,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เหรียญ นอกจากนั้นก็ยังมีเงินฝากธนาคารก้อนหนึ่ง (พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐) ไว้เป็นการเกื้อกูลครอบครัวเหล่านี้อีกต่อหนึ่งด้วย

แต่ความห่วงใย ความสิ้นหวัง และความระทมของครอบครัวเหล่านี้ย่อมจะตัดทิ้งไปไม่ได้ง่ายๆ "แม้ความหวังจะร่อยหรอ แม้ว่าเราจะบอกตัวเองว่าเขาตายไปแล้ว แต่เราก็ยังอยากจะเชื่อว่าบางที ความหวังริบหรี่นั้นจะเปลี่ยนเป็นความจริง มันเป็นความเชื่อเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ช่วยให้บ้านเราคึกคักได้ในบางคราว"

นั่นคือเสียงจากภรรยาที่ยืนเฝ้าการมาของไปรษณีย์บุรุษอย่างลุกลี้ลุกลนทุกวันเป็นเวลากว่าสิบปีแล้ว ●

เวียดนาม :

เรายังมีปัญหาอีกมาก

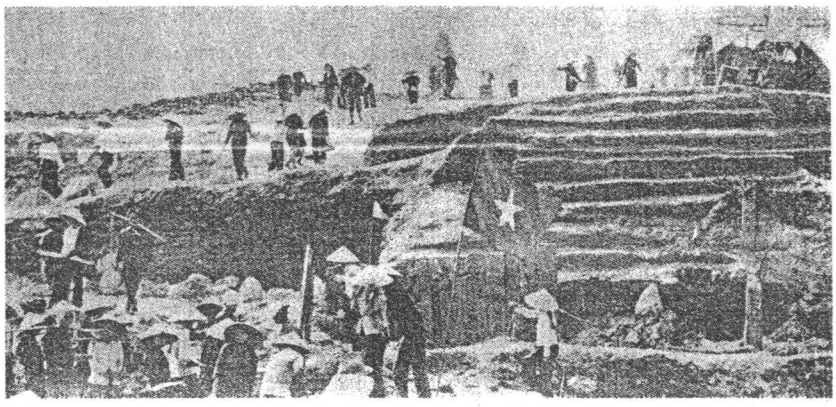

เพิ่มผลผลิตทางเกษตรกรรม

ท้องไร่ท้องนาเวียดนามกำลังเผชิญกับความแห้งแล้ง นักวางแผนเกษตรกำลังขมักเขม้นแก้ภาวะนี้เป็นการใหญ่ ปัญหาการหาอาหารการกินเพียงพอดูจะเป็นความเร่งร้อนพิเศษ

ขณะที่ฮานอยกำลังเสริมสร้างสัมพันธไมตรีกับเพื่อนบ้านทางตะวันตก และแม้ขณะนี้นั่งเจรจากับผู้แทนไทยเมื่อต้นเดือนสิงหาคม นักวางแผนท้องไร่ท้องนาก็กำลังวิ่งกันจ้าละ

ประชาชาติ
2 กันยายน 2519

หมายเหตุ

เพลงใครเพลงมัน

หน่วย "ข่าวเจาะ" กิจการพิเศษของ ประชาชาติไปซุ่มทำการวิจัย โดยการเล็ดรอดเข้าไปในครัวของบุคคลสำคัญบ้างไม่สำคัญบ้าง หรือไม่ก็เอาหูไปทาบข้างฝาห้องน้ำของบุคคลน่าสนใจบ้าง ไม่น่าสนใจบ้าง เพื่อสืบเสาะให้รู้เป็นที่แน่ชัดว่า คนเหล่านั้นกำลังชอบแอบฮำเพลงอะไรขณะถ่ายทุกข์ ขณะอาบน้ำฤชี่ไคล หรือขณะตำครกทำน้ำพริกกินเอง หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านกฎหมายให้สิทธิสตรีเพิ่มขึ้น

รายงานชั้นต้นนี้ กองบรรณาธิการไปแอบขโมยจากโต๊ะ "ข่าวเจาะ" เมื่อค่ำคืนวันอาทิตย์ที่แล้ว ขณะที่สายฝนกระหน่ำลงมาอย่างหนัก และมีผู้โดยสารไร้หนวดพุงไม่พลุ้ยลงมาจากสายการบินไชน่าไอร์ไลน์ชื่อ "พี. จารุเสถียร" เดินอาด ๆ หายไปในความชุลมุน

จากรายงานนั้น เราพอที่จะแอบมารายงานให้ท่านผู้อ่านทราบว่า คนที่น่าสนใจและไม่น่าสนใจบางคนกำลังชอบเพลงฮิทอะไรเป็นการเฉพาะส่วนตัวดังต่อไปนี้

หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมชกำลังร้องเพลงทั้งก่อนอาหารและหลังอาหารเป็นประจำในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาเพลงประทับใจเป็นพิเศษคือ "ทำไมถึงทำฉันได้...."

ประภาส จารุเสถียร ซึ่งแอบอยู่ใต้โต๊ะนายกฯ ที่ทำเนียบฯขณะที่หน่วยข่าวกรองทั่วประเทศกำลังวิ่งหากันจ้าละหวั่นกำลังชอบเพลง "สุดแผ่นดิน" โดยเฉพาะท่อนที่บอกว่า "เราถอยไปไม่ได้อีกแล้ว...."

ถนอม กิตติขจรจะออกทีวีที่สิงคโปร์ในรายการพิเศษเพื่อร้องเพลง "อย่าไปเลยบางกอกบอกไม่เชื่อ" เพื่อส่งข่าวสารถึงเพื่อนเก่าประภาส

ศรีสุข มหินทรเทพ ลูกรีลูกลนอยู่ที่บ้านมาหลายวัน หลังจากให้สัมภาษณ์ว่า ประภาสเข้ามาแล้ว แน่เพราะคณะรัฐมนตรีลงมติว่ายังไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าคนคนนั้นได้กลับมาจริงหรือเปล่ากำลังฮำเพลงเบา ๆ ไม่ให้เมียได้ยินว่า "เชื่ออะไรเขาบอก เขาหลอกให้เราโหลหลง...." แล้วก็เต้นยิก ๆ ยัก ๆ ไปมา

กมล เตชะตุงคะ เมื่อมีคนถามถึงเรื่องรถเบ็นซ์สีเปลือกมังคุดที่เข้าไปรับประภาส เรื่องใบอนุญาตพิเศษและเรื่องคนชื่อทวิช กลิ่นประทุม ก็เดินเลี่ยงไปพร้อมกับร้องเพลง "ทหารอากาศขาดรัก..."

ทวิช กลิ่นประทุม หลังกรณีปะทะกับไทยอินเตอร์แล้วก็สั่งลูกน้องให้หาเนื้อเพลงโฆษณาของสายการบินนั้น แต่บังเอิญไม่สันทัดภาษาอังกฤษเท่าไหร่ ก็เลยฮำเพลงเงียบ ๆ อยู่คนเดียวว่า "....บิวตี้ฟูลเวย์ทูได (ตาย)..."

ดำรง ลัทธพิพัฒน์ เลิกกินลำใยมาหลายเพลา ตอนนี้ได้ข่าวว่ากำลังนิยมเพลง "ลำไยไม่หวาน.." อย่างเป็นบ้าเป็นหลัง

บุญชู โรจนเสถียรจะโกรธมากถ้าใครร้องเพลง "หนักหนอน" ให้ได้ยิน แต่ตอนเช้า ๆ ขณะรดน้ำต้นอากาเว้นั้น คนใช้คนที่ ๑๘ รายงานว่าท่านรองหัวหน้าพรรคพรรคกิจสังคมชอบฮำเพลงนี้ พร้อมทั้งยิ้มน้อยยิ้มใหญ่กับตัวเอง

เพลงประจำตัวของอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ยังคงเป็น "วิ้วทเอเวอร์วิลย์ วิลบี...."

หน่วย "ข่าวเจาะ" เฉพาะกิจของประชาชาติยังสืบทราบมาอย่างแน่ชัดว่า เพลงลูกทุ่งที่กำลังจะออกมาฮิทในเร็ว ๆ นี้จะมีชื่อว่า

"พ่อพี่ไม่มีพุง...." ●

สัมภาษณ์ เพ็ญศรี พุ่มศุภร์

ประชาชาติ

สาราณียสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๗ ๙ กันยายน ๒๕๑๙
๕.๐๐ บาท

ควันสงคราม ในเกาหลี

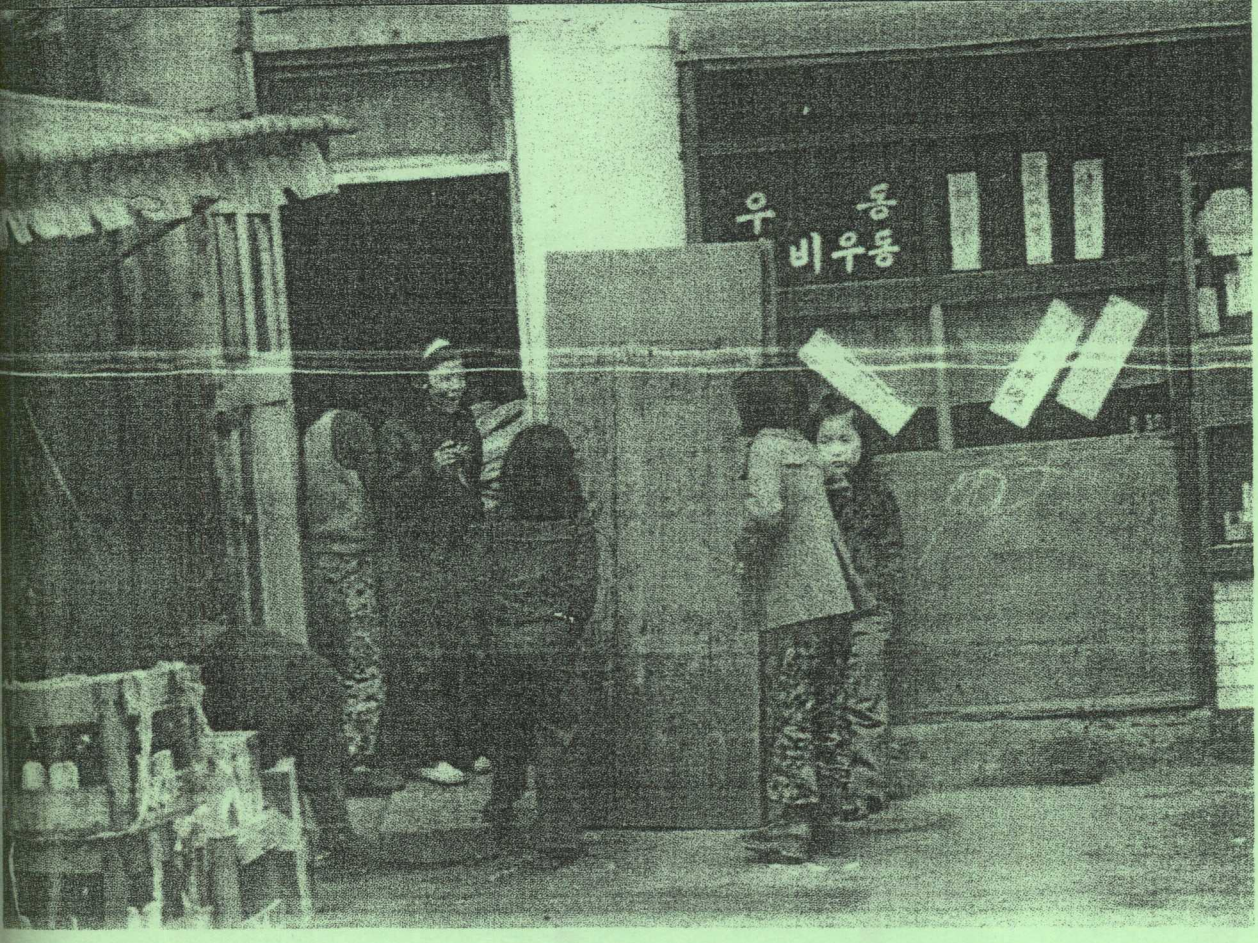

6

สามชิปโล้ประภาส ออกจากประเทศไทย จบลงด้วยชีวิตประชาชน ประชาชาติติดตามข่าวมาจากท่านผู้อ่านต่อจากฉบับที่แล้ว เพื่อให้สมบูรณ์และถูกต้องที่สุด

32

โฉมหน้าศึกราวน์ พาผู้อ่านไปฟังเสียงพูดแทนเสียงร้องของเพ็ญศรี พุ่มชูศรี เธอบอกว่าถึงค่อยแสงดาวแห่งศรัทธา หลังจากเธอร้องเพลงเสร็จเรียบร้อย ได้แล้ว

50

วันนี้ พบกับเด็กน้อยที่น่าสงสาร เพราะความผิดพลาดของแม่บังเกิดเกล้า ที่เป็นเหยื่อพระเอกเพราะห่วงลูก เอาชีวิตตัวเองเข้าสู้เพื่อให้ลูกรอด

56

ปีนี้ ลินดอน กำลังครึ่งใจนักดูหนังประเภทผู้ใหญ่แสดงความงามจากภาพที่สดสวย เป็นฉากหลังอันยิ่งใหญ่ของสแตนเลย์ คูบริก ที่บรรจงภาพชีวิตอีกแบบหนึ่งมาสู่ฟิล์ม และกำหนดให้เป็นจิตรกรรมชนิดประทับใจคนดูหนัง ที่รักศิลปแห่งกรุงเทพฯ

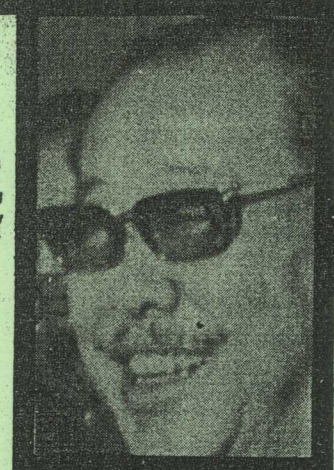

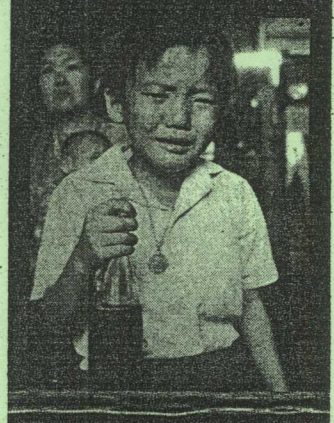

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๗ ๙ กันยายน ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

เกร็ดการเมือง ๒
จดหมาย ๒
การ์ตูนประชาชาติ ๔
ความเรียงประชาชาติ ๕
ในบ้าน
ประภาส เหยียบหลุมศพวีรชน ผ่านหน้าเสนีย์ ดึงเก้าอี้ วัช ถึงฉรงค์ กิตติขจร สู่นครไทเป, อีสาน แล้งฝนจนถึงการชุมชุ่มคุกคาม, คดีตัวอย่าง บ้ายกันจนได้ดี, ๖
สรุปข่าวในบ้าน ๒๐
สรุปข่าวนอกบ้าน ๒๒
นอกบ้าน
สหรัฐ การต่อสู้เพื่อชัยชนะของฟอร์ด, จีน โอกาสของพวกค้านพรรค ? ปอร์ตุเกส, "ทรราช" ก็กลับบ้าน, ไต้หวัน พวกเดียวกันก็จับ, ๒๔
จดหมายเหตุเอเชีย ๓๐
ประชาชาติสัมภาษณ์ ๓๒
รายงานประชาชาติ ๓๖
การศึกษา ๔๔
แพทย์ ๔๖
หยวดเหงื่อ ๔๘
ชีวิตวันนี้ ๕๐
ในแวดวงนักเขียน ๕๒
หนังสือ ๕๔
ภาพยนตร์ ๕๖
โลกกว้าง ๖๐
กีฬา ๖๒
หมายเหตุ ๖๔

ปก ธัญญา ผลอนันต์ ถ่ายภาพ

การ์ตูน

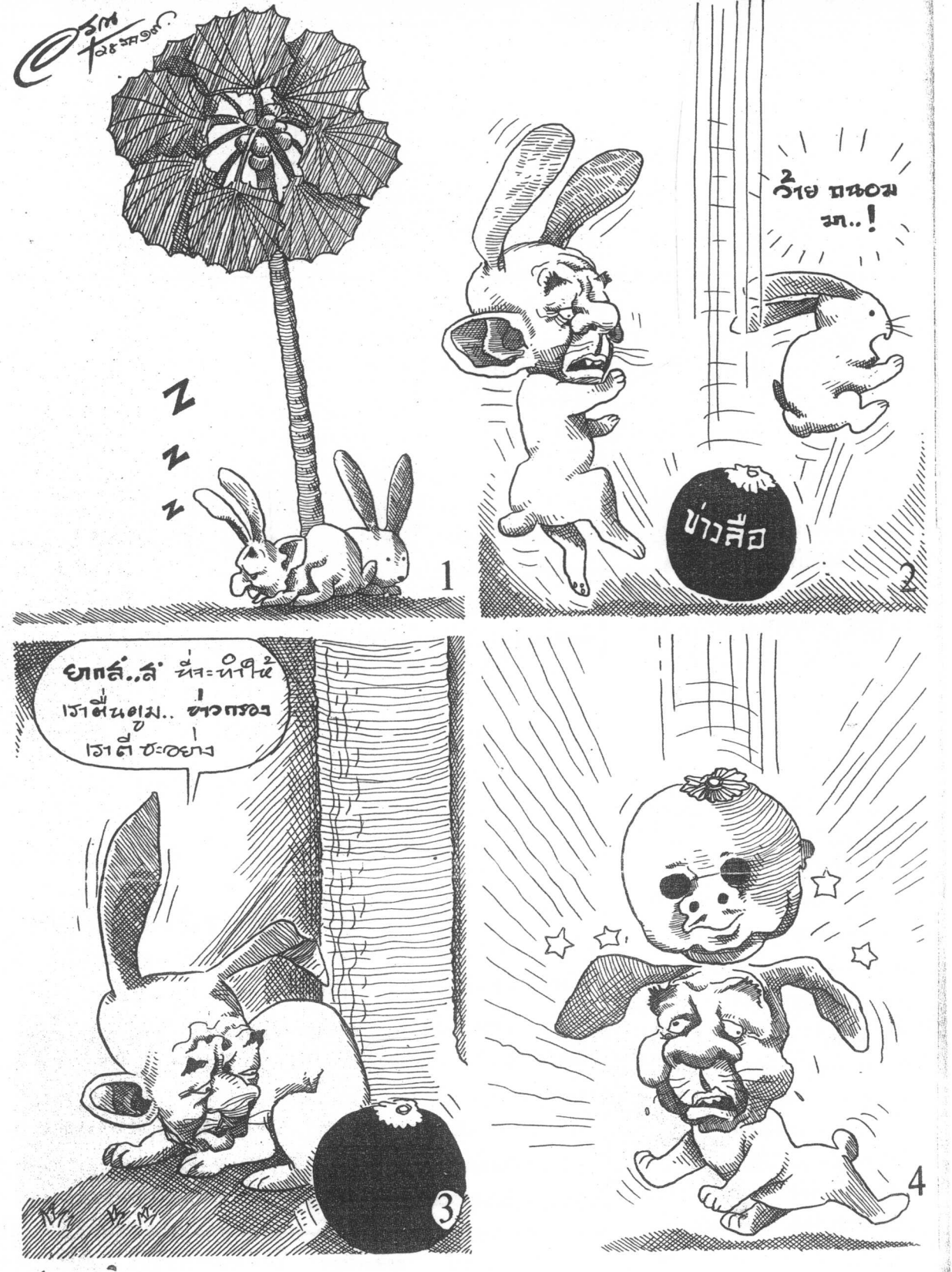

๔ ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการและผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
ม.ร.ว. สุนิดา บุณยรัตพันธุ์
บรรณาธิการที่ปรึกษา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
สมหมาย ปาริจฉัตต์
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
พิชัย นาควิบูลย์วงศ์
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
บุญส่ง ชเลธร
ฝ่ายข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์
สมาน สุดโต
ชาญชัย มานัสวิน
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
ฝ่ายศิลป
ชีวิน คุณาลัย
นิวัติ กองเพียร
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทนี่ ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓, ๖๑
โรงพิมพ์ยไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

เร่งจัดการตัวเองเสียบัดนี้

หลังจากรัฐบาลแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การขับจอมพลประภาสได้ตกไปเปลาะหนึ่งแล้ว สิ่งที่รัฐบาลจะต้องชำระสะสางอย่างเร่งด่วนก็คือกลไกของรัฐที่รัฐบาลคุมไม่ได้ และมันส่อออกมาชัดเจนว่า พอพ้นวิกฤติการณ์กรณีนี้ ก็มีคนระดับรัฐมนตรีกระโดดออกมาวิพากษ์วิจารณ์ประชาชนที่เป็นพลังชี้ขาดการออกไปของจอมพลประภาสอีก พฤติกรรมเช่นนี้เป็นของ นักฉวยโอกาสที่สังคมไทยพานพบมาทุกยุคทุกสมัย หากรัฐบาลไม่ต้องการขุดหลุมฝังตัวเองอีก ก็ควรจัดการปัญหาภายในของรัฐบาลให้เป็นเอกภาพเสียแต่บัดนี้

ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นทางสากลหรือภายในชาติหนึ่งชาติใดนั้น พวกฉวยโอกาสดูหมิ่นดูแคลนประชาชน ฉวยโอกาสโผล่หน้ามาแสดงความเป็นวีรชนของคนส่วนน้อย เป็นกลุ่มคนเพียงกระหยิบมือเดียวที่จะพารัฐบาลไปสู่ความหายนะในบั้นปลาย

ประชาชนต้องการรู้ว่า รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์จะเลือกข้างไหนระหว่างพวกฉวยโอกาสจำนวนน้อยกับมวลประชาชนที่หนุนเนื่องรัฐบาลนี้ ภายใต้เงื่อนไขทางรัฐสภา การประเมิน "ความสงบเรียบร้อย" ของบ้านเมืองในขณะนี้ ไม่ใช่จะประเมินจากปรากฏการณ์ภายนอกที่ไม่มีการชุมนุม ไม่มีการรวมตัวของประชาชนเท่านั้น ขอให้รัฐบาลระลึกว่า กรณีจอมพลประภาสพิสูจน์อะไร? มันพิสูจน์อย่างชัดว่า เมื่อใดศัตรูที่ประชาชนไม่ต้องการกระโดดออกมา เมื่อนั้นคนนับหมื่น ๆ ก็จะพรั่งพรูออกมาโดยไม่ต้องมีใครนัดหมาย พวกเขาจะจัดการปัญหาความขัดแย้งและชี้ขาดความขัดแย้งด้วยตนเองและด้วยความรู้สึกเชื่อมั่นว่าประชาชนสามารถแก้ปัญหาของประชาชนด้วยตนเองได้

เราหวังว่ามันจะเป็นบทเรียนตักเตือนรัฐบาลที่ชอบอ้างประชาชน ได้ระลึกถึงสัจธรรมข้างต้นนี้ให้แน่วแน่ และรัฐบาลจะต้องเร่งโหมจัดการบุคคลระดับสูงในคณะรัฐบาลที่จนวันตายก็มีชาตุแท้เป็นนักฉวยโอกาส ไม่ยื่นหยิบยื่นข้างประชาชนให้เด็ดขาด

หากรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ไม่สามารถแก้ปัญหาภายในตกได้ ก็อย่าหวังไปจัดการกับปัญหาภายนอก เช่นปัญหาการควบคุมคลไกรัฐและลัทธิพรรคพวกแตกแยกในหมู่ข้าราชการระดับสูงเลย

มีแต่จะเข้าใจปัญหาของตนเองให้ถ่องแท้ แก้มันอย่างเด็ดเดี่ยวและไม่หวั่นไหวเท่านั้น ที่จะทำให้รัฐบาลชุดนี้จะสามารถลอยนวลอยู่ได้ภายใต้เงื่อนไขทางรัฐสภาในขณะนี้ และมีแต่จะยืนยันเชื่อมั่นในพลังของประชาชนที่ชี้ขาดความต้องการของเขาเท่านั้น ที่รัฐบาลชุดนี้จะสามารถต่อสู้กับเผด็จการแบบฟาสซิสต์ ที่รัฐบาล ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ กรรมกร ชาวนา และประชาชนทุกระดับชั้นไม่ต้องการ ●

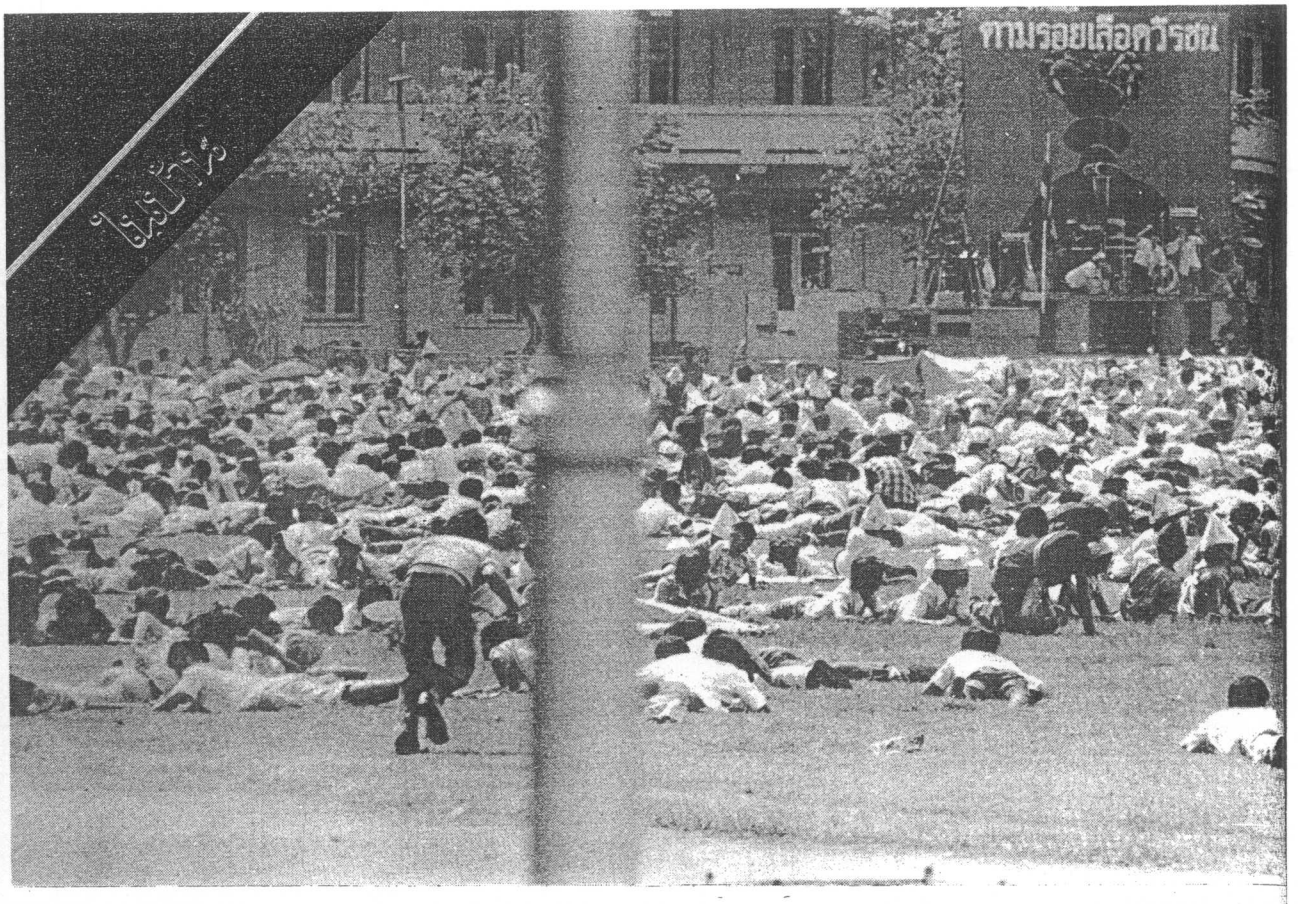

ประภาส :

เหยียบหลุมศพวีรชน ผ่านหน้าเสนีย์ ดึงเก้าอี้ทวิช ถึงณรงค์ กิตติขจร สู่นครไทเป

รายการชุมนุมตีโต้การกลับมาของจอมพลประภาส ทำเอารัฐมนตรีหลายท่านเคว้งจนหาที่เกาะไม่ได้

มาตรการของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ ที่กำหนดเพียงเที่ยงตรงของเสาร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ให้รัฐบาลจัดการกับจอมพลประภาส จารุเสถียร ตามกฎหมาย ในฐานะอาชญากรที่ ๖ ประชาชาติ เข่นฆ่าประชาชนเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ถูกผัดผ่อนโดยรัฐบาลขอให้จอมพลประภาสอยู่ต่ออีก ๗ วัน จึงจะส่งตัวออกนอกประเทศนั้น

ได้กลายเป็นมาตรการที่ถูกตีโต้จากกลุ่มทหารการเมืองบางกลุ่มที่หวังจะฟื้นฟูอำนาจเผด็จการด้วยการรัฐประหาร ในขณะที่รัฐบาลของ ผู้ชุม มรว. เสนีย์ ปราโมช กลายเป็นกลุ่มที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก เพราะไม่มีอำนาจดำเนินการแต่อย่างใด นอกจากการวิ่งวุ่นวิงวอนกลุ่มนั้นทีกลุ่มนี้ที

สถานีวิทยุแห่งหนึ่ง ซึ่งเคยบัญชาการลั่นกลองรบ และถูกโดดเดี่ยวต้องปิดตัวเองไปด้วยความพลาดหวังที่สร้างกระแสต่อรองไม่สำเร็จ

สนามหลวงวันเสาร์

สนามหลวงในเช้าของเสาร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ต่างกว่าสนามหลวงในเช้าวันเสาร์อื่นๆ หลายเสาร์ที่ผ่านมา เพราะนอกจากพ่อค้าแม่ค้าที่วางของขายรายรอบ ปนเปกับผู้คนจำนวนมาก ขวักไขว่ไปมาแล้ว

ยังปรากฏเสียงดังจากเครื่องขยายเสียงภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวโจมตีทรราช และย้ำเจตนารมณ์วีรชน ๑๔ ตุลา ลอดออกมาตลอดเวลา ส่วนด้านอนุสาวรีย์

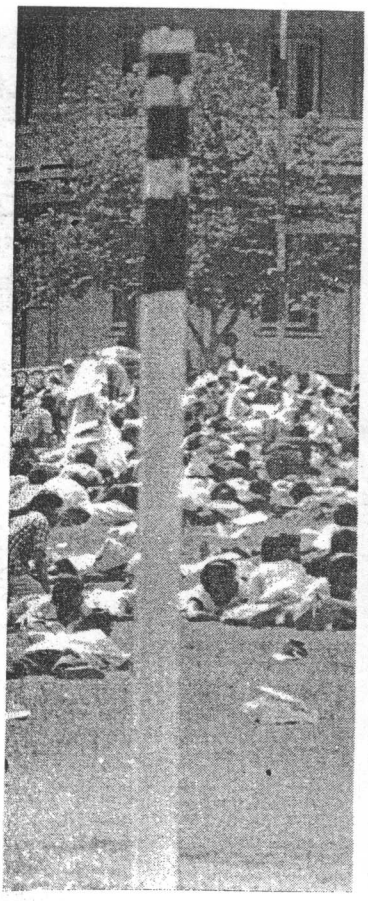

เขตการประท้วงพากันหมอบหลบระเบิดและกระสุน

ขบวนนักศึกษารามคำแหงเข้าร่วมประท้วงก่อนหน้าจะมีการขว้างระเ

ทหารอาสา ปรากฏมีกลุ่มกระทิงแดง ที่มาชุมนุมต่อต้าน การชุมนุมภายในธรรมศาสตร์ ปักหลักโบกธงชาติ จำนวนหลายสิบคน

รายรอบบริเวณนั้นมาถึงหน้าประตูธรรมศาสตร์ ยังมากไปด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบ แสงแดดอ่อนตอนเช้า ร้อนแรงขึ้นทุกที่ในตอนสาย ขณะที่กลุ่มกระทิงแดงยังปักหลักอยู่ด้วยท่าทีดุดันกอร์ปกับประชาชน ในธรรมศาสตร์ทวีจำนวนขึ้นจากพันเป็นหมื่น พร้อมกับการอภิปรายที่เผ็ดร้อนเป็นเงาตามตัว

หลั่งเลือด

จนขบวนอันยาวเหยียดของนักศึกษารามคำแหงกว่า ๕,๐๐๐ คน มาถึงในเวลาใกล้บ่ายโมง

หัวขบวนชูธงชาติโบกสะบัดพร้อมกับข้อความบนโปสเตอร์ ผ้าผืนใหญ่ ที่ประกาศต่อสู้เผด็จการทรราชจนถึงที่สุด ผ่านเข้าสู่สนามฟุตบอล ท่ามกลางเสียงปรบมือต้อนรับหนาแน่น ไม่กี่นาทีต่อมา ขณะที่ท้ายขบวนกำลังจะผ่านเข้าประตู เสียงปืนจากฝ่ายกระทิงแดง ซึ่งฮึดฮัดจ้องดูขบวนนักศึกษารามคำแหง มาพักใหญ่ก็ดังขึ้นหลายนัด

ตูม....ตูมคนแตกชุลมุน พร้อมกับเสียงระเบิดสนั่นหวั่นไหว ของระเบิดสองลูกที่ถูกขว้างตามเข้ามา ควันขาวฟุ้งกระจายทั่วบริเวณ ต่อหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ นักข่าว และช่างภาพหนังสือพิมพ์ ที่จับภาพเหตุการณ์ไว้ได้ทุกระยะ

"หมอบลงนิ่งๆ หมอบลง" เสียงโฆษกจากเวทีอภิปรายกลางสนามฟุตบอลตะโกนก้อง แข่งกับเสียงปืนที่โต้ตอบออกไปหลายนัด

ครู่ใหญ่ ร่างเปื้อนเลือดก็ถูกลำเลียงผ่านสนามฟุตบอล ส่งต่อออกทางประตูธรรมศาสตร์ ด้านท่าพระจันทร์มุ่งตรงโรงพยาบาลศิริราช

ยังไม่สิ้นเสียงปืน

กลุ่มกระทิงแดงที่ตาหน้าเข้ามา ถอยกลับไปชุมนุมที่อนุสาวรีย์ทหารอาสาเหมือนเดิม

ในขณะที่ภายในธรรมศาสตร์ การอภิปรายก็ยังดังขึ้น และค่อนข้างรุนแรงไปด้วยเลือด และน้ำตา

"มีสักครั้งไหม ที่ประชาชนที่ชุมนุมเรียกร้องความเป็นธรรมภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้เคยใช้ความรุนแรง ได้เคยเป็นผู้ก่อความวุ่นวาย มีแต่ถูกก่อกวน ถูกยิง ถูกขว้างระเบิด ครั้งแล้วครั้งเล่าที่ประชาชนถูกฆ่าทิ้งต่อหน้า และลอบกัด นี่คือข้อพิสูจน์ให้ประชาชนได้เห็น ได้เข้าใจว่าฝ่ายใดกันแน่ นิยมความ

รุนแรง และใช้ความรุนแรง"

เสียงอภิปรายบนเวทีดังสลับกับเสียงปรบมือของประชาชน

"เราจะยังคงต่อสู้อย่างสงบและสันติภายในขอบเขตของกฎหมาย เรายังคงเรียกร้องให้รัฐบาลทำกฎหมาย ให้เป็นกฎหมาย จัดการกับทรราชประภาสตามกฎหมาย จัดการกับกลุ่มอันธพาลการเมืองกระทิงแดงที่ลอบกัด ลอบฆ่าประชาชน"

"ถ้ารัฐบาลชุดนี้เป็นรัฐบาลของประชาชนและเพื่อเป็นการพิสูจน์ว่ารัฐบาลชุดนี้มิได้สมคบ หนุนหลังกลุ่มอันธพาลการเมืองเสียเอง ดังที่มีข่าว มีภาพปรากฏอยู่โดยทั่วไป"

การอภิปรายดำเนินต่อมาไม่ถึงชั่วโมง เสียงปืนก็ถูกระดมยิงเข้ามาในธรรมศาสตร์อีกหลายนัด และมีเสียงดังตามมาอีกเป็นชุด ฝ่ายเวทีอภิปรายได้รับรายงาน จากฝ่ายข่าวสั้น ๆ ว่า กระทิงแดงยิงเข้ามา ตำรวจจึงยิงขึ้นฟ้าเป็นการขู่ให้ถอยกลับไป

ตั้งตัวแทนพบรัฐบาล

ภายในห้องคอมมอนรูม คณะเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ตัวแทนจากองค์กรต่างๆ ทั้งนักศึกษาและประชาชน ๑๖๕ องค์กร กำลังประชุมกันถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ในที่สุดที่ประชุมตกลงให้แต่งตั้งตัวแทนจาก ๓ ฝ่าย อันมีนายสุธรรม แสงประทุม นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ นายมหินทร์ ตันบุญเพิ่ม เป็นตัวแทนฝ่ายนักศึกษา นายสุวิทย์ ประยูรศักดิ์ นายอารมณ์ พงษ์พงัน นายสุวินัย ปิ่นเทพ เป็นตัวแทนฝ่ายกรรมกร ดร. ขุนทอง อินทรไทย อาจารย์เชียงใหม่ ๑ คน อาจารย์ศิลปากร ๑ คน เป็นตัวแทนฝ่ายอาจารย์มหาวิทยาลัย เข้าพบนายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อยืนยันข้อเรียกร้องเดิม

ยืนยันกระทิงแดงก่อเหตุ

การเจรจากับรัฐบาลของผู้แทน ๓ ฝ่าย เริ่มขึ้นที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. โดยฝ่ายรัฐบาลประกอบด้วย มรว. เสนีย์ ปราโมช นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ นายวีระ มุสิกพงษ์ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร นางพันทิพา วัชโรบล และ ส.ส. ประชาธิปัตย์อีกร่วม ๑๐ คน

ระหว่างการเจรจา นายสัมพันธ์ ทองสมัคร ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการสำนักนายกฯ ได้กล่าวยืนยันกลางที่ประชุมว่า ขณะที่มีการขว้างระเบิดธรรมศาสตร์นั้น ตนเองยืนอยู่ด้านหน้าธรรมศาสตร์ด้วย เห็นกลุ่มต่อต้านที่อนุสาวรีย์ทหารอาสา นำเอารถเมล์สองคันมาขวางถนนไว้ แล้วสักครู่ก็ขว้างระเบิดเข้ามาในกลุ่ม นักศึกษารามคำแหง ตนเองก็กลับมารายงานที่ทำเนียบ แต่ปรากฏว่าข้อเท็จจริงที่ได้พบมาแตกต่างไปจากคำรายงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เกี่ยวกับกรณีนี้ นายโอริสา ไอยาวัณรัตน์ เลขาธิการแนวร่วมอาชีวะเพื่อประชาชน ได้แถลงกับนักข่าวว่า แนวร่วมอาชีวะเพื่อประชาชนอยู่ในที่เกิดเหตุด้วย เป็นหน่วยรักษาความปลอดภัย ตอนแรกเห็นมีการขว้างขวด ปาระเบิดและตามติดมาด้วยการยิง

นายโอริสากล่าวว่า การกระทำอย่างนี้ อาชีวะส่วนใหญ่ไม่รู้เห็นด้วย แต่เป็นการกระทำของแก๊งค์กวนเมืองกระแดง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเลงหัวไม้ นักเรียนอาชีวะที่แท้จริงนั้น ต้องรำลึกถึงเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาได้

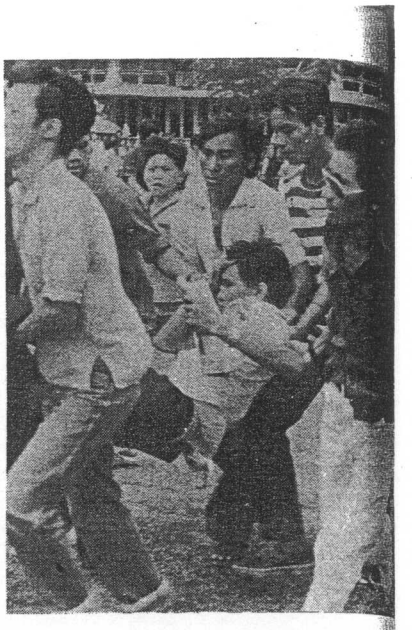

ช่วยกันหามคนเจ็บหลบกระ

รัฐบาลหมดน้ำยา

เมื่อถูกซักถามจากตัวแทน ๓ ฝ่าย ว่าทำไมไม่จัดการกับจอมพลประภาสอย่างเด็ดขาด

มรว. เสนีย์ ปราโมช ยอมรับออกมาว่า "จะว่ารัฐบาลไม่มีความสามารถไม่มีน้ำยาก็ได้ ทหารไม่ยอมทำตามคำสั่งนี้"

นักศึกษาถามว่า ถ้าอย่างนั้นทำไมไม่ลาออก

มรว. เสนีย์ตอบว่า "เรื่องการลาออกนั้น มันง่าย จะออกเมื่อไหร่ก็ได้ ที่ไม่ลาออกเพราะเดี๋ยวประชาชนหาว่าไม่รับผิดชอบ"

ส.ส. ประชาธิปัตย์ผู้หนึ่งเปรยขึ้นหลังจากเลิกประชุมว่า "รัฐบาลทำอะไรไม่ได้จริงๆ ครับทหารเป็นกบฏหมด ไม่ฟังคำสั่งเลย รัฐบาลจะส่งตัวออกนอกประเทศก็ไม่มีใครยอมปฏิบัติตาม อย่างนี้ต้องมีการปรับปรุงครม.แน่ คุณทวิช เสนีย์วงศ์นี่ต้องเอาออก เพราะเป็นกลาโหมแต่สั่งทหารในบังคับบัญชาไม่ได้"

ตลอดคืนกลางสายฝน

การเจรจากับรัฐบาลจบสิ้นลง

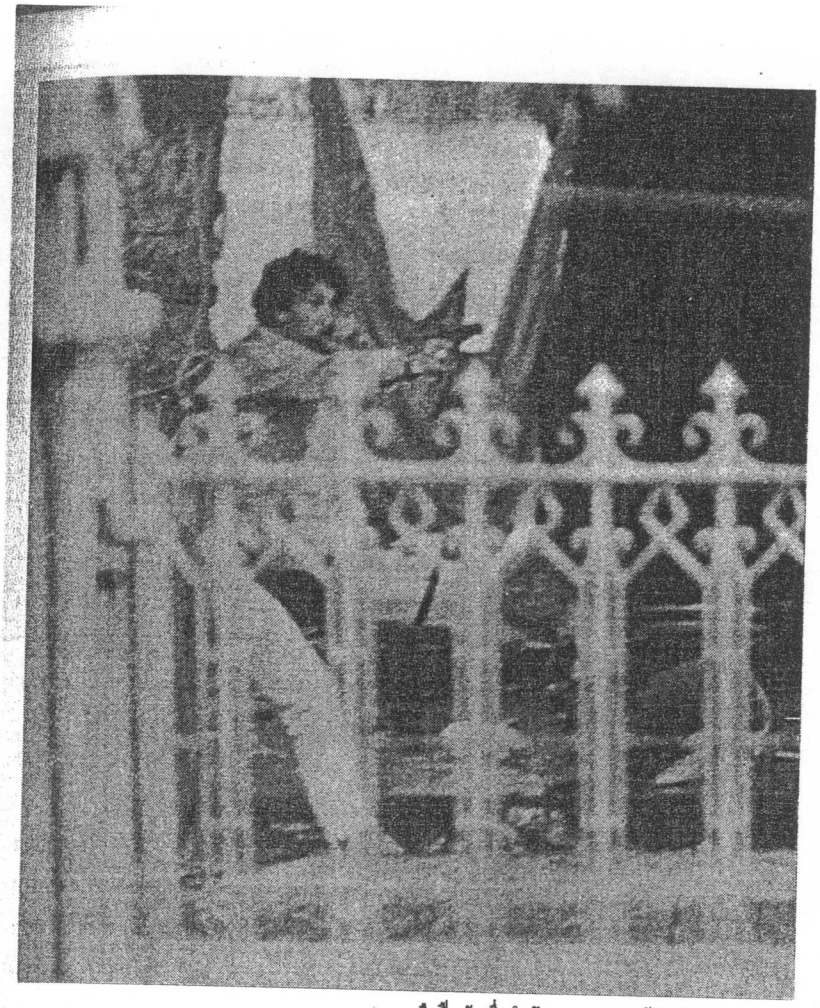

มือขึ้นผู้หนึ่งกำลังเ[illegible]กระสุนเข้าไปในธรรมศาสตร

โดยไม่มีผลใด ๆ ต่างฝ่ายต่างก็ยืนยันคำพูดเดิมของตน

ด้านการชุมนุมที่ธรรมศาสตร์ ประชาชนราวหมื่นเศษยังบึกหลักอยู่กลางสนามฟุตบอล แม้ฝนจะตกลงมาอย่างหนัก ทั้งสนามเจิ่งนองไปด้วยน้ำ เฉอะแฉะไปด้วยโคลนเลน ฝูงชนก็ยังคงปรบมือ ร้องเพลงปลุกใจอย่างร่าเริงตลอดเวลา จนฝนขาดเม็ด

ราวเที่ยงคืน หอประชุมใหญ่ก็เปิดออกรับประชาชน เข้าไปชุมนุมต่อ จนรุ่งเช้า การชุมนุมก็ย้ายกลับมายังสนามฟุตบอลเหมือนเดิม ประชาชนที่เบาบางไปในตอนดึก ทะยอยเข้ามาอีกมากขึ้นทุกที่ในตอนสาย

โรงพยาบาลกีดกัน

กรรมการศูนย์ร่วมกับกรรมการนักศึกษารามคำแหงส่วนหนึ่ง เดินทางไปโรงพยาบาลศิริราช เมื่อเวลาเที่ยงคืน เพื่อขอทราบรายชื่อและจำนวนคนเจ็บ คนเสียชีวิต ปรากฏทางโรงพยาบาลแจ้งให้ทราบว่า เฉพาะที่ศิริราชมีคนเจ็บ มารับการรักษาตัว ๑๕ คน เสียชีวิตไปแล้ว ๑ คน ต้องเข้ารับการผ่าตัดด่วน ๕ คน นอกนั้นรับบาดเจ็บไม่มาก บางคนก็กลับไปแล้ว บางคนก็ยังคงพักรักษาตัวเพื่อดูอาการ

เมื่อทางนักศึกษาขอทราบชื่อผู้บาดเจ็บ เพื่อจะได้แจ้งต่อญาติพี่น้อง ทางโรงพราบาลกลับไม่ขอมให้ หัวหน้าพยาบาลบอกว่าให้ไม่ได้ คนจะให้ได้คือผู้อำนวยการโรงพยาบาลซึ่งขณะนี้ไม่อยู่

ถ้าต้องการทราบจริง ๆ ให้โทรศัพท์ไปถาม ที่สถานีวิทยุยานเกราะ เพราะได้มอบรายชื่อไปให้ออกอากาศแล้ว แม้การมาเยี่ยมคนเจ็บก็ต้องระบุออกมา ว่าคนเจ็บชื่ออะไร และจะมาเยี่ยมรวม ๆ ไป ถือโอกาสเยี่ยมคนอื่นไม่ได้ ผิดระเบียบของโรงพยาบาล

สักครู่ นักศึกษาแพทย์ คนหนึ่งก็รับอาสาโทรศัพท์ติดต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพื่อขออนุญาตให้ในขณะที่อีกคนหนึ่งกระซิบว่า "ผมไปร่วมประท้วงด้วยทุกวัน ออกเวรตอนไหนก็อยู่ในธรรมศาสตร์ตอนนั้น ที่นี่ไปหลายคน"

ทางผู้อำนวยการโรงพยาบาลอนุญาตให้คัดลอกรายชื่อได้ นักศึกษาจึงลากลับมา

ประภาสไปก่อนกำหนด

ราวบ่ายสองโมงวันอาทิตย์ที่ ๒๒ สิงหาคม นักข่าว ช่างภาพหนังสือพิมพ์ทุกฉบับทั้งไทยและต่างประเทศ ก็ไปรอกันแน่นขนัดที่สนามบินดอนเมือง เพราะจอมพลประภาสเกิดตกลงใจเดินทางออกนอกประเทศก่อนครบกำหนด ๗ วันตามที่ขอเอาไว้

และในช่วงวัน-สองวันที่ผ่านมา จอมพลประภาสได้รับกระเช้าดอกไม้หลายกระเช้าเป็นกำลังใจ จากบุคคลหลายฝ่าย

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ เปิดเผยว่า การที่จอมพลประภาสยินยอมเดินทางออกนอกประเทศก่อนกำหนด เพราะการเจรจาอ้อนวอนกว่า ๑๐ ชั่วโมง ของ พล.ร.อ. สงัด ชลออยู่ พล.ท. ยศ เทพหัสดินทร์ และผู้นำสามเหล่าทัพ

"คณะทหารเข้าใจสถานการณ์

ในประเทศเป็นอย่างดี และให้ความร่วมมือกับรัฐบาลดีมาก" เป็นคำกล่าวของนายสุรินทร์

"ท่านไปของท่านเอง เพราะความสำคัญของความเป็นจอมพลชายชาติทหาร" พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ กล่าวอย่างรื่นเริงกับนักข่าว

เข้าเฝ้า

ก่อนการเดินทางออกจากประเทศไทยในบ่ายวันนั้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานวโรกาส ให้จอมพลประภาส และท่านผู้หญิงไสว จารุเสถียร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

นอกจากนั้น จอมพลประภาสยังได้รับโอกาสจากรัฐบาล ให้กล่าวปราศรัยถึงประชาชนได้ ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ โดยคำปราศรัยได้บันทึกขึ้นก่อนออกเดินทางที่บ้านสวนพุดตาน

"พี่น้องประชาชนที่เคารพทั้งหลาย"

เป็นคำขึ้นต้น ของจอมพลประภาส

"....และเนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยว่า สมควรที่จะออกไปจากประเทศไทยชั่วขณะหนึ่ง เพื่อให้พ้นจากความกังวลแก่บรรดาผู้ที่หวาดเกรงในยามที่ประเทศชาติจะดำเนินไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์"

"....และในโอกาสที่ข้าพเจ้าจะออกจากประเทศไทย อันเป็นที่รักอีกครั้งหนึ่งนี้เพื่อความสงบสุขของบ้านเมืองของเราทั้งหลายร่วมกันนี้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณรัฐบาลและพี่น้องประชาชนเป็นจำนวนมากที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเข้าใจเจตนาอันบริสุทธิ์ในการกลับมาของข้าพเจ้าในครั้งนี้ ด้วยการแผ่เมตตาธรรมอันควรแก่กรณีให้แก่ข้าพเจ้าด้วย..."

สู่ไทเป

แล้วจอมพลประภาส ผู้ถูกขับไล่ในฐานะจอมเผด็จการคนหนึ่งเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ในชุดซาฟารีสีน้ำตาลไหม้ ร่างกายดูสมบูรณ์ไม่ซูบซีดหน้าตามีเลือดฝาด ก็เดินทางออกจากประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง ด้วยเครื่องดี.ซี. ๘ ที่รัฐบาลจัดให้สู่ไทเป พร้อมด้วยผู้ติดตาม ในฐานะตัวแทนรัฐบาลไปส่ง อันมี พล.ต. ชาติชาย ชุณหวัณ นายกร ทัพพะรังสี พ.ต.อ. โกวิทย์ ภู่พานิชย์ ร.ต.ท. อนันตวัฒน์ ประยูรโภคราช พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ นายพัลลภ ตันหยงมาศ

ประชาชนสลายตัว

ก่อนการสลายตัว ของการชุมนุมที่ธรรมศาสตร์

ปรากฏข้อขัดแย้งขึ้นระหว่างองค์การบริหารนักศึกษาธรรมศาสตร์กับฝ่ายผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยทางฝ่ายผู้บริหารฯต้องการให้ผู้ชุมนุมออกไปจากมหาวิทยาลัยภายใน ๑๖.๐๐ น. ทางฝ่ายนักศึกษาชี้แจงว่าจะสลายตัวแน่นอน แต่ขอยืดเวลาออกไปเล็กน้อย เพื่อรอตัวแทนที่กำลังเจรจากับฝ่ายรัฐบาลอยู่ ได้กลับมาชี้แจงข้อเท็จจริงก่อน

ในที่สุดก็ตกลงกันได้ เมื่อนายสุธรรม แสงประทุมกลับมาจากการเจรจาและชี้แจงต่อประชาชน

"การที่จอมพลประภาสออกไปจากประเทศไทยก่อนครบกำหนด ๗ วัน มิใช่เรื่องของการเอาแพ้เอาชนะกับรัฐบาล แต่ที่ประชาชนเรียกร้องนั้น เป็นการเรียกร้องเพื่อให้รัฐบาลประกาศตัว และเลือกเอาระหว่างความผิดกับความถูกต้อง"

นายเอนก บัวเขียว อายุ ๒๑ ปี นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ รามคำแหง ถูกยิงที่หัวเข่าทะลุซ้าย

"วันที่ผมถูกยิง ผมกำลังเดินอยู่กับเพื่อน จะเข้าไปในธรรมศาสตร์ หลังจากขบวนรถนักศึกษารามคำแหงมาถึง ถึงแม้ว่าผมจะโดน จะเจ็บบ้าง แต่เหตุการณ์ครั้งนี้ก็ได้พิสูจน์พลังประชาชน

"ภาระหน้าที่ในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตยของประชาชนยังไม่สิ้นสุด เราจะต้องก้าวไปข้างหน้าอย่างอดทนและมีพลัง เราต้องพร้อมทุกขณะที่จะคัดค้านต่อต้านการรัฐประหาร การฟื้นฟูเผด็จการทรราช โดยไม่ลืมจิตใจที่ระอาจหาญของวีรชน ๑๔ ตุลา"

นายสุธรรมกล่าวเป็นคำสุดท้ายว่า "เจตนารมณ์วีรชน ๑๔ ตุลา จงเจริญ"

ท่าที่รัฐบาลหลังประภาสไป

มรว. เสนีย์ ปราโมช ชี้แจงว่า "คุณประภาสเข้ามาในฐานะคนไทยที่ไม่มีความผิดอะไร คนที่พาเข้ามาก็ไม่รู้จะหาผิดได้จากไหน ถ้าพาคนต่างด้าวเข้ามาจึงจะมีความผิด ถึงแม้จะเข้ามาโดยไม่ผ่านด่าน ผู้โดยสารขาเข้า และไม่ได้ตรวจพาสปอร์ตก็ไม่ผิดอะไร ต้องเอาผิดที่บริษัทการบินอย่างเดียว ก็มีโทษแค่ปรับเท่านั้น"

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ชี้แจงว่า "ได้สั่งสอบสวนเบื้องหลังการกลับเข้ามาแล้วครับ กรรมการที่ตั้งก็มีคุณ

> อีกครั้งหนึ่งว่า มีแต่ประชาชนจำนวนหมื่นจำนวนแสน เท่านั้นที่จะสามารถขับไล่ จอมเผด็จการ ทรราชประภาสออกไปได้ เพราะเราจะเห็นได้ว่ารัฐบาล ไม่มีอำนาจที่จะนำตัวฆาตกร ๑๔ ตุลามาลงโทษได้เลย ตรงกันข้าม รัฐบาลกลับปล่อย ให้ลอยนวลอยู่ในประเทศไทยอย่างสบายถึง ๖ วัน ๗ วัน สิ่งที่เกิดขึ้นนี้เองทำให้เห็น ได้อย่างชัดเจนว่าประชาชนเท่านั้นที่ยังอยู่ทรราช นั่นมาแล้วก็ผ่านไป"

นิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ คุณปรีชา โกศลพันธุ์ และคนอื่นอีก ซึ่งต่อไปการเดินทางเข้ามานั้น ก็จะไม่ได้อีกแล้ว เพราะ ครม. มีมติไม่ให้เข้ามาอีก"

นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ชี้แจงว่า "ก่อนออกเดินทาง มีการเจรจากัน ก็ตกลงกันไว้ ว่าถ้าเกิดเหตุสุดวิสัยจริง ๆ จำเป็นต้องเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอีก ก็เข้ามาได้ แต่ต้องแจ้งให้รัฐบาลรู้เรื่องก่อนเพื่อดูความเหมาะสมทุกครั้ง ห้ามลักลอบเข้ามาแบบนี้ หลักเกณฑ์อันนี้ใช้รวมไปถึงจอมพลถนอม และพันเอกณรงค์ด้วย ขออย่างเดียวอย่าไปไหนมาไหนโดยไม่บอก"

เสี่ยงสมัคร สุนทรเวช

นายสมัคร สุนทรเวช ให้สัมภาษณ์ออกอากาศว่า "ผมอยากให้สื่อมวลชนทั้งหลาย แพร่ข่าวคุณประภาสออกไปแล้วให้ได้เร็วที่สุด และขออย่าให้ใครมาต่อรอง ร้องขออะไรกันอีกทั้งนั้น ควรจะเลิกกันที และถ้าเสียงนี้ของผมไปถึงบรรดาเพื่อนชาวอาชีวะ ซึ่งได้ข่าวมาว่า มีความอยากจะได้โต้ตอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ขอวิงวอน ขอในนามรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย สมัคร สุนทรเวช ว่าขออย่าได้มีการตอบโต้เลย ขอให้จบเพียงแค่นี้

อะไรที่เกิดเสียหายไปนั้น ขอให้มาดำเนินการตามกฎหมาย จะมีการเสียชีวิตเสียเลือดเนื้อกันไปบ้าง ขอให้มาดำเนินการตามกฎหมาย ให้ได้มีการแจ้งความ ดำเนินคดีจับกุมกัน อย่าได้กรุณาตอบโต้อะไรกันทั้งนั้นเลย ขอให้บ้านเมืองเข้าสู่สภาพปกติเร็วที่สุด เท่าที่จะเร็วได้ จะขอขอบพระคุณทุกคน"

ผู้บาดเจ็บจากแรงระเบิดกำลังได้รับการช่วยเหลือ

ข่าวกรมตำรวจ

รายงานข่าวจากกรมตำรวจเปิดเผยว่า ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ช่วงตอนบ่าย ขณะที่รถตำรวจนำผู้บาดเจ็บจากหน้าธรรมศาสตร์ ส่งโรงพยาบาลวชิระนั้น

ตอนขากลับ ได้มีนักเรียนอาชีวะกลุ่มหนึ่งประมาณ ๔-๕ คน ในมือถือสิ่งของ ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ติดตัวกันเกือบทุกคน เมื่อรถของตำรวจแล่นมาถึงทางจะเข้าสถานีตำรวจชนะสงคราม นักเรียนอาชีวะกลุ่มนั้นก็ใช้บืน ซึ่งทราบในเวลาต่อมาว่าเป็นบืนอาร์ก้า ทำในรัสเซียออกมาจี้ตำรวจให้นำพวกตนไปส่งยังที่ชุมนุมของฝ่ายต่อต้านที่บริเวณอนุสาวรีย์ทหารอาสา

เมื่อตำรวจนำรถไปถึง กลุ่มอาชีวะเหล่านั้น ก็ลงจากรถวิ่งเข้าไปในฝูงชนที่ชุมนุมต่อต้านศูนย์ฯอยู่ ทำให้ตำรวจไม่สามารถ ที่จะดำเนินการอย่างไรได้

ทั้งนี้ข่าวว่านักเรียนอาชีวะแย่งบืนไปจากตำรวจนั้น ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

รามคำแหงเรียกร้อง

องค์การนักศึกษา รามคำแหง ให้จัดมีการชุมนุมนักศึกษาขึ้น ในหอประชุมใหญ่ ของมหาวิทยาลัย ในเวลาเที่ยงตรง ของวันจันทร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ชี้แจงข้อเท็จจริงในการขว้างระเบิดที่หน้าธรรมศาสตร์ โดยระบุอย่างเปิดเผยว่า กระทิงแดงเป็นผู้ขว้าง และเรียกร้องให้ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมาย

วันต่อมา ก็มีการชุมนุมเช่นนี้

อีกในเวลา ๑๖.๐๐ น. มีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่น ทุกสถาบันและตัวแทนจากสหภาพแรงงาน ยกขบวนมาแสดงความเสียใจกับนักศึกษารามคำแหงที่ได้รับบาดเจ็บ และมอบกระเช้าดอกไม้เป็นกำลังใจ

นายกำธร พันธุลาภ อธิการบดีรามคำแหง ขึ้นกล่าวปราศรัยสนับสนุนการต่อสู้ของนักศึกษา ยืนยันว่าสิ่งที่นักศึกษาได้กระทำไป เพื่อต่อต้านเผด็จการทรราช และรัฐประหารนั้น เป็นสิ่งถูกต้องแล้ว

นอกจากนั้นยังเรียกร้องให้นักศึกษา เดินตามรอยเลือดวีรชน ๑๔ ตุลา

ครม. ประชุมอีก

ในวันเดียวกันนั้น คณะรัฐมนตรีได้เปิดประชุมลับขึ้น

มรว. เสนีย์ ถามที่ประชุมว่า กรณีจอมพลประภาสที่เกิดขึ้น จะดำเนินกันอย่างไรต่อไป

ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่า เหตุการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว ก็ควรปล่อยให้แล้วกันไป ไม่ควรรื้อฟื้นมาพูดกันอีก

และยังมีมติให้ทำหนังสือ ขอบคุณไปยังทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาล

ณรงค์ กิตติขจรมาอีก

ขณะที่ข่าวการกลับมาของจอมพลประภาสยังครึกโครมอยู่

ข่าวการเดินทางเข้ามาเมืองไทยของพันเอกณรงค์ กิตติขจร ก็ดังเข้ามา เจ้าหน้าที่รัฐบาลบางคนถึงกับรายงานเป็นตุเป็นตะว่า ได้รับรายงานจากตำรวจมาเลย์เซียว่า ณรงค์ กิตติขจร บินตรงจากเยอรมันสู่บีนังแล้ว กำลังเตรียมเข้าไทย

มรว. เสนีย์ ให้สัมภาษณ์ว่า

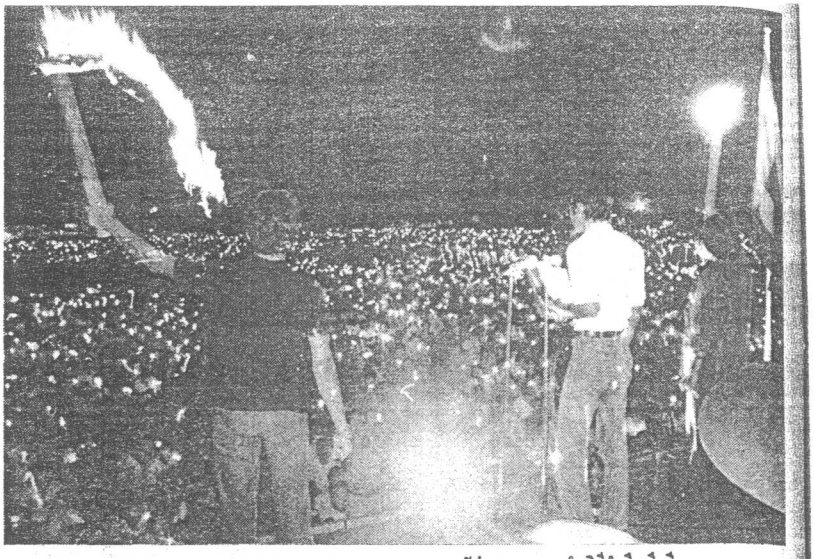

ผู้ร่วมชุมนุม ทำพิธีรำลึกถึงวีรชน ๑๔ ตุลา

กลุ่มผู้ประท้วงสลายตัวออกจากธรรมศาสตร์

นางลัดดา หาญบรรณกิจ มารดา นายเจริญ หาญบรรณกิจ อายุ ๑๕ ปี นักเรียนสวนกุหลาบ ถูกระเบิดที่บริเวณขมับขวา

"แม่รู้ว่าลูกชายถูกระเบิดเมื่อตอนเย็นในวันที่ ๒๐ เพราะวิทยุเขาประกาศเมื่อตอนสองทุ่มว่าโดนระเบิดสาหัส พอได้ยินก็รีบมาโรงพยาบาลเลยทันที รู้สึกเสียใจ แค้นด้วย ทำไมถึงทำกับลูกฉันได้อย่างนี้ โดยปกติเจริญเป็นคนนิสัยดี ไม่เคยเกเร เขาหายดีแล้วถ้าจะไปร่วมกิจกรรมในทางที่ถูกดีฉันก็ไม่ห้ามอะไร ไม่เป็นไร แต่กำลังจะมีบัญหาตอนนี้คือ แม่ได้ข่าวมาว่า พอมีชื่อเจริญ ได้รับบาดเจ็บคนหนึ่งด้วย อาจารย์ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบ เอาชื่อเจริญ ไปพูดหน้า

ประภาสวันเดินทางออกจากประเทศไทย

นายเอกชัย บัณฑบุตร
พี่ชายนายวันชัย บัณฑบุตร
อายุ ๑๗ ปี นักเรียน ม.ศ. ๕
สวนกุหลาบ

"รู้สึกเสียใจครับที่น้องชายโดนระเบิด อยากจะให้ตำรวจจับกุมกระทิงแดงกลุ่มนั้น ทั้งกลุ่มเสียที่น้องผมบอกเห็นเขาวิ่งมาจากนอกรั้วธรรมศาสตร์ ตอนแกเห็นระเบิดมันลงแล้วกลิ้งๆ ไปได้สักหน่อยก็ระเบิดขึ้น"

"ตอนนี้แกกลับไปโรงเรียนเริ่มมีปัญหาอีกแล้วครับ น้องผมกับเพื่อนที่เรียนอยู่ด้วยกันที่สวนกุหลาบแล้วมาร่วมประท้วงด้วยทางอาจารย์บอก จะเอาชื่อนักเรียนที่มาธรรมศาสตร์ ไปรวมกับกลุ่มที่ถูกจับก่อนหน้านี้ ๑๔ คน เข้าที่ประชุมสภาอาจารย์พิจารณาทำไมเป็นอย่างนี้ก็ไม่รู้"

เสียงเลยว่า เจริญ เป็นเด็กปัญญาอ่อน ให้เด็ก ม.ศ. ๔-๕ จูงเอาได้ แต่จริงแล้วเจริญเป็นเด็กเรียนดี ๗๐-๘๐% มาตลอด อยู่ห้องคิงส์ด้วย"

"ตั้งแต่แม่มีลูกมาก็ไม่เห็นมีคนไหนบัญญาอ่อนเลยสักคน พี่ชายเขาคนหนึ่งเป็นโปลิโอ ต้องใช้ไม้เท้าเดิน ตอนนี้ก็เรียนอยู่ที่เทคนิคกรุงเทพฯ ก็ไม่เห็นบัญญาอ่อนตรงไหน"

"ถ้าเข้ามาก็จะสั่งจับกุมทันที จะให้ตำรวจคุมตัวไว้ เพราะมีคดีเกี่ยวกับการใช้เฮลิคอปเตอร์ทำร้ายประชาชน"

พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ กลับไม่เชื่อข่าวนี้ โดยให้สัมภาษณ์เป็นเชิงว่าน่าจะเป็นข่าวโคมลอย ไม่มีมูลความจริงมากกว่า

จนนายเล็ก นานา รัฐมนตรีช่วยต่างประเทศยืนยันว่า ได้รับโทรเลขยืนยันจากทางเยอรมัน ว่า พ.อ. ณรงค์ยังอยู่ในเยอรมัน ไม่ได้ออกไปไหน ข่าวนี้จึงเงียบไป

ผิดกับจอมพลประภาส ซึ่งยังยืนยันหนักแน่นผ่านมาทาง พล.ต. ชาติชายว่า เห็นประเทศไทยโชคดีกว่าเป็นประชาธิปไตย ทำไมไม่พิสูจน์ความถูก-ผิดกันตามกฎหมาย ส่งกลับทำไม

ทวิช เสนีย์วงศ์ลาออก

แล้ว พล.อ.ทวิช เสนีวงศ์ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ก็ปรากฏเป็นข่าวใหญ่ ด้วยการยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อคณะรัฐมนตรี

ในใบลาออกอ้างเหตุผลหลายประการ เช่น การที่ ส.ส. กลุ่มหนุ่มประชาธิปัตย์เข้าชื่อกันเสนอให้ขับ

ออกจากตำแหน่ง และการที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า บังคับบัญชาทหารไม่ได้

นายสมัคร สุนทรเวช ให้สัมภาษณ์ว่า ตนจะเป็นผู้อาสาวิ่งเต้นเจรจาให้ พล. อ. ทวิช ถอนใบลาออกเสีย ในขณะที่รัฐมนตรีหลายคนกลับ

นายสุรเชษฐ์ มณีทรัพย์ นักศึกษาปี ๕ คณะนิติศาสตร์ รามคำแหง อายุ ๒๐ ปี

"ผมถูกระเบิดครั้งที่สี่ ระนี้ไงดูซิเจ็บเหมือนกัน แต่ไม่เท่าเจ็บใจ ๔ เข็มครั้งหนึ่งเย็บ โดนระเบิดที่หน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใกล้ๆ ทางเข้าประตูด้านสนามหลวง ขณะที่ผมกำลังจะเดินเข้าประตูพอดี ระเบิดลงตูม ผมล้มทันที ไม่รู้ใครเป็นใคร ดันกันไปดันกันมาระเบะระนาด เหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งนี้ ทำให้เห็นว่ารัฐบาลเสนีย์เป็นรัฐบาลหุ่น ไม่มีอำนาจสั่งการอะไรได้ อำนาจที่แท้จริงอยู่กับผู้คุมอาวุธ หนังสือเสนีย์เคยขึ้นข้นว่าถ้าพบประกาศแล้ว จะดำเนินการตามกฎหมาย แต่ก่อนพูดน้อยพูดทำว่า จะทำกฎหมายให้เป็นกฎหมาย แต่ทำไปปล่อยให้ประกาศลอยนวลเข้ามาแล้วกลับออกไปอย่างสบาย แถมยังมีคนในวงการรัฐบาลไปส่งถึงไทย"

เห็นว่า ใบลาออกนี้มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว ถ้าจะมีการยับยั้งต้องยับยั้งแต่แรกที่ได้รับใบลา เมื่อกลับนำเข้ามาชี้แจงในที่ประชุม ครม. ก็ต้องถือว่าสมบูรณ์ตามกฎหมาย

"ที่หนังสือพิมพ์ออกข่าวว่ารัฐบาลคุมทหารไม่ได้ เป็นการออกข่าวยุแหย่ให้แตกแยก ต่อไปฉบับไหนออกข่าวอย่างนี้อีก ตั้งข้อสังเกตได้เลยว่าเป็นข่าวที่มุ่งหวังทำลายรัฐบาล เหมือนกับยุให้ผัวเมียตีกัน" นายสมัคร สุนทรเวชกล่าว

ส่วนพล.อ.ทวิชพอเจอหน้านักข่าวก็โบกไม้โบกมือร้องบอก "งดๆ"

"ผมงดให้สัมภาษณ์ ขอที่ขอที"

นักข่าวถามว่าจะตัดขาดจากหนังสือพิมพ์หรืออย่างไร พล.อ.ทวิชย้ำตอบว่า "ผมไม่ตัดขาด"

เสนีย์รักษาการณ์

นายสุรินทร์กล่าวว่า "เมื่อเขาไม่เต็มใจทำงาน ไปยับยั้งกันทำไม บ้านเมืองเวลานี้ต้องการเอกภาพในครม. และคนไทย ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่นปัญหาความยากจน การคอรัปชั่น การต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ รัฐบาลต้องมีความเฉียบขาด ฉับไว และซื่อสัตย์สุจริต ถ้ามีรัฐมนตรีบางคนไม่อยากทำงาน ทำแบบเช้าชามเย็นชาม ฉันแฉะเพราะลูกบังคับให้อยู่ หรือขอร้องให้อยู่ จะมีประโยชน์อะไรที่จะมาเป็นรัฐมนตรี"

"ที่พูดมานี้ ผมไม่ได้หมายถึง พล.อ. ทวิชนะ"

"ตำแหน่งกลาโหมเป็นโควต้าของประชาธิปัตย์ ว่างไม่ได้หรอกครับ ควรให้ท่านนายกฯ รักษาการณ์ แทนไปก่อน จนกว่าจะหาคนใหม่ได้ คงไม่ยาก"

นอกจากนั้นยังอ้างว่าที่เข้ามารับตำแหน่งก็เพราะความจำเป็นที่ พล.อ.กฤษณ์ สีวะรา ถึงแก่กรรม

คึกฤทธิ์ออกโรง

"คุณทวิชบอกเองว่า ส.ส. กลุ่มหนุ่มในพรรคประชาธิปัตย์ไม่ชอบตนอันนี้ก็ถือได้ว่าคุณทวิชเป็นสาเหตุให้เกิดแตกแยก และทำให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ ผมเอาคำพูดของคุณทวิชมาพูดให้ฟังน่ะ" มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมชหัวเราะกับนักข่าว

"ในเมื่อคุณทวิช ไม่ใช่เสถียรภาพของรัฐบาลก็ไม่กระเทือน และคุณทวิชเองนั่นแหละ เป็นต้นเหตุให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ การลาออกของคุณทวิชจึง ไม่กระเทือนเสถียรภาพของรัฐบาลแต่อย่างใด"

ด้านนายแคล้ว นรปติ กลับขอตัวที่จะออกความเห็น นอกจากพึมพัมว่า "คนหัวล้าน ไม่น่าใจน้อยเลย"

ใครมาเป็นแทน

มีรายงานข่าวจากกลุ่มประชาธิปัตย์ว่า ผู้ที่สมควรขึ้นมาเป็นแทนคือ พล.อ. บุญชัย บำรุงพงษ์

"จะมาเป็น ก็ต้องถามกันก่อนว่าถ้ารัฐบาลสั่งอย่างนี้ ๆ ทำได้ไหม ทำไม่ได้ก็ไม่เอากัน หาคนที่พร้อมจะทำ พร้อมจะเชื่อฟังคำสั่งรัฐบาลมาเป็น หรือมาเป็นแล้วไม่ยอมทำ ก็ต้องปลดออกขับออก แล้วหาใหม่จนกว่าจะได้ซิน่า" ส.ส. หนุ่มประชาธิปัตย์คนหนึ่งพูด

"ที่มีข่าวว่า ทวี จุลทรัพย์ จะมาแข่งด้วย เป็นไปไม่ได้หรอกครับ นี่เป็นโควต้าประชาธิปัตย์ ธรรมสังคมไม่เกี่ยว ถ้าพล.อ. บุญชัยมา พล.อ. เสริม ณ นคร ก็ต้องเป็น ผบ.ทบ. แทน ดูท่าจะเป็นอย่างนี้น่ะ แต่อาจเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นก็ได้เหมือนกัน"

"รัฐมนตรีกลาโหมเป็นพลเรือนดีกว่าเป็นทหาร" มรว. คึกฤทธิ์แสดงความเห็น "ทำไมรัฐบาลนี้ยุ่งกับทหารอยู่เรื่อยจริงๆ ผมอยู่ตั้งปีไม่เห็นมีอะไรกัน คงเป็นเพราะนายกคนนี้ไม่เคยผ่านเกณฑ์ทหารมาก่อนมั้ง" ●

คดีตัวอย่าง :

ป้ายกันจนได้ดี

เวลาสายๆ ของวันที่ ๓ ส.ค. บรรยากาศที่ศาลแขวงพระนครเหนือ โดยเฉพาะที่ห้องพิจารณา ๔ ดูคึกคักเป็นพิเศษ เพราะทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันของ ร.ร. มัธยมหอวังมากหน้าหลายตามาพึงการสืบพยานจำเลย ซึ่งเป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายปกครอง ชื่อนายสุดใจ อัตตะภูมิ ที่ตกเป็นจำเลย ฐานหมิ่นประมาทใส่ความผู้อื่นว่าเป็น "คอมมิวนิสต์" ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

ผู้ที่เป็นโจทก์ก็คือ น.ส. วราภรณ์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นครูเคยสอนหนังสืออยู่ที่ ร.ร. เดียวกัน แต่ปัจจุบันถูกย้ายเข้ากองการมัธยมศึกษาแล้ว

"จะไม่มีการไกล่เกลี่ยประนีประนอมกันอีกแล้วค่ะ รอให้ศาลตัดสินวันที่ ๑๓ เลย" ฝ่ายโจทย์บอกกับประชาชาติ หลังจากการสืบพยานในวันนั้นสิ้นสุดลง

ส่วนทางฝ่ายจำเลย ปฏิเสธที่จะตอบคำถามใดๆ ของ ประชาชาติ ทั้งสิ้น ได้แต่โบกมือแล้วก็สั่นศีรษะเดินออกจากห้องพิจารณาไป

"ไม่มีอะไรหรอกครับ เรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องของอารมณ์นะครับ อย่าเอาไปลงเป็นข่าวเลย ผมไม่อยากให้วงการครูมีเรื่องอื้อฉาว" นายคณิต อินจันทร์รังค์ ทนายความของฝ่ายจำเลยชี้แจง

แต่แหล่งข่าวของ ประชาชาติ ในกระทรวงศึกษาธิการ รายงานให้ทราบว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยก็จริง แต่ผู้ใหญ่บางคนเต้นผางที่เดียวเพราะกลัวว่าจะเป็นคดีตัวอย่าง เนื่องจากไม่ใช่การใส่ความหมิ่นประมาทกันธรรมดา แต่เป็นการใส่ความหมิ่นประมาทว่าเป็น "คอมมิวนิสต์" ซึ่งกำลังเป็นที่แพร่หลายอย่างมาก หลังจากที่ กอ.รมน. ได้มีการจัดอบรมบรูตามโรงเรียนต่างๆ เป็นระยะ

คุณหญิงบุญล้อม เครือตราชู รองอธิบดีกรมสามัญศึกษาถึงกับเรียกฝ่ายโจทก์ไปขอร้องให้ถอนฟ้องเสีย "ไม่อยากให้เรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกรมฯ ต้องไปโพนทนาดังที่อื่น" แล้วท่านรองอธิบดีก็ตามไปถึงบ้านของ น.ส. วราภรณ์ เพื่อที่เจรจากับมารดาให้ถอนฟ้อง แต่ท่านผู้นั้นไปต่างจังหวัดคุณหญิงก็เลยสั่ง น.ส. วราภรณ์ว่า ถ้ามารดากลับมาเมื่อไรช่วยบอกให้ทราบด้วย หรือจะให้ไปหาที่ต่างต่างจังหวัดก็ได้

กรณีความขัดแย้งนี้ ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะคำพูดหมิ่นประมาท แต่ข้อเท็จจริงหลายกระแสที่ ประชาชาติ ได้รับ แสดงให้เห็นว่า เป็นเรื่องที่มีความเป็นมาอย่างเป็นระบบ

เมื่อครั้งที่ น.ส. วราภรณ์ เป็นอาจารย์แนะแนวอยู่ ร.ร. ยานนาเวศฯ นั้น นักเรียนได้ประท้วงไม่เข้าห้องเรียนครั้งหนึ่ง และนักเรียนได้มาปรึกษาอาจารย์แนะแนวคนนี้ ให้ช่วยขอคำตอบจากผู้อำนวยการให้

ดังนั้น บันทึกแนบเรื่องการขอย้ายขอ น.ส. วราภรณ์จาก ร.ร.. ยานนาเวศฯ จึงระบุว่า "ชอบยุยงเด็กให้กระด้างกระเดื่อง" เมื่อน.ส. วราภรณ์ได้พบกับ นายประยุทธ ทหารแกล้ว ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษาจึงถูกถามเกี่ยวกับเรื่องนี้

น.ส. วราภรณ์ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า นักเรียนถูกบีบมากเช่นการเรียนศิลปปฏิบัติถักเสื้อไหมพรม นักเรียนก็ถูกบังคับให้ซื้อไหมพรมจากครูผู้สอนในราคากลุ่มละ ๔ บาท ในขณะที่ท้องตลาดราคา ๒.๒๕ -๒.๕๐ บาทเท่านั้น จึงเกิดการโต้เถียงกันขึ้น ครูจึงขู่ว่า ถ้าใครไม่ซื้อจากครูก็จะไม่ให้คะแนน นักเรียนจึงประท้วง

แม้เมื่อ น.ส. วราภรณ์ย้ายไปช่วยราชการอยู่ที่ ร.ร. หอวังแล้ว เมื่อนักเรียนมัธยมปลายของ ร.ร. ยานนาเวศฯประท้วงอีกครั้งหนึ่ง ผู้อำนวยการ ร.ร. นั้นก็รายงานกับตำรวจจากกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนที่ไปสังเกตการณ์ว่า "เหตุการณ์ครั้งนี้อาจารย์วราภรณ์เป็นคนวางระเบิดเวลาไว้"

ครั้นเมื่อ ๑๔ ม.ค. ศกนี้ นายดุสิต พูนพอน อาจารย์ใหญ่ ร.ร. หอวัง ก็ทำบันทึกส่งตัว น.ส. วราภรณ์ เข้ากองการมัธยมศึกษา แล้วในวันที่ ๒๔ เดือนเดียวกัน ท่านผู้นั้นก็ทำบันทึกลับเฉพาะถึงผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา โดยรายงานว่า น.ส. วราภรณ์เป็นผู้ก้าวร้าวสถาบันกษัตริย์ ขณะนี้ตำรวจสันติบาลกำลังตามตัวอยู่ บันทึกทั้งสองนี้ทำขึ้นโดยมิได้มีการสอบถามหรือให้โอกาสใดๆ ในการชี้แจงแก่ น.ส. วราภรณ์

"ครูใน ร.ร.ของเรา ขณะนี้มีสันติบาลตามตัวอยู่ เป็นครูผู้หญิงเข้าใหม่ สอนสังคม ชั้น ม.ศ. ๒" นายสุดใจ อัตตะภูมิ ที่ตกเป็นจำเลยได้พูดพาดพิงถึงโจทก์ที่ห้อง ม.ศ. ๕/๒ เมื่อวันที่ ๓ ก.พ.

ต่อมาอีกสองวัน นายสุดใจก็

เรียกเด็กนักเรียนหญิงผู้หนึ่งไปตักเตือนว่า อย่าไปสนิทสนมกับอาจารย์วราภรณ์มากนัก เพราะอาจารย์คนนี้เป็นคอมมิวนิสต์ พูดปลุกระดมเก่ง และต้องการล้มล้างสถาบันกษัตริย์ สันติบาล ๒ คน กำลังติดตามตัวอยู่ "ที่ยังไม่แต่งงาน และย้ายงานบ่อยๆ ก็เป็นคุณสมบัติของพวกนิยมคอม ฯ" นายสุดใจขยายความเข้าใจของตนให้ลูกศิษย์คนนั้นฟัง

เหตุการณ์ในสองวันนี้ คือต้นเหตุที่ทำให้ น.ส. วราภรณ์ ต้องยื่นฟ้องนายสุดใจฐานหมิ่นประมาท แต่ก่อนที่จะฟ้องนั้น น.ส. วราภรณ์ได้พาพี่สาวไปหานายดุสิต เพื่อเรียกนายสุดใจมาปรับความเข้าใจกัน นายดุสิตไล่พี่สาวของ น.ส. วราภรณ์ออกไปนอกห้อง แล้วก็พูดว่า "เรื่องนี้เงียบเสียดีกว่า พฤติกรรมของคุณบ่งบอกอยู่แล้ว" น.ส. วราภรณ์จึงโต้ตอบด้วยการอ่านคำจำกัดความ คำว่า "คอมมิวนิสต์" จากหนังสือ พ.ร.บ. คอมมิวนิสต์ที่เตรียมไปด้วย ให้นายดุสิตฟัง

"ผมไม่สนใจทั้งนั้นว่ากฎหมายจะเขียนอย่างไร ผมไม่ใช่พนักงานสอบสวน ตั้งแต่คุณมาอยู่ทำให้โรงเรียนนี้เสียชื่อเสียง คุณเอาข่าวเรื่องการจัดงานปีใหม่ ไปลงหนังสือพิมพ์ ผมไม่ต้องการพูดกับคุณอีกแล้ว" นายดุสิตตัดบท

ข่าวที่ว่านั้นก็คือข่าวในคอลัมน์ของ "บุษบา ท่าพระจันทร์" ใน น.ส.พ. ไทยรัฐ เมื่อตอนปลายเดือน ธ.ค. ปีที่แล้วมีใจความว่า "ร.ร.นี้ (หอวัง) ฟุ้มเฟือยจะจัดงานปีใหม่ที่โรงแรมนารายณ์ โดยเก็บเงินค่าอาหารคนละ ๑๒๐ บาท ...."

ขณะที่ฝ่ายผู้เสียหายดำเนินการทางศาลในข้อหาหมิ่นประมาทว่าเป็น "คอมมิวนิสต์" อย่างจริงจัง ในวันที่ ๒๖ มี.ค. น.ส. วราภรณ์ซึ่งกำลังจะไปธุระที่กรมฯก็ได้รับฝากหนังสือราชการจาก นางอุไร สุขพิมาย ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีถึงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา หนังสือราชการดังกล่าว น.ส. วราภรณ์มาทราบในภายหลังว่า เป็นหนังสือรายงานตัว ของตนเองที่ถูกสั่งย้ายไปทำงาน ที่กองการมัธยมศึกษา ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป

ประชาชาติ ได้สอบถามไปยังนายดุสิต พูนพอน เกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่องที่เกิดขึ้นแต่ก็ได้รับคำปฏิเสธที่จะให้คำชี้แจงใดๆทั้งสิ้น

จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๓ ส.ค. คดีหมิ่นประมาทนี้จึงปิดฉากลง ด้วยคำพิพากษาของศาล "พยานโจทก์มีน้ำหนักมากกว่า และฟังได้ว่าจำเลยกระทำผิดจริงตามที่โจทก์ฟ้อง จึงพิพากษาให้จำคุกจำเลยสองเดือน ปรับสองพันบาท จำเลยไม่เคยกระทำผิดมาก่อน จึงให้รอการลงอาญาไว้เป็นเวลาสองปี ปรับสองพันบาท"

นักกฎหมายหลายท่านให้ความเห็นว่า "คดีนี้เป็นคดีตัวอย่างสำหรับยุคสมัยนี้ ต่อไปการป้ายสีคนโน้นคนนี้ว่า เป็นคอมมิวนิสต์อย่างเลอะเทอะจะได้เพลาลงไปเสียที" ●

ประชาชาติ ๑๙

สรุปข่าวในบ้าน

สิงหาคม

๒๐

สำนักพระราชวัง พระบาทเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้ง ๒ พระองค์ จะเสด็จแปรพระราชฐาน ยังจังหวัดนราธิวาส ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนการเสด็จออกไป

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช

ม.ร.ว.เสนีย์ ได้เดินทางเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อกราบบังคมทูล ถวายงานสถานการณ์บ้านเมือง

๒๑

รัฐบาล มีคำสั่งให้สถานีวิทยุทุกสถานี และหนังสือพิมพ์ทุกฉบับระมัดระวัง ในการเสนอข่าว และบทความ ในลักษณะยั่วยุให้เกิดความรุนแรง

สำนักข่าว เอ.พี. อ้างคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ไทยกับสหรัฐที่ออชิงตันว่า ทางสหรัฐยินดีจะอนุมัติให้จอมพลประภาส จารุเสถียรเข้าสหรัฐฯ ได้ในฐานะนักท่องเที่ยว แต่ไม่ยอมรับในฐานะผู้ลี้ภัยทางการเมือง

๒๒

ไสว จารุเสถียร

ท่านผู้หญิงไสว จารุเสถียร ได้เดินทางไปส่ง จอมพลประภาส ที่สนามบินกองบินน้อยที่ ๖ แต่ไม่เดินทางออกจากประเทศไทย ไปพร้อมกัน โดยกล่าวว่า อยากอยู่รักษาโรคหัวใจในเมืองไทยก่อน

๒๓

ธรรมศาสตร์ ประตูมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกด้านปิด ห้ามบุคคลภายนอกเข้าออก ยกเว้นด้านท่าพระจันทร์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้นเข้าไปได้ โดยทุกคนจะต้อง เซ็นชื่อไว้เป็นหลักฐาน

นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ เปิดเผยว่า รัฐบาลจะเปลี่ยนแปลงมาตรการรับส่ง ผู้โดยสารที่ท่าอากาศยานใหม่ โดยห้ามนำรถยนต์ส่วนตัวเข้าไปรับถึงเครื่องบินนอกจากนี้ ยังจะเพิ่มตำรวจอีก ๕๐ คนที่ดอนเมืองด้วย

นายทวิช กลิ่นประทุม

นายทวิช กลิ่นประทุม เปลี่ยนแผนชะลอเรื่อง ดีซี. ๑๐ การบินไทยไว้ชั่วครู่โดยจะนำผลสอบสวน พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ ผ่านมติคณะรัฐมนตรีต่อสัญญากับบริษัท เอส. เอ. เอส. เข้าที่ประชุม

ฌวนอพยพ ได้ทำหนังสือร้องเรียนถึง นายพิชัย รัตตกุล ให้ช่วย ระงับ การทำร้าย ชาวฌวน อพยพ ในเขตสกลนคร และขอให้ช่วยเหลือในความเสียหายที่ได้รับด้วย

๒๔

จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย รายงาน ข่าวจาก ที่ประชุม คณบดีแจ้งว่า ที่ประชุมได้แสดงความหวาดวิตกต่อกิจกรรมนิสิตที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน สมควรที่อาจารย์ จะต้องออกฎของมหาวิทยาลัย ๗ ข้อ เพื่อเข้มงวดกวดขันต่อการทำกิจกรรมในปัจจุบัน

สภาผู้แทน ฯ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภา ฯ หนุนรัฐบาลตั้งกรรมการสอบสวนความผิดถนอม-ประภาส-ณรงค์ ขึ้นใหม่ให้เด็ดขาดเพื่อค้นหาความผิด โดยให้ยึดความรู้สึกของประชาชนมาพิจารณา

ธรรมศาสตร์ สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยับยั้ง ๔ รองอธิการบดีลาออก ทุกคนยังคงปฏิบัติทำงานต่อไปตามปกติ

พท. อุทาร สนิทวงศ์ฯ

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ให้สัมภาษณ์กรณีสถานีวิทยุกระจายเสียงบางแห่ง เช่น ยานเกราะไม่ถ่ายทอดเสียงจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตามคำสั่งของนายกฯ ว่า สถานีวิทยุต่าง ๆ จะมาอยู่เหนือรัฐบาลไม่ได้ แต่การควบคุมอาจจะยังทั่วถึงบ้างไม่ถึงบ้าง

๒๕

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ ประพันธ์ พระชนมายุ ๘๕ พรรษา ประชวรด้วยโรคชรา ปอดข้างซ้ายและกระเพาะบัสวะอักเสบ ลำไส้ไม่ทำงาน เข้ารักษาพระองค์อยู่ที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ตึกจุมพฏ - พันธุ์ทิพย์ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ส.ค. เป็นต้นมา

นสพ. ประชาธิปไตย เจ้าหน้าที่กรมแรงงาน ได้นัดคู่กรณีระหว่างเจ้าของหนังสือ พิมพ์ประชาธิปไตยและพนักงานที่ถูกเลิกจ้างครั้งแรก ๖ คน ซึ่งทางนายจ้างจะต้องจ่ายค่าชดเชยให้ ตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งนายสนั่น เกตุทัต และนายบัย มาลากุล ตัวแทนนายจ้างกล่าวแก่ลูกจ้างและเจ้าหน้าที่กรมแรงงานว่า บริษัทไม่มีเงินพอที่จะจ่ายให้ขอจ่ายผ่อนเป็นงวด ๆ

๒๖

นายไพบูลย์ นิวาศน์ หัวหน้าอัยการกอง ๖ กรมอัยการ เปิดเผยว่าจะส่งตัวผู้ต้องหาคอมมิวนิสต์ ๘ คนจากอ้อมน้อยส่งฟ้องศาล เพราะเห็นว่าคดีมีมูล ด้านนายทองใบ ทองเปาว์ ทนายความฝ่ายจำเลยชี้แจงว่าจะขอประกันตัวผู้ต้องหาภายในวันประกันคงไม่เกินคนละ ๑ แสนบาท ทั้งนี้จะได้รับอนุญาตหรือไม่ ขึ้นอยู่กับศาลจะวินิจฉัย

ธรรมศาสตร์ มีการจัดงานรำลึกถึงวีรชน ๒๑ สิงหาคม โดยกลุ่มนักศึกษา ๒๑ กลุ่ม ในธรรมศาสตร์ มีการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเชิญบิดาของผู้เสียชีวิตมาแสดงความรู้สึกสลับกับการอภิปราย ปรากฏว่านายป๋วย อึ๊งภากรณ์ อธิการบดีและรองอธิการทั้ง ๔ กลับออกแถลงการณ์

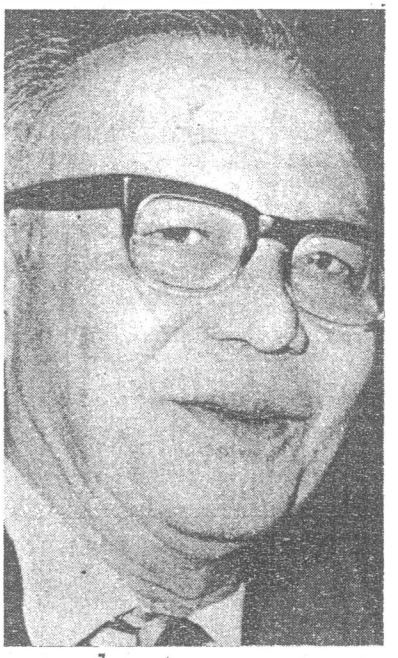

ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์

กล่าวว่า การจัดงานครั้งนี้เป็นการละเมิดคำสั่งและกฎของมหาวิทยาลัย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้จัด ถือได้ว่าไม่ใยดี และจงใจหักหาญคำสั่งกฎเกณฑ์มหาวิทยาลัยเป็นการท้าทายอำนาจสิทธิ และหน้าที่ของทางการมหาวิทยาลัยอย่างเห็นได้ชัด จึงจะพิจารณาดำเนินการต่อไป

พันตำรวจตรีอุทัย สุนทรศารทูล ตำรวจศูนย์ปราบปรามยาเสพติด นำกำลังเข้าจับกุมสิบเอกเอนก พลศิริไสว สินเอกถนอม ศรีสด ทหารสังกัดกรมการขนส่งทหารบกในรถเก๋งยี่ห้อโตโยต้า เซลลิกา สีเขียว เลขทะเบียนรถ ก.ท. ธ ๔๔๐๓ เพราะตรวจจนพบว่าในรถดังกล่าวมีเฮโรอีน ชนิดผงขาวเบอร์ ๔ จำนวน ๒๐ ถุง ราคาประมาณ ๗ ล้านบาท และลูกระเบิดมือสังหารชนิด เอ็ม. ๑๖ หนึ่งลูก จึงได้คุมตัวมาสอบสวนดำเนินคดี ●

สรุปข่าวนอกบ้าน

สิงหาคม

๑๙

มนิลา ศูนย์ประสานงานภัยพิบัติแห่งชาติรายงานว่า จากการเกิดแผ่นดินไหวขึ้นเมื่อวันอังคาร พบว่ามีผู้เสียชีวิต ๓,๑๐๓ คน บาดเจ็บ ๖๘๘ คน หายไป ๒๒๘๒ คน และมีผู้ไร้ที่อยู่อาศัย ๒๘,๗๑๖ ครอบครัว ขณะเดียวกันเครื่องบินขนส่งของกองทัพอากาศฟิลิปปินส์ ได้ทำหน้าที่อย่างหนัก ในการจัดนำอาหารและสิ่งของจำเป็นไปส่งที่เมืองโคตาบาโตและเมืองแซมโบอังก้าเพื่อบรรเทาทุกข์ของผู้ประสบชะตากรรมแล้ว

สภาพน้ำท่วมในฟิลิปปินส์

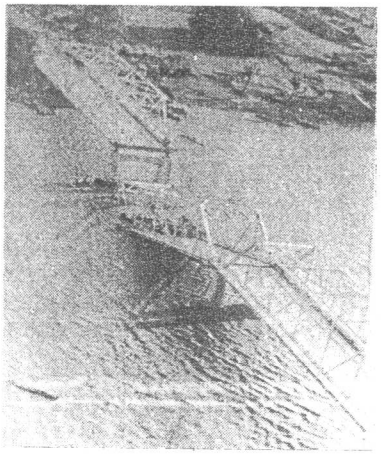

๒๐

เทลอาวีฟ นายชิมอน เปเรส รมต. กลาโหมกล่าวว่า อิสราเอลรู้สึกเป็นห่วงสถานการณ์บริเวณคลองสุเอซมากเพราะอียิปต์ละเมิดการตกลงสงบศึกในซีไนชั่วคราว โดยส่งทหาร ๓,๐๐๐ คน เข้าไปประจำอยู่ที่นั่น

โคลัมโบ เจ้าสุภานุวงศ์ ประมุขแห่งรัฐบาล ลาว ได้แจ้งต่อที่ประชุมสุดยอดของกลุ่มผู้ไม่ผูกใผ่ฝ่ายใดว่า ลาวไม่สามารถจะยอมรับข้อเสนอของมาเลเซีย เรื่องให้จัดตั้งเขตสันติภาพขึ้นในอาเซียอาคเนย์ได้

ลอนดอน รัฐบาลอังกฤษได้แสดงความสลดใจต่อการที่ทหารเกาหลีเหนือสังหารสองนายทหารสหรัฐฯ ประจำกองบัญชาการสหประชาชาติในเกาหลีอย่างป่าเถื่อนที่บริเวณเขตปลอดทหาร

วอชิงตัน นายแอลแลน เจ แม็คดีเช่น รมต. กิจการต่างประเทศแถลงว่า ความขัดแย้งระหว่างแคนาดากับสหรัฐฯ เกี่ยวกับปัญหาบางประการนั้นเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในระยะที่แคนาดากำลังพิจารณากำหนดชะตาชีวิตของตนเอง แต่ได้รายงานต่อนายเฮนรี่ คิสซินเจอร์ว่ารัฐบาลของประเทศทั้งสอง ยังคงร่วมปฏิบัติงานกันด้วยความราบรื่นดี

๒๑

โคลัมโบ เชค ชาบาห์ อัล อาห์เหม็ด อัลจาเบอร์ รมต. ต่างประเทศเตือนว่า สงครามนิวเคลียร์อาจเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้ ในตะวันออกกลาง พร้อมกันนั้นเขายังได้เร่งเร้าให้กลุ่มประเทศไม่ผูกใผ่ฝ่ายใด ประกาศตนเป็นฝ่ายตรงข้ามกับอิสราเอลอีกด้วย

ฮ่องกง จีนได้ประนามระบอบปกครองโรดีเซียที่บุกรุกโมซัมบิคอย่างโจ่งแจ้งและได้แสดงความเห็นว่า จะให้ความสนับสนุนแก่การต่อสู้อย่างยุติธรรมของประชาชนชาวอัฟริกัน

๒๒

ฟุกุดะ กับ มิกิ

โตเกียว อดีตนายกรัฐมนตรีและนักการเมืองญี่ปุ่นหลายคน ถูกจับข้อหาพัวพันกรณีล็อคฮีด พรรคการเมืองฝ่ายค้านเริ่มเคลื่อนไหวคัดค้านายกรัฐมนตรีทาเคโอะ มิกิ รุนแรงขึ้น จนมิกิต้องเปิดการเจรจากับหัวหน้าฝ่ายค้านคนสำคัญ

สหประชาชาติ เวียดนามซึ่งรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหประชาชาติ แต่นักสังเกตการณ์ตะวันตกคาดว่าสหรัฐคงจะขัดขวางอีก

วอชิงตัน กระทรวงต่างประเทศยอมรับว่า เจ้าหน้าที่องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐได้เสนอรัฐบาลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวในฟิลิปปินส์จะได้เป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองของฝ่ายอเมริกัน ในการเจรจาขอตั้งฐานทัพอยู่ในฟิลิปปินส์ต่อไป

กัวลาลัมเปอร์ รมต. ต่างประเทศมาเลเซียเตังกู อาเหม็ด ริซาอุดดีน แสดงความผิดหวังที่ประชุมมุขบุรุษไม่ผูกใผ่ฝ่ายใด ไม่ได้อนุมัติข้อเสนอของมาเลเซีย ในเรื่องจัดตั้งเขตแห่งสันติภาพเสรีภาพ และความเป็นกลางในเอเชียอาคเนย์

สหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศที่เข้าข้างเกา

หลี่ใต้อีก ๑๗ ชาติ เสนอร่างญัตติเกี่ยวกับเกาหลีให้ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติซึ่งจะประชุมกันเดือนหน้า

๒๓

ออสเตรีย ๘ ปีภายหลังทำการรุกราน และบ่าวประกาศจะถอนทหารออกไปครั้งแล้วครั้งเล่า สหภาพโซเวียตยังคงกำลังทหารราบยานยนต์ ๓ กองพล และทหารยานเกราะอีก ๓ กองพลไว้ในเช็คโกสโลวาเกีย

วอชิงตัน เกาหลีเหนือส่งสาส์นปรับความเข้าใจกับสหรัฐว่า ในอนาคตอย่าให้เหตุการณ์ทำนองนี้เกิดขึ้นอีก สหรัฐไม่ยอมรับ ยืนยันให้เกาหลีเหนือรับผิดชอบในความรับผิดที่ส่งเรือบรรทุกเครื่องบินมิดเวย์ จากฐานทัพเรือที่ญี่ปุ่นเข้าสู่น่านน้ำเกาหลี เป็นผลให้สหภาพโซเวียตส่งเรือตามติดเข้ามาบ้าง

อียิปต์ เครื่องบินโดยสารภายในประเทศของสายการบินหนึ่งในอียิปต์พร้อมด้วยผู้โดยสาร ๕๕ คน ซึ่งบินจากสนามบินไคโรจะไปยังลูซอร์ทางใต้ของอียิปต์ถูกคนร้าย ๗ คน เชื่อว่าเป็นชาวลิเบีย และปาเลสไตน์จี้ให้บินไปเมืองเบงกาซีของลิเบีย แต่นักบินขัดขืน และนำเครื่องไปลงที่ลูซอร์จนได้ คนร้ายขู่ว่าจะระเบิดเครื่องบินถ้าไม่เติมน้ำมันให้ นายกฯ แมนวูท์ ชาเล็มของอียิปต์กำลังรุดไปเจรจาต่อรอง

ไทเป กระทรวงการต่างประเทศไต้หวัน ประกาศที่กรุงไทเปว่า จีนคณะชาติได้ตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศสาธารณรัฐอัฟริกากลางแล้ว

๒๔

เบรุต นายดามิล ชามูน ผู้นำฝ่ายขวาเลบานอน กล่าวในการให้สัมภาษณ์ที่กรุงปารีส ตนจะไม่ยอมเจรจากับฝ่ายปาเลสไตน์ ในสงครามกลางเมืองเลบานอน เพราะเห็นว่าการเจรจาจะไม่เกิดประโยชน์

อาฟยอน ตุรกีเริ่มก่อสร้างโรงงานผลิตมอร์ฟีนและยาที่กลั่นจากต้นฝิ่นเพื่อใช้ในการแพทย์เป็นครั้งแรก

เหมาเจ๋อตุง

บักกิ่ง หนังสือพิมพ์พีเพิลเดลี่ของจีน เรียกร้องให้เปิดการพิจารณาขับไล่อดีตรองนายกรัฐมนตรีเติ้งเสี่ยวผิง อีกครั้งหนึ่ง

๒๕

นิโคเซีย ทหารตุรกีใช้ปืนกลยิงกราดเข้าใส่กองกำลังของกรีกเชื้อสายไซปรัสที่ตั้งอยู่ในเขตแบ่งแดนระหว่างกรีกกับตุรกีเชื้อสายไซปรัสซึ่งมีความยาว ๑ ไมล์แต่ฝ่ายกรีกมิได้ยิงตอบโต้ และไม่มีรายงานความเสียหายอย่างใด

เจนีวา คณะกรรมการสภากาชาดสากลได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่าสภากาชาด ได้ส่งเวชภัณฑ์เข้าไปในเลบานอน เพื่อเอาใจฝ่ายคริสเตียน พร้อมกับวิจารณ์ว่า ข้อกล่าวหาดังกล่าว ขององค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ที่กรุงเจนีวา เป็นการบิดเบือนความจริง

ปารีส นายกรัฐมนตรี จาคส์ ชีราด และคณะรัฐมนตรีฝรั่งเศสทั้งคณะได้ลาออกจากตำแหน่ง เพื่อเปิดทางให้ประธานาธิบดี จิสการ์ด เดสแตงก์ แต่งตั้งรัฐบาลชุดใหม่

๒๖

โตเกียว หนังสือพิมพ์นานาชาติของเวียดนาม ตีพิมพ์บทวิจารณ์ระบุศัตรูร่วมของประเทศเอเชียอาคเนย์คือ ลัทธิล่าเมืองขึ้นแผนใหม่ สหรัฐฯ ประชาชนจะต้องกระชับความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวในทุกรูป

คูเวต กาอิส อับดุล มูนิม อัลซาวารี รมต. กิจการต่างประเทศของโอมาน รัฐเล็ก ๆ บนอ่าวเปอร์เซีย ให้สัมภาษณ์ยืนยันว่า โอมานไม่ยอมให้อภิมหาอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐฯ หรือโซเวียตเข้าไปตั้งฐานทัพในเขตแดนของตน

มนิลา นายเบอร์นาเปบัสเคย์โน ผู้นำกองกำลังพรรคคอมมิวนิสต์เขตภาคกลางเกาะลูซอน ถูกทหารฟิลิปปินส์จับกุมตัวได้ ●

หมายเหตุ

ใบลาออกของนักข่าวหมายเลขหนึ่ง

เรียน บรรณาธิการที่รัก

ผมได้แนบใบรับรองแพทย์มายืนยันความตั้งใจการลาออกจากตำแหน่ง "นักข่าวหมายเลขหนึ่ง" ประจำสายมหาดไทย มีหน้าที่สัมภาษณ์รัฐมนตรีช่วยมหาดฯ ไทยอันดับหนึ่งเฉพาะ ทั้งนี้ทั้งนี้ท่านบรรณาธิการคงจะอ่าน จากคำวินิจฉัย โรคของหมอได้ว่าผมกำลังเผชิญกับโรคร้ายหลายประการ เพราะวิชาชีพที่ต้องคอยดักสัมภาษณ์ท่านรัฐมนตรีช่วยผู้นั้นทุกวัน

อาการเจ็บไข้ได้ป่วยของผมรุนแรงถึงขนาดหมอสั่งให้ผมลาออกจากงานตำแหน่งนี้ หรือไม่ก็ขอย้ายไปสัมภาษณ์รัฐมนตรีท่านอื่น แต่ขณะที่รักษาตัวในโรงพยาบาลนั้น ผมจำเป็นต้องชี้แจงให้ทราบถึงรายละเอียดความทรมานทางร่างกายสักหน่อย

ตั้งแต่ท่านบรรณาธิการสั่งให้ผมเข้าดักคอยสัมภาษณ์รัฐมนตรีช่วยมหาดไทยอันดับหนึ่งมาเป็นเวลาห้าเดือนนั้น ได้เกิดอาการกับร่างกายของผมดังต่อไปนี้

๑. ใบหน้า ซึ่งเคยราบเรียบหล่อเหลาไร้รอยตำหนิใด ๆ นั้น เกิดเป็นเม็ดพุพองขึ้นนับแต่หน้าผากไปจรดที่คาง จากอาการคันปกติ (ผมต้องเกาหน้าเป็นประจำจนเสียบุคลิก) จนกลายเป็นน้ำหนองขึ้นเลอะเทอะเกรอะกรัง หมอส่วนตัวของผมวินิจฉัยแล้วบอกว่าเป็นผลจากน้ำลายของคนอื่นที่กระเซ็น กระเด็นมาเต็มใบหน้าอยู่ทุกวัน กรดและด่างจากน้ำลายที่มาเกาะตามใบหน้านั้นทำให้เป็นเม็ดพุพองรักษาด้วยความยากลำบาก เมื่อผมบอกกับหมอว่าในตำแหน่งหน้าที่ของผมที่ต้องยืนจรดหน้ากับรัฐมนตรีช่วยมหาดไทยที่พูดจาคล่องแคล่วนั้น ย่อมจะหนีไม่พ้นกระแสคลื่นแห่งการถาโถมของน้ำลาย ผมบอกหมอว่านั่นเป็นภัยประจำวิชาชีพที่ต้องอดรนทนหมอแนะนำผมให้แจ้งกรมแรงงาน และให้ผมขอย้ายประจำรัฐมนตรีคนอื่น

๒. อาการที่สองคือหูอื้อ หมอสันนิษฐานว่าเป็นเพราะหูได้รับความกระทบกระเทือนจากคลื่นเสียงที่ดังไม่หยุด ทั้งดังทั้งติดต่อกันเป็นพัลวัน ผมบอกหมอว่าหูผมนั้นนอกจากอื้อแล้ว ก็ยังคันเป็นระยะ ๆ ก่อนและหลังการขึ้นจดคำสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีช่วยมหาดไทยอันดับหนึ่งเป็นประจำทุกวัน หมอเข้าใจว่าน้ำลายบางส่วนอาจกระเด็นเข้าหูได้

เมื่อผมบอกหมอว่าหูข้างขวาของผมเกิดมีหนองขึ้นมาแล้วเหมือนกัน หมอก็เปิดตำราแพทย์หาสาเหตุแล้วถามผมว่า "คนที่คุณต้องสัมภาษณ์ทุกวันนี้ ใช้ภาษาหยาบคายบ่อย ๆ บ้างหรือเปล่า ?

ผมพยักหน้าบอกว่าบางทีท่านรัฐมนตรีช่วยท่านก็โกรธคนนั้นคนนี้แล้วก็ตวาดด่าด้วยเสียงอันดัง

"นั่นแหละ" หมอบอก "ตำราเขาบอกว่าถ้าเสียงด่าดังเข้าหูบ่อย ๆ ความไม่สุภาพนั้นก็มีผลกระเทือนการทำงานของช่องหู ทำให้มีอาการเป็นน้ำเป็นหนองขึ้นมาได้"

๓. นอกจากนั้นผมยังมีอาการมือไม้ชาตรงหัวแม่มือกับนิ้วชี้ข้างขวา หมอวินิจฉัยแล้วบอกว่ามันมาจากการที่ต้องจดข้อความสัมภาษณ์ที่รวดเร็วเกินมนุษย์มนา หมอว่าเพื่อน ๆ นักข่าวที่อยู่สายเดียวกับผมหลายคนใช้ชวเลขแล้วก็ยังมีอาการเดียวกัน

หมอถามผมว่าทำไมไม่ใช้เท้าปอดเสียงแทนการจด ผมก็บอกหมออย่างที่เคยเรียนกับท่านบรรณาธิการว่ากองบัญชีที่โรงพิมพ์ ได้เกิดการทะเลาะวิวาทกับผมเป็นประจำเรื่องการเบิกม้วนเท้าป เขาหาว่าผมใช้เปลืองกว่าใคร ๆ ทำให้ค่าใช้จ่ายโรงพิมพ์กระเฉิบสูงขึ้น จนเกิดการขาดทุนอย่างใหญ่หลวงแก่บริษัท มิไยที่ผมจะอธิบายถึงคุณลักษณะพิเศษของรัฐมนตรีช่วยที่ผมต้องคอยเผ้าติดตาม ก็ยังไม่มีใครเห็นใจผม

เรียนมาเท่านี้ ท่านบรรณาธิการคงจะเห็นใจผมที่ต้องขอลาออกจากตำแหน่งนี้ เพราะหมอยืนยันเสียงแข็งว่า ถ้าหากผมยังแข็งขืนที่จะทำงานในสายนี้ต่อไป ผมอาจต้องเผชิญกับสภาพโรคประสาท ซ้ำเติมเข้ามาอีกชีวิตผมอาจสั้น มิหนำซ้ำ ถ้าอารมณ์ของรัฐมนตรีช่วยผู้นั้นรุนแรงและก้าวร้าวอย่างที่เป็นอยู่ วันหนึ่งผมอาจลูกชกหน้าตรงนั้น แล้วใครจะมาสงสารผม ?

ไม่เอาแล้วครับ ผมขอลาออกด้วยใจจริง

และเพื่อปกป้องนักข่าวที่จะมาแทนผมกับเพื่อนนักข่าวสายเดียวกันนี้ คุณหมอได้แนะนำว่าท่านบรรณาธิการควรจะเสนอเรื่องไปที่สมาคมนักข่าว แพทยสมาคม และกระทรวงสาธารณสุข ขอให้มีการพิจารณาลักษณะนิสัยของรัฐมนตรีทั้งหลายทั้งปวง และในกรณีที่สมควรให้มีการติดการ์ดที่ปกเสื้อนอกของรัฐมนตรีบางคนว่า "รัฐมนตรีผู้นี้อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของท่าน" เหมือนกับที่เขาติดฉลากด้านข้างของซองบุหรี่ เพื่อเป็นการเตือนภัยแก่ผู้อื่น

เพราะผมสังเกตว่านักข่าวทั้งหลายที่อยู่สายเดียวกับผมเริ่มชอบเกาหน้ากันบ่อย ๆ มากขึ้นแล้ว สงสัยจะต้องไปหาหมอเหมือนผมกันเป็นแถวละครับ

ขอแสดงความนับถือ

นักข่าวสายมหาดไทยอันดับหนึ่ง

ลำเนา : ผู้อำนวยการกองป้องกันและปราบปรามโอษฐภัย, กระทรวงสาธารณสุข

อนาคตทหารไทย
ข่าวรายสัปดาห์
ประชาชาติ
ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๘ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๙
๕.๐๐ บาท
หากใหญ่
มือปืน
กับ
มือกฎหมาย

6

จอมพลถนอม จะเข้ามาเมืองไทย ประชาชนก็คัดค้านแต่ข้างการอย่างเคย ข่าวนี้เป็นเพียงข่าวลือ ที่ปล่อยกันเต็มบ้านเต็มเมือง จนเกือบจะโกลาหล แต่อย่างไรก็ตามข่าวเช่นนี้ ประชาชาติจะนำมารายงานต่อผู้อ่านอย่างถูกต้องเป็นจริง

30

เราได้สัมภาษณ์มือปืนหาดใหญ่ แต่เราได้เทปบันทึกการสนทนาระหว่างมือปืนกับตำรวจ ซึ่งเราให้ว่าน่าสนใจมาก และมีบรรยากาศการสนทนาที่เป็นตำรวจและมือปืนจริง ๆ ลองอ่านดูแล้วจะติดไม่ลง

38

เราจะไปทางไหนกัน เป็นแง่คิดสำหรับทหารไทยในอนาคต ผู้เขียนเป็นผู้อยู่ในวงของทหารมานาน และศึกษาหาข้อมูลไว้หลายปี เสนอแง่คิดออกมาตรงๆ ทหารไทยน่าจะได้อ่านกันอย่างจริงจังเพราะเป็นแง่คิดจากคนนอกที่มีน้ำหนักและมีเหตุผล

45

กอ.รมน. อบรมครูทั่วประเทศ เขาอบรมอะไรกันบ้าง ครูจะได้อะไรจากการอบรม กอ.รมน. ประชาชนอยากรู้อะไรกันถึงเข้ามายุ่งเกี่ยวกับครู ครูจะเป็นเครื่องมือของ กอ.รมน. หรือไม่ ลองอ่านหน้าการศึกษา ผู้อ่านอาจได้ข้อคิดและตอบปัญหาเองได้

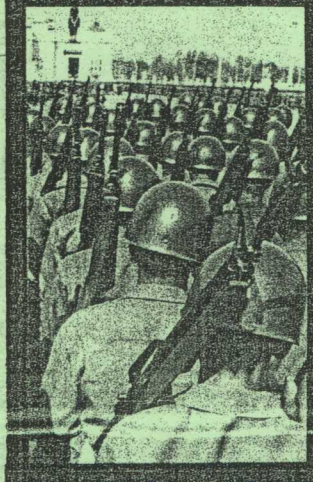

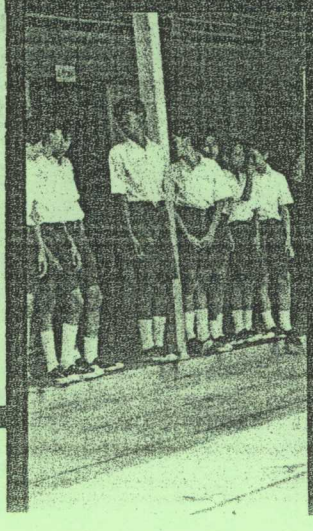

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๘ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

เกร็ดการเมือง ๒
จดหมาย ๒
การ์ตูนประชาชาติ ๔
ความเรียงประชาชาติ ๕
ในบ้าน
ถนอม มนุษยธรรมจะปกปิดอาชญากรรม, เวียดนามในไทย คณะกรรมการกลางเพื่อการอพยพ, จุฬา มีกฎไว้เพื่อกดหรือไฉน, หนังสือพิมพ์ รูปแบบจรรยาบรรณมาถึงแล้ว, เศรษฐกิจการลงทุนหาย น้ำหายตา, ๖
สรุปข่าวในบ้าน ๒๐
สรุปข่าวนอกบ้าน ๒๒
นอกบ้าน
เนเธอร์แลนด์ สถานการณ์สั่นคลอนของราชวงศ์, อัฟริกาใต้ ชักธงรบ, อิตาลี ธงแดงกำลังสู่ยอดเสา ๒๔
จดหมายเหตุเอเชีย ๒๘
ประชาชาติสัมภาษณ์ ๓๐
ข้อมูลตัวเลข ๓๗
เราจะไปทางไหนกัน ๓๘
การศึกษา ๔๔
แพทย์ ๔๖
พยาดเหงื่อ ๔๘
ชีวิตวันนี้ ๕๐
ในแวดวงนักเขียน ๕๒
หนังสือ ๕๔
แผงหนังสือ ๕๖
ภาพยนตร์ ๕๖
โลกกว้าง ๖๐
กีฬา ๖๒
หมายเหตุ ๖๔

ปก อรุณ วัชระสวัสดิ์

การ์ตูน

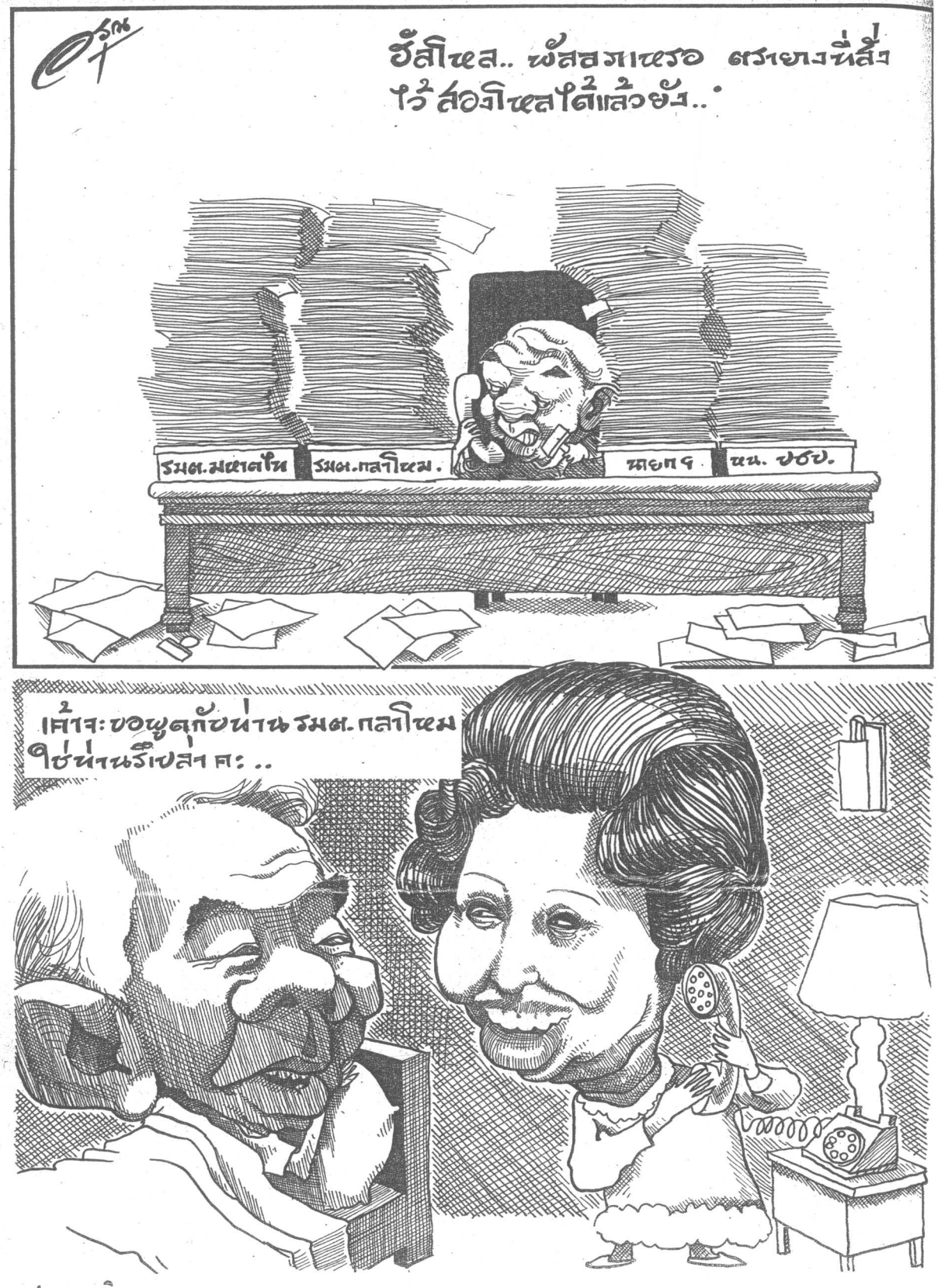

๔ ประชาชาติ

ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
ม.ร.ว. สุนิดา บุณยรัตพันธุ์
บรรณาธิการที่ปรึกษา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
รองบรรณาธิการ
บุญส่ง ชเลธร
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
หัวหน้าฝ่ายข่าว
สมหมาย ปาริจฉัตต์
ฝ่ายข่าว
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
ชาญชัย มานสัวน
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์ สมาน สุดโต
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
พิชิต จงสถิตย์วัฒนา
ฝ่ายศิลป์
ชีวิน คุณาลัย นิวัติ กองเพียร
อรุณ วัชระสวัสดิ์ คณิต เสตะรุจิ
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชิวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทน ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๑๑-๑๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๐
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓,๖๐
โรงพิมพ์ผู้จัดการ
ตรอกพุทธโอสถ ถนนเจริญกรุง
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๐

ความเรียงประชาชาติ

มนุษยธรรมที่ไม่เป็นธรรม

กรณีจอมพลถนอม ต้องการกลับเข้าประเทศไทย ด้วยข้ออ้าง "เพื่อมนุษยธรรม" เป็นเรื่องที่รัฐบาลจตุรพรรค จะต้องใช้ความรอบคอบในการวินิจฉัยปัญหา

ผู้พ่ายแพ้ทางการเมืองทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา ก็ล้วนแต่เคยอ้าง "มนุษยธรรม" มาแล้วด้วยกันทั้งนั้น ปัญหาในขณะนี้มีอยู่ว่า การอ้างมนุษยธรรมนั้น เป็นการอ้างด้วยความชอบธรรมแก่ประเทศชาติมากน้อยแค่ไหน

โจรที่ไปปล้นเขากิน ก็อาจอ้างความจำเป็นทางมนุษยธรรมของเขาต่อครอบครัวได้ แต่การประพฤติตัวเป็นโจรนั้น เป็นความชอบธรรมหรือเปล่า ?

กรณีจอมพลถนอมก็เช่นกัน บ้านเมืองขณะนี้ต้องการความสงบเงียบในหมู่ประชาชนมิใช่หรือ ? ไม่มีใครต้องการความสับสนวุ่นวายใช่ไหม ? ถ้าใช่เช่นนั้น, การกลับมาของจอมพลถนอมจะเป็นสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองต้องวุ่นวายอีกหรือเปล่า ?

เราย่อมรู้แน่ว่า บรรดาญาติพี่น้องพ่อแม่ของวีรชน ๑๔ ตุลา ฯ จำนวนมากจะรันทดใจเพียงใดในการกลับมาของจอมพลถนอม เพียงแค่มีขบวนการและกลุ่มบุคคลออกมาด่าทอลูก ๆ หลาน ๆ ของเขาที่ต้องเสียชีวิตไปในวันนั้น ว่าเป็น "คอมมิวนิสต์" บ้าง เป็น "ตัวแสบ" บ้าง มันก็เป็นความอยุติธรรมและไร้ความชอบธรรมอย่างโจ่งแจ้งแล้ว รัฐบาลชุดนี้ขึ้นมาเสวยผลพวงและสามารถใช้อำนาจบริหารอยู่ได้นี้ เพราะใคร ? ใครเป็นผู้เสียสละให้ได้มาซึ่งความชอบธรรมของระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยเล่า

ส่วนเรื่องการอ้างมาบวชพระนั้น ตามหลักพุทธศาสนาจะต้องมีการซักถามกันต่อหน้าคณะสงฆ์เสียก่อนว่า เป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องหรือเหมาะสมเพียงใด

ตามธรรมวินัยจึงเห็นได้ว่า จอมพลถนอมไม่น่าจะได้บวช เพราะขัดกับพระวินัยข้อที่ว่า ภุชิสฺโสสิ ท่านมีความเป็นไท หรือเป็นอิสระหรือไม่

จอมพลถนอมจะตอบว่าตนเองเป็นไทและมีอิสระอย่างนั้นหรือในเมื่อคดีความ ๑๔ ตุลายังจารึกอยู่ ทั้งเสียงคัดค้านก็ดังอยู่ทั่วประเทศ

การปกครองศาสนจักรนั้น แน่นอนว่าย่อมเป็นไปโดยสอดคล้องกับการปกครองบ้านเมือง เมื่อทางบ้านเมืองมีปัญหาขัดขวางห้ามปรามการบวชในครั้งนี้อย่างกว้างขวาง ก็แน่ว่าทางสงฆ์เองก็คงไม่พึงประสงค์ให้การบวชครั้งนี้เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ●

เป็นเจ้าภาพแต่งงาน

ถนอม :

มนุษยธรรม จะปกปิดอาชญากรรม

"มนุษยธรรม" และ "สิทธิตามรัฐธรรมนูญ" ดูเหมือนจะเป็นเหตุผลเพียงสองคำที่ฝ่ายสนับสนุนจอมพลถนอม ใช้อ้างอิงถึงความชอบธรรมที่จะผลักดันให้ความตั้งใจของจอมพลผู้ไร้แผ่นดิน กลายเป็นความจริงขึ้นมา พร้อมๆ กับการเสนอภาพพจน์ให้เกิดขึ้นในทำนองว่า เป็นการกลับมาของผู้ชายไทยคนหนึ่ง ที่อายุมากแล้ว กลับมาเมืองไทยเพราะความกตัญญูต่อบิดา ต้องการให้เห็นชายผ้าเหลืองก่อนสิ้นใจ

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย โต้ตอบอย่างฉุนขังว่า "ที่จอมพลถนอมจับกุมคุณบุญเกิด หิรัญคำ คุณอนันต์ ภักดีประไพ และคุณอุทัย พิมพ์ใจชน ไปคุมขังไว้ในคุก โดยไม่มีความผิด เมื่อครั้งมีอำนาจล้นมือ มีมนุษยธรรมบ้างไหม ตอนแม่คุณบุญเกิดเสียชีวิต จอมพลถนอมก็ไม่เห็นอนุญาตให้เขาไปกราบศพแม่"

"ความผิดของจอมพลถนอมยังมีอยู่ เช่นการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีเงินมหาศาลจนรัฐบาลยึดมาเป็นของรัฐบาล จะมาว่าไม่มีความผิดได้อย่างไร"

นายวีระ มุสิกพงศ์ โฆษกพรรคประชาธิปัตย์ เป็นคนหนึ่งที่กล่าวเช่นนั้น ในขณะที่ พล.ต.ประมาณ อดิเรกสาร ซึ่งตั้งแต่เริ่มมีข่าวการกลับมาของจอมพลถนอม ก็แสดงท่าทีด้วยวาจาออกมาอย่างชัดแจ้งว่า "จอมพลถนอมควรจะกลับเข้ามาได้" ยิ่งจอมพลถนอมได้ติดต่อเป็นลายลักษณ์อักษรขอเข้าประเทศ พล.ต.ประมาณถึงกับกล่าวว่า "ถ้าพูดตามรัฐธรรมนูญ จอมพลถนอมก็เข้ามาได้ในฐานะที่เป็นคนไทย ถ้าพูดตามหลักศาสนาก็ว่า เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร และถ้าพูดทางการเมืองก็ต้องว่านโยบายอยู่เหนือเหตุผล"

ด้านท่านนายก ซึ่งเป็นนักกฎหมายนั้น ให้อรรถาธิบายว่า "มาตรา ๑๗ ที่ยึดทรัพย์บุคคลทั้งสาม ถือว่าเป็นกฎหมายถูกต้อง การยึดทรัพย์กับการที่คนทั้งสามมีความผิดหรือไม่เป็นคนละเรื่องกัน การควบคุมตัวก็จะต้องเป็นผู้ต้องหาเสียก่อน ที่ประชาชนไปแจ้งความไว้แล้วก็ต้องให้สอบสวนก่อน รัฐบาลยังตั้งข้อหา

จอมพลถนอม กิตติขจร

ท่านผู้หญิงจงกล กิตติขจร

ไม่ได้"

แล้วบรรยากาศในเรื่องนี้ ก็ลึกลับมากขึ้น เมื่อท่านผู้หญิงจงกล กิตติขจร กลับมาเป็นเจ้าภาพแต่งงานให้บ่าวสาวคู่หนึ่ง โดยเจ้าภาพอีกท่านหนึ่ง คือ จอมพลถนอมไม่ได้เข้ามาด้วย

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอในการกลับมาประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจว่า จะไม่"ยุ่งการเมือง" ก็ไม่ได้รับความเห็นชอบจากเสียง ครม. ส่วนใหญ่ นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวยืนยันว่า "เจตนารมณ์ของประชาธิปัตย์ไม่เห็นด้วยกับจอมพลถนอมเป็นเรื่องหลักในแง่กฎหมายเป็นเรื่องรอง"

เมื่อน้ำเสียงของ ครม. ส่วนใหญ่ออกมาเช่นนี้ นาวาอากาศโทยุทธพงษ์ กิตติขจร บุตรของจอมพลถนอม ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับมติ ครม. ครั้งนี้ว่า "ขอชมว่ารัฐบาลหาทางออกได้สวย แต่ฝ่ายเรารู้สึกผิดหวัง คุณพ่อจะกลับมาแน่ มาอย่างเปิดเผย อย่างคนไทยคนหนึ่ง"

คำแถลงครั้งนี้ คงจะไม่สั่นสะเทือนวงการเมืองมากนัก ถ้าผู้แถลงจะไม่ให้รายละเอียดต่อไปว่า ถ้าบิดาของตนกลับมา กลุ่มที่ต่อต้านจะมีสามกลุ่ม คือ กลุ่มญาติของผู้เสียชีวิตเมื่อ ๑๔ ตุลา ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนกลุ่มต่อมาก็คือ กลุ่มที่เบื่อหลัง "ล้มและหักหลัง" รัฐบาล เมื่อ๑๔ ตุลา และกลุ่มนี้แหละกลัวว่า ถ้าจอมพลถนอมพิสูจน์ตัวเองได้ว่าไม่ผิด ความผิดก็จะตกอยู่กับพวกตน ส่วนกลุ่มที่สามนั้นคือ กลุ่มฉวยโอกาสในการกลับมาของถนอมเป็นสาเหตุจะสร้างสถานการณ์ให้รัฐบาลสั่นคลอน

เหตุนี้ ทำให้นักสังเกตการณ์ทางการเมือง ฮือฮากันเป็นพิเศษ เพราะคำแถลงดังกล่าวนี้ ออกจะเป็นการจงใจ "แทง" คู่กรณีอย่างซึ่งหน้า ในขณะเดียวกัน ก็ประกาศให้รู้ว่า เรื่องการกลับเข้ามาของจอมพลถนอมครั้งนี้ คงไม่ผิดไปจากกรณีประภาส ในแง่ที่ว่า รัฐบาลจะโดนมือบางมือสั่นจนคลอนอีก

ต่อมา นางทรงสุดา ยอดมณี บุตรสาวของจอมพลถนอม ก็ยืนยันถึงความพยายามของบิดาตนว่า "เป็นความคิดของคุณพ่อว่า หากไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามา ก็จะทูลเกล้าฯถวายฎีกาในหลวง"

ส่วนสุ้มเสียงทางฝ่ายนักศึกษานั้น ดูเหมือนจะไม่ไขว้เขวไปจากการคัดค้าน "แผนปูทางสู่เผด็จการ" อันเนื่องจาก การกลับเข้ามาของอดีตผู้มีอำนาจทั้งสาม นายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ย้ำว่า "ศูนย์ฯ ยังยืนยันว่าทั้งสามไม่ควรกลับเข้ามาในเมืองไทยไม่ว่าในกรณีใด ๆ"

ประชาชาติ ๗

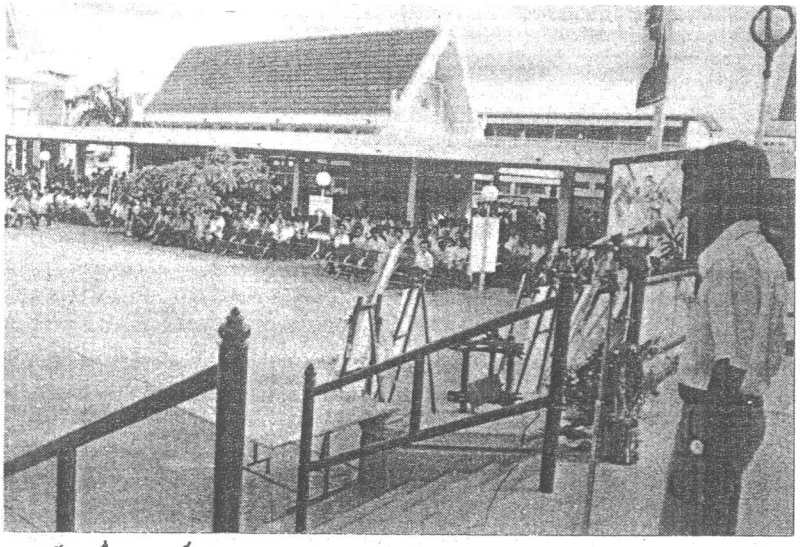

งานศพผู้ตายเมื่อเหตุการณ์ประภาสกลับไทย

พร้อมกับกล่าวว่า "ที่จริงแล้วก็เป็นเรื่องที่มีการวางแผนเป็นขั้นตอนต่อจากการกลับเข้ามาของจอมพลประภาส มีเจตนาที่จะบ่อนทำลายระบอบประชาธิปไตย ข้ออ้างในการเข้ามาของเขาแสดงให้เห็นถึงความดิ้นดันที่จะเข้ามา จะเห็นได้ว่าข้ออ้างของเขาเปลี่ยนจากเรื่องส่วนตัวไปจนถึงขั้นว่าจะมาพิสูจน์ ว่าใครสั่งฆ่าประชาชน"

"ตอนมีอำนาจ เขาล้มรัฐธรรมนูญมาสองครั้ง มาตอนนี้กลับมาอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ถ้าจะบอกว่าใครสั่งฆ่าประชาชน โทรศัพท์ทางไกลมาบอกก็ได้ ไม่ต้องเข้ามาหรอก" นายสุธรรมกล่าวด้วยน้ำเสียงที่หนักแน่น ●

เวียดนามในไทย :

คณะกรรมการกลางเพื่อการอพยพ

"ที่เปลี่ยนตัวบ้าง ก็เพราะบางคนเขาเป็นมานานแล้ว หมดอายุเกษียณอายุไปก็หาคนใหม่เข้ามาแทน ส่วนนายเลิม ตรัน นี่ ก็เพราะเห็นว่าทำมานาน คนใหม่ที่เป็นตัวแทนฝ่ายญวนอพยพเขาอยู่ทางภาคอีสาน จังหวัดอะไรผมจำไม่ได้ มหาดไทยเขาเป็นคนเสนอชื่อมาให้ ...."

พล. ต.อ. หลวง ชาติ ตระ การโกศล ประธานคณะกรรมการเพื่อการอพยพชาวเวียดนามชี้แจงกับ ประชาชาติ หลังจากที่มีหนังสือเวียนของ ๘ ประชาชาติ

นายเลิม ตรัน ผู้แทนชาวเวียดนามในประเทศไทยถึงหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ร้องว่า การ ปลดตน ออก จาก การเป็นตัว แทน ชาว เวียด นาม อพยพ ในประเทศไทยกระ ทำไป โดยไม่ถูก ขั้นตอน และการแต่งตั้งคนใหม่ขึ้นมา ก็เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

นายเลิม ตรัน แจ้งในหนังสือลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม เป็นข้อเรียกร้องดังนี้

๑. ขอยับยั้งการแต่ง ตั้งผู้แทนชาวเวียดนามคนใหม่ ประจำคณะกรรมการกลาง เพื่อให้ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ จนกว่าจะมีการตกลงใหม่จากคณะกรรมการผสมไทย-เวียดนาม การเจรจาเกี่ยวกับปัญหาชาวเวียดนามรวมทั้งวิธีการจัดส่งเวียดนามกลับ จึงจะประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่น

๒. ถ้าหากสภากาชาดไทยเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนตัวผู้แทนชาวเวียดนามในคณะกรรมการกลาง ก็ขอให้ผู้แทนชาวเวียดนาม ประจำจังหวัดต่าง ๆ ได้เลือกผู้แทนประจำคณะกรรมการกลางดังที่เคยปฏิบัติมา

๓. ถ้ามีการ เปลี่ยน ตัว ผู้แทนชาว เวียดนาม ประ จำ คณะ กรรมการกลาง ฯ ขอให้สภากาชาดไทย โปรดแจ้งให้สภากาชาดเวียดนาม และผู้แทนชาวเวียดนามประจำจังหวัดต่างๆ และอำเภอต่าง ๆ ได้ทราบด้วย

เป็นใคร

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๒ ได้มีการ ทำสัญญาตกลง กันระ หว่างสภากาชาดเวียดนาม ที่กรุงร่างกุ้ง เพื่อการจัดส่ง ชาวเวียดนาม อพยพในไทยกลับสู่ประเทศ

สาเหตุที่ ต้องเป็น การติด ต่อระหว่างสภากาชาด แทนที่จะเป็นรัฐบาลนั้นก็เพราะรัฐบาลยังไม่มีสัมพันธ์ทางการทูตกัน

นายเลิม ตรัน เป็นชาวเวียดนามอพยพคนหนึ่งใน จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการจัดส่งชาวเวียดนามอพยพขึ้นในประเทศไทย ก็มีการพิจารณาเชิญ ตัว แทนฝ่าย เวียด นาม อพยพ เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย

นายเลิมตรันได้รับการเลือกตั้งจากชาวเวียดนาม จังหวัดอุบลราชธานี และได้รับแต่ง ตั้งจากผู้ ว่า ราชการจัง

สรุปข่าวในบ้าน

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์

นายสมัคร สุนทรเวช

สิงหาคม

๒๗

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ ออกอากาศทั่วประเทศ ยืนยันว่า รัฐมนตรี กลาโหม ลาออก เอง ถูกต้อง ตามขั้นตอนของกฎหมาย รัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นระบุว่า การพูดของนาย สมัคร สุนทรเวช และยานเกราะ ที่กล่าวว่า ตน เป็น ผู้บีบให้ ลาออกนั้น ถือ เป็นการบิดเบือน ข้อเท็จจริง อย่าง ร้ายแรง ส่วนหนังสือพิมพ์ดาวสยาม ที่เสนอข่าวกล่าวหาตนนั้น ก็เป็นการ ลงข่าวเท็จร้อยเปอร์เซ็นต์

นายสมัคร สุนทรเวช กล่าวว่า ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา ยังไม่มีรัฐบาลไหน บริหาร ประเทศ ได้ดีที่สุด เท่า รัฐบาล ชุดนี้ และยังไม่มีอะไรเลยที่รัฐบาล ชุดนี้ จะทำไม่สำเร็จ

นายมหินทร์ ตันบุญเพิ่ม นายกองค์การนักศึกษารามคำแหงเร่ง ให้รัฐบาล ดำเนิน คดี กับ กลุ่ม กระทิง แดงและสหพันธ์นักศึกษาครู ที่ขว้าง ระเบิด ใส่ กลุ่ม คน หน้า ธรรม ศาสตร์ ทำให้ เกิด บาดเจ็บ และ ล้มตายขึ้นใน วันที่ ๒๑ น ว่าถ้ารัฐบาลชุดนี้เป็นรัฐ บาลนักกฎหมายจริงแล้ว ก็ควรทำ กฎหมายให้เป็นกฎหมาย ซึ่งรัฐบาล ไม่เคยทำได้สำเร็จ เมินเฉยต่อการ ละเมิดกฎหมายของกลุ่มอันธพาลการ เมืองมาโดยตลอด

๒๘

ดร. เหงียน วัน ตู ประธาน สภากาชาดเวียดนาม ส่งสาส์นกราบ บังคมทูลสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ บรมราชินีนาถ ในฐานะองค์สภา นายิกาสภากาชาดไทย ขอความช่วย เหลือ ในการยับยั้งมิให้มีการทำลาย บ้านเรือนชาวญวนอพยพอีก

ท่านผู้หญิงจงกล กิตติขจร พร้อมด้วยนางนงนาถ เพ็ญชาติ เดิน ทางด้วยสายการบินสิงคโปร์ แอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ เอส.คิว. ๖๔๒ ถึงท่าอากาศ ยานกรุงเทพ ฯ เมื่อเวลา ๑๕.๐๕ น. กองตรวจคน เข้า เมือง ให้เกียรติ ต้อน รับไม่กวดขัน อ้างว่าเป็นท่านผู้หญิง ตราตั้ง

พลตำรวจโท วิเชียร แสงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล แถลงกรณีที่ตำรวจไม่จับตัว นาย เฉลิมชัย มัจฉากล่ำ หัวหน้ากระทิง แดง ที่มีการออกหมายจับมานานแล้ว ทั้งที่มาเพ่นพ่านอยู่หน้า ธรรมศาสตร์ ว่า ตำรวจอาจจะไม่รู้จักหน้านาย เฉลิมชัยก็ได้ หรืออาจรู้จักแต่ไม่รู้ว่า มีหมายจับก็ได้

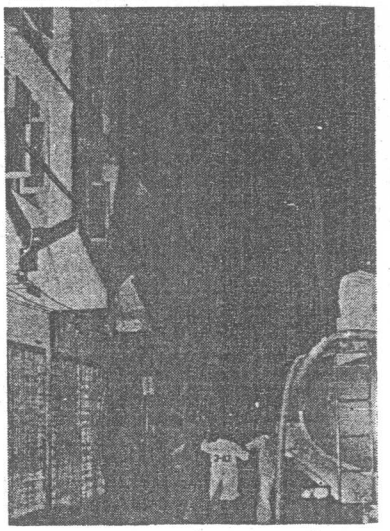

รถดับเพลิงกำลังฉีดน้ำสกัดไฟ

ไฟไหม้ โรงงานทำพลาสติคและเซลลูลอย บริเวณถนนเฟื่องนคร วังบูรพา ได้เกิดระเบิดขึ้น ทำ ให้มีคนตายกลางไฟทันที ๑๔ คน เพราะนอนอยู่บนชั้นสาม หนีไฟลง มาไม่ทัน

๓๐

พลตรีศิริ สิริโยธิน รมต. ศึกษาให้สัมภาษณ์ว่านักเรียน ๑๔ คน ที่ถูกจับข้อหาบุกรุกนั้น ยังไม่มีความ ผิดให้กลับเข้าเรียนได้ หากโรงเรียน ไหนลงโทษเด็กรุนแรง ขอให้ผู้ปก ครองทำหนังสือร้องเรียนมา

นายวีระ มุสิกพงษ์ แถลงว่า กรณีมีข่าวว่ากลุ่ม ส.ส. ภาคใต้ร่วมกัน

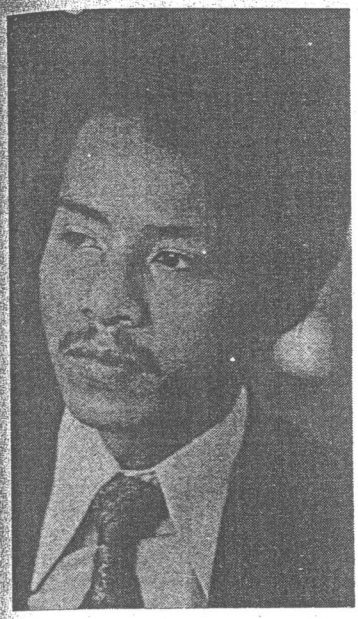

นายวิวัฒ มุสิกพงษ์

เสนอชื่อให้ มรว. เสนีย์ พ้นจากตำแหน่ง รมต. มหาดไทย แล้วให้นายสุรินทร์ มาเป็นแทนนั้น ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด คาดว่าเป็นข่าวลือมากกว่า

นายชวน เหล่าธรรมทัศน์ นายก สจม. อภิปรายกับนิสิตจุฬาว่ากฎ ๗ ข้อของจุฬาเป็นการลิดรอนเสรีภาพของนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยและประกาศคัดค้านเต็มที่

๓๑

คณะรัฐมนตรี ชี้ขาดไม่ให้จอมพลถนอม กิตติขจรเดินทางกลับเข้าประเทศ เพื่อความสงบเรียบร้อย มรว. เสนีย์ เปิดเผยว่าเมื่อห้ามแล้วไม่ฟัง จะเข้ามาจริง ก็จะดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง

นายพิชัย รัตตกุล ให้สัมภาษณ์ว่า หลังจากที่ไทยส่งร่างแก้สัญญาความร่วมมือชายแดน ระหว่างไทยกับมาเลเซีย ไปให้มาเลเซียพิจารณาแล้ว ประมาณว่าภายในสัปดาห์หน้า มาเลเซียจะได้ส่งร่างสัญญาตอบสนองกลับมายังฝ่ายไทย หลังจากนั้น จะมีการพิจารณาร่วมกันอีกครั้ง

นายดาบชัย อัครราช กล่าวว่า ตนเห็นด้วยกับความรู้สึกของเด็ก ๆ ที่ขับไล่ญวนอพยพ เพราะเห็นว่า ๓๐ ปีที่ผ่านมาทนได้เนื่องจากเวียดนามยังมีศึกสงครามอยู่ ต่อมาเมื่อสงครามเวียดนามสงบลงแล้วน่าที่จะกลับบ้านเมืองของตนเสียที

กันยายน

๑

พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง พ.ต.อ. ทิพย์เจริญ ชูเวชกับพวกที่ศาลอาญา ในข้อหาก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดช่วยเหลือ ให้ความสะดวกแก่ผู้อื่นกระทำความผิดฆ่าเจ้าพนักงาน โดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อนและข้อหาซ่องโจร การกระทำดังกล่าวเป็นความผิด ระบุโทษไว้ถึงขั้นประหารชีวิต ศาลประทับรับฟ้องไว้แล้ว

มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช แสดงความเห็นว่า รัฐบาลควรรับดำเนินการ ให้มีสัมพันธไมตรีกับเวียดนามโดยเร็วที่สุด และให้สภากาชาดไทยดำเนินการเจรจาในขั้นต่อไปเพื่อให้มีการส่งญวนอพยพกลับ ในขณะนี้ควรควบคุมมิให้มีการไปตีเขาด้วย

จอมพลถนอม กิตติขจร ประกาศกลับมาแน่นอน เตรียมถวายฎีกา และพร้อมขึ้นศาล เพื่อแถลงข้อเท็จจริงกรณี ๑๔ ตุลา ประชาธิปัตย์มีมติขึ้นยันไม่ให้เข้ามาเด็ดขาด

งานศพ ไพบูลย์ แก้วอาริย์

วัดตรีทศเทพ มีการเผาศพนายไพบูลย์ แก้วอาริย์ ที่เสียชีวิตจากการขว้างระเบิดหน้าธรรมศาสตร์ เมื่อ ๒๑ สิงหาคม ระหว่างการประท้วงต่อต้านจอมพลประภาส มีประชาชนเข้าร่วมงานศพพันกว่าคน

๒

พล.ต.ท. วิเชียร แสงแก้ว มีคำสั่งไปยังสถานีตำรวจนครบาลทุกท้องที่ให้ดำเนินการแก่เด็กขายพวงมาลัย ขายหนังสือพิมพ์และเด็กเช็ดกระจกรถตามสี่แยกทั้งหมด โดยให้แนะนำตักเตือนก่อน ภายใน ๕ วัน ถ้าไม่เชื่อฟังก็ให้จับกุม

ท้าวกาด คิตถวงศ์ อุปทูตลาวประจำประเทศไทย เปิดเผยว่าจะมีการเปิดพรมแดนไทย-ลาวเพิ่มอีก ๑ จุดที่ อ. มุกดาหาร ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายนนี้ และเมื่อเปิดพรมแดนแล้ว รัฐบาลลาวจะคืนคนไทยกลับให้หมด

นายพานิช สัมภวคุปต์ ส.ส. เพชรบุรี พรรคธรรคสังคม ชี้แจงว่า รัฐบาล ๔ พรรคยังคงประสานงานกันอย่างดี ที่มีการขัดกันนั้นเป็นของพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้นที่แตกแยก ●

สรุปข่าวนอกบ้าน

กรณีล็อคฮีดกับเจ้าชายเบอนฮาร์ด ในรัฐสภา

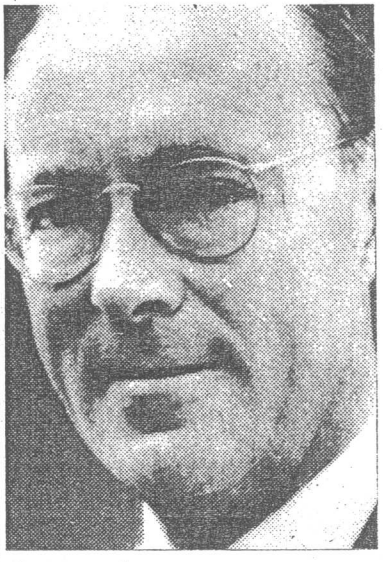

เจ้าชายเบอนฮาร์ด

สิงหาคม

๒๗

เนเธอร์แลนด์ เจ้าชายเบอน ฮาร์ดพระสวามี ของ พระ ราชินี จูเลียนาทรงลาออก จาก ตำแหน่งราช การทุกตำแหน่ง สืบเนื่องจากกรณี รับสินบนจาก "ล็อคฮีด" มากกว่า ๒๐ ล้านบาท

นิว ยอร์ค จอห์น อี.มัวร์ เรือ เอกนอกราชการ บรรณาธิการนิตย สารเจนส์ อันเป็นรายงานเกี่ยวกับ กำลังนาวีทั่วโลกประจำปี แถลงว่า โซเวียตกำลัง ก่อ สร้าง กองกำลังนาวี ของตน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับ ดำเนิน นโยบายต่างประเทศที่รุกราน กร้าวร้าว จะเห็นได้ชัดจากชนิดของ เรือรบที่ประเทศนั้นกำลังต่อขึ้น

๒๘

กรุงเฮก พระราชินีจูเลียนา แห่งเนเธอร์แลนด์ ยอมรับผลการ สอบสวนของคณะรัฐบาลกรณีเจ้าชาย เบอน ฮาร์ดพระสวามีพัวพันกับการรับ สินบนบริษัทล็อคฮีด ขณะเดียวกัน รัฐบาล เน เธอร์ แลนด์ ได้ขอ ร้อง ให้ พระองค์ทรงอยู่ในราชบัลลังก์ต่อไป

เซอูล นายคิม แด จุงอดีตผู้ นำพรรคฝ่ายค้านและนายยุน โป ซัน อดีตประธานาธิบดีเกาหลีใต้ ทั้ง สองถูกศาลพิพากษาตัดสินจำคุก ๘ ปี ในข้อหา กระทำการ ยุยงและปลุกปั่น ให้เกิด การ ต่อต้าน รัฐบาล ขึ้นร่วมกับ บุคคลอื่นอีก ๑๖ คน

๒๙

ฝรั่งเศส เรย์มอนด์ บาร์ นายก รัฐมน ตรีคน ใหม่ของ ฝรั่งเศส ได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดย ตน เอง เข้า เป็นรัฐ มน ตรี คลัง อีก ตำ แหน่งหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาภาวะเงิน เฟ้อที่กำลังคุกคามฝรั่งเศส

ฟิลิปปินส์ รัฐบาลฟิลิป ปินส์ยื่นบันทึก ประท้วงสหรัฐอเมริกา กรณีที่สหรัฐ ฯ จะเรียกร้องสิทธิใน การ ตรวจค้น บ้านเรือน ของชาวอเมริ กัน และลูกจ้างชาวฟิลิปปินส์ที่อยู่ นอกฐานทัพ เพื่อ ป้องกัน การ ลักลอบ นำสินค้าปลอดภาษีจากฐานทัพไปซุก ซ่อน และ ทำการ ซื้อขาย ใน ตลาดมืด ทางฟิลิปปินส์ถือว่า เป็นการละเมิด อธิปไตยและรัฐธรรมนูญ

๓๐

ฮ่องกง น.ส.พ. ไชน่า มอร์นิ่งโพสต์ ตีพิมพ์บทบรรณาธิ การ กล่าวถึง การกลับ มาของ จอมพล ประ ภาส ว่า แสดง ให้ เห็น ว่า รัฐ บาล ไทย อ่อน แอ แต่พระ บาทสม เด็จพระ เจ้าอยู่หัวกลับทรง ทำหน้า ที่ดับชนวน วิกฤต ครั้งล่าสุด ด้วย การ แนะ นำ ให้ จอมพลประภาสออกไปทันที

พม่า รัฐบาลทหารของพม่า แถลงว่า จะปล่อยนักโทษการเมืองจำ นวน ๑,๕๔๑ คน และอีก ๒,๘๖๒ คน ได้ลดโทษ นักโทษเหล่านี้ล้วนถูก ศาลทหารตัดสินลงโทษกรณีจลาจล แย่ง ศพอูนุ่เมื่อปี ๑๙๗๔

คูเวต เอล ซาบาห์ ประมุข ของประเทศได้ออกกฤษฎีกายุบรัฐบาล และยกเลิกรัฐธรรมนูญ เฉพาะมาตรา ว่าด้วยเสรีภาพ สาเหตุเพราะรัฐบาล

กับรัฐสภาไม่สามารถร่วมมือกันได้ และมกุฎราชกุมาร จาเบอร์ เอล อาเหม็ด เอล ซาบาห์ อดีตนายกรัฐมนตรีได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดคณะรัฐบาลชุดใหม่อีกครั้งหนึ่ง

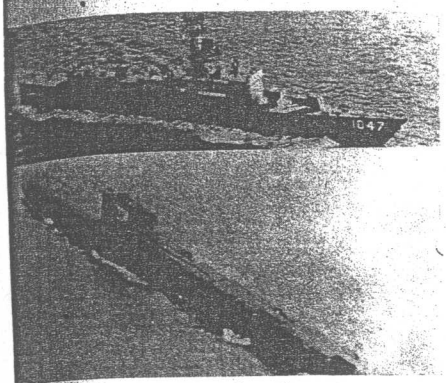

เรือสหรัฐ กับ เรือใต้น้ำรัสเซีย

อีดี อามิน

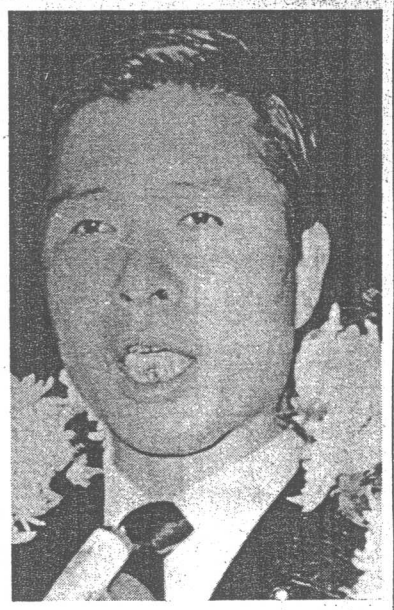

คิมแดจุง

๓๑

สหรัฐ เรือดำน้ำเอชโก ที่ ๒ ของสหภาพโซเวียต ระวางน้ำ ๕,๖๐๑ ตันติดขีปนาวุธพิฆาต หัวนิวเคลียร์แล่นขับชนท้ายเรือเร็ววอจ ขนาด ๓,๔๐๐ ตันของกองทัพเรือสหรัฐฯ ทำให้เรือดังกล่าวใบจักรหัก ลูกเรือคนหนึ่งแขนหัก ส่วนเรือของโซเวียตหอบังคับการใต้น้ำได้รับความเสียหาย ลูกเรือจำนวนหนึ่งได้รับบาดเจ็บ

เซอูล รัฐบาลเกาหลีใต้ประกาศว่า เกาหลีเหนือยึดเรือประมงเกาหลีใต้พร้อมทั้งลูกเรือ ๒๓ คน ในแถบนอกฝั่งตะวันออกใกล้แนวเขตหยุดยิงในทะเลซึ่งแบ่งเกาหลี ๒ ภาค

กันยายน

๑

อูกานดา ประธานาธิบดี อีดี อามิน แห่งอูกานดาโทรเลขถึง เซอร์ ซีโวซาเกอร์ รามูกัม แห่งโมริเชียส ประธานองค์การเอกภาพอัฟริกาคนปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ประณามแผนการที่นายเฮนรี่ คิสซิงเจอร์ จะเดินทางไปพบปะหารือกับนายจอห์น วอร์สเตอร์ นายกรัฐมนตรีรัฐบาลผิวขาวอัฟริกาใต้ เป็นครั้งที่สอง ที่เมืองซูริค สวิสเซอร์แลนด์ เป็นเวลาสามวัน โดยเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน โดยนายอามินกล่าวว่าการพบปะกันครั้งนี้จะเป็น "ลัทธิฟื้นชาติยิวอเมริกัน"

แคนาดา ประเทศแคนาดาจัดสร้างอนุสาวรีย์ นายแพทย์ นอร์แมน เบธูนขึ้นที่เมืองเกรฟเฮิร์สต์ ซึ่งเป็นบ้านเกิดของ นายแพทย์เบธูน ซึ่งเสียชีวิตไประหว่างการร่วมรบในกองทัพแดงของจีนในสงครามต่อต้านญี่ปุ่น และได้รับการยกย่องอย่างสูงในจีน และแคนาดาปัจจุบัน

ลอนดอน องค์การสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศในกรุงลอนดอน ประท้วงคำพิพากษาของศาลทหารเกาหลีใต้ ที่ตัดสินจำคุกจำเลย ๑๘ คน ซึ่งรวมทั้งคิม แด จุง ด้วย ในข้อหาพยายามปลุกปั่นให้เกิดการต่อต้านการรัฐประหาร ของประธานาธิบดีปักจุงฮี พร้อมทั้งเรียกร้องให้ผู้นำรัฐบาลเผด็จการเกาหลีปลดปล่อยผู้ต้องหาทั้ง ๑๘ คนทันที

๒

พม่า รัฐบาลพม่าประกาศยกเลิกการใช้กฎอัยการศึกในเขตกรุงร่างกุ้งแล้ว ภายหลังจากใช้มาตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๔๑๖ ระหว่างที่มีการจลาจลเกี่ยวกับการแย่งชิงศพของนายอูถั่นขึ้น

มาเลเซีย นายอับดุล ซาหมัด อิสไมล์ นักเขียนและนักหนังสือพิมพ์อดีตบรรณาธิการ "นิวสเตรทไทม์" เปิดเผยทางโทรทัศน์ว่า เขาใช้เวลากว่าสามในสี่ของชีวิตเป็นคอมมิวนิสต์และพยายามเปลี่ยนแปลงประเทศให้กลายเป็นคอมมิวนิสต์ ●

นั้นล่อนจ้อน ต้องบากหน้าไปโดนอำนาจต่อรองของฝ่ายซ้ายในสภาจริง ๆ

ความจริงแล้ว การประนีประนอมทางประวัติศาสตร์ หนนี้ เป็นจุดที่สำคัญ พวกคอมมิวนิสต์ที่ยึดแนวทางมาร์กซและเลนิน อย่างเคร่งครัดจะชี้ว่า มันเป็น "แนวโน้มโอนเอียงไปทางขวา" อย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตาม กลุ่มฝ่ายอนุรักษ์นิยม คริสเตียนเดโมแครต และพรรคสังคมนิยมอันเป็นแนวร่วม ก็ต้องออกมากระโดดโลดเต้นบอกกับประชาชนฝ่ายขวาว่าขณะนี้พรรคคอมมิวนิสต์ยังทำได้มีอำนาจหรือจะยึดอำนาจรัฐดังที่พวกเขาหวั่นไหวแต่ประการใดไม่

การกระโดดมาพูดเช่นนี้เด็ก ๆ ในอิตาลีก็เห็นว่า มันเป็นวิธีการของจนที่ยังไม่ยอมรับความจริงเท่านั้น

การที่นายเบียร์โต้ อินกราโอ สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ได้รับเลือกเป็นประธานสภา ก็อธิบายอย่างแจ่มแจ้งแล้วว่าพลังต่อรองอำนาจทางสภาของพรรคคอมมิวนิสต์นั้นหนาแน่น

นอกจากนั้นนายเบียร์โต้ อินกราโอ ยังได้ตักเตือนสมาชิกสภาว่า "ข้าพเจ้าไม่ต้องการรับตำแหน่งที่จะเป็นตรายางเท่านั้น" มันหมายความว่าสมาชิกจะสุ่มสี่สุ่มห้าออกกฎหมายที่ไร้สาระหรืออำนวยประโยชน์แก่กลุ่มธุรกิจผูกขาดอย่างไม่ลืมหูลืมตาไม่ได้อย่างแน่นอน

"รัฐสภาไม่เพียงแต่จะต้องเป็นที่ออกกฎหมายที่ดีหรือยุติธรรมเท่านั้น แต่จะต้องผลักดันกฎหมายให้ออกมาอย่างรวดเร็ว ตามความต้องการอันเร่งด่วนของประเทศชาติด้วย" นี่เป็นการตอกย้ำให้สมาชิกสภาทำการบ้านหนักกว่าเดิม

"ตามความเห็นของข้าพเจ้านั้น ยิ่งสภาทำหน้าที่ดีขึ้นเท่าไร ฐานะของรัฐบาลก็จะดีขึ้น" ประธานสภาสังกัดพรรคคอมมิวนิสต์ ชี้แนะเพิ่มเติมให้

ขณะนี้ปรากฏว่าทางพรรคคอมมิวนิสต์ สามารถยึดกุมกระบวนการนิติบัญญัติได้มากขึ้น และนี่เป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้ฐานะของรัฐบาลในสภาตกอยู่ในภาวะย่ำแย่ พรรคสังคมนิยมซึ่งไม่เดินแนวทางคอมมิวนิสต์นั้น แม้จะเป็นพรรคแนวร่วมอยู่กับพรรคคอมมิวนิสต์ แต่ก็เป็นเพราะกระแสฝ่ายขวาหรือกระแสอนุรักษ์นิยมผลักดันให้เป็นไปตามนั้น นี่ก็เป็นความผิดพลาดอย่างสาหัสที่ฝ่ายอนุรักษ์นิยม ใช้นโยบายไล่ปลาไปสู่น้ำลึก หรืออีกนัยหนึ่งไล่ฝ่ายที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ให้ไปเป็นคอมมิวนิสต์ ฝ่ายที่ช่วยที่สุดในรัฐบาลอิตาลีขณะนี้ก็คือกลุ่มอนุรักษ์นิยมหรือฝ่ายขวา ซึ่งในสมัยก่อนมีดีอยู่เรื่องโกงกินคอรัปชั่น และใช้อิทธิพลแบบมาเฟียมาแล้ว

ชัยชนะของพรรคคอมมิวนิสต์ในสภาอิตาลี จึงเป็นชัยชนะที่ลงทุนน้อย ได้กำไรแยะ

ฝ่ายก้าวหน้าของพรรคคริสเตียนเดโมแครตได้ชี้ว่า "รัฐบาลภายใต้การนำขององคริโอติ กำลังเผชิญหน้ากับสภาโดยตรง นายกรัฐมนตรีเวลานี้เปรียบได้เหมือนกับคนอยู่ในคุก"

บทเรียนของฝ่ายคริสเตียนเดโมแครต เป็นบทเรียนอันมหาศาลแก่ฝ่ายอนุรักษ์นิยม ที่ยึดถือระบบการเมืองแบบเก่า ๆ ไม่เปลี่ยนแปลงและปรับตัว การพัฒนาทางประวัติศาสตร์คงเป็นเช่นนี้ และหนทางที่เรียบง่ายกับฝ่ายอนุรักษ์นิยมทางสภา ก็จะไม่มีอีกต่อไป ●

จดหมายเหตุเอเชีย

หลายคนคงจะจำชื่อ นายวิลเลี่ยม คินท์เนอร์ อดีตทูตอเมริกันประจำไทยได้

อยู่เมืองไทยได้ไม่นาน วอชิงตันก็เกิดความรู้สึกว่านายคินท์เนอร์คงจะเป็นนักการทูตไม่ได้ เป็นมั่นคงเพราะสิ่งที่แกทำนั้นดูเหมือนจะไม่มีใครเข้าใจอะไรเท่าไหร่ สิ่งที่ทำผิดลงไปก็สร้างความวุ่นวายใจให้กับเจ้าของบ้าน

ลงท้าย นายคินท์เนอร์ก็ถูกเรียกตัวกลับไปนั่งเป็น "นักวิชาการ" คอยเขียนคอยวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศ ซึ่งดูจะเป็นตำแหน่งแห่งหนที่สร้างอันตรายได้น้อยกว่า อย่างน้อยข้อวิเคราะห์วิจัยของแกนั้น ถ้ามันนอกลู่นอกทางมากนัก ก็เก็บเข้าห้องสมุดเป็นประวัติศาสตร์ ที่ไม่เคยเกิดขึ้นได้ไม่อันตรายเหมือนมานั่งเป็นตัวแทนรัฐบาล ให้เจ้าของประเทศเขาเดินขบวนต่อต้าน จนไม่เป็นอันทำอะไรกัน

เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายคินท์เนอร์ก็สำแดงความเห็นแปลกปลอมขึ้นมาอีกครา พูดถึง "ทางออก" ของประเทศไทย ในแง่นโยบายต่างประเทศอย่างชิ้นชิ้นประหนึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเหลือกำลัง

"ทางออก" ของไทยในด้านนโยบายต่างประเทศนั้น นายคินท์เนอร์เห็นว่ามีหกทางด้วยกันดังจะแยกแยะออกได้ดังนี้

๑. ยึดความเป็นกลาง อย่าง "คึกคัก" ซึ่งหมายหมายถึงการถอนตัวออกจากซีโต้ เลิกความสัมพันธ์ทางการทหารกับสหรัฐฯ แต่คงบทบาทเด่นในสมาคมอาเซี่ยน จากนั้นก็สร้างความสัมพันธ์กับปักกิ่ง ส่วน

สุทธิชัย หยุ่น

เสียงจากนายคินท์เนอร์

กับฮานอยนั้นควร จะมี ความ สัมพันธ์พอใช้ได้ คือถ้าไม่สนิทสนมกันนักก็อย่างน้อยไม่แสดงความเป็นศัตรูกันอย่างออกหน้าออกตา พร้อมกันนั้นก็ยอมให้รัสเซียมีบทบาท ทาง การเมือง "ในขอบเขตจำกัด" อีกทั้งยังคงจะดำเนิน การ รับ ความ ช่วย เหลือ ทาง เศรษฐกิจจากรัสเซีย และจะรับความช่วยเหลือ "ในขอบเขตจำกัด" จากอเมริกาบ้างก็คงจะได้

แต่ประเด็นสำคัญ คือ การหันไปหาองค์การ ระหว่าง ประเทศ เพื่อแสวงหาความช่วยเหลือที่เป็นน้ำเป็นเนื้อจริง

๒. ทางออกอีกทางหนึ่งที่นายคินท์เนอร์เสนอ คือให้ไทยหันไปหาจีนอย่างออกหน้าออกตา ขณะเดียวกันก็พยายามคงระบบการปกครองแบบที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ ข้อเสนอนี้นายคินท์เนอร์เห็นว่าไทย อาจ สามารถให้จีน ช่วยเหลือ อย่าง จริง จังใน การ หักห้ามยับยั้งการ แผ่ อิทธิพล ของรัสเซีย หรือ ของ เวียด นามใน การแทรกแซง กิจการภายในของไทย ในข้อเสนอนี้นายคินท์เนอร์คิด ว่าจะ สามารถ ทำให้จีนยอมรับเงื่อนไขที่จะลดหรือ งดการช่วยเหลือทางวัตถุ จากภายนอกที่ไหลเข้ามาให้ผู้ก่อการร้ายในไทย

ในขณะเดียวกัน ถ้าหากเดินตามสายนี้ ไทยจะต้องทำตน "เย็นชา" กับอเมริกาถึงระดับที่จะให้บักกิ่งเห็นว่าพอเหมาะพอควร

๓. ทางออกทางที่สาม ที่นายคินท์เนอร์เสนอ (ถ้าหากสองทางแรกใช้ไม่ได้) ก็คือการกระโดดเข้ากอดแขนกับเวียดนาม คือยอมสถาปนาสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนาม โดยยอมตามเงื่อนไข ของประเทศนั้น จากนั้นก็ตัดขาดจากซีโต้ และหยุดยั้งความร่วมมือ ทางทหาร กับอเมริกาในรูปแบบเสีย และจะต้องเดินตามแนวทาง ของเวียดนาม ในการ ดำเนิน นโยบายต่างประเทศทุกด้านที่จำเป็น และที่สำคัญคือจะต้องไม่กระทำการอันใดที่จะ กระทบ กระ เทือน ผล ประ โยชน์ของ ฮานอย ใน เอเชียตะวัน ออกเฉียงใต้ อีกทั้งคงจะต้องช่วยถีบเต้นในฮานอยให้สมาคมอาเซียน และอาจจะต้องรวมถึงการถีบเต้นให้เวียดนามในองค์การสหประชาชาติ โดยหวังว่าเวียดนามจะยอมยุติการสนับสนุนผู้ก่อการร้ายในไทย

๔. ถ้าทางที่สามไม่ได้เรื่อง นายคินท์เนอร์ก็มีทางออกให้อีกทางหนึ่ง (ซึ่งแกเองดูจะเห็นพ้องด้วยมากที่สุด ถ้าหากรวมกับข้อเสนอที่หนึ่ง) คือให้ ปรับ ความสัม พันธ์กับ สหรัฐฯ แต่ก็ยังคงความใกล้ชิด สนิทสนมกันไว้ ตามทางออกสายนี้ไทยจะต้องลดหรือ ไม่ก็งดเว้น การยอม ให้ ทหาร สหรัฐฯประจำอยู่ในไทย แต่ขณะเดียวกันก็ยอม ให้อเมริกา มีสัญญา กลับเข้ามาใช้อุปกรณ์ฐานทัพได้บ้างในยามจำเป็น

ในลักษณะนี้ นายคินท์เนอร์เห็นว่าไทยจะ ต้อง มีนโย บาย ต่อ ต้านรัสเซียโดยทั่วไป แต่ขณะเดียวกันก็มีสัมพันธ์อย่างระมัดระวังกับจีน หากจะสถาปนาสัมพันธ์ กับ เวียดนามก็จะต้องไม่เป็นไปตามแนวทาง "ยอมจำนน" จากนั้นก็ทำให้สมาคมอาเซียนเป็นศูนย์แห่งความสนใจ กระทั่งพยายามทำให้สมาคมนี้เป็น กลุ่มที่มีอิทธิพลทาง การ เมือง อย่างสูง ในอาณาบริเวณนี้ จะโดยมีฮานอยร่วมด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่จะต้องไม่มีท่าทียอมอ่อนน้อมต่อฮานอยเป็นอันขาด

๕. หรือไม่ก็ต้องหันไปหาอีกทางหนึ่ง คือเข้าข้างรัสเซีย แต่ก็ไม่ต่อต้านจีน อย่าง ออก หน้า ออกตามากนัก โดยหวังว่ารัสเซียจะช่วยลดการสนับสนุนจากข้างนอกแก่ผู้ก่อการร้ายในไทย นายคินท์เนอร์เห็นว่าถ้าหากไทยเลือกทางเดินสายนี้ ก็จะต้องเลิกคบกับ อเมริกา และต้านจีน กับเวียดนามไว้ห่าง ๆ

๖. อีกทางออกหนึ่ง ในความเห็นของนายคินท์เนอร์ คือให้ ไทยเดินตามพม่า คือเก็บเนื้อเก็บตัว ไม่เป็นศัตรูกับใคร โดยเฉพาะคอมมิวนิสต์ มีความสัมพันธ์กับมหาอำนาจ ก็เพียงเป็นพิธีเท่านั้น จะรับความช่วยเหลือก็แต่จำกัด

สัปดาห์หน้าจะลองแยกแยะข้อเสนอของอดีตทูตอเมริกันคนนี้ ว่ามีเบื้องหน้าเบื้องหลังอะไรอยู่ ●

ประชาชาติ ๒๙

อนาคตทหารไทย ต่อแนวทางยุทธศาสตร์

เราจะไปทางไหนกัน

ทหารของชาติเวลานี้กำลังมีแนวคิดแตกต่างกันออกไปมากมาย และดูเหมือนว่าฝ่ายวิชาการของเราเองก็มีความสับสนเกี่ยวกับแนวทางยุทธศาสตร์ของชาติกันอีกแล้ว

สำหรับพวกเราซึ่งเรียนเรื่องนี้กันมาจากต่างประเทศ เช่นจากสหรัฐอเมริกานั้น ก็คงทราบดีว่านายทหารที่มาบรรยายวิชาการนี้ มักบอกกับเราว่าสิ่งที่อยู่เหนืออื่นใดในการคำนวนเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของเขาก็คือผลประโยชน์ของชาติเขา

ในบางวิชา เช่นเรื่องยุทธศาสตร์สงครามเทอร์โมนิวเคลียร์ในอเมริกานั้น ก็เป็นที่แน่นอนว่า เขาพร้อมที่จะยอมเสี่ยงภัยเปิดฉากการรุกทางทหารด้วยอาวุธนิวเคลียร์ได้ทันที คนเอเชียหลายคนที่มาจากกองทัพบกต่าง ๆ และเคยศึกษาวิชานี้ต่างก็รู้ดีว่าผู้นำรัฐบาลอเมริกันนักวิชาอเมริกัน นักการทหารอเมริกันนั้น เขาไว้ชีวิตมนุษย์ในโลกนี้ได้ระดับหนึ่งเท่านั้น เคยถามพวกเขาตรง ๆ ว่า ถ้าเขาเสียประโยชน์ในเอเชียเขาจะทิ้งคนไทยหรือไม่ เราก็รู้กันว่าเขาทิ้งคนไทยและยินดีที่จะเปิดปรมาณูที่ประเทศไทยของเราอย่างแน่นอน หากพวกเขาจะเห็นว่ามันเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำเพื่อผลทางยุทธวิธีการทหารของพวกอเมริกาเอง

พวกเราหลายคนเรียนกลับมาเป็นนายทหารที่เข้าถึงการวางนโยบายยุทธศาสตร์กันแล้ว ทำไมจึงปล่อยให้พวกนายทหารส่วนน้อยที่หากินอยู่กับการค้าขายกับสหรัฐอเมริกา เข้ามาบงการผลประโยชน์ทางยุทธศาสตร์การทหารได้เล่า นี่เป็นสิ่งไม่ถูกต้องและทำให้นักวิชาการฝ่ายทหารท้อแท้ใจ

เพื่อจะอธิบายถึงสภาพความเป็นจริงในการกำหนดแนวคิดทางยุทธศาสตร์ทหาร ก็จำเป็นต้องอธิบายพื้นฐานหลักเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เป็นเบื้องต้น

เวลานี้พวกเราบางคนเที่ยวฝันเฟื่องแบบคนเป็นโรคประสาทถึงวีรกรรมของคนไทยสมัยก่อน พยายามพิสูจน์ว่าเมื่อถึงยามวิกฤติจริง ๆ แล้วเราจะรวมกันสู้อย่างเป็นขบวนการและคิดว่าจะเอาชนะศัตรูได้

คนพวกนี้ที่เชื่อเช่นนี้เป็นผู้บริสุทธิ์ แต่พวกนักการเมืองและนายทหารที่โกงกินคอรัปชั่น และขายของเถื่อนกดขี่ข่มแหงประชาชนส่วนน้อยนี่แหละเข้าไปเป็นเจ้าก็เจ้าการบงการแนวคิดผิด ๆ พวกบ้าอำนาจก็เที่ยวไป

ทนุนสถานีวิทยุบางแห่งให้ออกมาพูดจาเลอะเทอะ ไม่รู้เรื่องเลยว่า ทหารอาชีพหรือกองทัพของชาติเขาคิดกันอย่างไร แม้แต่ทหารที่มีความรู้ก็ไม่กล้าออกมาคัดค้าน พวกบ้าน้ำลายทำให้ภาพพจน์ทหารที่ดี และเป็นมิตรกับประชาชนต้องเสียไปด้วย ทหารหลายฝ่ายช่วยกันทำมานาน มาโดนคน ๆ เดียวทำพังมันไม่ถูกต้อง

การที่ทหาร อาชีพ จะเรียกภาพพจน์คืนมานั้น ความจริงแล้วประชาชนที่เขาเข้าใจทหาร หรือแม้แต่พวกคนหัวใหม่ที่ถูกป้ายสีว่าเป็น "ซ้าย" เขาก็ไม่เคยดูหมิ่นอะไรทหารอาชีพเลย นอกเสียจากเราจะไปหลงพวกคนบ้าหรือคนคลั่งชาติคลั่งทหารจนงมงายบางคนเท่านั้น อย่างนี้ก็เท่ากับไปชวนเด็กมันมาทะเลาะ เสียศักดิ์ศรีหมด

ความหมายของยุทธศาสตร์การทหาร

"ยุทธศาสตร์ทหาร" หมายถึงศิลปและศาสตร์แห่งการนำเอากำลังคนและกำลังทางยุทธปัจจัยของกองทัพไปใช้เพื่อให้ได้ผลทางวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ของชาติและของประชาชน นี่เป็นคำจำกัดความกว้างๆ

แต่ประเด็นสำคัญที่เราไม่ค่อยพูดกันนัก ก็คือการจำแนกมิตรออกจากศัตรู ใครคือศัตรูที่แท้จริงของกองทัพไทย ซึ่งถ้าเรามองให้กว้างหน่อยเราก็ต้องมองว่าใครคือศัตรูของประชาชนไทยนั่นเอง และเรามีศัตรูหรือสร้างศัตรูกันแน่ในขณะนี้

เป็นเวลาหลายสิบปีที่นายทหารระดับสูง มักจะเป็นคนกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ พวกที่หากินกับอเมริกามานานก็เที่ยวอ้าปากร้องว่า "คอมมิวนิสต์คือศัตรู" เดี๋ยวนี้พวกบ้าอำนาจบางคนถึงกับระบุว่าลูกหลานของเราเช่นเด็ก ๆ ที่เขารักความเป็นธรรมกลายเป็นคอมมิวนิสต์กันหมดแล้ว ทำไมจึงเที่ยวรังแกเด็ก ๆ มันถึงขนาดนี้ พวกเขาก็รุ่นลูก ๆ หลาน ๆ ของเราซึ่งเป็นคนไทยรักชาติไทยด้วยกันทั้งนั้น

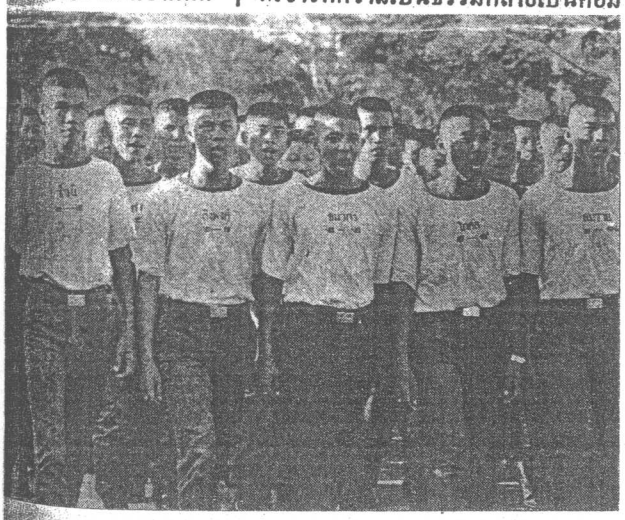

การจำแนกมิตรจำแนกศัตรู เป็นเรื่องสำคัญขั้นชี้ขาดในการกำหนดยุทธศาสตร์การทหาร ซึ่งแน่นอนว่าต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ระดับชาติ หรือการเมืองการทหารระดับชาติ พวกเราได้อำนาจมานานจนลืมไปว่าทหารนั้นเป็นทหารของชาติของประชาชน ไม่ใช่เป็นกองทัพส่วนตัวเอาไปคุมขบวนขนฝิ่น ค้าของเถื่อน ผลิตเฮโรอีน หรือหาของเก่ามาดูเล่นของคนใดคนหนึ่ง

ด้วยความเข้าใจผิด หลงมัวเมาอำนาจของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ๆ นี่แหละ ทำให้กองทัพไทยทรุดโทรมลง ปล่อยให้ลูกสมุนอเมริกามาชักจูงให้ทำสงครามอาชญากรรมกับประเทศเพื่อนบ้านของเรา อเมริกาว่าใครเป็นศัตรู พวกหน้าม้าพลอยพลักที่ร่ำรวยหากินกับ ซี.ไอ.เอ. บ้าง เค.จี.บี. บ้าง ก็ออกมาตีปีกให้เราเกลียดเพื่อนบ้านของเราไปด้วย

พวกเด็ก ๆ รุ่นลูกรุ่นหลานมันหาว่าขายชาติ มันก็ใกล้ความจริงเข้าไปทุกที พวกทหารอาชีพที่ดีเขาก็ไม่กล้าพูด เพราะอิทธิพลของตัวใหญ่ ๆ ที่จะโยกย้ายเขามันมีมาก เข้าไปมั่วกับนักการเมืองจนลืมกรมลืมกองก็มีอยู่ไม่น้อย ใครเป็นใครเห็นจะไม่ต้องระบุชื่อออกมาหรอก

โดยสรุป เราเห็นว่าในการกำหนดยุทธศาสตร์นั้น เรายังแยกมิตรแยกศัตรูไม่ออก คอยฟังแต่เสียงพันธมิตรของเราเช่นอเมริกาแหล่งเดียว เวลานี้ก็ทำท่าจะฟังจากรัสเซียเข้าบ้างแล้ว

สงครามคืออะไร?

สงครามมีอยู่หลายรูปแบบ สงครามกองโจรที่

เรารู้จักกันอย่างเดียวยังมีตั้งหลายประเภท เช่นสงครามกองโจรบ้าศาสนา กองโจร ซี.ไอ.เอ. กองโจร เค.จี.บี. ไล่ไปถึงกองโจรของ ผ.ก.ค. ซึ่งเรามีปัญหาอยู่ขณะนี้ สมัยก่อนนั้นมนุษย์ทำสงครามกองโจรแต่ล้มเหลว เพราะมีแต่จิตใจสู้รบแต่ขาดวินัย ขาดเป้าหมายร่วม

สงครามอีกอย่างหนึ่งถึงมีการจัดตั้งมีวินัยแต่ได้ใช้ชั่วเวลาหนึ่งและต่อสถานการณ์หนึ่ง พวกนักประวัติศาสตร์การทหารต่างรู้ดีว่ากองกำลังทหารม้าประจัญบานที่ใช้มาตั้งแต่ยุคกลาง ยุคครูเสด จนกระทั่งยุคสงครามโลกครั้งที่หนึ่งนั้นเป็นการจัดตั้งกองกำลังรบแบบทหารม้าที่เคลื่อนตัวเร็ว พลิกแพลงยุทธภูมิได้คล่องตัวในการรบโล่งแจ้งยังต้องพ่ายแพ้ไปเมื่อมีการพัฒนาปัจจัยทางอาวุธแบบใหม่ เช่นปืนกลหรือปืนยิงเร็วแบบต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

เวลานี้ กองกำลังจัดตั้งทหารม้าเพื่อการรบก็กลายเป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้แล้ว เขามีเอาไว้เครื่องประดับในราชพิธีเท่านั้น เคยมีคนคิดไปปราบ ผ.ก.ค. แต่เท่าที่ทราบมาก็พ่ายแพ้ยับเยิน

การกำหนดยุทธศาสตร์ทหาร ต้องกำหนดรูปแบบสงครามที่จะใช้ในการระดมพลเคลื่อนไหวทางทหารอีกด้วย และการหมั้นซ้อมรบ ก็ไม่ต้องให้มันใหญ่โตเพื่อประดับบารมีพวกระดับสูงหรือเอาใจมหาอำนาจนัก

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำสงครามคือการเข้าใจลักษณะของสงคราม สงครามทุกยุคทุกสมัยแบ่งได้เป็นสองประเภทเท่านั้น คือ สงครามอธรรมหรือสงครามที่ไร้ความเป็นธรรม กับสงครามที่เป็นธรรมหรือสงครามที่ชอบธรรม สงครามอธรรมมักไม่ได้รับการหนุนช่วยจากประชาชน ส่วนสงครามที่เป็นธรรมที่รักชาติจะได้แรงหนุนจากประชาชนจำนวนมาก

พวกเราที่ไปเวียดนามหรือไปเยี่ยมทหารไทยในเวียดนาม ต่างก็รู้อยู่ในหัวอกกันแล้วไม่ใช่หรือว่าอเมริกาแพ้เพราะอะไร และเวียดกงชนะได้อย่างไร มันไม่ใช่เรื่องสภาคองเกรส หรือประชาชนอเมริกันไม่หนุนช่วยด้านเดียวเท่านั้น แต่ที่อเมริกาแพ้ก็เพราะสงครามของประเทศอเมริกา ที่กระทำกับคนเอเชียกับคนอินโดจีนนั้นเป็นสงครามอธรรม ไปฆ่าฟันประชาชนสุ่มสี่สุ่มห้า เอาเมียเอาลูกเขามาข่มขืน ปล้นลูกสาวชาวบ้าน มันก็เป็นสงครามที่ไม่เป็นธรรม ส่วนที่พวกเวียดกงชนะก็เพราะคนเชื้อชาติเดียวกันเขามองหน้ากันนิดเดียวก็รู้ทันที ว่าเขาพวกเดียวกันทำสงครามกู้ชาติกู้ประประชาชน ต่อต้านพวกต่างชาติ ญี่ปุ่นซึ่งเป็นคนเอเชียด้วยกัน ยังต้องถอยมาแล้ว อย่างในไทยสมัยรุ่นเรา ถ้าจอมพล ป. พิบูลสงคราม ไม่ฉวยโอกาสเป็นคนยอมจำนนแล้วละก็ คนไทยลุกขึ้นมาสู้แน่ ๆ

เวลานี้พวก กอ.รมน. ไปเที่ยวยุยงให้เกลียดคนญวนบ้าง ให้ท้าทายพวกคนลาวบ้าง มันเป็นวิธีที่สกปรก และไร้ความเป็นธรรม มีแต่พวกอิตเล่อร์เท่านั้นที่จะทำแบบนี้ ไม่ทราบว่านายทหารบ้าอำนาจส่วนน้อยพวกนี้ จะยุยงปลุกปั่นให้บ้านเมืองวุ่นวายเพื่อประโยชน์ของใคร นโยบายการต่างประเทศเขาก็กำลังทำอยู่ในเรื่องนี้ ยังจะไปก่อหวอดขึ้นมาอีก ถ้าไม่ใช่ผีมือต่างชาติแล้วก็คงเป็นขบวนการหลอกคนมีสตางค์เช่นองค์กรอะไรนั่นที่เอาพระมาเป็นเครื่องมือทำลายศาสนาทางอ้อม หรือว่าไปรับอามิสจากพวก เค.จี.บี. มาก็ไม่รู้ เห็นเขาเชียร์กันหนักหนาในหมู่ฝ่ายขวาสมัยนี้

ดังนั้นก่อนที่จะกำหนดยุทธศาสตร์การทหาร ก็ต้องแยกการทำสงครามแบบอธรรมให้ ออกจาก สงครามที่เป็นธรรมให้ได้ พันเอกหาญจาก กอ.รมน. เขาว่าเขาไว้ถูกต้องว่า วิธีสู้กับ ผ.ก.ค. นั้น เป็นการสู้ที่ยิ่งปราบยิ่งแพ้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะยิ่งปราบยิ่งก่อสงครามอธรรมขึ้น เช่นที่นาทราย เรากำหนดทุกอย่างผิดใช่ไหม เห็นจะต้องยอมรับกันเสียที่ว่าอเมริกันไม่ได้แนะนำสิ่งถูกต้องเสมอไป นี่ไม่ใช่คัดค้าน อเมริกัน แต่คัดค้าน พวกลูก กระจอกพลอยพยักเชื่อแต่ฝรั่งเพื่อผลประโยชน์เฉพาะตน

ยุทธศาสตร์ปัจจุบันกับการทหาร

แสนยานุภาพทางอาวุธสมัยใหม่ขณะนี้ มีอย่างเหลือล้นพอที่จะระเบิดโลกให้แตกเป็นเสี่ยง ๆ ได้ ระเบิด

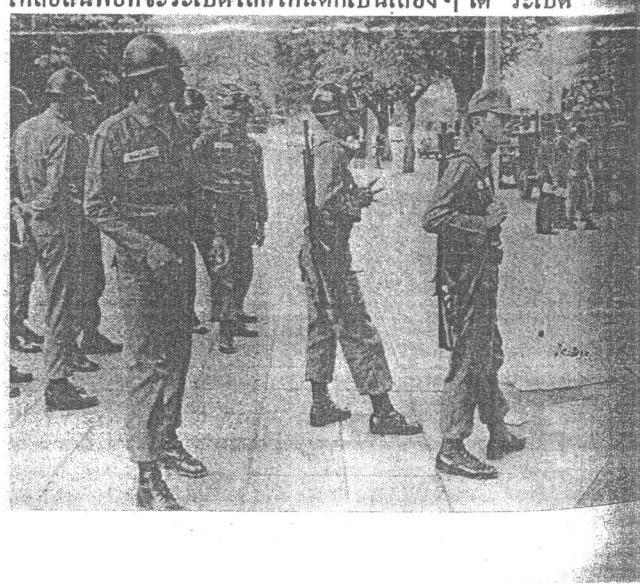

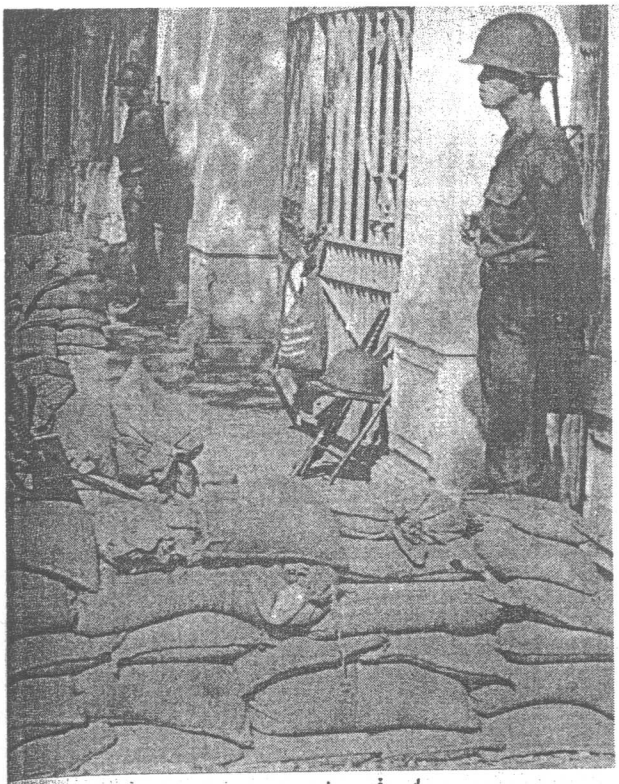

ปรมาณูของอเมริกากับรัสเซีย ซึ่งเป็นสองอภิมหาอำนาจที่กำลังแก่งแย่งเข้าสู่บโลกทั้งโลก ก็มีแสนยานุภาพน่ากลัวมาก

แต่การใช้อาวุธนิวเคลียร์ไม่ใช่เป็นเรื่องง่าย ต้องพร้อมจริงๆ ชาวอเมริกันนั้น มักจะยืนยันเสมอว่าเขาจะทำให้คนอเมริกันเชื่อมั่นศรัทธาในกองทัพสามเหล่าของเขา เขาเคยคุยโวโอ้อวดอย่างโอหังว่าถ้าเขาจะเอาชนะไอ้พวกตัวเหลืองในเอเชียแล้ว เขายิงระเบิดสัก ๑๐ ลูกก็วอดวายยอมแพ้แล้ว นักการเมืองนิยมความรุนแรงของเขาบางคน ถึงกับขู่จะระเบิดเวียดนามทั้งประเทศ โดยที่เขาไม่คำนึงว่าพลเมืองไทย จะโดนผลกระทบต่อนโยบายบ้าเลือดแบบนี้อย่างไรเลยแม้แต่น้อย

ผู้เชี่ยวชาญทางยุทธศาสตร์

สงครามสมัยนี้เขาระดมพลังสมองของคนรักชาติมาช่วยงานกันมาก ในเมืองไทยไม่เคยมี มีแต่พวกบ้าน้ำลาย นักฉวยโอกาสหากินด้วยการหลอกทหารอย่างหัวหน้าขบวนการนวพังอะไรนั่น นายทหารที่รักชาติเขารู้สึกหดหู่ใจมากที่ระดับสูงของเรา เวลาไปเล็คเช่อร์กับไอ้นักฉวยโอกาส ก็ต้องประคบประหงมมันแทบจะเป็นขี้ข้าเช่นยืนชอล์คให้มัน หรือเรียกมันว่า "อาจารย์" พวกฉวยโอกาสแบบนี้ถ้าลอง เข้ามาหากินอยู่กับนายทหารผู้ใหญ่ของเราได้แล้ว มันก็ล่อให้เห็นถึงความล้าหลังและไม่เป็นโล้เป็นพายของพวกเราบางคนเอง อย่าไปโทษใครเลย

สมัยก่อนโรงเรียนนายร้อย จะไม่เอาพวกบ้าน้ำลายมาเป็นอาจารย์ มีแต่อาจารย์ดีๆ จากยุโรปจากอังกฤษจากอเมริกาที่แน่จริงๆ เท่านั้น และยุคนี้ต้องศึกษาทุกประเทศให้รู้รอบตัวยิ่งขึ้น

นักวิชาการยุทธศาสตร์สมัยใหม่ ของอเมริกา เช่นนายอ๊อสกูด (Robrt E. Osgood) และนายทัคเก้อร์ (R.W. Tucker) ได้เขียนหนังสือทางการทหารตอนหนึ่งว่า "การขยายอำนาจทางทหารยุคนิวเคลียร์ คือการเพิ่มสมรรถภาพอันใหญ่หลวงของรัฐที่มีอาวุธดังกล่าว พอที่จะถล่มอีกฝ่ายหนึ่งให้ถึงตัวรวดเร็ว โดยไม่ใช้กองกำลังภาคพื้นดิน (แต่อาจใช้กำลังกองหนุนเคลื่อนที่เร็วทางยุทธศาสตร์)"

อเมริกาถอยกองกำลังจากประเทศไทย มันเป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับสูงของเขานานแล้ว เขามีทางเลือกนี้เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติของประชาชนอเมริกัน ผิดกับพวกคนไทยบางคนถูกหลอกไปร้องเย้วๆๆ เป็นหุ่นเชิดของพวกต่างชาติ เช่นลายลับอย่างนายอะไรนั่นหากินกับเจียงไคเช็คมาก่อน หรือนักเขียนที่น่าสงสารคนหนึ่งไปโดนพวกทหารการเมืองหลอกใช้ จนเกือบเสียผู้เสียคน แต่มันก็เหมาะแล้ว เพราะคนที่ใจแคบมองอะไรไม่รอบด้านมักจะเป็นอย่างนี้ คือเป็นหุ่นเชิดเต้นระบำปาวๆ ไปเท่านั้น

ใครผันว่าอเมริกาจะมาช่วยไทยก็ขอบอกไว้ล่วงหน้าว่า ถ้าอเมริกาจะมาอีก เขาจะมาอย่างศัตรูไม่ใช่มาอย่างมิตรเหมือนก่อน เขามาด้วยขีปนาวุธนิวเคลียร์ไม่ใช่มาพร้อมกับ พี. เอ็กซ์. หรือดอลล่าร์อย่างที่พวกรักอเมริกางมงายคาดคิดกัน

งบประมาณทหารกับยุทธศาสตร์

กองทัพเดินได้ด้วยท้องและขวัญจากผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาที่บ้าอำนาจหรือที่หากินกับลูกน้อง เอาลูกน้องเอาประเทศชาติไปขายเพื่อกอบโกยทรัพย์สินต่างชาติมาสร้างบารมีทางการเมืองทางการทหารนั้น ล้วนแต่มีส่วนทำให้กองทัพของชาติวอดวายล่มจม

อย่าเอากองทัพของชาติซึ่งเป็นของประชาชนทั่วไป ไปปะปนกับกองทัพส่วนตัวของอัศวินม้าขาวหรือพวกนิยมลัทธิฟาสซิสต์ เวลานี้คนเกลียดคอมมิวนิสต์โดยไม่เคยรู้จักคอมมิวนิสต์ แต่เราในฐานะทหารหรือผู้เกี่ยวข้องในวงการนี้ควรต่อต้านเผด็จการฟาสซิสต์ด้วย ทั้งนี้

เพราะฟาสซิสต์จะแบ่งกองทัพส่วนตัวเป็นหน่วยรบพิเศษ เช่นลูกชายผู้เสียอำนาจคนหนึ่งเคยพยายามทำมาแล้ว งบประมาณทหารทุกกองทัพไปไว้ที่หน่วยรบนี้แห่งเดียว นอกจากนั้น พวกบ้าน้ำลายฟาสซิสต์ยังชอบโค่นล้มชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และรัฐสภา ตลอดจนรัฐธรรมนูญอีกด้วย นี่เป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็รู้กันแต่ไม่กล้าพูด

เช่นวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๓ พวกฮิตเล่อร์ได้บีบให้ประธานาธิบดีฮินเดนเบิกยุบสภา โดยอ้างว่ารัฐบาลผสมไปไม่รอด พวกฟาสซิสต์ทั้งหลายนี้ ล้วนแต่นิยมการโฆษณาความแตกแยก ดังที่ในยุคเชื่อผู้นำชาติพ้นภัยและเพลงปลุกใจบางเพลงที่เจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ที่หากินกับอเมริกาเอามาเปิดกันใหญ่ เพื่ออะไรกัน, ต้องการอะไร, ต้องการทำให้ทหารเสื่อมเสียขวัญหรือกลายเป็นคนโง่ที่ทหารการเมืองมาปลุกปั่นหรือ หรือเพื่อดึงงบประมาณเข้ากองและเข้ากระเป๋าตัวเบิ้มๆเท่านั้น มันไม่ถูกต้อง

ในสหรัฐอเมริกาจึงมีการเอาโครงการสภาความมั่นคงหมายเลข ๖๘ หรือ เอ็น. เอส. ซี. ๖๘ ที่ร่างกันในราว ค.ศ. ๑๙๕๐-๕๒ มาใช้ ทั้งนี้เพราะทหารแย่งงบประมาณกันเองแบบที่ไทยเราเป็นอยู่ในขณะนี้

ทหารไทยของเรา ระดับสูงมักไม่เอาของดีของเขามาใช้ แต่เอาของที่จะให้ประโยชน์ส่วนตัวมาใช้ เช่น พวกหอยทากในกองบัญชาการทหารสูงสุด ที่ควรยุบไปได้แล้วเพราะเราไม่ได้ไปสู้รบกับใคร ที่ตั้งขึ้นมาก็เพราะพวกเราบางคนต้องการประจบประแจงจัสแม็คเพื่อหาเศษหาเลย จึงตั้ง บก.สน. มาเป็นหุ่นไว้ยัดพวกตัวเบิ้ม ๆ เต่าพันปีของกองทัพไว้

การจัดแบ่งงบประมาณจึงต้องมีการวางแผนใหม่และต้องสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ใหม่ด้วย

ทางออกของทหารไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก อาวุธเทียบกับใครเขาก็ไม่ได้ นายพลรบไม่เป็น ชั้นผู้น้อยกินอยู่กันเหมือนหมูเหมือนหมา แต่ชั้นผู้ใหญ่เล่นกอล์ฟ มีเมียน้อยล่อกามา หรือไม่ก็เซ็งลี้ซ่องเลวร้ายทั้งสิ้น คนพวกนี้จะเป็นพวกแรกที่เปิดหน้าผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเขาต้องการเอาตัวรอด

ยุทธศาสตร์ใหม่ของไทยในอนาคตต้องเปลี่ยนทัศนคติใหม่หมด เราต้องเลือกข้างเสียที่ว่าจะอยู่กับประเทศเล็กในโลกที่สาม เราต้องพึ่งตนเอง กล้าสู้กับอภิมหาอำนาจ กล้าเอาชนะการข่มขู่ของพวกอยากครองความเป็นเจ้าโลก

เลิกการบ้ายศตำแหน่ง และปรับกองทัพของชาติให้เป็นของประชาชน อบรมวิชาการใหม่ เลิกวิธีการแบบคนเป็นโรคจิตเรื้อรัง เช่นการปลุกขวัญบ้า ๆ ด่าลูกๆ หลาน ๆ ของชาติ ด่าคอมมิวนิสต์จนมั่วไปหมดทั้ง ๆ ที่ตัวเองร้ายกาจยิ่งกว่าคอมมิวนิสต์เสียอีก เข้าใจจิตใจของคนยากคนจน หรือประเทศยากจนให้มาก ศึกษาแนวยุทธศาสตร์จากเขาไม่อวดเดชศักดาว่าเราแน่ เราเก่ง อยุธยาไม่สิ้นคนดี ซึ่งคนดีเกิดขึ้นเพราะกรุงมันแตกก็ไอ้พวกอ้างรักชาติทั้งหลายที่หากินกับประชาชนโกหกหลอกเขากินนี่แหละทำให้กรุงแตก คนดีอยุธยานั้นคือประชาชนจำนวนมากที่เขามีจิตใจต่อสู้โดยที่ไม่ต้องถูกเป่าหูให้สู้ เหมือนรัฐมนตรีบางคนที่แอบมาหากินกับการเลือกตั้งในเขตทหาร ทั้งปีทั้งชาติไม่เคยมีผลงานในสภาเลย หรือเสมือนผู้หลงผิดทำสงครามจิตวิทยาทางวิทยุ จนทหารพังประชาชนก็ไม่ชอบพึ่ง ทหารก็ไม่ชอบนัก

ในขณะที่ทุกประเทศเล็กๆ เขาเตรียมรับสงครามนิวเคลียร์ด้วยการขุดหลุมป้องกันกัมมันตภาพรังสี แต่ทำไมงบประมาณทหารจึงไม่เจียดไปสร้างอุโมงค์ลึกๆ เพื่อประชาชนให้หลบภัยจากสงครามแบบใหม่ที่อาจระเบิดขึ้นในประเทศสแกนดิเนเวีย ในอัฟริกา เขามีนักการทหารที่รู้รอบทิศ เขาขุดอุโมงค์ลึก และจัดหาแหล่งเก็บอาหารไว้ใช้ในยามสงครามทั้งนั้น นี่เป็นเพราะเขาเห็นว่าทหารกับประชาชนไม่มีแยกจากกัน ทหารรักประชาชนก็วางแผนป้องกันประชาชน มีแต่ไทยชาติเดียวเวลานี้ไม่มีนโยบายกู้ภัยประชาชนทางยุทธศาสตร์ นี่เป็นสิ่งที่รัฐบาลจะต้องเรียกร้อง

ในขณะที่ประเทศชาติกำลังเป็นประชาธิปไตยอยู่นี้ ผู้ใหญ่ตามกรมตามกอง ควรให้ประชาธิปไตยเกิดขึ้นในกองทัพให้ได้ แต่นี่ไม่ใช่ให้ทหารขาดวินัย ยิ่งเป็นประชาธิปไตย (ขอให้เป็นจริง ๆ ในกองทัพเถิด) เท่าไรกองทัพก็จะมีวินัยยิ่งขึ้นเท่านั้น ที่มันยังไม่เป็นประชาธิปไตยก็เพราะพวกปลวกกองทัพยังหวั่นไม่ต้องการเสียประโยชน์ส่วนตัว

ในการให้ได้มา ซึ่งแนวทางถูกต้องสำหรับอนาคตทหารไทยและแนวยุทธศาสตร์การทหาร พวกทหารที่เป็นคนดีจะต้องทำการรวมตัวกันสร้างประชาธิปไตยที่มีวินัยขึ้น ต่อต้านพวกฉวยโอกาสพาทหารเข้ารกเข้าพงเช่นพวกบ้าน้ำลาย ซึ่งทำลายอะไรต่อมิอะไรไปมากแล้ว อนาคตจะต้องมีประชาธิปไตยอย่างแน่นอน ●

สมจิตร ทหารเก่า

การศึกษา

กอ. รมน. : อบรมครูเพื่อความสามัคคีหรือ

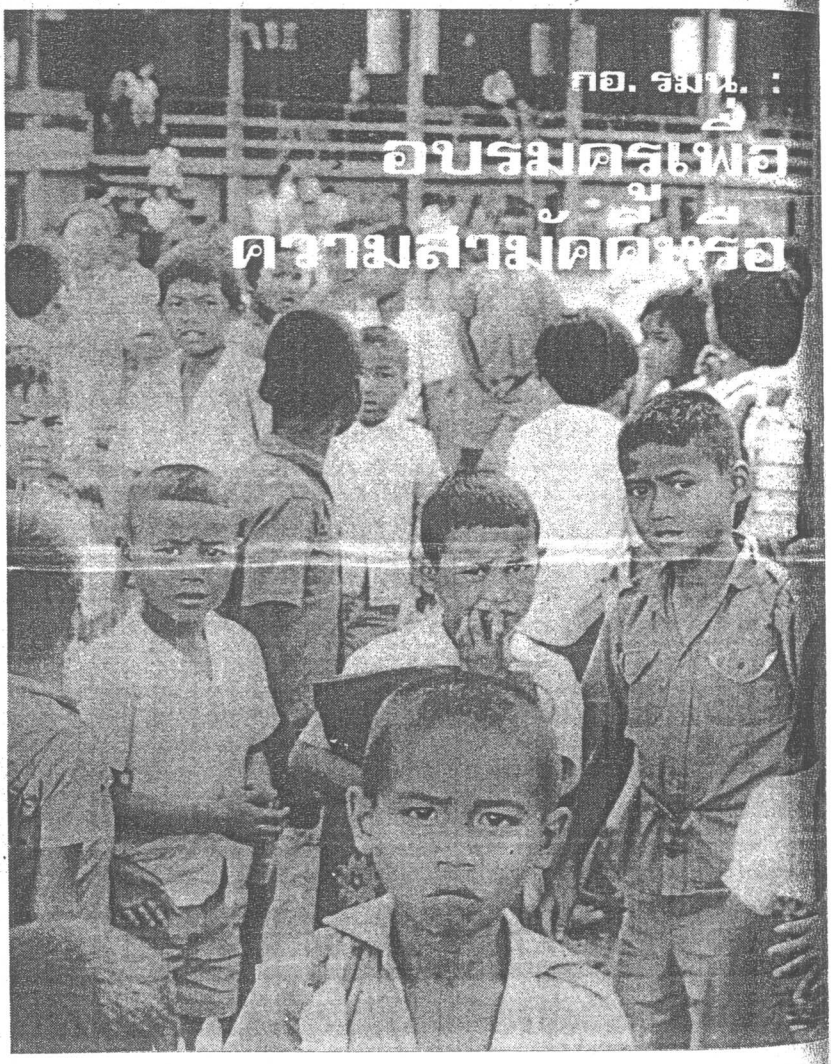

แรก ๆ ก็ไม่เท่าไหร่ครับ ตั้งแต่อาจารย์ไปอบรม กอ. รมน. มานี่หนักมากเลย นักเรียนที่สนใจปัญหาบ้านเมือง ถูกเพ่งเล็งมากเป็นพิเศษ ยิ่งพูดหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองออกไป จะถูกเรียกตัวสอบสวนเป็นคอมมิวนิสต์หรือมีใครหนุนหลังอยากเป็นพวกหนักแผ่นหรือไง'

นักเรียนมัธยมคนหนึ่งปรารภอีกคนหนึ่งก็เสริมว่า

"ถือหนังสือการเมืองให้เห็นไม่ได้เลยพี่ ยิ่งปกเป็นรูปมาร์กซ เลนิน เหมาเจ๋อตง จะกลายเป็นเรื่องใหญ่ของโรงเรียนไปเลย กลัวกันใหญ่ทั้งที่เขาวางกันเกร่อไปในท้องตลาด หนังสือพิมพ์บางเล่มก็ห้ามอ่าน ประชาชาติ ประชาธิปไตย อธิบดีย์ อ่านไม่ได้ แต่เดี๋ยวนี้อาจารย์อนุญาตให้อ่านประชาธิปไตยแล้ว บอกว่าดีขึ้น"

การศึกษากับการเมือง ดูจะเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ผู้ปกครองประเทศแต่ละยุคสมัย ก็จะใช้กระบวนการทางการศึกษา เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดแนวความคิด และจัดระบบให้แก่ผู้คนในสังคม เพื่อความเป็นเอกภาพ หรือให้ง่ายดายต่อการควบคุม

บัญหาที่เกิดขึ้น ก็คือว่า ช่วงไหนประเทศเป็นเผด็จการ อำนาจในการบริหารหรือการตัดสินใจในชะตากรรมบ้านเมือง ย่อมตกอยู่ในมือคนกลุ่มน้อย ยุคนั้นช่วงนั้น การศึกษาก็เลยเป็นไป เพื่อการรักษาไว้ซึ่งสถานะและอำนาจของกลุ่มผู้ปกครองประเทศ หลักสูตรการศึกษาจะถูกบิดเบือน ประชาธิปไตยเป็นเพียงบทเรียนบนหน้ากระดาษ ที่พูดถึงการปฏิบัติ หรือนำมาปฏิบัติไม่ได้ มิฉะนั้น จะถูกตราว่ามีการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายเสถียรภาพของบ้านเมือง จนถึงมีพฤติการณ์อันเป็นการล้มล้างรัฐบาล

ดังนี้ จึงไม่น่าแปลกที่ปรากฏเสียงเรียกร้องเสรีภาพทางการศึกษา บรรยากาศอิสระทางการศึกษา บรรยากาศอิสระทางวิชาการขึ้น ตามสถาบันต่าง ๆ ยิ่งในช่วงการเมืองอยู่ในระบอบเผด็จการ เสียงนี้ก็จะยิ่งดังขึ้นมากกว่าปกติ

บัญหาจริง ๆ จึงไม่ใช่อยู่ที่ว่าจะแยกการเมืองออกจากการศึกษาหรือแต่อยู่ตรงว่าถ้าเราปรารถนาประชาธิปไตยกันจริง ๆ ก็ต้องให้การศึกษาเป็นประชาธิปไตย ครูบาอาจารย์มีอิสระในการสอน ปราศจากการครอบงำแทรกแซงจากนักการเมือง ขณะเดียวกันนักเรียนก็ย่อมต้องมีเสรีภาพในการเรียน การแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง ไม่ถูกปิดกั้น ด้วยความหวาดกลัวที่ไม่มีเหตุผล

สมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ปรากฏคำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๔๐

๒๕๑๘ เรื่องนโยบายการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๘ ลงนามโดยท่านนายกฯ เอง

ใจความสรุปได้ว่า ขอให้หน่วยงานราชการทุกแห่ง ให้ความร่วมมือในการรักษาความมั่นคงภายในชาติ พึงสังวรณ์ให้ดีถึงภัยอันตราย อันจะมีขึ้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศที่มีแนวโน้มส่อไปในทางที่จะสั่นคลอนความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

และลงท้ายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) เป็นผู้ประสานงาน อำนวยการและกำกับดูแล เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ

จากคำสั่งฉบับนี้ ส่งผลมายัง กอ.รมน. ในการเริ่มมีบทบาทกับการศึกษาของชาติทันที เห็นได้จากคำสั่ง สร. ๔๐๐๑ (๐๒)/๓๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ลงนามโดย พล.อ. สายหยุด เกิดผล เสนาธิการ กอ.รมน. แจ้งต่อกระทรวงศึกษาธิการได้ "ทราบและชี้แจงแก่หน่วยราชการให้เป็นไปตามคำสั่งข้างต้นโดยเคร่งครัดต่อไป หากเกิดมีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างใด ขอได้กรุณาซักซ้อมความเข้าใจกับกอ. รมน. ได้ทุกโอกาส"

แล้วการอบรมเพื่อความมั่นคงของชาติจาก กอ. รมน. ก็เริ่มขึ้นกับข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ ผู้อำนวยการ อาจารย์ชั้นพิเศษและชั้นเอกต่างๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับลัทธิการเมือง การเข้าแทรกแซงทางการเมืองของคอมมิวนิสต์ ตลอดจนวิธีการป้องกันการแทรกแซงเพื่อมิให้บุตรธิดา นักเรียน นักศึกษาทั้งหลาย ตกเป็นเหยื่อแห่งภัยร้ายกาจนั้น

ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ท่านหนึ่งถึงกับกล่าวว่า "การอบรม กอ. รมน. เป็นการจัดอบรมที่มีประโยชน์และให้ความรู้ความเข้าใจในลัทธิการเมือง โดยไม่มีอคติใดๆ ทำให้ผู้บริหารสามารถนำวิธีการไปให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษาได้"

ผู้ที่ให้การสนับสนุนการอบรมนี้เป็นอย่างดีอีกคนหนึ่งคือ นายสุวรรณ ธนกัญญา อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อครั้งเป็นรัฐมนตรีฯ นายสุวรรณได้จัดให้มีการอบรมข้าราชการจากกรมการฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา เป็นหลักที่เดียว

วิธีอบรมเป็นในรูปของการบรรยาย การสัมนาร่วมกัน ทั้งนี้รายละเอียดการจัดการอบรมเป็นเรื่องของ กอ. รมน. ที่จะจัดทำหัวข้อบรรยายและจัดหาวิทยากรมา

ระยะเวลาอบรม ถ้าเป็นระยะสั้นจะใช้เวลา ๒ สัปดาห์ ถ้าเป็นระยะยาวจะใช้เวลา ๑ เดือน

ข้าราชการที่มารับการอบรมไม่ถือว่าขาดราชการ เพราะเวลาที่มาอบรมนั้นทางกระทรวงถือว่าเป็นการมาราชการ

หลังจากการอบรมตั้งแต่ช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นมา ไม่ทราบว่าทาง กอ. รมน. หรือทางกระทรวงศึกษาธิการ จะได้มีการสรุปผลความสำเร็จหรือความล้มเหลวไว้ประการใด แต่ที่ปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ ก็คือการแตกแยกแบ่งเป็นฝักฝ่าย ทั้งในหมู่ครูกับครู ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน การสาดโคลนป้ายสีแดงระบาดไปหมด ถึงขนาดมีการพ้องร้องยังโรงศาลก็มี (ในบ้าน ฉบับที่ ๑๔๗)

แม้จะกล่าวไม่ได้ว่าเป็นผลที่เกิดจากการเข้าไปจัดการอบรมของ กอ. รมน. ทั้งหมด แต่ก็มีส่วนที่เดียวล่ะ

เพราะอย่างการจัดงานสังคมนิทรรศน์ก็ดี การจัดงานวิทยาศาสตร์สัมพันธ์ก็ดี ทั้งที่เป็นการจัดทางวิชาการที่มีมาทุกปี ก็กลับถูกขัดขวางว่าจะเป็นงานปลุกระดมนักเรียน การดำเนินงานของศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย ก็ถูกมองด้วยสายตาอันเป็นปฏิปักษ์จากผู้ที่กลับมาจากการอบรม การจับกุมนักเรียน ๑๔ คนในข้อหาบุกรุก (ในบ้าน ฉบับที่ ๑๔๖) ก็มีการนำหนังสือเกี่ยวกับการเมืองที่วางขายตามท้องตลาดของเด็กเหล่านี้มาโหมโฆษณาอย่างครึกโครม คล้ายจะบอกให้ว่านี่เห็นไหม....เห็นไหมเด็กพวกนี้ถูกล้างสมอง

ผลที่เกิดขึ้นเหล่านี้ชวนให้ไม่น่าเชื่อมากกว่าจะชวนให้เชื่อว่า การอบรมของ กอ. รมน. เป็นผลดีแก่ความสามัคคีของคนในชาติ ●

หมายเหตุ

มาตรการอันเด็ดขาด

หลังจากคณะรัฐบาลแห่งกรุงสยามได้บทเรียนจากการลักลอบเข้ามาเที่ยวของท่านประภาส แล้วจึงได้มีมาตรการสำหรับป้องกันกลุ่มทรราชใหม่ เพื่อไม่ให้เข้ามาเที่ยว มาบวช มาดูพ่อ มารักษาตัว หรือมารับดอกเบี้ยเงินกู้

ทางปฏิบัติของรัฐบาลเท่าที่สามารถจะกระทำได้ คือข้อกำหนดของคณะรัฐมนตรี ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เลือกคณะกรรมการป้องกันปราบปรามโรคคิดถึงบ้านของทรราชเอง

เมื่อนายกรัฐมนตรีกำหนดตัวคณะกรรมการได้แล้ว จึงมีการประชุมลับ ณ บ้านนายทหารคนหนึ่งอยู่หลังสถานีวิทยุจักรยาน เลขานุการในที่ประชุม อนุญาตให้นักข่าวคนไทยแต่ชื่อสำนักข่าวเป็นภาษาอังกฤษ ที่สถานีวิทยุจักรยานเชื่อถือมาก เข้าฟังได้คนเดียวเพื่อป้องกันการบิดเบือนข่าวของสถานีของรัฐบาลเอง และสถานีวิทยุของรัฐบาลต้องออกอากาศถ่ายทอดจากสถานีวิทยุจักรยานโดยเคร่งครัด

"ที่สถานีวิทยุเสียงจักรยาน ท่านพ่อแม่พี่น้องต่อไปนี้เราจะถ่ายทอดการประชุมของคณะกรรมการป้องกันโรคคิดถึงบ้านของทรราช จากแหล่งข่าวคือสำนักข่าว เอ เอน ไอ"

นายกรัฐมนตรี : ขอให้รัฐมนตรีมหาดไทยรายงานข่าวคืบหน้า

รัฐมนตรีมหาดไทย : กระผมขอให้รัฐมนตรีกลาโหมท่านรายงานก่อน เพราะท่านคุมทหารป้องกันทุกจุดแล้ว

รัฐมนตรีกลาโหม : ผมเพิ่งเข้ามารับงานใหม่ ไม่สามารถรายงานอะไรได้ ทหารผมก็ไม่รู้จักใคร ขอให้ท่านนายกเป็นผู้ตัดสินเรื่องนี้

นายกรัฐมนตรี : ผมยังไม่ได้รับรายงาน

"ท่านผู้ฟังครับ ที่ท่านได้รับฟังขณะนี้เป็นรายงานข่าวสดจากที่ประชุม ซึ่งแหล่งข่าวของเรารายงานมาให้ท่านผู้ฟังคำต่อคำ"

"ขณะนี้มีรายงานเข้ามาว่า ที่ประตูทางเข้าบ้านนายทหาร ซึ่งเป็นที่ประชุมนั้นมีรถเก๋งสีดำติดฟิล์มกรองแสงวิ่งเข้ามา นักข่าวยังไม่รู้ว่าใครเข้ามา"

"ท่านผู้ฟังครับเรามีข่าวด่วนจากหน้าห้องประชุมมาถ่ายทอดสดให้ท่านฟังนะครับ ขอให้ท่านเชิดรับฟังได้จากวิทยุทุกเครื่องซึ่งเราทำพิเศษ รับได้สถานีเดียวคือของเราเท่านั้น"

"ก๊อก ๆ ๆ"

"ใครครับ"

"ผม ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ประชาชนคนหนึ่งครับ"

"ต้องการพบใคร

"พบนายกรัฐมนตรีครับ"

"ท่านไม่อยู่ ฉันเป็นผู้หญิง เข้ามาไม่ได้หรอก"

"ผมพาเฉลนอม กิติขจร มาด้วย"

"ยังงั้น นิมนต์ข้างในเลยค่ะ"

"ท่านผู้ฟังครับ ท่านคงรู้แล้วว่า ท่านนายกรัฐมนตรี ป้องการเข้ามาได้เด็ดขาดเพียงไรเพราะบ้านหลังนี้ย่อมเป็นแหล่งที่ปลอดภัยที่สุดแล้ว เพราะได้ยอดหญิงคุ้มครอง"

"ขอให้สถานีวิทยุทุกสถานีถ่ายทอดออกอากาศข่าวนี้ให้ประชาชนทราบจากสถานีวิทยุจักรยานนี้แห่งเดียว เพื่อประชาชนจะได้สบายใจ ในการเข้ามาของทรราช" ●

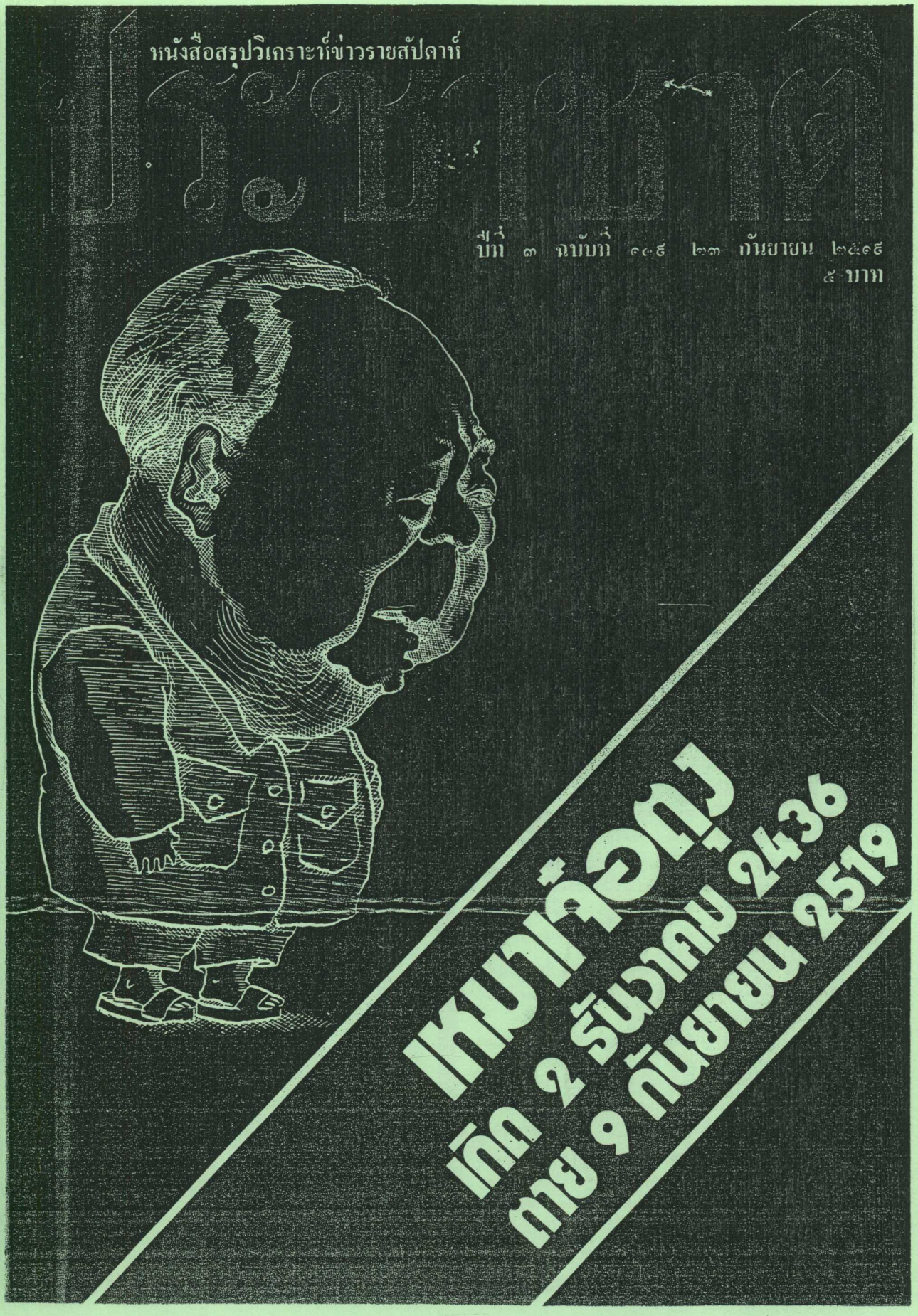
หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์
ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๑๕ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙
๕ บาท
เหมาเจ๋อตุง
เกิด 2 ธันวาคม 2436
ตาย 9 กันยายน 2519

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๘ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

เหมาเจ๋อตุง ๒

เกร็ดการเมือง ๔

จดหมาย ๔

การ์ตูนประชาชาติ ๖

ความเรียงประชาชาติ ๗

นอกบ้าน

เหมาไป ใครจะมา, มรณกรรมของยักษ์อมตะแห่งศตวรรษ, เสียงจากไต้หวัน ทรราชสิ้นแล้ว, ๘

สรุปข่าวในบ้าน ๒๔

สรุปข่าวนอกบ้าน ๒๕

ในบ้าน

นาทีนี้นิรัฐสภาไทย, อุทัยธานี ความขัดแย้งในหมู่สงฆ์, ปชป. ทนรักกันจริง ๒๖

ประชาชาติสัมภาษณ์ ๓๔

ข้อมูลตัวเลข ๓๙

รายงานประชาชาติ ๔๐

การศึกษา ๔๔

แพทย์ ๔๖

หยาดเหงื่อ ๔๘

ชีวิตวันนี้ ๕๐

ในแวดวงนักเขียน ๕๒

หนังสือ ๕๔

ภาพยนตร์ ๕๖

โลกกว้าง ๖๐

กีฬา ๖๒

หมายเหตุ ๖๔

ปก อรุณ วัชระสวัสดิ์

ข่าวการจากไปของเหมาเจ๋อตุงผ่านเข้ามาในกองบรรณาธิการ **ประชาชาติ** ตอนบ่ายของวันพฤหัสบดี ขณะที่กำลังเตรียมปิดเล่มด้วยปกสุภาพสตรีหน้าตาแฉล้ม การตัดสินใจวินาทีสุดท้ายเพื่อปรับให้ทันเรื่องและสรุปวิเคราะห์ทุกแง่ทุกมุมของข่าวใหญ่ จึงเกิดขึ้นเป็นการทำหน้าที่ให้ทันกับเหตุการณ์เพื่อท่านผู้อ่าน

ความชุลมุนก็มีบ้าง แต่เพราะการตระเตรียมงานเพื่อรับสถานการณ์บีจูบันทันด่วนได้ทำกันไว้ตลอดเวลา การแบ่งสรรหน้าที่เพื่อเสนอเรื่องราวของเหมาเจ๋อตุงจึงทำได้เป็นที่น่าพอใจ

บรรณาธิการเรียกประชุมด่วนเมื่อบ่ายสามโมงวันพฤหัส สั่งเปลี่ยนปกจากสาวสวยมาเป็นเหมา ท่ามกลางความเสียดายของคนบางคน บรรณาธิการผู้ช่วยรับหน้าที่ค้นประวัติประธานพรรคคอมมิวนิสต์จีนอย่างเร่งด่วน "สบายมาก ผมเตรียมเอาไว้นานแล้ว...ตั้งแต่ข่าวล็อครั้งโน้นแหละ"

นักเขียนวิเคราะห์ได้รับมอบหมายให้เขียนวิเคราะห์ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับวงการเมืองในจีนหลังการจากไปของเหมาเจ๋อตุง ผู้เชี่ยวชาญเมืองจีนทั้งหมดได้รับการติดต่อจาก **ประชาชาติ** กระทันหัน (และบางท่านก็ยังไม่ยอมเชื่อว่าเหมาตาย จนเกิดการพนันขันต่อทางโทรศัพท์กันพักใหญ่) ทุกมุมทุกทฤษฎีที่เคยปรากฏมาได้รับการวิเคราะห์วิจัยมาให้ท่านผู้อ่าน

"คุณจับเอารายละเอียดทั้งหมดของการตาย อารมณ์ของคนจีน การประชุมของพรรค และท่าทีของพรรคคอมมิวนิสต์จีน รวมทั้งปฏิกิริยาจากผู้นำโลกทั้งหมด อย่าลืมรัสเซียและไต้หวันด้วยนะ" บรรณาธิการบริหารสั่ง เจ้าของคอลัมน์จดหมายเหตุเอเชีย ซึ่งกำลังง่วนอ่านโทรเลขจากต่างประเทศพลางตะโกนว่า "เฮ้า สำนักข่าวทาสส์ของรัสเซียเขาออกข่าวเพียงสองวรรคเท่ากับข่าวอากาศประจำวัน ได้หวันบอกว่าทรราชใหญ่ของโลกตายแล้ว"

ฝ่ายศิลปวิ่งกันพล่าน เมื่อถูกสั่งให้เข้าประจำการพิเศษ ก็ปรากฏว่าหนึ่งในฝ่ายศิลปนั้นหาตัวไม่พบ "นิวัติไปดูหนังเรื่อง แบร์ สันดอนอยู่ครับ" ใครคนหนึ่งรายงาน

บรรณาธิการบริหารเกาหัวพลางสั่ง "โทรบอกโรงหนัง ช่วยออกสไลด์ด่วนให้กลับมาเดี๋ยวนี้... ต้องเปลี่ยนปก"

ฝ่ายภาพกระโดดเข้ามาพร้อมแฟ้มหนาเตอะ รูปของเหมาเจ๋อตุงตั้งแต่หนุ่มจนก่อนสิ้นลมหายใจไม่กี่วันมาวางหรามเลือกกันอย่างพิถีพิถัน

แล้วเสียงดีดแด๊กของเครื่องพิมพ์ดีด ก็ดังไปทั่วห้องกองบรรณาธิการ ต่างคนต่างทำหน้าที่อย่างขมีขมัน เพื่อให้ได้ผลงานร่วมที่เสนอท่านผู้อ่านอย่างเจาะลึก ทันเหตุการณ์และวิเคราะห์ลึกซึ้งอย่างที่ท่านจะได้อ่านในหน้า ๘-๒๓

และเมื่อต้นฉบับแผ่นสุดท้ายผ่านไปถึงช่างเรียง แท่นเริ่มวิ่งอย่างคึกคักทั้งกองบรรณาธิการก็ถอนหายใจ ขณะที่นิวัติวิ่งเข้ามาพร้อมกับอุทานว่า "เฮ้อ... เหมาเจ๋อตุงตายตั้งหลายหน ไม่เห็นเหมือนเท่าคราวนี้.."

การ์ตูน

๖ ประชาชาติ

ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
ม.ร.ว. สุนิดา บุณยรัตพันธุ์
บรรณาธิการที่ปรึกษา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
รัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
บุญส่ง ชเลธร
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
หัวหน้าฝ่ายข่าว
สมหมาย ปาริจฉัตต์
ฝ่ายข่าว
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
ชาญชัย มานสัวน
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์ สมาน สุดโต
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
พิชิต จงสถิตย์วัฒนา
ฝ่ายศิลป์
ชีวิน คุณาลัย นิวัติ กองเพียร
อรุณ วัชระสวัสดิ์ คณิต เสตะรุจิ
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทนี่ ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓,๖๑
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

เหมาเจ๋อตุง
รัฐบุรุษแห่งยุคสมัย

เหมาเจ๋อตุง เป็นชื่อที่รู้จักเป็นอย่างดีของประชาชนทั่วโลกในฐานะผู้นำ ประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก นอกจากนั้นยังในฐานะนักคิดนักเขียน นักปฏิวัติ และนักยุทธศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่และเชี่ยวชาญที่สุดคนหนึ่งของยุคสมัย

ความสำคัญของเหมา สะท้อนได้จาก คำกล่าวที่ว่า "เพียงเหมาจามคนทั้งโลกก็เป็นหวัด"

แม้แต่ศัตรูของเขาเองก็ยังต้องยอมรับในความยิ่งใหญ่นี้

เหมาตายขณะอยู่ในตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมืองพรรคหนึ่งเท่านั้นแต่หนทางชีวิตที่ก้าวมาจากลูกชาวนาจน ๆ แห่งมณฑลหูหนาน ผ่านการต่อสู้อย่างทรหดอดทน เด็ดเดี่ยวในการรับใช้ประชาชนอย่างสุดจิตใจ พบทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวมาอย่างโชกโชน จนกระทั่งขึ้นมาเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์สังคมใหม่ที่เต็มไปด้วยความหวัง อย่างเป็นวิทยาศาสตร์รู้จักปรับทฤษฎีให้เข้ากับการปฏิบัติจนสังคมเก่าซึ่งแตกแยกเน่าเฟะและสิ้นหวังได้เข้าสู่ความเป็นระเบียบมีวินัย ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และสามารถดำเนินนโยบายประเทศแบบยืนด้วยขาของตนเองมาได้ตลอดรอดฝั่ง

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เหมา ได้ทิ้งไว้ให้แก่โลกทั้งที่เป็นมนุษย์ธรรมดาคนหนึ่ง

ก่อนที่เขาจะจากไป เหมาเคยพูดถึง ความสัมพันธ์ไทยจีน ว่า ควรจะแน่นแฟ้น และเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน

การสูญเสียครั้งนี้จึง ไม่ใช่เป็นการสูญเสียอันยิ่งใหญ่ของชาวจีนเท่านั้น แต่เป็นการสูญเสียอันยิ่งใหญ่ของประชาชนทั่วโลกที่รัฐบุรุษ สำคัญแห่งยุคสมัยได้จากไป ●

สรุปข่าวในบ้าน

กันยายน

๓

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ เปิดเผยว่าคณะกรรมาธิการ ได้พิจารณาร่าง พรบ. งบประมาณ ๑๙ ครั้ง ตัดงบไปแล้ว ๒๖๔,๑๙๖,๙๓๕ บาท งบที่ตัดมากที่สุดคือ งบกลาง งบค่าที่ดิน ของกระทรวงทบวงกรม ที่คาบเกี่ยวกับงบประมาณในปีหน้า

พล.ต.อ. ศรีสุข มหินทรเทพ ปฏิเสธข่าวที่นายสมัคร สุนทรเวช ระบุว่ามีต่างชาติแต่งกายคล้ายนักศึกษา คอยฉวยโอกาสสวมรอยให้วุ่นวาย

๔

นายสุเทพ วสินติวงศ์ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงไทย โจมตีรัฐบาลว่า ไม่มีโครงการช่วยเหลือชาวนาอย่างจริงจัง ทั้งแนะให้รัฐบาลจัดตั้งสภาการเกษตร โดยยกระดับเป็น สภาพัฒนาการเกษตรแห่งชาติเลยจะได้ผลมากกว่า

พระภิกษุสงคราม บียะธรรมโม ประธานแนวร่วมยุวสงฆ์ ประกาศจะเคลื่อนไหวคัดค้านทันที หากจอมพลถนอม กิตติขจร เข้ามาอุปสมบท

๕

นายสมัคร สุนทรเวช ยอมรับว่ารัฐบาลใช้นักเรียน อาชีวะเป็นเครื่องมือต่อรองกับพลังนักศึกษา เพราะศูนย์นิสิต ฯ รับแผนต่างชาติปลุกระดมมวลชน นอกจากนั้นยังเปิดเผยว่าได้ใช้วิทยุต้านหนังสือพิมพ์

สภาแรงงาน พิจารณาเรื่องปัญหาแรงงาน โดยนายทนง เหล่าวาณิช ได้เสนอให้มีการแก้กฎหมายแรงงานและมีการลงโทษมากกว่าเดิม

จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย ได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มอิสระ และองค์การนักศึกษาประชาชนกว่า ๑๖๕ กลุ่ม เพื่อหามติดำเนินการเคลื่อนไหวคัดค้านการกลับเข้ามา ของจอมพลถนอม กิตติขจร

๖

นายวีระ มุสิกพงศ์ ส.ส. กรุงเทพฯ ให้สัมภาษณ์ว่า ตนจะไม่พูดถึงเรื่องความแตกแยกภายในพรรคอีกแล้ว เพราะได้พูดกันภายในแล้ว ว่าเรื่องของพรรคจะไม่พูด ส่วนคนอื่นไม่ทราบด้วย

กองทัพอากาศ จะย้ายหน่วยงานของกองทัพอากาศที่บริเวณสนามบินดอนเมืองกว่า ๑๐ หน่วยงาน ไปรวมกันอยู่ทางด้านทิศตะวันออก ของสนามบินดอนเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้กระทรวงคมนาคม ทำการปรับปรุงสนามบินดอนเมืองได้เต็มที่ โดยยังไม่จำเป็นที่จะต้องสร้างสนามบินพาณิชย์ขึ้นใหม่ที่หนองงูเห่า

๗

นายดำรง สุนทรศารทูล กล่าวว่า ทางกระทรวงมหาดไทยพร้อมที่จะเปิดพรมแดนด้านอรัญประเทศเพื่อติดต่อกับกัมพูชา หากว่าทางกัมพูชาตอบรับ จะค้าขายกับบริษัททั้ง ๕ ที่ทางฝ่ายไทยเสนอ ไปให้ค้าขายด้วย

๘

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ เปิดเผยว่า รัฐบาลเตรียมเลิกจ่ายเงินชดเชยราคาน้ำมัน เดือนละ ๑๐๐ ล้านบาทแล้ว และอาจให้ขึ้นราคาน้ำมัน

อธิบดีกรมตำรวจ ได้มีคำสั่งไปยังผู้บัญชาการตำรวจทุกกองบัญชาการ ห้ามเสนอโยกย้ายข้าราชการตำรวจในระยะนี้ นอกจากว่าตำรวจจะกระทำผิดจึงย้ายได้ นอกเหนือไปจากนี้ห้ามย้าย แม้ว่าจะได้รับขั้นยศหรือเงินเดือนเต็มขั้นก็ตาม

๙

รัฐสภา มีประชาชนและนักศึกษาจำนวนมากมาชุมนุม ยื่นข้อเรียกร้องให้ ส.ส. แต่ละจังหวัดช่วยเหลือ ในกรณีที่อีสานกำลังประสบความแห้งแล้งขนาดหนัก

นายทองหยิน ยงวนิชย์ หัวหน้าศูนย์ประสานงานป้องกันนักเรียนก่อการทะเลาะวิวาท เปิดเผยว่าเด็กนักเรียนติดยาเสพติดทุกระดับชั้น ตั้งแต่ประถมถึงอุดมศึกษา แต่ที่มากที่สุดคือนักเรียนอาชีวศึกษา ●

สรุปข่าวนอกบ้าน

กันยายน

๓

อินเดีย การประชุมสภาผู้แทนราษฎรของอินเดีย อลเวงขนาดหนักเมื่อสมาชิกพรรคฝ่ายค้านรุมโจมตีนายกรัฐมนตรี นางอินทิรา อย่างรุนแรง และลุกขึ้นเดินออกจากที่ประชุมทันที เป็นการประท้วงในการที่รัฐบาลเสนอญัตติเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญอันมีข้อความส่วนใหญ่ ทำให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจมากขึ้น

เกาหลีใต้ นักการเมืองฝ่ายค้านของเกาหลีใต้ ๑๘ คน ซึ่งถูกตัดสินจำคุกเมื่อเสาร์ที่แล้วในข้อหามีการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลแขวงกรุงเซอูลแล้ว

๔

ฟิลิปปินส์ กลุ่มคนถืออาวุธบุกโจมตีเมืองทางใต้ของฟิลิปปินส์ ๒ เมือง สังหารผู้บังคับการตำรวจและบุคคลอื่นอีก ๕ คน หนังสือพิมพ์บูลเลตินทูเดย์ รายงานมา โดยอ้างแหล่งข่าวทหาร

ทานซาเนีย ประธานาธิบดีจูเลียส ไนเยเรแห่งทานซาเนียได้มาร่วมพิธีที่จีนมอบสถานการศึกษาวิทยาลัยทหารที่จีนสร้างให้แก่ผู้แทนของรัฐบาลทานซาเนีย ซึ่งวิทยาลัยแห่งนี้เป็นวิทยาลัยการทหารแห่งแรกของทานซาเนีย

๕

สวิทเซอร์แลนด์ มีรายงานว่ารัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ นายเฮ็นรี่ คิสซิงเจอร์ และนายกรัฐมนตรี

อัฟริกาใต้ได้พบปะหารือหาวิธีแก้ปัญหาความขัดแย้งเรื่องผิว ในอัฟริกาใต้ผลคืบหน้าตามลำดับ

ไต้หวัน นายกรัฐมนตรีเจียง จิงกัว แห่งไต้หวันได้เรียกร้องให้ทหารจีนคอมมิวนิสต์บนผืนแผ่นดินใหญ่แยกตัวออก และร่วมมือกับชาวจีนคณะชาติต่อสู้กับรัฐบาลปักกิ่ง

๖

วอชิงตัน ประธานาธิบดีฟอร์ด แถลงว่า เขาจะไม่สั่งปลดผู้อำนวยการ เอฟ.บี.ไอ. นายคลาเรนซ์ เคลลี่ ถึงแม้เคลลี่จะยอมรับว่าได้เคยรับของขวัญจากลูกน้อง และลูกน้องเคยเอาเงินหลวงไปซ่อมบ้านให้ก็ตาม

สิงคโปร์ นักโทษการเมือง ๓ คนซึ่งถูกจับกุมจากการกวาดล้างครั้งใหญ่เมื่อเร็ว ๆ นี้เปิดโปงว่าพวกตนถูกเจ้าหน้าที่ทรมานด้วยวิธีต่าง ๆ ระหว่างถูกกักกัน

๗

เกาหลี กองบัญชาการสหประชาชาติและเกาหลีเหนือตกลงกันให้แบ่งครึ่งในเขตความปลอดภัยร่วมกัน (เขตสงบศึกที่บันมุนจอม) โดยต่างฝ่ายจะไม่ล้ำเขตของกันและกัน เพื่อป้องกันการปะทะอันอาจเกิดขึ้น

ไซปรัส พรรคคอมมิวนิสต์ พรรคสังคมนิยม และพรรคอนุรักษ์นิยมที่เป็นกลาง ซึ่งเป็นพรรคที่สนับสนุนประธานาธิบดีมาการิออส ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งผู้แทน ทั้งหมด ๓๕ ที่นั่ง

๘

อัฟริกาใต้ ตำรวจปะทะอัฟริกันผิวดำอย่างรุนแรงต้อนรับการกลับจากหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ของนายกรัฐมนตรีจอห์น วอร์สเตอร์ ทำให้มีผู้เสียชีวิต ๓ คน และบาดเจ็บหลายสิบคน

ฟิลิปปินส์ องค์การกรรมกรที่ใหญ่ที่สุด จะให้ยกเลิกกฎอัยการศึกทันทีที่ประธานาธิบดีมาร์กอส ได้จัดตั้งองค์การนิติบัญญัติเสร็จ

๙

ฟิลิปปินส์ นักสังคมวิทยาคนสำคัญ เรียกร้องให้มีการทบทวนนโยบายพัฒนาชุมชนเมืองของรัฐบาลเสียใหม่ ให้รับใช้ความต้องการของคนส่วนใหญ่ที่เป็นคนจน ไม่ใช่รับใช้แต่คนรวย ซึ่งเป็นคนส่วนน้อย

ฟินแลนด์ เจ้าหน้าที่ศุลกากรสั่งห้ามนำบ้านไม้เด็กเล่น ทำจากโซเวียตจำนวน ๕ ตันเข้าประเทศ เพราะตรวจพบว่าสีที่ใช้ทาของเล่นมีสารตะกั่วเจืออยู่เกินกว่าร้อยละหนึ่ง อันเป็นการผิดกฎหมายของประเทศ ●

ในบ้าน

นาทีนั้นที่รัฐสภาไทย

การประชุมสภาผู้แทนราษฎรวันนั้นเป็นไปโดยปกติ ข่าวมรณกรรมของประธานเหมา เจ๋อ ตุง ผู้นำแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีน ก็ผ่านเข้ามายังสภา ขณะเดียวกับที่ในที่ประชุมกำลังโหวตเสียงลงคะแนนเรื่องสิทธิสตรีกันอยู่

จนกระทั่งเวลา ๑๖.๓๐ น. จึงเริ่มมีการพูดกันถึงมรณกรรมอันยิ่งใหญ่ครั้งนี้

สมคิด : ไม่กระเทือนไทย

พ.อ. สมคิด ศรีสังคม หัวหน้าพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นต่อมรณกรรมของเหมาเจ๋อตุง ว่าเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อถึงเวลาก็ต้องตายตามธรรมชาติแต่เหมาเจ๋อตุงได้สร้างความดี สร้างประเทศจีนมานาน การสูญเสียเป็นไปโดยธรรมชาติ จึงไม่แปลกทุกคนได้คาดคะเนอยู่แล้ว

"เหมาเป็นคนเด่นเกินไปกว่าคนอื่น ๆ ปัญหาต่อเนื่องอาจลำบากเมื่อสูญเสียไปก็ยากกว่าจะเข้ารูปเข้ารอยได้อีก"

สำหรับความเปลี่ยนแปลงในประเทศจีนที่จะเกิดขึ้นนั้น พ.อ. สมคิดกล่าวกับ ประชาชาติ ว่าอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในผู้มีอำนาจซึ่งเป็นธรรมดาของการสูญเสียผู้นำคนสำคัญก็ต้องมีการกระทบกระเทือนต่อการเปลี่ยนแปลงภายในส่วนจะมากน้อยแค่ไหนนั้นยังไม่อาจจะยืนยันได้

"การต่อสู้ภายในทางการเมืองเป็นเรื่องธรรมดา" เขากล่าว

นอกจากประเด็นความตายของเหมาเจ๋อตุง ที่อาจส่งผลต่อสถานการณ์ทางการเมืองภายในของจีนแล้ว ผลกระทบต่อการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทยนั้น พ.อ. สมคิดได้ยืนยันอย่างหนักแน่นว่าความสัมพันธ์คงไม่เปลี่ยนแปลง และคงไม่มีผลกระทบกระเทือนแต่อย่างใด

"จีนต้องการหาเพื่อนให้มากๆ การเปลี่ยนแปลงภายในของจีน ไม่มีผลกระทบต่อไทย ไทยก็อยู่ของไทย"

นิสิต : ยุ่งแน่

ช่วงเวลาเดียวกันนั้นเอง นายนิสิต เวชศิริยานันท์ กรรมาธิการรัฐสภาฝ่ายต่างประเทศก็ก้าวลงบันไดมาจากชั้นที่สองด้วยท่าที่กระฉับกระเฉง

"ต้องมีเรื่องวุ่นวายแน่ อาจจะภายในเดือนหรือสองเดือนข้างหน้า" เสียงของเขากระเส่าเล็กน้อย

"นางเจียงชิง ภรรยาเหมาเจ๋อตุงยังคุมพวกเรดการ์ดอยู่กลุ่มหนึ่งผมไม่เชื่อว่าฮว่ากว๋าเฟิงผู้นำจีนใหม่จะคุมประเทศจีนได้ ทั้งประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเมื่อผู้นำคนสำคัญตายลงมักจะวุ่นวาย"

"ถ้าทางผู้นำจีนใหม่ยังคงคุมจีนได้ ความสัมพันธ์ไทยจีนก็คงไม่เปลี่ยนแปลงแต่ถ้าคุมไม่ได้ก็คงมีการเปลี่ยนแปลงไปอีกรูปหนึ่ง"

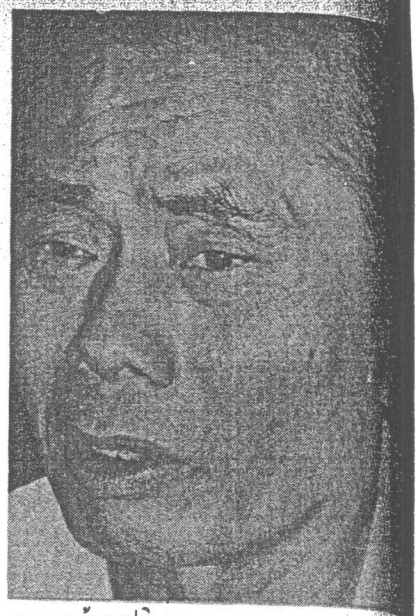

นาย แคล้ว นรปติ

พล.ต. ชาติชาย ชุณหะวัน

แคล้ว : ไม่ยุ่งเหยิง

๑๖.๔๐ น. นายแคล้ว นรปติ หัวหน้าพรรคแนวร่วมสังคมนิยมก็หอบแฟ้มเดินดุ่มๆ เข้ามาสู่ห้องแถลงข่าวใต้ถุนตึกรัฐสภา

"ผมขอแสดงความเสียใจ" เขาขึ้นต้น และเสริมว่าการเกิดตาย

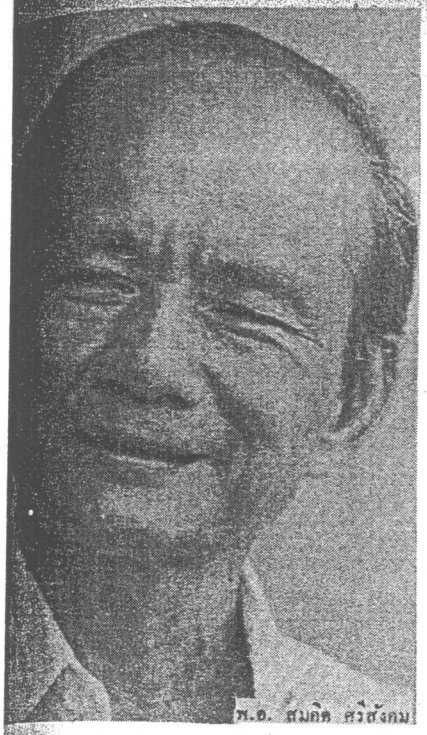
พ.อ. สมคิด ศรีสังคม

เป็นเรื่องธรรมดา ภายหลังที่เหมาเจ๋อตุงตาย ไม่คิดว่าจะยุ่งเหยิง เพราะจีนปกครองด้วยระบบพรรค โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้บริหาร ทุกสิ่งทุกอย่างวางไว้เรียบร้อยแล้วไม่คิดว่า จะมีการแย่งอำนาจกัน ทางพรรคคอมมิวนิสต์จีน คงวางขั้นตอนการแก้ไขปัญหาไว้แล้วคนที่ขึ้นมาแทนเหมาเจ๋อตุงทำงานต่อไปได้เลย

"แม้ภรรยาเหมาเจ๋อตุง จะมีพวกเรดการ์ดอยู่ในมือ แต่คงไม่ช่วงชิงอำนาจ" เขาตั้งข้อสังเกตและว่า การตายของเหมาเจ๋อตุง คงไม่ส่งผลอย่างใด ต่อการปฏิบัติการของพรรคคอมมิวนิสต์ และผู้ก่อการร้ายในไทย ซึ่งกล่าวกันว่า จีนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลืออยู่

"นโยบายต่างประเทศ ในด้านความสัมพันธ์กับไทย คงเหมือนเดิม"

ชาติชาย : เสียใจ

๑๗.๑๐ น. ขณะที่การประชุมสิ้นสุดลงและส.ส.ต่างเดินกระทบไหล่กันบริเวณลานจอดรถ พล.ต. ชาติชาย ชุณหะวัน อดีต รมต. ต่างประเทศผู้เดินทางไปสัมผัสมือกับเหมาเจ๋อตุงถึงบ้านถึงเมืองแล้ว ก็เดินคาบซิการ์ อย่างสบายอารมณ์ ออกมาพบกับกลุ่มผู้สื่อข่าว ที่ออกันรอบด้าน

"รู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้ง นี่เป็นการสูญเสียรัฐบุรุษที่ยิ่งใหญ่จริงๆ ของโลก"

"สัมพันธไมตรีจีนกับไทย คงไม่มีการกระทบกระเทือน"

เสนีย์ : รอดูก่อน

มรว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีเดินออกจากที่ประชุมเมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น. ให้ข้อสังเกตประเด็นนโยบายการต่างประเทศของจีนว่า ต้องดูก่อนว่าใครจะขึ้นมาแทนเหมาเจ๋อตุงแล้วจึงวิจารณ์ได้ พร้อมกันนั้นได้กล่าวว่า เท่าที่ได้ศึกษามาเห็นว่าจีนแบ่งกันเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกไม่ต้องการเป็นมิตรกับรัสเซียซึ่งส่วนใหญ่เป็นฝ่ายเก่าๆกับฝ่ายที่ต้องการเป็นมิตรกับรัสเซีย ฝ่ายนี้จะเป็นกลุ่มคนหนุ่ม ๆ

"มันต้องดูก่อนว่าใครมันจะแข็ง พวกแก่นของคอมมิวนิสต์หรือพวกที่กำลังคิดจะแปรเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น ต้องดูก่อนว่าใครจะขึ้นจึงตัดสินใจได้ว่าเขาจะไปทางไหน"

"ประเด็นสำคัญมันอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับรัสเซียไม่ถูกกัน ถ้าคืนดีกันได้ก็ลำบาก แต่ถ้ายังเป็นอย่างนี้ก็ถ่วงดุลย์กัน"

อุทัย : วินัยสำคัญกว่าบุคคล

คนสุดท้ายที่รัฐสภาเมื่อวันที่ ๙ กันยายนก็คือนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาที่ออกจากที่ประชุมเป็นคนสุดท้ายเมื่อเวลาประมาณ ๑๘.๐๐น.

"รู้สึกสลดใจ ครับ" นายอุทัย

มรว. เสนีย์ ปราโมช

เอ่ย

"เพราะว่าจริงๆ แล้วเราต้องยอมรับว่า เหมาเจ๋อตุงเป็นผู้นำคนหนึ่ง เป็นผู้นำของโลกที่มีอยู่ เป็นผู้มีความสามารถควบคุมคนได้"

"การที่ประเทศจีนมีประชากร ๘๐๐ ล้านคนขึ้นไป อยู่ได้ด้วยความสงบในสายตาของชาวโลก ถ้าคิดว่าอยู่ที่เหมาเจ๋อตุงคนเดียวก็เป็นการคลาดเคลื่อน การที่เขาอยู่กันได้ไม่ใช่อยู่ที่เหมาเจ๋อตุงคนเดียว แต่อยู่ที่วินัยของเขา การสูญเสียเหมาเจ๋อประชาชนยังอยู่ในวินัยอย่างเดิมก็อยู่กันได้อย่างสงบ"

"ผมอยากให้เห็นว่าอย่าเน้นที่บุคคลนัก สังคมไหนจะสงบนั้นอยู่ที่วินัย"

"แต่ก่อนนี้ไม่มีสัมพันธไมตรีต่อกัน ต่อมามีความเข้าใจกันจึงมีความสัมพันธ์กันมากและเป็นความเข้าใจระหว่างประเทศ น่าจะไม่มีความกระทบกระเทือน" เขากล่าวในที่สุด ●

ประชาชาติ ๒๗

ประชาชาติ
23 กันยายน 2519

หมายเหตุ

ศึกมวยน้ำลาย

เทียมบุญ นักจัดรายการมวยระดับโลก กำลังคิดจัดมวยนัดพิเศษขึ้น แฟน ๆ มวยมีหวังได้ดูกันมันมหามันกว่ารายการที่ไหนในโลก ซึ่งกำลังกำหนดกติกาใหม่สำหรับมวยน้ำลาย อันเป็นการต่อสู้แบบใหม่ที่เกิดขึ้นในเมืองไทยเป็นแห่งแรกของโลก

หลังจากสืบเสาะหานักมวยน้ำลาย ดังกล่าว เทียมบุญได้ตัวนักมวยมาสามนายเป็นทหารคน ๑ เป็นนักมวยเก่าคน ๑ เป็นนักเลงหัวไม้คน ๑ ที่เป็นทหารนั้นได้ความมาว่า รูปร่างดีมาก หน่วยก้านดี รูปปากเรียวเป็นกระจับพูดเป็นไฟ เคยต่อยออกอากาศทางสถานีวิทยุเสียงจักรยานมาก่อน ไม่เคยแพ้ใคร คนที่เป็นนักมวยเก่า รูปร่างสันทัด เรียวหนวดงาม เวลาต่อยเรียวหนวดจะกระดิก แข็งกร้าวรุนแรง ฉับไวในการใช้ปากพ่นน้ำลายได้ไกลและแรงมาก ที่เป็นนักเลงหัวไม้ สืบทราบมาว่าอายุอานามไม้ใกล้ผึ่งแล้ว แต่ฝีปากยังสามารถขู่นักเลงแถวสะพานพุทธ แม่ค้าหาบเร่ได้สบาย

ประวัติความเป็นมานั้นมีบันทึกท้ายซองกันไว้ทั้งสามนาย ความโดยย่อว่า นักมวยเก่าประกาศท้านายทหารม้าจักรยาน ให้ถอดเครื่องแบบออกมาต่อยกัน แต่นายทหารม้าไม่รับคำท้าต่อหน้า หากไปต่อยน้ำลายออกอากาศลับหลังว่า นักมวยเก่านั้นไม่เสมกับตน และไม่มีเวลาให้กับเรื่องไร้สาระ เพราะต้องต่อสู้กับพวกหนักที่นอนทั้งหลายอยู่ ความข้อนี้ทราบไปถึงนักเลงหัวไม้บางรัก ก็ให้ขัดข้องในหัวใจที่เต็มเปี่ยมด้วยน้ำลายและน้ำท่วมยิ่งนัก เมื่อมีโอกาสได้เจอนักมวยเก่าเข้าก็กรากเข้าไปพ่นน้ำลายใส่ พร้อมกับสำทับออกมาเป็นภาษานักเลงว่า

"มึง ซ่า นักรึ"

เท่านั้นเอง หนังสือพิมพ์หลายหมื่นฉบับก็แย่งกันพาดหัวว่า ตบบ้าง ต่อยบ้าง เตะบ้าง ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว นักข่าวเท้าเปล่าได้ทราบจาก เทียมบุญว่า "เป็นการต่อสู้แบบใหม่ที่ทั่วโลกต้องตลึง และประวัติศาสตร์ของมวยทั่วโลกต้องบันทึกไว้ชั่วลูกหลาน ผมจะจัดรายการมวยน้ำลายครั้งนี้ให้ได้ แม้จะใช้เงินมากเท่าไรก็ตาม"

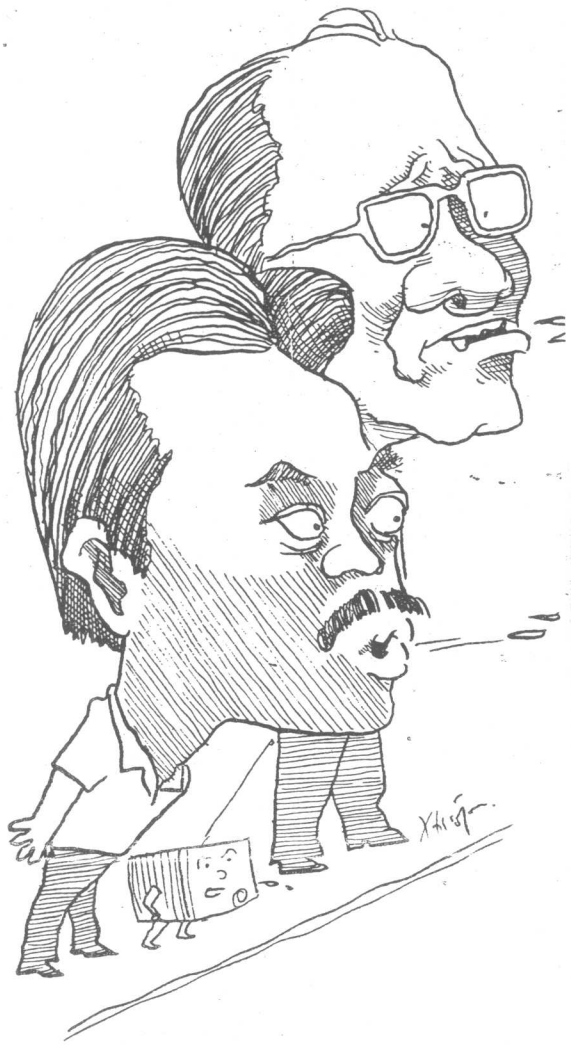

"แต่การจัดรายการมวยน้ำลายคราวนี้ ต้องพ้นหน้าฝนนี้ไปก่อนนะครับ ไม่งั้นคุณกับผม เป็นต้องลอยอยู่ในน้ำลายแน่ ๆ น้ำท่วมธรรมดาไม่เท่าไรนะ แต่ถ้าน้ำลายท่วม เหม็นตายกันเป็นเบือ" เทียมบุญ บอกผู้สื่อข่าวเท้าเปล่าพร้อมกับตะโกนเรียกเรือจ้างให้ไปส่งสนามมวยราชดำเนิน ●

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๕๐ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๙ ๕ บาท

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ประชาชาติ

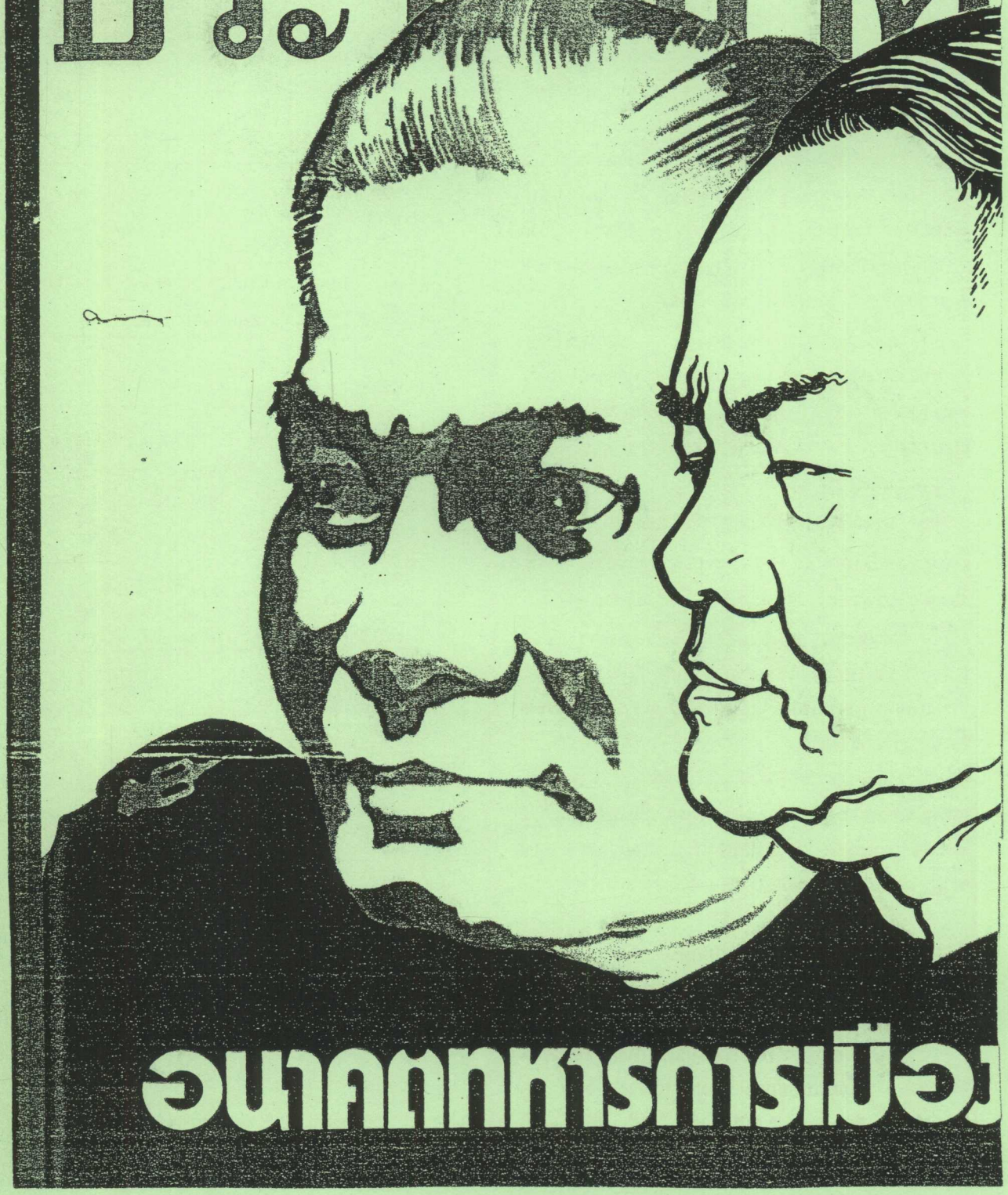

อนาคตทหารการเมือง

การตายของท่านประธานเหมา นั้น ใครๆก็รู้ว่าเป็นข่าวใหญ่ในรอบสัปดาห์ที่แล้ว กองบรรณาธิการประชาชาติอดตาหลับขับตานอน ปั้นข่าวออกมาเพื่อให้ผู้อ่านได้รายละเอียดและเนื้อหาให้มาก แต่ข้อผิดพลาดและเรื่องราวที่ตามมาก็ไม่จบลงง่าย ๆ ผู้อ่านโทรศัพท์เข้ามาถามไถ่กันมากมาย หลังจากหนังสือวางบนแผงในเช้าวันจันทร์ ทั้งติชมทั้งด่ากราด บางคนก็เหน็บแนมว่า พ่อประชาชาติตายหรือไง บางคนก็โทรมาจะเอาคำตอบให้ได้ว่าปกหน้าที่ถูกย้ายไปข้างหลังนั้น นางแบบคือใคร เพราะพนันขันต่อกันเอาไว้ ผู้ช่วยบก. ก็ตอบว่าไม่รู้ ต้องถามฝ่ายศิลป์ เพราะเขาเป็นคนหามา และฝ่ายศิลป์เขาเสียดายมากจึงต้องเอามาพิมพ์ไว้ปกหลังด้านใน

แต่ที่น่าเสียใจอย่างยิ่งคือ เจ้าของคอลัมน์จดหมายเหตุเอเชีย ขึ้นมาบ่นว่ากอง บก. ผิดพลาดมากถึงขนาดเข้าส้วมแล้ว พอมองเห็นวันเกิดเหมาเจ๋อตุงที่พาดหราบนหน้าปกเป็นวันที่ ๒ ต้องวิ่งออกมาจากส้วม เพราะเหมาเกิดวันที่ ๒๖

บรรณาธิการผู้ช่วยตอบ คำถามนี้อย่างน่ารักว่าจำสับกันกับวันเกิดผู้หญิงคนหนึ่งที่เป็นตำรวจบ้าน พร้อมกับขอตัวไปโทรศัพท์ เพราะ ๕ โมงเย็นได้เวลาพอดี

คนที่สบายที่สุดในคราวนี้คือหัวหน้าข่าวในประเทศ เพราะไม่ต้องทำข่าวมาก กลับไปแทงหวยแต่หัววันแถมตุนข่าวไว้เล่มนี้ได้อีกหลายข่าว กระแอมพร้อมกับยิ้มมุมปากอย่างสุขใจ

กอง บก. อีกคนที่รับโทรศัพท์จากน้องสาววันละสามเวลาหลังอาหาร กำลังโทรศัพท์ถามแหล่งข่าวเรื่องฉนอมเข้ามาหรือยัง พ่อฉนอมอาการเป็นอย่างไร และขอให้ฝ่ายห้องสมุดเตรียมรูปฉนอมเอาไว้ให้มากที่สุด

"เรื่องทหารอย่าตกข่าวนะ ผบ.ทบ. ใครจะมาเปลี่ยนปกเป็นทหารดีกว่า เรื่องนิวกินีเอามาขึ้นปกตอนนี้เห็นจะไม่น่าสนใจเท่าทหาร วิเคราะห์ดูว่า ใครจะมาคราวนี้ เอาเป็นข่าวหนึ่งเลยนะ" บรรณาธิการบริหารสั่งผู้เชี่ยวชาญเรื่องทหารหอบแฟ้มหนาเตอะมาวางลงตรงหน้า พร้อมกับบอกว่า ข้อมูลทุกอย่างอยู่ในนี้

"เอ้า ตามหานิวกินีที่ เปลี่ยนปกอีกแล้ว" ●

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๔๕ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

ภาพชุด	๒
เกร็ดการเมือง	๔
จดหมาย	๔
การ์ตูน	๖
ความเรียง	๗
ในบ้าน	
โยกย้าย อนาคตทหารการเมือง, บิลลิงตัน ผีดูดเลือดตัวจริง ศึกสนามม้า น้ำลายจะฆ่ายักษ์, ธุรกิจ	๘
สรุปข่าวในบ้าน	๒๐
สรุปข่าวนอกบ้าน	๒๒
นอกบ้าน	
จีน หลังเหมาเจ๋อตุงไม่รักก็อย่าบอกเสียใจ, จีน วันที่ผมกินข้าวกับเหมาเจ๋อตุง, ญี่ปุ่น ค้างคาวหมาจิ้งจอกจากรัสเซีย, เวียดนาม เสียงใหม่ในสหประชาชาติ, ญี่ปุ่น ยังวุ่นอยู่ไม่วาย,	๒๔
จดหมายเหตุเอเชีย	๓๐
ประชาชาติสัมภาษณ์	๓๒
รายงานประชาชาติ	๓๖
การศึกษา	๔๒
แพทย์	๔๔
หยาดเหงื่อ	๔๖
ชีวิตวันนี้	๔๘
ในแวดวงนักเขียน	๕๐
หนังสือ	๕๒
แผงหนังสือ	๕๔
สนทนา	๕๔
ภาพยนตร์	๕๖
โลกกว้าง	๖๐
กีฬา	๖๒
หมายเหตุ	๕๖

ปก อรุณ วัชระสวัสดิ์

การ์ตูน

จีน.. ใครคือ ซิสเตอร์เรล่า
เหย่เจียน หยิน
ทวงหงเหวิน
อ้างกัวเฟง
ฉางชุนเฉียว
ประชาชนพรรค

ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
รัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
บุญส่ง ชเลธร
จมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
หัวหน้าฝ่ายข่าว
สมหมาย ปาริจฉัตต์
ฝ่ายข่าว
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
ชาญชัย มานสัวน
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์ สมาน สุดโต
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
พิชิต จงสถิตย์วัฒนา
ฝ่ายศิลป
ชีวิน คุณาลัย นิวัติ กองเพียร
อรุณ วัชระสวัสดิ์ คณิต เสตะรุจิ
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทน ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๒๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ซ่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓,๖๑
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น
ครอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

ทหารก็รักประชาธิปไตย

กรณีการแต่งตั้งนายทหารเข้ารับตำแหน่งสูงในกองทัพ เป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความเอาใจใส่ไม่น้อยไปกว่าทหารอาชีพเช่นกัน

แน่นอนว่าในยุคประชาธิปไตยที่กระท่อนกระแท่นนี้ อำนาจทางการทหารเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความเป็นประชาธิปไตย

ทว่าได้มีการพูดกันอย่างกว้างขวาง ในหมู่ประชาชนทุกระดับชั้น เกี่ยวกับความขัดแย้งในกรณีแต่งตั้งนายทหารชั้นผู้ใหญ่ และท่ามกลางความขัดแย้งนี้ก็อาจจะมีนักฉวยโอกาสกระทำการที่ขัดต่อ ความเป็นประชาธิปไตยขึ้นได้ นั่นคืออาจมีการคบคิดหวังจะฟื้นเผด็จการขึ้นมาใหม่

นายทหารส่วนใหญ่ที่รักชาติและรักประชาธิปไตยก็ได้พูดแย้มเป็นนัยๆ ว่า "ทหารก็กลัวปฏิวัติ" การระบุเช่นนี้จึงเป็นเครื่องยืนยันว่า ในหมู่ทหารที่ยังมีทรรศนะไม่เป็นประชาธิปไตยนั้นบางส่วนกำลังจ้องโอกาสที่จะฉวยอำนาจล้างชาติและภาพพจน์ทหารที่ดีอยู่อย่างแน่นอน

ด้วยเหตุนี้กระมังที่มีบทเพลง "หนักแผ่นดิน" หรือเพลง "เปรี้ยงๆ" จึงถูกเข็นออกมาเซ็งแซ่ และมันเชื่อมโยงกับขบวนการอันพิศดารชบวนการหนึ่งที่ใช้เครื่องมือสื่อสารมวลชนทั้งของรัฐและของเอกชน ออกโรงประณามเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ อย่างโจ่งแจ้ง

ขบวนการเหล่านี้ปฏิเสธ ๑๔ ตุลา ฯ ก็เพราะจิตสำนึกของเขาปฏิเสธประชาธิปไตยนั่นเอง

แต่ในหมู่ทหารอาชีพทุกระดับ ก็มีผู้รักประชาธิปไตยอยู่ด้วยอย่างกว้างขวาง ทหารที่รักประชาธิปไตยเหล่านี้อาจถูกเครื่องมือทางสื่อสารมวลชนของขบวนการเผด็จการครอบงำอยู่บ้าง แต่นั่นก็เป็นเพราะพวกเขายังไม่สามารถจำแนกนายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่เป็นประชาธิปไตยออกจากนายทหารที่เป็นเผด็จการส่วนน้อยได้

ในขณะที่มีการขับเคี่ยวทางด้านอุดมการสองทางนี้ ในหมู่ทหารนั้น นักฉวยโอกาสและผู้ไม่เป็นประชาธิปไตยก็คือบุคคลบางพวกที่ผึ่งแฝงขึ้นไปมีตำแหน่งอยู่ในระดับสูงนั่นเอง ยิ่งอำปากทำที่รักประชาธิปไตยทางการปฏิบัติเท่าใด พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะฉวยโอกาสในการทำลายภาพพจน์ทหารให้เป็นเผด็จการอย่างจริงจังเท่านั้น

บ้านเมืองกำลังมุ่งสู่เป้าหมายแห่งความเป็นประชาธิปไตย ทีละก้าวอยู่แล้ว เพียงแต่รอว่าประชาชนส่วนใหญ่จะต้องการรูปแบบประชาธิปไตยอย่างใดเท่านั้น

ดังนั้นในยุคนี้ทหารที่รักชาติรักประชาธิปไตย จะต้องไม่ตกเป็นเครื่องมือของนักฉวยโอกาสทางทหารเป็นอันขาด ●

ประชาชาติ ๗

ในบ้าน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้ พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ ดำรงตำแหน่ง ผบ.ทหารสูงสุด และ ผบ.ทอ. พล.อ. เสริม ณ นคร ดำรงตำแหน่ง ผบ.ทบ. พล.ร.อ. อมร ศิริกายะ ดำรงตำแหน่ง ผบ.ทร. พล.ท. อำนาจ ดำริกาญจน์ ดำรงตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 1 และ พล.ต. ปิ่น ธรรมศรี ดำรงตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 4 .....

การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายครั้งนี้ เป็นการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงนายทหารครั้งใหญ่ถึง 164 นาย และได้ประกาศแก่ประชาชนทั่วไปได้ทราบในเวลา 20.00 น. ของคืนวันศุกร์ที่ 17 กันยายน 2519

โยกย้าย ; อนาคตทหารการเมือง

ก่อนรู้ผล

"ผมขอยืนยันว่า จะไม่ยอมให้มีการเมืองเข้ามาแทรก การแต่งตั้งทหาร เราต้องฟังเหตุผลของนายทหารผู้ใหญ่ ๓ เหล่าทัพ เพราะจะเป็นการรักษาเสถียรภาพ ความมั่นคงได้" มรว. เสนีย์ ปราโมช ผู้เป็นทั้งนายกรัฐมนตรี รักษาการรัฐมนตรีมหาดไทย และรักษาการรัฐมนตรีกลาโหมกล่าว

"การแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารนี้ ทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอน ไม่มีห้าผ่าแต่อย่างใด" เป็นเสียงของ พล.อ. บุญชัย บำรุงพงษ์ ผบ.ทบ ที่ยืนยันถึงการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารก่อนหน้า จะมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

การที่ใครจะมาดำรงตำแหน่งแทน ไม่น่าเป็นประเด็นที่ถูกถามไถ่ จนเกิดการวิตกกังวลกันไปทั่วเมือง ถ้าเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับขั้นของทหาร

แต่การเป็นไปคงไม่ง่ายอย่างนั้น เพราะตำแหน่งที่เต็มไปด้วยอำนาจในกองทัพย่อมเพียบพูนไปด้วยอิทธิพลมหาศาล ทั้งอำนาจทางการเมือง และสิทธิขาดในการใช้จ่ายงบประมาณลับในส่วนของกองทัพบก

นายทหารที่อยู่ในตำแหน่งหรือมีโอกาสอันใกล้เคียงกับตำแหน่งดังกล่าว ก็ย่อมอยากเข้าดำรงตำแหน่งด้วยกันทั้งสิ้น

การวิ่งเต้นเข้าหาพรรคการเมืองก็เกิดขึ้น เหมือนๆ กับที่เกิดขึ้นมาทุกปีเมื่อจะมีการเปลี่ยนแปลง จะต่างกันก็ตรงที่บางปีที่ประเทศเป็นเผด็จการ พรรคการเมืองไม่มี จะมีก็แต่เข้าเส้นเข้าสายผู้หลักผู้ใหญ่ให้ถูกก็แล้วกัน

ทหารกับการเมือง

ก่อนหน้า ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ทหารเป็นกลุ่มที่เข้ากุมบังเหียนบริหารประเทศยาวนานที่สุด รัฐบาลพลเรือนที่มีในบางครั้ง ก็อยู่ได้ในระยะสั้น ประชาธิปไตยเป็นเครื่องเล่นของคนในเครื่องแบบ ที่ล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด

จนถึงกรณี ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ อำนาจเผด็จการของกลุ่มทหาร ถูกพังทลายลงด้วยกำลังของนักศึกษา และประชาชน ผู้เผด็จการ ๓ คนต้องหนีออกนอกประเทศ อย่างกระเซอะกระเซิง ถึงแม้จะเป็นชัยชนะของประชาชนในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่มันก็ให้บทเรียนอันยิ่งใหญ่แก่ประชาชน และผู้จะมาเป็นผู้ปกครอง

ตั้งแต่ครั้งนั้น ประชาชนจะได้ยินเสียงยืนยันบ่อยครั้งว่า "ทหารไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง จะวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง เชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ"

๘ ประชาชาติ

พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ

และท้ายสุดก็มักลงด้วยคำปลอบประโลม "การรัฐประหารเป็นเรื่องล้าสมัยไปเสียแล้ว ทหารเดี๋ยวนี้เป็นทหารประชาธิปไตย"

ยังเหมือนเดิม

"ไม่มีใครรังเกียจ หรอกครับที่ทหารจะมาเล่นการเมือง" ส.ส. ท่านหนึ่งกล่าว "ที่พูดกันก็คือว่าควรถอดเครื่องแบบออกก่อน แล้วถึงค่อยมาเล่น อย่าลงมาเล่นทั้งเครื่องแบบทหาร"

แต่ถึงจะมีเสียงอย่างไร มีการปกปิดและอำพรางกันสถานใด ข้อเท็จจริงที่ปรากฏก็พ้องอยู่ตลอดเวลาว่า ทหารกลุ่มหนึ่งยังคงเล่นการเมืองกันอย่างเป็นล่ำเป็นสัน มีพรรคการเมืองสังกัด มีการใช้อิทธิพลในหน้าที่อุดหนุนเกื้อกูลกันไปมา

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ก็คือกรณีเกี่ยวกราวจากพรรคชาติไทยที่เสนอย้าย พล.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ ตำแหน่งรอง ผบ. ทบ. ไปดำรงตำแหน่งจเรทหารทั่วไป ซึ่งเป็นตำแหน่งลอยปราศจากอำนาจ และไม่มีหน้าที่ในทางปฏิบัติแต่อย่างใด แล้วดัน พล.อ. ฉลาด หิรัญศิริ จาก ผช. ผบ.ทบ. ขึ้นมาเป็น รอง ผบ. ทบ. แทน เป็นการเตรียมตัวรับตำแหน่ง ผบ. ทบ. แทน พล.อ. บุญชัย บำรุงพงษ์ ที่ใกล้จะปลดเกษียณ ทั้งที่ในตอนออกคำสั่งนั้นเป็นช่วงสับเปลี่ยนรัฐบาลชุดใหม่

ไม่เพียงแต่พรรคชาติไทยเท่านั้น ที่พยายามจะเข้าไปมีอำนาจในกลุ่มทหาร พรรคการเมืองอื่นอย่างกิจสังคม สังคมชาตินิยม ธรรมสังคม แม้แต่ประชาธิปัตย์เอง ก็ล้วนแต่มีพฤติการณ์เยี่ยงนี้ทั้งสิ้น

สมัยที่ พล.อ. กฤษณ์ สีวะรายังมีชีวิตอยู่ ก็ได้ให้การสนับสนุนทางด้านการเงินแก่พรรคการเมืองหลายพรรค แม้ประชาธิปัตย์ก็มีข่าวว่ารับเงินมาหลายล้านบาทอยู่

รอเวลา

"ทหารไม่ทำรัฐประหารหรือ" เป็นความสงสัยของประชาชน

คำตอบที่ให้ได้ก็คือว่า "อย่าได้ประมาทที่เดียว"

เพราะนับแต่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา กลุ่มทหารการเมืองที่สูญเสียผลประโยชน์ต้องการจะได้อำนาจกลับคืนมาทุกลมหายใจเข้าออก การทำลายภาพพจน์ของขบวนการนักศึกษาประชาชน การโฆษณาบิดเบือนเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม การป้ายสีและประโคมข่าวปลุกผีคอมมิวนิสต์ การตั้งกลุ่มก่อกวนทางการเมือง ที่ใช้ความรุนแรงกับประชาชนที่เรียกร้องความเป็นธรรม อย่างกลุ่มกระทิงแดงที่ทำการผิดกฎหมายอยู่ได้ โดยไม่ถูกจับ จนถึงการลอบฆ่าผู้นำนักศึกษาชาวนา กรรมกรและประชาชนที่ผ่านมา ล้วนเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นถึง ความพยายามที่จะสร้างเงื่อนไขให้เกิดสถานการณ์ รัฐประหารทั้งสิ้น

พล.อ. เสริม ณ นคร

เมื่อสภาพทางการเมืองเปลี่ยนไป ประชาชนกลายเป็นพลังต่อรองที่คานกับกลุ่มทหารการเมือง ที่คิดจะรัฐประหาร ยุทธวิธีก็ย่อมได้รับการปรับปรุง เพราะเพียงการนำรถถังออกมาเพ่นพ่าน แล้วออกแถลงการณ์ข่มขวัญประชาชนอย่างเก่าก่อน ได้กลับกลายเป็นรูปแบบการรัฐประหารที่ล้าหลัง และไม่มีวันสำเร็จแล้ว ยังจะทำให้กลุ่มที่จะทำรัฐประหาร มีอนาคตอันมืดมนอีกด้วย

ใครลงมือ

ครั้ง มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี พล.ต. ประมาณ อดิเรกสาร เป็นรัฐมนตรีกลาโหม ก็มีข่าวกระเส็นกระสายว่า กลุ่ม พล.อ. กฤษณ์จะทำรัฐประหาร มีพล.อ. บุญชัย และกลุ่มทหารจำนวนไม่น้อยเข้า

ประชาชาติ ๙

กองบัญชาการทหารสูงสุด ปี ๒๕๑๙

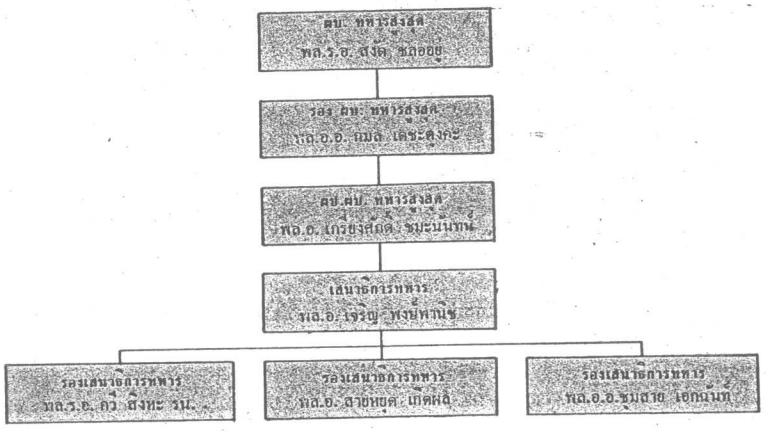

กองทัพบก ปี ๒๕๑๙

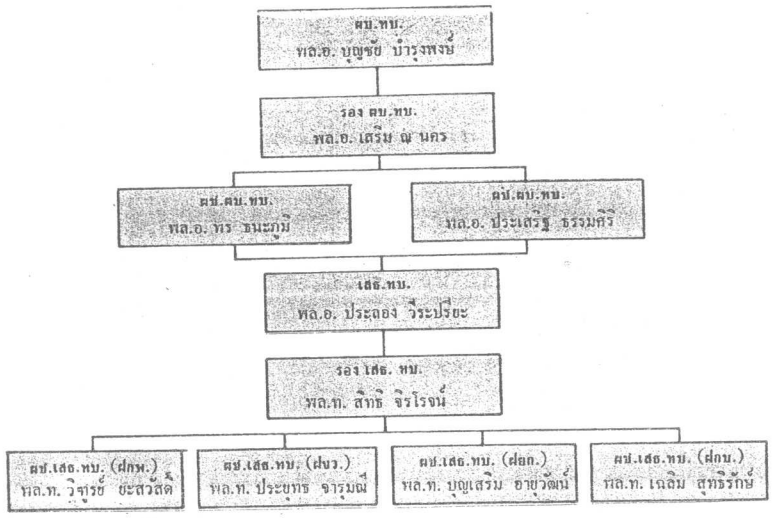

๑๐ ประชาชาติ

ร่วมสนับสนุน จนพล.อ. กฤษณ์ จาก ไป และ พล.อ.บุญชัยขึ้นรั้งตำแหน่ง ผบ.ทบ. จนกำลังจะปลดเกษียณในไม่กี่วันข้างหน้า ก็ยังมีข่าวว่า ถ้าไม่ไปรับตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหม แทน มรว. เสนีย์ ที่รักษาการอยู่ ก็คงหาทางกลับมาอีก ที่บอกว่าจะรามือไปตีกอล์ฟ แล้วสมัครเป็นลูกเสือชาวบ้านนั้น เป็นการพูดหยั่งเชิงเสียมากกว่า

ทั้งนี้เงื่อนไขหนึ่งก็อยู่ที่ว่า การสับเปลี่ยนตำแหน่งนายทหารที่จะเกิดขึ้น เป็นไปตามที่พอใจของกลุ่มตนด้วยหรือไม่

อีกกลุ่มหนึ่งที่เงียบไปเพราะโดนมาตรการ "ปลดระเบิด" ของ พล.อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ แต่ไม่ได้จางหายไป คือกลุ่ม พล.อ. ฉลาด หิรัญศิริ ที่เจ้าตัวถูกย้ายกลับไปประจำกองบัญชาการทหารสูงสุด

กลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กับพรรคชาติไทยของ พล.ต. ประมาณ อย่างลึกซึ้ง จะกล่าวไปแล้วข่าวรัฐประหาร ดูจะออกจากกลุ่มนี้มากกว่ากลุ่มอื่น เพราะโอกาสได้เข้าขึ้นสู่อำนาจถูกปิดกั้น ด้วยอำนาจต่อรองทางการเมืองที่สูงกว่าเสมอมา

"เขียนลงไปเลย ผมมีความคิดที่จะปฏิวัติอยู่ตลอดมา" เป็นคำกล่าวของ พล.อ. ฉลาดกับสื่อมวลชน "การปฏิวัติของผม ไม่ใช่เพื่อแสวงหาอำมาให้ตนเองและพวกพ้อง ผมต้องการปฏิวัติวิถีชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้น มีคุณภาพมีระเบียบ มีสมรรถภาพ มีความรับผิดชอบ...."

โยกย้ายคราวนี้

แหล่งข่าวยืนยันถึงการต่อรองกันหลายต่อหลายครั้งของกลุ่มทหารการเมือง และพรรคการเมืองในคณะรัฐบาล ถึงเรื่องตัวบุคคลที่จะมาดำ

รงตำแหน่งในไม่กี่วันนี้ จน มรว. เสนีย์ต้องออกมาขอร้องผ่านสื่อมวลชนว่าอย่าได้มีการวิ่งเต้นกันเลย

"ไม่มีการลัดคิว ตัวผมพอใจทุกคนก็พอใจ" พล.ร.อ. สงัด ชลออยู่ รน. ก็แถลงออกมาอย่างนี้

ถึงกระนั้น ก็ยังปรากฏระลอกคลื่นในกองทัพ มีใบปลิวเปิดโปงและโจมตีกันเองในหมู่ทหารออกมาไม่เว้นแต่ละวัน การฮึดฮัดสำแดงกำลังก็มีปรากฏให้รู้เป็นนัย ๆ

ขนาดรายชื่อการเสนอ ต้องผ่านไปยังปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อต่อไปยังรัฐมนตรีกลาโหม จะได้ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อรับพระบรมราชโองการ และประกาศแต่งตั้ง ก็ยังถูก "ดึงกลับ" กระทันหันทั้งที่ยังไปไม่ถึงรัฐมนตรีกลาโหม

ที่ฮือฮากันใหญ่โต ก็เพราะสาเหตุ "ตกชื่อคนบางคนไป" ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่การบังเอิญ เพราะไม่ใช่เรื่องเล็กที่จะละเลยจนเกิดหลงลืมกัน

แหล่งข่าวว่า "เอามาตกลงกันใหม่ ยังไม่ตกขอบ"

บัญหาตรงไหน

แหล่งข่าว ประชาชาติ ยืนยันมาก่อนหน้าจะมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งแล้วว่า ตำแหน่งผบ.ทบ. นั้นได้แก่ พล.อ.เสริม ณ นคร และผบ. ทหารสูงสุด จะได้แก่พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ แน่นอน

ที่ตกลงกันยาก ก็คือตำแหน่งรอง ๆ ลงมา ระดับยศ พล.ท. และพล.อ. ที่มีชื่อเป็นตัวเก็งด้วยกันทั้งนั้น อย่าง พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พล.อ. เจริญ พงษ์พานิช พล.อ. สายหยุด เกิดผล พล.อ. ประเสริฐ ธรรมศิริ พล.อ. ประลอง วีระปรียะ พล.อ. ฉลาด หิรัญศิริ พล.อ. ยศ เทพหัสดิน พล.อ. พร

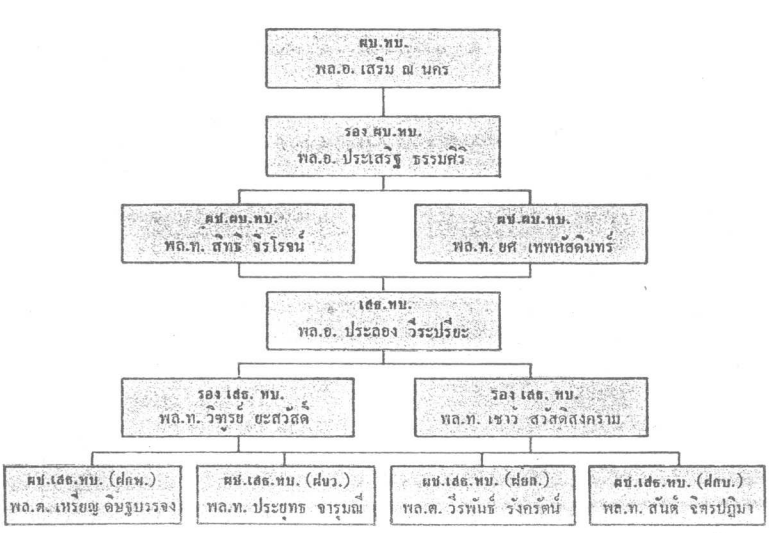

พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ

รองผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการกองทัพอากาศ
ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด
เกิด วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๔๖๐ ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี แต่งงานกับคุณหญิง มนัส เดชะตุงคะ
ประวัติการศึกษา จบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนสวนกุหลาบ เรียนต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และศึกษาต่อที่โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา
เป็นนักเรียนรุ่นเดียวกับ พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์, พล.อ. กฤษณ์ สีวะรา, พล.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ
เป็นนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นแรกร่วมกับ จอมพลถนอม กิตติขจร, จอมพลประภาส จารุเสถียร, พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์, พล.ต.ต. อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร

พล.อ. เสริม ณ นคร

รองผู้บัญชาการทหารบก
ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก
เกิดที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันอายุ ๕๖ ปี
ประวัติการศึกษา จบการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนเสนาธิการทหาร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร โรงเรียนเสนาธิการทหารบกอังกฤษ
เป็นนักเรียนรุ่นเดียวกับ พล.อ. ฉลาด หิรัญศิริ, พล.อ. สายหยุด เกิดผล, พล.ต. ชาติชาย ชุณหะวัน, พล.ต.ต. สง่า กิตติขจร, พล.ต.ท. สุรพล จุลละพราหมณ์, พล.ต.ท. เทพ ศุภมิตร
เป็นนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๔ ร่วมกับ พลเรือเอก สงัด ชลออยู่, พล.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ, นายชลอ วนภูติ, พล.ต.อ. พจน์ เภกะนันท์
ประวัติการรับราชการทหาร เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายเสนาธิการกองทัพภาคที่ ๑, เจ้ากรมพลาธิการทหารบก, เจ้ากรมขนส่งกำลังบำรุงทัพบก, ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นผู้ช่วยเสธ. ทบ. ฝ่ายส่งกำลังบำรุง, ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นผู้ช่วยเสธ. ทบ. ฝ่ายธุรการ, ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ เป็นรองเสธ. ทบ., ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ เป็นเสธ. ทบ., ๑ เมษายน ๒๕๑๙ เป็นรองผบ. ทบ.

ชนะภูมิ พล.ร.อ. กวี สิงหะ รน. พล.อ.อ. ชุมสาย เอกฉันท์ พล.ร.อ. อมร ศิริกายะ พล.ร.อ. จริง จุลละสุขุม พล.อ. ประจวบ สุนทรางกูล พล.ร.อ. สนธิ บุญยฉัยชัย

ด้านระดับพล.ท. ก็มี พล.ท. วิฑูรย์ ยะสวัสดิ์ พล.ท. ประยุทธ จารุมณี พล.ท. บุญเสริม อายุวัฒน์ พล.ท. เฉลิม สุทธิรักษ์ พล.ร.ท. ชินวัตร วงค์เพ็ญศรี พล.ท. สิทธิ จิรโรจน์ พล.ท. เปรม ติณสูลานนท์ พล.ท. อำนาจ ดำหริกาญจน์ พล.ท. ไพฑูรย์ อิงคตานุวัตร์

บุคคลเหล่านี้จะดำรงอยู่ในตำแหน่งใด อยู่ในตำแหน่งเดิม หรือเลื่อนขึ้นไปจะมีการตัดหน้ากันหรือไม่ ล้วนเป็นปัญหาที่ ไม่เพียงแต่คนวงนอกทั่วไปจะเดากันต่างๆ นานา เท่านั้นกลุ่มบุคคลที่ พิจารณา ก็ ถกเถียงและผลักดันพวกของตนเองให้เข้าสู่ตำแหน่งที่พอใจด้วยกันทั้งสิ้น

เมื่อวานนี้

มรว. เสนีย์ ให้คำยืนยันว่าได้นำรายชื่อขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งไปแล้ว หลังจากเหตุการณ์ "ดึงกลับ" กระทันหันทั้งชี้แจงว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ อีกทั้งสิ้น นอกจากทิ้งท้ายว่า "ตอนนี้เอาไปก่อน อีกระยะหนึ่งค่อยมีการปรับปรุงกันใหม่"

วันนี้

แล้วผลก็ออกมาในคืนวันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน

จะเป็นที่พอใจของกลุ่มใดจนไชโยโห่ร้อง หรือเป็นที่ขัดเคืองของกลุ่มใดจนนึกอยากจะสำแดงพลังก็ตามล้วนเป็นสิ่งที่น่าติดตามทั้งสิ้น แม้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเย็งนี้ เป็นสิ่งธรรมดาหลังการเปลี่ยนแปลงก็ตามที่

ที่แน่ ๆ อีกตำแหน่งหนึ่งที่จะมีการลองพลังกันต่อไป ก็คือตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหมที่ มรว. เสนีย์ เคยประกาศว่าจะรักษาการณ์อยู่เพียงวันที่ ๓๐ กันยายนเท่านั้น

บุคคลที่แข่งขันก็ได้แก่สองขุนทหารผู้ปลดเกษียณ พล.ร.อ. สงัด ชลออยู่ รน. และ พล.อ. บุญชัย บำรุงพงษ์ ซึ่งแหล่งข่าวให้ความเห็นว่าตำแหน่งดังกล่าวน่าจะตกได้แก่ พล.อ. บุญชัย เพราะเป็นกลุ่มเดียวกับ พล.อ.กฤษณ์ นอกจากนั้นก็มีแรงหนุนจากกลุ่ม ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์จำนวนไม่น้อย

ด้าน พล.ร.อ. สงัด นั้น เจ้าตัวสนับสนุนพรรคชาติไทยอยู่ ทั้งโควต้านี้ก็เป็นของประชาธิปัตย์ โอกาสจะเข้านั่งแป้น ย่อมห่างไกลเป็นธรรมดา

แล้วการแข่งขันแก่งแย่ง ทำลายล้างซึ่งกันและกันในหมู่ทหารการเมืองก็จะเริ่มต้นกันอีก ไม่มีวันสิ้นสุด

บิลลิงตัน :

ใครได้ใครเสีย

นายพิรพล ตริยะเกษม

พล.ต. ชาติชาย ชุณหะวัน

"ส่วนแบ่งจากการขุดแร่ ให้บิลลิงตัน ๗๐ % รัฐบาลได้ ๓๐ % เหมาะสมแล้ว" พล. ต. ชาติชาย ชุณหะวัน รมต. อุตสาหกรรม แถลงเมื่อ ๓ ส.ค. โดยยืนยันจะให้บริษัทบิลลิงตันขุดแร่ดีบุกแทนบริษัทเทมโก้ ที่ถูกถอนสัมปทาน โดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๘ มี.ค. ศกนี้ เพราะทำผิดกฎหมายหลายประการ

"น่าจะพอใจ เพราะเราเป็นเสือนอนกิน" เป็นคำทิ้งท้าย

"เราได้กินเฉพาะเศษกระดูกเท่านั้น" นายที่ปรัตน์ วัชรางกูร ผู้ประสานงานแนวร่วมพิทักษ์ทรัพยากรแห่งชาติโต้ในเวลาต่อมา พร้อมกับเปิดเผยตัวเลขผลกำไรมหาศาลที่บิลลิงตันจะได้รับ ในขณะเดียวกัน นายพิรพล ตริยะเกษม ซึ่งติดตามศึกษาเรื่องนี้มาโดยตลอดก็ยืนยันว่า "ตัวเลขต่าง ๆ ของปริมาณแร่ที่ พล.ต. ชาติชาย เสนอต่อนายก ฯ นั้น มีน้อยกว่าปกติ และผิดความเป็นจริงประมาณ ๓-๔ เท่า"

หลังจากนั้น เรื่องนี้ก็เงียบมาเรื่อย คณะรัฐมนตรีไม่สามารถลงมติได้ จนถึงต้องตั้งกรรมการชุดหนึ่งขึ้นพิจารณา ประกอบด้วยกรรมการองค์การเหมืองแร่ในทะเล (อมท.) รมต. อุตสาหกรรม และ รมช. ทั้งสองคน และนายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ เลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ที่ติดตามศึกษาเรื่องนี้อย่างใกล้ชิดรวมทั้งรัฐมนตรีบางท่าน ต่างยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า เงื่อนไขการว่าจ้างบิลลิงตันนี้ รัฐบาลเสียเปรียบมาก "ถ้าหากกระทรวงอุตสาหกรรมยังยืนยันในหลักการเดิม ผมก็จะค้าน" นายสุรินทร์ มาศดิตถ์

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์

กล่าวก่อนที่เข้าประชุม ครม. เพื่อพิจารณาเรื่องนี้ ครั้งล่าสุด

หนังสือที่ อก. ๐๒๐๑/๒๕๑๒ลงวันที่ ๒๑ มิ.ย. ๒๕๑๙ พร้อมด้วยเอกสารข้อมูลการว่าจ้าง ๕ ฉบับ ที่ รมต. อุตสาหกรรมเสนอต่อ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็นหลักฐานสำคัญที่ทำให้กรณีนี้ได้รับการคัดค้านอย่างหนัก เพราะข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ห่างไกลจากความเป็นจริงหลายประการ แม้แต่เหตุผลเพื่อโน้มน้าวความเชื่อของนายก ฯ ก็ขัดแย้งกันเอง เช่น ในขณะที่บอกว่าจะเป็นการช่วยคนงานเทมโก้จำนวนมากที่ต้องว่างงาน แต่ในเอกสารหมายลบหนึ่งที่แนบไปด้วยกลับระบุว่า ต้องการแหล่งผึกพนักงานเพื่อโครงการระยะยาวของ อมท.

แม้บิลลิงตันจะมีอัตราค่าจ้างสูงกว่าบริษัทอื่น แต่ อมท. ก็พยายามจะเลือกเอาบริษัทนี้ โดยให้เหตุผลตามที่เสนอนายกรัฐมนตรีในครั้งนั้นว่า "เนื่องจากบริษัทนี้รับรองจะมอบแผนที่แหล่งแร่ และรายงานทางวิชาการที่บริษัทเทมโก้ทำไว้ให้" ซึ่งทำให้เห็นว่า คำพูดที่ว่า "บิลลิงตันก็คือเทมโก้นั่นเอง" นั้น มีน้ำหนัก

พยานหลักฐานและข้อวินิจฉัย

ตามสำนวนการสอบสวน ของคณะกรรมการ ปปป. ให้ข้อเท็จจริงว่า "บริษัทบูรพาสากลเศรษฐกิจผู้ถือหุ้นใหญ่ของเทมโก้นั้น ได้ขายหุ้นให้บริษัทต่างชาติบริษัทหนึ่งซื้อบิลลิงตันเป็นจำนวนเงิน ๘๗ ล้านบาท" และในครั้งนั้น สองจอมพลผู้ยิ่งใหญ่ที่อยากกลับเมืองไทยเวลานี้ และคนใกล้ชิดที่มีหุ้นอยู่ได้ส่วนแบ่งไปถึง ๔๓ ล้านบาทด้วย

เมื่อข้อเท็จจริงพ้องออกมาเช่นนี้ หลายฝ่ายจึงตั้งข้อสังเกตว่า น่าจะมีเงื่อนงำในการดันทุรังที่จะเอาบิลลิงตันมาขุดแร่ พล.ต. ชาติชายดูเหมือนจะเป็นเป้าที่ถูกเพ่งมองมากที่สุด พร้อมกันนั้นพรรคที่ท่านผู้นี้สังกัดอยู่ก็โดนตั้งข้อสังเกตด้วย แต่รัฐมนตรีท่านนี้ไม่ได้แถลงอะไรมากไปกว่าคำยืนยันว่า จำเป็นต้องจ้างบิลลิงตัน เพราะ อมท. ยังไม่พร้อมจะทำเองทั้งคนและเครื่องมือ "บิลลิงตันพร้อมที่สุด" ตามหนังสือที่ยืนถึงนายกในครั้งนั้น

"พรรคชาติไทยเขาเห็นว่า ถ้าหากไม่ให้สัมปทานแก่บิลลิงตันจะกระทบกระเทือนบรรยากาศการลงทุน รัฐบาลจะเสียเปรียบบ้างก็น่าจะยอม" นายนิธิพัฒน์ กล่าวในตอนหนึ่งของการแถลงปฏิเสธว่าพรรคประชาธิปัตย์มิได้ขัดแย้งกับชาติไทยในเรื่องนี้ "เชลล์ซึ่งเป็นหุ้นใหญ่ในบิลลิงตันเขายังลงทุนกิจการกลั่นน้ำมันตั้ง ๒,๐๐๐ ล้านบาท แล้วจะว่าเสียบรรยากาศการลงทุนได้อย่างไร" ท่านผู้นั้นทิ้งท้าย

ในขณะที่มีเสียงเรียกร้องให้เอาใจนักลงทุนดังอยู่เสมอ แต่ข้อเท็จจริงที่กระทรวงพาณิชย์ระบุว่า บิลลิงตันมาจดทะเบียนด้วยเงินทุนเพียง ๑ ล้านบาท "เขามากู้เงินจากธนาคารกรุงเทพ ฯ ปีละนับร้อยล้านบาท เสียดอกเบี้ยปีหนึ่ง ๒๐-๒๓ ล้านบาท คิดดูก็แล้วกันว่าเขาจะต้องมีกำไรมหาศาลแค่ไหน" นักวิชาการซึ่งทราบเรื่องดีท่านหนึ่งยืนยัน พร้อมกับชี้ว่า แท้ที่จริงแล้ว "เป็นการจับเสือมือเปล่า"

"กำไรมหาศาลแน่นอน" แหล่งข่าวท่านเดิมยืนยัน พร้อมกับอธิบายว่า เมื่อ ๒ ปีก่อนดีบุกหาบละ ๑ พันบาทและแหล่งแร่สมบูรณ์เพียง ๐.๓-๑ เท่านั้น เทมโก้ได้กำไรถึง ๖๐ ล้านบาทต่อปี เดี๋ยวนี้ดีบุกหาบละ ๘ พันบาทและแหล่งที่บิลลิงตันจะขุดมีความสมบูรณ์กว่า ๕ เท่า

ในขณะที่ข้อตกลงที่ได้จากการเจรจาระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรมกับบิลลิตัน ให้ตัวเลขการแบ่งผลประโยชน์สวยหรู แต่แหล่งข่าวระดับสูงในวงการเหมืองแร่ในทะเล กล่าวว่า "การที่บิลลิงตัน เสนอให้ผลประโยชน์ไทยถึง ๖๐% เมื่อขุดได้ ตั้งแต่ตันที่ ๑,๗๐๐๐ ตันขึ้นไปนั้นไม่มีความ

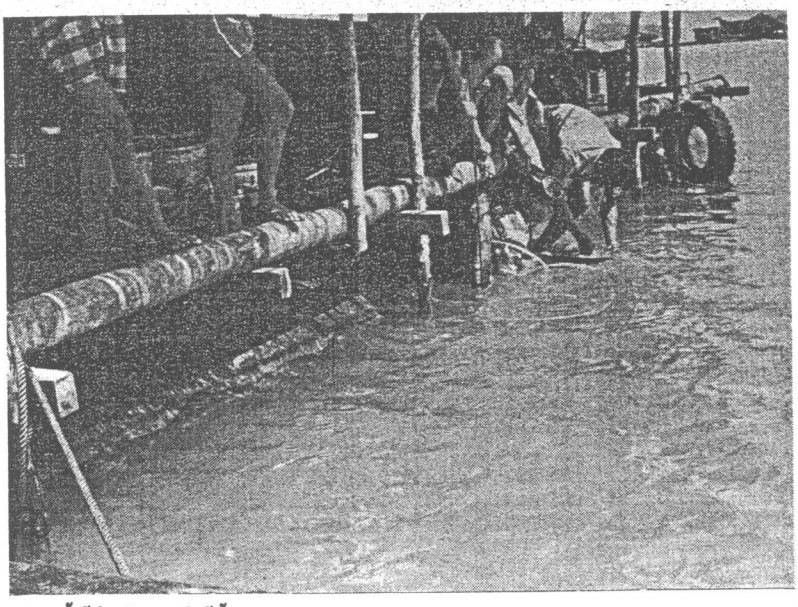
ประดาน้ำผู้ดำลงไปหาแร่ใต้น้ำ

เหมายแต่อย่างใด" โดยให้เหตุผลด้วยสถิติของเทมโก้ว่า ตั้งแต่ ปี ๒๕๑๒ ที่เริ่มขุด จนถึงปี ๒๕๑๗ ก่อนถูกถอนสัมปทาน ไม่เคยได้ถึง ๑,๗๐๐ ตันเลย ปีสุดท้ายซึ่งได้สูงสุดได้แค่เพียง ๑,๒๓๒.๗ ตันเท่านั้น ซึ่งก็หมายความว่าตามอัตรานี้ รัฐบาลจะได้ไม่เกิน ๓๐%

"เมื่อเทมโก้เป็นเจ้าของสัมปทานเอง เทมโก้ได้ผลประโยชน์ไป ๗๖% เมื่อ อทม. เป็นเจ้าของแล้วจ้างบิลลิตัน บิลลิงตันก็ได้ถึง ๗๐% โดยไม่เสียอะไรเลย" ตอนหนึ่งของบทวิเคราะห์บันทึกลับเทมโก้ ในจุลสารของพรรคสังคมนิยม ฉบับที่ ๓ ซึ่งเขียนโดยนายพีรพล ตริยะเกษมชี้ให้เห็นถึง "การคืนชีพของเทมโก้" ที่มาในร่างของ "บิลลิงตัน"

แหล่งข่าวในกรมทรัพยากรธรณีท่านหนึ่งยังได้เปิดเผยอีกว่า ตัวเลขค่าใช้จ่ายที่ พล.ต. ชาติชาย เสนอไปนั้น คลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริงอย่างมาก โดยสูงกว่าที่ควรจะเป็นถึง ๑๐ เท่าตัว ในเอกสารหมายเลขสองที่แนบไปด้วยก็บ่งชัดแล้วว่า ในขณะที่บริษัทอ่าวขามเสียค่าใช้จ่ายต่อ ๑ ลบ.ม. เพียง ๘.๘๐ บาท แต่บิลลิงตันมีค่าใช้จ่ายถึง ๘๐.๐๔ บาท และตัวเลขโดยเฉลี่ยทั้งจากไซมิสตีน อ่าวขามหิน และทุ่งคาฮาร์เบอร์ อยู่ระหว่าง ๒.๗๐ ถึง ๑๑.๘๐ บาทเท่านั้น

เมื่อข้อเท็จจริงแจ่มชัดออกมาในลักษณะนี้ และฝ่ายที่เห็นว่าควรจ้างบิลลิงตันก็ไม่สามารถหักล้างด้วยเหตุผลใดได้อีก ที่ประชุม ครม. เมื่อ ๑๔ ก.ย. นี้ จึงไม่อาจจะยอมรับข้อเสนอของ รมต. อุตสาหกรรมได้ จึงมีมติให้เปิดการประมูลว่าจ้างใหม่ "วิธีประมูล ผมเป็นผู้เสนอให้ ครม. พิจารณา เพื่อตัดปัญหาการครหานินทา" พล.ต. ชาติชายแถลงหลังการประชุมในวันนั้น พร้อมกับบอกว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ ไม่ใช้เงื่อนไขและข้อเสนอของบิลลิงตันเป็นหลัก โดยมีตนเองได้รับมอบหมายให้เป็นผู้วางหลักเกณฑ์นี้โดยจะเริ่มเปิดประมูลให้เร็วที่สุด เพราะฤดูที่จะเริ่มขุดแร่ประมาณเดือนตุลาคมนี้แล้ว

นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์

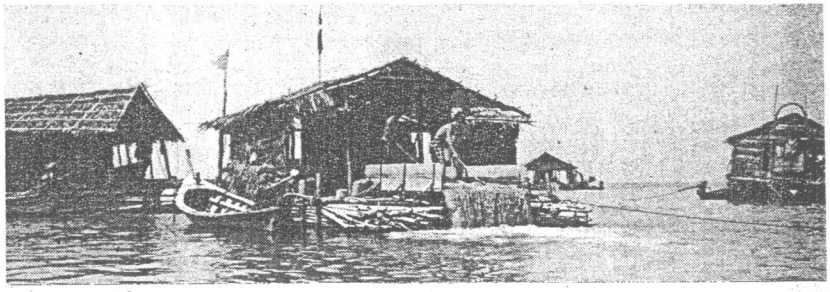

แพคำแร่ของชาวบ้านในที่เคยเป็นสัมปทานของเทมโก

บิลลิงตันจะกลับมาอีกหรือไม่ยังเป็นที่น่าสงสัย "เอกสารจาก อทม. ถึง พล.ต. ชาติชาย ลงวันที่ ๕ ส.ค.นี้ มีอ้างถึงคำขู่ของบิลลิงตันว่า ถ้าอนุญาตให้บิลลิงตันขุดแร่ ก็จะสั่งระงับไม่ให้เทมโก้ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากรัฐบาล กรณีนี้ยกเลิกสัมปทานเมื่อครั้งก่อน" นายจตุรงค์ บุญรัตนสุนทร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเปิดเผย ซึ่งถ้ารัฐบาลขวัญอ่อนก็อาจต้องคิดมาก

เรื่องแผนที่แร่ ก็อาจจะกลายเป็นข้ออ้างอีกครั้ง "ที่จริงแล้ว แผนที่เทมโก้ เมื่อถูกยึดสัมปทานก็ต้องมอบให้รัฐบาล ตามสัญญาที่มีไว้กับกรมทรัพยากรธรณี" นายที่ปรึกษาวัชรางกูลกล่าว

"อทม. สั่งต่อเรือแล้ว ๓ ปี ก็เสร็จ ยังมีเวลาพอที่จะหาแร่ได้ แร่อยู่ในทะเล ไม่มีทางเน่าเสียแต่อย่างใด" นายสุรินทร์ มาสดิตถ์ชี้ทางออก พร้อมกับยกเหตุผลสนับสนุนให้อทม. ขุดแร่เองว่า แผนที่แร่สำรวจเองได้ส่วนเรื่องบรรยากาศการลงทุนนั้นไม่เกี่ยวกับการเลิกสัมปทานเทมโก้ "รัฐบาลไม่ได้กีดกันการลงทุน ที่สั่งเลิกสัมปทานก็เพราะทำผิดกฎหมาย"

ในขณะเดียวกัน แถลงการณ์ของชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับมติ ครม. ครั้งนี้ว่า มติ ครม. ครั้งนี้จริงใจหรือเปล่า เพราะรายงานการประชุมของ อทม. ครั้งที่ ๔/๒๕๑๘ ระบุชัดว่า กรรมการ อทม. คนหนึ่งกล่าวไว้ว่า การกำหนดแนวทางประมูลนั้น ก็เพื่อไม่ให้เกิดข้อครหา และเชื่อว่าเทมโก้จะเป็นผู้ได้รับอยู่ดี ในขณะเดียวกันการเร่งประมูลให้ทันเดือนต.ค. นั้นก็หมายความว่าบริษัทที่พร้อมก็คือบิลลิงตัน "เจ้าเก่า" นี่เอง ●

ประชาชาติ ๑๕

สรุปข่าวในบ้าน

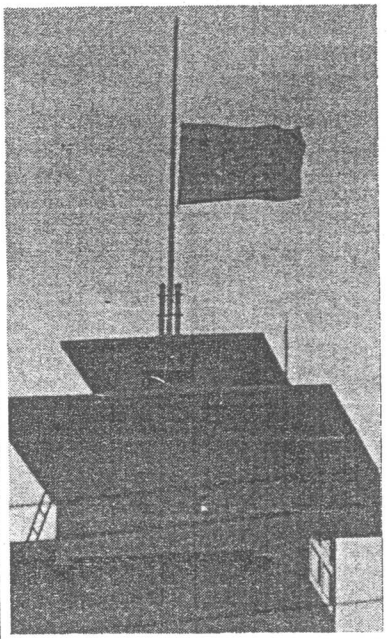

กันยายน

๑๐

เหมาเจ๋อตุง พรรครัฐบาลจีนมีสาส์นถึงประชาชนว่า ความคิดเหมาจะส่องแสงเจิดจ้าต่อไป นายกไทยส่งสาส์นแสดงความเสียใจ แต่ไม่ลดธงครึ่งเสา โดยอ้างว่าเหมามิได้มีตำแหน่งประมุขของชาติ เป็นเพียงประธานพรรคเท่านั้น

อีสานแล้ง แนวร่วมนิสิตนักศึกษาเพื่อชนบท สหพันธ์นักศึกษาอีสาน แนวร่วมประชาชนอีสาน ได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาวะอีสานแห้งแล้ง และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ต่อ ส.ส. และรัฐบาลที่ตึกรัฐสภา

๑๑

กอ.รมน. พล.อ. ประลอง วีระปรีย์ รองเสนาธิการแถลงเกี่ยวกับงบของ กอ.รมน. ว่า ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา และจะปรับปรุง กอ. รมน. แน่แต่ไม่ยุบเลิก

กลุ่มเกษตรกรร้อยเอ็ด นับหมื่นจะเข้าชุมนุมหน้าลาน พระรูปในวันที่ ๑๔ นี้ เนื่องจากองค์การตลาดเพื่อการเกษตร ไม่ส่งปุ๋ย ๕๐๐ ตัน ตามกำหนด ทั้งที่จ่ายเงินไปแล้ว

๑๒

สอบคดี ๑๔ ตุลา พลตำรวจตรีจำรัส จันทรขจร เปิดเผยว่า สืบความไปได้มากแล้ว พลตำรวจโทมนต์ชัย พันธุ์คงชื่น ปฏิเสธไม่ได้สั่งให้ตำรวจตอบโต้ กับกลุ่มประชาชนหน้าสวนจิตร ฯ พลเอกประจวบ สุนทรางกูร ว่า "ที่สวนจิตรฯ ไม่มีใครตาย มันตายก็ตายที่ธรรมศาสตร์ต่างหาก จะว่าใครสั่งไม่รู้ ให้พนักงานสอบสวนมาสอบเองดีกว่า

การกลับมาของประภาส หนังสือพิมพ์ของโซเวียตว่า อเมริกาอยู่เบื้องหลังการพยายามก่อรัฐประหารของกลุ่มทหารในไทย การกลับมาของประภาสเป็นการทดสอบเพื่อประเมินบรรยากาศทางการเมืองเพื่อปูทางให้ทหารฟื้นอำนาจ

๑๓

งบประมาณที่พิจารณาแล้ว และต้องแขวนไว้เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๐๐๐ ล้านบาท ได้แก่ งบของกระทรวงคมนาคม ๓๐ ล้านบาท เพื่อซื้อหุ้นจากบริษัท เอส เอ เอส งบกระทรวง

เดือยู่ประมาณ ๑๑ จังหวัด ส่วนมากอยู่ภาคอีสาน ก็พากันต่อสู้หนักหน่วงยิ่งขึ้น ถึงกับมีการวิ่งเต้นให้ ส.ส. ช่วยเหลือด้วยการคว่ำร่าง พรบ. ดังกล่าว

เลิกแข่งม้า: เป็นคอมมิวนิสต์

มีการตั้งข้อสังเกตจากฝ่ายสมาคม ฯว่า พรรคประชาธิปัตย์มีเงื่อนงำในการเสนอร่าง พรบ. ฉบับนี้ โดยเฉพาะ ประเด็นที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้อนุญาตจัดเล่นการพนัน ที่เคยห้ามอย่างเด็ดขาด เช่น ถั่ว โป ไฮโล ถึงการเปิดบ่อนคาสิโนได้ ด้วยการขออนุญาตแล้วตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ที่สนามม้ากลับระบุว่าห้ามจัดให้มีขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักร

"อย่างงี้จะให้เล่นที่ไหน ในหุบเขา ในทะเลหรือไง" นายราวี โชติดิลกกล่าวอย่างไม่สู้จะพอใจ

ขณะเดียวกันทางสมาคมได้จัดพิมพ์คำชี้แจงและหนังสือรายละเอียดเกี่ยวกับผลดีผลเสียของการมีสนามม้าอย่างละเอียด พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็นท้วงติงรัฐบาลว่าการกระทำเช่นนี้จะทำให้ต่างประเทศชะงักการมาลงทุนในประเทศเพราะไม่แน่ใจในนโยบายทั้งย้ำว่าประเทศเสรีประชาธิปไตยต่างส่งเสริมกิจการม้าแข่ง

"มีแต่ประเทศคอมมิวนิสต์เท่านั้นที่ยกเลิกไม่ให้มีการแข่งม้า" นายบุญวงศ์ อมาตยกุล นายกสมาคมเจ้าของม้าแข่งแห่งประเทศไทย กล่าวในคำชี้แจงโดยอ้างว่าเป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระหว่างประเทศ

"เพราะถือว่าการที่คนเข้าไปนั่งในสนามม้าเสียเวลาเสียแรงงาน" หนังสือออกเล่มหนึ่งของราชฎณมัยย้ำ ●

พานิชย์ ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อซื้อข้าวสารราคาถูก ซึ่งความเห็นของกรรมาธิการแตกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ยุติธรรม เป็นการช่วยเหลือเฉพาะคนในเมืองเท่านั้น อีกฝ่ายว่าให้ตัดเพราะเป็นนโยบายรัฐบาล ส่วนงบอื่นมีงบสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ๓๐ ล้านบาท งบกองอำนวยการรักษาความปลอดภัย (กรป. กลาง) ๘๐๐ ล้านบาท งบกรมป่าไม้ ๑๘ ล้านบาท เพื่อซื้อเฮลิคอปเตอร์ ๔ ลำบ้องกันการลักลอบทำลายป่า งบของกระทรวงศึกษา ๒๕ ล้านบาท เพื่อขยายโรงเรียนอนุบาลในต่างจังหวัด แต่กรรมาธิการส่วนหนึ่งไม่เห็นด้วย ว่าควรนำไปทำโรงเรียนภาคบังคับ งบที่ยังไม่ได้พิจารณาคือ กระทรวงอุตสาหกรรม สาธารณสุขและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

น้ำท่วม จังหวัด เพชรบูรณ์ บ้านเรือนราษฎรเสียหายมาก มีผู้เสียชีวิต ๒๔ คนหายไปอีก ๑๕ คน บ้านเรือนเสียหาย ๓ หลังส่วนทรัพย์สินอื่นกำลังสำรวจ

๑๕

คดีนรินทร์ วิทยาวุฒิกุล นายโสภณ วัชรสินธ์ ส.ส. นครศรีธรรมราช ผู้ช่วยเลขาธิการ รมต. หมาดไทยว่า การที่กรมอัยการเสนอให้กรม ตำรวจสอบ สวน พลตำรวจโทกริช บัจฉิมสวัสดิ์ แสดงว่าทางอัยการทำหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่อธิบดีกรมตำรวจยืนยันอีกว่า จะไม่สอบสวนพลตำรวจโทกริช

กลุ่มเกษตรกรเข้าเฝ้าในหลวง กราบทูลถึงบัญหานัดชุมนุมว่า เพราะไม่ได้รับเงินกว่า ๗๐๐ ล้านบาท จาก ธนาคาร การเกษตรและสหกรณ์ต้องไปกู้เงิน จากนายทุน ท้องถิ่นในอัตรา ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ต่อเดือน เพราะ ไม่มีโฉนด และ ใบค้ำประกัน และบัญหา เรื่อง การส่งปุ๋ย ตลอด จนยาฆ่า แมลง ไม่ทันตาม ต้องการ ขณะนี้ กลุ่มเกษตรกร ที่ จด ทะเบียน แล้ว ๓,๐๔๖ กลุ่มและอีก ๓,๐๐๐ กลุ่มกำลังจดทะเบียนอยู่

๑๕

ขึ้นราคาบุหรี่ อธิบดีกรมสรรพสามิตว่า เพราะต้นทุนการผลิตสูง และการขึ้นราคาก็ไม่กระทบกระเทือนค่าครองชีพ สำหรับบุหรี่ต่างประเทศนั้น จะห้ามขายในบ้านหน้า นายวิทย์ ตันติยากุล รองอธิบดีกรมสรรพกร ปฏิเสธว่า ไม่เป็นความจริงที่มีคนว่า รัฐบาลขาดหายงบประมาณไม่ลง จึงต้องขึ้นราคาบุหรี่ชดเชยเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะหารายได้

ถนอมกลับ มีข่าวลือว่าขุนโสภิตฯ ตายและถนอมกลับมานั้น ไม่เป็นความจริง กระทรวงต่างประเทศว่า หากถนอมกลับโดยกระทันหัน สถานทูตไทยในสิงคโปร์ ก็จะวิทยุติดต่อกระทรวงต่างประเทศ

ย้ายผู้ว่า นายชลอ วนะภูติ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ว่าฯให้นายจรัส สิทธิพงศ์ ผู้ว่าฯ สงขลา นายวิทยาเกษตรเสาวภาค ผู้ว่าฯ อยุธยา นายธวัช มกรพงศ์ประจำกระทรวงรักษาการในตำแหน่ง ผู้ตรวจ ราชการ กระทรวงมหาดไทย นายชลอให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า การแต่งตั้งโยกย้ายครั้งนี้มีการวิ่งเต้นเหมือนทุกปี มีทั้งนักการเมืองท้องถิ่นวิ่งเต้นโดยไม่ได้มาเอง แต่มีหนังสือมา ซึ่งเมื่อตนพิจารณาเสร็จแล้วได้เสนอต่อ รมต. มหาดไทย มรว. เสนีย์ให้พิจารณาอีกครั้ง

ถนอม ดร. ป๋วยหวั่น น.ศ. ต้านถนอมอีก ขอให้รัฐบาลเร่งป้องกันไว้ก่อน ดร. ป๋วยเปิดเผยการสอบสวน กรณีชุมนุมประท้วงขับไล่ จอม พลประภาสว่า ขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่และการชุมนุมของ น.ศ. นั้นไม่ทราบว่าผิดหรือถูกเพราะเป็นเรื่องของบ้านเมือง ส่วนการย้าย เข้าไปชุมนุมในมหาวิทยาลัยก็เป็นเรื่องของคน ส่วนใหญ่กรณีความขัดแย้งระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้น ทุกคนควรทำหน้าที่ และใช้สิทธิที่มีอยู่ภายในขอบเขต หากมหาวิทยาลัยออกกฎแล้วไม่ปฏิบัติตามฝ่ายบริหารก็ควรจะลาออก ไม่มีประโยชน์ที่จะอยู่ด้วยกัน ●

ประชาชาติ ๒๑

สรุปข่าวนอกบ้าน

กันยายน

๑๐

โซเวียต สำนักข่าวทาสส์ว่า หรัฐอเมริกา กลัวความล้มเหลวของ ทธิอาณานิคมของปอร์ตุเกส ในทวีป ฟริกา จะแผ่ขยายไปยังส่วนอื่น ๆ องทวีป และก่อปฏิกิริยากับฝ่าย ะวันตก จึงได้ติดต่อกับผู้นำผิวขาว องอาฟริกาใต้และผู้นำผิวดำใน อัฟ กา ซึ่งโซเวียตว่า สหรัฐสนับสนุน ารแบ่งแยกผิว และพยายามทำลาย วามสามัคคีของชาวอัฟริกัน

ทรากเครื่องบินหลังประสบอุบัติเหตุชนกัน

ยูโกสลาเวีย เครื่องบินของ ริษัท บริติช แอร์ เวย์ และเครื่องบิน ลยสารของยูโกสลาเวีย เกิดอุบัติเหตุ นกันในระดับสูง ๓๕,๐๐๐ ฟุต เหนือ องเวอร์โบเวค ยูโกสลาเวีย มีผู้เสีย วิตทั้งหมด ๑๗๖ คน

สหรัฐ ทิวอชิงตันวุฒิสมาชิก มส์ แอล บักลี่ และสมาชิกสภาผู้ ทนแจ็ค เอฟ เอมป์ ได้ส่งโทรเลขถึง ระธานาธิปดีฟอร์ด ให้สหรัฐ ฯ ว้ กรณีเวียด นาม สมัคร เข้า เป็นสมา กขององค์การสหประชาชาติ

๑๑

สหรัฐฯ นายเฮนรี่ คิสซิง งอร์ กล่าวว่า ท่าทีของเวียดนาม ๒ ประชาชาติ

นายเฮนรี่ คิสซิงเจอร์

ที่ตอบสนองการเรียกร้องให้เวียดนาม แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับทหารสหรัฐฯ ที่สูญหายไป ระหว่าง สงคราม จะมีผล ต่อ การ ตัด สิน ใจ ของ สหรัฐ เกี่ยวกับ การที่เวียดนาม สมัครเข้า เป็นสมาชิก ของสหประชาชาติ

อิตาลี เกิดแผ่นดินไหวอีก บริเวณ ฟริอูลิตอนเหนือของอิตาลี ทำ ให้คนเสียชีวิตถึง ๑,๐๐๐ คน

ปากีสถาน นักจี้เครื่องบิน ๖ คนที่จี้เครื่องบินโดยสารไอพ่น โบอิ้ง ๗๓๗ ของสายการบินอินเดียไปลง ที่สนามบินละฮอร์ ปากีสถาน ถูกบุก จับตัวได้แล้ว

๑๒

เกาหลีเหนือ เคลื่อนย้ายบ้อม ยาม ๔ บ้อมออกจากด้านใต้ของหมู่ บ้านบันมุนจอม ตามข้อตกลงใหม่ที่ ทำกับฝ่ายสหประชาชาติ เพื่อ บ้องกัน การปะทะดังเช่นวันที่ ๑๘ สิงหาคม ศกนี้ ซึ่งนายทหารอเมริกันเสียชีวิต ไป ๒ คน กองบัญชาการสหประชา ชาติ และเกาหลีเหนือสร้างกำแพง คอน กรีต เพื่อ เป็น เครื่อง หมาย แนว ปลอดทหาร

มาเลเซีย รัฐบาลพรรคซารา วัคในมาเลเซียตะวันออก ออกคำ เตือนนักธุรกิจทั่วไปและพ่อค้า มิให้ ให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์

ญี่ปุ่นเรือบรรทุกน้ำมันชนมิท ระวาง ๔๘,๐๐๐ ตันของญี่ปุ่นถูกพายุ ใต้ฝุ่นกระหน่ำที่ช่องแคบทางตอนใต้ ของทะเลญี่ปุ่นทำให้ขาดสองท่อน

๑๓

จอมพลตีโต้

ยูโกสลาเวีย เตือนสหรัฐฯ ว่าปฏิกริยา ของ สหรัฐ ฯ ที่มี ต่อ การจี้ เครื่องบิน ของผู้ที่ ต่อสู้เพื่อ ให้ แคว้น โครเชียเป็นอิสระนั้นอาจทำให้สัมพันธภาพระหว่างสหรัฐฯยู โกสลาเวียต้อง อยู่ในขั้นตึงเครียด

สิงคโปร์ รัฐบาลสิงคโปร์ ประกาศห้ามนักศึกษาทุนต่างประเทศ เข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่าง เด็ดขาดนับตั้งแต่ปีการศึกษานี้เป็นต้น ไป

อิตาลีตำรวจอิตาลีรายงานว่าได้มีผู้วางระเบิดที่ห้องสมุดสำนักข่าวสารอเมริกันในกรุงโรม สถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำนครวาติกัน และสำนักงานของสายการบินบราซิล ทำให้เกิดระเบิดขึ้นเมื่อเช้ามืดวันเสาร์ แต่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ เข้าใจว่าการโจมตียูซิส และสถานทูตชิลีครั้งนี้คงเป็นฝีมือฝ่ายซ้ายเป็นการรำลึกถึงวันครบรอบ ๓ ปีที่ฝ่ายทหารโค่นล้มรัฐบาลของประธานาธิบดีอัลเยนเด้

๑๔

ลาว กระทรวงการต่างประเทศลาวแถลงว่า นายทหารของรัฐบาลเที่ยว ๑๖๐ คนซึ่งไปรับการฝึกอบรมในสหรัฐและเมื่อเร็ว ๆ นี้ขอกลับเข้าสู่เวียดนาม โดยผ่านประเทศลาวนั้น ปรากฏว่ามีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจขัดต่อนโยบายของลาว จึงสั่งเนรเทศออกจากประเทศลาว

อัฟริกาใต้ คนงานผิวดำในโซเวโตนับแสนสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันหยุดงานเป็นเวลา ๓ วันเพื่อประท้วงการปราบปรามอย่างโหดเหี้ยมทารุณของรัฐบาลผิวขาววอร์สเตอร์

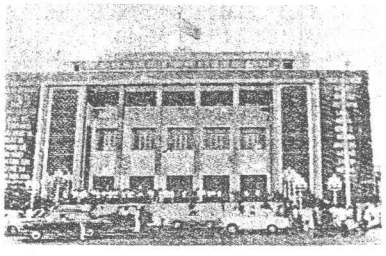

เวียดนาม เวียดนามตำหนิสหรัฐว่าเอาแต่ได้ เรียกร้องอย่างไร้เหตุผล ในกรณีที่เวียดนามให้รายละเอียดเกี่ยวกับ รายนามนักบินอเมริกัน ๑๒ คน ที่สูญหายระหว่างการทำสงครามรุกรานในเวียดนาม แทนที่สหรัฐจะตอบด้วยความพอใจ ต่อท่าทีที่ปรารถนาดี กลับเรียกร้องให้เวียดนามให้รายละเอียดรายชื่อชาวอเมริกันที่สูญหาย ระหว่างปฏิบัติงานให้ฝ่ายสหรัฐเพิ่มอีก ทั้ง ๆ ที่สหรัฐในฐานะผู้ก่อสงครามรุกราน จะต้องรับผิดชอบต่อชาวอเมริกันที่สูญหาย และควรจะต้องชดใช้ในการก่อสร้างปฏิสังขรณ์เวียดนามหลังสงคราม

๑๕

เกาหลีใต้ นายคิมเซียงออค วัย ๓๕ ปี เพื่อนสนิทของนายคิมชีฮา กวีชาวเกาหลีให้การต่อศาลเกาหลีใต้ว่า คิมชีฮาเป็นผู้ที่เชื่อมั่นในแนวทางประชาธิปไตย ไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์เหมือนเช่นที่อัยการ ตั้งข้อหาแต่ประการใด

สหประชาชาติ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งองค์การสหประชาชาติ ตกลงเลื่อนการพิจารณาปัญหาการรับเวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกขององค์การต่อไปอีกถึงเดือนพฤศจิกายน หลังจากที่สหรัฐฯ ผ่านวาระการเลือกตั้งประธานาธิบดีเรียบร้อยแล้ว

โซเวียต ได้ตอบโต้กรณีที่ญี่ปุ่นอ้างสิทธิในหมู่เกาะคูริลว่า จะทำให้สัมพันธภาพระหว่างประเทศทั้งสองเสื่อมทรามลง และว่าข้อเรียกร้องนั้น นอกจากไม่มีหลักฐานที่สมควร แล้วการที่นายคิอิจิ มิยาซาวา รมต. ต่างประเทศญี่ปุ่นเดินทางไปสำรวจน่านน้ำของหมู่เกาะคูริลยังผิด กม. ด้วย

หมายเหตุ

ครม.ไม่เดือดร้อน

หัวหน้าข่าวเท้าเปลือย รายงานเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรีเข้ามาสำนักงานว่า ครม. กำลังประชุมเรื่องบุหรี่ บรรณาธิการบริหารดูดบุหรี่ขึ้นราคาซองละ ๘ บาท พร้อมกับบอกนักข่าวไปว่าเลิกสูบบุหรี่แล้ว ไม่ต้องรายงานเรื่องนี้เข้ามา พร้อมกับวางหูโทรศัพท์ ด้วยอาการแค้นเคืองกับบุหรี่ซองละ ๘ บาท

หัวหน้าข่าวไม่ละความพยายามที่จะรายงานเรื่องนี้ให้ได้ ด้วยวิญญาณแห่งนักข่าวเก่าเข้าสิง หัวหน้าข่าวโทรถึงผู้เขียนหมายเหตุ พร้อมกับกำชับว่าให้เขียนเรื่องนี้ตามรายงานข่าวทุกประการ อย่าบิดเบือนหรือแต้มสี

"ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ขึ้นราคาค่าบุหรี่นั้น ได้มีการประชุมภายใน และสอบถามรัฐมนตรีหลายนายก่อน เพื่อหยั่งเสียง ถึงความเดือดร้อนที่รัฐมนตรีจะได้รับจากการขึ้นราคาค่าบุหรี่" หัวหน้าข่าวรายงาน

นายกรัฐมนตรี สูบกล้องยาเส้นด้วยมาดขรึมและต่ำลึก ก่อนจะเบือนหน้าไปถาม รมต. อุตสาหกรรม พลางว่า

"คุณชาติชาย ว่าไง"

"ผมสูบซิการ์ จากฮาวาน่า ครับ"

"คุณเสวตรล่ะครับ" ท่านนายกฯ ถามเรียงตัว

"ผมไม่สูบบุหรี่ครับ แต่ทางบ้านที่ระยองตุนไว้เรียบร้อย"

"คุณทวิช ว่าไง เรื่องนี้"

"ผมสูบของนอกอยู่แล้ว ไม่เดือดร้อนอะไร คนขับรถผมเขามีแหล่งฟรีแถก"

"คุณประมาณล่ะครับ" ท่านนายกถามเสียงอ่อย ๆ เพราะเสียงค่อยละเลียดออกมาตามกล้องยาเส้น

"ท่านนายกฯ ก็รู้ว่าผมไม่สูบ แต่ผมพลาดไปหน่อยที่ตุนไม่ทัน เพราะเรื่องนี้กระทันหันเกินไป"

"คุณทวีก็เห็นจะไม่เดือดร้อนนะครับ" ท่านนายกฯ เปรยมาทางรองนายกรัฐมนตรี

"ครับ"

รมช. ที่ต้องออกความเห็นในเรื่องนี้อีกคนและไม่ถามไม่ได้ เห็นจะเป็นคุณสมัคร แต่นายกฯ ก็ไม่ได้ถาม กลับออกความเห็นเองว่า

"คุณสมัครพูดมากอยู่แล้ว คงไม่มีโอกาสให้ปากสูบบุหรี่ได้"

นายกรัฐมนตรีอึ้งอยู่ครู่หนึ่ง คุณสมัครเองก็อึ้งเหมือนมีผ้าอะไรอุดปาก นายกฯ เงยหน้าขึ้นมองไปรอบๆ ให้ดูเหมือนว่า อยากถามความเห็นให้ครบทุกหน้าถ้วน แต่เผอิญเหลือบไปพบ รมช. คล้าย นั่งหลับคอพับอยู่ จึงขอให้คุณชวนช่วย สกิดคุณ คล้ายให้ลุกขึ้นมาออกความเห็นด้วย

คุณคล้ายลืมตาขึ้น พร้อมกับเปล่งเสียงอันห้าวลึกออกมาได้ยินชัดเจนในที่ประชุมว่า

"ผมหลับ ได้สบาย ไม่ต้อง ห่วงผมหรอก เพราะผมสูบใบจาก"

หัวหน้าข่าวเท้าเปลือย ยังมิทันได้รู้มติของการประชุมภายใน เพราะมีตำรวจเข้ามาสกิดให้ออกไปข้างนอก ด้วยความสงสัยเป็นกำลังว่ามีเรื่องอันใด หัวหน้าข่าวถามตำรวจคนนั้นว่า มีเหตุอันใด บัตรประจำตัวนักข่าวก็มีนะครับ บุหรี่ผมก็ไม่สูบ

"คุณไม่ใส่เกือก เข้ามาในห้องนี้ไม่ได้ ผิดระเบียบ รองเท้าแตะก็ไม่ได้ครับ" ว่าพลางก็จูงมือหัวหน้าข่าวออกจากห้องไป ●

วิเคราะห์วิจารณ์การเมือง

หนังสือวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

๕.๐๐ บาท

ประชาชาติ

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๕๑
๗ ตุลาคม ๒๕๑๙

เงื่อนงำการเมืองหลังเสนีย์

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๕๑ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

เกร็ดการเมือง	๒
จดหมาย	๒
การ์ตูนประชาชาติ	๕
ความเรียงประชาชาติ	๕
ในบ้าน	
รัฐบาล บอกแล้วว่าไม่ครบหกเดือน เงื่อนงำการเมืองหลังเสนีย์, จอมพลถนอม ไฟสุมขอนจตุรพรรค, ทหารที่ใครที่มัน,	๖
สรุปข่าวในบ้าน	๑๘
สรุปข่าวนอกบ้าน	๒๐
นอกบ้าน	
จีน ใครคืออุ๋เต๋อ, สวีเดน สังคมนิยมแท้เพราะนิวเคลียร์, ญี่ปุ่น ผันผืดของฝ่ายค้าน, ฮ่องกง การเดินทางที่ไม่หวนกลับของหงเฉิน, โลกที่ ๓ พึ่งตัวเองอยู่รอด	๒๒
จดหมายเหตุเอเชีย	๒๘
ประชาชาติสัมภาษณ์	๓๐
รายงานประชาชาติ	๓๖
การศึกษา	๔๒
แพทย์	๔๔
หยาดเหงื่อ	๔๖
ชีวิตวันนี้	๔๘
ในแวดวงนักเขียน	๕๐
หนังสือ	๕๒
ผู้หญิง	๕๓
แผงหนังสือ	๕๕
ภาพยนตร์	๕๖
โลกกว้าง	๖๐
กีฬา	๖๒
หมายเหตุ	๖๔

ปก อรุณ วัชระสวัสดิ์

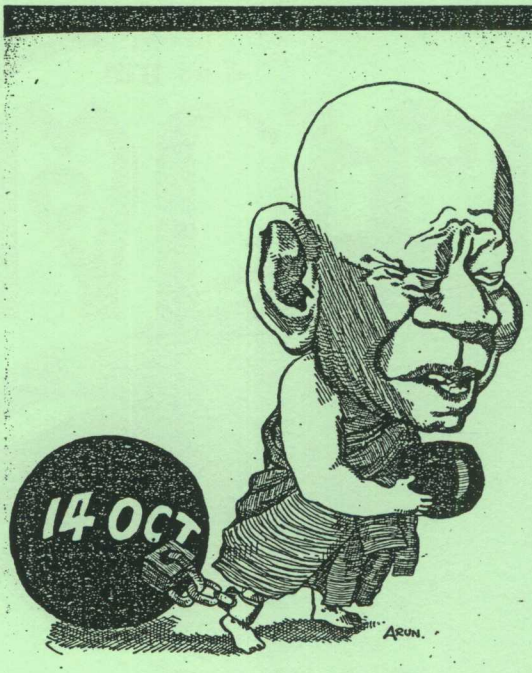

งบราชการลับเป็นสิ่งที่ใคร ๆ กล่าวขวัญถึงเสมอ ฉบับนี้หัวหน้าฝ่ายข่าวของเราลงมือออกไปสืบเสาะหาข้อมูล และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงบ (ลับ) ฉบับนี้ ขณะเดียวกัน ฝ่ายกองบรรณาธิการก็บ้อนตัวเลขต่าง ๆ ให้ สิ่งที่เราต้องการเสนอผู้อ่านนอกจากเนื้อหาและบทวิเคราะห์แล้วก็คือตารางตัวเลข ที่ "ประชาชาติ" ทีฉีพิฉัน ค้นคิดและคำนวณออกมา

ชีวิน ฝ่ายศิลปของเรากนหนึ่ง ร่วมกับนักข่าวเข้าสัมภาษณ์ พล.ต. ปิ่น ธรรมศรี แม่ทัพภาคสี่คนใหม่ กว่านักข่าวและฝ่ายศิลปจะพบกันได้ก็ทองก้นอยู่นาน เพราะโรงเรียนนายร้อยจปร. นั้นมีสองแห่ง ฝ่ายศิลปไปรอที่หอพักส่วนนักข่าวไปคอยที่โรงเรียน ส่วน พล.ต. ปิ่น ก็เป็นกันเองกับเรามาก ท่านบอกว่า "เป็นครั้งแรกที่ผมให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ใหญ่ ๆ"

หลังอาหารเที่ยงของวันที่ ๒๓ นักข่าวสภาของเราหมุนโทรศัพท์มาบอกว่า "อาจารย์เสนีย์ประกาศลาออก" บก. ผู้พิมพ์ กับ บก. บห. ปรึกษากันว่าต้องเปลี่ยนปกกันอีกแล้ว เรื่องก็เข้าอีรุปเดิมอีกคือเราหาตัวนิวัติไม่พบ

หลังจากเขาคอยถ่ายรูปพระฉนอมที่วัดอยู่สองวัน และจัดปกรูปพระเสร็จตอนค่ำวันพุธ นิวัติก็หายเข้ากลีบเมฆไปอีกเช่นเคย

บก. บห. รอการติดต่อของนิวัติอย่างอดทน ถึงทุ่มหนึ่งจึงตัดสินใจให้ อรุณ มือเก่าที่เพิ่งจะโบยบินกลับมาร่วมงานกับประชาชาติอีกครั้งหนึ่งออกแบบปกใหม่ อรุณ กับชีวิน นั่งหลังขดหลังแข็ง บ้าย ๆ ปะ ๆ จนแล้วเสร็จเมื่อห้าทุ่ม คณิตเข้ามารายงานตัวด่วนเพื่อช่วยทำแผนภาพต่าง ๆ ให้น่าดูขึ้น

ทางกอง บก. นั้น หลังจากจัดโต๊ะใหม่เพื่อเผชิญสถานการณ์ใหม่แล้ว เราก็โหมค้นประวัติ ติดต่อแหล่งข่าว และเริ่มวิเคราะห์กันเมื่อหลังเที่ยงคืน ที่มนักข่าวอาสาว่า "คืนนี้พวกเราจะตอกกันทั้งคืนเลย"

เก้าโมงเช้าของวันศุกร์ บก. บห. และสมหมายกับทีมของเขาก็สะโหลสะเหลหอบต้นฉบับ ที่อดตาหลับ ขับตา นอนตอกกันทั้งคืน ไปส่ง โรงพิมพ์ จากนั้นก็เป็นหน้าที่ของบุญส่งที่จะไม่ให้ประชาชาติฉบับนี้ให้เสร็จทัน และถึงมือผู้อ่านก่อนกำหนดอย่าง "ทันเหตุการณ์ทันโลก"

ก่อนฝ่ายข่าวจะกลับไปนอนพัก ใครคนหนึ่งเปรยออกมาว่า "หนังสือคงออกทันการประชุมข่าววันเสาร์" แต่หวังว่านิวัติคงจะไม่ลุกขึ้นประกาศกลางที่ประชุมว่า ผมขอพิจารณาตัวเองลาออกจากตำแหน่ง ผมกลัวเขาจะมาแย่งตำแหน่งนักข่าวผม แล้วผมก็ต้องไปออกแบบปกที่ไม่ค่อยจะได้ลองแทนเขา"

การ์ตูน

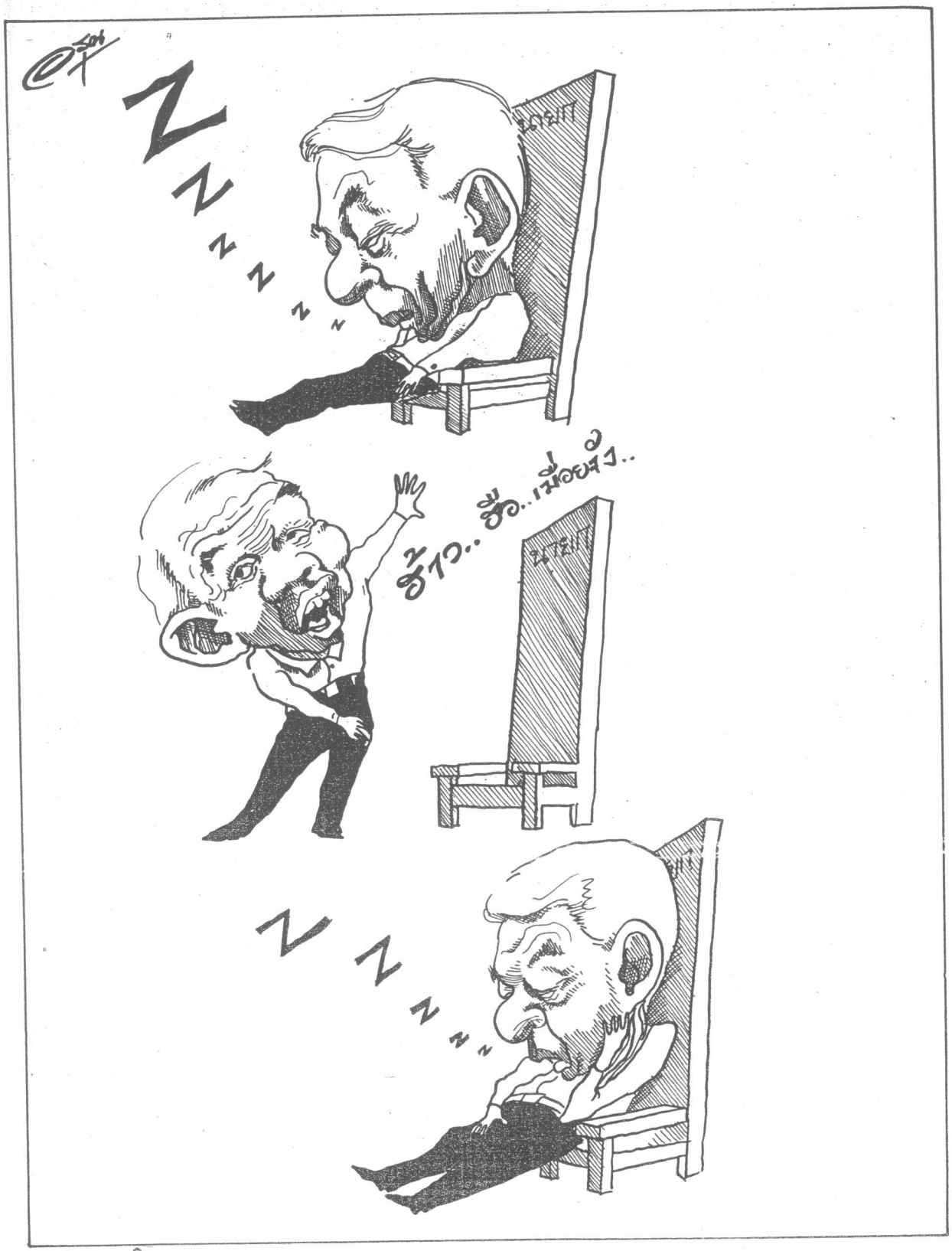

๙ ประชาชาติ

ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเดอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
บุญส่ง ชเลธร
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
หัวหน้าฝ่ายข่าว
สมหมาย ปาริจฉัตต์
ฝ่ายข่าว
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
ชาญชัย มานัสวิน
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์ สมาน สุดโต
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
พิชิต จงสถิตย์วัฒนา
ฝ่ายศิลป
ชีวิน คุณาลัย นิวัติ กองเพียร
อรุณ วัชระสวัสดิ์ คณิต เสตะรุจิ
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิสุทธิ์
ผู้จัดการโฆษณา
โทน ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ซอยลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓,๖๑
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๘๗๑

ความเรียงประชาชาติ

รักษาประชาธิปไตย

ในขณะที่การปฏิรูปที่ดินชะงักงัน บัญหาชาวนาถูกละเลย สวัสดิการทหารตำรวจ ข้าราชการผู้น้อยไม่ดีขึ้น เครื่องอุปโภคบริโภคขึ้นราคา งบประมาณลับสูงอย่างน่าตกใจ ก็เกิดวิกฤติการณ์ทางการเมือง นายกรัฐมนตรีลาออก

ต้นเหตุหนึ่งของการลาออก หาใช่ความขัดแย้งในวิถีทางแก้บัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติไม่ หากกลับเป็นเรื่องแก้บัญหา "จอมพลถนอม กิตติขจร" ที่หลบเข้ามาบวชไม่ได้

รัฐบาลผสมชุดที่ผ่านมา มีงานหลักอยู่เพียงอย่างเดียวคือแก้ความขัดแย้งภายในของแต่ละพรรคที่เข้ามาร่วม ทั้ง ๆ ที่เสียงในสภานั้นมีมากล้นเกินพอที่จะออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

ความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในรัฐบาล แต่ละบัญหา เช่น เรื่องการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการประพฤติมิชอบในวงราชการ (ปปป.) เรื่องบิลลิตัน เรื่องงบประมาณ จนมาถึงเรื่องการกลับมาของทรราชทั้งสองครั้ง มิได้เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีกินดีของประชาชนแต่อย่างไร

ผู้ที่กำหนดความขึ้นบ้วนในทางการเมืองเหล่านี้ ก็คือผู้อ้างความสามัคคีทั้งหลายนั้นเอง

เราหวังว่ารัฐบาลชุดต่อไป จักมีความมุ่งมั่นรักษาประชาธิปไตยของไทย ด้วยการลดความขัดแย้งในหมู่พวกตนเสีย และมุ่งมั่นแก้บัญหาต่าง ๆ ของชาติให้ลุล่วงไป เริ่มงานต่างๆที่ควรจะเริ่มเสียที่ และทำงานให้หนัก ให้สาสมกับเงินภาษี และศรัทธาของประชาชนที่สูญเสียไปในการจัดการเลือกพวกท่านเข้ามา

ฝ่ายประชาชนนั้นก็มุ่งมั่นจะรักษาประชาธิปไตย ด้วยการศึกษาติดตามการเมือง อย่างเข้าใจ และคัดค้านระบบเผด็จการที่อาจจะแฝงรูปกลับเข้ามา ●

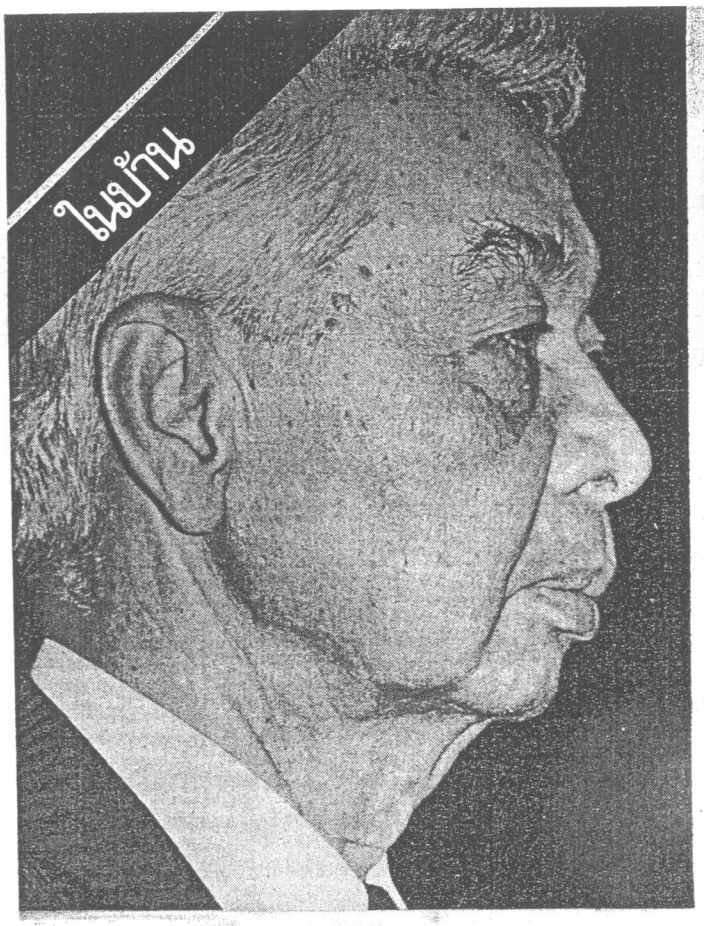

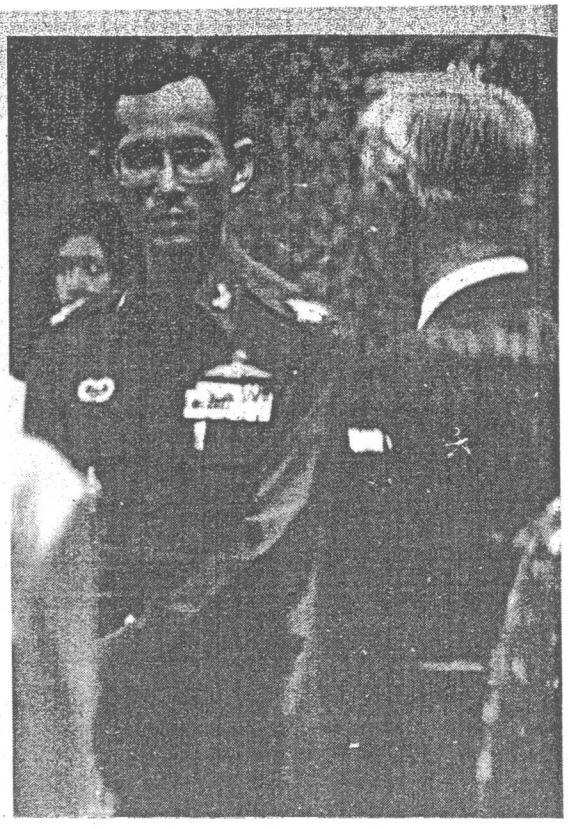

ทรงมีพระราชปฏิสันถาร กับ มรว. เสนีย์ ปราโมช

รัฐบาล:
บอกแล้วว่าไม่ครบหกเดือน

เพิ่งเมื่อเช้าตรู่ของวันที่ ๒๓ กันยายนนี่เองที่พระถนอม หรือสุกิตติขจรภิกขุออกบิณฑบาตเป็นวันแรก หลังเพลของวันนั้นรัฐสภาก็บิ่นปวน และนายกรัฐมนตรีคนที่สิบสามของประเทศไทยก็ประกาศลาออกจากตำแหน่ง

นายเปรม มาลากุลเป็นผู้เปิดทำนบของความอัดอั้นตันใจของ ส.ส. ส่วนมาก ด้วยการยื่นกระทู้ด่วน ให้รัฐบาลตอบข้อข้องใจเรื่องการรู้เห็นเป็นใจของรัฐบาลกับการเข้ามาของภิกขุผู้มีคธาจอมพล แม้ท่วงทำนองในการเปิดของนายเปรมจะเอื่อยเฉื่อยและยังไม่ถึงใจนักเรียนและผู้เข้าฟังที่น้อยบางตานัก แต่ มรว. เสนีย์ก็ขันอาสาตอบกระทู้เองอย่างยืดยาว และกว้างไกล

วิสัชนาของ นายกสรุปได้เพียงว่า รัฐบาลกำลังดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยจะนิมนต์พระถนอมให้ออกประเทศ แต่ถ้ายังดื้อดึงอยู่ก็จะดำเนินการตามกฎหมาย ตามที่ผู้แจ้งความไว้ และคณะกรรมการสอบสวนเรื่องนี้ก็มีอยู่แล้ว

"มีประชาชน แจ้งข้อหาเพิ่มเติมหลายคน กำลังหาพยานบุคคลมายืนยันว่า ถนอม ประภาสสั่งฆ่าประชาชนจริงหรือเปล่า" หม่อมพี่แก้ต่างระลอกสอง

กระทู้ด่วนที่สองเริ่มดันทำนบแห่งความไม่พอใจให้เบิดกว้างขึ้นอีก คราวนี้สุทหารเสือ นายชุมพล มณีเนตร นายแคล้ว นรปติ นายมานะ พิทยาภรณ์ และนายไพฑูรย์ วงศ์วานิชเป็นผู้ออกแรงผลักให้รัฐบาลชี้แจงมาตรการรักษาความเรียบร้อยต่อการเข้ามาของถนอม

แม้จะร่วมกันเสนอกระทู้ แต่ก็ยังขัดกันเองอย่างดุเดือด "เผด็จการของพระถนอมและพวกเป็นการทำเพื่อปกป้องราชบัลลังก์ เพื่อความสงบสุขของประชาชน แต่บุคคลบางคนดูหมิ่นศาสนา" นายชุมพลประกาศจุดยืนของตน นายแคล้วลุกขึ้นชูกำปั้นประกาศอย่างหนักแน่นว่า "พระถนอมอาศัยผ้าเหลืองบังหน้าเข้ามา" นายชุมพล ผู้นั่งลุกลี้ลุกลนฟังอยู่ ทน

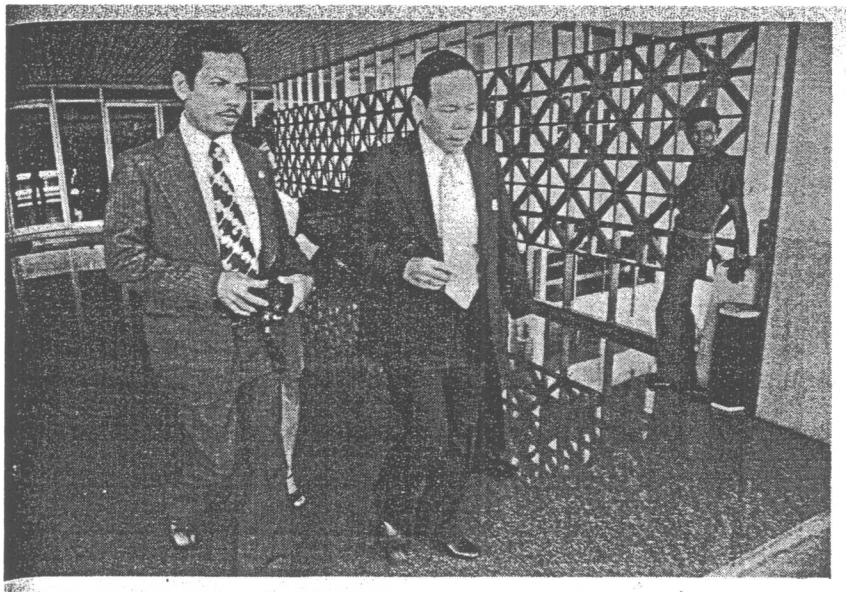

นาย ดำรง ลัทธพิพัฒน์

นาย เสวตร เป้ยมพงษ์สานต์

ไม่ได้ กระโดดออกมาเรียกร้องให้นายแคล้วถอนคำพูดที่ "เป็นการดูถูกพระสงฆ์องคเจ้า" ศึกเรื่องผ้าเหลืองนอกสภาดำเนินต่อไป ราวทำนบแตก ตั้งแต่เช้าจนบ่ายคล้อยก็ไม่มีเค้าว่าจะยุติลงง่าย ๆ

สับไม่เลี้ยง

ความไม่เด็ดขาดของรัฐบาลในกรณีนี้ ทำให้ ส.ส. ทั้งฝ่ายค้านและพรรครัฐบาล โจมตีอย่าง "ไม่เลี้ยง" ผู้นำรัฐบาลอายุ ๗๒ ต้องผุดลุกผุดนั่งโต้ตอบชี้แจงข้อข้องใจ ส.ส. คนแล้วคนเล่า บางครั้งยังต้องทำหน้าที่ห้ามทัพมิให้ผู้ที่มีความคิดคู่ขนานกันต้องปะทะกัน

"น่าจะมีบุคคลในรัฐบาลรู้เห็นเป็นใจกับการเข้ามาของพระ ถนอมนายถเองก็คงรู้อยู่แก่ใจ" นายสมพร จุลีมาส ส.ส. จากร้อยเอ็ดผู้เคยสงบเสงี่ยมตลอดสมัยการประชุมก็ยังลุกขึ้นมาต่อว่าอย่างดุดัน แล้วก็ซัดต่อว่า "ใคร ๆ อยากตั้งกรรมการ การตอบแบบนี้ไม่ใช่วิสัยของผู้บริหาร" เสียงของเขาขาดหายไป ครู่หนึ่งจึงแหนบแนมตบท้ายว่า "อย่างเมาเซตุงอายุ ๘๐ กว่า มีชื่อเสียงเพราะบริหารเด็ดขาดไม่โลเล เหมือน นายก อายุ ๗๒"

ส.ส.ฝ่ายค้าน วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา และโจมตีอย่างกระทบถึงตัวจนกระทั่ง นายวีระ มุสิกพงศ์ โฆษกพรรคประชาธิปัตย์ ก้าวออกมาประกาศอย่างแน่วแน่ว่า

"จำเป็นต้อง วิจารณ์รัฐบาล เพราะเป็นความจำเป็นของชาติ และส่วนรวม" และสับรัฐบาลต่อไปอย่างไม่ยั้งว่า "ที่น่าเจ็บใจหนักก็คือผู้ใหญ่ในรัฐบาลชุดนี้ รู้ล่วงหน้าว่าถนอมจะเข้ามาบวช แต่แล้วกลับปล่อยให้เข้ามาถึงวัด บวชเสร็จในวันเดียวและยังมีการออกวิทยุ แถลงการณ์ดักคอผู้ที่จะคัดค้านว่า เป็นคอมมิวนิสต์แสดงว่ามีการกระทำ อย่างเป็นขบวนการ"

"ผมไม่แน่ใจ ในความสุจริตใจของรัฐบาลที่มีต่อประชาชน" นายวีระตั้งข้อสงสัย

วินาทีประวัติศาสตร์

"การจำกัดสิทธิเสรีภาพ โดยจำกัดถิ่นที่อยู่อาจทำได้ตามกฎหมายเพื่อรักษาความสงบ และความมั่นคงก็ทำได้ แต่มันก็มีปัญหาในวรรคที่สามว่า การเนรเทศบุคคลที่เป็นคนไทยออกนอกราชอาณาจักรจะกระทำไม่ได้" มรว. เสนีย์กล่าวชี้แจง เป็นเหตุผลสุดท้ายก่อนที่จะกล่าวว่าได้พึงสมาชิกวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาลมาหลายคนแล้ว

"ผมจึงขอประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี"

สิ้นเสียง "หม่อมพี่"

หม่อม ม.ร.ว. เมนีย์ ปราโมช จบคำกล่าวด้วยใบหน้าหมองคล้ำพร้อมกับก้มลงเก็บเอกสารบรรจุลงกระเป๋า นั่งลงชั่วครู่หนึ่งก่อนที่จะเดินออกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรท่ามกลางความตกตะลึงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านเป็นจำนวนมาก

จากคำประกาศอย่างไม่คาดคิดมาก่อนในตอนบ่ายวันนั้น นอกจากจะสร้างความฉงนสนเท่ห์ใจให้แก่ ส.ส. เป็นจำนวนมากแล้ว ยังได้ก่อให้เกิดความวิตกสงสัยกันขึ้นถึงกับมีการตั้งข้อสังเกตกันขึ้นต่อการลาออกของประกาศดังกล่าว ซึ่งมีผลเท่ากับนายกรัฐมนตรีลาออกอย่างแท้จริงแล้ว

"ลาออกก็ลาไปซิ เป็นเรื่องธรรมดาของระบบประชาธิปไตย แต่ว่าง่ายเกินไปหน่อย ถ้าคุม ครม. ไม่อยู่ แต่ถ้าหม่อมเสนีย์ได้รับเลือกให้เป็นนายกฯอีกครั้งหนึ่ง ก็คงจะต้องมีการปรับปรุง ครม." นายใหญ่ ศวิตชาติ รองหัวหน้าพรรคกิจสังคมตั้งข้อสังเกตต่อการลาออก ของนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้ พร้อมกับแย้มท่าทีของตนในฐานะพรรคใหญ่พรรคหนึ่งซึ่งอาจจะได้ มีโอกาสเข้าร่วมรัฐบาลหรือจัดตั้งรัฐบาลเองอีกครั้งหนึ่งว่า

"กิจสังคม มีสมาชิกไม่พอจัดตั้งรัฐบาล แต่ถ้ามีการทาบทามก็ต้องขอดูตัวนายกรัฐมนตรีคนใหม่ก่อน ว่าเป็นใคร"

อะไรคือเหตุผล

หลังการลาออกอย่างกระทันหันของนายกรัฐมนตรี เสร็จการประชุมได้มีสมาชิกสภาเป็นจำนวนมาก พยายามที่จะหาคำตอบอันเป็นเหตุผลของการลาออกของ ม.ร.ว.เสนีย์ ในครั้งนี้ซึ่งแม้กระทั่งเจ้าตัวเอง

"ที่ท่านตัดสินใจเช่นนี้เพราะมีแรงกดดันหลายอย่างและมีมานาน แต่อย่าให้บอกเลยว่ามาจากทางไหนบ้าง ตอนนี้ก็เข้าล็อคเขาแล้ว เพราะเขารู้แล้วว่านายกมีนิสัยอย่างไร" นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ กล่าวถึงเหตุผลการลาออกของนายกรัฐมนตรี โดยทางฝ่ายเจ้าตัว เพียงแต่กล่าวอย่างสั้นๆ ว่า "ไม่มีอะไรจะชี้แจง"

จากคำกล่าวซึ่งไม่ได้ให้อะไรกระจ่างชัดออกมานี้ยิ่งก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางและที่เป็นที่ตั้งข้อสังเกตกันมากก็คือ การลาออกครั้งนี้เป็นการง่ายเกินไปสำหรับเหตุผลเพียงแค่ถูกสมาชิกสภาอภิปรายโจมตีเท่านั้น

"การลาออกของนายกฯ ไม่น่าจะเป็นเพียงเหตุผลที่ถูกสมาชิกโจมตีแต่น่าจะเนื่องมาจากความขัดแย้งในเรื่องการจัดการกับปัญหาจอมพลถนอม ซึ่งเกิดความขัดแย้งกันระหว่างพรรคชาติไทย กับ พรรคธรรมสังคม กับ พรรคประชาธิปัตย์" แหล่งข่าวพรรคประชาธิปัตย์กล่าวกับ ประชาชาติ

"เป็นฝีมือของกลุ่มหนุ่มในพรรคประชาธิปัตย์ที่ต้องการให้หม่อมเสนีย์ปรับปรุงคณะรัฐมนตรี โดยให้มีตำแหน่งเพียงตำแหน่งเดียว ขณะเดียวกันสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ต้องการเลิกคบกับพรรคชาติไทยและกันพรรคธรรมสังคมออกไป เพราะขัดแย้งกันมากกรณีการแก้ปัญหาจอมพลถนอม ที่สมาชิกประชาธิปัตย์ต้องการให้ส่งออกไป แต่หัวหน้าพรรคชาติไทยคัดค้านจะให้อยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้แถลงการณ์รัฐบาลก่อนออกประกาศ ของพลตรีประมาณ ทำให้พรรคประชาธิปัตย์เขาไม่พอใจอย่างมาก" แหล่งข่าวกล่าว

ซึ่งก็ตรงกับรายละเอียดที่หลุดออกจากปาก ของ นายสุรินทร์ ที่ถูกผู้สื่อข่าวซักถามในเวลาต่อมา "คุณต้องไปถามพรรคชาติไทย" นายสุรินทร์ตอบเมื่อถูกถามว่า ที่ในสภามีคนถามว่ารัฐบาลมีส่วนรู้เห็นให้ถนอมกลับมานั้น เป็นความจริงหรือไม่ สำหรับเรื่องการลาออกนั้น นายสุรินทร์เปิดเผยว่า "ท่านนายกฯ ได้ขอเข้าเฝ้าไว้ก่อนที่จะเข้าไปแถลงในสภาแล้ว" ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประชาธิปัตย์ได้เตรียมเปิดเกมเอง

เรื่องเดิมมีมาแล้ว

"จะดำเนินการให้พระภิกษุ

จังหวะชีวิตของ มรว. เสนีย์ ปราโมช

๒๔๔๕ (๓๑ ม.ค.-๒๔ มี.ค.) เป็น รมต. ต่างประเทศของ ครม.คณะที่ ๑๔

(๕ เม.ย.) ร่วมกับ นายควง อภัยวงศ์, มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช,พลฯก่อตั้งพรรคประชาธิปัตย์

(๕ ส.ค.)เป็น ส.ส. ครั้งแรกเขตพระนคร ของสภาชุดที่ ๗

๒๔๕๐-๕๑ (๑๐พ.ย.-๖ ก.พ.)เป็น รมต.ยุติธรรมของ ครม.คณะที่ ๒๐

๒๔๕๑ (๒๕ ม.ค.)เป็น ส.ส.ครั้งที่ ๒ เขตพระนคร ของสภาชุดที่๘

(๒๑ ก.พ.-๘เม.ย.) เป็น รมต. ศึกษาธิการของ ครม. คณะที่ ๒๑

๒๔๔๙ (๒๖ พ.ค.) เกิดที่นครสวรรค์ เป็นโอรสองค์โตของ พล.ต.ท. พระองค์เจ้าคำรบ และหม่อมแดง ปราโมช

๒๔๗๕ แต่งงานกับนาง น.ส. อุศุนา สาลิกุปต์ เจ้าสาวอายุ ๑๖ ปี เจ้าบ่าวอายุ ๒๗ ปี

๒๔๘๓ เป็นเอกอัครราชทูตวอชิงตันประจำสหรัฐอเมริกา

๒๔๘๕ เข้าร่วม "ขบวนการเสรีไทย" อยู่ที่สหรัฐอเมริกา

๒๔๘๘ (๒๗ ส.ค.) ได้รับการแต่งตั้งเป็น ส.ส. ประเภท ๒ (วุฒิสภา) ครั้งแรก

๒๔๘๘-๘๕ (๑๗ ก.ย.-๓๑ ม.ค.) เป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรก และเป็น รมต. ต่างประเทศของ ครม. คณะที่ ๑๓ อายุรัฐบาล ๕ เดือน ๗ วัน

๒๕๐๒ (๑๕ ต.ค.) รัฐบาลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ประกาศแต่งตั้งให้เป็นทนายแก้ต่างรัฐบาลไทยใน 'คดีปราสาทเขาพระวิหาร'

๒๕๑๒ (๑๐ กพ.) เป็น ส.ส. ครั้งที่ ๓ เขตพระนคร ของสภาชุดที่ ๑๓

เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์เป็นครั้งแรก อันเป็นพรรคฝ่ายค้าน

๒๕๑๙ (๒๖ ม.ค.) เป็น ส.ส. ครั้งที่ ๔ เขตพระนคร ของสภาชุดที่ ๑๔

(๒๑ ก.พ.-๑๕ มี.ค.)เป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ ๒ ของครม. คณะที่ ๓๖ อายุรัฐบาล ๒๔ วัน

๒๕๑๕ (๔ เม.ย.)เป็น ส.ส. ครั้งที่ ๕ เขตพระนคร ของสภาชุดที่ ๑๕

(๒๑ เม.ย.) เป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ ๓ และเป็น รมต. มหาดไทย ของ ครม. คณะที่ ๓๘

(๒๗ ส.ค.) เป็น รมต. กลาโหม นับเป็นพลเรือนคนแรกที่เข้าดำรงตำแหน่งนี้

(๒๓ ก.ย.) ประกาศลาออกจากตำแหน่งกลางสภา) ●

ถนอมออกไปจากไทย" คือข้อความที่ถูกระบุว่าถูกพลตรีประมาณ ตัดออกไปจากต้นฉบับเดิมที่นายเสวตร และนายสุรินทร์ เป็นผู้ร่วมกันร่างขึ้นเพื่อแจ้งให้ประชาชนได้ทราบท่าทีของรัฐบาล ซึ่งปรากฏว่าหลังจากที่แถลงการณ์ดังกล่าวเป็นที่รับรู้ของประชาชนแล้ว แทนที่จะเป็นที่พอใจกลับสร้างความงุนงงให้กับประชาชนยิ่งขึ้น

นอกจากความขัดแย้งระหว่างพรรคประชาธิปัตย์กับพรรคชาติไทยอันเนื่องมาจากกรณีการกลับมาของจอมพลถนอม อันเป็นสาเหตุครั้งหลังสุดที่มีส่วนทำให้นายกรัฐมนตรีตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งในครั้งนี้แล้ว ความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างสองพรรคนี้สะสมมาตลอดเวลา จนส่งผลถึงอวสานของรัฐบาลจุตรพรรคในครั้งนี้ด้วย นับแต่กรณีร่าง พรบ. จัดตั้งคณะกรรมการ ปปป. ซึ่งพรรครัฐบาลเป็นฝ่ายเสนอเอง แต่กลับถูกสมาชิกร่วมพรรคร่วมรัฐบาลกันเอง "ตัดหลัง" ว่ำลงอย่างไม่เป็นท่า ยังความเจ็บแค้นให้แก่สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างยิ่ง

ครั้งนั้นนายวีระ มุสิกพงษ์ กับนายบัญญัติ บรรทัดฐาน ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งอย่างเด็ดขาด นายวีระและกลุ่ม ส.ส. หนุ่มหลายคน ยังเรียกร้องต่อที่ประชุมพรรค ให้ มรว. เสนีย์ ปราโมชประกาศยุบสภาในช่วงนั้น

"อยากให้มีการออมชอมกันในเรื่องนี้โดยให้ถือว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ ปัญหาใหญ่ ควรอยู่ที่งบประมาณจะผ่านสภาไปได้หรือไม่มากกว่า" มรว. เสนีย์ ให้เหตุผลถึงท่าทีข้อเสนอของสมาชิกพรรคเมื่อครั้งนั้น

ทางออกที่ต้องเลือก

กรณีการกลับเข้ามาของจอมพลประภาสเมื่อกลางเดือนสิงหาคมก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีการตั้งข้อสังเกตกันว่ามีส่วนทำให้นายกรัฐมนตรีต้องลาออกครั้งนี้ เพราะในครั้งนั้นมีข่าวหนาหูว่า พรรคชาติไทยมีส่วน "เล่นเกม" อยู่เบื้องหลังร่วมกับกลุ่มนายทหารฝ่ายกลุ่มถนอม-ประภาส-ณรงค์ เดิม โดยปล่อยให้พรรคประชาธิปัตย์เป็นผู้รับศึกหนักในครั้งนั้น ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลสั่นคลอนอย่างหนัก จนส่งผลให้ความขัดแย้งกันเองในหมู่สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ขยายสู่ระดับสูง เพราะครั้งนั้นถึงกับมีรัฐมนตรีบางคนในพรรคประชาธิปัตย์พยายามเคลื่อนไหวติดต่อกับพรรคชาติไทยอย่างใกล้ชิด

จากบทเรียนต่าง ๆ ที่ประชาธิปัตย์ได้รับจากพรรคร่วมรัฐบาลด้วยกันเองมาจนเป็นที่ชาบซึ้งแล้วทำให้พรรคประชาธิปัตย์เริ่มตอบโต้ เริ่มไม่ไว้ใจพรรคร่วมรัฐบาลยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะที่งบประมาณใกล้จะเข้าสู่ที่ประชุมวาระสอง จนในที่สุดสมาชิกบางกลุ่มจึงพยายามผลักดันให้ มรว. เสนีย์ลาออกเพื่อหาทางฟอร์มรัฐบาลใหม่ เพราะถึงอย่างไรก็ยังง่ายกว่าการ "ปรับปรุงครม." เพราะเสี่ยงต่อการถูกคว่ำงบประมาณ ●

รัฐบาลใหม่ :

เงื่อนงำการเมืองหลังเสนีย์

การประกาศลาออกกลางคันของผู้นำรัฐบาล อย่างไม่คาดฝันในครั้งนี้ ทำให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่เคยร่วมรัฐบาลกับ พรรคประชาธิปัตย์ถึงกับอ้ำอึ้งไปพักใหญ่ โดยเฉพาะพรรคชาติไทยซึ่งเล่นเกม พลิกแพลงกับพรรคประชาธิปัตย์ อยู่เป็นประจำถึงกับวิ่งวุ่น เมื่อถึงคราวที่ตนเองอาจถูก "ตัดเชือก" จากพรรคประชาธิปัตย์ในครั้งนี้ ขณะที่พรรคอื่นต่างก็พยายามวิ่งเต้นที่จะเข้าเกาะกลุ่มกันอย่างรวดเร็วเพื่อแย่งชิงเก้าอี้รัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง

"ประชาธิปัตย์ ต้องเป็นแกนกลางต่อไปและเสนีย์ ๒ ต้องกลับมาแน่" นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ย้ำอย่างหนักแน่นตอนเย็นของวันที่ ๒๔ หลังจากที่มรว.เสนีย์ ปราโมชประกาศลา

ประชาชาติ ๙

ออก จากการเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว พร้อมกันนั้นก็ได้เปิดเผยว่า พรรคธรรมสังคม พรรคสังคมชาตินิยม ได้มีการติดต่อ กับ พรรคประชาธิปัตย์ แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการติดต่อจากพรรคชาติไทย ที่เคยร่วมจัดตั้งรัฐบาลมาก่อน ซึ่งท่าที่ดังกล่าวทำให้ความคิดที่ว่า พรรคประชาธิปัตย์ จะตัดเชือกพรรคชาติไทยเป็นไปได้ยิ่งขึ้น

แสบให้ท่า

"กิจสังคม มี สมาชิก ไม่พอจัดตั้งรัฐบาล แต่ถ้ามีการทาบทามก็จะต้องดูว่านายกคนใหม่คือใคร" นายใหญ่ ศวิตชาติ รองหัวหน้าพรรคกิจสังคมให้สัมภาษณ์ทันที เมื่อมีข่าวว่าพรรคประชาธิปัตย์ จะติดต่อด้วยและยังได้พูดกรุยทางไว้ด้วยว่าถ้า มรว. เสนีย์ ปราโมช ได้รับเลือกให้กลับเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีใหม่ ก็คงต้องมีการ ปรับปรุงคณะรัฐมนตรี ด้วย โดยพูดพาดพิงถึงสาเหตุที่ มรว.เสนีย์ ต้องลาออกว่า คงจะเป็นเพราะคุม ครม. ไม่ไหว ขณะเดียวกัน รมช. กระทรวง มหาด ไทยท่านหนึ่งเปิดเผยว่าทางพรรคได้ส่งนายดำรง ลัทธพิพัฒน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ให้ ไปติดต่อ ทาบทาม พรรค กิจสังคมอย่างเงียบ ๆ ด้วย

"คราวที่ปปป. ดูดกรำนายดำรงก็เป็นผู้ถูกเต้น ไปติดต่อกับพรรคกิจสังคมมาแล้วหนหนึ่ง นายดำรงได้รับการเชื่อถือจากพวกในพรรคกิจสังคมมาก การติดต่อทาบทามจึงเป็นไปได้ง่ายขึ้นและพูดกันรู้เรื่อง"แหล่งข่าวระดับสูงในพรรคประชาธิปัตย์ยืนยัน

ตัดขาดชาติไทย

ด้านพรรคชาติไทยที่มีข่าวพยายามที่จะโค่นล้มประชาธิปัตย์ตลอดเวลาก็ตาม แต่เมื่อถึงภาวะที่พรรคประชาธิปัตย์ อาจจะตัดเชือกขึ้นมาทันที ทันควัน พรรคชาติไทยก็ถึงกับอ้างว่า พล.ต. ชาติชาย ชุณหะวัณ จึงรีบติดต่อเจรจากับ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หัวหน้าพรรคกิจสังคมถึงบ้านด้วยตนเอง

มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

แต่แล้วมรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หัวหน้าพรรคกิจสังคมกลับเป็นผู้ที่เดินทางไปพบ มรว. เสนีย์ ปราโมช เมื่อประมาณ ๕ ทุ่มของคืนวันนั้นเอง จึงสวนทาง กับนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ หัวหน้าพรรคสังคมชาตินิยมที่เพิ่งคลอ้ยหลังออกไปเท่านั้นนายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ พบกับ ม.ร.ว. เสนีย์ ปรา โมช มา แล้วครั้งหนึ่ง ในตอนบ่าย ๔ โมงวันนั้น

"พรรคสังคมชาตินิยมกับธรรมสังคมไม่มีปัญหา สองพรรคนี้ยอมรวมกับใครก็ได้ แต่ทว่าความขัดแย้งก็ยังมีอยู่ระหว่างกลุ่ม กฤษณ์เก่า พวกธรรมสังคมกับทหารอาชีพที่เป็นกลาง ซึ่งจะอาศัยคลื่นใต้น้ำผลักดันนักฉวยโอกาสทหารการเมืองค่ายธรรมสังคมเสธวันแหละที่อาจจะก่อปัญหาเรื่องผลประโยชน์ภายหลัง" นักสังเกตการณ์ทางการเมืองท่านหนึ่งวิเคราะห์ถึงปัญหาและแนวโน้มที่พรรคประชาธิปัตย์จะเลือกพันธมิตร นอกจากธรรมสังคมกับสังคมชาตินิยม แล้วรัฐบาลผสม ใหม่ อาจจะ เป็น แค่ประชาธิปัตย์-กิจสังคมเท่านั้นก็ได้

"ปล่อยให้ ธรรมสังคม กับชาติไทยหลุดไปเป็นฝ่ายค้าน เป็นการเปิดทางให้ทหารอาชีพที่เป็นกลางและรักประชาธิปไตยจริง ๆ หนุนรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ และเป็นการกำจัดทหารการเมืองทั้งสองพวกออกไป" นักสังเกตการณ์กล่าวต่อ

แนว โน้มที่เห็น ชัดขึ้น ระหว่างการตัดเชือกพรรคชาติไทยแล้วดึงเอาพรรคกิจสังคมเข้าร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลอยู่ที่การแก้ปัญหา "พระถนอม" ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นเกมของ พรรคที่ร่วมรัฐบาลจตุรพรรคด้วยกัน เพื่อหวังผลทางการ เมืองเหมือนเมื่อคราวจอมพลประภาส จารุเสถียรที่เคยให้บทเรียนเจ็บปวดแก่พรรคประชาธิปัตย์มาแล้ว การตัดสินใจลา ออกของ นายก รัฐมนตรีเพื่อหาพันธมิตรใหม่ จึงเป็นการตลบ หลังผู้ ที่อยู่ เบื้อง หลัง เหตุ การณ์ครั้งนี้อย่างสาสมเช่นกัน

"ตัวนายกเป็นคนที่อะลุ้มอล่วย

พล.ต. ประมาณ อดิเรกสาร

นาย ทวิช กลิ่นประทุม

นาย เสวตร เป็ยมพงษ์สานต์

ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ได้ เพราะฉะนั้น เมื่อลาออกแล้วก็จะถูกขอร้องให้เข้ามาใหม่ ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีการปรับปรุง ครม. กันขนานใหญ่ การตัดเชือกพรรคชาติไทยจะทำให้ทหารกลุ่มกฤษณ์เก่าให้การสนับสนุนประชาธิปัตย์ต่อไป และจุดนี้แหละจะช่วยในการแก้ปัญหา 'พระฉนอม' ได้" แหล่งข่าวจากทหารอาวุโสให้ข้อสังเกตพร้อมกับตั้งความหวังว่าถ้าประชาธิปัตย์ มีความจริงใจแล้ว ทหารอาชีพที่ยังมีบทบาทสำคัญอยู่ ก็พร้อมที่จะกระโดดลงมาจับมือด้วย

ประชาธิปัตย์ไม่แยก

กรณีพระฉนอมนี้ มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า เป็นความพยายามที่จะทำลายความสามัคคี ของพรรคประชาธิปัตย์ แต่เจ้าหน้าที่พรรคยืนยันกับ ประชาชาติว่า "ยากครับ แม้เราจะแบ่งแยกกันเป็นหลายกลุ่ม แต่เมื่อถึงยามคับขันเรารวมกันได้อีกทุกที และที่สำคัญก็คือใครก็ตาม ที่ลาออกจากพรรคเราไปแล้ว พังทุกราย ไม่มีใครอยากฆ่าตัวตายทางการเมืองหรอกครับ ตัวอย่างมีให้เห็นอยู่แล้วในอดีต"

ส่วน นักรัฐศาสตร์ท่านหนึ่งที่ไม่สังกัดพรรคการเมืองก็เสริมว่า "คนพรรค ปชป. นั้นเขาหยิ่งในศักดิ์ศรีของชื่อพรรคเขาครับ จะขัดแย้งแย่งชิงกันอย่างไร ก็ไม่มีใครอยากแยกตัวไปอยู่พรรคอื่น หรือตั้งพรรคใหม่ บัญหาที่เราควรมองจึงไม่ใช่ประเด็นว่า ปชป. จะแตกเป็นเสี่ยง ๆ แต่ต้องดูว่ากลุ่มไหนจะเข้ามาเป็นแกนนำพรรค จากจุดนี้แหละเราจึงพอจะวิเคราะห์ต่อไปว่า อนาคตของรัฐบาลใหม่จะประกอบไปด้วยพรรคอะไรบ้าง เขามีทางเลือกแยะครับ"

เสนีย์ที่เด็ด

"รัฐบาลที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะมีสีพรรคเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีพรรคการเมืองอื่นเข้ามาร่วม" มรว. เสนีย์ เผยท่าทีหลังการประชุม ครม. นัดพิเศษ ก่อนเที่ยงวันที่ ๒๔ ซึ่งเป็นที่พลิกความคาดหมายของผู้ติดตามทางการเมือง

แหล่งข่าวชี้แจงว่า "เราจะตีความตามตัวอักษรที่เสนีย์พูดในวันนี้ไม่ได้ เพราะว่าเงื่อนงำเบื้องหลังนั้นยังซับซ้อนอยู่ อาจารย์เสนีย์อาจจะปล่อยที่เด็ดออกมาพลิกความคาดหมายอีกครั้งก็ได้ เกมส์นี้นอกจากคลื่นใต้น้ำแล้ว กระแสลมบนฟากฟ้าก็สำคัญ เพราะลมเบื้องบนนั้นคงจะไม่พัดเสริมกลุ่มหนุ่มและกลุ่มนักวิชาการ ถ้าลมบนแรงคลื่นใต้น้ำสงบ ก็อาจจะพัดพาพรรคประชาธิปัตย์ ให้ถอยกลับไป รวมกับชาติไทยอย่างเดิมอีกครั้งก็ได้ แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นผมก็ไม่เห็นว่า จะแก้ความขัดแย้งเก่าๆ ได้"

รัฐบาลชาติไทย

"โอกาสของพรรคชาติไทยจะจัดตั้งรัฐบาลมีอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ริบหรี่ที่เดียว เพราะถ้าไม่สามัคคีกับ ปชป. แล้วจะต้องหาพันธมิตรอีก ๔ พรรค จึงจะได้เสียง ๑๔๖" นักรัฐศาสตร์สำนักสามย่านแจกแจง "แม้ตั้งได้ก็คงไม่วายจะเหมือนกับรัฐบาลผสมสมัยหม่อมน้อง"

"ถ้าหม่อมเสนีย์จะกลับมาก็ไม่มีบัญหา รวมกับพรรคใหญ่พรรคใดพรรคหนึ่งหรือสองพรรค ก็ตั้งรัฐบาลได้แล้ว แต่ถ้าหม่อมพี่ไม่เอานี่สิครับ คงจะนานละกว่าจะตั้งรัฐบาลใหม่ได้ กลุ่มใน ปชป. พอจะแบ่งคร่าว ๆ ได้เป็นสี่กลุ่ม คือกลุ่มอาวุโส กลุ่ม กทม. กลุ่มวิชาการ และกลุ่มหนุ่ม ความจริงสองกลุ่มหลังนี้พอจะรวมกัน

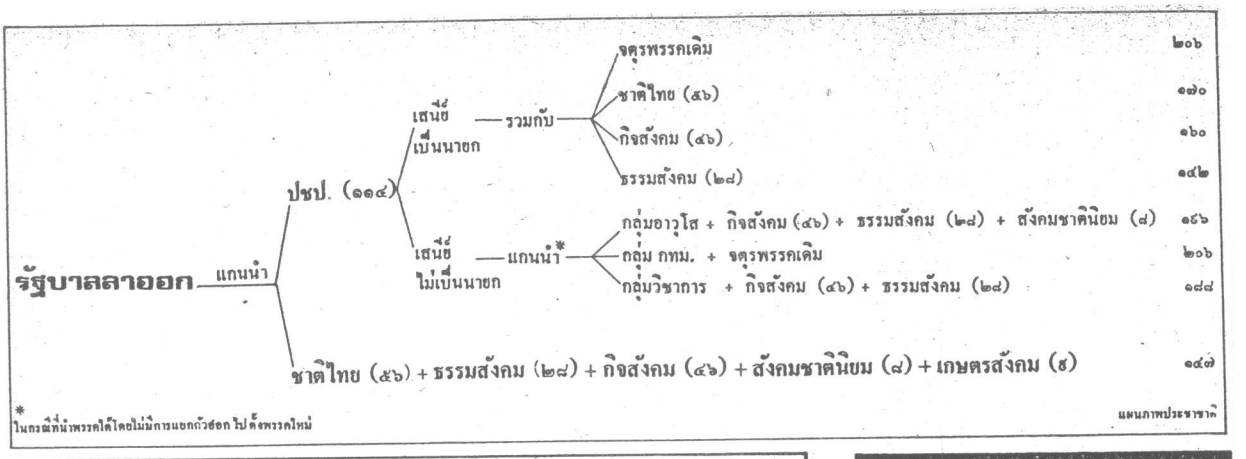

ประชาธิปัตย์

ชื่อกลุ่ม	อาวุโส	กทม.	วิชาการ	หนุ่ม
ผู้นำ	เสนีย์ เสวตร พิชัย เล็ก	ธรรมนูญ ส่งสุข สมบุญ สมัคร	ดำรง กมล สุรินทร์	วีระ อำนวย บัญญัติ
เสียงในพรรค (โดยประมาณ)	๑๕	๒๕	๓๕	๒๐
อาวุโส + กทม.	๔๐			
วิชาการ + หนุ่ม			๕๕	
อาวุโส + หนุ่ม + วิชาการ			๗๐	
พรรคอื่น ๆ ที่พอจะรวมกันได้	กิจสังคม ธรรมสังคม สังคมชาตินิยม	ชาติไทย ธรรมสังคม สังคมชาตินิยม	กิจสังคม ธรรมสังคม	

* จำนวนในสภามีน้อย แต่ อิทธิพลภายในพรรคสูงเพราะคุมเสียงในกทม. แผนภาพประชาชาติ

ได้ ในการวิเคราะห์เรื่องใครจะมาเป็นแกนในพรรค เพราะกลุ่มหนุ่มนั้น ยังไม่ปึกแผ่นแข็งพอแม้จะมีเสียงมาก"

"กลุ่ม กทม. ดูจะมีภาษีอยู่สักหน่อย เพราะสามารถรวบรวมจตุรพรรคกลับเข้ามาอีกได้แต่กลุ่มอาวุโสก็ไม่เบาเพราะอย่างน้อยก็สามารถดึงกิจสังคม ธรรมสังคมและสังคมชาตินิยมเข้ามาได้รวมแล้ว ๑๕๖ เสียง ถ้ากลุ่มวิชาการและกลุ่มหนุ่มรวมกัน พวกเขาก็อาจจะโน้มน้าวให้กิจสังคมและธรรมสังคมเข้ามาเป็น ๑๘๘ เสียง ทั้งหมดนี้ก็ตามเงื่อนไขว่า ปชป. ไม่แตกแยก ตามเหตุผลที่ผมให้ไปแล้วนะครับ"

เขาสรุปอย่างนักวิชาการว่า "สิ่งเดียวที่ผมบอกได้อย่างแน่ใจก็คือ รัฐบาลไทยสมัยหน้า ถ้าไม่มีรัฐประหารเสียก่อน ต้องเป็นรัฐบาลผสมอย่างแน่นอน" ●

จอมพลถนอม: ไฟสุมขอนจตุรพรรค

การกลับมาของ จอมพลถนอม เป็นเสมือนเชื้อไฟงวดสุดท้าย ที่สุมขอนรัฐบาลผสมจนถึงกับมอด เป็นเถ้าไปในที่สุด ช่วงเวลาห้าเดือนเศษ บัญหาขั้นวิกฤติ ค่อยๆ โยนเข้ามาอย่างบรรจง และเป็นผลให้คณะรัฐบาลต้องมัวพะว้าพะวงกับการแก้บัญหาไม่มีเวลาทำงานทางเศรษฐกิจ จนดูเหมือนว่าเป็นขบวนการที่ต้องการจะทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาในระบบ "ประชาธิปไตย"

ท่าทีของรัฐบาลต่อการกลับของจอมพลถนอมผิดกับเมื่อครั้งจอมพลประภาสกลับอย่างมาก ครั้งนี้นอกจากจะมีข่าวล่วงหน้ามาสองสัปดาห์แล้ว ก่อนการเข้ามา ๒๔ ชั่วโมง รัฐบาลก็ทราบกำหนดการกลับอย่างแน่นอน แต่ก็ไม่ได้ตระเตรียมแก้บัญหาแต่อย่างใด

รัฐบาลอ้างว่า "จะต้องรักษากฎหมาย จะเนรเทศให้ออกไปก็ไม่ได้ เพราะเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ"

จุดที่คน ในวงการเมืองข้องใจมากที่สุดก็คือการที่เลขาสำนักนายกฯ

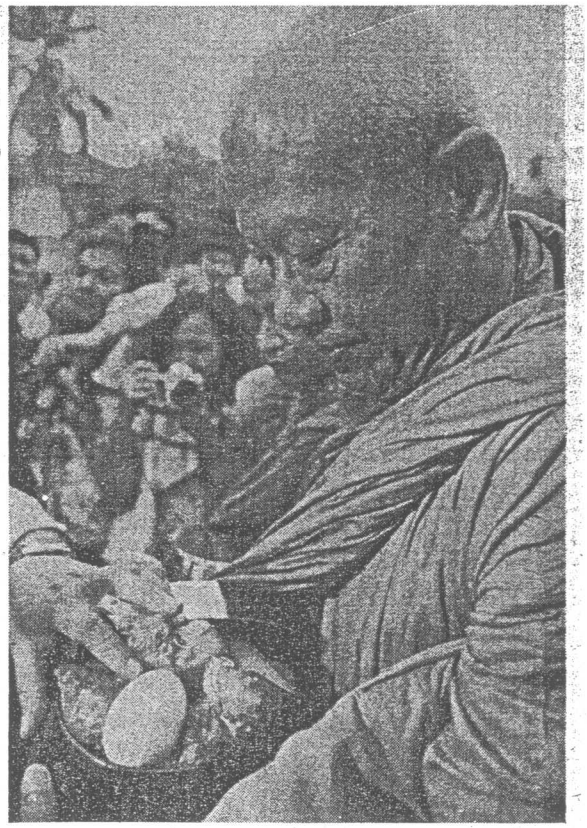

เองเป็นผู้นำ เครื่องอัฐบริขารไปร่วมอนุโมทนาด้วย รัฐบาลปล่อยให้เวลาผ่านไปหนึ่งวัน จึงเรียกประชุม ครม. พิเศษ ซ้ำผลการประชุมยังไม่มีอะไรออกมา คงมีแต่ที่ประชุมพรรคประชาธิปัตย์ที่เรียกร้อง ให้จอม พลถนอม เดินทางออกจากประเทศไทย

ภายใน พรรคประชาธิปัตย์เองก็แตกแยกกันเป็นสองฝ่าย นายอำนวย สุวรรณศีร์ เลขานุการ รมต.มหาดไทยเผยว่า "ฝ่ายหนึ่งต้องการให้ออกไปเพราะถ้าอยู่ จะก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้น แต่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการให้อยู่"

มติของ ที่ประชุมพรรคไม่มีผลต่อที่ท่าของรัฐบาลไม่มีมติใดที่เด่นชัดออกมาจากการประชุมครม. วันที่ ๒๐ มีเพียงแถลงการณ์คลุมเครือเพียงฉบับเดียว กับการแต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นสองชุด

"นายดำรง นายบุญเกิด นายสมัคร นายประสิทธิ์ และพลตรีชาติชายเป็นกรรมการชุดแรก ที่ทำหน้าที่ไปเจรจากับพระถนอม" แหล่งข่าวกล่าวโดยไม่ยอมเปิดเผยผลการเจรจา และปรากฏว่า นายสมัคร สุนทรเวช กับนายบุญเกิด หิรัญคำ ขอถอนตัว

ส่วนกรรมการชุดที่สองประกอบด้วยนายเสวตร เป้ยมพงศ์สานต์ นายสุรินทร์ มาศดิตถ์และพลตรีประมาณ อดิเรกสาร รับร่างแถลงการณ์สองคนแรกเป็นผู้เขียนร่าง แล้วส่งให้พลตรีประมาณดูก่อนทั้งสองจะออกไปประชุมกรรมาธิการ แหล่งข่าวชี้แจงว่า "จะดำเนินการให้พระภิกษุถนอมออกจากประเทศไทย" ถูกตัดออก

ทหารไม่เคลื่อน

พลโทยศ เทพหัสดินทร์ ณ อยุธยา เป็นผู้เดินทางไปรับสามเณรถนอมถึงดอนเมือง เป็นก้าวแรกของทหารที่ประชาชนเห็นในเรื่องนี้

แต่หลังจากนั้น พล.อ. บุญชัย บำรุงพงศ์ ก็ประกาศว่า "ได้มีการเรียกประชุมนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ในกองทัพบกทุกหน่วยว่าจะวางตนอย่างไร ต่อการกลับมาของจอมพลถนอม ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยว่าทหารจะไม่เข้าเกี่ยวข้องใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ถ้าหากรัฐบาลขอร้องมาก็จะจัดกำลังทหารสารวัตร เข้าร่วมรักษาการกับตำรวจ เมื่อวันที่ ๑๘ นี้ ได้เรียกผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารมาพบแล้ว โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชากองพล ๑ ว่าไม่ให้มีการเคลื่อนไหวอะไร ให้ทุกหน่วยรักษาความสงบ อย่าให้เป็นที่ผิดสังเกต"

ประชาชนสุขุม

ขณะที่ข่าวการเดินทางเข้ามาเมืองไทยของจอมพลถนอม แพร่ออกไป โดยประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อเวลา

ประมาณ ๑๒.๐๐ น. ที่ตึกจักรพงษ์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ขณะที่กลุ่มพลังต่าง ๆ อันประกอบด้วยกลุ่มนักศึกษา อาจารย์ นักเรียน กรรมกร ฯ ประมาณ ๑๖๕ กลุ่ม ๒๐๐ คน กำลังร่วมประชุมกัน เพื่อตระเตรียมงานการจัดงานวีรชน ๑๔ ตุลาคม ในโอกาสครบสามรอบปี เมื่อข่าวดังกล่าวไปถึง ที่ประชุมจึงจัดให้มีการเพิ่มวาระการประชุม การกลับเข้ามาของจอมพลถนอมเป็นพิเศษ

ผลการประชุมกำหนดท่าที ๔ ประการ คัดค้านการกลับมาทั้งในกรุงเทพ ฯ และต่างจังหวัด โฆษณาเบิ่ดโปงความผิดของจอมพลถนอม และสืบทอดเจตนารมณ์ ๑๔ ตุลาคม ต่อไป ซึ่งนอกจากนั้นได้มีการตั้งตัวแทนไปพบรัฐบาลพร้อมด้วยข้อเสนอ ๓ ข้อ การเข้ามาของจอมพลถนอมโดยอาศัยพระพุทธศาสนาบังหน้าทำให้สถาบันศาสนาต้องมัวหมอง และยังเป็นการปกปิดความผิดเป็นแผนของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อฉกฉวยโอกาสสร้างสถานการณ์ฟื้นฟูระบบเผด็จการมาใช้ ความผิดของจอมพลถนอมที่ตั้งแต่ล้มล้างรัฐธรรมนูญ เมื่อ ๑๗ พ.ย. ๒๕๑๔ คอรัปชั่นและโกงกินบ้านเมืองจนต้องถูกยึดทรัพย์นอกจากนี้ ยังปราบปรามประชาชนเมื่อเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ข้อเสนอดังกล่าวขอให้รัฐบาลแสดงท่าที่อย่างชัดเจนว่าจะจัดการอย่างไร

ประเด็นที่มีการตั้งข้อสังเกตกันมากก็คือ การเข้ามาครั้งนี้อาจจะมีบองหลังอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ของกลุ่มบุคคลที่ต้องการรัฐประหาร เพราะเป็นช่วงใกล้กับการแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นที่รู้กันว่าทหารกลุ่มแม่ทัพภาคณ์เก่ายังคงครองตำแหน่งต่าง ๆ ในกองทัพมากกว่าทหารกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะกลุ่มราชครู และการเข้ามาครั้งนี้มีการเตรียมตัวกันมาอย่างพร้อมพรียงและเป็นระยะใกล้งบประมาณจะเข้าสภาอีกด้วย

เป็นที่สังเกตว่าขณะที่การเคลื่อนไหวคัดค้านการกลับมาของจอมพลถนอมของศูนย์นิสิตยังเป็นเพียงการรอดูท่าทีของรัฐบาลก่อนที่จะดำเนินมาตรการต่อไป ปรากฏว่าได้เกิดกระแสโจมตีการเคลื่อนไหวของศูนย์อย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกอากาศโจมตีของสถานีวิทยุยานเกราะ

นอกจากกระแสการโจมตีศูนย์จะดังออกทางจากสถานีวิทยุแห่งนั้นแล้ว การปาระเบิดร้านบริษัทวีรที เอส ที ซึ่งมีข่าวออกมาโจมตีประปรายว่าเป็นบริษัทที่ศูนย์นิสิตดำเนินการอยู่ แต่ปรากฏว่าการปฏิบัติการดังกล่าวพลาดไปโดนร้านตัดเสื้อที่ไม่รู้เรื่องราวใด ๆ ด้วยเลย เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นที่สังเกตกันว่า "เป็นแผนทำลายภาพพจน์" ของศูนย์นิสิตอีกด้วย และก่อนหน้านั้นได้เกิดมีข่าวใหญ่ขึ้นอีกทั่วัดบวรนิเวศว่า ตำรวจจับนายวิชาญ เพชรจำนงค์ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าเข้าไปในวัดพร้อมทั้งแผนที่กุฏิที่อยู่ของพระถนอมพร้อมกันนั้นหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะดาวสยาม ถึงกับพาดหัวตัวโตว่า "จับนักศึกษาวางแผนฆ่าถนอม" แต่หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวไปแล้วได้ปล่อยตัวไป ซึ่งต่อมาแหล่งข่าว ในวงการนักศึกษาเบิดเผยออกมาว่า นายวิชาญ เป็นสมาชิกหน่วยค้างคาวไทย ซึ่งเคยมีบทบาทในการต่อต้านนักศึกษาประชาชนร่วมกันพิทักษ์ชาติไทย ชมรมแม่

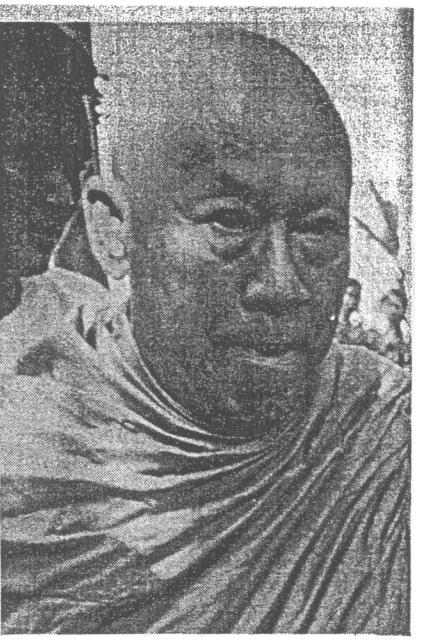

บ้าน และกระทิงแดง

ครั้งนี้ ก็เริ่มออกโรงอีกเช่นเคยถึงกับประกาศจะปกป้องคุ้มครองการเข้ามาของ จอมพลถนอมในครั้งนี้อย่างเต็มที่และทางกลุ่ม กระทิงแดงได้ส่งตัวแทนเข้ามานมัสการ จอมพลถนอมด้วย เพื่อนิมนต์ไปจำพรรษาวัดใหม่ทองเสน สี่แยกเกียกกาย ซึ่งเป็นการเปิดเผยของนายอัศวิน รณรงค์ ที่ปรึกษาหน่วยกระทิงแดง

"ถ้ายุวสงฆ์มีการ ชุมนุมเรื่องถนอม ทางกลุ่มจะใช้กระทิงสาวซึ่งมีอยู่ประมาณ ๒๐๐ คนไล่ปล้ำพระที่ร่วมชุมนุมเพื่อให้เกิดอาบัติ จะได้เลิกชุมนุมหรือไม่ก็สึกไปเลย" นายอัศวินกล่าว

แม้ว่ากระแสการโจมตีศูนย์นิสิตต่อการเคลื่อนไหวครั้งนี้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการกระตุ้นให้เกิดความชอบธรรมกับการเข้ามาของจอมพลถนอมมากยิ่งขึ้น แต่ท่าทีออกมาของศูนย์ก็คงเป็นไปอย่างระมัดระวัง และรอคอยดูท่าทีของรัฐบาลเป็นประการสำคัญ ขณะเดียวกันก็ม

การพยายามชี้ให้เห็น ความผิดพลาดของจอมพลถนอมที่ผ่านมา ให้เกิดขึ้นในความรู้สึกสำนึก ของประชาชนยิ่งขึ้น พร้อมกับการเร่งรัดรัฐบาลให้แสดงท่าที ออกมาอย่างชัดแจ้ง และรวดเร็ว

ยุวสงฆ์

พร้อมกับ การเคลื่อนไหว ของศูนย์กลางนิสิต สภาแรงงานแห่งประเทศไทย กลุ่มยุวสงฆ์ซึ่งแต่ก่อนเคยมีบทบาท ในการต่อสู้เรียกร้องกรณีพระพิมลธรรม และพระศาสนโสภณมาตลอด คราวนี้ได้มีการเคลื่อนไหวคัดค้านการกลับมาครั้งนี้ ควบคู่ไปกับการเคลื่อนไหวของ นักศึกษา กรรมกร ประชาชน มีการออกแถลงการณ์คัดค้านในทันทีที่ทราบข่าว การกลับมาของจอมพลถนอม และได้มีการเรียกประชุมกรรมการยุวสงฆ์ ต่อมาในวันที่ ๒๑ กันยายน มีมติให้ทำหนังสือถึงมหาเถรสมาคมให้พิจารณาการบวชของจอมพลถนอม ว่าถูกต้องตามพระวินัยหรือไม่

"ถ้าบวชไม่ถูกต้อง ก็น่าที่มหาเถรสมาคมจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พระภิกษุถนอมพ้นจากสมณเพศไป เพราะมีอำนาจ หน้าที่ที่จะทำได้อยู่แล้วตามมาตรา ๒๕ ใน พรบ. คณะสงฆ์ ๒๕๐๕" พระมหาแสวง ชุติปัญโญ เลขาธิการยุวสงฆ์แห่งประเทศไทย เปิดเผยท่าทีของกลุ่มยุวสงฆ์ในการเคลื่อนไหวครั้งนี้

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มเคลื่อนไหวต่าง ๆ ได้เปลี่ยนยุทธวิธีและรูปแบบในการต่อต้านใหม่ เพราะเงื่อนไขครั้งนี้ซับซ้อน ซ่อนเงื่อนมาก เมื่อมีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง บทบาทที่เห็นโจ่งแจ้งจึงไม่มี คงมีแต่ลักษณะการเคาะประตูบ้าน และการติดโปสเตอร์แจกแถลงการณ์เท่านั้น ●

ยุทธพงษ์ กิตติขจร

"ไม่แน่ว่า จะบวชนานแค่ไหน แต่ไม่บวชตลอดชีวิตและขอสู้คดี พระถนอมยินยันจะเผยทุกอย่างที่เกิดขึ้น หากมีการสอบสวนจริง ขณะเกิดเหตุ บางคนพระถนอมนอน บก. สูงสุด บางคนไม่ได้นอนอะไรที่ท่านเซ็นสั่งไปท่านก็รู้ ในการเปิดเผยเรื่องราว วันที่ ๑๔ ตุลาคม แม้จะเสี่ยงภัย ก็ต้องเสี่ยงกันบ้าง หากประชาชนเรียกร้อง เพราะถ้าไม่ทำ เขาจะหาว่าเห็นแก่ตัวอีก"

มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

อดีตนายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคกิจสังคม

"เรื่องนี้ต้องเห็นใจรัฐบาลในหลักการก่อน เพราะรัฐบาลปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ขณะนี้มีบุคคลบางกลุ่มพยายามจะใช้กฎหมู่ บีบหาจึงอยู่ที่ว่า รัฐบาลจะจัดการอย่างไรกับการใช้กฎหมู่ หากรัฐบาลใช้มาตรการรุนแรง ผู้คนก็ล้มตายก็ไม่สมควร เท่ากับว่ารัฐบาลยอมสละชีวิตคนจำนวนมาก เพื่อจอมพลถนอมคนเดียว โดยหน้าที่รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบสูงที่จะหาทางแก้ไขปัญหาทุกอย่าง มิให้ระคายเคืองพระยุคลบาทนั้นเพราะข่าวที่ออกมาเป็นข่าวที่จะนำพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเกี่ยวข้องกับการออกจากเมืองไทยของจอมพลถนอม หากปล่อยเช่นนี้ต่อไปจะกระเทือนต่อราชบัลลังก์"

พระสำรวย ชาติวโร

กรรมการแนวร่วมยุวสงฆ์แห่งประเทศไทย

"พระถนอมมีความผิดฐานสั่งฆ่าประชาชนในเหตุการณ์วันที่ ๑๔ ต.ค. ๑๖ ตามคำแถลงของรัฐบาลสมัย นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ฉบับที่ ๔๗/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๘ ท.ศ. ๑๖ ซึ่งในจำนวนผู้เสียชีวิตเพราะเหตุการณ์นั้น มีลานเณรบนตรโลหิตสุวรรณ ถูกยิงบริเวณวัดบวรด้วย

พระถนอมบวชครั้งนี้ผิดพระธรรมวินัยและกฎของมหาเถรสมาคม ลักษณะคนต้องห้ามอุปสมบท ข้อ ๑๗ บัญญัติไว้ว่าบุคคลที่จะบวชต้องไม่เป็นบุคคลที่อยู่ในระหว่างผู้ต้องหาคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒ อนุ ๒ เพราะผิดแต่ยังไม่ได้ถูกฟ้อง มีผู้ไปแจ้งความเรียบร้อยที่สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม

การอุปสมบทนั้นก็ไม่อนุญาตให้คนเข้าไปคัดค้าน ถือว่าผิดพระธรรมวินัยเป็นการสมคบระหว่างพระอุปัชฌาย์กับจอมพลถนอม ห้ามประชาชนคัดค้าน"

นายสุธรรม แสงประทุม

เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย

"การกลับเข้ามาของจอมพลถนอมในครั้งนี้ ต้องมีเบื้องหลังทางการเมืองอย่างแน่นอน ผ้าเหลืองที่ห่มคนคนนี้ ไม่สามารถปิดบังความชั่วร้าย จากการคดโกงประชาชน การเข่นฆ่าคนจำนวนมากได้แม้แต่นิดเดียว การเข้ามาของจอมพลถนอม มีจุดมุ่งหมายสองข้อ หนึ่ง เพื่อเข้ามาต่อรองอำนาจในกองทัพบกซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากขุมกำลังของ พลเอก กฤษณ์ สีวะรายังมีมากในกองทัพ สอง ต้องการเข้ามา ขยายความขัดแย้งให้มากขึ้น จนถึงขั้นที่ฝ่ายทหารจะอ้างเหตุผลในการทำรัฐประการนำเผด็จการเข้าสู่ประเทศไทย"

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

สมเด็จพระสังฆราช

"ศีลห้าข้อเป็นหลักของคนที่นับถือศาสนา ต้องปฏิบัติให้ได้ อย่านับถือกันแบบเผิน ๆ ไม่ใช่ยังไม่ทันทำก็บอกว่ายากแล้ว เลยไม่ทำกัน ประเทศไทยเดือดร้อนมากขณะนี้ ก็เพราะเข้าไม่ถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง เป็นการนับถือแบบหลอกตัวเอง สิ่งไหนเป็นสิ่งที่ชอบก็งดเว้น สิ่งไหนเป็นสิ่งที่ไม่ชอบก็ฝ่าฝืนคนทำลายศาสนาเวลานี้ไม่ต้องไประวังพวกเดงหรอก พวกเขียว ๆ ขาว ๆ และคนในศาสนานั่นแหละทำลายศาสนาไม่ใช่คนนอกที่ไหนหรอก"

ย้ายทหาร:
ทีใครทีมัน

"ผมเป็นแม่ทัพได้ ก็ด้วยผลงาน ผมอยู่ได้ก็ด้วยศักดิ์ศรี ซึ่งไม่ยอมก้มหัวให้ใคร และที่ลาออกก็เพราะถูกลดฐานะ เพราะจากตำแหน่งแม่ทัพนั้น ควรจะเป็นผู้ช่วยบัญชาการ" พล.ท.สัณห์ จิตรปฏิมา แม่ทัพภาค ๔ กล่าวหลังจากทราบข่าวว่า ตนเองถูกย้ายไป ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายส่งกำลังบำรุงซึ่งเจ้าตัวประกาศว่า "ยังไม่เคยมีในประวัติศาสตร์ของทหาร ที่โยกย้ายโดยลดฐานะ ถือว่าเป็นการลดศักดิ์ศรีอย่างรุนแรงที่สุด" พร้อมกันนั้นก็ยืนยันว่าจะต้องลาออก จากราชการอย่างแน่นอน

แต่พล.ร.อ. สงัด ชลออยู่ ผบ. ทหารสูงสุด ซึ่งกำลังจะอำลาจากตำแหน่งไป ก็ไม่ใยดีต่อเสียงของพล.ท.สัณห์ กลับกล่าวว่า "ในฐานะเป็นทหารก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้าใครไม่ชอบใจ ออกก็ออก จะรีบอนุมัติ" ครั้นหันมาทาง ผบ. สูงสุดผู้มาใหม่คือ พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ ก็บอกว่า "ทหารตั้ง ๑๖๔ คน จะทำให้พอใจกันหมดทุกคนได้อย่างไร"

นอกจากนายทหารระดับแม่ทัพท่านนั้นจะไม่พอใจแล้ว พล.ต. ยุทธศักดิ์ คล่องตรวจโรค ผู้บัญชาการกองพลที่ ๙ จ. กาญจนบุรีซึ่งถูกย้ายไปรั้งตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลที่ ๕ จ. นราธิวาส ก็ฮึดฮัดประกาศจะลาออกจากตำแหน่งเหมือนกัน เพราะถูกลดศักดิ์ศรีและความรับผิดชอบลง แต่ต่อมาอีกสองสามวันก็บอกว่า จะยอมรับตำแหน่งใหม่โดยดี

ปฏิกิริยาจากนายทหารทั้งสองสะท้อนให้เห็นว่ามีอะไรบางอย่างที่ไม่ปกติในการแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งครั้งนี้

"คุณสัณห์เขาไม่พอใจ เพราะเขาอาวุโสกว่าคุณวิฑูรย์ ได้ยศพลโทก่อนด้วย แต่คุณวิฑูรย์กลับได้เลื่อนขึ้นไปเป็นรองเสนาธิการทหารบก แต่เขาได้แค่ตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกเท่านั้น" แหล่งข่าวที่ใกล้ชิดกับ พล.ท. สัณห์ ท่านหนึ่งเปิดเผยสาเหตุที่แม่ทัพภาค ๔ ต้องประกาศลาออก

ยังมีอีก

การโยกย้ายตำแหน่งครั้งนี้ แม้จะมีเสียงโวยออกมาอย่างดังสองเสียงดังกล่าว แต่อีกหลายเสียงก็ไม่พอใจเพียงแต่ไม่โวยวายให้เป็นที่รู้เห็นอย่างกว้างขวางเท่านั้น มีทหารอีกหลายคนที่ไม่พอใจเพราะโดนย้ายจากตำแหน่งที่คุมกำลังไปนั่งเก้าอี้ที่ตรงกันข้าม และในหมู่ทหารถือว่าเป็นเรื่องของการลดบทบาทอย่างหนึ่ง

ตัวอย่างที่แจ่มชัดก็คือ พล.ท. เฉลิม สุทธิรักษ์ ผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายส่งกำลังบำรุง พล.ท. แสวง ขมะสุนทร เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก และ พล.ต. แวว เถกิงพล ผู้บัญชาการศูนย์การทหารม้าทั้งสามท่านนี้ ถูกสับเปลี่ยนไปประจำกองทัพบก ซึ่งไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบรวมทั้งศักดิ์ศรีเท่ากับตำแหน่งเดิม

ในทำนองเดียวกันพล.ท.เสริม อายุวัฒน์ ผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายยุทธการก็ได้ย้ายไปนั่งเก้าอี้ ผู้บัญ

พล.อ.อ. กมล เดชะตุงคะ

ชาการ สถาบันวิชาการทหารชั้นสูง แต่เสียง จากหนังสือพิมพ์บางฉบับก็วิจารณ์ว่า นายทหารผู้นี้น่าจะได้ขึ้นตำแหน่งรองเสนาธิการทหารบก แต่ผู้ที่ขึ้นตำแหน่งนี้จริง ๆ ก็คือ พล.ท. วิฑูรย์ ยะสวัสดิ์

"ไม่ยุติธรรม เพราะ พล.ท. เสริมเป็นพลโทและก็เป็น ผช. เสธ. ก่อนพล.ท.วิฑูรย์" คอลัมนิสต์คนหนึ่ง ประกาศออกมาในคอลัมน์ของเขาเสียงเล่าลือถึงนายทหารเสือพรานผู้นี้ก็ออกมาจากหลายแหล่งในลักษณะที่ว่า มีการวิ่งเต้นเข้าทางคุณหญิงคุณนายผู้บังคับบัญชา แต่พล.ท. วิฑูรย์ก็ปฏิเสธข่าวนี้กับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งว่าไม่เป็นความจริง

ในขณะเดียวกัน พล.อ. บุญชัย บำรุงพงศ์ก็ยืนยันว่า "คุณวิฑูรย์เหมาะสมแล้ว" ส่วนกรณีการย้ายพล.ท. สัณห์นั้น พล.อ. บุญชัย ให้เหตุผลว่า "เพื่อที่จะให้รู้การทำงานทุกด้าน เพราะคนที่จะมาเป็นผู้บังคับบัญชาต้องผ่านงานมาหลายด้าน"

ทางด้านแม่ทัพภาคหนึ่งนั้น "เขาว่าคุณเปรมจะมา เพราะทางประชาธิปัตย์ต้องการ แต่ว่าประเพณีนิยมและตามสายงาน คนที่จะมากินตำแหน่งนี้ต้องเป็นทหารกองทัพภาคที่ ๑ มาก่อน" แหล่งข่าวในวงการทหารเล่าเรื่องที่ความหมายของคนนอกต้องถูก "พลิกล็อค" ที่พล.ท. เปรม ติณสูลานนท์ ถูกแซงจากพล.ท. อำนาจ ดำริกาญจน์ ซึ่งมาจากตำแหน่ง เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก และมือดีเคยเป็นรองแม่ทัพภาคหนึ่งมาก่อน

คลื่นลมสะพัด

ดูจะเป็นสิ่งปกติธรรมดาในทุกครั้งก่อนที่จะมีการแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารชั้นผู้ใหญ่ประจำปี ที่จะต้องเกิด คลื่นใหญ่ คลื่นเล็ก หรือแม้กระทั่ง "คลื่นใต้น้ำ" ปรากฏออกมาเป็นระลอกติดต่อกัน และมักจะก่อให้เกิดกระแสคลื่นต่อมาอีก ไม่หยุดยั้งลงง่าย ๆ แม้ในครั้งล่าสุดนี้ก็เช่นกัน คลื่นทหารกลุ่มกฤษณ์ซึ่งพล.อ. บุญชัยเป็นทายาท และแนบแน่นอยู่กับพรรคประชาธิปัตย์เรื่อยมา ปะทะกับคลื่นของกลุ่มทหารกลุ่มราชครูที่พยายามเปิดเกมรุกใหญ่ ก่อนการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งนายทหาร ในครั้งนี้หลายครั้ง แต่ก็มักจะโดนศอกกลับอย่าง "ถึงลูกถึงคน" จากฝ่ายแรกอยู่บ่อย ๆ ดังเช่นเมื่อครั้งกรณีปลดระเบิด เป็นที่สุดสากันอยู่พักใหญ่

ตามรายชื่อที่ประกาศออกมาเป็นเครื่องชี้ครั้งหนึ่งว่า ฝ่ายที่ยมอย่างมีชัยได้อีกครั้งก็คือกลุ่มนายทหารกลุ่มกฤษณ์เก่า เพราะท่านบุญชัยวางตำแหน่งเอาไว้อย่างสุขุม ในขณะที่กลุ่มนายทหารฝ่ายตรงข้าม คือกลุ่มราชครูกับกลุ่มที่ยังสวามิภักดิ์กับถนอม-ประภาส ต่างยิ้มไม่ออกไปตามกัน

"อย่างพลเอกฉลาด นายทหารร่วมรุ่นกับพลตรีชาติชาย ฝ่ายราชครูก็คงนั่งแป้นประจำกระทรวงกลาโหมอย่างเก่า เช่นเดียวกันกับพล.อ. สายหยุด เกิดผล พล.อ. เจริญ พงษ์พานิช ทั้งสองคนก็คงไม่ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้น ส่วน พล.อ. ประจวบ ที่มีคนว่าเป็นตัวเก็งเพราะมีอะไรกับพรรคประชาธิปัตย์ก็ยังถูกน็อค เหตุผลก็คือคนที่เคยเป็นคู่ขาคู่คิด "เขาทิ้งแกเสียแล้วเพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์" นายทหารนอกราชการผู้หนึ่งอธิบาย แต่ไม่ยอมระบุชื่อ คนที่ตัดสินใจทิ้ง พล.อ. ประจวบ ได้แต่เพียงบอกไว้ว่าคนนี้เป็นคน ๆ เดียวกับคนที่ช่วยวิ่งเต้นที่จะให้ พล.อ. บุญชัย ไปนั่งแป้นกระทรวงกลาโหม

สำหรับอาณาจักรในกองบัญชาการทหารสูงสุดนั้น ก็เป็นที่รู้กันว่าแม้จะเป็นหน่วยที่ไม่มีบทบาทเด่นชัดนักในวงการทหารก็ตาม แต่ในอดีต พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ ได้เคยวางรากฐานไว้พร้อม "แต่งตั้งคราวนี้ก็คุณเกรียงศักดิ์คู่ขาของคุณทวีก็ได้ขยับขึ้นจากเดิมซึ่งเคยเป็น ผช. ผบ.สูงสุด มาเป็น รอง ผบ.สูงสุด แต่ที่สำคัญก็คือใน อาณาจักรแห่งนี้ คุณเกรียงศักดิ์นะยิ่งใหญ่ออก เขาคุมงบประมาณลับมหาศาล คุณกมลแกก็เพียงแต่แค่เซ็นหนังสือเท่านั้น" แหล่งข่าวท่านเดิมกล่าว

ส่วนสายตาของ นักสังเกตการณ์ทางการเมือง ระหว่างประเทศของกองบัญชาการทหารสูงสุดว่า ถ้าไล่รายชื่อลงมาตั้งแต่ พล. อ.อ. กมล เดชะตุงคะ พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ พล.ร.อ. กวี สิงหะ พล.อ. เจริญ พงษ์พานิช ถึง พล.อ. สายยุด เกิดผล แล้วได้ลักษณะร่วมอย่างหนึ่ง ก็คือบุคคลเหล่านี้ ล้วนแต่เคยใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น ●

ประชาชาติ ๑๗

สรุปข่าวในบ้าน

กันยายน

๑๐

เปิดพรมแดนไทย-ลาว เมื่อกจุดที่อำเภอมุกดาหาร จังหวัดนครพนม ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ก.ย. เวลาข้าออก ๐๗.๐๐ น.-๑๗.๐๐ น. และองผ่านการตรวจของพนักงานตรวจคนเข้าเมือง ก่อนหน้านี้เมื่อ ๓๑ ค. ๒๕๑๘ ได้เปิดจุดผ่านแดนที่ท่าเมเด็จ หนองคาย ตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๑๗

ย้ายทหาร โปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้กมล เดชะตุงคะ เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารอากาศ เสริม ณ นคร เป็น ผบ.ทบ. และ พล.ร.อ. อมร ศิริกายะ เป็น บ.ทร. พลโทสัณห์ จิตรปฏิมา แม่ทัพภาค ๔ ถูกสั่งย้ายเป็นผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายส่งกำลังบำรุง ไม่พอใจของลาออก เกี่ยวกับการย้ายพลตรียุทธศักดิ์ คล่องตรวจโรคจากกองพลที่ ๕ ไปยังกองพลที่ ๕ เพราะยุทธศักดิ์เป็นทหารใกล้ชิดกับถนอม

ตั้งศาลฎีกาพิเศษ นายจารุตม์ เรืองประกร รองผู้ว่าฝ่ายการศึกษา เปิดเผยว่า ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาคดีที่ไม่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติของ กม. เรื่องหาบเร่และการฝ่าฝืนกฎจราจร

๑๘

ประชาธิปัตย์ ที่ประชุมรรคให้ มรว. เสนีย์ ปราโมช พ้นแหน่ง รมต. มหาดไทยและกลาหมให้ดำรง ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีเยงตำแหน่งเดียว

สภาแรงงานแห่งประเทศไทย มีแถลงการณ์ด่วนชี้แจงเรื่องที่หอการค้ากับสภาแรงงานฯ ร่วมมือที่จะเป็นผู้พิจารณาข้อพิพาทแรงงานเองโดยไม่ต้องเกี่ยวข้องกับกรมแรงงานนั้น เป็นแผนการณ์ล้มกรมแรงงาน

งดเงินหนุนน้ำตาล ทำให้ชาวไร่เดือดร้อนเพราะ ราคาอ้อยที่รัฐบาลตั้งไว้ตันละ ๓๐๐ บาท นั้น โรงงานบอกว่าไม่สามารถซื้อราคานั้นได้ บีบีไทยประสบบัญหาส่งออกเพราะ ราคาน้ำตาลของ โลกตกมาก ตลาดที่ซื้อประจำกับไทย จะซื้อเพียง ๖ แสนตันเท่านั้น ที่เหลือต้องเปิดประมูล

นายนิพนธ์ ศศิธร

๑๙

ถนอม บวชเณรเข้าไทยและบวชพระเรียบร้อยแล้ว อยู่ที่วัดบวรฯ

สภาแรงงาน แห่งประเทศไทย ประชุมด่วน เห็นว่าการกลับมาของถนอมนั้น ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข และเป็นช่องทางแห่งการปฏิวัติรัฐประหาร จึงเรียกร้องให้จับกุมมาดำเนินคดี ขณะเดียวกันศูนย์นิสิตฯ และกลุ่มพลังต่าง ๆ เคลื่อนไหวคัดค้านอย่างแข็งขัน ชี้ว่าเอาศาสนามาบังหน้าการเมือง

มรว. เสนีย์ ให้สัมภาษณ์ว่า รัฐบาลอยู่ในฐานะลำบากเนรเทศพระถนอมไม่ได้ ถ้าเหตุการณ์รุนแรงจำเป็นต้องขอร้องให้ออกไป

ยานเกราะ แนะรัฐบาลให้ฆ่า ๓ หมื่นคนเพื่อชาติและประชาชนอีก ๔๓ ล้าน โจมตีด่าว่าศูนย์นิสิตอย่างรุนแรง และเสนอให้ประกาศกฎอัยการศึก

กลุ่มพลังต่าง ๆ ยื่นข้อเสนอแก่นายกรัฐมนตรีว่า

พระถนอม

๑. การกลับเข้ามานั้น อาศัยศาสนาบังหน้า ทำให้ศาสนามัวหมอง และยังเป็นการปกปิดความผิด

๒. เป็นแผนเพื่อฉกฉวยโอกาสสร้างสถานการณ์ฟื้นฟูระบบเผด็จการ

๓. ความผิดของถนอม คือล้มล้างรัฐธรรมนูญ โกงกินคอร์รัปชั่น และปราบปรามประชาชนเมื่อ ๑๔ ตุลา และขอให้รัฐบาลแสดงท่าทีชัดเจนว่าจะจัดการอย่างไร

๒๐

ถนอม คึกฤทธิ์ให้ออกกฎหมายพิเศษเพื่อขับถนอม

ดำรง ลัทธพิพัฒน์-บุญเกิดและสัมพันธ์ ทองสมัคร ให้ออกไปจำวัดต่างแดน

ทหาร ว่าจะไม่ยุ่ง แต่ไม่ห้ามเยี่ยมคารวะ

อำนวย ว่า กรณีจอมพล ป. และปรีดี ถนอมยังไม่ยอมให้เข้าอ้างให้เห็นแก่ชาติ

ประมาณ ว่า ถ้าเข้ามาถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ๑๔ ตุลาก็สู้เพื่อรัฐธรรมนูญมิใช่หรือ

กิตติวุฑโฒ ว่า นศ.ต้องการขับไล่พระ มีแต่คอมมิวนิสต์เท่านั้นที่ไล่พระ

กอ.รมน. ช่างกลพระรามหก ปฏิเสธถูก กอ.รมน. คุกคามนาย ดิลกชัยว่า ตนเคยพูดว่าถูกปองร้าย แต่ไม่เคยพูดว่าหน่วยงานไหน

มะเร็ง พบมะเร็งในตับเบื่อร้อยละ ๕๐ เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เตือนให้ระวังพ่อค้าเอาเบื่อตายมาขาย

ภาษีจากดอกเบี้ยเงินฝาก คาดว่าคณะ รมต. จะพิจารณาอนุมัติทันเดือนตุลาคม

๒๑

ปาระเบิดบริษัทท่องเที่ยว ทีเอสที ซึ่งบริการการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษา ที่ศูนย์นิสิตรับรอง ทำให้ร้านข้างเคียงและบริษัทดังกล่าวเสียหาย บาดเจ็บ ๕ คน ไม่สามารถจับคนร้ายได้ บริษัทนี้เคยถูกกลั่นแกล้งมาก่อน เพราะถูกเข้าใจว่าเป็นบริษัทท่องเที่ยวของศูนย์นิสิตเอง

ยกพ้องคดี จ้างค่า นายธวัช มกรพงศ์ เพราะหลักฐานอ่อนและยกพ้องนายประจักษ์ เทพทองสมาชิกกระทิงแดงที่ปาระเบิดพรรคพลังใหม่ เพราะไม่มีหลักฐานว่าใครปาระเบิด แม้ว่านายพิพัฒน์ กางกั้น สมาชิกกระทิงแดงอีกผู้หนึ่งจะตายเพราะถูกระเบิดเอง และจำเลยจะบาดเจ็บสาหัส แขนขวาขาด

๒๒

ยุวสงฆ์ แนวร่วมยุวสงฆ์แห่งประเทศไทย และสหพันธ์พุทธศาสนิกแห่งประเทศไทย ส่งตัวแทนเข้าพบเลขาสังฆราชเพื่อประท้วงพระถนอมว่า การบวชครั้งนี้ไม่ถูกต้อง

นิพนธ์ ศศิธร รับเจรจากับถนอมว่าจะผลักดันให้ถนอมออกจากประเทศไทย แต่ไม่สามารถเปิดเผยขั้นตอนวิธีการได้

ข้าวสารถูกขาดตลาด นายวิชิต วิเศษสุวรรณภูมิ เลขา รมต. พานิชย์ว่าเพราะ งบประมาณที่จัดสรรไว้หมด และสำหรับงบปีใหม่นี้เสนอไว้ ๓๐๐ ล้านบาท แต่ยังถูกแขวนไว้กระทรวงพานิชย์ ไม่กล้าซื้อเพราะหากเงินดังกล่าวไม่ผ่านสภา ผู้ซื้อจะเดือดร้อน ●

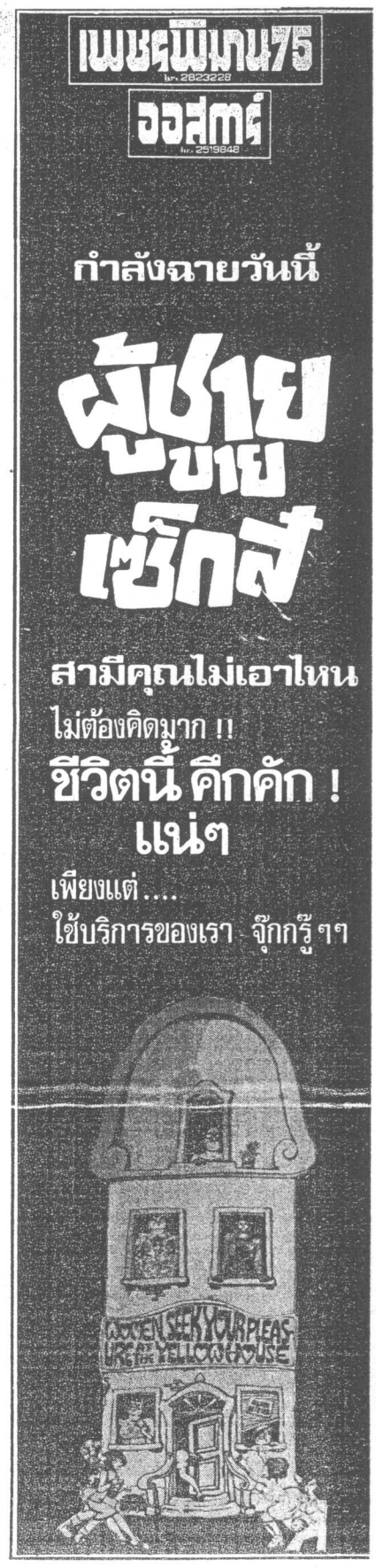

สรุปข่าวนอกบ้าน

กันยายน

๑๖

โซเวียต สำนักข่าวทาสส์ของโซเวียตลงข่าวเตือนญี่ปุ่นว่า การปฏิบัติกรณีเครื่องบินไอพ่นเหนือเสียงมิค ๒๕ ของโซเวียต เป็นอันตรายต่อสัมพันธภาพระหว่างโซเวียตและญี่ปุ่น ทาสส์อ้างว่า สหรัฐเป็นมือที่สามซึ่งช่วยเหลือญี่ปุ่นเคลื่อนย้ายเครื่องบินจากสนามบินฮาโกดาเตะ ไปไว้ที่ฐานทัพแห่งหนึ่งในญี่ปุ่น และปฏิเสธว่านักบินเบเลนโก มิได้ตั้งใจลี้ภัย แต่ที่ต้องลงที่ญี่ปุ่นเพราะน้ำมันเหลือน้อย และกล่าวหาว่า นักบินถูกบังคับโดยใช้ยาเสพติดและอำนาจบังคับ

พม่า มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยทั้งหมดในพม่า จะเปิดขึ้นอีกครั้งในวันที่ ๑ ตุลาคม นี้ หลังจากถูกปิดมา ๖ เดือน อันเนื่องจากนักศึกษาก่อความไม่สงบ และคืนสู่สภาพปกติ หลังจากรัฐบาลได้เปิดโอกาส ให้ปรับปรุงหลักสูตรสถาบันต่าง ๆ

๑๗

สหรัฐ รมต. กลาโหม สหรัฐฯ ยืนยันว่า จะเพิ่มงบทหาร หากว่า การเจรจาเรื่องการจำกัดอาวุธยุทธภัณฑ์ ระหว่างสหรัฐกับโซเวียต ไม่บรรลุข้อตกลง ก่อนงบปี ๑๙๗๗ และว่ากำลังรบของโซเวียต ประสิทธิภาพมากกว่าสหรัฐ เช่นเรือดำน้ำ ขีปนาวุธข้ามทวีป

เวียดนาม นักเรียนเวียดนามระดับมัธยม ๑๒ ล้านคน เริ่มชีวิตในห้องเรียน บัจจุบันโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศมี ๒๔,๑๒๘ แห่ง มีครูทั้งหมด ๒๐

ประธานาธิบดีจูเลียส ไนเยเรเ กับ นายเฮนรี่ คิสซิงเจอร์

๒๗๕,๑๐๐ คน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นทหารปลดประจำการจากกองทัพ โรงเรียนส่วนหนึ่ง ได้รับความเสียหายระหว่างสงครามแต่ได้รับการซ่อมแซมเสร็จอย่างรวดเร็ว เฉพาะในนครโฮจิมินห์ จำนวนเด็กที่เข้าโรงเรียนปีนี้ มี ๙ แสนคน

ทานซาเนีย คาร์เอส ซา แลม จูเลียส ไนเยเรเ ประธานาธิบดี ทานซาเนีย เปิดเผยหลังจากการเจรจากับนายเฮนรี่ คิสซิงเจอร์ รมต. ต่างประเทศสหรัฐที่แวะมาเยือนก่อนไปอัฟริกาใต้ว่า ได้เจรจาถึงปัญหาโรดีเซีย และนามิเบีย โดยบอกกับคิสซิงเจอร์ว่า ขบวนการชาตินิยมของชาวอัฟริกัน ไม่ใช่ขบวนการคอมมิวนิสต์ และไม่ต้องการความช่วยเหลือด้านอาวุธจากสหรัฐ เพราะอาจทำให้สหรัฐอยู่ในฐานะลำบากใจ แต่ก็จะบ้องกันไม่ให้สหรัฐช่วยเหลือรัฐบาลผิวขาว ในอัฟริกาใต้ต่อสู้กับพวกผิวดำ

๑๘

ไต้หวัน จีนคณะชาติ ส่งใบปลิวกว่า ๓๗ ล้านใบโดยใช้ลูกบัลลูนให้ลมพัดพาเข้าสู่แผ่นดินใหญ่จีน ในวันนี้ซึ่งเป็นวันทำพิธีผังศพ เหมาเจ๋อตุง ที่จตุรัสเทียน อันเหมิน ในกรุงปักกิ่ง ยุยงให้ชาวจีนลุกฮือขึ้นต่อต้านผู้นำจีนคอมมิวนิสต์ ลูกบัลลูนจะไปถึงจุดหมายปลายทางเมื่อเวลา๑๕.๐๐น ซึ่งเป็นเวลาเริ่มพิธีผังศพเหมาใบปลิวทั้งหมด ถูกส่งจากเกาะคีมอย ที่มั่นของจีนคณะชาติ ที่อยู่ใกล้แผ่นดินใหญ่จีน

ฟินแลนด์ รัฐบาลผสมของฟินแลนด์ ซึ่งประกอบด้วยพรรคการเมือง ๕ พรรครวมทั้งพรรคคอมมิวนิสต์ ภายใต้การนำของประธานาธิบดี

เออร์โฮ เค็กโคเนน ได้ลาออกทั้งคณะ เนื่องจากเกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เกี่ยวกับนโยบายงบประมาณของประเทศที่จะประกาศใช้ในปีหน้า

ปานามา รัฐมนตรีต่างประเทศปานามา อาควิลิโน บอยด์ ได้ยื่นหนังสือประท้วงอย่างเป็นทางการต่อสถานทูตอเมริกัน ในกรณีที่หน่วยงานรัฐบาลอเมริกันเข้าแทรกแซงกิจการภายใน ยุยงให้นักศึกษา ก่อการจลาจล จัดการเดินขบวนคัดค้านการขึ้นราคาอาหารและเพื่อเป็นการรำลึกวันครบรอบ ๒ ปี มรณกรรมของประธานาธิบดีอัลเยนเด้แห่งชิลี แต่ทางสถานทูตอเมริกัน ได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาเรื่องแทรกแซงกิจการภายในพร้อมกับขู่ด้วยว่า อาจส่งผลเสียต่อการเจรจาทำสนธิ สัญญาคลอง ปานามา ฉบับใหม่ ที่สองประเทศเจรจาอยู่

๑๙

ชิลี อดีตทูตชิลี ประจำสหรัฐสมัยอัลเยนเด้ นายออร์แลนโด เลเตลิเอ ถูกลอบวางระเบิดสังหารเสียชีวิตในรถส่วนตัว ก่อนตายถูกขู่ฆ่าเสมอ

สหรัฐ นายเอ็ดเวิร์ด เคนเนดี และ เจส์ม อบูเรสก์ แสดงความไม่พอใจและกล่าวประณามรัฐบาลทหารชิลีว่าสังหาร นักการเมืองฝ่ายค้านอย่างเหี้ยมโหด นับพันๆคนและขยายความเหี้ยมโหดเข้ามาถึงสหรัฐแล้ว

อัฟริกาใต้ การพบปะเจรจาระหว่าง เฮนรี่ คิสซิงเจอร์ กับนายเอียน สมิธ นายกโรดีเซีย เป็นเวลา ๘ ชั่วโมง คิสซิงเจอร์ได้เสนอหลักการร่วมสหรัฐ-อังกฤษ แก่นายสมิธ เพื่อเสนอเข้าสู่ที่ประชุม คณะ รมต. ประเด็นสำคัญของข้อตกลงมี ๔ ประเด็น ให้สมิธยอมรับหลักการปกครองด้วยเสียงข้างมาก ให้จัดการเลือกตั้งเพื่อการปกครองด้วยเสียงข้างมาก ภายใน ๒ ปี ให้ตกลงกันโดยกว้างขวางทุกส่วนว่า โรดีเซียจะไม่ได้รับเอกสารอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าหากยังไม่มีการสถาปนา รัฐบาลเสียงข้างมาก และจะต้องไม่มีการผัดผ่อนการเจรจา เพื่อปรับปรุงรัฐธรรมนูญใหม่ต่อไปอีก

๒๐

ฟิลิปปินส์ กลุ่มประชาชนและเยาวชนจากบารังเกย์ เรียกร้องให้นาง มาร์กอส เป็นตัวแทนกลุ่มที่ปรึกษาทางกฎหมาย ขบวนการเยาวชน ถูกจัดตั้งขึ้นภายหลังการออกกฎหมายสงคราม เมื่อ ๒๕๑๕ โดยมีผู้เข้าร่วม ๓๕,๐๐๐ คน เพื่อสนับสนุนระบบสังคมนิยมแบบใหม่ที่มาร์กอสนำมาใช้ และเพื่อให้แผนการของเขาสำเร็จผลได้เร็วขึ้น จึงมีการแต่งตั้งสมาชิกขบวนการนี้ไปไว้ในตำแหน่งทางการเมืองตามท้องถิ่นต่าง ๆ

อินโดนีเซีย พลจัตวา เอ อาร์ ซูโฮโน ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกอินโดนีเซีย ภาคตะวันออกประกาศที่จะยิงและจมเรือต่างประเทศทุกลำ ที่ล่วงล้ำน่านน้ำติมอร์ตะวันออก โดยไม่ได้รับอนุญาต

๒๑

อินเดีย น้ำท่วม ทำให้ชาวอินเดียกว่า ๕๐๐ คนตาย ผู้ไร้ที่อยู่กว่า ๑๕ ล้านคนใน ๓ รัฐคือ อุตตรประเทศ พิหาร และเบงกอลตะวันตก หลายเมืองถูกตัดขาดจากโลกภายนอก ต้องส่งอาหารทางอากาศ

ปานามา ทหารยิงแก๊สน้ำตาเข้าสู่กลุ่ม นศ.มหาวิทยาลัยปานามาซิตี้ที่ประท้วง การขึ้น ราคา อาหาร และนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล

รายงานประชาชาติ

งบราชการลับ :

ความรักชาติที่ไม่เปิดเผย

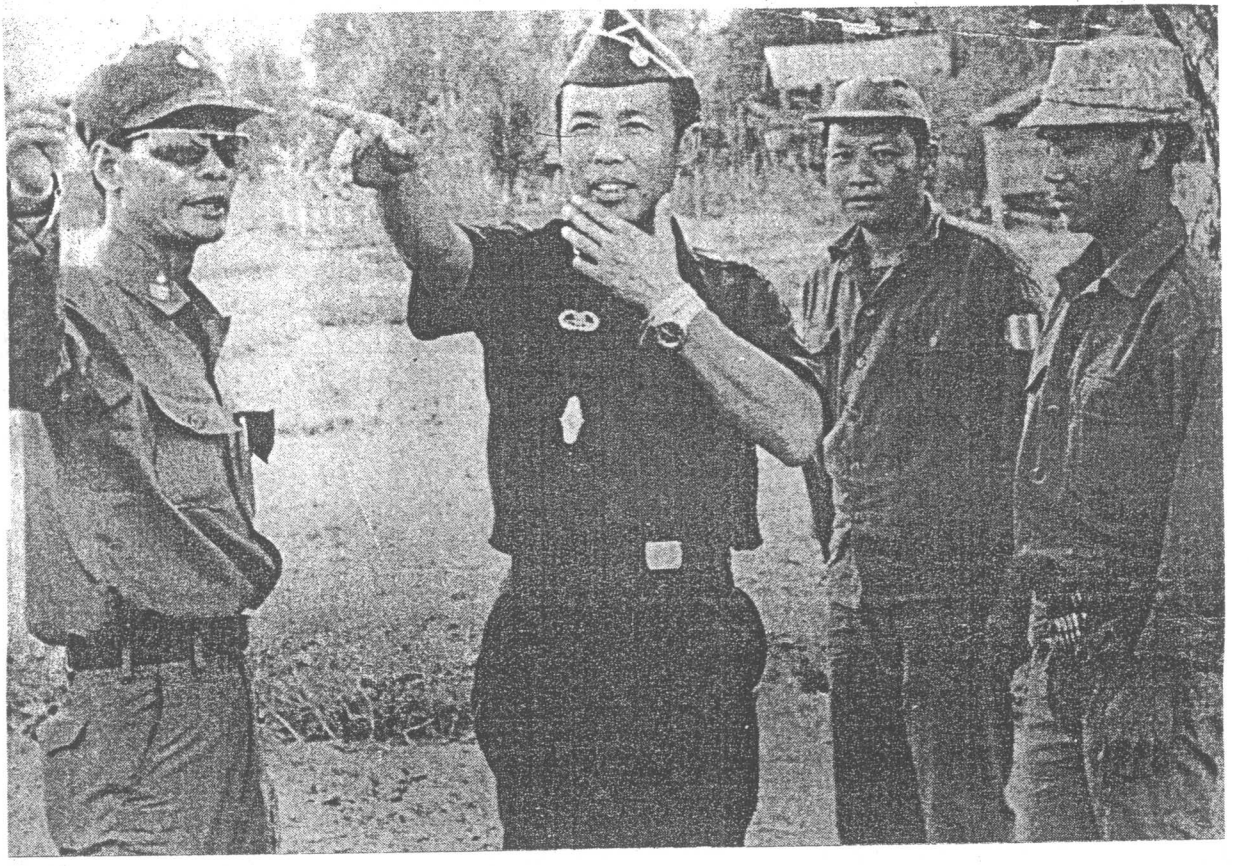

"ใครๆ ก็รู้ว่า ทิจอมพลสฤษดิ์ เนะรัชต์ สามารถมีทรัพย์สินจำนวน นับพันล้านบาท จนถึงกับมีการแต่ง ตั้งกรรมการสอบสวนนั้น ส่วนสำคัญ ส่วนหนึ่ง ก็ได้จากเงินงบราชการลับ นั่นเป็นเรื่อง ของ การ ปกครองแบบ ผดีจการโดยผู้นำฝ่ายทหาร แต่น ราก็กำลังอยู่ในยุคประชาธิปไตย ผม มองไม่เห็น เหตุผล ว่าทำ ไมจึงต้องมี งบราชการลับอีก...." นักเศรษฐ ศาสตร์ จากสำนักท่า พระจันทร์ท่าน หนึ่งกล่าว

เสียงวิพากษ์วิจารณ์งบราชการ ลับฮือฮาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เมื่อร่างพระ

ราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำ ปีงบประมาณ ๒๕๒๐ เข้าสู่การพิจาร นาของสภาผู้แทนราษฎร ดุจดังที่เกิด ขึ้นในปีก่อนๆ

เสียงฮือฮายิ่งมีมากขึ้นไปอีก เมื่อคณะกรรมาธิการงบประมาณของ สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคมศกนี้ ให้แขวนงบประมาณ รายจ่ายประมาณ ๘๐๐ ล้านบาท ของ กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภาย ใน (กอ. รมน.) ไว้ชั่วคราว ซึ่งทำ ให้เกิดความไม่พอใจในหมู่ผู้นำฝ่าย ทหารโดย เฉพาะ อย่างยิ่งพล เอกสาย หยุด เกิดผล (ประชาชาติฉบับที่ ๑๕๖)

งบราชการลับของ กอ.รมน. นั้น มีเพียง ๓๕ ล้านบาท ซึ่งใกล้เคียง กับปีที่แล้ว เงินจำนวนนี้ไม่ได้เอาไป ใช้ ใน กิจ การที่ เป็น ความลับ เสีย ทั้ง หมด เหตุที่เขียนไว้อย่างนั้น ก็เพราะ ว่าเป็นระเบียบ วิธีการ ตั้งงบ ประมาณ ยอดเงินใดที่ยังไม่มี โครงการแน่นอน ก็ตั้งเป็นงบราชการลับไว้ สำหรับ เสริมหรือ เปลี่ยน แปลง ไปให้ ทันเหตุ การณ์ เพราะว่าการขออนุมัติงบประ มาณแต่ละปี ขอเพียงครั้งเดียว ใช้ ไปตลอดปี ในระหว่างนั้น หากสถาน การณ์เปลี่ยนแปลงไป กอ.รมน. อาจ เห็นว่า ควรจะนำเงินไปใช้จ่าย เช่น

ไปตัดถนนในเขตที่มีการคุกคามจากผู้ก่อการร้าย หรือ ในเขตที่ต้องการสร้างความเข้าใจ ระหว่าง รัฐบาลกับประชาชนให้มากขึ้น กอ.รมน. ก็อาจนำเงินในงบราชการลับไปใช้ ส่วนหนึ่งของงบราชการลับจึงถูกใช้ไปในกิจการที่เปิดเผย แต่ก็มีอีกส่วนหนึ่งที่เป็นความลับ..” นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ โฆษกของคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๐ กล่าวแก่ผู้สื่อข่าวประชาชาติ

ความสับสนในเรื่องงบราชการลับของ กอ. รมน. มีมากขึ้น เมื่อปรากฏว่า เอกสารงบประมาณ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงบประมาณ แสดงตัวเลขไว้แตกต่างกัน ในเอกสารงบประมาณฉบับที่หนึ่ง ซึ่งว่าด้วยรายรับรายจ่ายเปรียบเทียบ หน้า ๑๓๖ และเอกสารงบประมาณฉบับที่สี่ ซึ่งว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หน้า ๔ แสดงตัวเลขงบราชการลับของ กอ. รมน. ไว้ ๓๕ ล้านบาท แต่ในเอกสารงบประมาณฉบับที่สาม เล่มที่หนึ่ง ซึ่งว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายของงบกลาง แสดงตัวเลขงบราชการลับของ กอ.รมน. ไว้ ๒๕ ล้านบาท (ดูตารางที่หนึ่ง) แสดงให้เห็นว่า คงมีการแก้ไขงบประมาณรายจ่ายของ กอ. รมน. ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร แต่ด้วยสำนักงบประมาณมองข้ามอะไรบางอย่างความสับสนจึงเกิดขึ้น

“ที่คุณไชยวัฒน์บอกว่า งบราชการลับของ กอ.รมน. ในปีนี้ ไม่แตกต่างจากปีที่แล้วนั้น ผมตรวจสอบเอกสารงบประมาณแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีงบราชการลับในปีก่อน ๆ แต่ที่จริงแล้ว จะต้องถือว่างบประมาณรายจ่ายของ กอ. รมน. ทั้งหมดเป็นงบราชการลับ เพราะไม่มีรายละเอียดว่า ใช้จ่ายไปในเรื่องใด สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ มีการเปลี่ยนแปลงชื่อรายการของงบประมาณ รายจ่าย อยู่เสมอ เป็นต้นว่า ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๑๔ ถึง ๒๕๑๗ มีรายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปราบปรามผู้ก่อการร้าย แต่นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๘ เป็นต้นมา เปลี่ยนชื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคง ในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ มีรายการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานรักษาความมั่นคง แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๒๐ ไม่ปรากฏว่ามีรายการนี้ ไม่ว่าจะเปลี่ยนชื่อเป็นอะไร รายการเหล่านี้ต้องถือเป็นงบราชการลับ เพราะไม่มีรายละเอียดของการใช้จ่าย....” นักเศรษฐศาสตร์คนนั้นกล่าวอีก

แต่เดิมนั้น งบประมาณรายจ่ายของหน่วยราชการฝ่ายทหาร มักจะไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งบประมาณของ กระทรวงกลาโหม ซึ่งแสดงเฉพาะยอดงบประมาณรวม ในขณะที่งบประมาณของหน่วยราชการอื่น ๆ ต้องแสดงรายละเอียดนับสิบนับร้อยหน้า งบประมาณของ กระทรวงกลาโหมแสดงรายละเอียดไม่ถึงสิบหน้า ตามปกติแล้ว งบประมาณของ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ต้องมีการจำแนกงบประมาณรายจ่ายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น จำแนกรายจ่ายตามแผนงาน โดยแสดงแผนงานต่าง ๆ ที่จะดำเนินการและระบุงบประมาณรายจ่าย ของแผนงานแต่ละแผน จำแนกรายจ่าย ตามหมวดการใช้จ่าย เช่น หมวดเงินเดือน หมวดครุภัณฑ์ หมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ฯลฯ แต่งบประมาณของ กระทรวงกลาโหม

ตารางที่หนึ่ง

งบประมาณรายจ่ายของ กอ.รมน.

ปีงบประมาณ ๒๕๒๐ (ล้านบาท)

รายการ	เอกสารงบประมาณ ฉบับที่หนึ่งและฉบับที่สี่	เอกสารงบประมาณ ฉบับที่สาม เล่มที่หนึ่ง
ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคง	๗๗๑.๐๕๐	๗๖๕.๐๕๐
เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคง	๒๕.๐๐๐	๓๕.๐๐๐
รวม	๘๐๐.๐๕๐	๘๐๐.๐๕๐

ประชาชาติ ๑๗

มักไม่มีรายละเอียดในเรื่องเหล่านี้

"....การจำแนกงบประมาณรายจ่าย ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่ออำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชนได้ง่ายขึ้น และช่วยให้สามารถควบคุมการใช้จ่าย มิให้มีการใช้จ่ายเงินผิดประเภท และให้มีการใช้จ่ายตามแผนงานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นวิธีการป้องกัน การคอร์รัปชั่น ...." นักศึกษาวิชาการเศรษฐศาสตร์การคลังท่านหนึ่งกล่าว

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๘ เป็นต้นมา เอกสารงบประมาณได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกระทรวงกลาโหมมากยิ่งขึ้น

งบราชการลับและงบประมาณรายจ่ายที่ไม่มีรายละเอียด มียอดเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี ในปีงบประมาณ๒๕๐๖ งบประมาณรายการเหล่านี้ มีเพียง ๕๗.๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๐๑๔.๐๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๑๕

งบราชการลับ นอกเหนือจากที่ปรากฏในงบกลางแล้ว ยังปรากฏในงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ งบราชการลับของกระทรวงกลาโหม สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการคลังตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่สอง)

งบราชการลับของกระทรวงกลาโหมแต่เดิมนั้น มีเฉพาะแต่สำนักงานปลัดกระทรวงกองบัญชาการทหารสูงสุด และกองทัพบกเท่านั้น แต่นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๘เป็นต้นมา กองทัพเรือและกองทัพอากาศก็ได้รับจัดสรรงบราชการลับด้วย

ในปีงบประมาณ ๒๕๒๐ งบราชการลับ และงบประมาณรายจ่ายที่ไม่มีรายละเอียดมียอดเงิน ๙๙๘.๖๗ ล้านบาท เทียบกับ ๑,๐๑๔.๐๐ ล้านบาทในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ แสดงว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันได้พยายามตัดทอนรายจ่ายในรายการเหล่านี้ รายการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ คือ งบราชการลับของกระทรวงกลาโหม ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ ๒๕๑๙ ถึง ๙๕.๘๒ ล้านบาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบราชการลับของกองบัญชาการทหารสูงสุด ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณที่แล้วถึง ๙๐.๘๒ ล้านบาทเศษ

สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ แม้แต่กระทรวงการคลังก็ยังมีงบราชการลับ ซึ่งเป็นงบของกรมศุลกากรและกรมสรรพากร กรมศุลกากรนั้นมีงบราชการลับมานานแล้ว แต่กรมสรรพากรเพิ่งจะมีงบราชการลับในปีงบประมาณ ๒๕๑๓-๒๕๑๔ นี่เอง

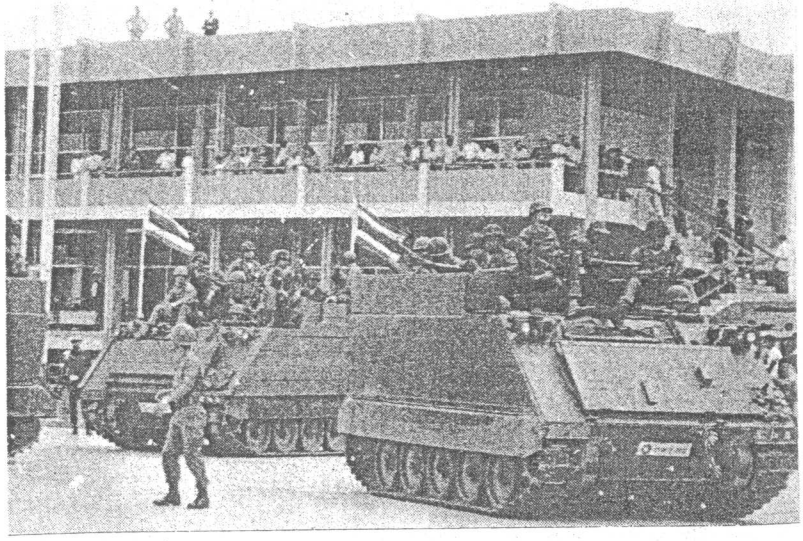

งบประมาณรายจ่ายในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและงบราชการลับซึ่งไม่มีรายละเอียด
ปีงบประมาณ ๒๕๑๕-๒๕๒๐

หน่วยงานและรายการ	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐
๑. งบกลาง	๓๗๕.๖๐๐	๔๐๐.๐๐๐	๔๗๐.๐๐๐	๕๓๑.๗๖๐	๗๒๐.๐๐๐	๘๐๐.๐๕๕
๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคง	—	—	—	๕๓๑.๗๖๐	๖๗๑.๒๕๔	๗๗๘.๐๔๐
๑.๒ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานรักษาความมั่นคง	—	—	—	—	๔๘.๗๐๖	—
๑.๓ เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคง	—	—	—	—	—	๒๕.๐๐๐
๑.๔ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปราบปราม	๓๗๕.๐๐๐	๔๐๐.๐๐๐	๔๗๐.๐๐๐	—	—	—
๑.๕ เงินเพิ่มสำรับสำหรับข้าราชการในการปราบปราม	—	—	—	—	—	—
๒. สำนักนายกรัฐมนตรี	๘.๐๐๐	๑๐.๐๖๐	๑๒.๐๖๐	๑๑.๐๖๐	๑๖.๕๘๐	๑๖.๘๘๐
๒.๑ เงินราชการลับของสำนักงานปลัดสำนัก	๐.๑๐๐	—	—	—	๐.๑๒๐	๐.๑๒๐
๒.๒ เงินราชการลับของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	๐.๘๖๐	๐.๘๖๐	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	—	—
๒.๓ เงินราชการลับของสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี	—	—	—	—	—	—
๒.๔ เงินราชการลับของกรมประมวลข่าวกลาง	๖.๗๔๐	๘.๕๐๐	๙.๕๖๐	๙.๕๖๐	๑๕.๐๖๐	๑๕.๐๖๐
๒.๕ เงินราชการลับของสภาความมั่นคงแห่งชาติ	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๖๐๐	๑.๐๐๐
๒.๖ เงินราชการลับของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	—	—	—	—	๐.๕๐๐	๐.๘๐๐
๓. กระทรวงกลาโหม	๑๖๕.๒๕๒	๑๖๕.๒๕๒	๑๗๔.๘๕๗	๒๐๖.๐๐๐	๒๖๖.๓๒๑	๑๗๐.๕๐๐
๓.๑ เงินราชการลับของสำนักงานปลัดกระทรวง	—	—	—	๘.๐๐๐	๘.๐๐๐	๘.๐๐๐
๓.๒ เงินราชการลับของกองบัญชาการทหารสูงสุด	—	—	—	๑๓๘.๐๐๐	๑๖๑.๓๒๑	๗๐.๕๐๐
๓.๓ เงินราชการลับของกองทัพบก	—	—	—	๕๑.๐๐๐	๘๕.๐๐๐	๘๐.๐๐๐
๓.๔ เงินราชการลับของกองทัพเรือ	—	—	—	๓.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐
๓.๕ เงินราชการลับของกองทัพอากาศ	—	—	—	๖.๐๐๐	๖.๐๐๘	๖.๐๐๘
๔. กระทรวงการคลัง	—	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐
๔.๑ เงินราชการลับของกรมศุลกากร	—	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐
๔.๒ เงินราชการลับของกรมสรรพากร	—	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐
๕. กระทรวงมหาดไทย	๙.๙๕๐	๙.๙๕๐	๙.๙๕๐	๑๐.๐๐๐	๑๐.๕๐๐	๑๐.๕๐๐
๕.๑ เงินราชการลับของสำนักงานปลัดกระทรวง	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐
๕.๒ เงินราชการลับของกรมการปกครอง	๒.๐๕๐	๒.๐๕๐	๒.๐๕๐	๒.๐๕๐	๒.๕๕๐	๒.๕๕๐
๕.๓ เงินราชการลับของกรมตำรวจ	๗.๔๐๐	๗.๔๐๐	๗.๔๐๐	๗.๔๕๐	๗.๔๕๐	๗.๔๕๐
รวม	๕๕๘.๒๔๒	๕๘๕.๙๐๒	๖๖๖.๕๐๓	๗๕๙.๐๒๐	๑,๐๑๔.๐๐๐	๙๙๘.๖๗๐

ที่มา สำนักงบประมาณ
ประชาชาติ ๓๙

นายนุกูล ประจวบเหมาะอธิบดีกรมสรรพากร ชี้แจงต่อประชาชาติว่า

"....เราใช้งบราชการลับหลายทางด้วยกัน เพื่อให้การเก็บภาษีทำได้มากขึ้น หนึ่ง เรามีงบราชการลับสำหรับจ่ายให้แก่ประชาชนที่สามารถนำหลักฐานเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงภาษีมาให้ เราก็เอาเงินส่วนนี้เป็นกำลังน้ำใจ เพราะไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ที่จะเอาหลักฐานพวกนี้ สอง เราใช้เงินส่วนนี้ สำหรับควบคุมรายรับขั้นต่ำของกิจการต่าง ๆ เช่น กิจการภัตตาคาร เราจะตรวจสอบว่า กิจการเหล่านี้เสียภาษีถูกต้องหรือไม่ แจ้งยอดภาษีสมจริงหรือไม่ เราก็ต้องเอาคนของเราไปสังเกตการณ์ ไปดูข้อเท็จจริง พูดง่าย ๆ ก็คือ ใช้ไปในการสืบนั่นเอง สาม พวกคลินิคแพทย์ เราส่งคนไปทำเป็นคนไข้ เพื่อตรวจสอบรายรับ เราต้องจ่ายเงินราชการลับให้แก่คนของเรา ที่ไปทำงานเหล่านี้ บันเราได้เพียง ๒ แสนบาท เมื่อเทียบกับภาษีที่เก็บได้เพิ่มขึ้น นับสิบล้านบาท ก็นับว่าเป็นประโยชน์มหาศาล...."

ตามหลักการจัดสรร งบประมาณ โดยเหตุที่งบประมาณมีอยู่โดยจำกัด จึงจำเป็นที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญของแผนงานต่าง ๆ ตามประโยชน์สุทธิที่สังคมได้รับ โครงการใด ที่ก่อประโยชน์สุขแก่ปวงชนมาก ย่อมได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญอันดับสูง และได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อนโครงการอื่นๆ จนงบประมาณที่มีอยู่หมดไป การมีงบราชการลับและงบประมาณรายจ่ายที่ไม่มีแผนงาน ย่อมเป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่สังคมมากที่สุดได้

ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถเปรียบเทียบประโยชน์สุทธิกับโครงการอื่นๆ ได้

ในระบอบการปกครอง แบบประชาธิปไตย ไม่มีเหตุผลที่จะมีงบราชการลับอีกต่อไป เพราะภายใต้วิถีทางของระบบรัฐสภา ประชาชนโดยอาศัยผู้แทนในสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นผู้ที่แสดงความเห็นชอบกับการดำเนินงานของรัฐบาล การดำเนิน "กิจกรรมลับ" ทั้งหลายของรัฐบาล ไม่มีหลักประกันว่า จะก่อประโยชน์สุขแก่มวลชน การที่จะให้ประชาราษฎร์แสดงความเห็นชอบกับ "กิจกรรมลับ" เหล่านี้ได้ ก็ต่อเมื่อรัฐบาลได้เปิดเผยรายละเอียด และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเหล่านี้

การมีงบราชการลับ ไม่เพียงแต่จะทำให้ขาดหลักประกันว่า จะมีการจัดสรรงบประมาณไปในทางที่ก่อประโยชน์สุขแก่สังคมมากที่สุด เท่า

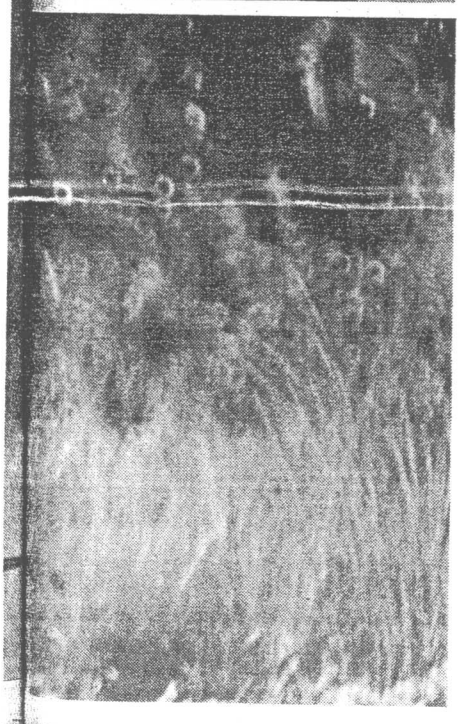

นั้น หากทว่ายังเป็นเหตุให้การควบคุมการใช้จ่าย ไม่อาจเป็นไปได้อีกด้วย

เมื่อเร็วๆนี้ พันเอกหาญ พงษ์สิฏานนท์ ได้ให้สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์รวมประชาชาติว่า

"..เงินงบประมาณของ กอ.รมน. เป็นงบประมาณลับที่ออกมาจากสำนักงบประมาณ งบประมาณที่ตั้งไว้ว่าเป็นงบประมาณลับ แต่พอเงินงบประมาณนี้มาถึง กอ.รมน. มันก็ไม่ใช่เงินงบประมาณลับเสียทั้งหมด การเบิกจ่ายหรือตรวจสอบ ทาง กอ.รมน. เขาก็ดำเนินการเหมือนกัน เป็นแต่เพียงว่า เงินจำนวนนี้ทางคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ค.ต.ง.) ไม่ต้องเข้ามาตรวจ"

"ในสมัยที่ผมอยู่ เป็นผู้ควบคุมเงินงบประมาณ ที่ลับจริงๆก็ประมาณ ๒-๓ ล้านบาทเท่านั้นที่ไม่ต้องมีใบสำคัญอะไร เพราะเป็นเงินที่ใช้ในการปฏิบัติการในการหาข่าว ซึ่งก็ไม่สามารถกำหนดลงไปได้ว่าจะใช้เท่าไร และทำอะไรบ้าง เป็นเงินที่ใช้อย่างไม่มีแผน เป็นเงินที่ใช้ในปัญหาเฉพาะหน้า...." (รวมประชาชาติ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๙)

ถ้าเป็นเช่นนั้น ทำไมกอ.รมน. จึงไม่ตั้งงบราชการลับไว้เพียง ๒-๓ ล้านบาท ดังที่พันเอกหาญ พงษ์สิฏานนท์กล่าวอ้าง

ประชาชนผู้เสียภาษีอากรคงได้แต่ตั้งข้อสงสัยต่อไปว่า งบราชการลับเป็นกระดูกก้อนใหญ่ที่หมาแย่งกันแทะ หรืออีกนัยหนึ่ง "ราคา" ของการซื้อระบอบประชาธิปไตยเพื่อมิให้ผู้นำฝ่ายทหารทำรัฐประหารหรือว่าเป็นงบฯ ที่แสดงความรักชาติที่ไม่เปิดเผย ? ●

For those who expect the best

the nation

Thailand's fastest growing morning daily

You always read it first in The Nation.
Enjoy reading more about political news, business news, local news,international news, social news, sports, and business supplements.
Annual subscription 760 baht Tel: 3922557

หมายเหตุ

จดหมาย จาก องคุลีมาล

เจริญพร สีกาเตี้ย

ดังที่คาดเอาไว้ไม่ผิดหรอก อำนาจบารมีที่เราสั่งสมไว้ก่อน ๑๔ ตุลา นั้น กลับมาสนองเราดังภาษิตว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว อาตมายึดมั่นใน จงทำดี จงทำดี สีกาก็รู้ ขอเล่าเหตุการณ์ให้ฟังตั้งแต่เข้ามาบวชพระ ว่าอาตมาทำได้สำเร็จดังที่คาดไว้เพียงใด

สีกาไม่ออกโรงคราวนี้ดีไปอย่าง พบคนที่คุ้นเคยคนหนึ่งเขายังถามถึงสีกา ว่าไม่เห็นมาอุปัฏฐากส่งข้าวน้ำถวาย เรื่องนี้ได้อาศัยแรงยุทธพงศ์เขามากอยู่ สีกานงนุชเองก็ช่วยมากเมื่อตอนบวช ได้พบหน้าลูกหลานถ้วนทุกผู้ทุกคน อาตมาเสียใจอยู่อย่างเดียวที่โยมพ่อจำอาตมาไม่ได้ แต่ได้บวชทดแทนคุณท่านก็พอแล้ว

การบ้านการเมืองนั้น ไม่ต้องห่วง อำนาจทางทหารยังมีอยู่เต็มอัตรา รัฐบาลก็กลัวเกรงไม่กล้ามาเจรจาด้วย เห็นจะเป็นเพราะพูดกับพระไม่เป็น ไม่กล้าพูด พวกศูนย์นิสิตก็ไม่กล้าเคลื่อนไหวต่อต้าน เพราะผู้พันอุทารเขาปรามเอาไว้ คณะรัฐมนตรีก็ไม่มีใครกล้าตั้งคณะกรรมการขึ้นมาแทน ก็ไม่เห็นมาเจรจาจนบ้านนี้

สีกาก็รู้ว่าที่อาตมาเข้ามาบวชได้เพราะทางชาติไทยเขาช่วยมาแต่ต้น แต่แผนเขาจะทำสำเร็จหรือไม่ เห็นจะรู้กันเร็ว ๆ นี้ คนที่อาตมาห่วงอยู่ คือคุณชายคึกฤทธิ์ เพราะเขารู้ทั้งทางโลกทางธรรมให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ที่อาตมาไม่กล้าไปลงโบสถ์ ต้องให้ตำรวจเขาอารักขารอบด้าน ดู ๆ แล้วเหมือนไม่ใช่พระ กลุ่มหนุ่มของประชาธิปัตย์ เขาวางแผนกันขับชาติไทยออก เอากิจสังคมเข้ามา ถ้าเป็นไปตามนี้ อาตมาก็คงต้องย้ายวัด เพราะถ้าคึกฤทธิ์เข้ามา เขาเอาเรื่องอาตมาได้แน่ ๆ เพราะคึกฤทธิ์เขารู้เท่าทันอาตมา

สีกาคงจะเสียใจถ้ารู้ว่าตอนนี้ นายกรัฐมนตรีลาออกแล้ว เห็นจะเป็นไปตามแผนเขาแน่ ๆ อาตมาคิดไม่ถึงเลยเรื่องนี้ ทางชาติไทยเขาไม่เคยบอก คิดเอาไว้ว่าจะได้เป็นองคุลีมาล คงต้องกลายเป็นเถรเทวทัต

อย่างไรเสียสีกาเตี้ยก็อย่าเพิ่งตกอกตกใจไป ไม่มีใครทำอะไรพระได้หรอก ท่านกิตติวุฒโฑก็บอกแล้วว่าทำร้ายพระเป็นคอมมิวนิสต์ การเมืองนั้นมีหลายเล่ห์ ถ้าไม่ได้อย่างนี้ก็คงต้องเอาอีกทาง ถึงตายถ้าได้ตายในผ้าเหลืองก็หมดทุกข์หมดโศก

ถ้าถูกเขาไล่ออกทั้งผ้าเหลือง ก็คงจะเป็นทางไปสู่อรหันต์ได้ เพราะมาบวชไม่กี่วันนานี้ ได้อ่านหนังสือพุทธประวัติหลายเล่ม มีอยู่เล่มหนึ่งพูดถึงการไปสู่อรหันต์ ซึ่งมีหนทางแบ่งลก ๆ อย่างเช่นพระอานนท์นั้นสำเร็จพระอรหันต์ในท่ากึ่งนั่งกับนอน องคุลีมาลนั้นก็ถูกประชาชนขว้างปาด้วยก้อนหินจนสำเร็จเห็นธรรม

อาตมาก็กำลังรอผลกรรมที่ก่อไว้ ถ้าประชาชนมาขว้างปาขับไล่ ก็คงได้เห็นธรรม เป็นพระอรหันต์องค์สุดท้าย ถ้าจะไม่สำเร็จก็คงเป็นเพราะเวลาไปบิณฑบาต มีตำรวจคอยป้องกันให้

หวังใจว่าคงได้พบสีกาในต่างแดน หรือในดาวดึงส์

เจริญพร
พระทุกิตติขจโร ภิกขุ

วิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์
ประชาชาติ
ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑๕๒ ตุลาคม ๒๕๑๙
๕.๐๐ บาท
ตำรวจ
ฆาต ประเทศ

ข่าวม่าแขวนคอเข้ามาถึงกองบรรณาธิการ วันเสาร์ คืนนั้นวิบูลย์ล่องลงไปนครปฐมทันที เนื่องจากเป็นชาวทับแก้วมาก่อน จึงเจาะแหล่งข่าวต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง แม้ว่าทางฝ่ายตำรวจจะ "ไม่ยอมพูดสักคำ" ก็ตาม

นักข่าวร่างชะลูด ใช้เวลาวันอาทิตย์อีกทั้งวันกรำแดดกรำฝนหารายละเอียดเพิ่มเติม ตามไปดูการขุดศพ ภาพที่เห็นน่ากลัวมากจนวิบูลย์กลับมาบอกเพื่อนหลังจากป่วยเสียหนึ่งวันว่า "ผมนอนฝันร้ายไปสองคืน"

พิภพ ผู้สื่อข่าวพิเศษอีกคนที่เป็นชาวนครปฐมให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับเบื้องหน้าเบื้องหลังการเมืองรอบ ๆ องค์พระปฐมเจดีย์ ขณะเดียวกับบุญส่งก็ตามข่าวในกรุงเทพฯ แม้ข้อมูลบางส่วนจะถูกเพื่อนนักหนังสือพิมพ์ผู้หนึ่งยักย้ายจากแหล่งข่าวของเรา (ทั้งที่สัญญากับแหล่งข่าวว่าจะนำมาให้เราภายในวันพุธ) ไปเก็บไว้ จนกระทั่งเราก็ได้เนื้อหาเพียงพอ ที่จะเสนอท่านในรูปรายงานประชาชาติ เพื่อไม่ให้เสียเนื้อที่ข่าวประจำ ส่วนรายงานเดิมที่เตรียมไว้เรายกออก

หลังจากเรื่องการเดินทางไม่หวนกลับของหงเฉินในฉบับที่แล้ว พิชิตผู้สื่อข่าวพิเศษประจำย่านตะวันออกไกล ก็ทำข่าวพิเศษให้สองเรื่อง คือมหาวิทยาลัยสหประชาชาติที่กำลังจะสร้างในประเทศญี่ปุ่น และเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจีน ทั้งสองเรื่องเป็นข่าวพิเศษสำหรับ ประชาชาติ ใน นอกบ้าน ฉบับนี้

มีข่าวแว่ว ๆ มาว่า นวพลกำลังจะยุบ นักข่าวของเราจึงตามไปสืบเสาะมาว่า นวพลขณะนี้กำลังทำอะไรอยู่ (ในบ้าน)

สัปดาห์นี้มีเพื่อนมาเยี่ยมสำนักงานเรามากเป็นประวัติการ ผู้สื่อข่าวพิเศษจากเชียงใหม่มานั่งปรึกษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันตั้งแต่บ่ายถึงค่ำของวันพุธ คอลัมนิสต์ต่าง ๆ ก็ทยอยกันมาบ้างมาทวงค่าเรื่อง บ้างก็มาช่วยค้นข้อมูลต่างๆให้ รวมเบ็ดเสร็จทั้งอาทิตย์กว่าสิบคน ทำให้นักข่าวบางคนที่รักความสงบเช่นไพโรจน์ต้องหลบไปทำงานห้องสมุด พร้อมทั้งบ่นว่า "ห้องนี้มันเล็กไปเสียแล้ว" ●

ประชาชาติ

หนังสือสรุปวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๕๒ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๙

สัปดาห์นี้

เกร็ดการเมือง ๒

ฉดหมาย ๒

การ์ตูนประชาชาติ ๔

ความเรียงประชาชาติ ๕

ในบ้าน

รัฐบาล-ใครจะไปใครจะอยู่, ถนอม เชือกแขวนคอ ถึงห้า งูพิษ, งบประมาณ ผ่านมาก็ผ่านไป, นวพล ยังเดินเครื่องอยู่, ๖

สรุปข่าวในบ้าน ๑๘

สรุปข่าวนอกบ้าน ๒๐

นอกบ้าน

จีน ดินแดนใหม่ของนักท่องเที่ยว, อินเดีย ผืนของประชาชน, สหรัฐ เมืองเล็กฉนวนเกิดของคนใหญ่, ญี่ปุ่น ยังผืนถึงคอคอดกระ, โตเกียว มหาวิทยาลัยสหประชาชาติ ๒๒

จดหมายเหตุเอเชีย ๒๘

ประชาชาติสัมภาษณ์ ๓๐

รายงานประชาชาติ ๓๔

การศึกษา ๔๒

แพทย์ ๔๔

หยาดเหงื่อ ๔๖

ชีวิตวันนี้ ๔๘

ในแวดวงนักเขียน ๕๐

หนังสือ ๕๒

แผงหนังสือ ๕๔

คุยกัน ๕๔

ภาพยนตร์ ๕๖

โลกกว้าง ๖๐

กีฬา ๖๒

หมายเหตุ ๖๕

ปก : ช่างภาพ THE NATION

การ์ตูน

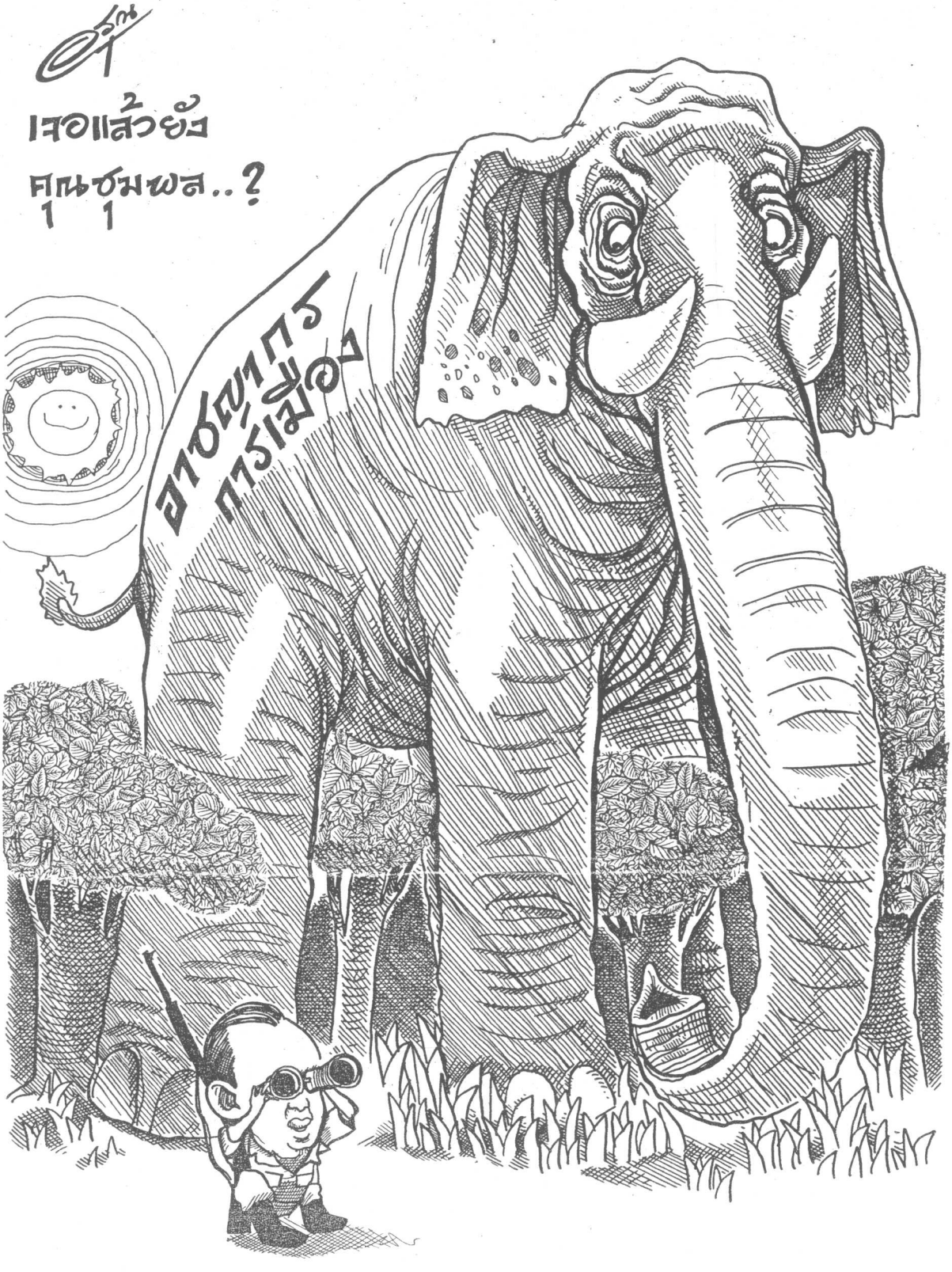

๔ ประชาชาติ

ประชาชาติ

เจ้าของ บริษัทเคอะเนชั่น จำกัด
บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
สุทธิชัย หยุ่น
บรรณาธิการบริหาร
ธัญญา ผลอนันต์
บรรณาธิการผู้ช่วย
ชัยสิริ สมุทวณิช
กองบรรณาธิการ
บุญส่ง ชเลธร
จุมพจน์ วนิชกุล
ภาวนา พิพัฒน์
หัวหน้าฝ่ายข่าว
สมหมาย ปาริจฉัตต์
ฝ่ายข่าว
วิบูลย์ รัชนีกรพันธ์
ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์
ชาญชัย มานสัวน
ผู้สื่อข่าวพิเศษ
พิภพ ธงไชย นิดา รัชไชยบุญ
อัปสร ผลอนันต์ สมาน สุดโต
ระพินทร์ ถาวรพันธ์
พิชิต จงสถิตย์วัฒนา
ฝ่ายศิลป
ชีวิน คุณาลัย นิวัติ กองเพียร
อรุณ วัชระสวัสดิ์ คณิต เสตะรุจิ
ฝ่ายภาพ
ช่างภาพหนังสือพิมพ์เคอะเนชั่น
ผู้จัดการทั่วไป
เชวง จริยะพิณุรัช
ผู้จัดการโฆษณา
โกมล ศิริจรรยากุล
ผู้จัดการจัดจำหน่าย
นิยม อำพิจิตร
สำนักงาน
๓๑-๓๓ สุขุมวิท ๕๑ (ข่องลม)
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๓๙๒๐๐๕๐-๙ ต่อ ๕๓,๖๑
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น
ตรอกพุทธโอสถ ถนนเรศ
กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๓-๖๙๗๑

ความเรียงประชาชาติ

จงยุติ 'การเมืองอำมหิต'

อีกไม่นานก็จะถึงวันครบรอบสามปี แห่งการใช้ความอำมหิตทางการเมืองของเผด็จการ ที่ทำร้ายฆ่าฟันประชาชนกลางกรุงอย่างเปิดเผย จากวันนั้นถึงวันนี้ ซากศพของประชาชนผู้ต่อสู้ตามวิถีทางประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญก็ยังพอกพูนขึ้นอยู่เรื่อย ๆ

นี่เป็นประจักษ์พยานที่ชี้ให้เห็นชัดแจ้งว่า เผด็จการแฝงรูปยังคงครอบงำทิศทางการเมืองของไทยอยู่ หัวโจกเหล่าเผด็จการแฝงเร้นนี้มีไม่มากนัก แต่ด้วยอิทธิพลและกำลังทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สั่งสมกันมานาน จึงทำให้สามารถหลอกล่อ และใช้เครื่องมือต่าง ๆ ทำให้ผู้หลงผิดจำนวนหนึ่งยอมตนเป็นเครื่องมือ เข้ากลุ้มรุมทำร้ายสังหารประชาชนที่ต่อสู้เพื่อความชอบธรรม

ผู้นำชาวนานับสิบ ถูกมือมืดโหดเหี้ยมเด็ดชีวิตของพวกเขาไปจากครอบครัว ผืนนาและขบวนการต่อสู้ของชาวนาในชนบท ผู้นำนักศึกษาถูกยิงตายกลางถนน หรือถูกลอบทำร้ายเป็นประจำ ผู้นำกรรมกรถูกตีกระหน่ำโดยตำรวจในขณะที่พวกเขาเรียกร้องชีวิตที่ดีกว่า การลอบยิงลอบฆ่ามีบ่อยครั้ง การชุมนุมของประชาชนก็จะถูกก่อกวน ให้ร้าย ใช้วิธีป่าเถื่อนตั้งแต่ยิงปืนเข้าใส่ โยนระเบิดสังหารลงไป จนกระทั่งถึงขั้นเอางูพิษไปปล่อย

ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า และเจ้าหน้าที่ก็แทบจะไม่เคยจับตัวอาชญากรอำมหิตมาลงโทษได้เลย

นักเรียนนักศึกษาที่สนใจปัญหาของผู้ยากไร้ และแสวงหาแนวทางสำหรับอนาคตของชาติกลับถูกกลั่นแกล้ง ถูกจับกุม

เจ้าของโรงงานที่ก่อร่างตัวขึ้นมาอย่างยากลำบาก คงไม่ต้องการให้โรงงานของเขาไร้คนงานเข้าของที่นารายย่อย คงไม่อยากเห็นที่นาของเขาว่างเปล่า ครูอาจารย์คงไม่อยากเห็นห้องเรียนร้าง ทหารอาชีพที่ยอมพลีชีวิตเสียสละเพื่อส่วนรวม คงไม่อยากเห็นป่าเขาเต็มไปด้วยผู้ที่ละทิ้งแหล่งทำงาน สถานศึกษามาหลบซ่อนสู้อยู่เต็ม

เราจะห้ามสิ่งที่เราไม่อยากเห็นนี้ให้เกิดขึ้นได้อย่างไร

ทางหนึ่งก็คือ ต้องหยุดยั้งความอำมหิตทางการเมืองนี้เสียอย่างสิ้นเชิง

เราเรียกร้องให้รัฐบาล ในฐานะผู้บริหารประเทศ ที่ได้รับเลือกมาจากตัวแทนของปวงชน ให้จัดการกับเหล่าเผด็จการแฝงรูปและสมุนของมันอย่างเด็ดขาด ก่อนที่ประชาชนจะเสื่อมศรัทธาและลุกขึ้นมาจัดการเสียเอง ●

ประชาชาติ ๕

รัฐบาลใหม่ :
ใครจะไปใครจะอยู่

"รัฐบาลชุดใหม่ที่จะจัดตั้งขึ้นร่วมกับชาติไทย ธรรมสังคมและสังคมชาตินิยมอย่างเดิม ส่วนนโยบายก็จะไม่ผิดออกไปจากเดิม" คำแถลงของ มรว. เสนีย์ ปราโมช ที่ออกมา หลังจากการเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสองครั้ง ได้สร้างความงุนงงให้แก่ประชาชนเป็นอันมาก

"อาจมีเบื้องหลังที่ทำให้ มรว. เสนีย์ ตัดสินใจอย่างนั้น" หลายคนตั้งข้อสังเกตถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาธิปัตย์ซึ่งเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลหันกลับมาจับมือกับสามพรรคอีกครั้งหนึ่ง ทั้งที่การประกาศลาออกกลางสภาของนายกรัฐมนตรีในตอนบ่ายวันที่ ๒๓ กันยายนได้แสดงออกมาอย่างชัดเจนว่า ชาติไทยจะถูกดันออกไป จนถึงกับมีการวิ่งเต้นที่จะจัดรัฐบาลขึ้นแข่งขันกัน ที่บ้านพลตรีชาติชาย ชุนหะวัณ ในคืนวันเดียวกัน

แหล่งข่าวประชาชาติ ในประชาธิปัตย์ให้ข้อสังเกต เมื่อฉบับที่แล้วว่า" เกมส์นี้นอกจากคลื่นใต้น้ำแล้ว กระแสลมบนฟากฟ้าก็สำคัญ พราะลมเบื้องบนนั้น คงจะไม่พัดเสริมกลุ่มหนุ่มและกลุ่มนักวิชาการ ในประชาธิปัตย์ที่ต้องการจะดันชาติไทยออกไปอย่างแน่นอน"

หลังจาก มรว. เสนีย์ ปราโมช ยืนยันแน่นอนที่จะจัดตั้งรัฐบาลร่วมกับสามพรรคเช่นเดิมแหล่งข่าว ประชาชาติ ท่านเดิมกล่าวเพิ่มเติมในทันทีว่า "ไม่ใช่เพราะลมบนดอกหรือที่ดึงชาติไทยเอาไว้ และนายสมัครจะไม่หลุดจากตำแหน่งใน ครม. ชุดใหม่แน่นอน อย่างมากก็แค่ย้ายกระทรวง"

เงื่อนไข

แม้ความพยายามที่จะผลักชาติไทยออกไป พร้อมกับดึงพรรคกิจสังคมเข้ามาร่วมของ สส. กลุ่มหนุ่มและกลุ่มนักวิชาการเป็นกลางในประชาธิปัตย์ จะไม่เป็นผลเนื่องจาก "กระแสลมบน" แรงก็ตาม แต่การมีส่วนดันให้ มรว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ต้องประกาศลาออกกลางคัน โดยที่พรรคร่วมรัฐบาลเองตั้งตัว

รงลงพระปรมาภิไธย แต่งตั้งนายกใหม่

หรือการจัดตั้งคณะกรรมการ ปปป. นโยบายแสดงทรัพย์สินของนักการเมือง พรบ. การโอนอำนาจสอบสวน และนโยบายในการแก้ปัญหาพระถนอม

"ปัญหาทั้งสี่ข้อนี้ ทางประชาธิปัตย์ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะทบทวนกันให้แตกหักเสียก่อน ที่จะตั้งรัฐบาลร่วมใหม่ เพราะคราวที่แล้ว ปปป. ที่ประชาธิปัตย์เสนอเข้าสู่สภาถูกชาติไทยกับธรรมสังคม จับมือกันล้มไปครั้งหนึ่งแล้ว"

"ถ้าตกลงกันไม่ได้ ในปัญหาทั้งสี่ เราก็อาจจำเป็นต้องจับคู่ใหม่" นายวีระ มุสิกพงษ์ โฆษกประชาธิปัตย์เป็นผู้เปิดเผยเงื่อนไขต่อรอง

"ตอนนี้ ประชาธิปัตย์มีกำลังไม่ติด ทำให้กำลังต่อรองในการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ของประชาธิปัตย์ต่อพรรคอื่น ๆ มีมากขึ้น โดยเฉพาะชาติไทย ทำให้ประชาธิปัตย์กล้าที่จะเสนอเงื่อนไขในการต่อรอง ๔ ข้อใหญ่ คือนโยบายการปราบปรามคอรัปชั่น และทุจริตในวงราชการ ต่อรองสูงกว่า เขาเลยเสนอเงื่อนไขถึง ๔ ข้อใหญ่ ยิ่งกว่านั้นยังมีการสร้างกระแสสำทับ ติดต่อกันมาอีก เห็นไหม ในระยะสองวันนี้มีข่าวออกมาเรื่อยว่า ประชาธิปัตย์รอให้งบประมาณผ่านไปก่อน แล้วอาจจะดันชาติไทยออก" ส.ส. ฝ่ายค้านคนหนึ่งให้ข้อสังเกต

ขั้นตอน

"ไม่มีการเพิ่ม แต่จะมีการเอาคนใหม่ไปแทนคนเก่าบ้าง" มรว. เสนีย์ กล่าวหลังจากได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อไป ซึ่งจะเป็นเพียงการ เปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง ของแต่ละพรรคที่เข้าร่วมรัฐบาล โดยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงโค้วต้าแต่อย่างใด

"ตอนนี้ อยู่ในระหว่างการพิจารณา ในขั้นกรรมการดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว คอยแต่จะเสนอเข้าสู่ที่ประชุม คณะกรรมการกลางพรรคเท่านั้น รายละเอียดยังเปิดเผยไม่ได้" นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ กล่าวถึงการพิจารณาเปลี่ยนแปลงตัวรัฐมนตรีในพรรค

คณะกรรมการดำเนินการที่ประชาธิปัตย์จัดตั้งขึ้น ประกอบด้วย มรว. เสนีย์ ปราโมช หัวหน้าพรรค นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์ ที่ปรึกษาพรรค นายธรรมนูญ เทียนเงิน นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ นายพิชัย รัตตกุล นายชวน หลีกภัย รองหัวหน้าพรรค นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ เลขาธิการพรรค คณะกรรมการทั้ง ๗ มีหน้าที่พิจารณาปรับปรุงตัวรัฐมนตรีของประชาธิปัตย์ และดำเนินการเจรจากับพรรคอื่น ๆ ที่เข้าร่วมรัฐบาล

ชาติไทยเคลื่อนไหว

"การพิจารณาในพรรคชาติไทย ได้มอบหมายให้พลตรีประมาณ อดิเรกสาร หัวหน้าพรรค เป็นผู้พิจารณาแต่ผู้เดียว เมื่อเสร็จแล้วก็

จะเสนอให้ที่ประชุมพรรคทราบ"นายบรรหาร ศิลปอาชา รมช. อุตสาหกรรม สังกัดชาติไทยกล่าวถึงการพิจารณาตัวรัฐมนตรี ในชาติไทย ขณะเดียวกันที่เสียง สะท้อนไม่พอใจระบบผูกขาดการแต่งตั้ง เริ่มดังขึ้นจาก ส.ส. ในพรรคชาติไทย

"ขณะนี้ผมรวบรวมรายชื่อส.ส. ได้แล้ว ๔๒ คน เพื่อเสนอญัตติต่อที่ประชุมพรรค ให้มีการเปลี่ยนแปลง รมช. ของพรรค ๕ คน คือ นายดาบชัย อัครราช รมช. ศึกษา นายอนุวรรต วัฒนพงษ์ศิริ รมช. เกษตร นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์ รมช. มหาดไทย นายบรรหาร ศิลปอาชา รมช. อุตสาหกรรม และนายทินกร พันธ์กวี รมช. คลัง เพราะทำงานไม่คล่องตัว แต่เดิมการแต่งตั้ง ส.ส. ชาติไทย หัวหน้าพรรคกับเลขาธิการพรรคเป็นผู้พิจารณา โดยมิได้ให้ ส.ส. ลูกพรรคมีส่วนรู้เห็นด้วย จึงเสนอญัตติเพื่อให้ลูกพรรคได้มีส่วนรู้เห็น"นายมานิตย์ พรหมานนท์ ส.ส. ศรีสะเกษ สังกัดชาติไทยกล่าวคัดค้านวิธีการแต่งตั้งรัฐมนตรีของพรรคตน ขณะเดียวกันที่ลูกพรรคอีกส่วนหนึ่ง จัดชุมนุมขึ้นที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง โดยมีนายดาบชัย อัครราช เป็นเจ้ามือ

"นายดาบชัยแกอาจจะหลุดออกจากตำแหน่ง ทำให้มีการรวมตัวกันขึ้น" แหล่งข่าวระดับสูงในชาติไทยกล่าวกับ **ประชาชาติ**

ด้านธรรมสังคม และสังคมชาตินิยมไม่มีท่าที่อะไรออกมา นอกจากเสียงสำทับของ จสอ. ทรงธรรม ปัญญาดี ส.ส. ธรรมสังคม "หากรัฐบาลตั้งนายอนุวรรตเป็น รัฐมนตรีอีก จะไม่วางใจในวันแถลงนโยบาย

๔ ประชาชาติ

นายกเสนีย์ให้สัมภาษณ์หลังประชุมครม. นัดพิเศษ

เพราะ เคยยื่นญัตติสอบถามเรื่องการทุจริตซื้อปุ๋ยของกระทรวงเกษตร ๒๓ ล้านว่ามีเงื่อนงำ แต่ยังไม่ได้คำตอบแต่อย่างใด"

ข่าวลือ ครม.

การเปลี่ยนแปลง คณะรัฐมนตรีครั้งนี้ ความยุ่งยากคงตกอยู่ที่ประชาธิปัตย์มากกว่าพรรคอื่นโดยเฉพาะตำแหน่ง มหาดไทย กลาโหม

"รัฐมนตรีท่านหนึ่งไปพบท่านที่บ้านในตอนกลางคืนวันที่ ๒๔ พอวันรุ่งขึ้นก็มีการให้พล.ต.กวี สิงหะ นายทหารคนสนิทหม่อมเสนีย์ มาเชิญท่านไปพบนายกฯ" แหล่งข่าวในประชาธิปัตย์ เปิดเผยการ ทาบทามพล อ. ทวิช เสนีย์วงศ์ให้มาดำรงตำแหน่งรมต.กลาโหมเช่นเดิม

"ถึงวันนี้ผมยังตัดสินใจว่า ไม่รับตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหม" พล. อ. ทวิช กล่าวปฏิเสธกับผู้สื่อข่าว

ต่อมามีข่าวออกมาว่า มรว. เสนีย์ ดำริที่จะให้ พล.อ. สำราญ แพทยกุล มาเป็น ซึ่งถูกคาดคะเนว่า คุณบุญชัยจะมามากกว่า เพราะทหารยังให้ความเชื่อถืออยู่ กลุ่มที่ขึ้นมาครองอำนาจในตำแหน่งสำคัญเมื่อการแต่งตั้งครั้งที่แล้ว ก็เป็นสายกฤษณ์เก่า ซึ่งเกี่ยวพันกับประชาธิปัตย์มาเรื่อย และยังมีนายทหารระดับรอง เสธ. ยศพลโท วิ่งเต้นให้ด้วย

ส่วนตำแหน่ง รมต. มหาดไทยที่มีข่าวออกมาว่า มรว. เสนีย์ต้องการดึงหลวงอรรถสิทธิ์มา แต่ติดปัญหาอยู่ที่หลวงอรรถสิทธิ์ มีตำแหน่งเป็นองคมนตรี

"เชื่อว่าแกไม่มาแน่นอนเพราะคราว ปปป. แกก็ปฏิเสธไปครั้งหนึ่งแล้ว คนที่จะมาน่าจะเป็นนายดำรงมากกว่า แต่ปัญหาอยู่ที่นายดำรงกับนายสมัคร เขาความคิดเห็นไม่ตรงกัน ซึ่งถ้ามาจริงนายสมัครก็ต้องย้ายกระทรวง" ส.ส. ประชาธิปัตย์ท่านหนึ่งกล่าวกับ **ประชาชาติ**

เหล้าเก่าในขวดเก่า

ขณะเดียวกับการเก็งตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่ง ในคณะรัฐมนตรี เสียงวิพากษ์วิจารณ์การแต่งตั้งรัฐบาลชุดใหม่ก็ดังขึ้นเป็นระลอกเช่นกัน และเสียงหนึ่งที่ดังที่สุดเห็นจะได้แก่ เสียงวิพากษ์จากเจ้าของคอลัมน์ใหม่ในสยามรัฐ "ข้าวนอกนา"

โควต้ารัฐมนตรีของแต่ละพรรค		
ประชาธิปัตย์	รมต. ๖ คน	รมช. ๒ คน
ชาติไทย	รมต. ๓ ,,	รมช. ๑ ,,
ธรรมสังคม	รมต. ๓ ,,	รมช. ๑ ,,
สังคมชาตินิยม	รมต. ๑ ,,	

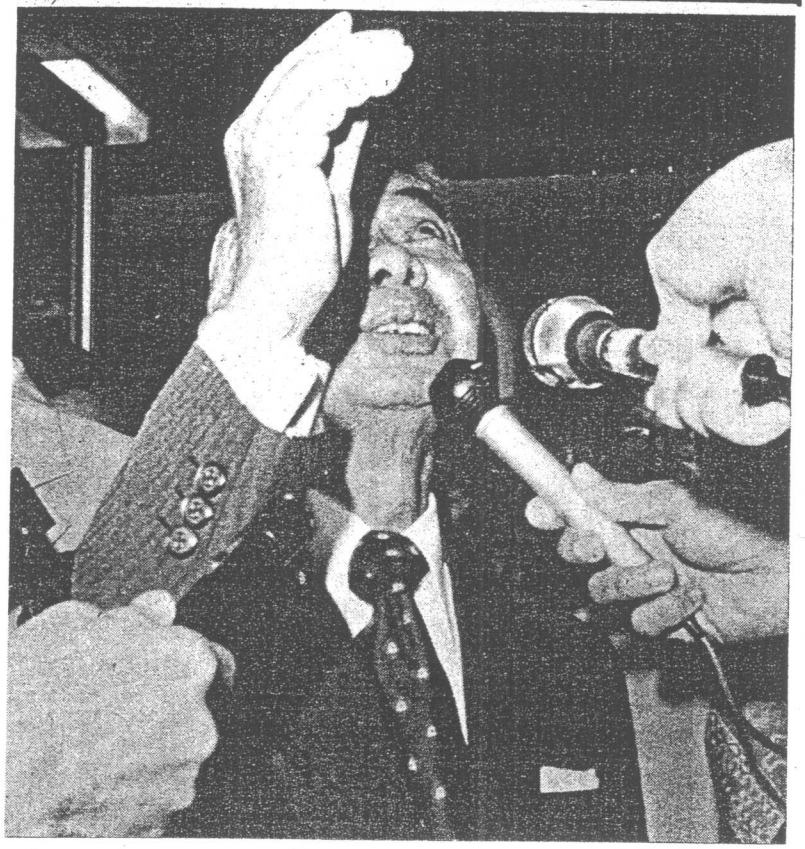

มรว. ศึกฤทธิ์ ปราโมช ที่ถึงกับให้สมญานามรัฐบาลที่จะตั้งขึ้นใหม่ว่าเป็น "เหล้าเก่าในขวดใหม่"

"ตามสายตาที่ดูรัฐบาลชุดใหม่ ๔ พรรคนี้ เชื่อว่า ๕ เดือนที่ผ่านมาบริหารประเทศอย่างไร ก็คงจะเป็นไปในรูปแบบเดิมสำหรับอีก ๕ เดือนข้างหน้า รัฐบาลนี้มีเสียงสนับสนุนถึง ๒๐๖ เสียง เป็นเครื่องมือก็น่าที่จะใช้ประโยชน์ในการออกกฎหมายแก้ไขปัญหาต่างๆ" เจ้าของคอลัมน์ข้าวนอกนากล่าว ขณะที่แหล่งข่าวประชาชาติให้ข้อคิดว่า

"แม้การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลครานี้ จะเป็นไปตามหนทางประชาธิปไตย และมีผลต่อการเมืองไทยในอนาคตอันใกล้ระดับหนึ่ง ก็ไม่เชื่อว่า รัฐบาลใหม่จะแก้ปัญหาของประชาชนให้ลดลงได้ เอาแค่ทะเลาะกันให้น้อยลงกว่าที่ผ่านมาก็ดีแล้ว"

"แต่ที่แน่ๆ ก็คือประชาธิปัตย์เองจะแตกแยกกันยิ่งขึ้นไปอีกถ้าต้องรวมกับชาติไทยต่อไปเพราะสองพรรคนี้มีความคิดและผลประโยชน์ขัดแย้งกันมาตลอด ลูกพรรคประชาธิปัตย์ส่วนหนึ่งก็เอนเอียงไปทางนั้น" ●

ถนอม : เชือกแขวนคอถึงห้างูพิษ

"แขวนคอ ๒ ศพผ่ายต่อต้านถนอม" พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์รายวันกรอบแรกของวันที่ ๒๔ กันยายน ทำให้บรรยากาศการต่อต้านพระถนอมที่ขมังเกลียวอยู่แล้ว ตึงเครียดหนักขึ้นอีก

ก่อนการจับแขวนคอผู้ติดโปสเตอร์ต่อต้านพระถนอม ที่นครปฐมเพียงวันเดียว นักศึกษาธรรมศาสตร์ที่ออกติดโปสเตอร์ย่านบารลำพู ถูกอันธพาลรุมทำร้าย ทั้งกรรมกรที่ย่านพระประแดง ก็ถูกรุมชกต่อยล้มลุกคลุกคลาน เช่นเดียวกับนิสิตจุฬาที่ถูกรุมซ้อมหน้าหอพัก เพราะแจกแถลงการณ์ต่อต้านพระถนอม

หลังจากรอดูท่าที อันเฉยเมยของรัฐบาลต่อบัญหาพระถนอม การประชุมใหญ่ประชาชน จึงเริ่มขึ้นเมื่อบ่ายสามโมง วันเสาร์ที่ ๒๕ กันยายน บริเวณสนามข้างหอประชุม จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย มีนักศึกษาประชาชนร่วมหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนั้น และได้มีการตั้งตัวแทนกลุ่มพลังต่าง ๆ ไปพบนายกรัฐมนตรีเพื่อยื่นข้อเสนอ ๒ ข้อ คือให้จับคนร้ายที่ฆ่าแขวนคอมาดำเนินการตามกฎหมาย และให้จัดการกับจอมพลถนอมที่กลับเข้ามาบวชโดยเร็วที่สุด

ประสานแนวร่วม

การเคลื่อนไหวคัดค้านของประชาชาติ ๙

กลุ่มพลังต่าง ๆ ในหมู่ประชาชนเพื่อทำการต่อต้านพระถนอม เป็นไปอย่างกว้างขวาง แต่ละกลุ่มมีการประสานการคัดค้าน เพื่อที่จะให้เกิดผล "รุก" รัฐบาลซึ่งอ่อนแอโลเลและหลบเลี่ยงปัญหามาตลอด

นอกจากการเคลื่อนไหวของศูนย์นิสิต และสภาแรงงานซึ่งเป็นหัวเรือใหญ่ในการเคลื่อนไหวคัดค้านครั้งนี้แล้ว ทางกลุ่มอาจารย์ที่เป็นพลังเงียบมาตลอด ได้มีการรวมตัวกันประมาณ ๒๐๐ คนประกาศจุดประสงค์อย่างแน่แน่ร่วมกับกลุ่มพลังอื่นที่ต่อต้านการบวชของพระถนอม ทั้งยื่นหนังสือต่อนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนให้หาทางระงับความรุนแรงที่เกิดขึ้นและอาจจะเกิดต่อไปอีกพร้อมทั้งเรียกร้องให้มีการร่วมกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

"การดำเนินการต่างๆ ของพระถนอมมีการวางแผนล่วงหน้า ใช้ประโยชน์รุ่มเงาของพุทธศาสนาและศรัทธาของประชาชน มาเป็นประโยชน์ของตัว ทำให้เกิดการแตกแยกทางความคิดเห็นต่อศาสนา อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน" เป็นข้อความส่วนหนึ่งในหนังสือที่ ดร. ระวี ภาวิไล ตัวแทนกลุ่มอาจารย์ ยื่นเสนอต่อประธานสภา

เมื่อการเคลื่อนไหวของประชาชน เป็นไปจนเกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันกว้างขวาง การประกาศร่วมชุมนุมใหญ่ประชาชนขึ้นอีกครั้งเมื่อบ่ายสามโมงของวันที่ ๒๔ กันยายนบริเวณท้องสนามหลวงจนถึงสี่ทุ่มระหว่างการชุมนุมก็มีการส่งตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ เข้าพบนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เพื่อยืนยันข้อเสนอ ๒ ข้อเดิม แล้วประชาชนเกือบ ๕๐,๐๐๐ คน

ตัวแทนกลุ่มอาจารย์อุดมศึกษาเข้าพบประธานสภา

ก็สลายตัว โดยให้เวลารัฐบาลตอบข้อเสนอภายในเวลาสามวัน ซึ่งตรงกับเที่ยงตรงของวันเสาร์ที่ ๒ ตุลาคม

ท่าทีรัฐบาล

"มาทำไม ดึกดื่นป่านนี้แล้ว จะมาบีบอีกหรือ ควรจะไปพบในตอนกลางวัน" นายสุธรรมเล่าถึงการต้อนรับที่ นายพัลลภ ตันหยงมาศ เลขานุการนายกรัฐมนตรี แสดงออกต่อกลุ่มตัวแทนอย่างไม่มีเยื่อใย

"เขาดูหมิ่นเรามาก" นายสุธรรมกล่าวด้วยน้ำเสียงที่แสดงความผิดหวังก่อนประกาศมติร่วมของกลุ่มพลังต่างๆ ที่เสนอให้มีการเคลื่อนไหวทั่วประเทศ ตอบโต้ท่าทีของรัฐบาล และให้เวลารัฐบาลอีกสามวันสำหรับการแก้ปัญหาพระถนอม

"ถ้ารัฐบาล ยังไม่แก้ปัญหานี้ เสถียรภาพของรัฐบาลก็ไม่มี" นายสุธรรมย้ำ

"ผมก็พยายามนิมนต์ให้ออกโดยเร็วที่สุด แต่จะสำเร็จเพียงใดยังไม่อาจทราบ" มรว. เสนีย์ ปราโมช ยังตอบคำถามเหมือนเมื่อก่อนที่จะลาออก

แหล่งข่าวในประชาธิปัตย์ ให้การยืนยันว่าประชาธิปัตย์ส่วนใหญ่ต้องการให้พระถนอมออกไปจากประเทศไทย แม้มีบางกลุ่มที่เคยร่วมกับพรรคการเมืองที่เคยครัดหลังประชาธิปัตย์มากลับสนับสนุนพระถนอมอย่างลึกซึ้ง และประนีประนอมกันยังไม่ได้

กลุ่มต่อต้านออกโรง

กลุ่มนวพลซึ่งหายเงียบไปนาน ได้กลับมาออกโรงอีกครั้ง ผู้นำนวพล ระดับแกนกลางพากันไปเยี่ยมเยียนพระถนอมจนถึงกุฏิ

"อาตมามาเยี่ยมเยียนเท่านั้น" นวพลกิตติวุฒโฑ กล่าว หลังจากก้าวลงจากรถเบ็นซ์คันใหญ่ ฝ่าสายฝนขึ้นบนกุฏิพระถนอม ขนาบข้างด้วย ร.อ. อำนวย พานประเสริฐ แห่งกลุ่มพิทักษ์ชาติไทย

"การบวชของจอมพลถนอมเป็นไปอย่างถูกต้องทุกประการ และยินดีที่จะรับพระถนอมไปอยู่ที่จิตตภาวันด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง" นวพลกิตติวุฒโฑลงท้ายว่า

"มีแต่คอมมิวนิสต์เท่านั้นที่ต่อต้านพระ"

การชุมนุมที่สนามหลวง

จนถึงวันประกาศชุมนุมใหญ่ประชาชนอีกครั้งหนึ่งของศูนย์นิสิตสภาแรงงานในตอนเย็นวันที่ ๒๕ กันยายน

มีข่าวว่ากลุ่มกระทิงแดงอาจจะปฏิบัติการ "ลุย" เพราะก่อนการชุมนุมมีข่าวออกมาว่า ผู้นำกระทิงแดง นายสมศักดิ์ ขวัญมงคล และนายเฉลิมชัย มัจฉากล่ำ (คนนี้ตำรวจออกหมายจับนานแล้ว แต่ยังจับไม่ได้) ได้ไปประชุมกันที่หนังสือพิมพ์แห่งหนึ่ง จนมีคำสั่ง ให้นักข่าวออกห่างจากเวทีอภิปราย ๓๐ เมตร หลัง

นายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการ ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย

การรอคอย ของประชาชนท่ามกลางความเจ็บปวดนั้น จะได้รับการฉกฉวยจากทุกวงการ โดยเฉพาะในหมู่ชนชั้นปกครอง เรารอคอยให้เวลากับผู้ปกครอง ด้วยความหวังว่า เขาจะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ เราจึงเดินทางไปหาพวกเขาเพื่อไปฟังความจากจิตใจว่า เขามีความคิดเห็นอย่างไร ต่อการสูญเสียเพื่อนร่วมงานของเรา เขามีความรู้สึกอย่างไร เหมือนกับพวกเรารู้สึกหรือไม่ แต่เราก็ได้พบกับความผิดหวัง แถมยังได้รับการฉกฉวย เยาะเย้ยว่าทำไม่เข้าเรื่อง บีบบังคับรัฐบาลขอให้พวกเรา เก็บความรู้สึกของพวกเราไว้ คนยากคนจนอย่างเรานั้น จะได้พบแต่ความเจ็บปวดเสมอ เราได้ประชุมพร้อมกัน เราให้เวลารัฐบาลมาตลอด ครั้งนี้เราสรุปได้แล้วว่า เราจะคอยอย่างมีความหวังต่อไป โดยจะให้เวลารัฐบาลตามข้อเสนอ ๒ ข้อก่อน ๓ วัน ในเที่ยงวันเสาร์นี้

นายถกล ปรียาคณิตพงศ์ กลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัย

เราจะยืนหยัดต่อสู้กับเผด็จการทุกรูปแบบ เพราะเผด็จการนั้นมันทำลายทุกสิ่งทุกอย่าง ลองคิดดูซิว่าถ้าเผด็จการเข้ามาอะไรจะเกิดขึ้น การปราบปรามประชาชนจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เราคงเคยได้ยินสถานีวิทยุของทางราชการเคยบอกว่า ให้ฆ่าคน ๓ หมื่นคนในที่ชุมนุม ผมว่ามันยังน้อยไปถ้ามีการล้มล้างระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้น ฉะนั้นขอให้พี่น้องประชาชนต่อสู้ต่อไปด้วยความสุขุมรอบคอบอดทน พร้อมทั้งกระจายความเลวร้ายของการปกครองเผด็จการให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าใจ นั่นแหละเป็นหนทางที่จะปกป้องพวกเราไว้ ถ้าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นในขณะนี้ ผมเชื่อว่า คณาจารย์ทุกมหาวิทยาลัยคงจะหามาตรการหนึ่งมาตรการใดที่จะดำเนินการกวาดล้างเผด็จการที่ทับถมเราทุกวิถีทาง และถ้าเป็นไปได้ เราขอยืนยันว่า ถ้าเกิดรัฐประหาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นไม่แน่เหมือนกันว่าลูกศิษย์ลูกหาเราคงจะหายออกไปจากห้องเรียนรวมทั้งทางอาจารย์ด้วย

ในท้ายที่สุดนี้ทางกลุ่มอาจารย์ทุกสถาบันขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าเราจะผนึกกำลังกันจนถึงที่สุด ●

จากข่าวกระจายไปทั่ว ทำให้มีการดัดแปลงเคลื่อนไหวกันเป็นการใหญ่

ในขณะที่ มีกลุ่มกระทิงแดง เตรียมเตรียมรอบบริเวณ และมีการรวมกันเป็นกลุ่มในผังสนามหลวงด้านตรงข้ามกับธรรมศาสตร์

มีคนเห็นตำรวจประจำตัว รมช. มหาดไทย ท่านหนึ่งคอยทำหน้าที่ประสานงานให้ด้วย

จนประชาชนสลายตัวเมื่อเวลาประมาณ ๒๒ ๐๐ น. ปรากฏว่ามีผู้นำถุงกระดาษจากชายผู้หนึ่งที่มีท่าทางพิรุธมาวางทิ้งไว้ แล้วหนีไปมาให้กับศูนย์นิสิต หลังจากเปิดออกดูปรากฏว่าเป็นงูพิษถึงห้าตัว

"เดี๋ยวนี้เขาเล่นกันสกปรกอย่างนี้" ฝ่ายรักษาความปลอดภัยคนหนึ่งกล่าว และให้ข้อสังเกตว่า กลุ่มต่อต้านประชาชนพยายามทุกวิถีทางที่จะทำลายการต่อต้านพระถนอมของประชาชน" ●

นายอารมณ์ พงษ์พงัน
สภาแรงงานแห่งประเทศไทย

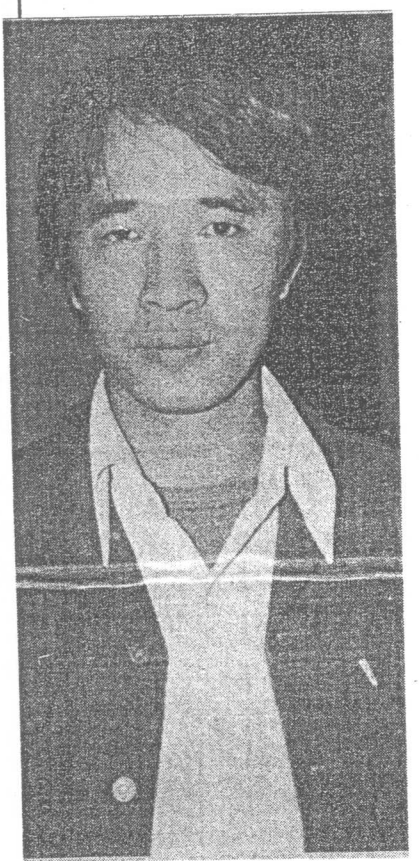

มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สภาแรงงานแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นตัวแทนของกรรมกรทั้งประเทศ จะต้องต่อต้านผู้ที่เป็นรูปแบบของเผด็จการ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กดดันผู้ใช้แรงงาน ฉะนั้นหลังจาก ๑๔ ตุลา ที่ผ่านมา ทำให้กรรมกรทั้งประเทศได้มีโอกาสเรียกร้องสิ่งที่เขาควรจะได้รับ มีโอกาสจัดตั้งสหภาพแรงงานตามสิทธิในระบอบประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้ทำให้คนงานทั้งประเทศจำต้องปกป้องเอาไว้ การเข้ามาของถนอมเป็นสิ่งที่น่าหวั่นเกรงสำหรับประชาชนและกรรมกรเป็นอย่างยิ่งว่า จะมีผู้นำเอาระบอบการปกครองแบบเก่ามาใช้อีก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวที่น่าสลดใจไม่นานมานี้คือ คนงานการไฟฟ้าในส่วนภูมิภาค ๒ คนถูกฆ่าแล้วนำไปแขวนคอประจาน เป็นการกระทำที่โหดร้ายทารุณที่สุด นี่คือความสลดใจที่กรรมกรผู้ยากจนได้รับ ทางสภาแรงงานแห่งประเทศไทยขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า เราจะยืนหยัดร่วมกับกลุ่มพลังต่างๆ และจะส่งหนังสือ ถึงสภาแรงงานต่างๆทั่วโลก ขอให้ร่วมกันประณามการกระทำครั้งนี้ด้วย

งบประมาณ : ผ่านมาก็ผ่านไป

"งบประมาณผ่านฉิวฉิว"หนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งพาดหัวข่าวการพิจารณางบประมาณ ในวาระ ๒ และ ๓ ไว้อย่างนั้น และดูเหมือนว่าเป็นถ้อยคำสั้นๆ ที่สะท้อนภาพในสภา ระหว่างสองวันสองคืนได้เป็นอย่างดี เพราะสมาชิกต่างบังเอิญติดธุระพร้อมกันจำนวนมาก ในห้องประชุมจึงค่อนข้างบางตา 'ความดุเดือด' ในการอภิปราย ก็ไม่ถึงใจแฟนสภาที่เปิดวิทยุฟังทุกนัด คนขับแท็กซี่นายหนึ่งเปรยว่า "ไม่เห็นได้เรื่องได้คนก็คนก็จะตัดงบไปให้จังหวัดของตัว แบบนี้ มันหาเสียงกันชัดๆ"

เสียงนายสะอาด ปิยะวรรณ ส.ส. จังหวัดลำปางกำลังร่ายยาวถึงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องขอตัดงบฯ ทุกกระทรวงลง ๑๐% เพื่อไปพัฒนาจังหวัดลำปาง ทำให้ข้อสังเกตของสารถีแฟนสภาฯ นายนี้มีน้ำหนัก เพราะรายงานข่าวจากสภาก็ยืนยันว่า ผู้แทนทั้งหลายได้แสดงความเป็นผู้แทนของตนจากจังหวัดหวัดนั้นๆ ได้อย่างที่ชาวบ้านพึงแล้ว ต้องพึมพำในใจว่า "ไอ้หมอนี่ มันยังไม่ลืมบ้านเรา" เพราะความแร้นแค้นทรกันดารในท้องถิ่นของตนล้วนแต่พรั่งพรูออกมาอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

แต่ครั้งแล้วครั้งเล่า พอลงมติเสียงข้างมาก ก็ให้คงตามร่างที่คณะกรรมาธิการงบประมาณ เสนอมาทั้ง

นายเสวก เปี่ยมพงษ์สานต์ ให้เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณตั้งโต๊ะเป็น ที่ปรึกษาสู้ฝ่ายค้าน

สั้น แถมบางที่ ท่าน ส.ส. ที่มุ่งแต่จะตัดงบ ไปพัฒนาจังหวัดตนอย่างเดียวก็โดนกรรมาธิการลุกขึ้นมาโวยว่า "เมืองไทยมี ๗๑ จังหวัดนะครับ" แต่เสียงจาก ส.ส. ที่โวยขึ้นมาในเรื่องอื่นๆ ก็มีอยู่มิใช่น้อย เช่นงบค่าบริการของบริษัทไทยโทรทัศน์ ที่โดนโจมตีว่าเสียดายเงิน ๑ ล้านที่รัฐบาลเอาไปออกรายการ เพื่อชี้แจงผลงานของตน แถมบางทีรัฐมนตรีบางท่านยังใช้เป็นสื่อ สำหรับโจมตีฝ่ายตรงข้าม และทะเลาะกันเองเสียอีก

งบอุดหนุนองค์การโทรศัพท์ก็โดน ส.ส. สับกันหลายคน เหตุผลที่แถลงกันออกมาก็เป็นไปในเชิงว่า "บริการแย่" รัฐวิสาหกิจอื่นๆ ก็โดนเล่นในหลักการที่ว่า "น่าจะพึ่งตัวเอง ไม่ควรแบมือขอจากรัฐบาลอยู่เรื่อย" แล้วเสียงอภิปรายก็เจื้อยแจ้วต่อไปด้วยท่วงทำนองตามถนัดของแต่ละท่าน แต่เนื้อหาก็ไม่ชวนให้เหยียวข่าวทั้งหลายเงี่ยหูฟัง หลายคนจึงนั่งฟุบหลับกันโต๊ะในห้องนักข่าว ในขณะที่ ส.ส. หลายท่านก็เวียนเข้าเวียนออกตามอัธยาศัย

เมื่อนายสมาน ชมพูเทพ ต้องนั่งลงเมื่อขอตัดงบกลาง ๔๓ ล้านบาทไปพัฒนาจังหวัดลำพูนไม่ได้ พอมาถึงงบราชการลับในส่วนของงบกลางนายบัญจะ เกสรทอง ก็ขอตัด ๕ ล้านจากจำนวน ๓๕ ล้านไปพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์บ้าง ส่วนนายเอียม ศักดิ์ หลิมสมบูรณ์ ส.ส. ภูเก็ตก็ขอตัดออก ๑๕ ล้านเช่นกัน แต่ให้เหตุผลต่างออกไปว่า ประโยชน์ของงบนี้ตกแก่นักการเมืองและรัฐมนตรีบางคนเท่านั้น เมื่อนายเอียมศักดิ์ นำร่องไปแล้ว นายแคล้ว นรปติ คู่ปรับสำคัญของงบราชการลับก็เดินเครื่องเต็มที่บอกว่า ขอตัด ๒๐ ล้าน เพราะเงินราชการลับทุกหน่วยมีอยู่แล้วเกือบ ๒ พันล้าน นอกจากนี้งบลับยังเป็นแหล่งทำมาของคอรัปชั่น ทำงานก็ไม่มีประสิทธิภาพ "ถนอม ประภาสเข้ายังไม่รู้เลย" เฒ่าแคล้วตบท้าย

นายวชิระ มโหรบุตร กรรมาธิการงบประมาณคนหนึ่ง ลุกขึ้นมาตอบว่า งบลับส่วนนี้ บีนับว่าดีแล้วเพราะบีที่แล้วมีตั้ง ๑๕๐ ล้าน นี่ลดเหลือแค่ ๓๕ ล้าน ส่วนเรื่องที่ห่วงคอรัปชั่นก็จะทำอย่างไรได้ ในเมื่องบลับนั้นเปิดเผยไม่ได้ แถมท้ายด้วยการย้อนส.ส. ที่แปรญัตติว่า เป็นผู้ที่ไม่เข้าใจสถานการณ์ นายเอียมศักดิ์จึงลุกขึ้นมาประท้วง พร้อมด้วยคำพูดอีกชุดว่า ทำงบแบบนี้เป็นแบบไดโนเสาร์เต่าพันปี แบบเผด็จการทหาร

ไม่ว่าจะเป็นงบลับ ในส่วนงบกลาง ๓๕ ล้าน ซึ่งมีผู้คัดค้านขอแปรญัตติ ๗ คน หรืองบของกอ.รมน. ๗๖๕ ล้านซึ่งมีผู้ขอแปรญัตติ ๒๑ คน และเป็นข่าววิพากษ์วิจารณ์กันมาก่อนหน้านี้ทั้งนอกและในสภา (ประชาชาติ ฉบับที่ ๑๔๖ และ ๑๕๑) เมื่อมีการลงมติกัน ผลก็ออกมาเหมือนกัน คือคงตามร่างของกรรมาธิการ ซึ่งก็ตรงตามที่นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ โฆษกของรัฐบาลได้คาดหมายไว้โดยก่อนหน้าที่จะเดินเข้าประชุมในเช้าวันที่ ๒๗ ก.ย. ก็บอกกับนักข่าวว่า "เท่าที่พึงเสียงส่วนใหญ่มา มั่นใจว่าผ่านวาระ ๒ และ ๓ แน่"

แม้เสียงวิจารณ์จากสื่อมวลชนและนักวิชาการหลายด้านตอนทิ่งบนี้จะเข้าในวาระหนึ่ง (ประชาชาติฉบับที่ ๑๔๔) จะไปในทางลบ แต่นายไชยวัฒน์ ก็แถลงยืนยันอย่างสวยงามว่าเป็นงบที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการปฏิรูปที่ดิน การพัฒนาชลประทานย่อย และการพัฒนาความเจริญในชนบท ซึ่งอีกไม่นาน ผลการพิสูจน์ก็จะออกมาว่า ใครพูดใกล้ความเป็นจริงมากกว่า

แต่แหล่งข่าววงในบอกกับประชาชาติว่า ที่นายไชยวัฒน์บอกว่าผ่านแน่ เหตุผลอาจจะไม่ใช่เพราะเป็นงบที่มีการจัดสรรดีอย่างที่เขาโอ่

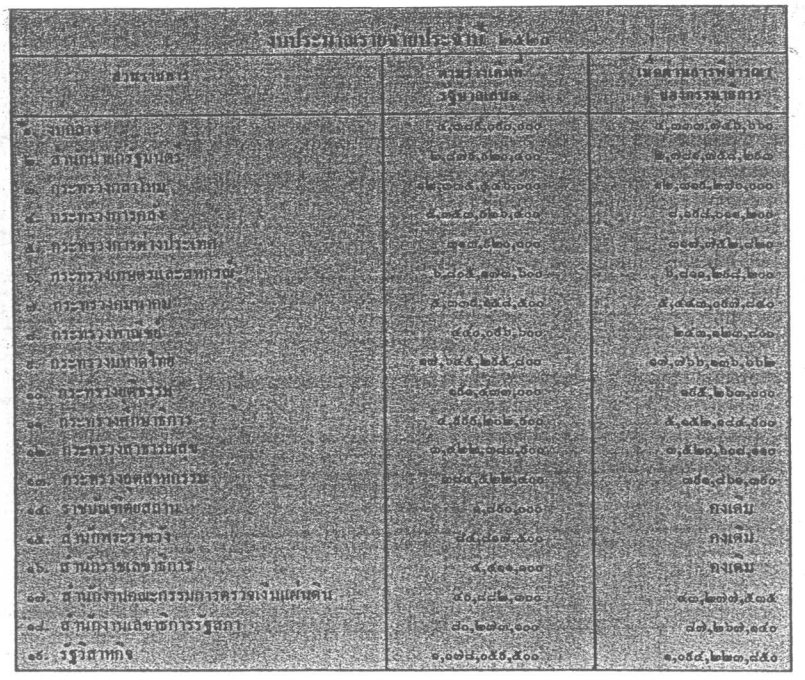

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๒๐

ส่วนราชการ	งบประมาณเดิม รัฐบาลเสนอ	เพิ่มตามความพิจารณาของกรรมาธิการ
๑. รัฐสภา	๔,๑๘๕,๘๘๐,๘๐๐	๔,๑๘๕,๘๘๐,๘๐๐
๒. สำนักนายกรัฐมนตรี	๒,๘๕๖,๘๒๐,๔๐๐	๒,๘๕๖,๘๔๔,๘๔๐
๓. กระทรวงมหาดไทย	๑๒,๑๐๔,๒๗๐,๐๐๐	๑๒,๑๐๔,๒๗๐,๐๐๐
๔. กระทรวงการคลัง	๔,๘๔๕,๘๖๖,๔๐๐	๔,๘๔๕,๘๖๖,๔๐๐
๕. กระทรวงการต่างประเทศ	๑๔๕,๘๒๐,๑๐๐	๑๔๕,๙๓๔,๘๒๐
๖. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๖,๘๐๐,๔๐๐,๖๐๐	๖,๘๐๐,๒๘๕,๒๐๐
๗. กระทรวงคมนาคม	๕,๑๐๔,๘๓๔,๔๐๐	๕,๔๔๓,๐๘๗,๘๔๐
๘. กระทรวงอุตสาหกรรม	๔๘๐,๐๙๖,๖๐๐	๒๘๓,๔๒๐,๖๐๐
๙. กระทรวงมหาดไทย	๑๗,๖๘๕,๒๘๕,๘๐๐	๑๑,๗๖๖,๐๘๖,๖๖๒
๑๐. กระทรวงศึกษาธิการ	๔๕๔,๔๐๗,๑๐๐	๑๘๕,๖๖๗,๐๐๐
๑๑. กระทรวงสาธารณสุข	๔,๘๘๒,๖๐๕,๖๐๐	๔,๘๒๓,๑๘๔,๘๐๐
๑๒. กระทรวงการพัฒนาสังคม	๑,๙๔๒,๖๐๐,๘๐๐	๑,๕๒๐,๖๐๔,๔๑๐
๑๓. กระทรวงยุติธรรม	๒๙๘,๕๒๒,๔๐๐	๓๕๔,๘๖๑,๑๕๐
๑๔. ราชบัณฑิตยสถาน	๕,๘๕๐,๐๐๐	ยังไม่ได้พิจารณา
๑๕. สำนักพระราชวัง	๔๔,๑๐๗,๔๐๐	ยังไม่ได้พิจารณา
๑๖. สำนักงานเลขาธิการ	๔,๔๑๑,๐๐๐	ยังไม่ได้พิจารณา
๑๗. สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๘๐,๘๕๒,๐๐๐	๑๐๓,๒๓๑,๕๐๔
๑๘. สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	๓๐,๒๓๗,๑๐๗	๓๗,๒๖๗,๔๔๐
๑๙. รัฐวิสาหกิจ	๑,๐๑๔,๐๕๕,๕๐๐	๑,๐๕๔,๒๒๓,๔๕๐

หรอก "แต่เพราะประชาธิปัตย์เขาถือไพ่สำคัญอยู่ในมือต่างมาก พรรคไหนจะกล้าหักหลัง ในเมื่อประชาธิปัตย์ เขาถือไพ่การฟอร์มรัฐบาลอยู่แล้ว จะมีที่คัดค้านก็พวกพรรคเล็กพรรคน้อย ที่ไม่มีโอกาสเป็นรัฐบาลน่ะแหละ"

ข้อสังเกต ของแหล่งข่าวท่านนั้นออกจะน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น เมื่อการพิจารณาในวันต่อมาเป็นไปอย่างราบรื่น เริ่มที่งบกระทรวงเกษตร ก็เข้าแนวเดิม เสียงท้อภิปรายส่วนใหญ่ก็ขอตัดงบฯ ไปแสดงความกตัญญูต่อผู้ที่เลือกตนเข้ามา ให้ได้ชื่นใจด้วยความหวังลมๆแล้งๆ แล้วมติก็คงตามร่างของกรรมาธิการอีกเช่นกัน

พอถึงภาคบ่าย ท่านผู้แทนก็ขอตัดงบกระทรวงพาณิชย์ ส่วนที่เป็นงบชดเชยราคาข้าวสาร ๓๐๐ ล้านบาท สำหรับคนในกรุง หลายเสียงจึงโจมตีว่าเป็นการช่วยเฉพาะชาวกรุงเท่านั้น แต่คำหวานจากปากของกรรมาธิการก็บอกว่า "งบนี้มีมานานแล้ว เพื่อช่วยเหลือกรรมกรที่มีรายได้น้อย ถ้าจะตัดทั้งหมดก็จะไม่ยุติธรรม" ส.ส. ได้ฟังแล้ว ก็พากันยกมือให้ผ่านไป เช่นเดียวกับงบมหาดไทยในส่วนของ กทม. ๕๐๐ ล้านก็เช่นเดียวกัน

ฉากการพิจารณางบประมาณวาระสองรูดม่านปิด เมื่อตีหนึ่งกว่าๆ ของวันที่ ๒๕ โดยไม่มี ส.ส. คนไหนตัดงบได้แม้แต่รายเดียว แล้วท่านประธานหนุ่มแห่งรัฐสภา ก็ขอมติในวาระสาม ผลก็คือ ๑๗๘ เสียงเห็นด้วย ที่จะให้ร่าง พรบ. นี้ผ่านไปสู่วุฒิสภาต่อไป ในขณะที่ ๓๗ เสียงยกคือค้าน แล้ว มรว. เสนีย์ ปราโมช ก็ลุกขึ้นมาขอบคุณ ส.ส. และกรรมาธิการ พร้อมกับขอให้ท่านผู้แทนทั้งหลายได้ "อยู่ยาม" ติดตามการใช้จ่ายเงินร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไป ●

นวพล : ยังเดินเครื่องอยู่

เสียงเล่าลือ เรื่องนวพลสลายตัวเป็นที่ฮือฮากันมาแรมเดือน แต่ข้อเท็จจริงที่แน่ชัดก็ไม่มีใครสามารถยืนยันได้ ประกอบกับกิจกรรมของนวพลในระยะหลัง ค่อนข้างเงียบเหงา ทั้งกระแสข่าววงในหลายกระแสออกมาว่า คนสำคัญบางคนขอถอนตัว และพรรคการเมืองที่ชื่อ "ธรรมาธิป

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการงบประมาณ

๑. การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ส่วนราชการหลายแห่ง ขาดการเตรียมการดำเนินการตามงบประมาณตั้งแต่ต้นปี ต้องไปเริ่มดำเนินการในช่วงปลายปี ทำให้ไม่สามารถก่อหนี้ผูกพันหรือเบิกจ่ายตามงบฯ ที่ได้รับภายในปีนั้น เป็นผลให้เกิดการเสี่ยเปล่าในวงเงินงบฯ ประจำปีซึ่งอาจหมุนเวียนไปให้ส่วนราชการอื่น นอกจากนั้นยังอาจก่อให้เกิดผลเสีย แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ รัฐบาลควรกวดขันการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ตามระยะเวลา และแผนงานที่กำหนดไว้ในเวลาขอตั้งงบฯ

๒. ค่าใช้จ่าย ในการรักษาความมั่นคงภายใน รัฐบาลเสียค่าใช้จ่ายด้านนี้แต่ละปีเป็นจำนวนมาก

ไตย" ก็ซ่อมรูปอยู่ในขบวนการนวพลอย่างเปิดเผย เมื่อสมัยเลือกตั้ง ๔ เม.ย.

"ผมไม่รู้เรื่องเขาหรอก ถอนตัวมาตั้งเกือบปีแล้วมั้ง" นายทหารนอกราชการคนหนึ่งซึ่งเคยเป็นนวพลระดับ "ผู้ก่อตั้ง" ให้คำตอบกับ ประชาชาติ เมื่อถามว่านวพลหายไปไหนแล้วท่านผู้นั้นก็แนะว่า ถ้าอยากรู้เรื่องนี้ก็ต้องไปถามนายสว่าง จารุสร เจ้าของโรงสีข้าวปิ่นแก้ว หรือไม่ก็ พล.ท. จำเนียร พงษ์ไพโรจน์ เพราะทั้งสองคนนี้ยังร่วมงานกับนวพลอยู่

"อย่างผมนี่จะว่าออกหรือยังก็ไม่รู้ เพราะตอนแรกนี่ เราเป็นขบวนการให้ข้อมูลให้การศึกษาแก่ประชาชน โดยการจัดอบรมอะไรอย่างนี้ ใบสมัครอะไรก็ไม่มีกัน ใครจะเข้าจะออก ก็แล้วแต่ว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมกับนวพล มากน้อยแค่ไหน อย่างผมนี่ตอนหลังไม่เคย ไปยุ่งกับเขาเลย จะเรียกว่าเป็นนวพลหรือเปล่าล่ะ" แหล่งข่าวท่านเดิมอธิบายต่อ

หลังจากสนทนาที่ค่อนข้างยาว ข้อสรุปที่ได้รับก็คือ ที่มีการถอนตัวออกมานั้น สาเหตุก็คือ เจตน์จำนงดั้งเดิมของนวพลที่จะไม่แสวงหาอำนาจทางการเมือง ได้ถูกบิดเบนไปเป็นพรรคการเมืองที่ชื่อว่า "ธรรมาธิป

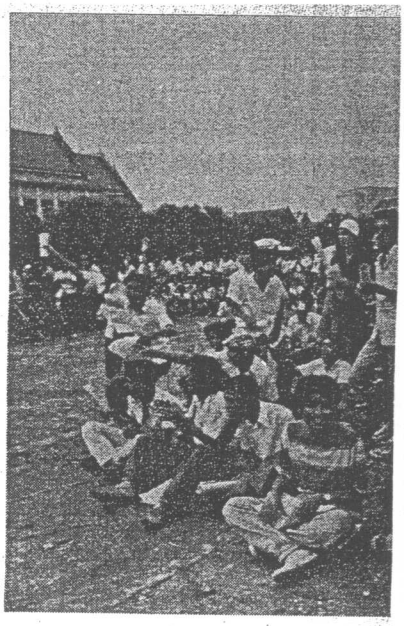

กลุ่มกระทิงแดงก่อกวนหน้าวัดปทุมวนาราม

และมีแนวโน้มว่า จะเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ปรากฏผลที่เด่นชัด รัฐบาลควรพิจารณาทบทวน ระบบรักษาความมั่นคงภายในทั้งระบบ เพื่อให้ได้ผลอย่างแท้จริง และเป็นการประหยัด นอกจากนั้น ต้องระลึกด้วยว่า ลำพังแต่การใช้กำลังปราบอย่างเดียว ไม่สามารถจะทำให้การก่อการร้าย ลดลงได้ จะต้องวางมาตรการ ที่เป็นการป้องกัน ไม่ให้ประชาชนไปเป็นพวกผู้ก่อการร้าย และชักจูงให้ผู้ก่อการร้ายกลับใจ ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างจริงจัง

๓. การทำงานที่ซ้ำซ้อน มีงานหลายงานเป็นงานในลักษณะเดียวกัน และมีหลายส่วนราชการปฏิบัติอยู่ รัฐบาลควรรีบพิจารณาปัญหานี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลอย่างแท้จริงและเป็นการประหยัดงบประมาณ

๔. งาน ที่ได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า งานหลายงาน ไม่ปรากฏผลให้เห็นเด่นชัด เคยตั้งงบไว้ในงานใดก็ปฏิบัติต่อเนื่องกัน โดยไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด ทั้งๆ ที่งานนั้นควรจะได้ทราบผลแล้ว ประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่คุ้มค่า เมื่อได้รับงบฯ ขึ้นแล้ว รัฐบาลควรเร่งรัดการติดตามผล งานใดได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าหรือหมดความจำเป็น ก็ควรยกเลิก

๕. การให้สัมปทานป่าไม้ แก่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ปรากฏว่า เมื่อองค์การนี้ได้รับสัมปทานแล้ว มิได้เป็นผู้ดำเนินการเอง แต่ได้ว่าจ้างบุคคลอื่นทำแทน จึงได้ประโยชน์แต่เพียงส่วนน้อย และมิได้ช่วย ให้ทหารผ่านศึก มีงานทำแต่อย่างใด รัฐบาลจึงควรงดการให้สัมปทานนี้เสีย ที่ให้ไปแล้วก็ควรยกเลิก หากองค์การฯ มีความจำเป็น ต้องอุปการะทหารผ่านศึก รัฐบาลควรจัดเงินอุดหนุนให้แทน

๖. การค้ำประกันสัญญาซึ่งกระทำกับกระทรวงกลาโหม ปรากฏว่า การจัดหาสั่งซื้อ หรือจ้างทำของของกระทรวงกลาโหม ได้วางข้อกำหนดให้คู่สัญญามีการค้ำประกันสัญญาโดยธนาคารทหารไทยเพียงแห่งเดียว ก็ให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ รัฐบาล ควรยกเลิกการให้อภิสิทธิ์นี้เสีย

๗. การดำเนินงานการศึกษา การดำเนินงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ยังอยู่ในความรับผิดชอบ ของหน่วยราชการ หลายฝ่ายด้วยกัน ทำให้วางแผนในการผลิตไม่สอดคล้อง กับความต้องการของประเทศ และไม่เป็นการประหยัด รัฐบาลจึงควรพิจารณามิให้มีองค์การที่รับผิดชอบ แต่เพียงแห่งเดียว ●

ไตย" โดยอาศัยฐานสนับสนุนจากผู้ที่ผ่านการอบรมของนวพลทั้งหลาย ทำให้แกนนำดั้งเดิมจำนวนหนึ่งที่ต้องการให้นวพลเป็นผู้ปลุกประชาชนให้จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เห็นว่านวพลกำลังเดินผิดทางเสียแล้ว ก็เลยถอนตัวออกมา

นายสด กูรมะโรหิต ผู้หนักแน่นกับระบบสหกรณ์เป็นผู้หนึ่งประกาศถอนตัวออกมาจากนวพล อย่างเปิดเผยโดยให้เหตุผลที่ต้องโบกมืออำลาก็คือ "มีการเมืองเข้าไปยุ่ง" นายสดให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่านวพลไม่ยอมรับแนวทางสหกรณ์ และเมื่อพยายามเสนอความเห็นว่า แนวทางของนวพลจะต้องเป็นไป เหมือนเดิมตนก็ถูกกีดกัน "เดิมผมเคยเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องสหกรณ์แต่ละครั้งเป็นเวลานับชั่วโมง แต่ตอนหลังเขาตัดเวลาผมเหลือครั้งละ ๑๕ นาที จนเหลือ ๓ นาทีก็มี" นายสดกล่าวถึงความหลัง

เมื่อสืบสาวราวเรื่องก็ได้คำยืนยันจากนายสว่าง จารุสร ว่า "ไม่จริงหรอกครับ ยังไม่ยุบ กรรมการยังประชุมอยู่เรื่อย" พร้อมกับอธิบายต่อว่า "เดี๋ยวนี้นวพลไปประชุมกันที่โรงเรียนเซนนิวาสน์ ถนนพระอาทิตย์เยื้องพรรคประชาธิปัตย์ หลังจากที่ย้ายจากอาคารทิพเมตัล พหลโยธิน ใกล้ตลาดหมอชิตแล้วก็ไปเตรียมสร้างที่ทำการถาวรที่บางนา แต่ตอนนี้ที่ทำการดังกล่าวก็ยังไม่เสร็จ"

การประชุมอบรมสร้างแกนในวันเสาร์ วันอาทิตย์ก็ยังคงมีอยู่เป็นระยะๆ ท่านเจ้าของสถานที่ผู้เออเฟื้อแก่เพื่อนนวพลด้วยกันเป็นอย่างดีนี่มีนามว่า ประไพพักตร์ รุกมุท เจ้าของ

ร.ร. ที่เปิดให้เป็นหอพักของครูจากต่างจังหวัดที่เข้ามาอบรมวิชาครู อ.ศ.ร. ในภาคฤดูร้อนเป็นประจำ

ส่วนการประชุมกรรมการกลางของนวพลนั้น แม้ที่ทำการถาวรจะยังไม่มี ก็ไม่เดือดร้อนเพราะสถานที่ที่สำนักงานกำนันผู้ใหญ่บ้านเลขที่ ๗๕/๔ ซอยสุคนธาราม เขตดุสิตนั้น เป็นที่ที่สามารถไปใช้ได้อยู่เสมอ

"เรายังทำงานของเราไปเรื่อยครับ สมาชิกก็มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ" นายสว่างกล่าว

และการปรากฏตัวของกิตติวุฑโฒภิกขุกับนายวัฒนา เขียววิมล ที่วัดบวรนิเวศ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่านายวัฒนาหายไปไหนสะดุดลงบ้าง เพราะคนที่ชื่อวัฒนา เขียววิมล ยังอยู่แม้จะเงียบเสียงลงบ้าง แต่การแอบไปเยี่ยมสุกิตติขจรโรภิกขุกลางดึกก็เลยต้องตกเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อีกครั้งหนึ่ง "แหม ผมหลบมาแล้วนะ พวกคุณนี่ หนีไม่พ้นเลย" ผู้มีฉายาว่า "ดับเบิ้ลไคลแม็กซ์" พูดกับนักข่าวในคืนวันนั้น

การกลับมาของอดีตผู้ยิ่งใหญ่ทำให้นวพลต้องถือเป็นหน้าที่เคลื่อนไหวใหญ่อีกครั้งหนึ่ง มติกรรมการอำนวยการกลางของนวพล ได้ออกมาเป็นแถลงการณ์แจกจ่ายเมื่อ ๒๕ ก.ย. ลงชื่อนวพล วัฒนา เขียววิมล ตำแหน่งผู้ประสานงานฝ่ายเลขาธิการ

"รัฐบาลไม่ควรหนักใจในเรื่องนี้ ขอให้ระมัดระวัง อย่าเอาการเมืองเข้ามายุ่งเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นอันขาด เพราะจะทำให้พระพุทธศาสนามัวหมองได้ ส่วนความไม่สงบที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองนั้น เป็นเรื่องของบุคคลบางกลุ่มสร้างขึ้นแน่นอน และเป็นหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องปฏิบัติไปตามกฎหมาย บ้านเมืองอย่างเคร่งครัด ความวุ่นวายนี้มิได้เกิดจากพระภิกษุสุกิตติขจโร" เสียงจากนวพลบอกต้นเหตุแห่งความวุ่นวายไว้อย่างนั้น

เมื่อพูดถึงเรื่องนี้แล้ว นวพลก็ต้องพูดย้ำถึงเรื่องที่เป็นชีวิตจิตใจของนวพลด้วยนั่นก็คือ การต่อต้านคอมมิวนิสต์ ในตอนท้ายของแถลงการณ์ฉบับนี้ บอกไว้ว่า "ทางนวพลจะส่งกองกำลังอาสาสมัครเข้าร่วมกับกำลังทหารในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ให้หมดสิ้นจากแผ่นดินไทย"

พร้อมกันนี้สื่อมวลชนทั้งหลายก็ได้รับคำเชื้อเชิญให้เข้าร่วมสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ในการประชุมผู้นำนวพลทั่วประเทศประมาณ ๓,๐๐๐ คน ที่วัดบวรนิเวศ เวลา ๑๕.๐๐ น. วันที่ ๓ ต.ค. การประชุมในวันดังกล่าว เป็นการประชุมเพื่อทบทวนนโยบายต่างๆ และนำเป็นแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาของประเทศ เพื่อเสนอต่อรัฐบาล ตลอดจนทำพิธีสาบานตน และประพรมน้ำพระพุทธมนต์ ●

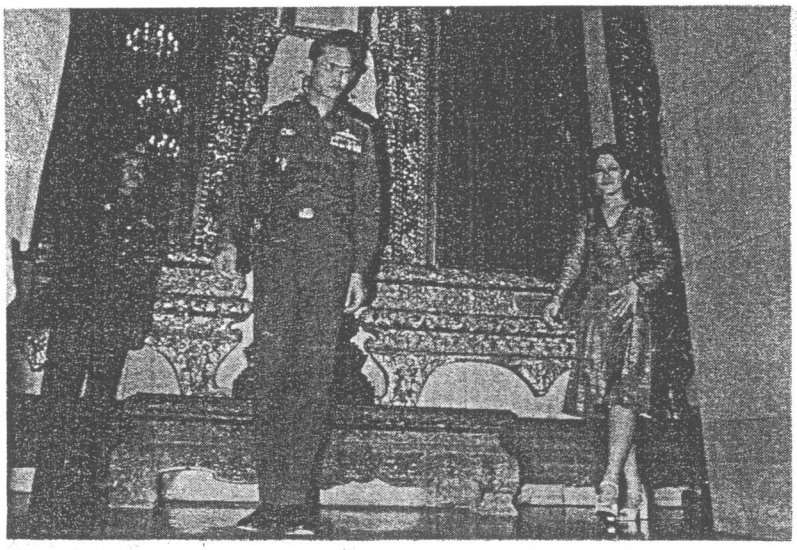

ต้องการให้พระถนอมอยู่

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ ว่า นายสมัคร สุนทรเวช ดึงเอาสถาบันพระมหากษัตริย์ลงมายุ่งกับการเมือง

ตั้งสหพันธ์พรรคการเมือง แห่งชาติ นายประมวล กุลมาตย์ นายเปรม มาลากุล นายพาณิชย สัมภวคุปต์ นายนิสิต เวทย์ศิริยานนท์ และนายสะอาด บัวรรณ ร่วมกันตั้งสหพันธ์พรรคการเมืองแห่งชาติขึ้น เพื่อส่งเสริมความสามัคคีระหว่างพรรคการเมือง และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สรุปข่าวในบ้าน

กันยายน

๒๓

รัฐบาลลาออก เวลา ๑๓.๑๐ น. มรว. เสนีย์ ปราโมช ประกาศลาออกกลางสภาผู้แทนฯ

ในหลวงฯเสด็จวัดบวรฯ เวลา ๒๑.๓๐ น. เสด็จไปวัดบวรฯโดยไม่มีกำหนดการ สมเด็จให้นางสนองพระโอษฐ์ มาบอกกับประชาชนว่า "ได้ข่าวว่าจะมีการเผาวัดบวร จึงขอฝากวัดไว้กับประชาชนด้วย" พระญาณสังวรเจ้าอาวาสวัดบวรฯ ซึ่งเคยเป็นพี่เลี้ยงในหลวงฯ ขณะทรงผนวช เปิดเผยว่า ท่านทรงรับสั่งทางธรรมเพียงอย่างเดียว

๒๔

ฆ่าแขวนคอ นายวิชัย เกษศรีพงษา และนายชุมพร ทุมไมย พนักงานชั้นตรี ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นครปฐม ถูกฆาตกรรมขณะออกติดโปสเตอร์ ต่อต้านพระถนอม ทั้งสองเป็นสมาชิก แนวร่วมประชาชน เคยเป็นหน่วยรักษาความปลอดภัย ในกรณีต่อต้านฐานทัพที่กรุงเทพฯ ถูกทำร้ายและแขวนคอไว้ที่หน้าอู่รถแห่งหนึ่ง นอกเมืองนครปฐม

ทหารเตรียมพร้อม มหาดไทยสั่งทุกจังหวัด ให้รักษาการณ์เป็นพิเศษ ให้ทหารทุกเหล่าทัพในเขตกรุงเทพฯ เตรียมพร้อม ๑๐๐% โดยผู้บังคับบัญชาแต่ละเหล่าทัพเป็นผู้สั่ง ส่วนการเคลื่อนย้ายกำลังทหารนั้นให้อยู่ในคำสั่งของผู้บัญชาการแต่ละเหล่าทัพ

ลูกเสือชาวบ้าน มหาดไทยแจ้งว่าคณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่เป็นวิทยาการอบรมลูกเสือชาวบ้าน หรือเข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านโดยไม่ถือเป็นวันลา แต่ต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาก่อน

กรณีถนอม พล.ต. ประมาณ อดิเรกสาร ว่าพระถนอมมีสิทธิอยู่ตามรัฐธรรมนูญ

นายสมัคร สุนทรเวชว่า พระถนอมยังมีประโยชน์ต่อบ้านเมือง ขอให้รัฐบาลทำตามกฎหมาย การที่ในหลวงไปวัดบวรฯ กลางดึกนั้นก็เพราะ

๒๖

ยานเกราะ ออกอากาศชี้นำไว้ ๕ ประการ

๑. ในวันที่ ๒๔ กย. จะมีผู้ก่อความไม่สงบออกไปติดโปสเตอร์

๒. วันที่ ๒๕ จะมีการวิเคราะห์สถานการณ์ชุมนุมที่ธรรมศาสตร์(ซึ่งความจริงเป็นจุฬาฯ) หากมีผู้ไปฟังมากก็จะมีผู้สร้างสถานการณ์ยั่วยุ

๓. จะมีผู้ข่มขู่ให้เนรเทศพระถนอมถ้ามีมวลชนสนับสนุนมาก

๔. ขณะนี้ รถเมล์เล็กหายไปจากถนนมากผิดสังเกต เข้าใจว่าหายไป เนื่องจากมีผู้จ้างเหมาไปรับมวลชนมาสนับสนุน

๕. หน่วยรักษาความสงบ ยืนยันว่า พร้อมที่จะรักษาความสงบ หากประชาชนไม่เข้าร่วมชุมนุม หรือไม่จัดกลุ่มต่อต้านออกปะทะ

เสนีย์ลาออก นายนิสิต เวทย์ศิริยานนท์ สส. ศรีสะเกษ พรรคข้ออ้างมากกว่า เพราะ มรว. เสนีย์ไปนั่งทับเก้าอี้กลาโหมกับมหาดไทยไว้ หากจะเปลี่ยนแปลง รมต. นั้นไม่ต้องลาออกก็ได้

นวพล-ทรราช เวลา ๒๒.๓๐ น. กิตติวุฒโฑภิกขุ และนายวัฒนา เขียววิมล เดินทางไปเยี่ยมพระถนอม จนถึง ๒๓.๐๐ น. นายวัฒนาว่า "มาเรื่องส่วนตัว" กิตติวุฒโฑภิกขุ ว่า "ไม่ได้มานิมนต์ไปวัดบางละมุง มาพูดเรื่องธรรม"

นายส่งสุข ภักเกษม

๒๗

กรณีขับประภาส นายส่งสุข ภักเกษม ส.ส. ประชาธิปัตย์ว่ามีรัฐมนตรีบางคนให้เงินศูนย์ ๘ แสนบาท เพื่อขับประภาส และโจมตีนายอำนวย สุวรรณกีรีว่าวันที่นายกประกาศลาออกนายอำนวยใช้วิทยุราชการเรียกกลุ่มหนุ่มไปประชุมที่บ้านนายดำรง ลัทธพิพัฒน์ โดยมีมติให้กิจสังคมเข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาล และว่าการที่นายกลาออกคราวนี้ เกิดจากการสร้างเงื่อนไขของนายวีระมุสิกพงษ์เพื่อปรับปรุงรัฐบาล

นายสุธรรม โต้ นายส่งสุขว่าอย่าเอาศรัทธาที่ ประชาชนมีต่อศูนย์ไปแปดเปื้อนเรื่องความขัดแย้งในผลประโยชน์ของ ประชาธิปัตย์ และว่าข้อกล่าวหาของ นายส่งสุขไม่มีความจริง

มหาเถรสมาคม ไม่พิจารณาข้อเสนอของกลุ่มยุวสงฆ์ ที่เรียนถามไปว่าการบวชของพระถนอม ถูกวินัยสงฆ์หรือไม่

ยุวสงฆ์ ได้ส่งพระสงฆ์ไปตามจังหวัดทางภาคอิสาน สำรวจความเห็นของประชาชนแล้ว และว่าประชาชนเข้าใจเรื่อง พระถนอมดีมาก และทางกลุ่มได้ชี้แจงให้ทราบด้วยว่า การบวชของพระถนอมนั้นผิดทั้งพระถนอม และพระอุปัชฌาย์ด้วย

ฝากขังช่างกล พ.ต.ต. อัมพร ศิริวัฒนกุล นำนายสุริยะ พึ่งสัมพันธ์ นักเรียนช่างกลสยามกับพวก ๒๓๘ คน ไปฝากขังต่อศาลอาญา ระบุว่ามั่วสุมเกินกว่า ๑๐ คน ก่อความวุ่นวายในบ้านเมือง โดยมีอาวุธร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฝ่ายช่างกลอุตสาหกรรม ตำรวจนำนายมนูญ เจียมสกุล ฝากขังในข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่นโดยใช้ปืนครอบครองอาวุธสงคราม และพกพาอาวุธในที่สาธารณะ

คดี ๒ ศพ พล.ต.ท ชุมพล โลหะชาละ และ พล.ต.ท. ณรงค์ มหานนท์ บ่ายเบี่ยงรูปคดีว่า ไม่แน่ใจว่าจะเป็นประเด็นการเมือง บั้งตำรวจถือเป็นหลักฐานไม่ได้

๒๘

คดี ๒ ศพ นายสุธรรม แสงประทุม เลขาศูนย์นิสิตฯ ว่าคดีนี้มีเงื่อนงำซับซ้อน แต่ถูกทางตำรวจบิดเบือน เช่น ๑. ไม่มีการลงบันทึกประจำวัน เกี่ยวกับคดีนี้ในคืนนั้น ๒. สายตรวจในคืนวันที่ ๒๔ หายใน ภายหลังจึงสร้างขึ้นมาใหม่จากการยืนยันของ นสพ. ท้องถิ่น ๓. บั้งที่ชาวบ้านพบเป็น คนละอันกับที่ชุมพลมีอยู่ซึ่งได้จากตำรวจนครปฐม ๔. มีการล้างโรงพักขนาดใหญ่หลังจากเกิดเหตุการณ์อ้างว่าจะจัดนิทรรศการ ๕. การตายมีลักษณะผิดปกติ ข่มขวัญและโหดเหี้ยมมาก ควรที่ตำรวจจะชันสูตรพลิกศพอย่างละเอียด ตำรวจกลับไม่ได้ทำ จึงอาจเป็นไปได้ว่าถูกซ้อมบนโรงพัก ปิบบังคับข่มขู่จนเลือดไหลออกมานองพื้นด้วย

ต้านถนอม นายประพันธ์ศักดิ์ กมลเพชร ส่งจดหมายถึงพระถนอม มีใจความว่า "พุทธศาสนิกชน อุทธรณ์ มโนธรรม ลาสิกขาจากสมณเพศ"

กิตติวุฒโฑภิกขุ ว่าการเข้ามาของพระถนอมนั้นบริสุทธิ์ เพราะขออนุญาตในหลวง ฯ ในการบวชและเข้ามาก่อนแล้ว ถนอมประภาสไม่ผิดเลย มีผู้โยนความผิดมาให้เท่านั้น และว่า มรว. คึกฤทธิ์ชี้นำให้มีการเผาวัดและว่าถ้าเผาวัดได้ก็เผาวังได้.. และประณามยุวสงฆ์ว่า มีเพียงไม่ถึง ๑๐ คน

๒๙

กู้เงิน องักฤษให้ไทยกู้เงิน ๕๐ ล้านบาท ใช้พัฒนาน้ำใต้ดินที่สุโขทัย กำหนดชำระคืนภายใน ๒๕ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี

ต้านถนอม กลุ่มพลังและประชาชนชุมนุม กลางสนามหลวง ให้เวลารัฐบาล ๓ วันตัดสินใจขับถนอมและจับฆาตรกรฆ่าแขวนคอที่นครปฐม รอคำตอบเที่ยงวันเสาร์ที่ ๒ ตุลาคม ชุมนุมที่หาดใหญ่ต้านถนอมอีก ๓,๐๐๐คน ●

ประชาชาติ ๑๙

กันยายน

๒๓

อิสราเอล ตำหนิสหรัฐอย่างรุนแรงที่จะขายอาวุธให้แก่ ซาอุดิอาราเบียมูลค่าหลายพันล้านดอลล่าร์

ฝรั่งเศส นิตยสารเลอปวงต์ของฝรั่งเศสระบุว่ามีรายงาน "ลับ" ของรัฐบาลฉบับหนึ่งว่าจะจ่ายสินบนในการขายอาวุธฝรั่งเศส ให้กับต่างชาติที่เกี่ยวข้อง

๒๔

จีน นายฮว่ากว๋าเฟิงนายกรัฐมนตรีว่า นโยบายภายนอก-ภายในของจีนไม่เปลี่ยนแปลงหลังมรณกรรมของเหมา

จีน-ฮ่องกง งดงานฉลองวันครบรอบ ๒๗ ปี ที่รัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์เถลิงอำนาจ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นที่ฮ่องกง มาเก๊า จีนแผ่นดินใหญ่เพื่อแสดงไว้อาลัยประธานเหมา

ฟิลิปปินส์ ประธานาธิบดีมาร์คอสเน้นว่า เอเชียควรปกครองด้วยสังคมนิยมเพราะลัทธิทุนนิยม ไม่อำนวยผลดีในประเทศกำลังพัฒนาต้องอาศัยทุนเริ่มงาน และประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ก็ไม่มีทุนพอเพียง ฉะนั้น จึงต้องเข้าหาสังคมนิยม

เขมร หนังสือพิมพ์เลอมังด์ในฝรั่งเศสวิจารณ์ชะตากรรมของสมเด็จสีหนุเนื่องจากผิดสังเกต ที่ไม่ได้ส่งสารแสดงความเสียใจ หรือแม้แต่ไปร่วมลงนามแสดงความเสียใจ ในการตายของเหมาที่สถานทูตจีน ในพนมเปญ ทั้ง ๆ สนิทกับเหมามาก จึงไม่แน่ใจว่า สีหนุยังมีชีวิตอยู่หรือไม่

เลบานอน นายอาราฟัต หัวหน้ากองโจรปาเลสไตน์ ได้ต้อนรับการเข้ารับตำแหน่ง ประธานาธิบดีเลบานอนของนายฮีเลียส ซาร์กีส์ด้วยการสั่งให้กองโจรปาเลสไตน์หยุดยิง และบอกว่า พร้อมที่จะตกลงกับชาวเลบานอนเพื่อความสงบและอธิปไตยของเลบานอน นายอาราฟัตประกาศหลังหยุดยิง จากพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง ประธานาธิบดีเลบานอนของซาร์กีส์

จิมมี่ คาร์เตอร์

สรุปข่าวนอกบ้าน

๒๕

สหรัฐ นายจิมมี่ คาร์เตอร์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐ พรรคเดโมแครต ว่าฟอร์ด ยอมอ่อนข้อให้อุตสาหกรรมเรื่อยมา แทนที่จะเหนี่ยวรั้ง การขยายตัวของอาวุธปรมาณูด้วยมาตรการเด็ดขาด นายคาร์เตอร์เสนอให้มีการประชุม เรื่องการพลังงานของโลกอีกเพื่อพิจารณาไม่ให้ขยายงานด้านนิวเคลียร์และหาลู่ทางที่จะให้ได้พลังงานเพียงพอโดยไม่ใช้พลังงานนิวเคลียร์

เกาหลีเหนือ กล่าวหาว่าญี่ปุ่นยั่วยุด้วยการส่งเรือรบ และเครื่องบินรบออกขัดขวางเรือสินค้าของเกาหลีเหนือในทะเลญี่ปุ่นว่าเป็นการกระทำเยี่ยงอาชญากรที่ละเมิดกฎหมายนานาชาติ และเป็นการท้าทายอันสืบเนื่องมาจากนโยบายอันเป็นปฏิปักษ์ของญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือ

จีน ประสบความสำเร็จในการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ครั้งที่ ๑๘ จีนว่ามีจุดประสงค์เพื่อป้องกันตนเองอย่างเดียว และเพื่อทำลายการผูกขาดอาวุธนิวเคลียร์ ของอภิมหาอำนาจ ส่วนเป้าหมายสุดท้ายคือทำลายอาวุธนิวเคลียร์อย่างสิ้นเชิง

๒๖

อิหร่าน นางมารี โจสโปร แตร์กรรมการบริหารองค์การนิรโทษกรรมระหว่างชาติ ว่างบประมาณสำหรับเรือนจำในอิหร่านสูงกว่างบประมาณการศึกษาหลายเท่า มีการตัดสินประหารชีวิตมากที่สุดในโลกในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมาสหรัฐให้เครื่องมือต่างๆ และความรู้ความชำนาญที่เคยได้รับจากลาตินอเมริกันและเวียดนาม

ไทย-ลาว-เวียดนาม ดร. กัญจน์ นาคามดี ปลัดกระทรวงคมนาคม จะเป็นตัวแทนไปเจรจาจันทร์และฮานอย เพื่อเจรจาขอบินผ่านลาว และเวียดนามเพื่อประหยัดเวลา และน้ำมันสำหรับเส้นทางไปฮ่องกง

อิหร่าน นางมารี โจสโปร แตร์กรรมการบริหารองค์การนิรโทษกรรมระหว่างชาติ ว่างบประมาณสำหรับเรือนจำในอิหร่านสูงกว่างบประมาณการศึกษาหลายเท่า มีการตัดสินประหารชีวิตมากที่สุดในโลกในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมาสหรัฐให้เครื่องมือต่างๆ

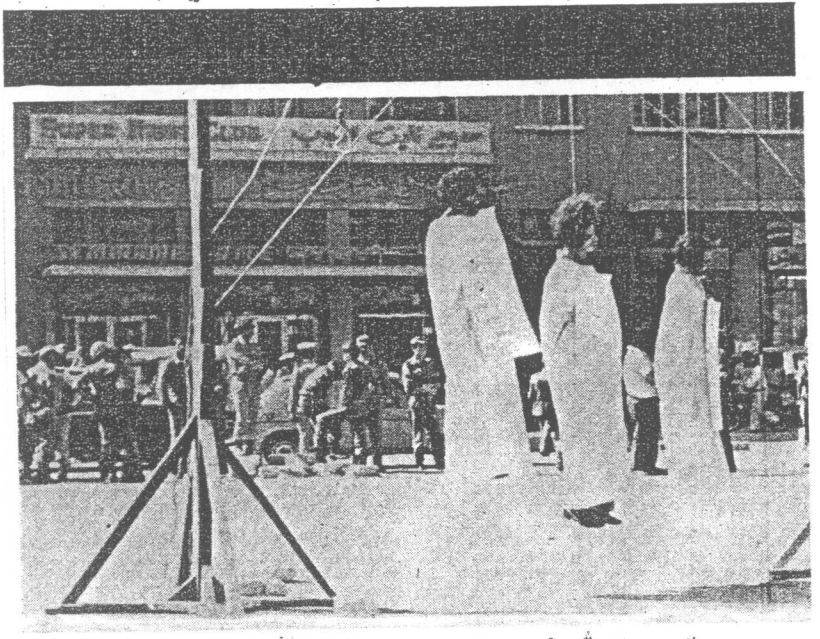

และความรู้ความชำนาญที่เคยได้รับจากลาตินอเมริกันและเวียดนาม

ฟิลิปปินส์ แพทย์ฟิลิปปินส์เอาเส้นเลือดใหญ่ของสุกรใช้แทนลิ้นหัวใจมนุษย์ได้สำเร็จ ว่าดีกว่าพลาสติกมาก เพราะเลือดจะไม่จับเป็นก้อนในเส้นเลือด

๒๘

ซีเรีย หน่วยคอมมานโดปาเลสไตน์ "แบล็คจูน" บุกเข้าไปในโรงแรม คุมตัวประกัน ๕๐ คน แต่ถูกกองทหารซีเรียระดมยิงตายไป ๔ คน บาดเจ็บ ๓๔ คน ขณะเดียวกันที่เบรุต ประธานาธิบดี ซาร์กีสแห่งเลบานอนและจัมบลัทท์ผู้นำฝ่ายซ้ายมุสลิมแห่งเลบานอน หาทางเจรจาสงบศึก ถึง ๓ วัน แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ กลุ่มมุสลิมซ้าย ไม่พอใจที่ซีเรียนำทหารหมื่นสามพันคนและรถถัง ๕๐๐ คัน เข้าควบคุมเลบานอน และยังมีเรื่องในนครดามัสกัสคาดว่าจะยืดเยื้อต่อไปอีกระหว่างคริสเตียนกับมุสลิม

เขมร ผู้นำเขมร นายพลโพต สละตำแหน่งเพื่อรับการรักษาสุขภาพให้นายนวน เจียรักษาการแทน ทั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการถาวรของสภาประชาชนและผู้นำประเทศ

๒๘

โรดีเซีย ชาวอัฟริกันผิวดำซึ่งอาศัยในเขตชุมชนเอ็มโปโปม่าร้องเพลงเต้นรำกันอย่างสนุกสนาน เมื่อรู้ว่าประธานาธิบดีผิวดำทั้ง ๕ ปฏิเสธข้อเสนอบางข้อ ที่นายคิสซิงเจอร์เสนอแก่โรดีเซีย

เลบานอน รัฐบาลเลบานอนนำโดย นายกรัฐมนตรี ราชิด คารามี ลาออกทั้งคณะ ให้ประธานาธิบดีซาร์กีสแต่งตั้ง ครม. ชุดใหม่ เพราะเบื่อหน่ายสงครามกลางเมือง นายกรัฐมนตรีที่เป็นมุสลิม ไม่สามารถเดินทางไปยังตึกทำเนียบรัฐสภา ซึ่งอยู่ในเขตยึดครองของฝ่ายคริสเตียนได้

ญี่ปุ่น ตำรวจญี่ปุ่นกำลังตรวจดูชิ้นส่วนบัลลูน ซึ่งเชื่อว่าเป็นของไต้หวันที่จะส่งไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ ปรากฏว่าบัลลูนลูกนี้ ลอยมาเหนือเมืองโตโยซากาแล้วระเบิดไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้รับบาดเจ็บ

ซีเรีย สมาชิกกองโจร "แบล็คจูน" ๓ คนซึ่งเข้าโจมตีโรงแรมเซมิรามิส ถูกตัดสินประหารชีวิตโดยแขวนคอ

สหรัฐ แคสเซียส เคลย์ ชนะเค็น นอร์ตัน ที่สนามแยงกี้สเตเดียม นิวยอร์ค ในการชก ๑๕ ยก

๒๙

อังกฤษ อังกฤษประสบวิกฤติการณ์ทางการเงินครั้งใหญ่ เนื่องจากค่าเงินปอนด์ลดลงถึง ๔ เซ็นต์ครึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับดอลล่าร์

อินโดนีเซีย น้องชายและบุตรชายคนโตของประธานาธิบดีซูฮาโต้ ออกโรงให้สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่าประธานาธิบดีซูฮาโต้ ใช้อำนาจหน้าที่ส่งเสริมธุรกิจการค้าของเครือญาติ

ไต้หวัน ขณะนี้ไต้หวันมีการสั่งห้ามเจ้าหน้าที่ทหาร ของสหรัฐ ฯ เดินทางไปที่เกาะคีมอยและมัตสุ อันเป็นเกาะที่ทหารสหรัฐ เดินทางไปกันเป็นประจำ ●

รายงานประชาชาติ

เบื้องหลังฆ่าแขวนคอ
ตำรวจ : มาตกรเจ้าเก่า

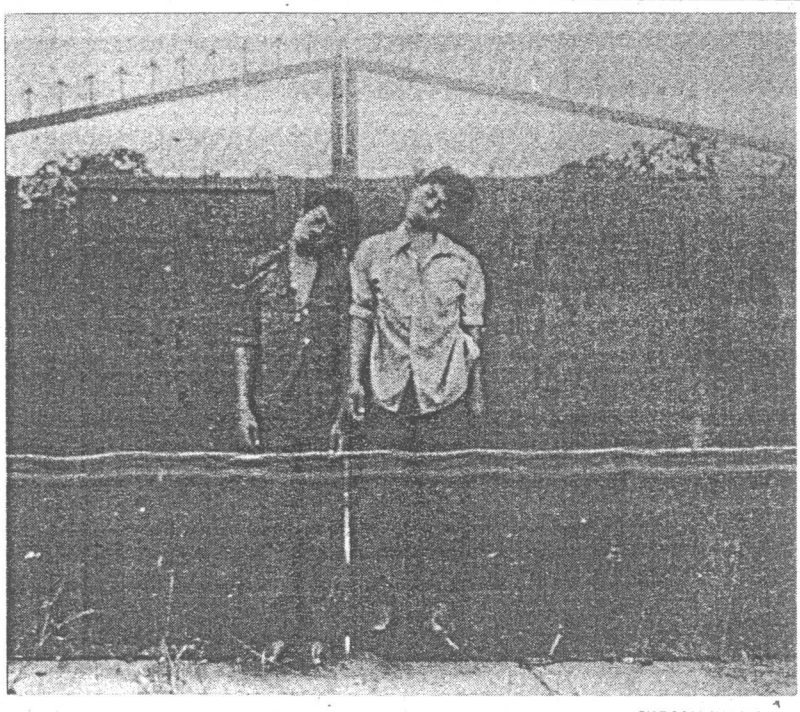

มาตกรรมทางการเมือง

ภาพชายสองคนถูกแขวนคอ ลิ้นจุกปาก เท้าลอยจากพื้น ห้อยอยู่เคียงกันด้านหน้าประตูรั้ว ที่ดินจัดสรร ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม ปรากฏบนหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกฉบับ ในวันที่ ๒๖ กันยายน

พร้อมกับข่าวที่ได้ใจความว่า ชายสองคนที่เป็น ศพ ถูกแขวนคอนั้น ชื่อ นายวิชัย เกตุศรีทองยา และนายชุมพร ทุมไมย เป็นช่างตรีสังกัดการไฟฟ้าเขต ๓ นครปฐมทั้งสองคน เรียนจบจากวิทยาลัยเทคนิคโคราช เป็นสมาชิกของแนวร่วมต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ เคยร่วมต่อต้านฐานทัพอเมริกา ต่อต้านการกลับมาของจอมพลประภาส แม้เมื่อครั้งจับกุมนายสุภาพ พัสอ่องกับพวกรวม ๙ คน ในข้อหาคอมมิวนิสต์ ทั้งสองก็เคยไปเยี่ยมถึงเรือนจำ

เวลาประมาณตี ๒ ของวันที่ ๒๔ กันยายน ทั้งสองออกติดโปสเตอร์ต่อต้านการกลับมาของจอมพลถนอม กิตติขจร รอบรั้วองค์พระปฐมเจดีย์ แล้วหายไป

พบอีกครั้งก็กลายเป็นศพถูกแขวนคอไปเสียแล้ว

ถนอมเป็นเหตุ

การกลับคืนมาของจอมพลถนอม ในสภาพของสามเณรถนอม จากสิงคโปร์สู่วัดบวรฯแล้วอุปสมบทเป็นพระได้ฉายาว่า "พระสุกิตติขจโรภิกขุ" ซึ่งหมายถึงผู้มีเกียรติเป็นที่ขจรขจายไปไกล

การบวชครั้งนี้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันไปมาก ว่าเป็นการบวชที่ไม่สมบูรณ์ เพราะขาดคุณสมบัติตามวินัยสงฆ์ ที่ระบุห้ามบุคคลที่ "ทำความผิด หลบหนีอาญา แผ่นดิน หรือเป็นคนต้องหาในคดีอาญา" มาบวช

ซึ่งความหมายของ "คนต้องหา" ก็เท่ากับ "ผู้ต้องหา" ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ อนุ ๒ มีญัตติบัญญัติว่า "คือบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล"

จอมพลถนอม จึงไม่ควรมีสิทธิบวช เพราะถูกคดีความเมื่อ ๑๔ ตุลาคม มีผู้แจ้งความไว้หลายโรงพัก ขณะบวชก็ปรากฏมีประชาชนและญาติวีรชนไปคัดค้านจำนวนมาก แต่ถูกตำรวจกันไว้ภายนอกบริเวณวัดไม่ให้เข้าไปใกล้พระอุโบสถที่กำลังทำพิธีเลย

เสียงคัดค้าน

นักศึกษาและประชาชนเริ่มก่อหวอดการคัดค้าน ด้วยการชี้แจงกับประชาชน ว่าศาสนากำลังมัวหมอง เพราะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง

นายวิชัยและนายชุมพร ก็อยู่ในกลุ่มของผู้คัดค้านจอมพลถนอมด้วย ทั้งสองร่วมกับพวกอีกหลายคน ช่วยกันเขียนโปสเตอร์มีความว่า "ถนอมเข้ามาศาสนามัวหมอง" "เมตตาธรรมมีบ้างไหม เมื่อ ๑๔ ตุลา ๑๖" ฯลฯ

"เราวางแผนติดโปสเตอร์โดยออกกันเป็นสาย สายละ ๒-๓ คน

แม่

พล.ล.ท. ณรงค์ มหานนท์

ผลัดกันติดทุกคืน จนกว่ารัฐบาลจะแก้ไขปัญหาถนอมให้ลุล่วง"ผู้ปฏิบัติงานนครปฐมคนหนึ่งกล่าว

ยืมมอเตอร์ไซค์

นายวิชัย ได้ไปยืมรถมอเตอร์ไซค์จากนายอนันต์ นารักษ์ที่ทำงานอยู่ในพระราชวังสนามจันทร์ โดยบอกว่าจะเอาออกไปติดโปสเตอร์

"ตอนมาเอารถ ผมยังถามถึงอ้วน (นายชุมพร) เลย วิชัยก็บอกว่าตื่นแล้ว รออยู่ที่บ้าน แล้วเอารถไปตอนหลังเที่ยงคืน เพราะก่อนเที่ยงคืนผมต้องใช้รถ" นายอนันต์เล่า ซึ่งตรงกับคำให้การของนางนิภา ศรีสวัสดิ์ เพื่อนบ้านที่เล่าว่า รถวิ่งออกจากบ้านนายอนันต์ไปประมาณตีหนึ่ง-ตีสอง ของคืนวันที่ ๒๔ กันยายน

รุ่งขึ้น

"แปดโมงเช้า ผมไม่เห็นเขาเอารถมาคืน ก็นึกว่าเขามีธุระต่อ สี่โมงเช้าผมก็กลับมาดูอีก ก็ไม่เห็น ผมก็เริ่มเอะใจ เพราะทุกครั้งเขาเอารถไปใช้ ตอนเช้ารถจะมาจอดคืนให้เรียบร้อย" นายอนันต์เล่า

"ไปถามที่ๆ ทำงาน ก็ไม่มีใครเจออ้วนกับวิชัยเลย หาตามบ้านเพื่อนก็ไม่มีใครเห็น ผมออกตาม จนมีคนมาบอกว่าเห็นรถจอดอยู่ริมคลองแถวจวนผู้ว่า ก็ไปดูกัน"

"เด็กๆ ที่เล่นน้ำแถวนั้นเล่าว่ามีคนมาจอดรถทิ้งไว้เมื่อครู่นี้เอง ผมไปจับดูท่อไอเสียเห็นยังอุ่นอยู่ เดินตามหาต่อก็ไม่เจอตัว เลยเอารถกลับมา"

พาดพิงตำรวจ

ผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์คนหนึ่งซึ่งขอสงวนนามไว้ เปิดเผยกับ **ประชาชาติ** ว่า เมื่อค่ำของวันที่ ๒๕ กันยายน มีการสนทนากันระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหลายฉบับ

ตอนหนึ่งของการสนทนาฉบับหนึ่งพูดกับอีกฉบับหนึ่งว่า "ตำรวจแขวนคอคนร้ายไปสองคน เมื่อเช้ารูปอยู่ที่ร้านสุริยา อยากได้ไปเอาซิเป็นข่าวได้"

ผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ชี้แจงว่าตอนนั้นเข้าใจกันไปว่า ผู้ตายเป็นคนร้ายที่ยิง ส.ต.ต. สุริยะ สุขสวัสดิ์ ตายที่บริเวณสนามจันทร์ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน

ซึ่งเป็นที่กล่าวขวัญกันมาก เพราะ ส.ต.ต. สุริยะ เป็นสมาชิกลูกลูกเสือชาวบ้าน เมื่อถึงแก่ความตายก็มีการแห่ทำพิธีศพสุดดีกันรอบตลาดเมืองนครปฐม

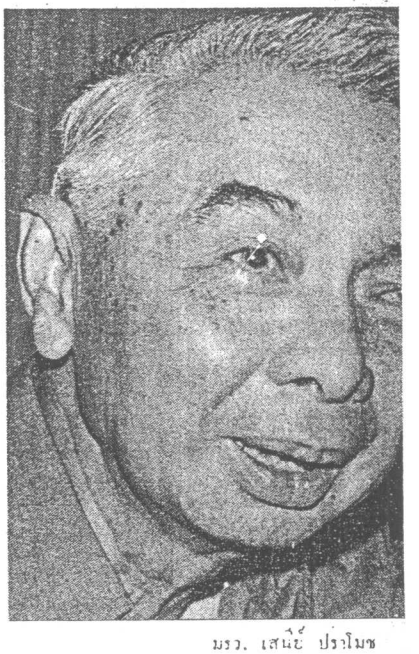

มรว. เสนีย์ ปราโมช

ถ้อยที่ถ้อยอาศัย

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของนครปฐม ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด คือ **เสรีไทย** เพราะเสนอข่าวในทำนองหวือหวา เร้าใจประชาชนตลอดเวลา ส่วนฉบับที่มีอิทธิพลมากคือ **เสียงนครปฐม** เพราะนายอำนวย วัฒนพงษ์ ที่เป็นเจ้าของและผู้อำนวยการ เป็นถึงประธานสภาจังหวัด เป็นเจ้าของภัตตาคาร และไนท์คลับ วันทูทรี ที่ใหญ่เป็นหนึ่งในนครปฐม

ประชาชาติ ๓๕

นอกจากนั้นก็มีฉบับอื่น เช่น **สยามไทม์ ศรีวิชัย พลังธรรม ไทยราษฎร์**

"ตำรวจไม่ค่อยชอบหนังสือพิมพ์เท่าไหร่หรอก เกลียดด้วยซ้ำไป แต่ยิ่งเกลียดก็ต้องยิ่งเอาใจ เพราะกลัวเขาเขียนด่า หรือถูกขุดคุ้ย พอมีข่าวอะไรก็เลยส่งให้อยู่เรื่อย" แหล่งข่าว**ประชาชาติ** ชี้แจง

"ถึงขั้นที่เมื่อเดือนก่อน มีการยิงทิ้งราษฎร ๓ ศพ ตำรวจยังชวนหนังสือพิมพ์ไปดู และถ่ายรูปไว้แล้วขอให้ช่วยเขียนข่าวให้ยังมีเลย"

ภาพศพแขวนคอ

"พล ฯ มาโนช เป็นคนส่งฟิล์มไปให้ร้านสุริยาล้าง แล้วให้อัดเผื่อหนังสือพิมพ์ด้วย" ผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์เล่า

"เขาไม่คิดว่าจะเป็นเรื่องใหญ่ เพราะเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับตำรวจนครปฐม หนังสือพิมพ์ที่นั่นก็ได้ข่าวได้เรื่องแบบนี้บ่อยมาก พอรูปถึงมือหนังสือพิมพ์ ก็กระจายกันออกไปแบ่งกันดู กลุ่มปฏิบัติงานที่ร่วมกันต่อต้านจอมพลถนอม กำลังตามหาตัวผู้ตายอยู่ พอเห็นรูปเข้า เขาก็รู้สึกกันว่าไม่ใช่เรื่องธรรมดาแล้ว ก็เลยมีคนอาสาเอารูปเข้ากรุงเทพ เปิดเผยต่อหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง"

"วิชัยกับชุมพร เป็นคนมีเพื่อนฝูงมาก นิสัยดี เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง ตายทารุณอย่างนี้ คนก็ยิ่งสะเทือนใจมาก"

สภาพศพ

นอกจากรอยถูกรัดด้วยเชือกที่คอแล้ว รอยกุญแจมือที่ล็อคข้อมือผู้ตาย ก็เป็นการบอกเงื่อนงำการตายออกมามากที่เดียว

พล.ต.ต. เทียนชัย วีระกุล ผอก.รพ.ตำรวจและ พ.ต.อ. ไพฑูรย์ หลิมรัตน์ หน. แผนกนิติเวชวิทยา ร่วมกันแถลงเพิ่มเติมอีกว่า หลังจากการชันสูตรพลิกศพโดยละเอียดแล้ว พบว่ากระดูกกล่องเสียงของผู้ตายถูกเชือกรัดจนแตก แผลที่ผิวหนังมีรอยถลอกเป็นแผลรอยยาวหลายแห่ง

ศพนายวิชัย ข้อมือซ้ายด้านในมีรอยขีดตามขวาง ๔ เส้น ยาว ๑๑ และ ๕ ซม. ที่คางมีรอยช้ำ ๑.๕ ซม. หางตาซ้ายช้ำถลอก ๑.๒ ซม. ดั้งจมูกฝาผนังช้ำถลอก ที่คอด้านซ้ายหนังถลอกยาว ๑๒ ซม. กว้าง ๓ ซม. รอยคล้ายสายสร้อย

ศพนายชุมพร ตรวจภายนอกพบศอกขวาด้านหน้าผิวหนังช้ำ ๒ คูณ ๒ ซม. ในแขนขวาด้านหลังผิวหนังช้ำ ๑ คูณ ๑ ซม. แขนด้านในช้ำ ๑.๕ ซม. คอด้านหลังมีลักษณะถูกรัดยาว ๐.๖ ซม. ด้านหน้ามีรอยถลอกเข่าขวาช้ำ ๐.๕ ซม. คูณ ๐.๕ ซม. และศพทั้งสองถูกรัดคอตายก่อน คนร้ายจึงเอาไปแขวนทิ้งไว้

บั้งสิบตำรวจโท

จากการสอบถามกับชาวบ้านที่เห็นเหตุการณ์ ได้รับคำบอกเล่าว่าก่อนที่ตำรวจจะมาเอาศพไป มีจ.ส.ต วิจิตร เอี่ยมอำไพ พร้อมด้วยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่ไปดูศพก่อน ได้เก็บเอาบั้งสิบตำรวจโท ที่ตกอยู่ใกล้ศพไป

ชาวบ้านยังพูดว่า "เก็บไปทำไม เขารู้กันหมดแล้ว"

ต่อมาก็มีการยอมรับกันว่า บั้งสิบตำรวจโทที่เก็บได้นั้น มีการพบจริง การชี้แจงของตำรวจทำให้เข้าใจว่า บั้งที่พบนั้นเป็นบั้งที่เก่ามาก แล้วมีสนิมขึ้นไม่ใช่บั้งใหม่ที่จะยังคงใช้กันอยู่

มรว. เสนีย์ เปรยว่า "คงมีคนเอาไปทิ้งไว้เพื่อใส่ความตำรวจก็ได้"

"ที่ว่าตำรวจทำนั้น ก็ว่ากันไปอย่างนั้น ผมต้องฟังตำรวจก่อน"

"คนอย่างตำรวจต้องรู้เรื่องดี ถ้าทำจริงทำไมต้องเอาบั้งไปทิ้งไว้ให้เขาจับ"

แหล่งข่าว**ประชาชาติ** ตั้งข้อสังเกตว่า "บั้งที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุกับบั้งที่ตำรวจเอามาแสดงเป็นหลักฐานต่อประชาชน อาจจะเป็นบั้งคนละอันก็ได้"

รีบฝัง

แหล่งข่าว **ประชาชาติ** ยืนยัน

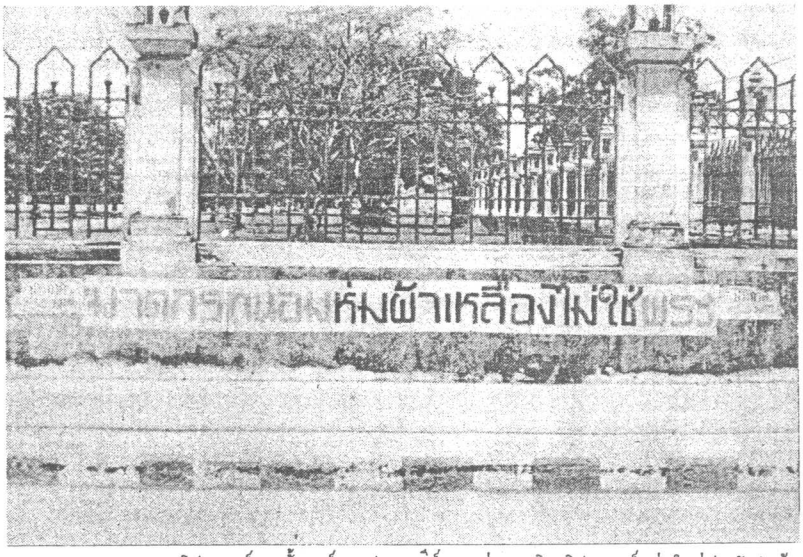

โปสเตอร์รอบรั้วองค์พระปฐมเจดีย์ ถูกก่อกวนโดยโปสเตอร์แผ่นใหม่ปะหัวปะท้าย

ว่ามีผู้เห็นเหตุการณ์ครั้งนี้หลายคน แต่ต่างกลัวอันตรายอันจะเกิดกับตน จึงล้วนปิดเงียบไว้ ซึ่งก็ไม่พ้นการขุดค้น ของหนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับที่ยืนยันว่า ขณะที่นายวิชัยและนายชุมพร กำลังติดโปสเตอร์อยู่นั้น สายตรวจนครปฐมผ่านมา มีส.ต.ท. สองนาย ส.ต.ต.สามนาย พลตำรวจ ๘ นายผ่านมาห้ามมิให้ติดแล้วเข้าจับกุม เกิดการโต้เถียงกันขึ้น จึงถูกใส่กุญแจมือ กลุ้มรุมทำร้าย แล้วเอาตัวขึ้นไปบนโรงพัก ซ้อมและรัดคอด้วยเชือกไนล่อนถึงตาย ศพก็มีการไปแขวนทิ้งประจานไว้

หลังจากนั้นเมื่อกลับมาเล่าให้ผู้บังคับบัญชาฟัง จึงถูกด่า "ไอ้ห่า ทำให้กูเดือดร้อนอีกแล้ว เรื่องฆ่า ๓ ศพก็ยังไม่เสร็จ"

ตำรวจนครปฐมชี้แจงว่า ไปพบศพเพราะชาวบ้านมาแจ้ง ในตัวผู้ตายไม่มีหลักฐานอะไรเลย จึงเอาไปฝังแบบศพไม่มีญาติ ที่สุสานสุขาวดี

"ผู้ตายมีคนรู้จักมากบัตรประจำตัวก็มี หายไปหมดคงเป็นการทำลายหลักฐาน" แหล่งข่าว ประชาชาติ ตั้งข้อสังเกต พร้อมกับเพิ่มเติมว่า

"ตำรวจสรุปว่า เป็นศพไม่มีญาติ แล้วรีบเอาไปฝังนี่ ผิดสังเกตมาก รอยเชือกและรอยกุญแจมือที่ตัวศพ ไม่ทำให้ตำรวจผิดสังเกตเลยหรือ กฎหมายเองก็ระบุให้มีการชันสูตรพลิกศพกับคนที่ตายโดยผิดธรรมชาติ ก็ไม่ได้ทำกัน พอเป็นข่าวใหญ่ ก็เขียนรายงานอย่างลวก ๆ ปิดสวะให้พ้นตัว"

การเคลื่อนไหว

"ตั้งแต่ถนอมเข้ามา มีการทำร้ายผู้ต่อต้านหลายครั้ง" นายสุธรรม

นายสุธรรม แสงประทุม

นายไพศาล ธวัชชัยนันท์

แสงประทุมกล่าว "นักศึกษาไปติดโปสเตอร์ต่อต้าน ก็ถูกกลุ่มอันธพาลรุมทำร้ายบาดเจ็บ นิสิตจุฬา ถูกซ้อมที่หน้าหอพัก คนงานของสภาแรงงานก็โดนชกต่อยที่พระประแดง มาคราวนี้แขวนคอกันเลย"

"มรว. เสนีย์ คงรอให้เลือดประชาชนนองซอยเอกมัยก่อน ถึงจะดำเนินการ ทำกฎหมายให้เป็นกฎหมาย" นายสุธรรมลงท้าย

นักศึกษาทุกมหาวิทยาลัยออกแถลงการณ์ และก็ชี้แจงกับประชาชนจนมีการนัดประชุมประชาชนนับหมื่นคนที่มหาวิทยาลัยจุฬาฯ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน

"เพื่อนของเราสองคน ถูกแขวนคอไป เป็นสิ่งที่เราไม่อาจยอมรับและทนได้ มันเกิดขึ้นกับผู้ใช้แรงงานทุกคน เราจะต้องรับผิดชอบและกระโดดเข้าสู้เรื่องนี้" นายสุวิวัย มินเทพ กรรมการสภาแรงงานกล่าว

จากนั้นกลุ่มพลังทุกกลุ่ม ทั้งนักศึกษา สภาแรงงาน กลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัย และ กลุ่มประชาชน ก็ร่วมกันยื่นข้อเรียกร้อง ๒ ข้อ ต่อรัฐบาล

๑. ให้จัดการให้จอมพลถนอมออกไปจากประเทศไทยโดยเร็วที่สุด

๒. ให้เร่งจับกุมฆาตกรโหดที่ทำร้ายผู้ที่ต่อต้าน การกลับมาของจอมพลถนอมที่นครปฐม จนกระทั่งตาย และให้จัดการกับกลุ่มอันธพาลที่ทำร้ายประชาชน

กรณีแขวนคอครั้งนี้ หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับพุ่งประเด็นมาที่ตำรวจว่าเป็นตัวการสำคัญ มีการขุดคุ้ยและอ้างแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ ถึงขนาดพาดหัวข่าว "พยานว่าตำรวจทำเกินเหตุ" "พบหลักฐานตำรวจฆ่า-แขวนคอ ๒ ศพ" "ผู้เห็นเหตุการณ์เผยนาทีฆ่า ๒ ศพ ตำรวจซ้อมสลบรัดคอจนตาย" "เผา ๒ ศพแขวนคอ-ยันตำรวจฆ่า-นักศึกษาอื้อแล้ว" "ฆาตกรคือตำรวจ"

ปฏิกิริยาตีโต้

นายธรรมนูญ เทียนเงิน ผู้ว่า กทม. มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ กทม. ออกชำระล้าง โปสเตอร์ต่อต้านจอมพลถนอมเป็นการใหญ่ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ก็มีการติดโปสเตอร์อยู่ทุกวันโดยกทม. ไม่สนใจ มาคราวนี้เกิดเร่งกวดขันขึ้น

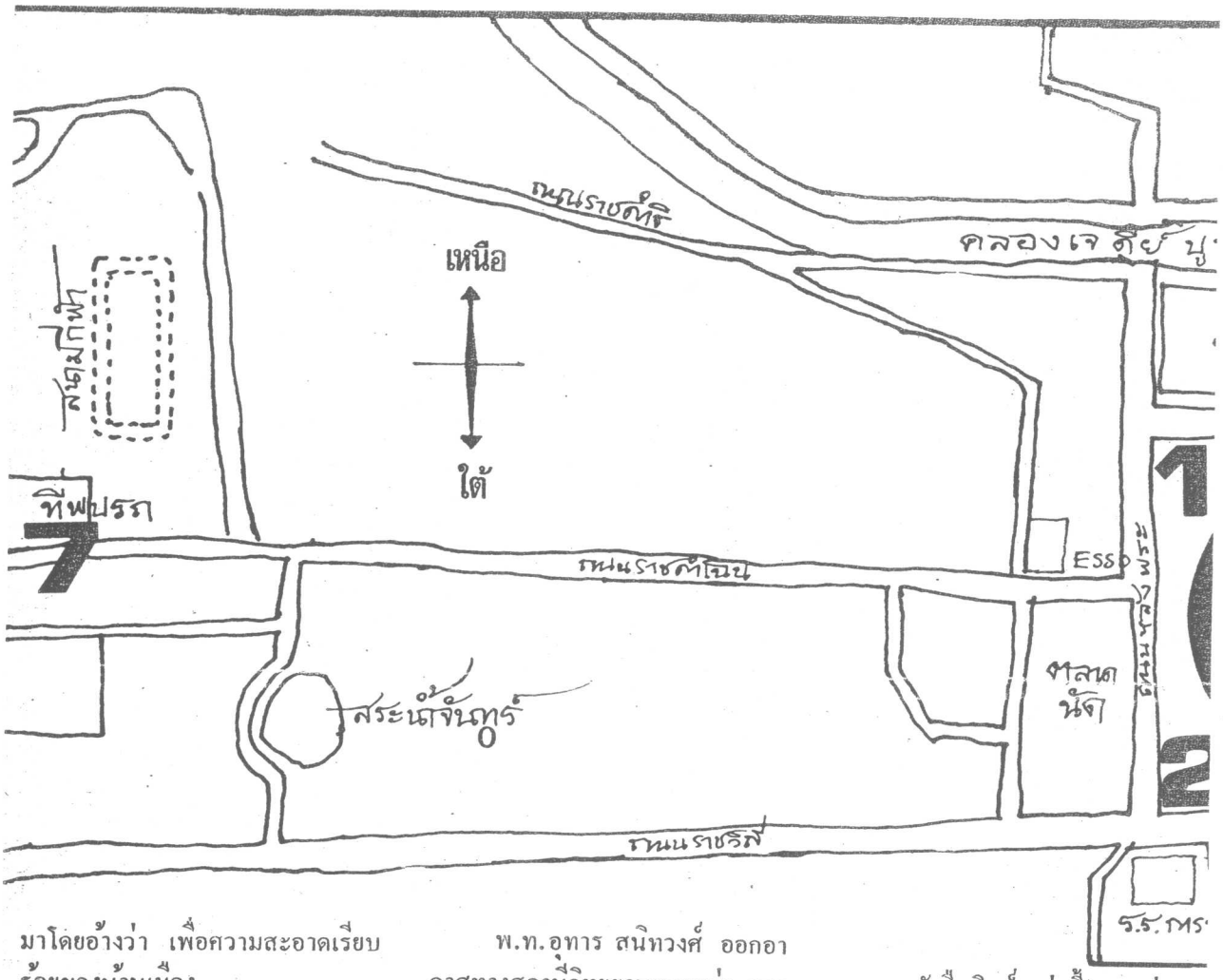

มาโดยอ้างว่า เพื่อความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง

นายสมบุญ ศิริธร รมช.มหาดไทย มีคำสั่งให้ตำรวจจัดการกับหนังสือพิมพ์ที่ลงภาพศพแขวนคอว่าเป็นภาพที่ล่อแหลมก่อให้เกิดความหวาดเสียวแก่ประชาชน ซึ่งก็เช่นเดียวกับทางด้าน กทม. ทำ ที่การลงภาพเช่นนี้มีมาอยู่เสนอ ทั้งภาพโป๊เปลือยเข้าขั้นลามกก็ยังมีการตีพิมพ์ในหนังสือบางฉบับอยู่ แต่มิได้อยู่ในข่ายให้จัดการ

นอกจากนั้นยังกำชับตำรวจให้เอาจริงกับผู้ติดโปสเตอร์ ปรากฏว่าไม่กี่วันต่อมาตำรวจก็จับผู้ปฏิบัติงานของศูนย์นิสิตที่ออกติดโปสเตอร์ถึง ๒๐ คน และสั่งปรับในอัตราโทษสูงสุดถึง ๕๐๐ บาท แล้วปล่อยตัวไป

พ.ท.อุทาร สนิทวงศ์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุยานเกราะว่า การตายครั้งนี้ ไม่เกี่ยวกับการต่อต้านฉนอมแต่อย่างใด ทั้งยังกล่าวอีกว่าผู้ตาย ทั้งสองเป็นพวกลักเล็กขโมยน้อย

หนังสือพิมพ์บางฉบับที่ "ตกข่าว" ฆ่าในแขวนคอในในวันแรกนี้ ฉบับอื่นได้ข่าวกัน เพราะวันแถลงข่าวเรื่องนี้ ทางศูนย์นิสิตไม่ติดต่อให้มาทำข่าว

"นสพ.พวกนี้เป็นพวกบิดเบือนข่าว แถลงข่าวอย่างหนึ่งเอาไปเขียนอีกอย่างหนึ่ง ให้ข่าวไปก็ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้ยืนอยู่ข้างความจริง บิดเบือนเพื่อโจมตีและบ่ายสีประชาชนมาโดยตลอด เราจึงไม่ให้ข่าว" กรรมการศูนย์นิสิตฯ ผู้หนึ่งกล่าว

หนังสือพิมพ์เหล่านี้ เสนอข่าวออกมาในวันหลังทั้งที่ "ตกข่าว" ในวันแรกว่า "เป็นแผนขยี้ตำรวจ" "พิสูจน์ปมฆ่า ศูนย์-สหภาพฯ แรงงานบีบนายก" "ฆ่าแขวนคอ ๒ ตัว แสบ ซ้ายพิฆาตซ้าย"

บริเวณรอบรั้ว องค์พระปฐมเจดีย์ ก็ปรากฏโปสเตอร์ใหม่เขียนว่า "คำประกาศของ พคท." ตัดปะหัวปะท้ายโปสเตอร์ต่อต้านจอมพลถนอมเดิม

เสียงตำรวจ

พล.ต.อ.ศรีศุข มหินทรเทพ ประกาศเหมือนที่เคยประกาศมาทุกครั้งที่มีคดีความเกี่ยวข้องกับตำรวจว่า "กรมตำรวจไม่เลี้ยงคนชั่ว ถ้าพบว่าผิดจริงจะลงโทษขั้นเด็ดขาด

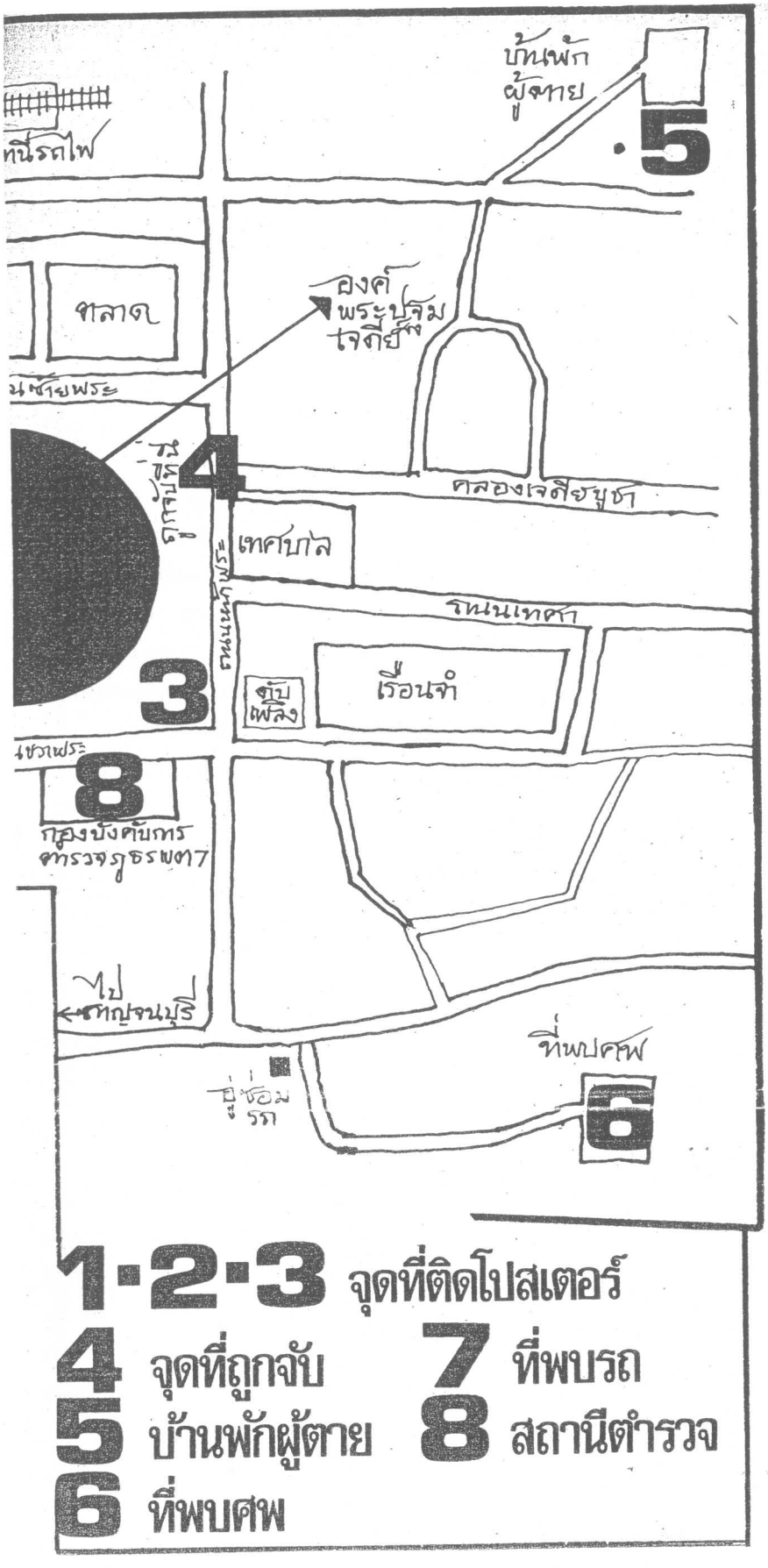

ใครมีหลักฐานอะไรขอให้แจ้งให้ตำรวจทราบด้วย"

"เรื่องนี้ไม่ได้นิ่งนอนใจเลย"

นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งให้ พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ เป็นผู้คุมคดีร่วมกับ พล.ต.ท. ณรงค์ มหานนท์ และ พล.ต.ท. จรัส เพ็งเจริญ

ผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ตั้งข้อสังเกตว่า "นายตำรวจที่คุมคดีนี้ไม่เคยจัดการคดีใดได้เลย แม้แต่คดีเดียว ยิ่งเป็นคดีการเมืองที่ฝ่ายประชาชนถูกฆ่าด้วยแล้ว ไม่ช้าก็เงียบหายไปเหมือนคดีอื่น ๆ"

"เขาเก่งเฉพาะจับกรรมกร จับชาวนา ประชาชนที่รักความเป็นธรรม และเด็กนักเรียนที่ไม่รู้อิโหน่อิเหน่"

แล้วข้อสังเกตดังกล่าวก็เริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้น เมื่อมีการประโคมข่าวว่า พบเอกสาร "ซ้าย" เป็นจำนวนมากที่ห้องพักผู้ตาย

พล.ต.ท. ณรงค์ มหานนท์ เปิดเผยว่า มีหนังสือจิตร ภูมิศักดิ์ มาร์กซจงใจทิ้งสูจน์อะไร, นิพนธ์ ๕ บทของเหมา เจ๋อ ตุง, คอมมิวนิสต์ลาดยาว และ ฯลฯ ซึ่งเป็นที่รู้กันดีว่า มีวางขายตามห้องตลาดเกลื่อนกลาดไปหมด

พล.ต.ท. จรัส เพ็งเจริญ กล่าวเมื่อเช้าวันที่ ๒๘ กันยายน หลังจากการฆาตกรรมผ่านมาถึง ๔ วัน และรู้กันไปทั้งประเทศแล้วว่า "การตายครั้งนี้เป็นการฆาตกรรมแน่นอน ไม่ใช่แขวนคอตัวเองตาย"

พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ ก็ยืนยันเหมือนที่เคยยืนยัน ในคดีสังหารทางการเมืองอื่น ๆ ด้วยคำพูดประโยคเดิม "ตำรวจมุ่งหาตัวคนร้าย

ให้เร็วที่สุด กรมตำรวจไม่ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง แต่อย่างใด ขอให้ประชาชนเชื่อมั่นเจ้าหน้าที่ตำรวจ"

บันทึกของ ส.

ประชาชาติ ตามหาผู้ใช้นามว่า ส. ผู้เป็นเจ้าของบันทึกที่ตำรวจกำลังมุ่งประเด็นมา ว่าข้อความในบันทึกเป็นเหตุสำคัญที่อธิบายการฆ่าแขวนคอครั้งนี้

"ไม่ใช่ จดหมาย หรอกครับ เป็นบันทึกที่ผมเขียนเล่าเหตุการณ์" ส. ที่เป็นนักศึกษารามคำแหงหรือในนามจริงว่านายสมศักดิ์ ระวังภัย เจ้าของบันทึกกล่าวกับ **ประชาชาติ**

"เรื่องมันเป็นอย่างนี้ เราไปหาอะไรกินกันที่ร้านสุขสวัสดิ์ผม มีวิชัยกับชุมพร ระหว่างกินกันอยู่วิชัยก็พูดกับเด็กเสิร์ฟอาหารซึ่งเป็นคนอีสานด้วยกันว่า ได้เงินเดือนละเท่าไหร่ เด็กก็ว่าได้ ๓๐๐ บาท วิชัยเขาก็พูดว่า เจ็กเอาเปรียบ ในสังคมอย่างนี้ก็ต้องทนไป ไม่มีทางเลือก วิชัยยังบอกเด็กว่า มีปัญหาอะไร ไปหาได้ที่ไฟฟ้า ยินดีจะช่วยเหลือเพราะเป็นคนบ้านเดียวกัน"

"คุยกันเป็นภาษาอิสานครับ เสี่ยหงึ่นั่งอยู่โต๊ะข้าง ๆ มีคนขับรถบรรทุกของแกนั่งอยู่ด้วย ผมไม่ทันนึกอะไร จนคนของเสี่ยหงึ่ลุกขึ้นมาตบหน้าวิชัยหนึ่งที หาว่าวิชัยดูถูกเจ็ก คำก็เจ็ก สองคำก็เจ็ก"

"ทางเราก็ชี้แจงว่า เข้าใจผิดกันก็ขอโทษด้วย ก็เข้าใจกันดี มีการจับมือปรับความเข้าใจกัน ก็กินกันต่อ สักพักก็กลับออกมานอกร้านก็ทักทายเสี่ยหงึ่กับคนของเขาดี กลับมาบ้าน วิชัยกับชุมพรก็เข้านอน"

"ผมชอบบันทึกเรื่องประจำวันอยู่แล้ว ก็เลยนั่งเขียนตอนนั้น นึกแล้วก็โกรธเลยเขียนลงไปในทำนองโกรธ แต่เขียนไปแล้วก็แล้วไป รุ่งขึ้นผมก็เข้ากรุงเทพ มาเตรียมตัวสอบ วิชัยกับชุมพรไม่รู้เรื่องด้วยเกี่ยวกับบันทึกนั้น"

"ผมไม่เชื่อว่าการตายของวิชัยกับชุมพร จะมีเสี่ยหงึ่มาเกี่ยวข้อง เพราะแกเป็นผู้ใหญ่ พูดจารู้เรื่องมีเหตุผล แล้วเรื่องมันก็เกิดมาตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ก่อนถูกแขวนคอตั้งหลายวัน"

สภาพศพนายวิชัย เกตุศรีพงศา และ นายชุมพร ทุมไมย

นายสมศักดิ์ลงท้ายว่า "อีก ๒ วันผมจะเปิดเผยตัว แล้วให้ข่าวกับหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ขอปรึกษากับน้าก่อน ผมไม่อยากให้ตำรวจบิดเบือนประเด็น ตำรวจน่าจะจับตัวคนร้ายได้"

หลายวันต่อมาเสี่ยหงึ่ก็บ่น พึมพำกับผู้สื่อข่าวว่า "ตำรวจไม่น่าเอาชื่อมาบ้ายให้ผม"

ฆาตกรเจ้าเก่า

แต่เดิมมาภาพพจน์ของตำรวจในสายตาประชาชนอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนัก เพราะจากพฤติกรรมของนายตำรวจ "นิ้วเพชร" ที่ยิงนักการเมืองหรือผู้ที่ขัดแย้งกับกลุ่มชนชั้นปกครอง ทั้งอย่างเลือดเย็นทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นตำนานโหดของวงการตำรวจไทยที่เดียว

แม้เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๑๖ ตำรวจส่วนหนึ่งก็ออกไล่ยิงประชาชนขัดขวางการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย

หลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ตำรวจหลายส่วนก็แสดงท่าทีเป็นปฏิปักษ์กับประชาชนที่เรียกร้องความเป็นธรรมอย่างโจ่งแจ้ง ทุกครั้งที่มีการสไตร์ค์เพื่อสวัสดิการที่ดีกว่าเดิมของคนงานตำรวจจะถลึงทึ่งใส่กลุ่มคนงานถึงขั้นลงมือทุบตีคนงานอย่างรุนแรงไม่เลือกว่าจะเป็นผู้ชาย หรือเด็ก ผู้หญิง โดยแสดงตนรับใช้ปกป้องนายทุนอย่างเต็มตัว เหมือน "ได้ข้าวที่เขาขุน" ทั้งที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นคนเสียภาษีอากรของตน มาเป็นเงินเดือนแก่ตำรวจ

คดีฆาตรกรรมทางการเมือง ที่กรรมกร ชาวนา นักศึกษา นักการเมือง และประชาชนที่รักความเป็นธรรม ถูกลอบสังหารด้วยวิธีการอันสยดสยองต่าง ๆ นา ๆ กว่า ๕๐ คน ก็ไม่เคยเลย ที่ตำรวจจะจับกุมคนร้ายได้ มีแต่ช่วงสอง-สามวันแรกที่เกิดเหตุการณ์ จะได้ยินคำหวานปลอบประโลมว่าจะได้ตัวคนร้ายในไม่กี่วันนี้เท่านั้น เพราะพอข่าวจางไปจากหน้าหนังสือพิมพ์ ทุกอย่างก็กลับสู่

จังหวะชีวิต ของ พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ

๒๔๖๑ เกิดที่กรุงเทพฯ เป็นลูกจีนเกิดในไทย ชื่อบุพการีตั้งคือ "หง"

๒๔๘๓ จบจาก รร. นายร้อยตำรวจรุ่นที่ ๕ เข้ารับราชการกรมตำรวจ

๒๔๘๕ ยุค "รัฐนิยม" หรือ "เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย" เปลี่ยนชื่อเพราะชื่อเก่าคล้ายชื่อผู้หญิง ไปเป็น "ชุมพล"

๒๕๐๐ อารักขา จอมพล ป. พิบูลสงคราม หนีภัยรัฐประหารของ สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไปถึงชายแดนไทย-เขมร

๒๕๑๖-๑๗ (๑๔ ต.ค.-๒๒ พ.ค.) เป็น รมช. มหาดไทย ของ ครม. คณะที่ ๓๔ หรือ "สัญญา ๑"

๒๕๑๗-๑๘ (๒๗ พ.ค.-๒๖ ม.ค.) เป็น รมช. มหาดไทย ของ ครม. คณะที่ ๓๕ หรือ "สัญญา ๒"

๒๕๑๘ แต่งลูกชาย เกรียงศักดิ์ ให้กับ นส.บุญรับ บุตรีของ รมช. มหาดไทย พตท. บุญเลิศ เลิศปรีชา

๒๕๑๙ เป็นรองอธิบดีกรมตำรวจที่มีอาวุโสสูงสุด

(๒๘ ก.พ.) คุมคดี ดร. บุญสนอง บุณโยทยาน ที่ถูกสังหารโหดยังจับตัวคนร้ายไม่ได้

(๙ พ.ค.) คุมคดี ๖ นศ. ชาวนาที่เชียงใหม่ในข้อหาคอมฯ และความผิดต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร จับตัวผู้ต้องสงสัยได้หมด

(๙ มิ.ย.) คุมคดี ๙ นศ. กรรมกร ที่อ้อมน้อย ในข้อหาคอมฯ และมีอาวุธปืน จับตัวผู้ต้องหาได้หมด ●

สภาพปกติ คนตายก็คงตายไป ตำรวจก็กลับเป็นตำรวจคนเดิม และคนร้ายก็คงลอยนวล กระทำผิดอยู่ได้อีก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ของคนร้ายที่ถูกสั่งจับ อย่างนายเฉลิมชัย มัจฉาคล่ำ หัวหน้ากลุ่มกระทิงแดง ตำรวจ กลับไร้สมรรถภาพในการจับกุม ปล่อยให้มาเข้ากลุ่ม ขว้างระเบิดใส่ประชาชนต่อหน้าตำรวจได้อีก

แล้วการเข่นฆ่าประชาชนของกลุ่มอันธพาลการเมืองก็ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ

ภายในกลุ่มนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ก็เต็มไปด้วยการแก่งแย่งผลประโยชน์ แย่งตำแหน่งกัน แบ่งเป็นสาย เป็นก๊ก เป็นเหล่า วิ่งเข้าหานักการเมืองกันให้ขวักไขว่ และที่เอาอำนาจหน้าที่ไปใช้ เพื่อสร้างอิทธิพลแก่ตน ก็มีเป็นจำนวนไม่น้อย

ใครจะชำระล้างภาพที่น่าเกลียดน่ากลัวของตำรวจ ออกไปจากจิตสำนึกของประชาชน ใครจะทำให้ตำรวจเป็น "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" อย่างแท้จริงได้ ถ้าไม่ใช่ตำรวจด้วยกันเอง แน่นอนว่ายังมีตำรวจอีกจำนวนมากที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ไม่ข่มขู่ใช้อำนาจกับประชาชน และรักษากฎหมาย ให้เป็นกฎหมาย ตำรวจที่ดีเหล่านี้เท่านั้นที่จะต้องลุกขึ้นมา "ปฏิวัติ" วงการตำรวจเสียใหม่ให้ "ตำรวจอยู่ที่ไหน ประชาอุ่นใจทั่วกัน"

ไม่อย่างนั้นแล้ว ฉายาของตำรวจผู้เป็นฆาตกรเจ้าเก่า ก็ยังคงตราตรึงอยู่ต่อไปนานแสนนานพร้อมกับพฤติกรรมอันชั่วร้ายของตำรวจชั่วบางส่วนที่จะถูกขุดค้นมาตีแผ่ประจานเป็นที่กล่าวขานของสาธารณชนอยู่เรื่อย ๆ ไม่มีวันสิ้นสุด ●

ประชาชาติ ๔๑

หมายเหตุ

ได้บุญเพราะงู

ผู้สื่อข่าวเท้าเปลือย กำลังตระเวณไปในผู้คนที่ชุมนุมกันประท้วงพระองค์หนึ่งซึ่งเป็นทรราช และแจ้งการเข้ามาประเทศไทยต่อรัฐบาลสยามว่า จะบวชเณรเข้ามา

ทุ่งพระเมรุวันนั้นผู้คนมากมายนับได้หลายหมื่น นายและนาง เด็กเล็ก เด็กโต เรียกรวมกันไปว่า นักเรียนนิสิตนักศึกษาประชาชน ทั้งนั่งทั้งยืน และเดินเกร่ไปเกร่มา ราวสองทุ่มกว่า ๆ กระแสข่าวลือเรื่องกระทิงแดงเข้าลุยในที่ชุมนุม แพร่สะพัด นักข่าว ช่างภาพ มารวมกลุ่มกันอยู่หลังเวทีห่างประมาณ ๓๐ เมตร การมาตั้งกลุ่มรวมกันเช่นนี้ นัยว่าเป็นคำสั่งของกอง บก. หนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง ให้นักข่าวและช่างภาพของตนถือปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัย

เวลาสองทุ่มผ่านไปก็แล้ว สามทุ่มก็แล้วไม่เห็นมีคนถูกลุย มีแต่ก๋วยเตี๋ยว กับข้าวแกง ถูกลุยจนเกลี้ยงร้าน ถั่วแขกก็ลุยดี น้ำขวดยิ่งลุยสนุก อ้อยขวั้นก็ลุยกันอร่อย

"ประชาชาติครับ ประชาชาติ" คนขายหนังสือตะโกนผ่านหน้ากลุ่มกระทิงมา

"มาแล้วกลุ่มกระทิง" ใครคนหนึ่งกระซิบบอกนักข่าวเท้าเปลือย พวกนั้นเดินส่ายอาดๆเข้ามากลุ่มใหญ่ นับได้ประมาณ ๓๐ ตัว บางตัวมีอะไรตุงๆอยู่ข้างหลัง บางตัวตุงอยู่ที่พุง บางตัวตุงรอบ ๆ ตัวบางตัวมีถุงกระดาษ บางตัวใส่แว่นตาดำ บางตัวใส่หมวก กระทิงพวกนี้แต่ก่อนอยู่ป่า เข้ามาทำงานนอกเวลาตอนกลางคืน วันนี้เข้าเมืองเลยแต่งตัวกันหรูหราฟ่าแฟ่

ตำรวจก็มาก ใส่เสื้อเกราะหนักคนละ ๘ กิโล มีอาวุธครบสองมือ ไว้บ้องกันตัวเอง พวกนายตำรวจใหญ่ใส่ชุดซาฟารี ถือวิทยุรับส่งคนละเครื่อง

ผู้สื่อข่าวเท้าเปลือย แสดงประจำตัวต่อเจ้าหน้าที่ ขอเข้าไปที่เวที มีชายคนหนึ่งกำลังอุ้มแบตเตอรี่เข้ามา พอวางลงเขาก็รายงานว่า

"พี่รถถูกตำรวจยึดไปแล้ว เขาให้ผมถอดไอ้นี่กลับมา"

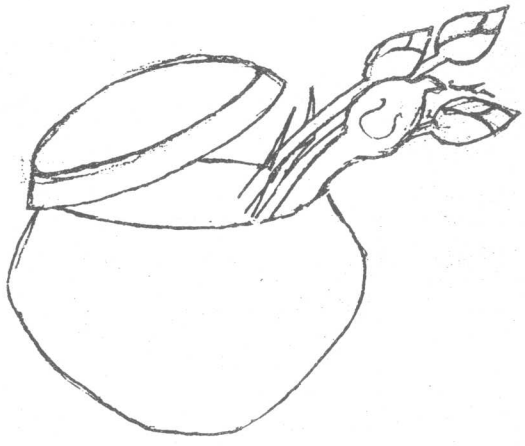

"เขายึดเรื่องอะไร"

"เขาบอกว่าไม่ต่อทะเบียน ตำรวจเขาตามมา ๓ เดือนแล้ว"

"รถของมวลชน รับใช้มาตั้งแต่คราว ๑๔ ตุลา ไม่น่าจับไปเลย รอยกระสุนยังอยู่เลย"

"การต่อสู้ของประชาชน มักต้องพบกับความลำบากแสนสาหัส แต่ท้ายที่สุดประชาชนต้องได้รับชัยชนะ ขอให้ต่อสู้อย่างสุขุม รอบคอบ เราจะให้เวลารัฐบาลอีก ๓ วัน พบกันใหม่วันเทิ่งวันเสาร์"

ผู้สื่อข่าวเท้าเปลือย แสนเสียดายเป็นหนักหนา ก้มหน้าเดินออกมาด้วยความเศร้าสลด เพราะไม่มีอะไรจะรายงานเข้ากอง บก. รูปก็ยังไม่ได้ถ่ายสักรูป

ขณะที่เดินคอตกมานั้นเอง ก็มีเสียงฮือฮาคนแตกตื่นออกมา ผู้สื่อข่าวเท้าเปลือยรีบวิ่งเข้าไป จึงรู้ว่าเขามุงดูถุงกระดาษใส่งูกันอยู่ รู้เช่นนั้นก็แสนดีใจเป็นหนักหนา รีบเข้าไปเจรจากับเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ

"ผมของถุงนี้เฉิดครับ"

"งูของคุณหรือ"

"เปล่าครับ แต่ผมจะเอาไปย่างใส่บาตรเช้างูดี ๆ ทั้งนั้น นี่ครับ"

"บ้านคุณอยู่ไหน"

"บางลำพู ครับ"

ผู้สื่อข่าวเท้าเปลือย กระหยิ่มใจเป็นหนักหนา ทำบุญมาทั้งชาติ คงคราวนี้แหละจะได้บุญจริง ๆ ●

--Forwarded Message Attachment--
From: yoon@nationgroup.com
To: charnvitkasetsiri@yahoo.com
Subject: Re: Requesting permission for copying
Date: Wed, 5 Mar 2008 21:59:18 +0700

เรียนอาจารย์ชาญวิทย์ที่นับถือ

ได้เลยครับ อาจารย์เอารายงานของประชาชาติรายสัปดาห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อน ๖ ตุลา ๑๙ ไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะได้เลยครับ...ขอฝากความคิดถึงมาด้วย

ด้วยความนับถือและลึกถึงเสมอ

สุทธิชัย หยุ่น

On Wed, 5 Mar 2008 04:07:37 -0800 (PST), Charnvit Kasetsiri wrote

เรียนคุณสุทธิชัย หยุ่น

เมื่อสองสามวันนี้ ผมค้นหนังสือเก่าๆของผม

ซึ่งมีประชาชาติ รายสัปดาห์

ของ เดอะเนชั่น ของคุณ

ยุคก่อน ๖ ตุลา ๑๙

ผมมีอยู่ครบชุด

และพบว่าการรายงานของประชาชาติ

จนถึง ๖ ตุลา นั้น

ยอดเยี่ยมมาก

เลยเขียนอีเมล์นี้ มาเพื่อขออนุญาตที่จะถ่ายเอกสาร

บางหน้า ของฉบับวันที่ ๒๖ สิงหา จนถึง ตุลา ๑๙

เพื่อแจกในงานเสวนาเรื่อง ๖ ตุลา ครับ

ขอขอบคุณ

ชาญวิทย์

ดร.เสน่ห์ จามริก ประธานที่ปรึกษา คณะกรรมการรับข้อมูลและสืบพยานเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 มอบหนังสือ "อาชญากรรมรัฐในวิกฤตการเปลี่ยนแปลง" และ หนังสือ "กรีดแผล กลัดหนอง กรองความจริง โดยผู้หญิง 6 ตุลา" ให้นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2544 ณ อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา

ชื่อเรื่อง	ธรรมศาสตร์และการเมืองเรื่องพื้นที่ Thammasat University and the Space of Politics in Thailand 1932-2004
ผู้เขียน	นิธิ เอียวศรีวงศ์, รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, ธิรยุทธ บุญมี, ธงชัย วินิจจะกูล, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, สุชาติ สวัสดิ์ศรี, ต่านูณ สิทธิสมาน, วิทยากร เชียงกูล, โสภณ สุภาพงษ์, ธำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์, ศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์, ประจักษ์ ก้องกีรติ, อัครพงษ์ ต่ำคูณ
บรรณาธิการ	ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
ครั้งที่พิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ 1/2548
ราคา	290.- บาท

หากจะให้กล่าวอย่างรวบรัดตัดความตั้งแต่ต้นว่าหนังสือเล่มเขื่องชื่อแสนยาวที่ประกอบด้วยผู้เขียนมากหน้าหลายตาเล่มนี้ว่าด้วยอะไร คิดว่ามันทำหน้าที่ประดุจคู่มือสำหรับเอาไว้อ่านแผนที่การเมืองไทยกับอ่านปฏิทินการเมืองไทยสมัยใหม่โดยมีธรรมศาสตร์เป็นตัวเดินเรื่อง

คำเตือนล่วงหน้าก่อนอ่านก็คือ หนังสือเล่มนี้อาจจะสร้างความหงุดหงิดรำคาญใจ ไม่สบายเนื้อสบายตัวให้กับผู้อ่านทั้งหลายไม่น้อยทีเดียว ไม่ว่าท่านจะอยู่ฟากใดในกู่ขัดแย้งของการเมืองไทยสมัยใหม่ เชียร์คณะราษฎรหรือพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ปรีดี พนมยงค์ หรือจอมพล ป.พิบูลสงคราม ขบวนการนักศึกษาหรือรัฐบาลสฤษดิ์-ถนอม หรือไม่ว่าท่านจะอยู่ฝ่ายสนับสนุนหรือคัดค้านการย้ายธรรมศาสตร์ เพราะเอาเข้าจริงแล้วมันไม่ได้ให้คำตอบสำเร็จรูปแก่ใคร/ฝ่ายใดที่จะเอาไปใช้เป็นเครื่องมือการรณรงค์โฆษณาชวนเชื่อได้เลย หนังสือเล่มนี้กลับเต็มไปด้วยคำถาม การถกวนน้ำให้ขุ่นและการฟื้นฝอยหาตะเข็บ ทำให้เรื่องที่ดูเหมือนจะลงตัวยุติไปแล้วกลายเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและไม่ตงเอย เรื่องที่ดูจะเป็นประเด็นขาว-ดำทางการเมืองและศีลธรรมกลายเป็นเรื่องที่มีสีเทาๆ

แต่นี่เป็นเรื่องดีไม่ใช่หรือเพราะประวัติศาสตร์ในสังคมไทยถูกทำให้เป็นยานอนหลับและเครื่องมือสำหรับใช้อำนาจมานานและมากเกินพอแล้ว การมีประวัติศาสตร์ชนิดที่เป็นยากระตุ้นสมองน่าจะทำให้สุขภาพทางปัญญาของสังคมไทยกระชุ่มกระชวยขึ้นบ้างกระมัง

ชื่อเรื่อง	จาก 14 ถึง 6 ตุลา และทองปาน From October 14, 1973 to October 6, 1976 : Bangkok and Tongpan's Isan.
บรรณาธิการ	ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
ครั้งที่พิมพ์	1/2549
ราคา	290.- บาท

14 ตุลา 2516 เป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่นักเรียนนิสิตนักศึกษานำประชาชนเรียกร้องรัฐธรรมนูญและการปกครองในระบบประชาธิปไตย ฝ่ายเผด็จการผู้ครองอำนาจมายาวนานตอบโต้ด้วยการใช้กำลังทหารและอาวุธร้ายปราบปราม ผลของเหตุการณ์นั้นทำให้เผด็จการทหารสิ้นสุดลง เหตุการณ์นั้นได้เปิดให้มีเสรีภาพทางการเมืองอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

6 ตุลา 2519 เป็นส่วนหนึ่งของแผนการยึดอำนาจของฝ่ายรัฐ ที่จะทำ "รัฐประหาร" นักเรียนนิสิตนักศึกษาถูก "ป้ายสี" กล่าวหาว่า "หมิ่นสถาบันกษัตริย์" เป็นต่างด้าว และมีการกระทำยันเป็นคอมมิวนิสต์ ผู้ชุมนุมประมาณ 5,000 คนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ถูกปิดล้อมและทำลายชีวิตด้วยอาวุธสงครามอย่างรุนแรงโหดร้าย และป่าเถื่อน

"ทองปาน" เป็นภาพยนตร์ (วีซีดี) ที่งสารคดีจากตำที่สร้างขึ้นจากความบันดาลใจจาก "เหตุการณ์ 14 ตุลา" ในสมัยของ "มรสุมการเมืองไทย" ก่อน เหตุการณ์ 6 ตุลา เมื่อปี 2519 ทองปานผู้ทั้งในชีวิตจริงและในสารคดีนี้ถูกลายเป็นเพียงผู้สูญหายไปตามประสาของคนตัวเล็กตัวน้อยที่ด้อยการศึกษา ด้อยโอกาส และด้อยสิทธิเสรีภาพทั้งปวง

กล่าวได้ว่าเรื่องราวทั้ง 3 ผูกโยงกันได้เป็นอย่างดี ทำให้เราเห็นภาพจริงของการต่อสู้ในเมืองและการขยายตัวออกไปสู่ชนบท เนื่องในโอกาส 30 ปี 6 ตุลา ซึ่งก็ประจวบกัน 30 ปี ของ ทองปาน ด้วยนั้น เรื่องราวและภาพของเหตุการณ์สำคัญๆ ทางประวัติศาสตร์นี้ ได้ให้แนวทางและแสงสว่างแก่เราในปัจจุบัน

ชื่อเรื่อง	จาก 14 ถึง 6 ตุลา (From 14th to 6th October 1976)
บรรณาธิการ	ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ ธำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์
ผู้เขียน	ป๋วย อึ๊งภากรณ์, เสน่ห์ จามริก, เบเนดิก แอนเดอร์สัน และนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์
คำนำโดย	นิธิ เอียวศรีวงศ์
ครั้งที่ตีพิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ 3/2544
ราคา	250.- บาท

หนังสือรวมบทความที่เขียนโดยนักวิชาการท่านสำคัญ เช่น ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ศ.เสน่ห์ จามริก ศ. เบเนดิก แอนเดอร์สัน และนักวิชาการไทยอีกหลายท่าน ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2516-2519 มีการวิเคราะห์เหตุการณ์อย่างลึกซึ้ง มีลำดับเหตุการณ์ หรือ chronology โดยละเอียดช่วงระหว่างปี 2516-2519 พร้อมภาพประกอบที่หาดูได้ยาก หนังสือเล่มนี้ ศ.นิธิ เอียวศรีวงศ์ เป็นผู้เรียบเรียงคำนำถึงเหตุการณ์ทั้งสองด้วยสายตาวิเคราะห์วิจารณ์ของครูใหญ่ทางประวัติศาสตร์

14 ตุลา ไม่ใช่การรัฐประหารแย่งชิงอำนาจกันภายในอย่างที่เคยเกิดขึ้นในการเมืองไทยอย่างสม่ำเสมอ ในหลายศตวรรษที่ผ่านมา มีคนจำนวนมากที่อยู่นอกระบบราชการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการล้มเผด็จการในครั้งนั้น โดยตรงบ้าง โดยอ้อมบ้าง โดยถือมือกระทำการบ้าง โดยเอาใจช่วยบ้าง ถ้านับรวมทั้งประเทศแล้วก็เป็นหลายล้านคน เป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดในประวัติศาสตร์การเมืองไทย (เท่าที่รู้) มาก่อน

ชื่อเรื่อง	3 ทศวรรษ 14 ตุลา กับประชาธิปไตยไทย (Thai Democracy : Three Decales After October 14)
ผู้เขียน	ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
ครั้งที่ตีพิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ 1/2547
ราคา	300.- บาท

ในทางวิชาการประวัติศาสตร์ที่มักจะมีการเข้าใจกันผิดเสมอว่าเป็นเรื่องของ "อดีต" มีคำพังเพยที่นักประวัติศาสตร์มักจะไม่ให้ความเชื่อถือนักว่า "ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย" ประวัติศาสตร์ "ซ้ำรอย" ได้เพราะมนุษย์ไม่เรียนรู้ ไม่จด และไม่จำ ไม่นำมาเป็นบทเรียน

หนังสือชุดนี้เป็นการรวบรวมบทความและการอภิปรายเพื่อในวาระครบรอบ 30 ปี 14 ตุลา (ตุลาคม 2546) และ VCD 14 ตุลา และเดินประชาธิปไตย อันสะท้อนให้เห็นว่าการไม่จดจำเหตุการณ์ "ฝาแฝดตุลา" ฉันใดก็นำมาซึ่งการบองเลือดและความรุนแรงของ "พฤษภาทมิฬ" ฉันนั้น

1. **อนุสาวรีย์ทหารอาสา** : ธีรยุทธ บุญมี และกลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญ เปิดแถลงข่าวกับสื่อมวลชนบริเวณอนุสาวรีย์ทหารอาสาข้างสนามหลวงในวันที่ 5 ตุลาคม 2516 ก่อนที่จะถูกจับกุมในวันรุ่งขึ้น ขณะเดินแจกใบปลิวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ บริเวณประตูน้ำ

2. **ลานโพธิ์ ธรรมศาสตร์** : จุดเริ่มต้นของการชุมนุมและอภิปรายโจมตีรัฐบาลอย่างเผ็ดร้อนในวันที่ 9 ตุลาคม 2516 นำโดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล และเสาวนีย์ ลิมมานนท์ คัดค้านการจับกุมกลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญ 13 คน

8. **ถนนราชดำเนิน** : รัฐบาลส่งทหารและตำรวจออกปราบปรามผู้ร่วมชุมนุมอย่างรุนแรง มีทั้งรถถัง เฮลิคอปเตอร์ พร้อมด้วยอาวุธหนักครบมือ จุดปะทะและนองเลือดมีตลอดสายถนนราชดำเนิน และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

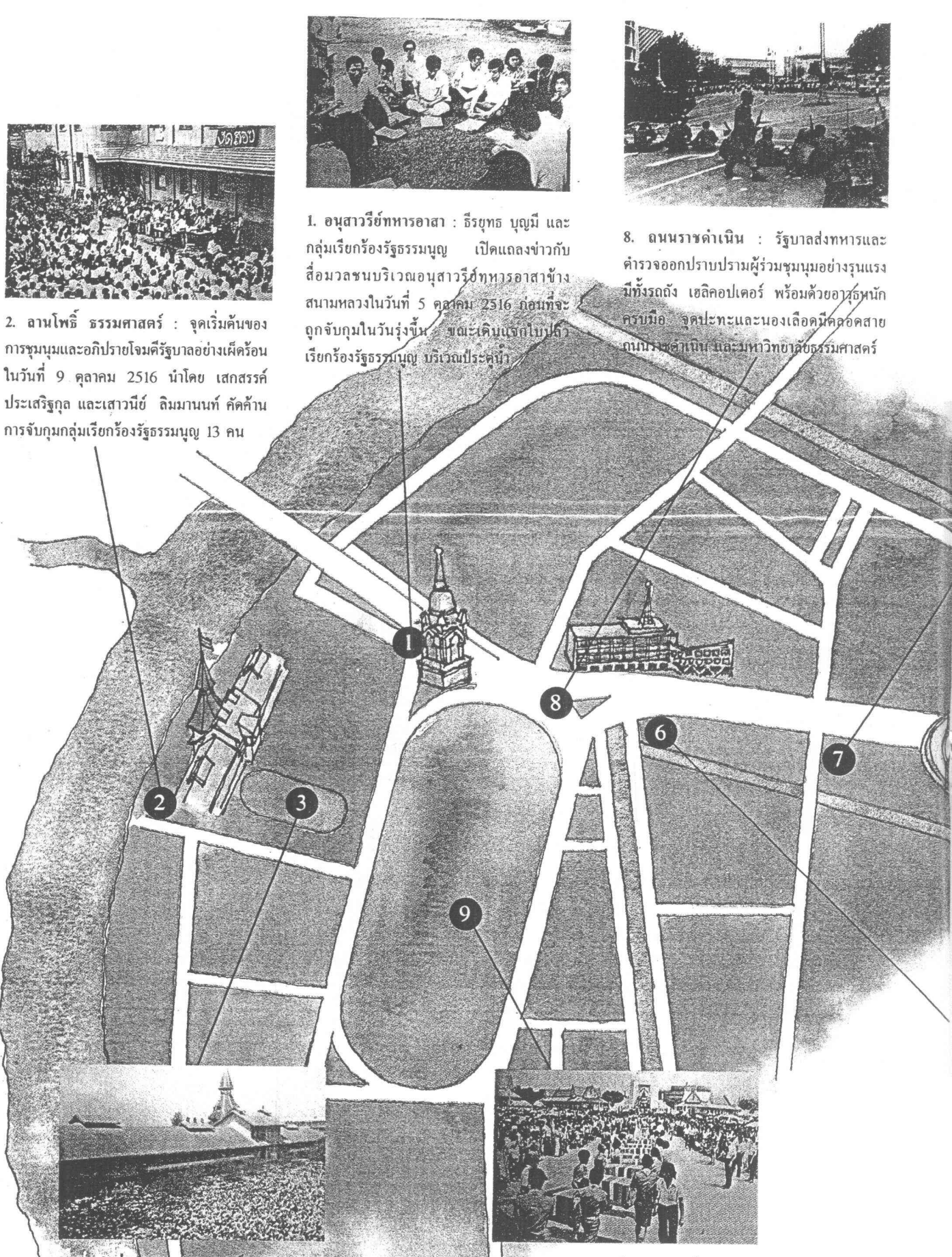

3. **สนามฟุตบอล ธรรมศาสตร์** : การชุมนุมถูกย้ายจากบริเวณลานโพธิ์มายังสนามฟุตบอลในวันที่ 10 ตุลาคม 2516 เนื่องจากลานโพธิ์ไม่สามารถรองรับคลื่นมหาชนที่หลั่งไหลมาร่วมชุมนุมในธรรมศาสตร์ได้

9. **สนามหลวง** : ครบรอบ 1 ปี 'เหตุการณ์ 14 ตุลา' ในปี 2517 มีการจัดงานพระราชทานเพลิงศพวีรชนขึ้นอย่างสมเกียรติที่ท้องสนามหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯมาพระราชทานเพลิงศพวีรชนที่ได้สละชีพ 77 คน

7. ตึก ก.ต.ป. : ตึกคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ (ก.ต.ป.) สัญลักษณ์ของอำนาจเผด็จการคณาธิปไตย ซึ่งมี พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร เป็นผู้ควบคุมดูแล ถูกผู้ร่วมชุมนุมเผาด้วยความโกรธแค้น

5. หน้าสวนจิตรลดา : 06.30 น. เช้าวันที่ 14 ตุลาคม 2516 เกิดการปะทะกันระหว่างตำรวจกับนักเรียนนิสิตนักศึกษาและประชาชน ผู้ประท้วงส่วนหนึ่งว่ายน้ำหนีภัยข้ามเข้าไปในสวนจิตรลดา จากจุดนี้เหตุการณ์ได้บานปลายลุกลามออกไปอย่างไม่มีใครคาดคิด

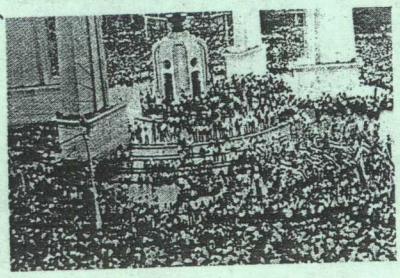

4. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย : หลังเที่ยงของวันที่ 13 ตุลาคม 2516 นักเรียนนิสิตนักศึกษาและประชาชนกว่า 5 แสนคน เดินขบวนจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หลังจากที่คำขาดให้ปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมทั้ง 13 คนโดยไม่มีเงื่อนไขไม่ได้รับการตอบสนองจากรัฐบาล

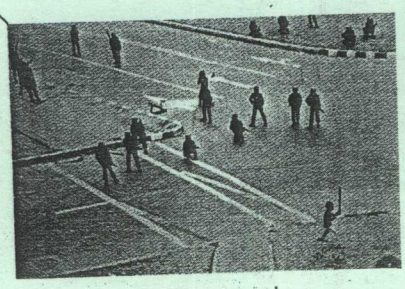

6. ไอ้ก้านยาว : ประพัฒน์ แซ่ฉั่ว 'ไอ้ก้านยาว' ถือไม้ร้องท้าสู้กับทหารที่มีปืนเอ็ม 16 อยู่ในมืออย่างอาจหาญ หน้าโรงแรมรอแยล จนถูกยิงได้รับบาดเจ็บสาหัส

แผนที่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นเหตุการณ์ที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาประชาชนเรียกร้องรัฐธรรมนูญแต่ถูกจับและถูกปราบปรามอย่างรุนแรง แต่ในท้ายสุดเผด็จการทรราชทั้งสาม ได้แก่ จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกณรงค์ กิตติขจร ซึ่งครองอำนาจมาอย่างยาวนาน ก็ถึงจุดจบและเดินทางออกนอกประเทศ เหตุการณ์ครั้งนี้มีผู้เสียชีวิต 77 คน บาดเจ็บ 857 คน

นิคคณฺเห นิคฺคหารหํ ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหํ

สยามรัฐ

สัปดาห์วิจารณ์

ปีที่ 55 ฉบับที่ 22 วันศุกร์ที่ 22 - วันพฤหัสบดีที่ [illegible] 2554 ราคา 35 บาท

หลอน!!!

มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

413/38 ถนนอรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700

Tel. 0-2424-5768 , 0-24338713 Fax. 0-2433-8713

website: http://www.textbooksproject.com